

1886—Α΄.

Η ΔΙΑΠΑΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ
ΠΑΙΔΙΚΟΝ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ
ΜΕΤΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΩΝ

ΕΤΟΣ ΟΓΔΟΟΝ, 1886 — ΠΡΩΤΗ ΒΕΛΜΗΝΙΑ

ΤΟΜΟΣ ΕΝΑΤΟΣ

Ίδρύθη εν έτει 1879

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΥΠΟ

ΤΗΣ ΑΝΩΝΥΜΟΥ ΜΕΤΟΧΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ «Η ΔΙΑΠΑΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ»

Διευθύντης Ν. Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΥΔΡΑΙΟΣ

1886

Απαγορεύεται η άνω άδεια, αναδημοσίευσις των περιεχομένων

ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΕΜΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΤΙΜΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ

'Εν 'Ελλάδι φρ. 5, — 'Εν τῷ 'Εξωτερικῷ χρυσῷ φρ. 8.

'Η συνδρομή εἶνε προπληρωτέα καὶ ἔτησια, ἀπὸ 1^{ης} 'Ιανουαρίου μέχρι 31^{ης} Δεκεμβρίου.

'Εγγράφονται κατὰ πᾶσαν ἐποχὴν συνδρομηταὶ καὶ λαμβάνουσι τὰ φύλλα ἀπ' ἀρχῆς τοῦ ἔτους.

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΤΟΜΟΥ ΤΗΣ 'ΔΙΑΠΑΛΕΩΣ

'Αδέτου φρ. 2,50 καὶ ταχυδρομικῶς στέλλομένου φρ. 2,80

Καρτοδέτου * 3,50 καὶ ταχυδρομικῶς στέλλομένου * 4—

Ἐδίδονται ὅλοι οἱ μέχρι τοῦδε ἐκδομένοι τόμοι.

'Αποτελεῖται δ' ἕκαστος ἐκ 12 φυλλαδίων.

	Σελ.		Σελ.
'Αετὸς (ὁ) καὶ ἡ ἀρχὴν (μετὰ εἰκόνας).....	77	Μεγαλειτέρος (ὁ) ἀδελφός.....	77
'Ακούσιος (ὁ) μάντις, (μετὰ 2 εἰκόνων).....	27,48	Μεταμόρφωσις (ἡ) τοῦ Μανωλάκη (μετὰ εἰκόνας).....	142
'Αλληλογραφία τῆς ΔΙΑΠΑΛΕΩΣ, 15, 31, 47, 63, 79, 95, 111, 126, 142, 159, 175, 186		Μηχανικὸν (τὸ) ἄλογον, (μετὰ εἰκόνας).....	19
'Αλλη μεταμόρφωσις τοῦ Μανωλάκη (μετὰ εἰκό- νας).....	173	Μικρὸς (ὁ) καλλιτέχνης.....	134
'Αλώπηξ καὶ λύκος.....	54	Μικρὸς (ὁ) οἰκογενειάρχης.....	9
'Ανταλλαγὴ (ἡ).....	149	Μικρὸς (ὁ) φίλοπατρις (διάλογος).....	39
'Απερτοκεπτός ἐπιθυμία.....	43	Μυστικὸν(τὸ).....	56
'Απομνημονεύματα ἑνὸς κυναρίου.....	167	Μυστικὸν (τὸ) (δραμάτιον).....	171,183
'Απὸ τὸ πρῶτ' ἕως τὸ ἑσπέρας (μετὰ εἰκόνας)...	109	Νεράϊδα (ἡ) (κωμῶδα) (μετὰ 3 εἰκόνων).....	58,183
'Αρνάκι (τὸ) (μετὰ εἰκόνας).....	108	'Ολομύναχη (μετὰ εἰκόνας).....	92
'Ασμα (τὸ) τῆς ἀηδόνος.....	90	'Ονειρον (τὸ) ἑνὸς ξυλοκόπου.....	119
'Ἄς το ἀκούσουν οἱ πολὺ περιεργοὶ (μετὰ εἰκόνας)	46	'Ονος (ὁ) καὶ οἱ τρεῖς κύριοί του.....	110
Βράχος (ὁ) τῶν γλάρων, (μετὰ 87 εἰκόνων) 1, 16, 36, 49, 71, 81, 101, 113, 129, 145, 161,	177	'Οταν θὰ γίνω μητέρα.....	181
Βιβλία (τὰ) τοῦ Μιμῆ.....	26	Παιγνίδια (μετὰ 10 εἰκόνων).....	125,140,158
Γνωστοποίησις ἐνδιαφέρουσα.....	16	Παιδικὴ (ἡ) ἡλικία ἑνὸς μελοποιῦ (μετὰ εἰκόνας).....	68
Δέν εἶνε λαίμαργος (μετὰ εἰκόνας).....	57	Παιδικὸν πνεῦμα, 14, 31, 78, 95, 110, 126, 142, 159, 175, 186	
Δέν ἐλησβόνησε, (μετὰ 4 εἰκόνων).....	22	Πάνινη (ἡ) κούκλα.....	150
Διασκεδαστικὸν πείραμα (μετὰ εἰκόνας).....	88	Παρεκλήσιον (τὸ) τοῦ δάσους.....	182
Δύο καλοὶ φίλοι, (μετὰ εἰκόνας).....	120	Πετεινὸς (ὁ) τοῦ κωδωνοστασίου.....	109
Δύο (οἱ) σπουργίται.....	55,66	Πετροκόπος (ὁ).....	86
'Ἐν δῶρον.....	93	Πνευματικαὶ ἀσκήσεις 16, 32, 48, 64, 80, 96, 112, 128, 144, 160, 176, 188	138
'Ἐνοχος (ὁ) λύκος.....	14	Πτωχὸς (ὁ) λεμβοῦχος.....	80
'Ἐορτὴ (ἡ) τοῦ πάππου.....	141	Σγουρομάλης (ὁ) καὶ ἡ 'Αντωνία (μετὰ εἰκό- νας).....	185
'Ἰστορία (ἡ) τοῦ κουρέως 'Αλῆ-Κιράζ (μετὰ 2 εἰ- κόνων).....	153	Σελήνη (ἡ) εἶνε ἄστατος (μετὰ εἰκόνας).....	89
Κακιωμένη (ἡ) (μετὰ εἰκόνας).....	152	Στρατηγὸς (ὁ) 'Αντωνάκης (μετὰ 2(εἰκόνων)...	136
Καρτέρι (τὸ) (μετὰ εἰκόνας).....	29	Συμπόσιον (τὸ) τῶν πτωχῶν παιδικῶν.....	100
Καταμερισμὸς (ὁ) τῶν ἔργων.....	122	Συνεισφορά (ἡ) τῆς μικρᾶς 'Αγλαίας.....	118
Κοσκιούσχος (ὁ) (μετὰ 2 εἰκόνων).....	97	Ταξείδιον εἰς 'Αθήνας.....	138
Κωστήκης (ὁ) καὶ τὸ ἀμαξάκι του (μετὰ εἰκόνας).....	45	Τέσσαρες (οἱ) ἄνεμοι τοῦ οὐρανοῦ.....	30
Λύκος (ὁ) καὶ ὁ κούκος (μετὰ εἰκόνας).....	94	Τετραπόδα (ἡ) (μετὰ εἰκόνας).....	124
Μάγειρος (ὁ) καὶ ὁ γάτος.....	174	Τὸκ (ὁ) (μετὰ εἰκόνας).....	65
Μαγικός (ὁ) πίναξ.....	107	Τρεῖς ἡμέραι σκόλης (μετὰ 2 εἰκόνων).....	7
		Φῶθος (ὁ).....	157
		Φωλεὰ (ἡ).....	174

ΠΟΙΗΜΑΤΑ

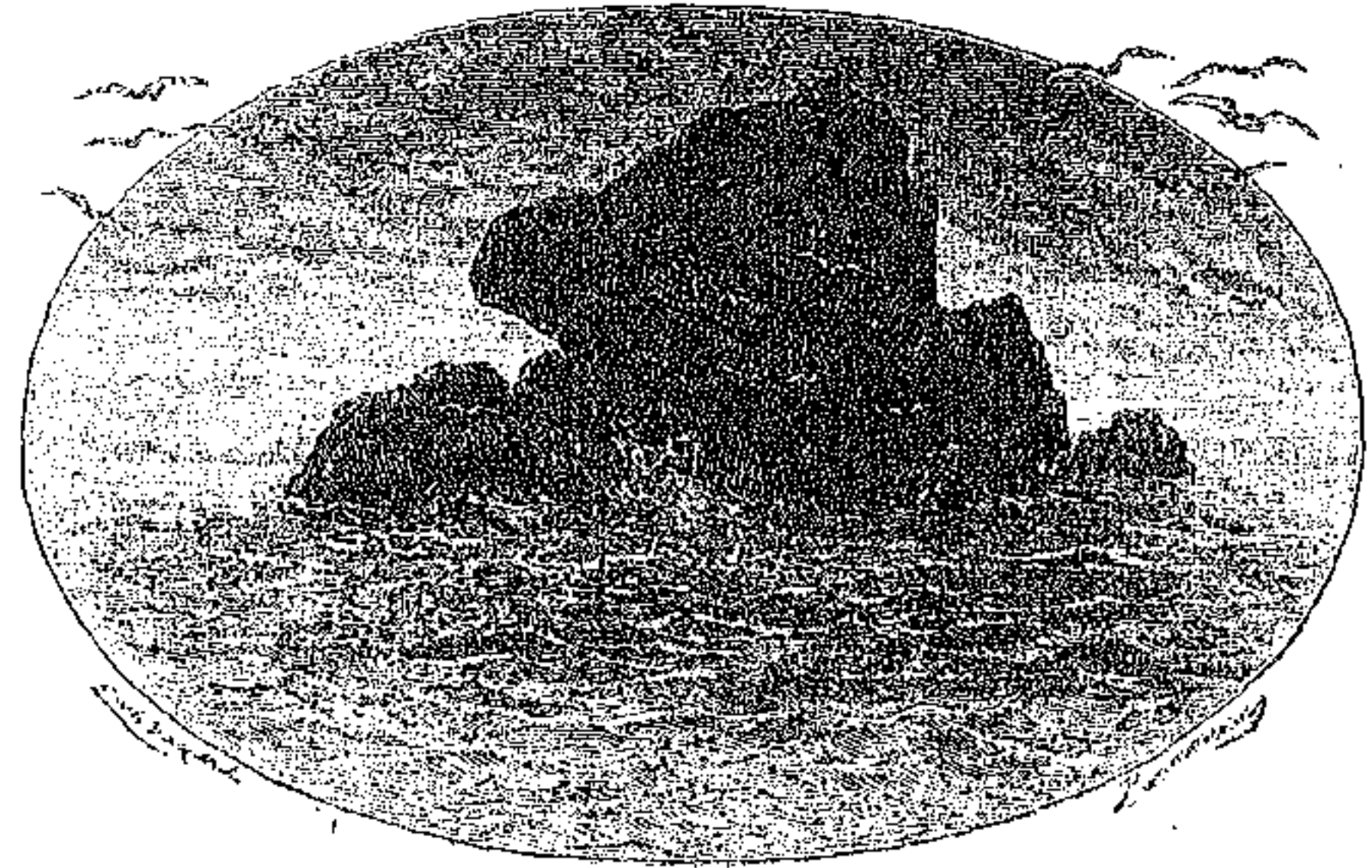
	Σελ.		Σελ.
Ύμνος τῆς Ἀναστάσεως.....	101	Ποντικί (τὸ)	151
Καλὸν (τὸ) καὶ τὸ κακὸν παιδίον.....	90	Πουλάκια (τὰ)	170
Κοιμᾶται τὸ παιδάκι μου (μετὰ εἰκόνας).....	24	Πρώτη (ἡ) ἀνάγνωσις	26
Κυριακὴ (ἡ) προσευχὴ.....	126	Τρεῖς (οἱ) κρίνοι (μετὰ εἰκόνας).....	12
Μαρμαρᾶς, σιδηρουργός, βάρελοποιός.....	133	Χαιρετισμοὶ (οἱ) τῆς Παναγίας.....	93

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΑΙ

Ὁ τόμος αὗτος περιέχει 130 εἰκονογραφίας

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

Ο ΒΡΑΧΟΣ ΤΩΝ ΓΛΑΡΩΝ

[Μυθιστόρημα τοῦ Ἀκκλησιαστικοῦ ΙΟΥΛΙΟΥ ΣΑΝΔΩ. Μετάφρασις ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ Γ. ΦΙΕΡΜΙΟΥ].

Α'

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΑΘΗΝΗΣ

Ἐάν παρατηρήσῃτε εἰς τὸν χάρτην τῆς Γαλλίας πρὸς τὸ δυτικὸν μέρος τὸ ὁποῖον βλέπει πρὸς τὸν Ὠκεανόν, θὰ ἀνακαλύψῃτε μικρὸν χωρίον παράλιον μὲ μικρὸν λιμῆνα, ὀνομαζόμενον Πούλιγγον. Ἐὐ χωρίον τοῦτο εἶνε καθαρὸν καὶ τερπνόν, ἡ παραλία του εἶνε ὀμαλὴ καὶ ἀσφαλῆς, καὶ ἀπ' ἐνὸς μὲν τὴν ἐξασφαλίζουσι λόφοι ἀμμιώδεις καὶ βράχοι, ἀπ' ἐτέρου δὲ οἱ οἰκίσκοι τῶν κατοίκων, οἱ ὁποῖοι εἶνε πάντες σχεδὸν ἀλιεῖς καὶ ἐργάται τῶν ἀλυκῶν. Ὑψηλὰ δὲ εἰς τὸν ἀέρα ὄλην τὴν ἡμέραν πετοῦν γλάροι, καὶ συγχμυτίζουσι διαφόρους κύκλους ὡς φαίνεται θὰ τους ἀρέσκῃ πολὺ τὸ μέρος τοῦτο. Ὀλίγα βήματα μακρὰν τοῦ χωρίου εἶνε μικρὸν δάσος ῥητινοφόρων δένδρων, ἃν ὁποῖων ἡ ὑγιεινὴ ὀσμὴ ἀναμιγνύεται μὲ τὴν γεινῆν ὀσμὴν τῆς θαλάσσης.

ἜΤΟΣ Η'. — ΤΥΧΟΣ 1^{ον}.

Κατὰ τὸ ἔτος 1854, περὶ τὰ μέσα τοῦ μηνὸς Ἀπριλίου, μετὰ μεσημβρίαν ἦλθε τὸ λεωφορεῖον καὶ ἐστάθη εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ χωρίου. Πρώτη κατέβη ἐκ τοῦ λεωφορείου γυνὴ νέα, ἔπειτα κατέβη μικρὸν παιδίον, τὸ ὁποῖον ἐπῆρεν εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς καὶ τελευταία ἐπῆδησεν ἡ ὑπερέτρια. Ἐὐ παιδίον ἦτο ὠχρὸν, ἰσχυρὸν καὶ καταβεβλῆμενον, καὶ ἐφαίνατο ὅτι ἦτο μόλις πέντε ἐτῶν, ἐν ᾧ πράγματι ἦτο ἕξ καὶ κάτι περισσότερον μάλιστα. Ἡ νέα γυνὴ ἐφόρει μαῦρα, ἀλλὰ τὸ γλυκὺ πρόσωπόν της, τὸ ὁποῖον ἐκάλυπτε βυθυτάτη λύπη καὶ μελαγχολία, ἐξέφραζε πολὺ καλλίτερα τὴν κατάστασίν της παρὰ τὸ χρῶμα τῶν ἐνδυμάτων της. Ἐὐ πράγματι τῆς τὰ ὁποῖα ἐξεφόρτωσε τὸ λεωφορεῖον ἐπὶ τῆς παραλίας, ἐδείκνυσον ὅτι οἱ τρεῖς οὗτοι ἐπιβάται δὲν ἦλθον νὰ μείνωσιν ὀλίγας μόνον ὥρας εἰς τὸ χωρίον. Καὶ πράγματι μόλις ἐπάτησε τὸν πόδα της κατὰ γῆς, καὶ εὐθὺς ἐξήτησε νὰ εὔρη κατοικίαν νὰ την

ΤΟΜΟΣ Θ'. — 1

ἐναγίσθη διὰ πολλοὺς μῆνας. Ἀλλὰ δὲν εἶχε καὶ πάλλας ἀπαιτήσεις· διότι τὴν ἐφθονον δύο μόνον δωμάτια, ἀλλὰ μὲ τὴν παρατήρησιν ὅτι τὸ δωμάτιον, ὅπου ἔμενον αὐτὴ μὲ τὸν υἱὸν τῆς, τὸ ἤθελε νὰ εἶνε εὐρύχωρον, εὐαερον, εὐήλιον καὶ νὰ βλέπη πρὸς τὴν θάλασσαν. Ἐπομένως εὗρεκε δύο δωμάτια, ὅπως τὰ ἤθελεν, εἰς τὴν κατωκίαν κελοῦ τινος ἀλιεῖως οἰκογενειάρχου.

Τὸ καλλίτερον δωμάτιον ἦτο ἀνοίγιον, καὶ ἦτο ὅπως τὸ ἤθελεν, ἀλλὰ ἦτο γυμνὸν καὶ πολὺ μέτριον. Ἀλλ' ὅμως ἐντὸς τῆς ἡμέρας το εὐαερίσει καὶ το ἔκαμε κομψότατον. Ὅπως τὰ πτηνὰ κτίζουν τὰς φωλιὰς τῶν ὠραίων καὶ κομψὰς μὲ ὀλίγας τρίχας, μὲ ὀλίγον μαλλίον καὶ μὲ ὀλίγον βρῦον, ἀπαράλλακτα καὶ αἱ γυναῖκες δύνανται νὰ συγυρίσουν καὶ νὰ

• Τὸ ΛΕΩΦΟΡΕΙΟΝ ΜΕΤΑΘΗ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ΤΟΥ ΚΑΡΙΟΥ • (Σελ. 1)

στολίσουν ἐν δωμάτιον μὲ τὸ τίποτε. Ἐνέμασε λοιπὸν παραπετάσματα εἰς τὴν κλίνην τοῦ υἱοῦ τῆς, λευκὰ ὡς τὴν χιόνα, ἐνέμασεν εἰς τὰ παράθυρα ἄλλα παραπετάσματα χρωματιστά, ἔστρωσεν εἰς τὸ πάτωμα μίαν ψάθην, καὶ ἐσκέπασε μὲ ἐν σάλι τὸ παλαιὸν τραπέζιον ἐπὶ τοῦ ὁποίου εἶχε τὰ βιβλία τῆς, τὰ ἐργόχειρά τῆς, τὰ κτένιά τῆς καὶ ἄλλα διάφορα χρήσιμα πράγματα. Ὁ βίος τῆς ἦτο τεκταινὸς καὶ ἤσυχος. Ὅλην τὴν ἡμέραν σχεδὸν ἦτο ἔξω μαζὶ μὲ τὸν υἱὸν τῆς, τὸν ὁποῖον ποτὲ δὲν ἄφηνεν ἀπὸ πλησίον τῆς, διὰ νὰ τον συνηθίσῃ κατ' ὀλίγον εἰς τὸν ἥλιον, εἰς τὸν σφοδρὸν ἀνεμον, εἰς τὰ πιτυλιόμενα τῶν κυμάτων τῆς θαλάσσης, εἰς τὴν αἰφνίδιον καὶ βροχάσιαν βροχήν. Διὰ νὰ μείνῃ εἰς τὴν οἰκίαν καὶ νὰ μὴ ἐξέλθῃ ἔπρεπε νὰ εἶνε πάρα πολὺ κακὸς καιρὸς. Συχνότατα ἐπῆγγατε καὶ ἐκάθητο εἰς τὴν ἄκρην τοῦ αἰγιαλοῦ, καὶ ἐν ᾧ τὸ ἀγαπήτόν τῆς τέ-

κνον, τὸ τόσο ἀδύνατον, τὸ τόσο λεπτὸν ἔτρεχε καὶ ἐπῆδα ἐπάνω εἰς τὰς μικρὰς ὑφάλους, ἢ μήτηρ ἐκέντα ἢ ἐπλεκε χωρὶς νὰ ξεκολλᾷ τὸ βλέμμα τῆς ἀπ' ἐπάνω του, καὶ ὀλονὲν ἐνθαρρύνουσα αὐτὸ διὰ τῆς γλυκείας φωνῆς τῆς.

Ἀφ' οὗ δὲ τὸ παιδίον ἐκουράζετο, καὶ δὲν εἶχε πλέον δύναμιν νὰ ἐξακολουθήσῃ τὰ θαλάσσια παιγνίδια του, τὴν παρεκάλει νὰ ἐπανέλθουν εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ τότε ἡ μήτηρ ἐσχημάτετο, τὸ ἐτύλιγεν ὅλον μὲ τὸ σάλι ἢ μὲ τὸ ἐπανωτόριον, καὶ το ἐξήπλωνεν ἐπὶ τῆς ἄμμου ἢ ὁποῖα ἦτο ζεστή, ζεστὴ ἀπὸ τὸν ἥλιον καὶ ἔκαμνε τὸ στήθος τῆς προσκεφάλαιον, τὸ ἐκουγύσειν ὀλίγον ὡσὰν μωρὸν παιδάκι καὶ το ἀπεκοιμίζεν ἐπὶ τῆς καρδίας τῆς. Πολλάκις τὴν εἶδον οἱ χωρικοὶ ὅτε ἐπέστρεφεν εἰς τὴν οἰκίαν τῆς ἔχουσα εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς τὸν υἱὸν τῆς. Καὶ ὅταν ἐνύκτωνεν, ἔστρωσε μόνη τῆς τὴν κλίνην του, καὶ ἐκάθητο παρὰ τὸ προσκεφάλαιόν του ἕως ὅτου ἤθελε κλείσῃ τὰ βλέφαρά του. Ἀἱ, τότε πλέον ἠσύχαζεν ἢ καλὴ μήτηρ, καὶ ἦτο ἐλευθέρη νὰ κάμῃ ὅτι ἤθελε. Ἐμάθητο λοιπὸν εἰς τὸ τραπέζιον τῆς καὶ ἐγράφεν ὠρας ὀλοκλήρους, ἢ γραφίς ἔτρεχεν ἐπὶ τοῦ χαρτίου χωρὶς τὸν παραμικρὸν κόπον. Ἢ φιλόστοργος μήτηρ ἐνεπιστεύετο εἰς τὸ ἄψυχον χαρτίον τοὺς φόβους τῆς, τὰς ἐλπίδας τῆς, καὶ τὴν στοργὴν ἢ ὁποῖα ἐπλημμύρει τὴν ψυχὴν τῆς.

Τοιοῦτον βίον ἔζη εἰς τὸ χωριὸν ἡ κυρία Εἰρήνη. Οἱ κάτοικοι καὶ τοῦ λιμένος δὲν εἰξευρον περὶ αὐτῆς τίποτε περισσότερον, παρ' ὅσον ἔβλεπον μὲ τοὺς ἰδίους ὀφθαλμούς των· ἀλλὰ καὶ δὲν ἤθελον νὰ μάθουν περισσότερα, διότι πρέπει νὰ εἰξεύρετε, ὅτι οἱ ἄνθρωποι οἱ φιλόπονοι, οἱ ὁποῖοι ἀγαποῦν τὴν ἐργασίαν, δὲν εἶνε πολὺ περιεργοί. Ἐκτὸς τούτου δὲν ἔβλεπον καὶ τίποτε πικρῶνον ἐπάνω εἰς τὴν κυρίαν Εἰρήνην· ἔβλεπον μίαν μητέρα περιποιημένην τὸ τέκνον τῆς.

Β'

ΧΑΡΑΙ ΚΑΙ ΛΥΠΑΙ

Ὅσοι εἶχον γνωρίσῃ ἐκ τοῦ πλησίον τὴν κυρίαν Εἰρήνην καὶ τὸν σύζυγόν τῆς τὰ πρῶτα ἔτη τοῦ γάμου των, ἠδύναντο πολὺ καλὰ νὰ ὁμολογήσων ὅτι ἦσαν ἄνθρωποι εὐτοχεῖς. Καὶ οἱ δύο των ἦσαν ἀπὸ καλῆν οἰκογένειαν, καὶ μόνην περιουσίαν εἶχον τὴν νεότητά των καὶ τὴν ἀγάπην των, νεότητα ἐν-

τιμον, ἀγάπην εὐλικρινή. Ὡστε κατ' ἀρχὰς ἔξω πολὺ μέτρια καὶ σχεδὸν μὲ στενοχωρίαν. Ἀλλ' αὐτοὶ δὲν ἀπηλπίζοντο, καὶ μετὰ χαρῆς ἐπέρασαν τὰς κακὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς των, αἱ ὁποῖαι ὅμως δὲν διήρκεσαν πολὺ, διότι καὶ οἱ δύο των ἦσαν νέοι φιλόπονοι. Ὁ σύζυγος ἦτο κατ' ἀρχὰς ὑπάλληλος μεγάλου ἐμπορικοῦ καταστήματος τῆς πρωτεύουσας, ἀλλὰ ὀλίγον κατ' ὀλίγον διὰ τῆς φιλοπονίας του, καὶ τῆς εὐφυίας του καὶ τῆς τιμιότητός του, κατήρρωσε νὰ γίνῃ διευθυντὴς τοῦ καταστήματος, καὶ μετ' ὀλίγα ἔτη κύριος καὶ ἰδιοκτήτης. Ἀλλὰ καὶ ἡ σύζυγος του δὲν ἐκάθητο μ' ἔσταυρωμένας τὰς χεῖρας, εἰργάζετο καὶ αὐτὴ. Τότε μόνον ἢ οἰκογένεια εἶνε εὐτυχῆς, ἀδιάφορον ἂν εἶνε πτωχὴ ἢ πλουσίη, ὅταν καὶ ἡ σύζυγος βοηθῇ τὸν ἄνδρα τῆς· διότι ὁ γάμος εἶνε μία ἐταιρεία, μία συντροφία, καὶ πολὺ κακὰ κάμνουν, πολὺ ἐξευτελλίζου τὴν γυναῖκα ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοί τὴν θέλουσι μόνον διὰ νὰ στολίξῃ τὴν οἰκίαν, ὡς νὰ ἦτο ἄψυχον πολυτελὲς ἐπιπλὸν τῆς οἰκίας, καὶ ὄχι οἰκοδόμοισιν καὶ σύντροφος τοῦ ἀνδρός.

Ἄν καὶ ἦσαν τῶρα πλούσιοι, ἀλλ' ὅμως δὲν ἐλησμόνου τὴν πτωχείαν των, καὶ δὲν ὑπερηφανεύθησαν· διότι ἔλεγον ὅτι ὁ κύριος σκοπὸς τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὸν κόσμον τοῦτον δὲν εἶνε μόνον νὰ ἀποκτήσῃ πλοῦτη, ἀλλὰ νὰ μεταχειρισθῇ τὰ πλοῦτη καὶ διὰ τὴν ἰδίαν του εὐτυχίαν, καὶ πρὸς ὄφελος τῶν ἄλλων ἀνθρώπων. Ὅσον ἠῤῥαυον τὰ πλοῦτη των, τόσο ἠῤῥαυον καὶ ἡ ἀγάπη των. Ἀπέκτησαν καὶ τρία τέκνα χαριέστατα, τρία ἀγοράκια εὐμορφα εὐμορφα ὡς τὴν

ἀκτίνα τοῦ ἡλίου, καὶ τὰ ἡγάπων δὲν εἰξεύρετε πόσον! Ἀλλ' οἴμοι! τὰ τρία ἐκεῖνα ἀγγελάκια, ἢ χαρὰ τῶν γονέων των, ἔγιναν αἰτία λύπης μεγάλης.

Τὸ μεγαλύτερον ὅταν ἔγινεν ἔξ ἐτῶν, ἐν ᾧ ἔως τότε ἦτο δροσερὸν καὶ εὐρωστὸν, αἰφνης ἐκίτρινισεν, ἐμκράνθη, ἔδασανίσθη ὀλίγους μῆνας καὶ ἔπειτα ἀπέθανε. Δὲν σας λέγω τὴν λύπην τοῦ πατρὸς καὶ

• ΕἰΣΕΤΡΕΦΘΗΝ ΕἰΣ ΤΗΝ ΟἰΚΙΑΝ ΤΗΣ ΕΥΧΥΣΑ ΕἰΣ ΤΑΣ ΑΓΓΑΛΑΣ ΤΗΣ ΤΟΝ ΥἸΟΝ ΤΗΣ • (Σελ. 2)

τῆς μητρός· τί νὰ σας τὴν εἶπω; εἰνέ ποτε δυνατὸν νὰ τὴν παραστήσῃ τις; Ἐὰν ὑποθέσωμεν ὅτι εἰς τὸν κόσμον τοῦτον πρέπει ὁ ἄνθρωπος νὰ πληρῶνῃ ἀκριβῶς τὴν εὐτυχίαν του, ὡ βέβαια οἱ δυστυχεῖς οὗτοι γονεῖς τὴν ἐπλήρωσαν, καὶ τὴν ἐπλήρωσαν ἀκριβῶς ἀκριβῶς μὲ τὸν θάνατον τοῦ τέκνου των. Ἡλιθίον δὲ ὅτι ἡ πληρωμὴ αὐτῆς ἦτο ἀρκετὴ, καὶ ὅτι δὲν ἦσαν ὑπόχρεοι νὰ δώσουν ἄλλοτίποτε.

Ἀλλ' ὅμως μετὰ δύο ἔτη καὶ τὸ δεῦτερον τέκνον ἔσθυσε καθὼς τὸ πρῶτον. Ὅταν καὶ αὐτὸ ἔγινεν ἔξ ἐτῶν, ἤρχισε νὰ μακραινεται, νὰ φθίρεται ἢ ὑγιεία του, καὶ οὔτε ἡ ἐπιστήμη τῶν ἰατρῶν, οὔτε ἡ στοργὴ τῶν γονέων κατήρρωσε νὰ το σώσῃ. Ἀπέθανε μὲ τὸ μείδιμα εἰς τὰ χεῖλη, καὶ τὰ χερσίνια

του ἐσφιγγον ἐλαφρὰ τὸν λαιμὸν τοῦ πατρὸς του. Ὡστε ἐκ τῶν τριῶν ἀδελφῶν ἀπέμεινε μόνος ὁ Στέφανος. Φαντασθῆτε τῶρα τὸν καθημερινὸν φόβον καὶ τρόμον τῶν ἀτυχῶν γονέων, ὅταν ἔβλεπον ὅτι τὸ μονακίβον τέκνον των ἐπλησίαζε νὰ φθάσῃ εἰς τὴν ἡλικίαν, εἰς τὴν ὁποίαν τὸ δρέπανον τοῦ Θανάτου ἐθέρισε τὰ δύο ἄλλα! Φαντασθῆτε τὴν ἀπελπισίαν των, ὅταν παρατήρησαν τὰ πρῶτα συμπτώματα τοῦ μαρasmus! Ὁ Στέφανος ἐμαρμαίνεται ὡς ἄνθρωπος, τὸ

ὁποῖον δὲν ποτίζεται τακτικά, καὶ ἡ ἀσθένεια ἐπρω-
χῶρει μὲ μεγάλην ὀρμήν. Προσεκάλεσαν ἕνα ἕνα
πάντας τοὺς δικασίμους ἰατροὺς, καὶ δὲν εἰξευρον
πλέον ποῦ νὰ καταφύγουν!

Πλησίον τῆς οἰκίας των, εἰς τὴν αὐτὴν ὁδόν,
ἐκλήθητο ἰατρός τις, ὁ ὁποῖος βέβαια δὲν εἶχε με-
γάλην φήμην, ἀλλὰ ἐκεῖ εἰς τὴν συνοικίαν εἶχε

« Η ΓΡΑΦΙΣ ΕΓΓΡΕΝΕΝ ΜΗ ΤΟΥ ΧΑΡΤΟΥ »

ἀποκτήσῃ ὑπό-
ληψιν καλοῦ
καὶ τιμῆν ἰα-
τροῦ. Ἀπεφά-
σισαν λοιπὸν
νὰ καταφύγουν
καὶ εἰς αὐτὸν
καί τον προσε-
κάλεσαν. Ὁ
ἰατρός εὐθὺς
ἔτρεξε προθύ-
μως. Ἦτο δὲ
ἀνθρώπος γλυ-
κὸς, ὀλίγον τι
μελαγχολικός.

ἔειπεν ὀφθαλμοὺς ὠραίους καὶ βλέμματα διαπεραστικὰ.
Ἦκουσε μετὰ προσοχῆς τὴν διήγησιν τῶν γονέων, ἡ
ὁποία συχνὰ διεκόπτετο ὑπὸ τῶν δακρύων καὶ τῶν
λυγμῶν, καὶ ἀφ' οὗ ἐξήρατεν ἐπιμελῶς τὸ ἄρρω-
στον παιδίον, ἐστάθη ἀκίνητος καὶ σιωπηλός.

Μετ' ὀλίγου λεπτῆ τῆς ὥρας εἶπε πρὸς τὴν ἀπι-
ρηγῆτον μητέρα :

« Κυρία μου, ἕνα μόνον ἰατρὸν εἰξεύρω εἰς ὅλον
τὸν κόσμον, ἕνα μόνον, καταλαμβάνετε; ὁ ὁποῖος
νὰ δύναται νὰ σώσῃ τὸν υἱὸν σας!

— Ποῖος εἶνε; πῶς ὀνομάζεται; ἀνεφώνησεν ἡ
μήτηρ ἐκπληκτος.

— Πιεθαίως δὲν εἶμαι ἐγὼ, κυρία μου, ἀπεκρίθη
ὁ ἰατρός. Ὁ ἰατρός ὅμως, τὸν ὁποῖον ἐγὼ ἐνόησα,
εἶνε ὁ διδάσκαλος ὄλων μας. Εὐτυχῆς εἶνε ὁ ἄνθρω-
πος, ἂν κατορθώσῃ ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν νὰ του
πάρῃ ἕνα λόγον, μίαν συμβουλὴν, διότι τὰς συμβου-
λάς του τὰς κρατεῖ πολὺ μυστικῶς! Καὶ ἔπρεπεν
οἱ ἀθνεῖς εἰς αὐτὸν πρῶτα πρῶτα νὰ προστρέχουν,
αὐτὸν νὰ συμβουλευώνται, καὶ οἱ περισσότεροι πη-
γαίνουν εἰς τὸ καλὸν μόνον καὶ μόνον, διότι δὲν ἐφρόν-
τισαν νὰ ζητήσουν τὴν συμβουλὴν του.

— Λοιπὸν, ἐξοχώτατε, τὸ ὄνομά του, τὴν διεύ-
θυνσίν του! Νὰ τον φωνάζωμεν ἀμέσως.

— Ἀδίως ὅθι χάσατε τοὺς κόπους σας! Αὐτὸς
ὁ ἰατρός ποτὲ του δὲν μετακινεῖται ἀπ' ἐκεῖ ὅπου
εὐρίσκεται, καὶ δὲν ταρασσεται, δὲν ἐνοχλεῖται χά-
ριν κανενὸς. Καὶ αἱ ἐστερμίναι κεφαλαὶ καὶ αὐταὶ
εἶνε ἡναγκασμένοι νὰ ὑπάγουν νὰ τον εὑρουν. Ἀλλ'
ὅμως ἔχει ταῦτο τὸ καλόν, ὅτι μεγάλως καὶ μι-
κρως τοὺς ὑποδέχεται: μὲ τὴν αὐτὴν προθυμίαν, ὅταν

ἔλθουν νὰ ζητήσουν βοήθειαν εἰς τὰς ἀγκάλας του.
— Ἀχ! ἀνεφώνησεν ἡ μήτηρ, ἐγὼ ὅθι ὑπάγω
νὰ τον εὑρω, καὶ εἰς τὴν ἀκραν τοῦ κόσμου ἂν
καιοικῆ.

— Μάλιστα, κυρία μου, εἶπεν ὁ ἰατρός, καὶ ὅθι
κάμετε πολὺ καλὰ νὰ μὴ περιμένετε νὰ ἀναχωρή-
σατε αὐρίον· ἀναχωρήσατε σήμερον, ἐντὸς μιᾶς ὥ-
ρας, εἰ δυνατὸν. Ὁ ἰατρός τὸν ὁποῖον σας συνιστῶ
εἶνε ἡ Φύσις, καὶ εἰς αὐτὴν νὰ ἐμπιστευθῆτε τὸ τέ-
κνον σας. Καὶ νὰ μὴν δὲν ἐγγυώμαι περὶ τῆς θερα-
πείας του, ἀλλ' ὅμως σας βεβαιῶ ὅτι, ἐὰν μείνη
ἐδῶ, ἐντὸς ἑνὸς ἔτους τὸ πολὺ ὅθι ὑπάγῃ νὰ εὑρῇ
τὰ ἀδελφάκιά του. Ἀπομακρυνάτε το ἀπὸ τὴν πρω-
τεύουσαν, φέρετέ το εἰς μέρος παραθαλάσσιον, εἰς
μικρὸν χωρίον, τὸ ὁποῖον νὰ βλέπῃ εἰς τὸν ἀπέραν-
τον Ὀκεανόν. Δότε του διάστημα, ἀέρα, ἥλιον, με-
γάλον ἔριζοντα. Συνηθίσατε τοὺς πόδας του νὰ τρέ-
χουν ἐπὶ τῆς ἄμμου, καὶ τὸ σῶμα του νὰ το ἀλατῶσῃ
τὸ ἄλας τοῦ Ὀκεανοῦ. Καὶ ὅταν ἀναλάβῃ καὶ δυ-
ναμώσῃ, ἀφήσατέ το ἐλεύθερον νὰ τρέχῃ ὅπως τρέ-
χουν τὰ πουλάκια εἰς τὴν πεδιάδα. Ὅπου καὶ ἂν
ὑπάγετε, δὲν ὅθι εἶνε ἄλλεως μικρῶν παιδιῶν, δόξα
τῷ Θεῷ, παντοῦ ὑπάρχουν παιδιὰ ἄς ἀναμιχθῆ ἰα-
τρός με αὐτά, ἄς λάβῃ μέρος εἰς τὰ παιγνίδια τῶν
ἄς κυλλεῖται μαζί των ἐπάνω εἰς τὴν ἄμμον. Μὴ το
προφυλάσσετε μήτε ἀπὸ τὸν ἀνεῖμον, μήτε ἀπὸ τὴν
βροχὴν, ἀφίνετέ
το νὰ τρώγῃ καὶ
νὰ κοιμᾶται ὁ-
σονθέλη. Καὶ ἄς
λείπουν τὰ φάρ-
μακα, εἶνε περιτ-
τά. Ἡ Φύσις εἶ-
νε σοφωτέρη καὶ
ἀπὸ τὴν Ἰατρι-
κὴν Σχολὴν, καὶ
αὐτὴ μόνον κά-
μνει θαύματα.

Καὶ ἀφ' οὗ
εἶπε ταῦτα ὁ
ἰατρός ἐχαίρι-
τισε καὶ ἀπῆλθε.

Ἡ κυρία Εἰ-
ρήνη εἶχε ἀ-
κούσῃ ἄλλο-
τε πολλὰ καλὰ
διὰ τὸ χωρίον
Πούλιγγον, ὅπου μί-
α φιλὴ τῆς εἶχε μεί-
νῃ καθ' ὅλον
τὸ θέρος. Λοιπὸν ἀπεφασίσθη νὰ ὑπάγῃ ἐκεῖ.
τὴν αὐτὴν λοιπὴν ἡμέραν μετὰ μεσημβρίαν ἐμβά-
νει εἰς τὸν σιδηρόδρομον, φθάνει εἰς μίαν πύλιν παρά-
λιον, καὶ ἀπ' ἐκεῖ διὰ τοῦ ἀτμοπλοίου φθάνει εἰς τὴν
ἐπαρχίαν ὅπου ἦτο τὸ χωρίον, ἐμβάίνει εἰς τὸ λεω-

« ΣΕ ΕΥΓΕΝΟΜΩ, ΘΑΛΑΣΣΑ ΜΟΥ, ΠΟΥ ΜΟΥ ΤΟ ΕΒΛΕΠΕ » (Σελ. 5)

Πούλιγγον, ὅπου μί-
α φιλὴ τῆς εἶχε μεί-
νῃ καθ' ὅλον
τὸ θέρος. Λοιπὸν ἀπεφασίσθη νὰ ὑπάγῃ ἐκεῖ.
τὴν αὐτὴν λοιπὴν ἡμέραν μετὰ μεσημβρίαν ἐμβά-
νει εἰς τὸν σιδηρόδρομον, φθάνει εἰς μίαν πύλιν παρά-
λιον, καὶ ἀπ' ἐκεῖ διὰ τοῦ ἀτμοπλοίου φθάνει εἰς τὴν
ἐπαρχίαν ὅπου ἦτο τὸ χωρίον, ἐμβάίνει εἰς τὸ λεω-

φορεῖον, καὶ μετὰ μίαν ὥραν ἰδοὺ εὐρίσκεται εἰς τὸ
χωρίον, ὅπου ἡ ζωὴ καὶ ὁ θάνατος ἐμελλον νὰ πο-
λεμήσουν τίς πρῶτος ὅθι καρδήσῃ τὸ τέκνον τῆς.
Τίς ἄρά γε ὅθι νικήσῃ!

Γ'

ΝΕΚΡΑΝΑΣΤΑΣΙΣ

Ἡ ζωὴ ἐνίκησε. Μετ' ὀλίγου ἐβδομάδας ὁ Στέ-
φανος ἤρχισε νὰ ζωογονῆται, ὅπως
τὸ φυτὸν τὸ ὁποῖον ἐμαραίνεται πρὶν
εἰς τὴν σκίαν χωρὶς ἥλιον καὶ λίπα-
σμα, καὶ ἀφ' οὗ το μεταφυτεύσουν
εἰς γῆν γόνιμον καὶ καλὴν, γίνε-
ται πάλιν ζωηρόν, καὶ ὑπάρχει ἐλ-
πίς ὅθι ὅθι ἀνθήσῃ τὴν ἀνοιξίν. Ἦδη
εἶχε ἀρχίσῃ τὴν μυστηριώδη ἐργα-
σίαν τῆς ἡ ζωοποιὸς ἰκμάς. Ἦν ἐβλέ-
πετε τὸν Στέφανον, ὅθι ἐνομιζετε ὅτι
βλέπετε τὴν ζωοποιὸν αὐτὴν ἰκμάδα
« εἰ γινεῖται ὑπὸ τὸν ἄνεμον ἀέριμα του,
τὸ ὁποῖον ἤρχισε νὰ γίνεται μαλακόν,
ζωηρόν καὶ διαφανές. Τὰ χεῖλη του
δὲν εἶχον πλέον ἐκεῖνο τὸ ὠχρὸν καὶ
πελιδνὸν χρῶμα, τὸ ὁποῖον φαίνεται ὅτι
προσκαλεῖ τὸν τελευταῖον ἀσπασμόν.
Οἱ ὀφθαλμοὶ του ἐγίνοντο ζωηρότεροι,
αἱ παρειαὶ του ἤρχισαν νὰ ροδίξουν
ἐλαφρὰ ἐλαφρὰ. Ἀλλὰ καὶ ἡ κυρία
Εἰρήνη ἀνεγεννᾶτο καὶ ἐζωογονεῖτο ὁ-
σον ἐβλεπεν ὅτι ὁ υἱὸς τῆς ἀναγεννᾶ-
ται καὶ ζωογονεῖται.

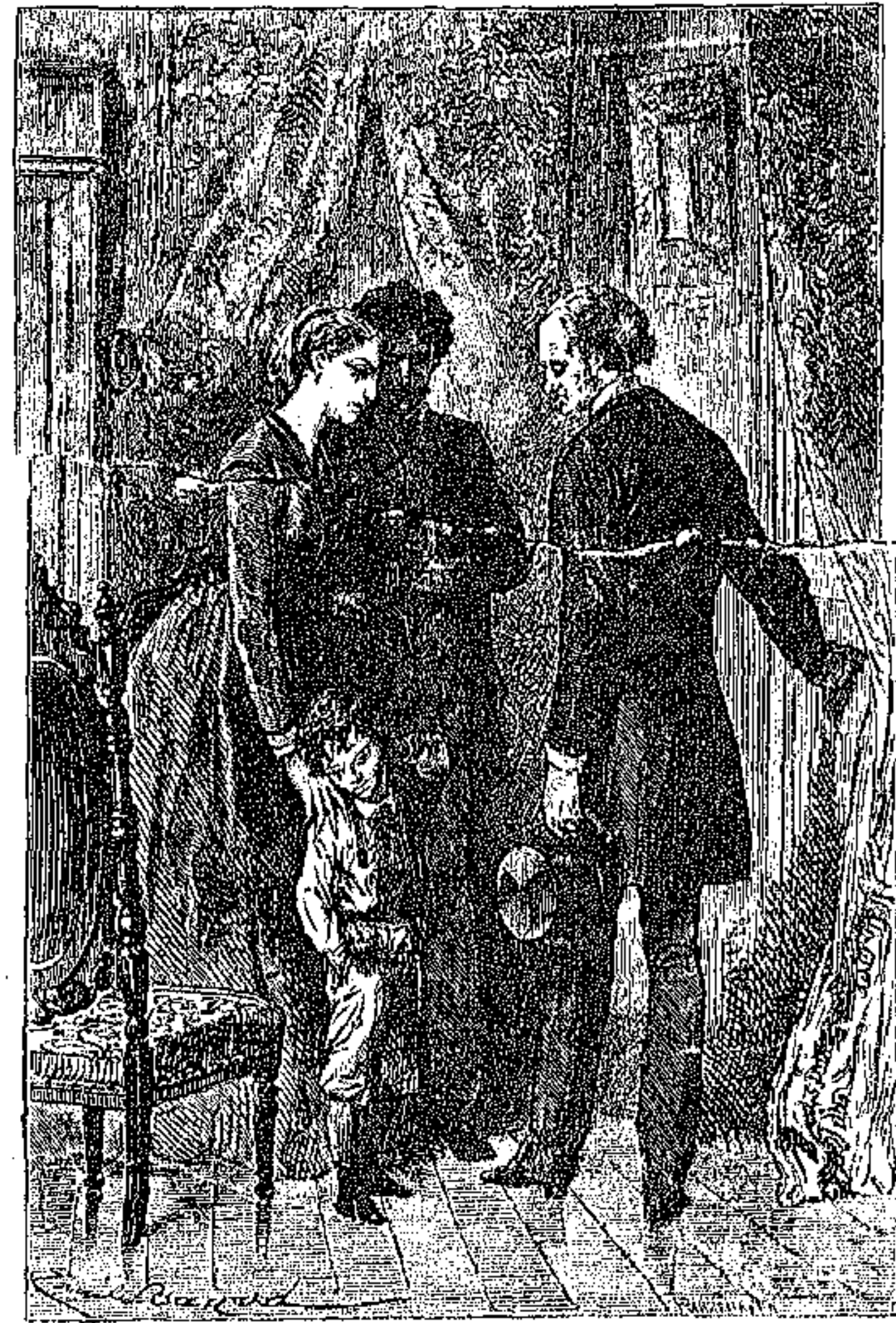
Εἰς μίαν ἐπιστολὴν τῆς ἔγραψε πρὸς
τὸν σύζυγόν τῆς :

« Ποῖος ὅθι μού το ἔλεγεν, ὅτι ὅθι
εἶχα σήμερον τὴν εὐχαρίστησιν νὰ
νομιζῶ τὸν ἑαυτὸν μου εὐτυχῆ; Ὅταν
το βλέπω ζωηρόν, μού φαίνεται ὅτι
ὁ Παναγόσιος Θεὸς μού τα ἔστειλεν
ὅπως καὶ τὰ ἄλλα δύο. Τὰ βλέπω
καὶ τὰ τρία ἐμπρὸς μου, καὶ ὅταν
κρατῶ εἰς τὰς ἀγκάλας μου καὶ κατα-
φιλοῦ τὸν Στέφανον, νομιζῶ ὅτι καὶ
τὰ τρία μαζί τα σφίγγω ἐπάνω εἰς
τὴν καρδίαν μου. Σὲ εὐγνωμονῶ
ὀύλασσά μου, ὅπου μού το ἔσωσες! »

Ὁ πατὴρ τοῦ Στεφάνου κατάρθωσε νὰ εὑρῇ και-
ρὸν καὶ νὰ πεταχθῆ μίαν στιγμὴν εἰς τὸ χωρίον, ἵσα
ἵσα ὅταν ἤρχε νὰ ἀναλαμπάνῃ ὁ υἱὸς του. Ἐμεινεν
ὀλίγως μόνον ἡμέρας πλησίον τῆς ἀγαπητῆς οἰκογε-
νείας του, ἀλλὰ ἠσθάνθη τὴν ἀφατον εὐχαρίστησιν νὰ
ἴδῃ τὴν ἀνάστασιν τοῦ υἱοῦ του. Κατὰ τὰς ὀλίγας ταύ-
τας ἡμέρας ἔλαβε καιρὸν νὰ γνωρίσῃ ἀρκετὰ καὶ τὸ
χωρίον καὶ τὰς ὠραίαις τοποθεσίαις του. Δὲν εἰξεύρετε

πῶσον μετριάζεται ἡ λύπη τοῦ χωρισμοῦ, καὶ πῶση
παρηγορία εἶνε, ὅταν εἰξεύριμεν τὴν γωνίαν τῆς γῆς,
ὅπου κατοικοῦν ἐκεῖνοι τοὺς ὁποῖους ἀγαπῶμεν! Διότι
τότε μας φαίνεται ὅτι, ὅπου καὶ ἂν ὑπάγουν, τοὺς πα-
ρακολουθοῦμεν καὶ τοὺς συνοδεύομεν, τοὺς βλέπομεν
ὅτι εἶνε ζωντανοὶ καὶ συζῶμεν καὶ ἡμεῖς μετ' αὐτῶν!

Μετὰ τινὰς ἐβδομάδας ὁ μικρὸς Στέφανος ἦτο
πλέον ἐξησφαλισμένος περὶ τῆς ζωῆς του, δὲν εἶχε

« ΕΝΤΟΣ ΕΝΟΣ ΕΤΟΥΣ ΤΟ ΠΟΥ ΝΑ ΥΠΑΓῃ ΝΑ ΠΥΡΗ ΤΑ ΑΔΕΛΦΑΝΙΑ ΤΟΥ » (Σελ. 2)

πλέον φόβον νὰ ἀποθάνῃ, ἡ Φύσις, ὡς βλέπετε,
ἔξετέλεσε τὸ ἔργον τῆς.

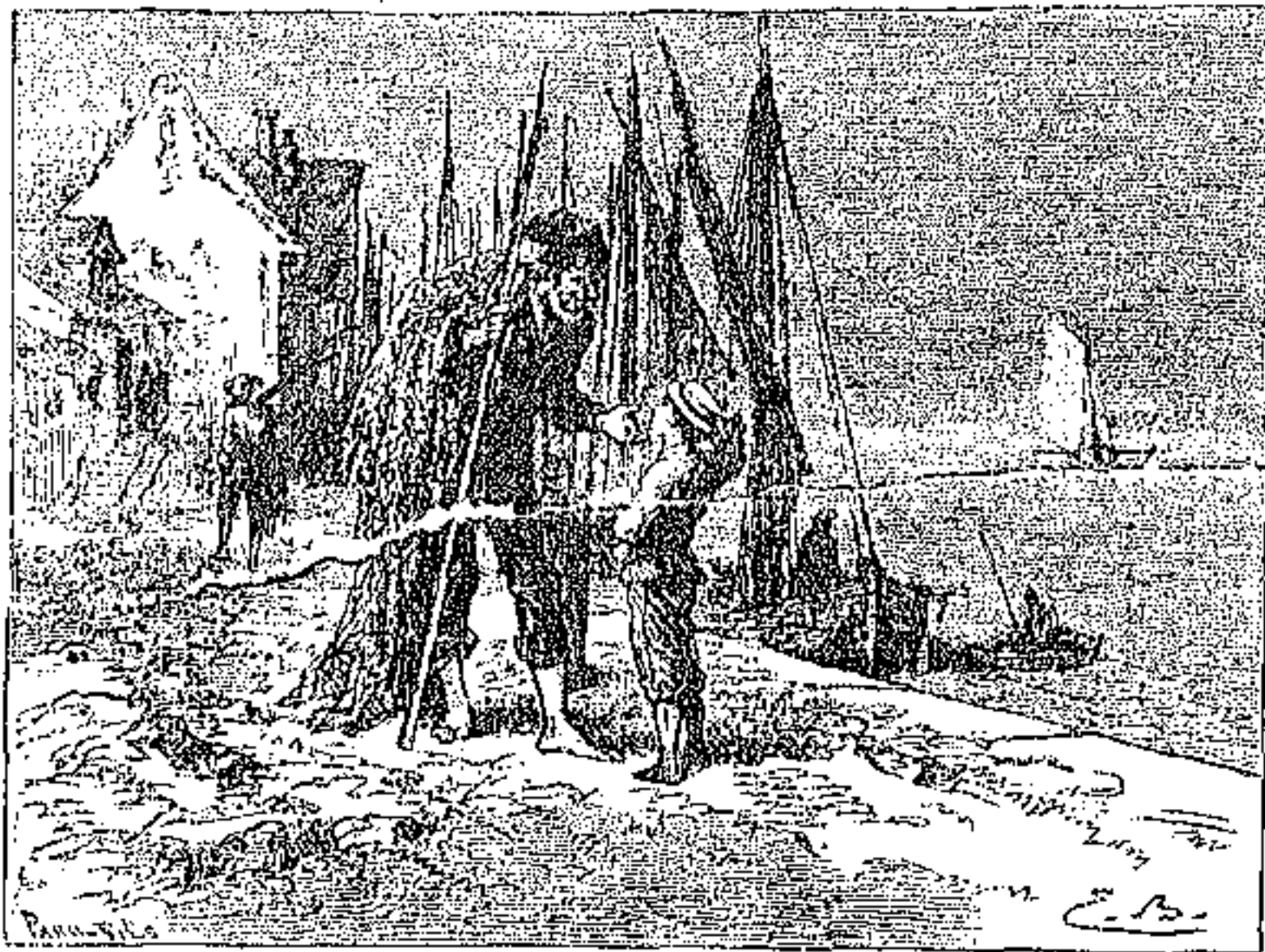
Περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ Αὐγούστου ἔγραψεν ἡ κυ-
ρία Εἰρήνη:

« Ἦ τα θέλεις, ἀγαπητέ μου, αὐτὸ δὲν εἶνε πλέον
παιδί, εἶνε διαβολάκι. Κάτω εἰς τὸν λιμέναν ἄλλον
κανένα δὲν βλέπετε, ἄλλον κανένα δὲν ἀκούετε, παρὰ
τὸν Στέφανον. Κότταξε τί εἶνε ὁ ἄνθρωπος! ἐν ᾧ

πρό ὀλίγων μηνῶν ὄλοι το ἔδλεπον καὶ το ἔλυποῦντο, τώρα αὐτὸ εἶνε ἡ χαρὰ, ὁ θόρυβος, ἡ κίνησις τοῦ χωρίου. Καλὰ αὐτὸ δὲν περιπατεῖ, δὲν τρέχει, πετᾷ. Δὲν τρώγει, καταδροχόζει, εἶνε "Λόγος ἀγρότατος. "Ὅτι βράζει ἡ ζωὴ μέσα του, τὸ καταλαμβάνει καὶ ἀπὸ τὰ μαλλιάκια του, τὰ ὁποῖα εἶνε ἐλαμέρα ἄνω κάτω, σὺν φύγανα. Μὴν ἀργήσης νὰ στείλῃς παντελονάκια, φορεματάκια, ὑποδηματάκια· διότι νὰ το βῆς, εἶνε σὲ κακὸ χάλι, ἀγγίτρι δὲν πᾶνει τὸ βούχά του, εἶνε κατακουρελιασμένο, τί ἄλλο θέλεις νὰ σου εἰπῶ; ὅπου καὶ ἂν σταθῆς εἰς ἄλλῃ τὴν παραλίαν, θὰ εὐρησῇς κουρέλια τοῦ παντελονίου του. Δὲν ἔχεις ἰδέαν πόσον ἀρχαῖ τὴν θάλασσαν, θάρρεις πῶς τον τραβᾷ. Τὴν ἀγαπᾷ σὺν νὰ εἰξοῦραν ὅτι αὐτὴ τον ἔσωσε. Ὡς ἐδῶ πᾶει καλά· ἀλλὰ δὲν εἰξοῦρεις καὶ τὸ ἄλλο· ἡ ξηρὰ δὲν τον ἀρκεῖ πλέον, τὸ ὄνειρόν του εἶνε νὰ ἐμβῆ καὶ εἰς τὴν θάλασσαν. Δὲν ἤλθε τὸ πρῶν με μεγάλην χαρὰν νὰ μου εἰπῆ ὅτι ὁ μπάρμπα Λαμπινέτος, ὁ σπιτονοκόρις μας, ἐπέσθη νὰ τον πάρῃ με τὸ καϊκι του εἰς τὸ ψάρευμα; ἀλλὰ ἐγὼ δὲν του κάμνω αὐτὴν τὴν χάριν. Νά σου εἰπῶ, καὶ ἐγὼ τον ἀγαπῶ τὸν Ὀκεανόν, ἀλλὰ ἐν ᾧ τόσον τον ἀγαπῶ, συγχρόνως καὶ τον φοβοῦμαι καὶ τον ἀποστρέφομαι, καὶ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον κινδυνεύω νὰ φανῶ τέρας ἀχριστίας πρὸς τὸν σπιτήρα τοῦ τέκνου μας. Νά σου εἰπῶ, παιδί μου, εἶπα εἰς τὸν Στέφανόν μας, ὅλα ὅλα, ἀλλ' ἔμω; αὐτὴ ἡ χάρις δὲν σου γίνεται, παιδί μου, καὶ πρόσθε νὰ μὴν ἀκούσω ὅτι ἔβαλες τὸ πόδι σου μέσα εἰς βάρκαν, ἄς εἶνε καὶ δεμένη,

ἡκουσες; τὸ ἔμαθα; δὲν μένεις πλέον μίαν ἄραν εἰς τὸ Πούλιγγον, θὰ σε πάρω νὰ φύγωμεν ἀπ' ἐδῶ. Λυτὰ, ἀγαπητέ μου, εἶνε τὰ πρακτικὰ τῆς σημερινῆς ἡμέρας. Τώρα ἔπου ἐγὼ σου γράφω, εἶνε πλαγιασμένον καὶ κοιμᾶται. "Α, πῶς νὰ μὴν εἶσαι ἐδῶ νὰ το καμαρώσης πόσον εἶνε εὐμορφον! Τὸ διαβολάκι μας πρέπει νὰ εἰξοῦρεις ὅτι εἶνε ἀγγελάκι 'ς τὴν εὐμορφίαν. Τὸ σωματάκι του εἶνε βῆδι μισοανοιγμένον. Τὰ μαγουλάκια του θάρρεις ὅτι, καθὼς εἶνε ἠλιοκαμένα, ἔχουν μίαν γυαλάδα σὺν τὸ ἔριμον ροδάκινον. Τὸ μέτωπον του ἀναδίδει ἰδρωτά σὺν μικρὰ διαμαντάκια, καὶ ἡ πνοὴ του εἶνε τόσο γλυκεῖα, ὥστε θάρρεις ὅτι εἶνε εὐωδία ἀνθους. Τί ἡσυχία! τί ἀνάπαυσις! τί γαλήνη! . . . . Καὶ νὰ συλλογίζεσαι ὅτι ὅταν ἐξυπνήσῃ, ὅλα αὐτὰ θὰ γίνουν τρικυμία καὶ μεγάλη ταραχὴ καὶ κκὸ! »

«Ο ΜΠΑΡΜΠΑ ΛΑΜΠΙΝΕΤΟΣ, Ο ΣΠΙΤΟΝΟΚΟΡΙΣ ΜΑΣ, ΕΠΕΣΘΗ ΝΑ ΤΟΝ ΠΑΡῆ ΜΕ ΤΟ ΚΑΪΚΙ ΤΟΥ ΕΙΣ ΤΟ ΨΑΡΕΥΜΑ.»

Δὲν ἤλθε τὸ πρῶν με μεγάλην χαρὰν νὰ μου εἰπῆ ὅτι ὁ μπάρμπα Λαμπινέτος, ὁ σπιτονοκόρις μας, ἐπέσθη νὰ τον πάρῃ με τὸ καϊκι του εἰς τὸ ψάρευμα; ἀλλὰ ἐγὼ δὲν του κάμνω αὐτὴν τὴν χάριν. Νά σου εἰπῶ, καὶ ἐγὼ τον ἀγαπῶ τὸν Ὀκεανόν, ἀλλὰ ἐν ᾧ τόσον τον ἀγαπῶ, συγχρόνως καὶ τον φοβοῦμαι καὶ τον ἀποστρέφομαι, καὶ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον κινδυνεύω νὰ φανῶ τέρας ἀχριστίας πρὸς τὸν σπιτήρα τοῦ τέκνου μας. Νά σου εἰπῶ, παιδί μου, εἶπα εἰς τὸν Στέφανόν μας, ὅλα ὅλα, ἀλλ' ἔμω; αὐτὴ ἡ χάρις δὲν σου γίνεται, παιδί μου, καὶ πρόσθε νὰ μὴν ἀκούσω ὅτι ἔβαλες τὸ πόδι σου μέσα εἰς βάρκαν, ἄς εἶνε καὶ δεμένη,

ἡκουσες; τὸ ἔμαθα; δὲν μένεις πλέον μίαν ἄραν εἰς τὸ Πούλιγγον, θὰ σε πάρω νὰ φύγωμεν ἀπ' ἐδῶ. Λυτὰ, ἀγαπητέ μου, εἶνε τὰ πρακτικὰ τῆς σημερινῆς ἡμέρας. Τώρα ἔπου ἐγὼ σου γράφω, εἶνε πλαγιασμένον καὶ κοιμᾶται. "Α, πῶς νὰ μὴν εἶσαι ἐδῶ νὰ το καμαρώσης πόσον εἶνε εὐμορφον! Τὸ διαβολάκι μας πρέπει νὰ εἰξοῦρεις ὅτι εἶνε ἀγγελάκι 'ς τὴν εὐμορφίαν. Τὸ σωματάκι του εἶνε βῆδι μισοανοιγμένον. Τὰ μαγουλάκια του θάρρεις ὅτι, καθὼς εἶνε ἠλιοκαμένα, ἔχουν μίαν γυαλάδα σὺν τὸ ἔριμον ροδάκινον. Τὸ μέτωπον του ἀναδίδει ἰδρωτά σὺν μικρὰ διαμαντάκια, καὶ ἡ πνοὴ του εἶνε τόσο γλυκεῖα, ὥστε θάρρεις ὅτι εἶνε εὐωδία ἀνθους. Τί ἡσυχία! τί ἀνάπαυσις! τί γαλήνη! . . . . Καὶ νὰ συλλογίζεσαι ὅτι ὅταν ἐξυπνήσῃ, ὅλα αὐτὰ θὰ γίνουν τρικυμία καὶ μεγάλη ταραχὴ καὶ κκὸ! »

[Ἔπεται συνέχεια]

ΤΡΕΙΣ ΗΜΕΡΑΙ ΣΧΟΛΗΣ

ΠΡΩΤΗ ΗΜΕΡΑ

Τρεῖς ἡμέραι, τρεῖς ἡμέραι σχολῆς, τώρα τὰ Χριστούγεννα. Τρεῖς ἡμέρας ὁ Ἀρτέμις θὰ εἶνε μαζὶ μας; τί εὐτυχία!

Αὐτὰ ἀναφώνουσι αἱ δύο μικρὰ ἀδελφαὶ τοῦ Ἀρτέμιου, ἡ Ἑλένη καὶ ἡ Ἀρτεμισία αἱ ὁποῖαι τρέχουσι ἐπάνω κάτω εἰς τὴν οἰκίαν καὶ ἐπαναλαμβάνουσι τὴν χαροποιάν αἰδῶν τὰ κοράσια ταῦτα εἶνε τὸ μὲν ἐν τεσσαρῶν ἐτῶν τὸ δὲ ἄλλο ἐξ, Ουμαζίου δὲ μὲ ὄλην των τὴν καρδίαν τὴν μεγάλην σοφίαν τοῦ ἀδελφοῦ των Ἀρτέμιου, παιδίου ὀκτώ ἐτῶν, τὸ ὁποῖον ἀριστεύει πάντοτε εἰς τὴν πρῆξιμοτονοσίαν, ἔχει ὅμως; καὶ εἰς τὴν γραφήν.

Ὡς διακεδάσουσι πολύ. Τρεῖς ἡμέρας μαζὶ μετὸν Ἀρτέμιον! Τὰ δύο κοράσια εἶνε ὄλην χαρὰ ὅσον το συλλογίζονται.

Βράζει ῥοχδαίως· ἀλλ' ἔχουν τόσον εὐθυμίαν μέσα των, ὥστε ἀρκεῖ νὰ παιδρῶνῃ καὶ τὸν μελαγχολικώτερον κικρῶν.

Ἰδοῦ, ἐπήγαν εἰς τὸ θυμάτιον τῶν παιγνιδίων. Ὡς παίζουσι τὸ παιγνίδιον τοῦ πολέμου. Ὁ Ἀρτέμις (αὐτὸς ὁ Ἀρτέμις σου ἔχει κατὶ ἰδέας!) ἔδωκεν ὅλην τὰς καθέκλας τὰς μὲν ἐπὶ τῶν δὲ ἐπάνω εἰς τὴν στοργυλὴν τρέπεζαν. Παρέταξε τὰς κούκλας τῶν ἀδελφῶν του εἰς γραμμὴν μάχης ἀπέναντι δὲ κατὶ ἑυλαρχία.

— Κύττα, Ἑλένη, αἱ κούκλαι σου εἶνε οἱ Ἑλληγες· τὰ ἑυλαρχία εἶνε οἱ Τοῦρκοι, οἱ Κικρῶσιοι, καὶ οἱ Πούλιγγοι!

Ἰὼν δὲ σιωπεῖ τὰς καθέκλας, τραγωδεῖ δυνατὰ:

Παῦει ἡ ἱστορία
Κ' ἡ γεωμετρική
Κ' ἡ γεωμετρία
Κ' ἡ βοτανική.
Τρεῖς ἡμέρας σχολῆς
Ἔχομε παιδιὰ,
Ἄς χαροῦμε ὅλοι!
Ὅλοι μετὰ καρδιά!

— Ἦνε στίχοι, λέγει εἰς τὴν Ἀρτεμισίαν ἡ Ἑλένη, ἡ ὁποῖα ὡς μεγάλη ἀδελφὴ ἐξηγεῖ εἰς τὴν ἀδελφὴν τῆς ὅτι δὲν ἔνοιε. Ἦνε στίχοι καὶ τοὺς ἔκαμεν ὁ Ἀρτέμις!

Ὅλοι αἱ καθέκλαι καὶ τὰ σκαμνία εἶνε ἀνεκτευμένα πλέον καὶ σχηματίζουσι λημπρῶν ὄχυρωμα.

— Ναι, λέγει ὁ Ἀρτέμις, αὐτὸ εἶνε ὄχυρωμα ὅπως πρέπει· οἱ Τοῦρκοι δὲν ἠμποροῦσι νὰ κάμουν τέτοιο, αἱ Ἑλένη;

— Ὡ, ἔχι, Ἀρτέμι, ἐπιβεβαιῶ αὐτὴ μετὰ πεποιθήσεως.

— Μὴ με λέγῃς Ἀρτέμι, λέγε με στρατάρχη.

— Σὺ, Ἑλένη, εἶσαι ὑπολογαγὸς καὶ ἡ Ἀρτεμισία δεκανεύς.

— Ὅχι, λέγει κλαυθμηρίζουσα ἡ Ἑλένη, ἡ ὁποῖα δὲν ἔχει σκρῆ ἰδέαν τῶν στρατιωτικῶν βαθμῶν, κ' ἐγὼ θέλω νὰ εἶμαι δεκανεύς.

— Τί ἀνόητος ποῦ εἶσαι! ὁ ὑπολογαγὸς εἶνε κικρῶτερος ἀπὸ τὸν δεκανεύ. Ἰσα ἴσα σου ἔκαμα χάριν· σ' ἐπροβόδωσα ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης. Ἐνοιεῖς;

Ἡ Ἑλένη σπογγίζει τὰ μεγάλα μαῦρα μάτια τῆς καὶ μειδιᾷ μετ' ὄλην τῆς τὴν καρδίαν εἰς τὸν στρατάρχη.

— Τώρα προσοχὴ εἰς τὸ πρόσταγμα καὶ πρὸ πάντων ἀποκρίσεθε: «Ναι, στρατάρχα!»

Ὁ ὑπολογαγὸς καὶ ὁ δεκανεύς μαζὶ:

— Ναι, στρατάρχα!

— Δυνατώτερα δά, παιδὶ κληκρῶσι· μοιᾶστε σὺν δύο κοριτσάκια, Καρδιά δά!

— Ναι, στρατάρχα!

— Κάτι καλλίτερα. — Προσοχὴ εἰς τοὺς ἀνθρώπους σας τώρα. Παρατηρήσατε τὴν γαλανόλευκην αὐτὴν σημάκιν ποῦ κρατῶ εἰς τὴν χεῖρά μου. Πρέπει νὰ τὴν στήσωμεν εἰς τὰ Ἰουάννια καὶ ὄλη ἡ Ἰπείρος εἶνε ἰδική μας. — Λέγετε δά: «Ναι, στρατάρχα!» προσθέτε μετ' ὀλίγον.

— Ναι, ναι, στρατάρχα!

— Μπούμ! Μπούμ! Ἀκούετε τὰ κανόνια; Ὡς μετρήσω ἐν, δύο τρία, καὶ σκαρφαλώνω εἰς ἐκείνην ἐπάνω τὴν καθέκλαν. Σεῖς ἔρχεσθε κατόπι μου. Ὡς φωνάζωμεν «Ζήτω ἡ Ἑλλάς!» καὶ τὸ ὄχυρωμα ἐκυρεῖσθη!

— Ἀλλὰ, Ἀρτέμι, τολμᾷ νὰ εἰπῇ μετ' ὀλίγον ὁ δεκανεύς Ἀρτεμισία, ἂν πέσωμεν;

— Ἄν πέσωμεν; . . . αὐτὰ εἶνε λόγια τῶν δειλῶν. Ἄν πέσωμεν, σηκονόμεθα, κ' ἔτσι τελειώνει ἡ δουλειά. . . Ἦν, δύο τρία!

Ὁ στρατάρχης ἀναρριχᾶται, ὁ ὑπολογαγὸς καὶ ὁ δεκανεύς, θυμάτα τῆς κικρῶν, ἀναρριχῶνται ἐπίσης. Ὁ Ἀρτέμις σείει τὴν σημαίαν του: «Ζήτω!»

Πρᾶξ! Αἱ καθέκλαι καὶ τὰ σκαμνία ἀναποδογυρίζονται μετ' ἄλλο κρότον ἐν μέσῳ τῶν κραυγῶν καὶ τῶν δακρύων τῶν τριῶν στρατιωτικῶν. Νὰ το εἰπωμεν; ὁ στρατάρχης ἐξεπρόβηκε περισσότερον, κικρῶν μετὰ τὰς δύο τοῦ χεῖρτος τὸ γδαρμένον γόνατόν του. Ὁ ὑπολογαγὸς ἔχει τὴν μύτην του αἰματομαῖνην καὶ ὁ δυστυχὴς μικρὸς δεκανεύς ἔχει χονδρῶν φούσκωμα εἰς τὸ μέτωπον.

Τότε μία ξένη δύναμις μεσολαβεῖ ὑπὸ τὴν μορφὴν τοῦ πατρὸς, ὁ ὁποῖος ἄμω ἤκουσε τὸν κρότον ἄρρησεν εἰς τὸ θυμάτιον, παρικολοῦθόμενος ὑπὸ τῆς μητρὸς.

— "Αχ! τί έπαθαν πάλιν...! Δέχως άλλο ιδέα του 'Αρτέμη είνε αυτή!...

— Μά δέν πτωίω εγώ... κι καθέκλαι... .

— "Ωραία! αί καθέκλαι άνερρηγήθησαν μόνι των ή μία επάνω εις την άλλην! Γρήγορα να πλαγιόσαστε, άμέσως, προς τιμωρίαν.

Μόνον επτά είνε ακόμη ή ώρα και όμως επλάγιασαν και οι τρείς. 'Η 'Ελένη και ή 'Αρτεμισία έρριψαν έν θλίβερόν βλέμμα επάνω εις τάς κουκλας των, αί οποίαι έπαθον πολύ από τον κρημνισμόν εκείνον των καθέκλων.

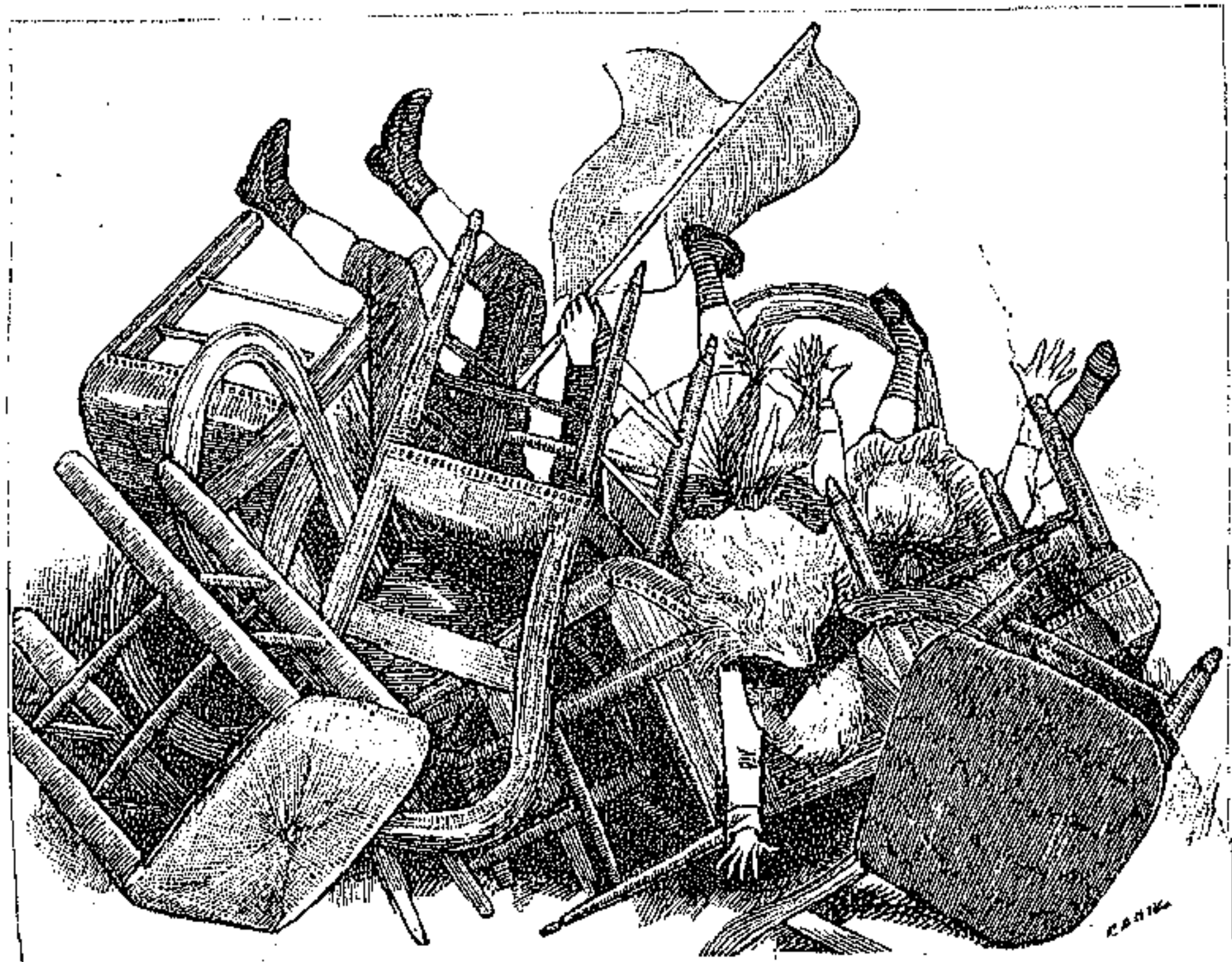
τωικόν επάγγελμα, θα παίξω κι' εγώ τον άγύρτην.

— Τί είναι αυτός ο άγύρτης; έρωτᾷ ή 'Ελένη.

— Τι, δέν το ξεύρεις; Μά τί μανθάνεις λοιπόν εις τό σχολείόν σου. Κύτταξε να μάθης τί είνε.

Θίτει μίαν καθέκλον εις τό άμάξιον και αναβαίνει επάνω άφ' ου έπεριτυλίχθη με όσα βράκη ήμπόρεσε. Λαμβάνει από τό μαγειρείον δύο κασαρόλες και δύο κουτάλας τάς οποίας δίδει εις την 'Ελένην και την 'Αρτεμισίαν.

— Σαίς είσθε ή έρχήστρα; κτυπάτε δυνατά.

« ΠΡΑΦ! ΑΙ ΚΑΘΕΚΛΑΙ ΚΑΙ ΤΑ ΣΚΑΜΝΙΑ ΑΝΑΠΟΔΟΓΥΡΙΖΟΝΤΑΙ ΜΕ ΤΡΟΜΕΡΟΝ ΚΡΟΤΟΝ » (Σελ. 7)

Και' αυτόν τον τρόπον επέρασεν ή πρώτη ήμέρα της σχολής του 'Αρτέμη.

— 'Αρτέμη, ειπεν ο ύπολοχαγός από την μικράν του κλίνην' αύριόν δέν θα παίξωμεν πλέον τον πόλεμον, αί;

— Μπᾶ! απήντησε με θάρρος ο στρατάρχης, μία ήττα δέν σημαίνει τίποτε.

ΔΕΥΤΕΡΑ ΗΜΕΡΑ

Λάμπει ο ήλιος. Θα περάσουν όλην την ήμέραν εκτός της οίκιας, εις τό δάσος, με τον Ζουλού, μικρόν όνον τον όποιον τά παιδιά ήμπορούν και ζεύγουν μόνι των εις έν άμάξιον.

— Αί, ας είνε, ειπεν ο 'Αρτέμης, τον όποιον ο ήλιος έκαμεν ευδιάθετον, άφ' ου δέν σας άρέσει τό στρα-

— Και σύ, 'Αρτέμη, τί θα κάμης; έρωτᾷ ή 'Αρτεμισία.

— 'Εγώ δέν κτυπῶ, εγώ όμιλώ! είμαι ο άγύρτης, ο κύριος 'Ιππεκακουάνας.

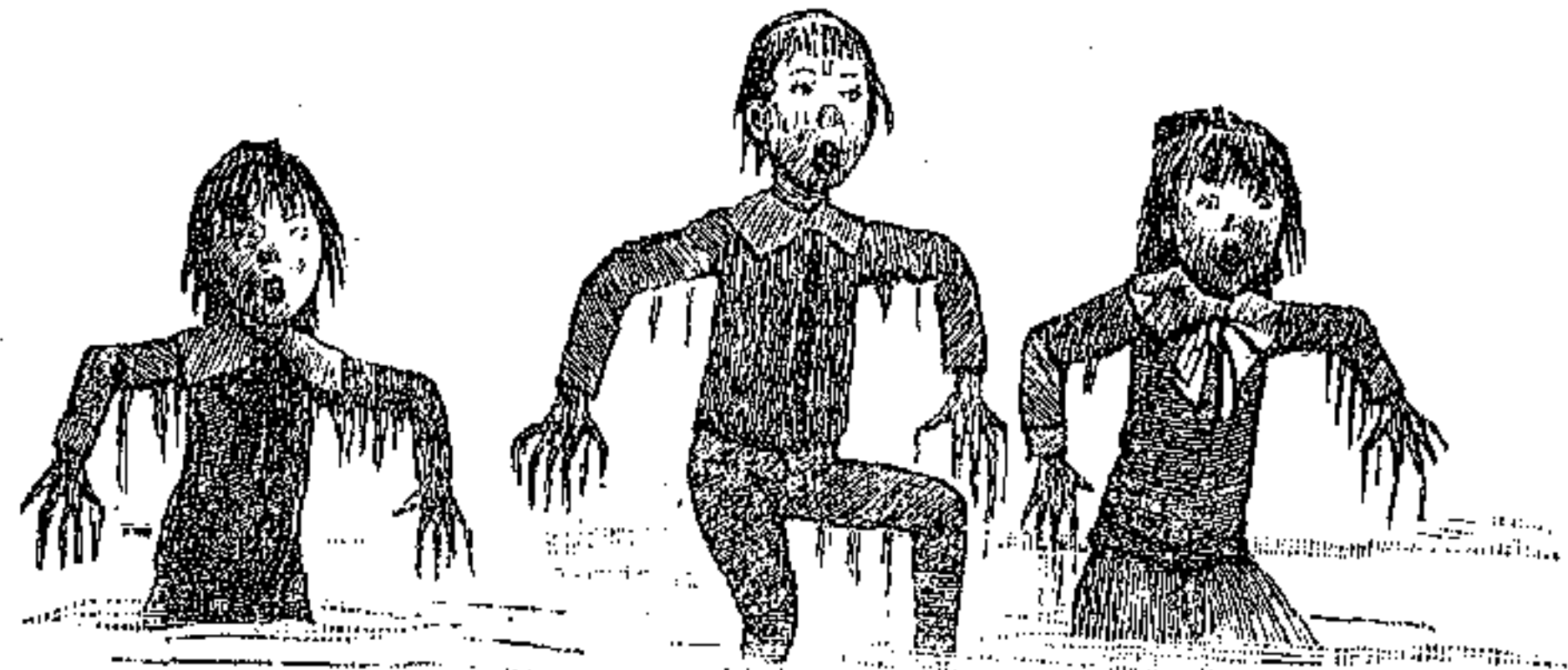
Τοποθετεί εις πολλάς σειράς πολλάς γάστρας.

— Αυτάι αι γάστραι είνε οι άπλοϊκοί χωρικοί. « Ναι, κύρια και κυριαί, (βρεείτε δά, μουσικοί. Ντέ, σύ Ζουλού, δέν σ' έμποδίζω εσένα να περιπατήσ) είμαι ο κύριος 'Ιππεκακουάνας, περιήγημος εις όλην την 'Ιβηρίαν. Μήπως πονοῦν τά δόντι σας; 'Ολίγη σκόνημου και κράχ! τό δόντι πετᾷ εις τον άέρα (έμπρός δά, μουσικοί, άκαμάτηδες). Αναθήτε δά, κυριαί, αναθήτε εις τό άμάξι μου! Δέν πληρώνετε παρά μόνον όταν δέν έχετε κανένα δόντι εις την σιαγόνα σας' (Βαρείτε δά. Θα τους ακού-

σουν πως θα φωνάζουν, άν κοιμάσθε έτσι.) Δόσε μου την κασαρόλα, 'Αρτεμισία.

'Αφίνει τον χαλινόν του όνου δια να κτυπήσθ με δύναμιν επάνω εις την κασαρόλαν με την κουτάλαν, και κτυπᾷ τόσον δυνατά ώστε ο Ζουλού κατατρομάξας, κληπάζει ως τρελλός και πηγγαίνει και πίπτει κατ' ευθείαν εις έν τέλιμα όχι πολύ βαθύ

τικόν, πολύ πικρότερον από τά ύδατα του τέλιματος και πλέον καθαρικόν από τό ρητινόλιθον. "Ωστε οι τρείς άγύρται μας την τρίτην ήμέραν της σχολής επέρασαν εις την κρεβάτουκάμαραν με τά νυκτικῶν και μόνον την έσπέραν τοις έπετράπη να φάγουν μερικῶς κουταλιάς ζωμαῦ, έν φ' ή λοιπή οικογένεια έφαγεν ένα λαμπρότατον γάλον τον όποιον ο

« ΕΞΕΡΧΟΝΤΑΙ ΩΣ ΤΡΕΙΣ ΒΑΤΡΑΧΟΙ ΛΑΛΗΘΕΜΕΝΟΙ, ΕΚΒΑΛΛΟΝΤΕΣ ΟΞΕΙΑΣ ΚΡΑΥΓΑΣ »

αλλά πηκτόν και πράσινον' ο κύριος 'Ιππεκακουάνας και οι μουσικοί του έρριφθησαν εις την πρασίνην λάσπην από την όποιαν εξέρχονται ως τρείς βάτραχοι λασπωμένοι, και εκβάλλοντες όξειας κραυγῶς, τις οποίας άμα άκούει ή μήτηρ των τρέχει με τάς ύκρητριάς.

Τιαύτη υπήρξεν ή δευτέρα ήμέρα της σχολής του 'Αρτέμη.

ΤΡΙΤΗ ΗΜΕΡΑ

Προσεκλήθη ο Ιατρός. Διέταξεν έν πικρότατον έμ-

πάππος εστειλεν επίτηδες δια να εορτάσουν όπως πρέπει την σχολήν του εγγόνου του.

Πολύν καιρόν θα όμιλοῦν δι' αυτήν την τρίτην ήμέραν της σχολής! 'Εν τούτοις μετᾷ δύο ήμέρας ή μικρά 'Αρτεμισία έμέτρει εις τά δάκτυλά της:

— 'Ενα, δύο, τέσσαρα, έννέα (συγγιωρήσατ' την, δέν είνε ακόμη πολύ δυνατή εις την αριθμητικήν) — έπειτα από έννέα ήμέρας είνε του 'Αγίου Βασιλείου, θα έλθῃ ο 'Αρτέμης από τό εκπαιδευτήριόν του και θα τον έχωμεν όλην την ήμέραν.

[Πικρήρασις]

Φ.ΔΟΜΗΛΙΑ

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΡΧΗΣ

Πόσον μελαγχολική είνε ή οίκια εις την όποιαν έμδαίνει ή δυστυχία! Μία μαύρη σκιά, νομίζεις, άπλωται εις τους τοίχους' όλα τά πράγματα λαχβάνουν σκυθρωπήν μορφήν ως να λυποῦνται και αυτά μαζί με τους ανθρώπους' ούτε γέλιος άκούεται, ούτε τραγοῦδι, ούτε κ'έν φιδρόν κελάδημα πουλιού από κανέν κλωδίον' πέσιμος σιωπή επικρατεί την όποιαν κάπου κάπου διακόπτει στεναγμός τις ή κλαῦμα.

Τιαύτη ήτο ή πτωχική οίκια της γραιας 'Ανθής, άφ' ή; ήμέρας επήραν τον μονάκριβον υιόν της επίστρατον και τον εστειλαν μακρῶς, εις τά σύνορα. 'Η δυστυχής γραιά! είδε τόσα δυστυχήματα τό έν κατόπιον τοῦ άλλου, είδε τόσα λείψανα υιών και θυγατέρων της. "Α! ο θάνατος δταν μάθη μίαν θύραν, πολλάς φορές θα περάσῃ τό κατώφλιόν της, συγχῶ

να κάμη την φοβεράν επίσκεψιν του. Πρὸ όλίγων μηνών ακόμη της ήρκατε και την μικροτέραν κόρην της, την όποιαν είγεν ύπανδρεύται με τῶσιν χαράν και την όποιαν ο άτυχής σύζυγός της είγεν αφήσει πρὸ ένδς έτους χήραν με έν όρφανόν. Θα έλεγε κκεις ότι τά μέλη της οικογενείας εκείνης έδωκαν συνέντευξιν εις τό νεκροταφείον, να συναντηθοῦν άνδρες και γυναίκες κάτω από τάς ψυχράς πλάκας του τάφου. 'Ο θάνατος της πολυγαπαμένης κόρης της έκαψε την καρδίαν της γραιας, και όλην την άγάπην την όποιαν είχε δι' αυτήν την συνεκέντρωσεν εις τον 'Ανδρέαν, τό έναετῶς τό όρφανόν, του όποιου ή παιδική και άθώια μορφή ενθύμιζεν εις αυτήν τά ωραία χαρακτηριστικά της κόρης της' και ή άγάλλη ή οποία άλλοτε είχε σφίξει την μητέρα όταν ήτο μι-

κρούλα έσφιγγε τώρα τὸ παιδίον της καὶ τὰ φιλήματα τὰ ὁποῖα της ἔδιδε τώρα ὁ ἔγγονός της, τῆς ἐφαίνετο ὅτι τα ἔδιδαν τὰ χεῖλη τῆς θυματρὸς της.

Κατόπιν ἀπὸ τὰ τόσα δυστυχήματα, μόνος πόνος τῆς οἰκογενείας ἔμενεν ἡ ἐργασία τοῦ υἱοῦ τῆς γράϊας, Κωστῆ, ὅστις ἦτο βιβλιοδέτης ἦτο ἐργατικὸς καὶ φιλότιμος νέος καὶ κατόρθωσε νὰ μὴ στερανται τίποτε οὔτε ἡ μάμμη οὔτε ὁ ἔγγονος ἡ ζωὴ των λοιπὸν ἔπερα μονότονος καὶ κατηφῆς, ἀλλὰ ἡσυχος μέσα εἰς τὴν σιωπὴν τῆς οἰκίας ἠκούετο ἡ φωνὴ τοῦ παιδίου τὸ ὁποῖον ἐμελέτα δυνατὰ ἦτο πολὺ ἐπιμελῆς μαθητῆς! καὶ ἂν δὲν τον ἔπαιριεν ἡ μάμμη του νὰ πλαγιάσῃ εἰς τὸ πλευρόν της, ἔμενε πλησίον τῆς μικρῆς του λάμπας, σκυμμένον ἐπάνω εἰς τὸ βιβλίον του. Ἡ μάμμη ἦτο ὅλη ἀνησυχία μὴπως πλῆθῃ ἡ ὑγεία του ἀλλ' εἶχε καὶ μίαν χαρὴν, καὶ ἓνα κημάρι ὅτι ἦτο τόσο προκομμένος ὁ Ἀνδρέας της! Ὁ δὲ θεὸς τοῦ ἐγχευόμενου ὠριμότητα τὰ βιβλία του...

Τὴν ἡσυχίαν ταύτην ἐτάραξε μίαν ἡμέραν τὸ Βασιλικὸν διάταγμα μετὰ τὸ ὁποῖον ἡ Πατρίς προσεκάλει εἰς τὰ ὄπλα τὰ τέκνα της τὰ προσεκάλει διότι ἦλθεν ἡ ὥρα νὰ πολεμήσῃ διὰ τοὺς ἀδελφεύς μας εἰ ὁποῖοι εἶνε εἰς τὴν σκλαβίαν ὁ βιβλιοδέτης ἦτο εἰκοσιεξ ἑτῶν, τὸν κατέταξαν εἰς τὸ πεζικὸν καὶ τον ἔστειλαν εἰς τὰ σύνορα.

Ἦτο λυπημένος ὅταν ἀνεχώρει, ἀλλ' ὄχι ἀπὸ φόβου ἂν ἔλθῃ ἡ ὥρα νὰ τῷ εἰπουν «ἐμπρός!» θὰ γυθῆ μέσα εἰς τὸ κίνδυνον, θὰ ὀρμήσῃ εἰς τὸ πῦρ τοῦ ἐχθροῦ, διότι εἶνε γενναῖος καὶ ἠξεύρει τί εἶνε τὸ καθήκον ἀλλ' ἦτο λυπημένος διότι ἐσυλλογιζέτο τὴν γραΐαν καὶ τὸ παιδίον τὰ δύο ἐκεῖνα ἀπροσάταστα καὶ ἔρημα ὄντα ἐκ τῶν ὁποίων τὸ ἓν δὲν ἔδύνατο πλέον νὰ ἐργασθῇ, τὸ δὲ ἄλλο δὲν ἠδύνατο ἀκόμη.

Καὶ εἶχε δίκαιον ἀπὸ τὰς πρώτας ἡμέρας ἠρξισεν ἡ πτωχεία ὁ πτωχὸς δὲν ἔκαμνε πίστωσιν εἰς τὴν γραΐαν, οὔτε κανεὶς ἄλλος ἠξευραν ὅτι ὁ υἱὸς της ἐπῆγε στρατιώτης καὶ ὅτι δὲν εἶχε χρήματα νὰ πληρώσῃ. Ἐρχιταν ἡ μαύρη ἔνδεια φαντασθῆτε μίαν γραΐαν ἐξήντα πέντε ἐτῶν νὰ πεινᾷ! ἀλλ' αὐτὴν δὲν τὴν ἐμελλε διὰ τὸν ἐκυτόν της, τὴν ἐμελλε διὰ τὸν Ἀνδρέαν της ἔπρεπε νὰ χῆ τὸ φαγάκι του τὸ παιδί, νὰ χῆ τὸ φορεματάκι του διὰ νὰ μὴν κρυώσῃ, νὰ μὴν ἀρρωστήσῃ... καὶ μίαν ἐσπέραν κρυφά, κρυφὰ μὴν τὴν ἴδῃ κανεὶς, ἐπῆγε κ' ἐπώλησε κατὰ ἐπιπλά της ἡ δυστυχία! Ὅταν ἐπέστρεψε τὰ γάνατά της ἦσαν κομμένα ἀπὸ τὴν ἐντροπὴν, ἀπὸ τὴν λύπην ὅτι ἀπεχωρίσθη πράγματα τὰ ὁποῖα τῆς ἦσαν ἱερά ἀπὸ τῶν ὀναιμνήσεως, ἀπὸ τὴν ἀγανάκτησιν ὅτι ὁ ἀσυνείδητος ἀγοραστὴς βλέπων τὴν ἀνάγκην της ἠθέλησε νὰ τα πάρῃ σχεδὸν χάρισμα, καὶ δὲν της ἔδωκεν οὐδὲ τὸ δέκματόν της ἀξίας των ἡ μάμμη ἐκλαυσε, ἀλλ' ἐσπόγγισε γρήγορα τοὺς ὀφθαλμούς της καὶ ἠτοίμασε φαγητὸν διὰ τὸν Ἀν-

δρέαν, καὶ εἰς τὸ μεῖδιμα τῆς εὐχριστήσεως τοῦ παιδίου ἐλησμόνησεν ὅλην τὴν λύπην της.

Μετ' ὀλίγας ἡμέρας εἶχε τὸν ἠρωϊκὸν νὰ ὑπάγῃ καὶ πάλιν νὰ πωλήσῃ μερικὰ φορέματα, νὰ ἀσθαινοῦν τὴν ἴδιαν ἐντροπὴν, τὸν ἴδιον σπαραγμὸν... Ἀλλὰ τί δὲν θὰ ἔκαμνε διὰ τὸ ἔγγονάκι της, διὰ νὰ το ἴδῃ εὐχαριστημένον! Δὲν του ἔλεγεν ὅμως τίποτε διότι ἠξευρεν ὅτι ὁ Ἀνδρέας ἐπρότιμα ν' ἀποθάνῃ ἀπὸ τὴν πείναν παρὰ νὰ βάλῃ εἰς τὸ στόμα του ψωμί τὸ ὁποῖον ἐστοίχισε τόσα δάκρυα εἰς τὴν μάμμη του τὸ ἠξευρε καλὰ ἡ γραΐα καὶ του ἐκράτησε μυστικὸν ὅτι ἐπῆγε καὶ τρίτην φορὰν καὶ ἐπώλησε τὰ τελευταῖα της πράγματα...

Τὰ δάκρυα ἔχυνε ἡ πτωχὴ Ἀνθὴ ὅταν δὲν ἦτο ἐκεῖ τὸ παιδίον! κοντὰ εἰς ὅλα αὐτὰ ἐσυλλογιζέτο καὶ τὸν Κωστῆν, ὅστις ἐκοιμᾶτο κάτω ἀπὸ μίαν σκηνήν, μέσα εἰς τὴν λάμπην, καὶ ἐκρύωνε! Ὁ Ἀνδρέας ὅταν ἐπέστρεφεν ἀπὸ τὸ σχολεῖον τὴν εὔρισκε κλαίοντα — διότι τὰ δάκρυα δὲν σταματοῦν πάντοτε ὅταν θέλουμεν, ὅπως τὸ νερὸν τῆς βρύσεως ὅταν στρέφωμεν τὴν κρουνοῦν — τὴν ἐπαρηγόρει διὰ τὸν Κωστῆν, καὶ κάποτε ἔλλαβε καὶ αὐτός. Ἀλλὰ τοῦ νὰ φαντασθῇ τὸ κημόριον παιδίον πόσων εἰδῶν σπαραγμοὶ αἰμάτων τὴν καρδίαν τῆς μάμμης του!

Μίαν ἡμέραν ἡ γραΐα ἐπέστρεφεν ἀπ' ἐξω κρατοῦσα ἐν ῥάψιμον ἄρ' οὐ δὲν εἶχε τίποτε πλέον νὰ πωλήσῃ ἐξήτησε νὰ ξενοδουλεῦθῃ διὰ νὰ ζήσουν ἑκάθισε πλησίον τοῦ παραθύρου καὶ ἤρχισε νὰ ῥάπτῃ ἀλλὰ πόσον ἀδυσχεῖα ῥάπτειρα ἦτο! οἱ δυστυχεῖς ὀφθαλμοὶ της, οἱ ὁποῖοι εἶχον ἐξασθενήσει ἀπὸ τὰ τόσα δάκρυα, δὲν ἔδλεπον κάτω ἀπὸ τὰ μικτογαλιά της, αἱ ἐρρυτιδωμέναι χεῖρές της ἔτρεμον καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ βελονιάσῃ!... τόσο συγκινητικὸν θέλημα ἦτο ἡ γραΐα ἐκείνη σκυμμένη ἐπάνω εἰς τὸ ξένον ἀσπρόρουχον ὡστε ὁ Ἀνδρέας ἄμα τὴν εἶδε, τὴν μάμμη του, ἐστάθη δισταζὼν μίαν στιγμὴν, ἔπειτα ὠρμήσεν εἰς τὴν ἀγκάλην της φωνάζων με δάκρυα:

— Μὴ! μὴ! δὲν θέλω!

Καὶ ἡ γραΐα ἀφῆκε τὴν βελόνην, καὶ ἔσφιγγεν εἰς τὰ στήθη της τὴν προσριλῆ κεφαλὴν τοῦ ἐγγόνου της, μὴ δυναμένη νὰ κρατήσῃ πλέον τὴν συγκίνησιν της, ἠτις τὴν ἐπνιγε.

Ὁ Ἀνδρέας ἐνόησε διὰ μιᾶς ὅτι ἡ μάμμη δὲν εἶχε χρήματα καὶ ὅτι κατήτησαν εἰς τὴν ἐσχάτην ἔνδειαν, ἀπ' οὗ ἀπεράσισε νὰ ξενορράβῃ διὰ νὰ ζήσουν.

— Ἀχ! γιατί δὲν εἶμαι μεγάλος, νὰ δουλεύω ἐγὼ εἶπε με στεναγμὸν.

Κατόπιν δὲ ἀπὸ ὀλίγην σκέψιν:

— Τάχα καὶ τόσος πού εἶμαι δὲν μπορῶ κατὰ νὰ κάρω; Πόσα πτωχόπαιδα ἴσα με μένν βγάξουν τὸ ψωμί τους!..

Ναί, ἠθελε νὰ ἐργασθῇ, ἀλλὰ τί νὰ κόμῃ; Δὲν ἠξευρε.

Καὶ ἐπῆγε συλλογισμένος εἰς τὸ σχολεῖον, καὶ συλλογισμένος ἐπέστρεψε ἦτο ὡς νὰ ἠθελε νὰ λύσῃ ἐν δύσκολον πρόβλημα καὶ δὲν ἠδύνατο.

Ἡ μάμμη του παρετήρει με ἄφωνον λύπην.

Μετὰ τὸ φαγητὸν τὸ βλέμμα τοῦ Ἀνδρέα ἐφωτίσθη αἴφνης, ἡ συλλογὴ ἐφυγεν ἀπὸ τὸ μέτωπόν του εὔρηκε τὴν ἰδέαν του!... καὶ ἡ μορφή του εἶχε τὴν χάριν ἐκείνην τὴν ὁποῖαν δίδει εἰς τὰ χαρκτηριστικὰ ἡ καρδία ὅταν εἶνε εὐχαριστημένη.

Τὴν ἐπαύριον, τὴν ὄραν τοῦ μαθήματος, τὸ παιδίον ἀντὶ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ σχολεῖον ἐμβῆκεν εἰς ἐν χαρτοπωλεῖον τῆς ὁδοῦ Ἑρμοῦ. Μέσα ἦσαν ἀρκετοὶ ἄνθρωποι. Ἀλλ' ὁ μικρὸς Ἀνδρέας προὐχώρησε πρὸς τὸν καταστηματούχον:

— Κύριε, τῷ εἶπε με ὀάρος, διότι ἡ γενναία του ἀπόφασίς τῷ ἔδιδε δύναμιν, εἶμαι μαθητῆς ἐπῆραν ἐπίστατον τὸν θεῖόν μου πού μας ἔτρεφε καὶ τώρα διὰ νὰ ζοῦμεν ξενορράβει ἡ μάμμη μου ἀλλ' ἐγὼ δὲν θέλω εἶνε ἐντροπή θέλω ἐγὼ νὰ δουλεύω σὰς παρακαλῶ λοιπὸν νὰ μου δώσετε μερικὸς φακέλους καὶ ὀλίγον χαρτί τῶν ἐπιστολῶν θὰ τα πωλῶ εἰς τοὺς δρόμους καὶ ἔξ βγάξω τὸ ψωμί μας ἀλλὰ δὲν ἔχω λεπτὰ νὰ σας πληρώσω τώρα ἀμέσως ἀφίνω ἐνέχυρον τὰ βιβλία μου, καὶ σας δίδω τὸν λόγον μου ὅτι ἄμα τα πωλήσω θὰ σας φέρω τὰ λεπτὰ σας!

Ὅλοι με ἐκπληξιν καὶ περιέργειαν ἔστρεψαν καὶ εἶδον τὸν μικρὸν ἐκεῖνον ἀνθρωπίσκον ἡ μορφή του ἦτο τόσο γλυκεῖα, οἱ ὀφθαλμοὶ του ἐξέφραζον τόσο εὐκρινειαν, ὡστε ὅλοι διὰ μιᾶς ἠσβάνθησαν μεγάλην συμπάθειαν πρὸς τὸ γενναῖοκαρδον ἐκεῖνο παιδίον τὸ ὁποῖον ἠθελε νὰ ἐργασθῇ διὰ τὴν μάμμη του.

Ἐἷς σεβάσμιος γέρον ἠθέλησε νὰ τῷ ἀγοράσῃ πέντε δραχμῶν φακέλους καὶ χαρτίον τῶν ἐπιστολῶν καὶ νὰ τῷ τα προσφέρῃ, ἀλλὰ τὸ παιδίον ἀπήντησε με ἀξιοπρέπειαν:

— Σὰς εὐχαριστῶ πολὺ, κύριε, ἀλλὰ δὲν ἠμπορῶ νὰ τα δεχθῶ.

Τοῦτο συνεκίνησεν ἀκόμη περισσότερο τοὺς παρρησιασμένους. Ἐβλεπον ὅτι τὸ παιδίον ἐκεῖνο δὲν ἦτο τυχεῖον.

— Νά, παιδί μου, πάρε πέντε δραχμῶν φακέλους καὶ χαρτί ἀλλὰ τὰ βιβλία σου μὴ μου τ' ἀφίνης πιστεύω τὸν λόγον σου.

— Ὅχι, εἶπε τὸ παιδίον σοβαρῶς, θὰ σας τ' ἀφίσω δὲν με γνωρίζετε πὼς ἠμπορεῖτε νὰ κάμετε πίστωσιν εἰς ἓνα ἄνθρωπον τὸν ὁποῖον δὲν γνωρίζετε;

Ὁ ἐνεαετῆς ἄνθρωπος λαβὼν τὸ ἐμπόρευμά του ἐξῆλθε τοῦ χαρτοπωλεῖου ἀλλὰ δὲν ἀπεχωρίσθη πολὺ τὰγαπητὰ του βιβλία.

Διότι τί συνέβη; οἱ κύριοι οἱ ὁποῖοι ἦσαν μέσα εἰς τὸ χαρτοπωλεῖον ἄμα ἀνεχώρησε τὸ παιδίον ἀν-

τὴλλαξαν βλέμμα συνεννοήσεως, καὶ μόλις ἠκούσθη ἔξω εἰς τὸν δρόμον ἡ φωνὴ τοῦ μικροῦ πωλητοῦ: — Φακέλους! χαρτί τῶν ἐπιστολῶν! ὁ ἀγαθὸς γέρον ἐξῆλθε καὶ ἠγόρασεν ὅλον τὸ ἐμπόρευμά του. Ἐὸ παιδίον ἐπέστρεψε καὶ ἠγόρασεν ἄλλο τὸ ἓ μῆτρο τῶν τῶν τῶν, ἀλλ' ἀμέσως παρουσιάσθη ἄλλος κύριος καὶ τα ἐξήτησεν. Ὁ Ἀνδρέας πέντε φορὰς ἔκαμνε ἀπὸ τὸ χαρτοπωλεῖον προμήθειαν φακέλων καὶ χαρτοῦ ἐπιστολῶν τὴν ἡμέραν ἐκείνην. Τὴν πέμπτην φορὰν ὁ χαρτοπώλης τῷ εἶπε:

— Ἀ! τώρα πλέον πρέπει νὰ πάρῃς τὰ βιβλία σου, μικρὸ μου φίλε! τώρα πλέον δὲν ἠμπορεῖς νὰ εἰπῆς ὅτι δὲν σε γνωρίζω εἶσαι ἓνας ἀπὸ τοὺς καλλιτέρας πελάτας μου.

Καὶ ἔδιδεν ἐπιμόνως τὰ βιβλία εἰς τὸ παιδίον, τὸ ὁποῖον, μὴ εὐρίσκον λόγον ν' ἀρνηθῇ, τὰ ἔλαβε, σφίγγον θερμῶς τὴν χεῖρά τοῦ χαρτοπώλου διὰ τὴν τιμὴν τὴν ὁποῖαν τῷ ἔκαμε νὰ τῷ ἐμπιστεῖται χωρὶς ἐνέχυρον τὰ ἐκράτει δὲ εἰς τὴν χεῖρα του καὶ ἐνόμιζε κανεὶς ὅτι ἐπέστρεφεν ἀπὸ τὸ σχολεῖον τὸ μεσημέρι! Ὅα το ἐπίστευε δὲ καὶ ὁ ἴδιος — τόσο ἀπροσδέκτητα ἦσαν ὅλα συνέβησαν ἀπὸ τὸ πρῶν — ἂν εἰς τὸ θυλάκιόν του δὲν εἶχε τὸ κέρδος τῆς ἐργασίας του, τὰς πέντε δραχμῶν ἀλλ' ὅσον ἐπλησίαζεν εἰς τὸν οἰκίσκον των, τόσο δυνατώτερα ἐκτύπα ἡ καρδία του, καὶ τόσο σφοδρῶς συγκινημένος ἦτο ὅτε ἀνέβη σιγὰ σιγὰ καὶ εἶδε τὴν μάμμη του ἀκουμῆσσαν με ἀνέκφραστον λύπην τὴν λευκὴν κεφαλὴν της εἰς τὴν χεῖρά της (διότι εἶδε με ἀπελπισίαν ἡ δυστυχὴς γραΐα ὅτι μετὰ τὸ ἀργονήτην χεῖρι της καὶ τοὺς κουρασμένους ὀφθαλμούς της δὲν ἠμπορεῖ νὰ ἐργασθῇ ὅσον ἐφθανε διὰ νὰ ζήσουν), ὡστε χωρὶς νὰ εἰπῇ τίποτε, ἔβαλε τὰς πέντε δραχμῶν εἰς τὴν χεῖρα τῆς μάμμης του. Ἀυτὴ ὕψωσεν ἐπάνω του ἐρωτηματικὸν καὶ ἀγωνιώδες βλέμμα, καὶ ἐμάζευσεν τὰ ὀφρυδιά της ὡσὰν κακῆτις ὑποψία νὰ ἐπέρκεν ἀπὸ τὸν νοῦν της. Ἀλλ' ἀμέσως ἠσύχασε ἄμα εἶδε τὸ ἀγαθὸν καὶ ἀγγελικὸν πρόσωπον τοῦ ἐγγόνου της, ὅστις μὴ κρατούμενος πλέον ὠρμήσεν εἰς τὴν ἀγκάλην της φωνάζων: — Βρήκα δουλειά! πωλῶ φακέλους καὶ χαρτί! καὶ της διηγήθη κλαίων καὶ γελῶν συγχρόνως ποῖαν ἀκόφρατον ἔλαβε καὶ πὼς ἐξετέλεσε τὴν ἀπόφασιν ἐκείνην.

Ἡ μάμμη ἔσφιγγε τὸ παιδίον εἰς τὴν ἀγκάλην της καὶ το ἐφίλει θερμῶς. ὦ! ἦτο εὐτυχὴς ἡ πτωχὴ γραΐα ἀπ' οὗ τὴν ἠγάπα τόσο ὁ Ἀνδρέας της!

— Καὶ γιατί δὲν μού τα εἶπες, κακὸ παιδί; μόνον ἐπῆγες χωρὶς νὰ μ' ἐρωτήσῃς αἰ; τῷ εἶπε με γλυκεῖαν ἐπίπληξιν, ἐπίπληξιν γεμάτην θωπείαν, ἀληθῆ ἐπίπληξιν μάμμης.

— ὦ! συγχώρεσέ με, εἶπεν ὁ Ἀνδρέας, τὸν ὁποῖον ἔτυπτε διὰ τοῦτο ἡ συνείδησίς του δὲν σοῦ το εἶπα γιατί εἶσαι τόσο καλὴ πού δὲν θὰ μ' ἀφίνεις θὰ μου ἔλεγες: «ἔδωκε μου τὸν λόγο σου πὼς δὲν θὰ πᾶ;

νά πωλῆς φακέλλους καὶ χαρτί 'ς τὸ δρόμο!» καὶ ἄμικ σ' ἔδλεπα νὰ κλαῖς θά σου ἔδινα τὸ λόγο μου καὶ δὲν θὰ ἐπήγγαινα, καὶ ὅς ἐδούλευες σὺ κ' ἐγὼ δὲν θέλω!

Ἡ γραῖα μὰμμη ἔσφιγξε καὶ πάλιν τὸ παιδίον καὶ ἐφίλησεν ὡς τρελλὴ τὸ εὐμορφον ἐκεῖνο στοματάκι, τὸ ὁποῖον ἔλεγε τόσον χρυσὸ λόγιον. Ἄλλ' ἀκόμη ἀνθίστατο ἤθελε νὰ μετακείσῃ τὸ παιδίον,

— Καὶ τὰ μαθήματά σου; τῷ εἶπε, νομίσασα ὅτι ἡ μεγάλη ἀγάπη τοῦ πρὸς τὰ γράμματα ὅς ἐνίκα τὴν ἀπόφασιν τοῦ Ἀνδρέα.

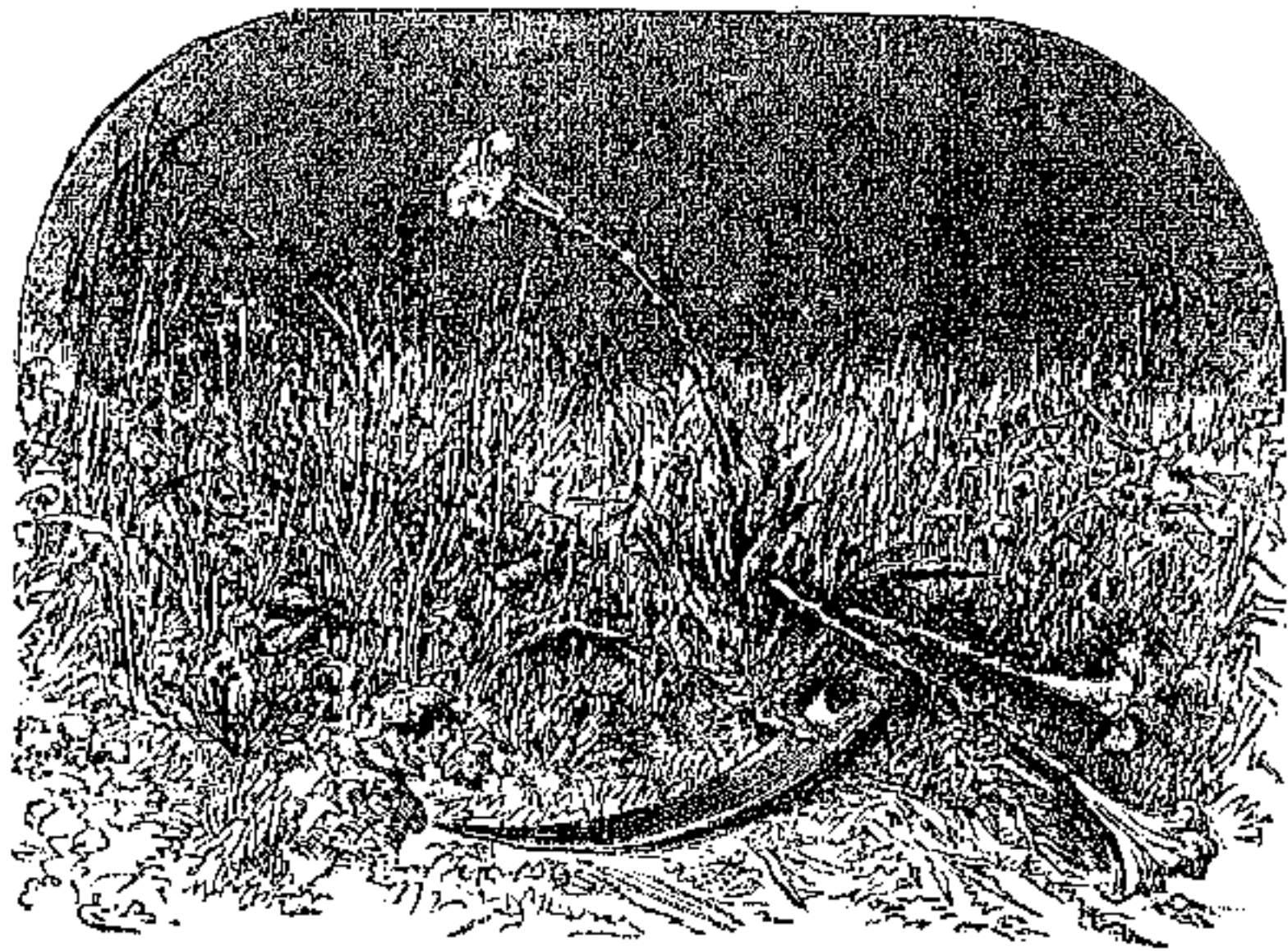
— Θὰ πηγαῖω τὴν νύκτα εἰς τὸ σχολεῖον τῶν ἀπέρων.

Ἡ γραῖα ἀνετριχίσειν ὀλίγον σκεφθεῖσα ὅτι τὸ ἐγγονάκι τῆς θὰ κήνηται εἰς τὸ πλάγι τῶν πτωχῶν καὶ ἐγκαταλειμμένων παιδίων ἄλλὰ δὲν ἀκήνησε τίποτε· εἶδεν ὅτι τὸ παιδίον ἐπρονόησε δι' ὅλα, ὅτι εἶχε σταθεράν, ἀκλόνητον ἀπόφασιν νὰ κάμῃ τὸ καθήκον του.

Καὶ πραγματικῶς ἀπὸ τότε τὴν ἡμέραν καρδίξει τὸ ψωμί τῆς μὰμμης καὶ τὸ ἰδικόν του καὶ τὴν νύκτα ἐπιστρέφει εἰς τὰ βιβλία του, τὰ ὁποῖα, μετὰ τὸν ἀποχωρισμὸν ὅλης τῆς ἡμέρας, τὰ ἐναγκαλιζέται ὡς

ἀγαπητοὺς φίλους. Ἡ πτωχεῖα ἔφυγεν ἀπὸ τὸν οἰκίσκον τῆς μὰμμης· τὸ μαῦρον σύννεφον διελύθη καὶ γλυκὸς ἥλιος τὸν φωτίζει. Ἡ γραῖα Ἀνθὴ καὶ ὁ Ἀνδρέας εἶνε εὐτυχεῖς, ὅσον εὐτυχεῖς ἐπιτρέπεται νὰ εἶνε μία χαροκακίμενη καὶ ἐν ὄρφανόν· ἡ μὰμμη αἰσθάνεται νὰ θερμαίνῃ τὸ γῆράς τῆς ἢ ἀγάπη τοῦ ἐγγόνου τῆς, ὁ δ' ἐγγονὸς αἰσθάνεται τὴν εὐχαρίστησιν ἐκείνην τὴν ὁποῖαν αἰσθάνονται, ὅσοι ἀφοσιῶνται εἰς ὄσους ἀγαποῦν. Ὡς νὰ εἶνε δ' ἐπάνω του ἡ εὐλογία τοῦ Θεοῦ κάμνει πολὺ καλὰς ἐργασίας, τότεσι καλὰς ὥστε περισσεύει κάποτε κανὲν πεντάδραχμον καὶ το στέλλουν μὲ ἐν γράμμα εἰς τὸν Κωστήν, εἰς τὰ σύνορα. Καὶ πῶς νὰ μὴ κάμνῃ ἐργασίας, πῶς νὰ μὴ ἀγοράζου ἀπὸ ἕνα τόσον συμπαθητικόν, τόσον εὐγενῆ, τόσον καθαρὸνδουμένον πωλητήν, τοῦ ὁποῖου τὸ γλυκὺ πρόσωπον καὶ ἡ δροσερὰ φωνὴ ἐλκύουν τοὺς ἀγοραστὰς, ὡς νὰ ἤξευραν ὅτι ἀγοράζοντες φακέλλους καὶ χαρτί ἐπιστολῶν, ὑποστηρίζουν ἕνα μικρὸν οἰκογενειάρχην, ἐν τίμιον μεγαλόκαρδον παιδίον, καὶ το ἐνθαρρύνουν νὰ ἐκτελῇ τὸ καθήκοντος;

ΑΡ. Π. ΚΟΥΡΤΙΑΝΗΣ

ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΚΡΙΝΟΙ

Ἡ ἰδία βίβα ἔδωκε τρεῖς κρίνους γιὰ παιδιὰ, παιδιὰ χριτωμένα·

τὰ πλοῦτιτε μὲ ὠμορφιά, μὲ χάρι, μ' εὐωδίῃ καὶ τῆξε μὲ τὰ χάρδια τῆς διπλομεγαλωμένα.

Τὰ ὀρόσιζε μὲ τὰ φιλιὰ τῆς αἵρας τὰ γλυκά, τὰ φύλαγε ἀπ' τὸ κρόο, μὰ μίαν αὐγὴ διαβχίνοντας ὁ Χάρος μυστικὰ τῆς ἔβρισε τὰ δύο.

Μέν' ἡ μανούλα δύστουχη, πικρὴ καὶ ὠρφανεμένη, κάθε χαρὰ τῆς χάνει, ἀρχίξ' ἡ λύπη ἢ ἄγρια νὰ τὴν ἀπομαραίνῃ καὶ θέλει ν' ἀποθάνῃ.

Μ' ἀπελπισιὰ τὰ μάτια τῆς γυρνᾷ 'ς τὸν οὐρανόν, ἀλλὰ μ'προστά τῆς βλέπει τῶνα παιδί τῆς π' ἄφησεν ὁ Χάρος ζωντανόν... Τὸ εἶδε καὶ ἀναγάλασε καὶ εἶπε: «Νὰ ζήσω πρέπει.»

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΟΛΕΜΗΣ

ΤΟ ΜΗΧΑΝΙΚΟΝ ΑΛΟΓΟΝ

(ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΔΙΑ ΜΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ)

Ὁ Μιμηὸς δὲν ἤθελε νὰ τοῦ πειράζου τὰ παιγνιδιά του. Ὅταν ὁ ἀδελφός του Κωστάκης ἐμβαίνει εἰς τὸ δωμάτιον, τὰ ἐκρυπτε γρήγορα γρήγορα εἰς τὸ ἐρμάρι. Ὅτε ἡ μικρὰ ἀδελφή του Νίνα τοῦ ἐπαιρνε ποτε τὸν Καραγκιόζη τοῦ ὁ Μιμηὸς ἐθύμωνε καὶ τὸν ἄρπαζεν ἀπὸ τὰ χέρια τῆς. Ἄν ἡ Νίνα τοῦ εἶδε ὡς ἀντάλλαγμα τὴν κούκλαν τῆς, τὴν ἐσκούντα κ' ἐπήγγαινε νὰ παῖξῃ μόνος εἰς μίαν γωνίαν.

Ἡ μικρὰ Νίνα ἐλυπεῖτο πολὺ, διότι ἠγάπα πολὺ τὸν ἀδελφόν τῆς Μιμηὸν.

Ἀλλὰ τί συνέβη; τὴν ἡμέραν τοῦ νέου ἔτους ὁ Κωστάκης ἔλαβε δῶρον ἀπὸ τὸν νουνόν του ἐν λαμπρὸν μηχανικὸν ἄλογον, διότι εἶχε φανῆ πολὺ ἐπιμελῆς εἰς τὰ μαθήματά του.

Φαντασθῆτε τὴν χαρὰν του! Εἰς τὴν στιγμὴν ἵππευσε τὸ ἄλογον καὶ ἔκαμε πέντε ἢ ἕξ φορές τὸν γύρον τοῦ κήπου. Ἡ Νίνα τὸν ἔβλεπε νὰ τριγυρνᾷ καὶ ἐκτύπα τὰς χεῖρας τῆς ἀπὸ τὴν γαστράν τῆς. Καὶ ὁ Μιμηὸς ἔβλεπεν, ἀλλὰ δὲν ἔλεγε τίποτε.

Ἀφ' οὗ ὁ Κωστάκης ἔκαμεν ἀρκετὸν περίπατον, κατέβη ἀπὸ τὸ ἄλογόν του καὶ ἔβαλεν ἐπάνω εἰς αὐτὸ τὴν Νίναν. Ἡ μικρὰ κόρη, ὄλη χαρὰ, ἐφώναζε: «χόπ! χόπ!» ἐν ᾧ ὁ μέγας τῆς ἀδελφός τὴν ἐκράτει καὶ ἐστρεφε τὴν μηχανὴν τοῦ ἄλογου.

Ὁ Μιμηὸς ἤθελε καὶ αὐτός, ἤθελε πολὺ, ν' ἀναβῆ τὸ ἄλογον ἐκεῖνο μὲ τοὺς τροχοὺς, ἀλλὰ δὲν ἐτόλμα νὰ το ζητήσῃ ἀπὸ τὸν Κωστάκην.

Ἄμα ἡ Νίνα ἐτελειώσε τὸν περίπατόν τῆς ὁ Κωστάκης ἐφώναζε τὸν ἀδελφόν του.

Ὁ Μιμηὸς ἔτρεξε μὲ προθυμίαν. Ἀλλὰ τὴν στιγμὴν ὅπου ἐμελλε νὰ βάλῃ τὸ πόδι του εἰς τὸν ἀναβολέα, τὸ μικρὸν παιδίον ἐστάθη ἔξαφνα καὶ ἤρχισε νὰ κλαίῃ.

— Διατί κλαῖς; τὸν ἠρώτησεν ἡ Νίνα καὶ ὁ Κωστάκης.

— Γιατί σεῖς εἰσθε καλοὶ 'ς ἐμένα· μοῦ δανείζεται τὰ παιγνιδιά σας, ἐν ᾧ ἐγὼ ποτὲ δὲν σας δανείζω τὰ ἰδικά μου, ἀπεκρίθη ὁ Μιμηὸς.

19 — 'Ανέβα, αδελφάκι μου· ἀφ' οὗ λυπεῖσαι, εἶμαι βέβαιος ὅτι αὐτὸ δὲν θά σου ξανα-
συμβῇ ἄλλην φοράν.

Ὁ Κωστάκης εἶχε δίκαιον. Ἀπ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν ὁ Μιμῆς ἐμοιράζετο πάντοτε τὰ
παιγνίδια του καὶ τὰ γλυκίσματα του μετὸν ἀδελφόν του, τὴν ἀδελφήν του, καὶ τοὺς
μικροὺς του φίλους. Καὶ ἀπὸ τότε εἶνε πολὺ εὐχαριστημένος, πολὺ περισσότερον παρὰ ὅτε
ἐκράτει μόνον διὰ τὸν ἑαυτὸν του τὰ παιγνίδια του.

Ο ΕΝΟΧΟΣ ΛΥΚΟΣ

Μίαν ἡμέραν ὁ βασιλεὺς τῶν ζώων, ὁ Λέων, ἀπέ-
σώσισε νὰ κρίνῃ τοὺς ὑπηκόους του, ἔστησε λοιπὸν
τὸ δικαστήριόν του εἰς ἓν δάσος· βοηθὸν του δὲ εἶχε
τὴν ἄρκτον· τριγύρω του ἐμάζευθησαν τετράποδα,
πτηνὰ καὶ ἔρπετά.

— Ὅποιος ἔχει νὰ εἰπῇ τίποτε ἄς το εἰπῇ, εἶ-
πεν ὁ Λέων μετὰ δυνάτην φωνήν.

Τότε παρουσιάσθη μία ἀγέλας ἐμπρὸς του, ἡ ὁποία
σταθεῖσα πλησίον τοῦ θρόνου του εἶπε μετὰ δάκρυα
ὅτι της ἔκλεψαν τὸ παιδάκι της μόλις το ἐγέννησε.

Ὁ Λέων παρετήρησε τριγύρω του, διὰ νὰ ἰδῇ
ποῦς ἠδύοντο νὰ του δώσῃ πληροφορίαν τινα, ὅτε ὁ
Λύκος αἰσθῆς ἐφώνησε:

— Μεγαλειότατε, εἶμαι ἀθῶος, τὸ ὀρκίζομαι, δὲν
το ἔφαγα ἐγώ!..

— Ποῖός σε κατηγορεῖ; εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῶν
ζώων.

— Κάποιοι μετὰ συκοφαντοῦν! ἀπῆλθον ὁ Λύκος·
ἐγὼ εἶμαι ἀδιάθετος, τρώγω πολὺ ὀλίγον καὶ ἐπο-
μένως εἶνε ἀδύνατον νὰ το ἔχω φάγει ἐγώ.

— Σωίπα! ἐβρυχήθη ὁ Λέων· σὺ ἔφαγες τὸ μο-
σαράκι· ἡ Ἄρκτος θά σου κάμῃ τὸ ἴδιον.

Καὶ παρευθὺς ἡ Ἄρκτος ἔβρυχεν ἐπάνω εἰς τὸν
Λύκον, καὶ τον καταξέσχισε, μέσα δὲ εἰς τὰ ἔντερα
του εὐρέθησαν τὰ ὑπόλοιπα τοῦ μοσαρίου.

Καὶ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἐτιμωρήθη ὁ ἐνοχος
Λύκος, ὁ ὁποῖος ἐπροδῶθη μόνος του χωρὶς κανεὶς νὰ
τον κατηγορήσῃ· διότι ἡ συνείδησις δὲν ἀφίνει τοὺς
κακοὺς νὰ εἶνε ἡσυχοί.

Ἐυτυχεῖς ὅσοι ἔχουν ἡσυχον τὴν συνείδησίν των!..

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Παιδὸν ἀγαπᾷς κεῖν πολὺ; ἠρώτησεν ἡ ἀδελφή του τὸν
μικρὸν Γεώργιον, τὸν ἥλιον ἢ τὸ φεγγάρι;

- Τὸ φεγγάρι;
- Γιατί;
- Γιατί ὁ ἥλιος δὲν ὀφελεῖ τίποτε· ἔρχεται ἀφ' οὗ φω-
τίσῃ μὰ τὸ φεγγάρι κάνει κῆτι, φέγγει ἔς τὸ σκοτάδι τῆς
νύκτας.

Ἐστὴν ὑπὸ τοῦ Μικροῦ Λιμνοῦ.

Ὁ μικρὸς Νίκος ἔμαθε πλέον νὰ ἐνδύεται μόνος του.
Ἔινε τώρα πέντε ἐτῶν.

- Προχθὲς εἶχε φερθεῖσαι ταῖς κάλτσαις του ἀνάποδα.
- Διατί ἐφόρασαι ἀνάποδα ταῖς κάλτσαις σου; τὸν ἔρω-
τᾷ ἡ μήτηρ μετὰ αὐστηρὸν ὄφρος.
- Διότι ἀπὸ τὴν ὄψι εἶνε τρύπαις, ἀπαντᾷ ὁ Νίκος.

Ἐστὴν ὑπὸ τῆς Ἄρας.

Ὁ Γεώργιος εἶνε καλὸν καὶ ζωηρὸν παιδίον, ἀλλὰ ὀλίγον
ἀμελῆς εἰς τὰ μαθήματά του. Ἡ μικρὰ Ἑλένη ἡ ἀδελφή του,
εἶνε παλὺ ἔξυπνος καὶ ἔμαθε μόνη της νὰ ἀναγινώσκῃ καὶ
νὰ γράφῃ.

- Ἡ μήτηρ των ἄμα εἶδε ταῦτα, εἶπεν εἰς τὸν Γεώργιον.
- Βλέπεις, Γεωργάκη; ἡ Ἑλένη μετ' ὀλίγον θά σου φο-
ρέσῃ τὰ γυμνά!

— Καλλίτερα, μαμά, λέγει ὁ Γεωργάκης, τότε θά βλέπω
καλλίτερα καὶ θά μανθάνω.

Ἐστὴν ὑπὸ Θεοδοσίου Θεοδοσιόδου.

Ἐνῶ εἰς κύριος διήρχετο ὑπὸ μίαν γειτονικὴν του οἰκίαν,
ἡ Ζωΐτσα, ἡ μικρὰ κόρη τοῦ γείτονός του, τὸν περιχύνει ἀπὸ
τοῦ παραθύρου της μετὰ θερμὸν γάλα, ἐξ ἀπροσεξίας βεβαίως.

— Δὲν προσέχετε, λέγει ἡ κύριος πλήρης ὀργῆς· καὶ νερὸ
νὰ ἦτο δὲν θά το ἔχοντε ἔτσι τὸ γάλα ἐκ τοῦ παραθύρου.
Καὶ ἡ Ζωΐτσα ἐν ὄντι τῆς τῆ ἀπαθεῖα:

— Δὲν πειράζει, κύριε, ἦτο ζυλισμένο τὸ γάλα καὶ δὲν
ἐπίνετο.

Ἐστὴν ὑπὸ τοῦ Πολυγέργου.

Ἐἰς τὸν μικρὸν Κουφιοκεφαλάκην ἐχάρισεν ὁ Θεὸς του τὸ
νέον ἔτος ἕνα ψιττακόν, τὸν ὁποῖον δὲν θέλει νὰ τον κλείῃ
εἰς τὸ κλωβίον.

— Πρόσεχε τὸν παπαγάλον του, Κουφιοκεφαλάκη, τῷ λέγει
εἰς φίλος του. Θά σοῦ τον φάγῃ καμμιά ὥρα ἢ γάτα καθὼς
τον ἀφίνει ἔξω.

- Καὶ ὁ Κουφιοκεφαλάκης:
- Ἄ μπᾶ! δὲν εἶνε φόβος. Οἱ παπαγάλοι, φίλε μου, ζοῦν
διακόσια ἔτη.

Ἐστὴν ὑπὸ τῆς Μικροῦς Τριτάλης.

Ο ΒΡΑΧΟΣ ΤΩΝ ΓΛΑΡΩΝ

[Μυθιστόρημα τοῦ Ἀκδηματικοῦ ΓΟΥΛΙΟΥ ΣΑΝΔΩ. Μετάφρασις ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ Ι. ΦΕΡΜΙΟΥ.]

[Συνέχεια ἴδε σελ. 1.]

26 Αὐγούστου 1884

« Πιστεύω πραγματικῶς ὅτι ὁ Στέφανός μας ἀ-
γαπᾷ τὴν θάλασσαν πῶς τρελλαίνεται! τὸν βλέπεις
μέσῃ ἔς τὸ σκίωμα τοῦ μεσημεριοῦ καὶ στέκεται καὶ
κυττάζει τὴν θάλασσαν. Τὴν ξηρὰν οὐδὲ καὶ τὴν λογα-
ριάζει· ὁ νοῦς του
ὅλος εἶνε εἰς τὴν
θάλασσαν, αὐτὴ τον
ἐλκύει σὺν μαγνή-
της, αὐτὴ τον σκλα-
βώνει. Μόλις ἐξυ-
πνᾷ καὶ εὐθὺς τρέ-
χει εἰς τὸ παράθυ-
ρον νὰ τὴν καμα-
ρώσῃ τὴν θάλασσαν
του! Δὲν εἰξεύρεις
πόσον εἶνε περιέρ-
γος! Ἄκρμη δὲν
ἐπάτησε τὸ πόδι
του τὸ κατὰστρι-
μα πλοίου, καὶ ὁ-
μως εἰξεύρει ὅλας
τὰς ναυτικὰς λέξεις,
ὡσάν νὰ ἦτο πα-
λαιὸς πλοίαρχος.
Προλέγει πότε θά
γίνη τρυκυμῖα. Φαί-
νεται ὅτι μετὰ τῆς
θάλασσης καὶ αὐ-
τοῦ, μετὰ τὸ μί-
κροῦ αὐτοῦ πλά-
σματος καὶ τοῦ ἀπε-
ρίτου ἐκείνου στοι-
χείου ὑπάρχει σύν-
δεσμός, ὑπάρχει
συμπάθεια, σχέσις
μυστηριώδης. Ἀ-
στατον καὶ εὐμετά-
« ἄλητον ὅπως ἐκεί-
νη, ἔχει τὰς αὐτὰς
μεταβολὰς. Καθ' ὅσον
ἐκείνη εἶνε γαληνιαία ἢ
ταραχώδης, καὶ αὐτὸς
ἔχει τὴν ταρπυλίαν του
ἢ τὴν ζωηρότητα του
ραχὴ τῆς θάλασσης τον
ἐξάπτει καὶ ἀναρπάζει
τον ἑαυτὸν. Ποτὲ δὲν

ἘΠΙΣΤΑΣΙΣ ΕΝΑ ΚΑΒΟΥΡΑ!

(Σελ. 20.)

μπάρμπα Λαμπινέτον ὅτι ἐτοιμάζει τὰ ἐργαλεῖα τοῦ
ψαρεύματος καὶ ἐτοιμάζεται νὰ ἐξέλθῃ τοῦ λιμένος!
Τὰ ὄρατα ἐκεῖνα καστανὰ βλέμματα, τὰ τόσον-τρο-
φερά, τὰ τότεον παρακλητικὰ θά ἐμαλάκωνον καὶ τοὺς
βράχους τῆς θάλασσης. Αἰσθάνομαι καμμιά φορὰ ὅτι
ραγίζεται ἡ καρδιά
μου. Τὸν παρὼν
τότε εἰς τὰς ἀγκά-
λας μου, καὶ μου
ἔρχεται νὰ τον ρί-
ψω εἰς τὰς ἀγκάλας
τοῦ γέρου ψαρχῆ·
ἀλλὰ εἰς τὴν στιγ-
μὴν δὲνεἰξεύρω πῶς
με κυριεύει ἄγριος
φόβος, μετανοῶ καὶ
το κρατῶ καὶ το
σφίγγω εἰς τὸ στή-
θος μου, εἰς νὰ ἡ-
θελε νὰ μού το ἀρ-
πάσῃ ἢ θάλασσα...
» Δὲν εἶμπορῶ
νὰ καταλάβω πόθεν
προέρχεται ὁ φόβος
τὸν ὁποῖον ἡμέραν
μετὰ τὴν ἡμέραν αἰ-
σθάνομαι διὰ τὴν θά-
λασσαν. Δὲν εἶμπο-
ρῶ νὰ καταλάβω
διὰ τί δὲν εἶμπορῶ
νὰ τὴν κυττάξω
πολλὴν ὥραν χωρὶς
νὰ αισθανθῶ με-
γάλην ἀδιαθεσίαν.
Ἰσκόπτω τὰς ὀφ-
ταῖς της καὶ ὁ υἱὸς
μὸς της μετὰ τρομῆς
ζει. Τοῦ κάκου λέ-
γω μετὰ τὸν ἑαυτὸν
μου ὅτι εἰς αὐτὴν
χρεωστῶ τὸν τε-
λευταῖον ὠθαυρὸν ὁ
ὁποῖός μου ἀπέμεινε·
τί τὰ θε-
λεῖς, δὲν τὴν ἀγαπῶ
πλέον, δὲν εἶμπορῶ
πλέον νὰ τὴν ἀγαπῶ.
Ὅπως θέλεις ἐξήγησέ
το· εἶπέ

ἐπάνω της. Είδα κ' ἔπαθα ὡς νά τον ξεκολλήσω ἀπό τόν βράχον. Καλέ, πῶς σου φαίνεται; Σήμερον πρῶι πρῶι ἐξύπνησε, καί ἀπ' ἐδῶ πᾶν κ' οἶά λλοι. Τώρα δά ἀκούω τήν φωνήν του, παίζει κάτω ἔς τόν λιμένα μέ τὰ χωριατόπουλα. Παναγία μου! σέ τί χάρι θά μού το φέρη τὸ βραχάκι του!»

10 Σεπτεμβρίου 1884

Δέν εἰμπορῶ, ἀγαπητέ μου, νά ὑποφέρω τόν χω-

ἘΚΑΘΗΓΟ ΕΠΑΝΘ ΕΙΣ ἘΝΑ ΒΡΑΧΟΝ (Σελ. 10)

ρισμόν σου ἀπό τόν ἑαυτόν μου καταλαμβάνω πόσον καί σὺ θά ὑποφέρης. Πρέπει νά φύγω, ἐπιθυμῶ νά φύγω ἀπ' ἐδῶ. Ἐπιθυμῶ, ἀλλά καί πάλιν πῶς νά φύγω; Τόσον καλὰ εἶνε ἐδῶ ὁ Στέφανός μας! καί ὁ καιρός εἶνε πολὺ καλὸς ἀκόμη. Πῶς νά λάθω τὸ θάρος νά τον ἀποσπάσω ἀπ' ἐδῶ, ὅπου ζῆ τόσον εὐχάριστα, καί ὅπου ἡ θάλασσα καί ἡ ἀερογαλιὰ φαίνεται ὡς νά τον ἀναγνωρίζῃ μικρὸν βραχάκι της; Πῶς νά ἀποφασίσω νά διασπάσω τόσους δεσμούς; Διότι τώρα πλέον δέν εἶνε ζήτημα ἀναχωρήσεως, εἶνε ζήτημα ἀποχωρισμοῦ. Μόλις τολμῶ νά του κάρω λόγον, καί εὐθὺς συννεφιάζει τὸ προσωπάκι του καί γεμίζουν τὰ μάτια του. Μόνος σὺ, ἀγαπητέ μου, θά εἰμπορέσης νά με βγάλῃς ἀπ' αὐτόν τόν λαβύρινθον, καί νά δώσης τέλος εἰς αὐτήν τήν κατάστασιν. Ἀποφάσισε καί ἔλα ὡς πατήρ ὅπου εἶσαι, καί θά σε ἀκούσῃ, τί θά κάμῃ; Πετάξου μίαν στιγμὴν νά ἀρπάξῃς τήν γυναϊκά σου καί τόν υἱόν σου. Ὁ Στέφανός μας δέν σε ἀγαπᾷ, σέ λατρεῖ! διότι φαντάσου, οὔτε ἡ ἀπουσία, οὔτε ὁ Ὀμηκὸς κατώρθωσαν νά σου πάρουν τὸν τόπον τὸν ὁποῖον ἔχεις εἰς τήν καρδίαν του. Ἦ μεγάλη χαρὰ τήν ὁποῖαν θά αἰσθανθῇ ὅταν σε ἰδῇ. Θά τον ἡμερώσῃ, καί δέν θά θελήσῃ νά ἀντισταθῇ ὅταν εἰπῆς ὅτι πρέπει νά ἀναχωρήσωμεν. Κύτταξε νά κατορθώσης νά εἶσαι ἐδῶ εἰς τὸ τέλος τοῦ μηνός. Καί ἂν ἀκόμη εἶνε φόβος μήπως πάθουν ἐλίγον τὰ συμμέροντά μας, ἔς πάθουν, δέν πειράζει, ὑγίειαν νά ἔχωμεν καί ὅλα διορθώνονται. Ὅταν ἐπιστρέψωμεν εἰς τήν πρωτεύουσάν, νά περάσωμεν ἄργα ἄργα ἀπὸ τούς καλλιτέρους δρόμους, καί ἐλπίζω ὅτι ἡ διασκέδασις τοῦ ταξιδίου, τὰ ὠραία πράγματα τὰ ὁποῖα θά ἰδῇ, καί μάλιστα ἡ παρουσία σου θά τον κάμουν νά την λησμονήσῃ τήν θάλασσαν, διότι, καθὼς εἰξεύρεις, εἰς αὐτήν τήν ἡλικίαν κανὲν πάθος δέν ριζοβολεῖ. Ὅλα καλὰ, ἀγαπητέ μου, ἀλλὰ δέν μεν

λέγεις, ἀφ' οὗ φθάσωμεν εἰς τήν οἰκίαν μας, τί θά γίνῃ τὸ καίμενον αὐτὸ τὸ παιδάκι, τὸ ὁποῖον εἶνε συνηθισμένον νά ἀναπνέῃ καθαρὸν ἀέρα, καί νά βλέπῃ ἀπέραντον ἔκτασιν ἐμπρὸς του! Τί θά γίνῃ, ὅταν κλεισθῇ εἰς τὸ κλουβί, τὸ ἐλεύθερο Ὀυλασσοπούλι μας! . . .»

Ἐποκάτω τῆς ἐπιστολῆς ἦτο ἐξωγραφημένον κάτι τι τὸ ὁποῖον ἤθελε τάχα νά φαίνεται ὅτι παριστάνει πλοῖον μέ τὰ ἱστιὰ ἀνακτὰ καί ἔτοιμον νά ἀποπλεύσῃ ἐκ τοῦ λιμένος. Ἐποκάτω δὲ τοῦ πλοίου ὁ Στέφανος ἔγραψεν ἐλίγας σειρὰς ὀρθοσκαλισματα πολὺ δυσανάγνωστα. Ἄν τα ἔβλεπεν ἄλλος τις, ὅθι ἦτο ἀδύνατον νά τα ἀναγνώτῃ. Ἀλλὰ ὁ κύριος Γεώργιος καθὼς εἶδε τὰ ὀρθοσκαλισματα αὐτὰ τοῦ υἱοῦ του, τὰ ἀνέγνωσε χωρὶς μεγάλην δυσκολίαν τήν εὐκολίαν ταύτην τὴν ἔχουν ὅλοι οἱ πατέρες καί ὅλοι αἱ μητέρες!

Ἴδου τί ἔγραψεν ὁ Στέφανος πρὸς τὸν πατέρα του:

« Ἀγαπητέ μου πατέρα,
 »Σὰς ἀγαπῶ πολὺ πολὺ. Ἦθελα πολὺ νά ἔλθετε ἐδῶ νά μένετε μαζί μας. Ἦθελα πολὺ νά ἔμθω μέσα εἰς τήν θάλασσαν, μὰ ἡ μητέρα δέν θέλει.

ἘΠΟΥ ΝΑ ΠΡΟΕΒΑΘΕ ΤΑΣ ΝΕΑΣ ΣΥΜΦΟΡΑΣ (Σελ. 21)

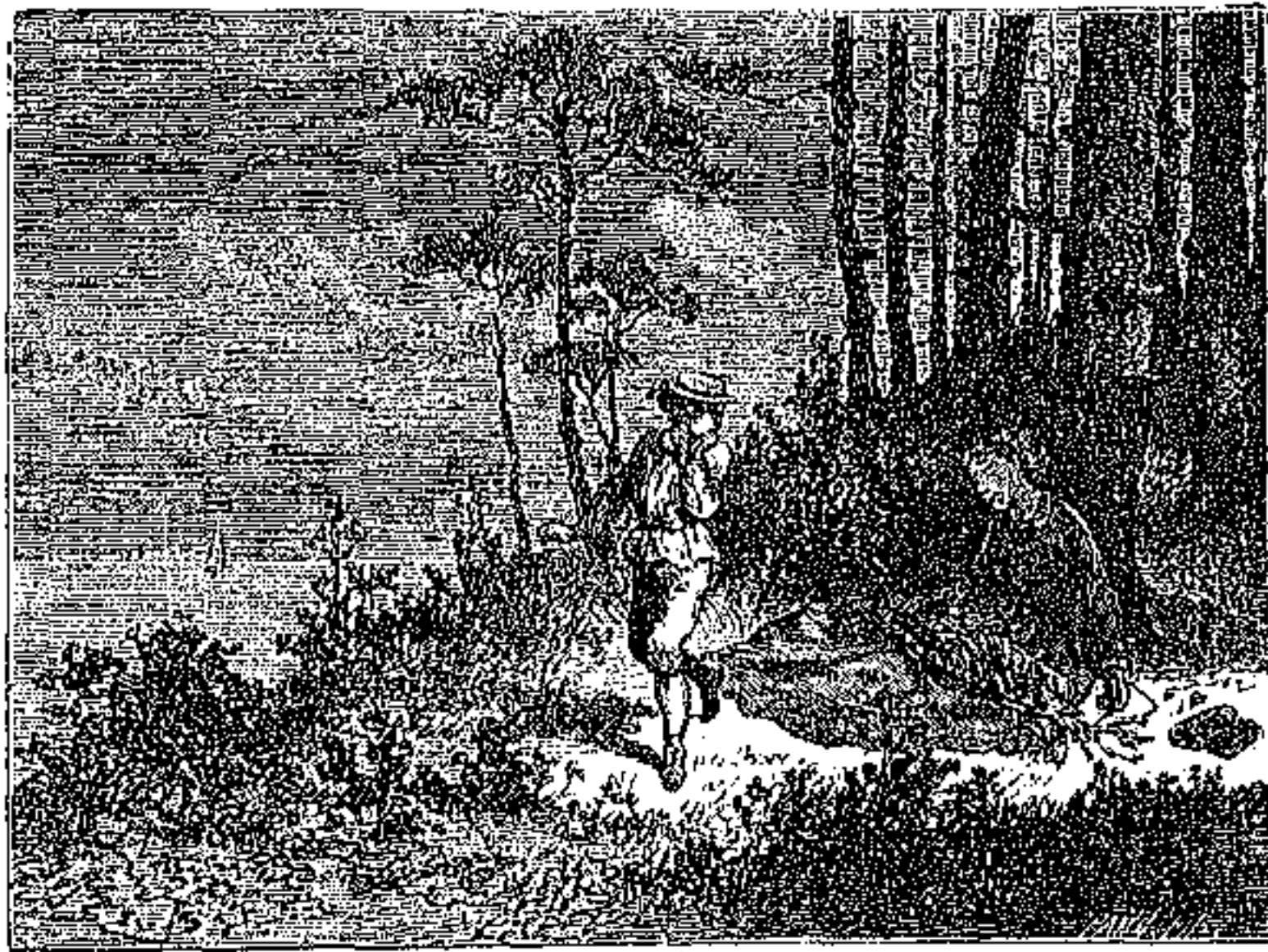
« Ὅλη ἡμέρα τρέχω ἐπάνω κάτω καί ἐργάζομαι φοβερὰ στιγμὴν δέν κάθομαι ἄργος. Χθὲς μάλιστα ἔπιασα ἕνα κάβουρα μέσα σὲ μίαν τρύπα ἐνὸς βράχου. Ἐγὼ νά σας πῶ ἕνα σωρὸν πράγματα, ἀλλὰ δέν προφθάνω νά σας τα γράψω, διότι θά κλείτῃ τὸ ταχυδρομεῖον. Μόλις προφθάνω νά σας γράψω τοὺς

ἀσπασμούς μου καί νά ἀσπασθῶ τήν δεξιάν σας.

Ὁ Στέφανός σας

« Ὑ. Γ. Ἐγὼ το ἐξωγράφισα τὸ καρυδάκι! »

Ὅτω πως εἶνε πλασμένη ἡ ταλαίπωρος ἀνθρωπίνη καρδιά, ὅτε βασ συμφορὰς καί ἂν πάθῃ, καί ἂν χάσῃ ὄντα προσφιλέτατα, δέν καταβάλλεται, δέν μιραίνεται, ἀλλὰ ἔχει τήν δύναμιν νά ἀναλαμβάνῃ βαθμηδόν, νά ἀναζωογονηθῇ καί νά δέχεται πάλιν τήν χαρὰν. Τὰ πένθημα χροῖματα γίνονται ἀναικτότερα καί ἐξαλείφονται, ἡ φοβερὰ ὄψις τῶν πραγμάτων γίνεται βαθμηδόν ἡμερωτέρα, ἡ γλῶσσι προσινίξει ἐπὶ τῶν τάφων, καί ἡ ζωὴ πάλιν ἀνθίξει ἐπὶ τοῦ θανάτου. Ὁ πανάγαθος Θεὸς οὕτως ἠθέλησε νά γίνεταί, πρὸς παρηγορίαν τοῦ πλάσματός του. Λοιπὸν καί ἡ κυρία Εἰρήνη καί ὁ σύζυγός της ἔμελλον νά σμιξοῦμεν ὀλίγον χωρὶς πλέον νά ἀποχωρισθῶμεν. Ἐπλησίαζον νά τελειώσωμεν τὰ βασανὰ των, καί ἡ εὐτυχία ἤρχισε πάλιν νά μειδιᾷ πρὸς τήν οἰογένειαν ταύτην, τήν ὁποῖαν εἶχε κατακερυνώσῃ ἡ δυστυχία.

ΚΥΤΤΑΞΕΙ ΟΠΙΩ ΤΟΥ ΕΑΝ ΚΑΕΠΤΗΣ (Σελ. 22)

Ὁ κύριος Γεώργιος, ὁ πατήρ τοῦ Στεφάνου, ἐτακτοποίησε τὰ πράγματά του καί ἦτο ἔτοιμος νά ἀναχωρήσῃ πρὸς συνάντησιν τῆς ἀγαπητῆς οἰογενείας του. Καί τίποτε ἄλλο δέν ἔμενε πλέον, παρὰ νά γράψῃ καί νά προσδιορίσῃ ἀκριβῶς τήν ἡμέραν κατὰ τήν ὁποῖαν θά φθάσῃ. Ἦ νεαρὰ γυνή του ἐπερίμενε καί δέν ἔδλεπε τὴν ὥραν πότε νά τον ἐπανίδῃ, διότι ἐσυλλογιζετο μὲ μεγάλην χαρὰν καί μὲ πολὺ καμάρι ὅτι θά του παρουσιάσῃ τὸν υἱόν του ὑγιέστατον καί εὐρωστον, μὲ ὅλους τοὺς θησαυρούς, καί μὲ ὅλας τὰς εὐμορφίας τῆς παιδικῆς ἡλικίας. Ποῦ νά προσέβλεπε τὰς νέας συμφορὰς, αἱ ὁποῖαι τὴν ἐφοβέριζον!

Ἐ

ΜΕΓΑ ΤΡΑΓΗΜΑ

Ἐφθάσαμεν εἰς τὰς 15 Σεπτεμβρίου. Τὴν ἡμέραν ταύτην μετὰ μεσημβρίαν τὸ χωριὸν ἦτο ἐρημον

καί ἐγκυαταλειμμένον, ἐὰν ἦτο τις ἐκεῖ, ὅθι ἐνόμιζεν ὅτι ὅλη ἡ ζωὴ εἶχε φύγῃ. Πάντες οἱ κάτοικοι ἦσαν ἔξω, οἱ μὲν ἀλιεῖς εἰς τὴν θάλασσαν, οἱ δὲ ἐργάται τῶν ἀλυκῶν εἰς τὰς ἀλυκάς, αἱ δὲ γυναῖκες ἐπήγαν νά συνάξουν φύκη ἢ νά πιτσούν κερίδας. Δέν ἀπέμειναν λοιπὸν εἰς τὸ χωριὸν ἄλλοι, παρὰ μόνον τὰ παιδία, τὰ ὁποῖα ἦσαν πολὺ μικρά, καί δέν ἠδύνατο οἱ γονεῖς των νά τα παραλάβουν μαζί των, καμμιά δωδεκακρὶ σκυλλόπουλα, τὰ ὁποῖα ἐπειδὴ οἱ γονεῖς των ἦσαν ἀπόντες, αὐτὰ ἦσαν ἀπόλυτοι κύριοι τοῦ χωρίου. Ἦσαν ἡλικίας μεταξὺ ἑπτὰ καί δέκα ἐτῶν, ἐκτὸς τοῦ υἱοῦ τοῦ καπετὰν Κουπιᾶ, ὁ ὁποῖος εἶχε πατήσῃ τὰ δώδεκα. Καί ἐπειδὴ ἦτο ὁ μεγαλύτερος καί εἶχε πολλὴν πείραν ἀναλόγως τῆς ἡλικίας του, τὸν παρήγγειλαν νά προσέγῃ τὰ μικρότερα.

Τώρα δὲ εὐθὺς ὅθι ἔδωμεν πῶς ἔξετελέσε τὴν παραγγελίαν των ὁ σεβάσιμος οὗτος Μέντωρ καί διὰ τίνων κατορθωμάτων ἐδικαίωσε τὴν ἐμπιστοσύνην τοῦ χωρίου.

Ἦ ἡμέρα ἦτο πολὺ θερμή, φύλλον δένδρου δέν ἐσειέτο, ἡ θάλασσα ἦτο ἴσκιος, ἡ ἀτμόσφαιρα ἦτο πυκνὴ, ὁ ἥλιος κατέκαιε τοὺς βράχους.

Ἦ κυρία Εἰρήνη, ἐξήλθε καί ἐκτίθει χάριν ἀναψυχῆς εἰς τὴν σκιάν τῶν πεύκων, τὰ ὁποῖα ἐπεσκέαζον τὴν παραλίαν. Ὁ Στέφανος ἐξηπλώθη κατὰ γῆς πλησίον της, καί ἐπειδὴ ἐφοβέτο μήπως της φύγῃ κρυφίως, προσεπάθει νά τον ἀποκοιμίσῃ μὲ τὴν ὀπυευτικὴν καί γλυκεῖαν φωνήν της. Ἀλλ' ὁμοῦ ἀντὶ νά τον ἀποκοιμίσῃ, ἀπεκοιμήθη αὐτὴ. Τὰ βλεφάρὰ της ἐδάκρυαν καί ἐκλείσαν' καί ἐπειδὴ ὁ Στέφανος ὑπεκρίνετο ὅτι τον ἐπῆρεν ὁ ὕπνος, ἐμιμήθη καί αὐτὴ τὸ παράδειγμα τοῦ υἱοῦ της καί ἄφησε νά τὴν κυριεύσῃ ὁ ὕπνος.

Ἦ ἀλήθεια ὁμοῦ εἶνε ὅτι ὁ Στέφανος ἦτο ἐξυπνος καί εἶχε τὰ μάτια του τέσσερα.

Ἦκουε τὰς κραυγὰς τῶν παιδιῶν, τὰ ὁποῖα ἔπαιζον κάτω εἰς τὸν αἰγιαλόν, καί δέν ἔδλεπε τὴν ὥραν πότε νά κατορθώσῃ νά εὕρῃ τρόπον νά τρέξῃ καί οὕτως νά τα εὕρῃ. Ἀφ' οὗ λοιπὸν ἡ μήτηρ του ἔκλειε

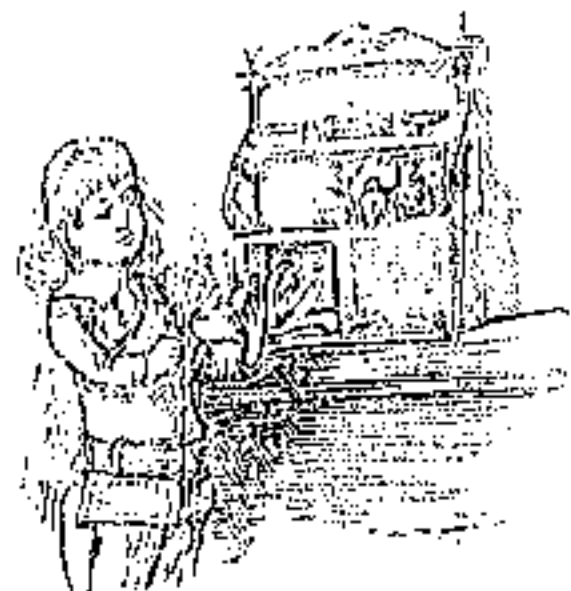

σε τους οφθαλμούς της, ο Στέφανος έμειναν ήσυχος ολίγη ώρα άκίνητος, έπειτα σηκώνεται σιγά σιγά, κυττάζει έπίτω του σην κλέπτως και μιλά και δύο τρέχει εις τον αίγιαλόν. "Όταν έπληρίασεν έστάθη αβφνης διότι είδε κάτι τι, τό έποίησεν τον έξέπληξεν, τον έξάλισε, τον έμάγευσε.

"Όλα τά σκυλλόπουλα ένείνα ήσαν έντός μεγάλου άκατίου, τό όποϊον ήτο δεμένον εις την προκυμαϊαν, έν ώ σί γονεΐς των είχον άρήση ρητήν πα-

ραγγελίαν να μη έμβουν εις την θάλασσαν. "Ο συνετός και φρόνιμος Μέντωρ, ο καπετάν Κυριζης, ήρπασε τά κωπία και με όλην του την δύναμιν τα ένίγει, οι δέ άλλοι σύντροφοί του έχθρευον και έπήδων, και με τας άτάκτους κινήσεις των ποδιών των έκαμνον τό άκάτιον να κυλά πότε δεξιά, πότε άριστερά, και να βυθίζεται πότε ή πρώτα του και πότε ή πρόμνη, ώσπε ενόμιζον ότι εύρίσκονται έν τώ μέσση του "Όκεανού. [συνέχεια]

ΔΕΝ ΕΛΗΣΜΟΝΗΣΕ

ΜΟΝΟΣ ΤΟΥ ΤΑ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΥ (Σελ. 24)

"Ας μας παρακολουθήση ο άναγνώστης εις αίτιαντινα, εις την όποϊαν έπικρατεί πένθος. Το πένθος είνε πρόσφατον. "Απέθανεν ή κόρη της αίκογενείας, μόνος ο πατήρ ήδυνήθη να συνοδεύση την μικράν του θυγατέρα, χαρισιστάτην κόρην δεκατριών έτών

εις την τελευταίαν κητοικίαν της. Ναι, ναι! κρηκολούθησε τό φέρετρόν της μέχρι του νεκροταφείου. Την είδεν εξαφανισμένη εις τό χώμα. Έκει μέσα, εκεί κάτω έτάφη διά παντός ο θησαυρός του. Ψααραγμένη έχων την καρδίαν του έπέστρεψεν εις την κενήν του αίτιαν. Η μήτηρ είνε ώταν τρελλή από την λύπην, οι συγγενείς φοβούνται διά τό λογικόν της. Μικρόν νόστιμον παιδάκι, σοβαρόν συγγρόνως και τραμασμένον, περιμένει τον πατέρα του να έλθη.

— Πατέρα, ... πατέρα, ... πούνε ή Μαρία, δέν την φέρνεις πίσω; . .

— "Όχι, άποκρίνεται ο πατήρ, όχι! . .

— Πατέρα, ή μαμά κλαίει, είπε εις τον Γεωργόνη πως ή Μαρία έφυγε, και πκει πολύ μακρυνά.

— Πολύ μακρυνά, άπαντ ή ο πατήρ.

— Πατέρα, διατί έφυγεν ή Μαρία άφ' ου ή μαμά την άγαπούσε τόσο και ο Γεωργάκης και συ και όλοι; "Όποιος είνε άρρωστος δέν πρέπει να βγαίνει έξω, δέν πρέπει να κηαίνει μακρυνά, πρέπει ναρχεται γρήγορα.

— Η Μικρία δέν θα ξανάλθη ποτέ, παιδί μου, ανεχώρησε διά πάντα

Ο Γεωργάκης έσιώπα προσπαθών να έννοήση αυτό τό «διό πάντα» αλλά δέν το κατάλαβεν.

Ο πατήρ τον έλαβεν εις τά γόνατά του και προσηλώσας τό μελαγχολικόν του βλέμμα επί των μεγάλων ανησύχων οφθαλμών του παιδίου, τή είπε :

— Δέν θα ξαναϊδούμεν πλέον την άδελφήν σου, Γεώργιε, απ' εκεί που είναι δέν θα ξαναγυρίση. Δέν θα την ιδούμεν παρά όταν κάμωμεν και ήμεΐς τό ταξίδι τό όποϊον έκμα.

— Πάμε κ' ήμεΐς, είπεν ο Γεωργάκης, πάμε, πατέρα!

Ο πατήρ έσφιγγε τό παιδίον επί της καρδιάς του.

— Δέν ήμπορούμεν ν' αναχωρήσωμεν, είπε, πριν μας προσκαλέση ο Θεός όπως την Μαρϊν.

Οι οφθαλμοί του παιδίου έγέμισαν δάκρυα.

Ο πατήρ έφίλησε τό δυστυχές μικρόν. — Τα βλέμματα του παιδίου ήσαν προσηλωμένα εις τους οφθαλμούς του πατρός του και προσεπάθει να εύρη εις τό πρόσωπόν του την έξήγησιν του τραμερού έκεινου μυστηρίου, τό όποϊον δέν ήδύνατο άκίνη να έννοήση.

Πάμε να ιδούμε την μαμά, είπε τό παιδίον.

Αναμειβόμενος έσκέπτετο τό παιδίον ότι πλησιάζει της μητρός του έμελλε να λυθη ή άπορία του.

— Τώρα θα πάμε, είπεν ο πατήρ, αλλά προτύτερα πρέπει να σου όμιλήσω και να μ' άκούσης καλά, Γεωργάκη μου, και να μη λησμονήσης ποτέ ότι θα σου είπω.

Το παιδίον έστάθη άπέναντι του πατρός του.

— Ο Γεωργάκης άκούει τί θα είπή ο πατέρας, είπε.

— Αγαπητέ μου Γεωργάκη, είπεν ο πατήρ, αυτή ή αναχώρησις της Μαρίας φέρει τόσον λύπην εις την μαμά σου, τόσον λύπην, ώστε δέν πρέπει να της είπης ποτε τίποτε που να της την ένθυμίζη.

Θα συλλογίζεσαι την Μαρϊν σου, την Μαρϊαν μας, που σ' άγαπούσε τόσο, θα την συλλογίζεσαι πάντοτε, πάντοτε. Αλλά δέν θα κάμης ποτέ λόγον δι' αυτήν, δέν θα προσέξης ποτέ τό όνομά της έμπρός εις την μαμά σου, δέν θα την ζητήσης ποτέ, διότι δέν ήμπορεί να σου την δώσει όποιαν, και δι' αυτό θα λυπηται. άκόμη περισσότερο, δι' αυτό θα κλαίη περισσότερο, δι' αυτό θα είνε περισσότερο άσθενής.

Έννοείς, αγαπητέ μου Γεωργάκη; να την συλλο-

γίεσαι πάντοτε την Μαρϊαν, αλλά να μη όμιλήσης ποτε δι' αυτήν!

Το παιδίον έλύθη εις δάκρυα. Έρρίφθη εις την άγκάλην του πατρός του, φωνάζον :

— Ω! κίτερα, μη κλαίς και συ!

Και πλησίασαν τά μικρά του χείλη, είπε χαμηλά, σκεπτόμενον ότι και' αυτόν τον τρόπον λέγουσιν τά μυστικά :

— Ο Γεωργάκης έκατάλαβεν όλα όσα τω είπε ο πατέρας.

Όπως πολλά παιδιά ο Γεωργάκης ώμίλει περι του έαυτού του εις τρίτον πρόσωπον.

Ο πατήρ ένόησεν ότι ή συμφωνία έτελείωσεν. Έσπόγγισεν ήσυχως τους οφθαλμούς και τό πρόσωπον του υιού του και τω είπε, ως να έπρόκειτο περι μεγάλου ανθρώπου :

— Έχω τον λόγον σου.

Αφού δέ τον έλαβεν εις την άγκάλην του :

— Τώρα θα πάμε να ιδούμε την μαμά. Αγάπα την, άγάπα την περισσότερον, αν ήμπορής, παιδί μου, διότι είνε πολύ δυστυχής, μόνος συ ήμπορείς με τον καιρόν να την παρηγορήσης.

Μετά μίαν στιγμήν ο πατήρ ή μήτηρ και τό μικρόν παιδίον έκλαιον και οι τρεις μαζί.

Κανείς απ' αυτούς δέν είχεν είπει τό όνομα της Μαρίας, άλλ' αυτήν έκλαιον και οι τρεις.

Διό να φύγουν από την αίτιαν εις την όποϊαν δέν εύρίσκετο πλέον ή Μαρία, ανεχώρησαν από την πόλιν όπου κητόκουν, έπήγαν και κατόκησαν εις την παραλίαν.

Ημέρας όλοκλήρους ο πατήρ και ή μήτηρ παρετήρουν άφωνον τό άτελείωτον νερόν, άτελείωτον όπως ή λύπη των. Το παιδίον όταν του; έδλεπε και' αυτόν τον τρόπον αφώνους, ζητούντας μακράν εκείνην ή όποία ήτο άκόμη μικρύτερη, διέκοπτε τά παιγνιδιά του, άφινε τό πτυάριόν του και τον σωρόν της άμμου τον όποϊον είχε κάμει και τά κογγύλια τά όποια είχε μαζεύσει, και έπήγαινε προς αυτούς με άνοικτὴν άγκάλην.

Τα βλέμματά του έφραζον άρκετά ότι ήξευρε διατί τους έφίλει. Έβλεπε, βεβαίως, ότι έπρεπε να φιλή τους άγαπητούς γονεΐς όχι μόνον δι' τον έαυτόν του, αλλά και την Μαρϊαν ή όποία ήτο πολύ μικράν και δέν ήδύνατον να έλθη να τους φιλήση και αυτή.

Ο ΠΑΤΗΡ ΤΟΝ ΕΛΑΒΕ ΕΙΣ ΤΑ ΓΟΝΑΤΑ ΤΟΥ (Σελ. 22)

Έν τούτοις ο καιρός έπέρασεν. — Έν έτος! δύο έτη μάλιστα και μίαν ήμέραν ο πατήρ επανέλαβεν ότι πολλάκις είχε σκεφθῆ έως τότε :

— Ο Γεωργάκης παρά πολύ κατ' ήγράμμα εξέτελεσε την παραγγελίαν την όποϊαν τω έκάμα να μη προσφέρη τό όνομα της άδελφής του. Πώς! ούτε μίαν φοράν, ούτε μίαν μόνην τό όνομα αυτό της Μαρίας, τό όποϊον επανελάμβανε τόσο όταν έξη ή άδελφή του, ούτε μίαν φοράν δέν έδύγηκεν από τό στόμα του! Έκαμα πολύ άσχημα! Το έβούθησα να λησμονήση την άδελφήν του, ο καιρός βοηθούμενος από την άπαγόρευσιν μου έκμαεν εύκολώτερον τό έργον του. Την ώρα αυτήν δέν σιωπούν μόνον τά χείλη του, αλλά και ή καρδιά του. Ο άχάριστος δέν ένθυμείται πλέον την Μαρϊαν.

Ο καταλυπημένος πατήρ προσεπάθει να παρηγορηθῆ λέγων με στεναγμόν : « Έστω τό καλλίτερον! » ή « Έπί τέλους είνε σφάλμα μου και όχι ίδιόν του ».

Έν τούτοις, ένίοτε εις τό βάθος της καρδιάς του ήσθάνετο άγανάκτησιν τινά δι' αυτήν την λήθην του υιού του. Απ' αυτήν την σκέψιν διαρκώς κατεχόμενος ο πατήρ ανεκοίνωσε την λύπην του εις την σύζυγον του, έννοείται δέ ότι προς ελάφρυνσιν του μικρού Γεωργάκη διηγήθη εις αυτήν την σκηνήν την όποϊαν διηγήθημεν.

— Ως προς έμέ, τή απήνητησεν αυτή, αν έχαμες καλά ή άσχημα δέν ήμπορώ να το είπω. Τρεις μήνας δέν ήξευρω πως έξησα. Μίαν μόνην έπιθυμίαν είχα : να υπάγω να εύρω την Μαρϊαν μίαν μόνην έκπληξην ότι ή γῆ δέν μου έκαμε την χάριν ν' άνοιχθῆ κάτω από τά πόδια μου και να ροφήση κ' έμέ. Αλλά ο σκοπός σου ήτο τόσο καλός ώστε δέν ήμπορώ παρά να σ' ευχαριστήσω έγκραδίως.

Ως προς τον Γεωργάκη έντός του ότι υπώπτευσαν την άπαγόρευσιν άμκ παρετήρησα την σιωπήν του, ως αίτιαν αυτής πρό πάντων έκρινα αυτόν τον χαρρακτηρά του. Διότι πρώγμα παρεπονέθη ποτέ αυτό τό παιδίον; Ποιος φυσικός ή ήθικός πόνος, τό έκμα ποτέ να φωνάζη; ο υιός μας, φίλε μου, είνε έξέπαιδ στωϊκός. Είνε ψυχή πολύ υπερέφηνος και δέν είσαι δίκαιος όταν το κατηγορήσης δι' αυτήν την σιω-

πην, την οποίαν σύ τω εσύστησες. Είς την κατάστασιν τῆς υγιείας, εἰς την οποίαν ἤμην ἀπὸ ἐνὸς ἔτους ὅταν ἐγάσαμεν τὴν Μαρίαν, αὕτη τοῦ ἦτο ὡσὸν δευτέρα μητέρα. Ὁ Γεωργάκη μας τίποτε δὲν ἐλησμόνησε· ἔσο βέβαιος ὅτι εἰς τὸ βάθος τῆς καρδίας του θρηνεῖ τὴν ἀδελφὴν του.

Ὁ πατὴρ ἤθελε νὰ πεισθῇ καὶ ἐν τούτοις δὲν ἐπέθετο.

— "Ἰὼ ἀποδείξεις, ἀποδείξεις ἠθικὰς καὶ ὑλικὰς ἀκόμη ὅσων σοι λέγω, εἶπεν ἡ μήτηρ μὲ τινα ζωνρότητα. "Ὅ, τι τῶ ἀφῆκεν ἡ ἀδελφὴ τοῦ τῶ εἶνε ἱερὸν. Τὰ ἐτοποθέτησεν ὅλα οὐχί εἰς σωρὸν διὰ νὰ τα

τίποτε ἄλλο δὲν ἐσκέπτετο ὁ πατὴρ. Ἀλλὰ δὲν ἤθελε νὰ δώσῃ αὐτὸς ἀρρομήν εἰς τὸν υἱὸν του ὡστε νὰ προφέρῃ τὸ ὄνομα τῆς Μαρίας, τοῦτο δὲν θὰ εἶχε καμμίαν ἀξίαν, ἤθελε μόνον του, ἀυθορμήτως νὰ δείξῃ τὸ παιδίον ὅτι ἐναθυμεῖτο τὴν ἀδελφὴν του.

Ἐν τούτοις μίαν ἡμέραν, — ἐν πρωτῷ — τὴν στιγμήν κατὰ τὴν οποίαν ἡ οἰκογένεια ἠτοιμάζετο νὰ περάσῃ τὸν μεγάλον κήπον, διὰ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν θύραν ἡ ὁποία ἔφερον εἰς τὴν ἐξοχὴν, ὁ πατὴρ ἐξεκίνησε γρηγορώτερον ἀπὸ τὴν μητέρα, ἡ ὁποία ἐφρόντιζε διὰ τὴν ἐνδυμασίαν τοῦ υἱοῦ τῆς πρὶν ἐνδυσθῆ ἢ

«ΕΠΗΡΑΝ ΚΑΙ ΚΑΤΟΚΗΣΑΝ Εἰς τὴν ΠΑΡΑΛΙΑΝ»

(Σελ. 23)

ἔσφορωθῇ, ἀλλὰ μὲ τάξιν τὴν ὁποίαν δὲν ἔχει διὰ τὰ ἄλλα πράγματά του. Ἀπηγόρευσε εἰς τὴν τροφὸν του νὰ τα ἐγγίσῃ. Μόνος τοῦ τα καθαρῶς. Καθημέραν τα ἐπιβλέπει.

— Εἶσαι βεβαία ὅτι φροντίζει δι' αὐτὰ μᾶλλον ὡς ἀδελφὸς καὶ ὄχι ὡς ἰδιοκτήτης;

— Ναί, εἶπεν ἡ μήτηρ, τὰ περιποιεῖται ὡς εὐσεβὴς ἀδελφὸς φυλάττων τὰ κειμήλια τῆς ἀδελφῆς του.

— Ἔξοε! ἀπεκρίνετο ὁ πατὴρ, ἀλλὰ νὰ εἶδα, δὲν ἤξεύρω καὶ ἐγὼ τι, ν' ἀφῆσῃ τέλος μίαν ἡμέραν αὐτὴν τὴν σιωπὴν τὴν ὁποίαν μὲ τὴν ἀπερισκέψιαν τῶ ἐπέβαλε.

ἴδια. Τὴν ἡμέραν ἐκείνην, ὁ πατὴρ ἀπὸ τὴν ἰδέαν του κατεχόμενος, ἐπεριπάτει ἀργὰ ἀργὰ εἰς τὴν μεγάλην δενδροστοιχίαν, ἡ ὁποία ἔφερον εἰς τὴν θύραν ὅπου συνείδηζε νὰ τους περιμένῃ καὶ ὅπου συνήθως ἔφθανε πρῶτον τὸ παιδίον καὶ ἔπειτα ἡ μήτηρ. Ἦ ὅσα τῆς δενδροστοιχίας ἡ ὁποία ἦτο ἐστρωμένη μὲ λεπτὴν ἄμμον, τὴν ὁποίαν ὁ κηπουρὸς εἶχε στρώσει ἐπιμελῶς ἐκεῖνο τὸ πρωτῷ, τῷ ἐνέπνευσε μίαν ἰδέαν.

— "Α! ἐσκέφθη, τώρα θὰ βεβαιωθῶ, τώρα θὰ μάθω τέλος ἂν ἡ σιωπὴ αὐτῆ τοῦ δυστυχῆ παιδίου εἶνε θελήσις, δηλαδὴ ἐνθύμισις καταδικάζουσα τὸν αὐτὸν τῆς ἠρωικῶς νὰ σιωπῇ, ὅπως νομίζει ἡ μητέρα του, ἢ λήθη, ὅπως φοβοῦμαι ἐγὼ.

Καὶ μὲ τὸ ἄκρον τῆς ρόδου του, διὰ μεγάλων εὐαναγνώστων γραμμάτων, ὅπως τῶν βιβλίων εἰς τὰ ὁποῖα ὁ υἱὸς του ἀνεγίνωσκεν ἤδη μὲ εὐκολίαν, ἐξάρταξε τὸ ὄνομα.

ΜΑΡΙΑ

Τὸ ὄνομα τοῦτο κατεῖχε ὅλον τὸ πλάτος τῆς δενδροστοιχίας διὰ τῆς ὁποίας ὁ Ἰούλιος ὅστις προηγεῖτο πάντοτε ὀλίγον τῆς μητρός του, ἐμελλε νὰ περάσῃ διὰ νὰ τον ἐνταμώσῃ. Κατόπιν ἀπὸ τοῦτο, λίαν συγκεκινημένος ἀπὸ τὴν δοκιμὴν, τὴν ἐπικίνδυνον ἴσως, τὴν ὁποίαν ἐπεχειρεῖ, ἐκρύφθη ὀπίσω ἀπὸ δένδρα τινὰ ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἠδύνατο νὰ βλέπῃ χωρὶς νὰ τον βλέπουν.

Ὅπως εἶχε προίδει ὁ πατὴρ, τὸ παιδίον ἐξῆλθε πρῶτον ἀπὸ τὴν οἰκίαν. Ἐκράτει μίαν στεφάνην μὲ τὴν ὁποίαν ἔτρεχε κάτω ἀπὸ τὴν δενδροστοιχίαν. Ἐξαφνα ὁ πατὴρ εἶδε ὅτι ἔρριψε τὸ ραβδίον του, παρήτησε τὴν στεφάνην του.

Τὸ παιδίον εἶχεν ἴδει, εἶχεν ἀναγνώσει μὲ ἐκπληξίν καὶ μὲ εἶδος τι φρίκης τὸ ὄνομα «Μαρία» τὸ ὁποῖον τῶ ἔφραττε τὸν δρόμον του, καὶ εἶχε σταθῆ πρὸς στιγμήν δισταζόν. Ἀλλὰ διὰ μᾶς, λαβίων ἀπόφασις, ἐγονάτισε καὶ μὲ τὰς μικρὰς του χεῖρας τὰς ὁποίας μετεχειρίσθη ὡς σάφωθρον, ἤρριψε νὰ ἐξαλείψῃ μὲ πυρετώδη ταραχὴν τὸ ἀγαπητὸν ἐκεῖνο ὄνομα τὸ ὁποῖον δὲν ἔπρεπε νὰ προφέρῃ ἔπειτα βεβαιωθεὶς ὅτι κανεὶς δὲν ἠμπορεῖ ν' ἀναγνώσῃ πλέον τίποτε, ἐσθρακίθη μὲ συγκίνησιν διὰ νὰ ἐπανεύρῃ τὸν πατέρα του, ὅστις εἶχεν ἐξέλθει ἀπὸ τὸ μέρος ὅπου ἦτο κρυμμένος, καὶ φθάσας πλησίον του ἐρρίφθη εἰς τὴν ἀγκάλην μὲ πρόσωπον δακρυσιμένον.

— "Α, πατέρα, τῷ εἶπε, ἐλησμόνησες λοιπὸν ὅτι ἀπ' ἐκεῖ θὰ περάσῃ ἡ μητέρα;

Ἦ καρδία του ἐκτύπη δυνατὰ εἰς τὸ στήθος του. Ὁ πατέρας τὸν ἔλαβε σπασταριστὸν εἰς τὴν ἀγκάλην του ἄλλ' αἱ τρυφερώτεραι θωπεῖαι δὲν κατόρθωσαν νὰ τον καθησυχάσουν· ὅλα ἐκεῖνα τὰ δάκρυα τὰ συμμαζεθέντα εἰς δύο ἔτη σιωπῆς, εἶχαν ἀνάγκη νὰ ἐξέλθουν. Ὁ πατὴρ του ὀλίγον ἔλειψε νὰ τῷ ἠτήσῃ συγγνώμην.

Κ' ἐγὼ ἐνόμισα, εἶπεν εἰς τὸ παιδίον, ὅτι ὁ Γεωργάκης ἐλησμόνησε τὴν Μαρίαν!

— "ὦ, πατέρα! εἶπε τὸ παιδίον, — καὶ τὰ δάκρυα πάλιν ἔτρεξαν ἀφύονα ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμούς του, ὅταν ἤκουσε τὴν ἀδικὸν ἐκείνην ὑπόψιν, ὦ, πατέρα!

Ὁ πατὴρ εὐτυχῆς συγχρόνως καὶ δυστυχῆς εὐρήκεν ἐν μέσων νὰ παρηγορήσῃ τὸν Γεωργάκη.

— Τώρα, Γεωργάκη μου, τῷ εἶπε, ἠμποροῦμεν νὰ ὀμιλοῦμεν διὰ τὴν Μαρίαν.

— "Α, εἶπε τὸ παιδίον, εὐχαριστῶ, πατέρα! — καὶ ματὰ μίαν στιγμήν. ἠμποροῦμεν καὶ ἐμπρὸς εἰς τὴν μητέρα;

— Ναί, καί, ἀπεκρίθη ὁ πατὴρ, ναί, ναί, παιδί μου. Εἰς στεναγμὸς, μακρὸς ἀναστεναγμὸς ἐξῆλθεν ἀπὸ τὸ στήθος τοῦ παιδίου. Ἐθώπευε θερμῶς τὸν πατέρα του διὰ τὴν ἀπροσδόκητον ἐκείνην ἀδειαν νὰ ὀμιλῇ περὶ τῆς ἀδελφῆς του, καὶ ὅταν ἔφθασεν ἡ μήτηρ, ἰδοῦσα τὸν πατέρα καὶ τὸν υἱὸν ἀκτιοβολοῦντας ἀπὸ γάραν,

— Τί συμβαίνει, εἶπε, εἶνε τίποτε μυστικόν;

— Συμβαίνει, ἀπεκρίθη ὁ πατὴρ, ὅτι σήμερον θὰ κάμωμεν τὸν περίπατόν μας μὲ τὴν Μαρίαν.

— Ναί, εἶπε τὸ παιδίον, μὲ τὴν Μαρίαν, μαμά! θέλεις, αἰ;

— Μ' ἐρωτᾷς ἂν θέλω! ἀνέκραξεν ἡ μήτηρ σφίγγασα τὸ παιδίον εἰς τὴν ἀγκάλην τῆς.

Τὸν περίπατον ἐκείνον, ὁ ὁποῖος ἦτο ὁ ἀγαπητὸς περίπατος τοῦ παιδίου, τὸν ὠνόμασε περίπατον τῆς Μαρίας.

— "Α, εἶπεν ἡ μήτηρ μὲ υπερηφάνειαν εἰς τὸν σύζυγόν τῆς, ὅταν αὐτὸς εἰς τὸν δρόμον τῆς διηγῆθη ὅλα ἔσα συνέβησαν ἡμῖν βεβαίως ἐγὼ ὅτι ὁ Γεωργάκης ἦτο πιστὴ καρδία.

Καὶ μετὰ μικρὰν σιωπὴν ἐξηκολούθησε.

— Τέταιο εἶνε τὸ παιδί μας, εἶπε, καὶ τέτοιο θὰ εἶνε εἰς ὅλα καὶ δι' ὅλα ὅσον καιρὸν καὶ ἂν ζήσῃ. Ὁ Θεὸς νὰ δώσῃ νὰ μὴν ἀπαντήσῃ εἰς τὴν ζωὴν του ἄλλους δυσπίστους ἀπὸ τὸν πατέρα του.

Τὸ παιδίον ἐκεῖνο λοιπὸν δὲν ἐλησμόνησε πολλὰ παιδιὰ ἔχουν τοιαύτην μνήμην· ὅλα διατηροῦνται εἰς αὐτὴν, καὶ ἂν φύγῃ τίποτε ἀπ' αὐτὴν, γρήγορα ἐπιστρέφει.

Α. Π. Κ.

(Κατὰ τὸν κ. J. Stahl.)

«ΠΡΟΣΕΙ ΝΑ ΒΕΛΛΕΙΘΗ ΤΟ ΑΓΑΠΗΤΟΝ ΕΚΕΙΝΟ ΟΝΟΜΑ»

Η ΠΡΩΤΗ ΑΝΑΓΝΩΣΙΣ

"Εμβαλ τήν ἄλφα, ἔμβαλ τή βήτα
 Ἦ γρά, μανούλα
 Τώρα 'ς τή στιγμῶν
 ἔγεινκ μεγάλος. Νά, μανούλα, κύττα!

Τώρα τὸ βιβλίον θεν' ἀνοίξω, ἀλήθεια!
 κι' ὄλα θά τε εὔρω,
 ὄλα θά τα ξεύρω
 Κι' ταῖς προσευχαῖς μου καὶ τὰ πικρῶδη.

Θενά βρω τὸ δράκο, τὴ βασιλοπούλα,
 τὴ γρηλ, τὸ μέλι.
 Τώρα μὴ σε μέλη,
 Μόνος τα διαβάξω σὺ δουλεῖς, μανούλα.

Θενά ὄω πῶς σκάρτουν, πῶς τὰ ψάρια πιάνουν
 πῶς τὸ στᾶρι κλέβουν,
 τὸ μαλλὶ πῶς γνέθουν,
 Πῶς γεννοῦν ἢ κόττες, πῶς τὰ κτίτια φτιάχνουν.

Θά βρω τὴν Ἀθήνα, θά βρω τὴν Ἑλλάδα
 θά βρω καὶ τὴν Πόλι,
 Κι' ἔταν ἔχω σκόλη,
 θά τα ταξιδεύω ὄλα 'ς τὴν ἀράδα.

Πάνε, εἰ στρατιώταις καὶ ἡ τυφλομουῖα
 καὶ οἱ κουκουρῖκοι
 κ' οἱ ξυλένιοι λύκοι,
 Δόσε μου κονδύλι καὶ χαρτί καὶ ρίγα.

ΚΑΛΛΙΑΣ

ΤΑ ΒΙΒΛΙΑ ΤΟΥ ΜΙΜΗ

"Αν κανεῖς ἔλεγεν εἰς τὸν Μιμῆν ὅτι δὲν ἀγαπᾷ τὰ βιβλία, ὄν ἔβαζε ταῖς φωναῖς:

— Τί! ἐγὼ δὲν ἀγαπῶ τὰ βιβλία; Ποῦς, το λέγει; Ἐγὼ πού πάντα ζητῶ βιβλία, πολλὰ βιβλία; Ἐγὼ πού εἶμαι συνδρομητὴς εἰς τὴν Διαπλάσιν καὶ ἔχω ὄλους τοὺς τόμους τῆς δεμένου, καὶ ὄλην τὴν σειρὰν τῆς Βιβλιοθηκῆς τῆς «Διαπλάσεως» Ἐγὼ πού πάντα κρατῶ ἐν βιβλίον εἰς τὸ χέρι ἢ κάτω ὑπὸ τὴν μισοχάλην μου; Λάθος ἔχεις, φίλες, νὰ εἴπῃς ὅτι τ' ἀγαπῶ πολὺ τὰ βιβλία.

Λοιπὸν ἄς παραδεχθῶμεν ὅτι ὁ κύριος Μιμῆς τ' ἀγαπᾷ τὰ βιβλία του, ἀλλ' ἄς μας ἐπιτρέψῃ νὰ τὸ εἴπωμεν ὅτι ὁ τρόπος μὲ τὸν ὁποῖον τ' ἀγαπᾷ εἶνε πικρᾶτος. Ἄν ὁ πατέρας καὶ ἡ μητέρα τοῦ τῶ ἐφανέρον τὴν ἀγάπην των μὲ τὸν ἴδιον τρόπον, εἶμαι βεβῆα ὅτι ὁ κύριος Μιμῆς πολὺ κακὴν ἰδέαν θά ἐσχημάτιζε δι' αὐτὴν τὴν ἀγάπην.

"Ἄς παρατηρήσωμεν τὰ βιβλία του. Τὰ φύλλα τῶν τόμων τῆς Διαπλάσεως θά σκορπισθοῦν εἰς ὄλον τὸ δωμάτιον μόλις τους ἐγγίσωμεν.

Τὰ Παιδικὰ Διηγήματα εἶνε εἰς κακὸν χάλι... Τὸ Βίβλιν θά ἄλκασσαν, ἐλασινον. Οἱ Παιδικοὶ Διάλογοι, οἱ Μαθηταὶ τοῦ Εὐσεβίου, ὁ Ἀγροτικὸς Οἰκίσκος, ἡ Μοῦσα τῶν Παίδων, ὁ Βατικὸν Ζερῆ, ὄλα εἶνε ἀξιολύπητα ἄλλο εἶνε μελανωμένοι, ἄλλο κηλιδωμένοι, τὸ καθὲν ἔχει τὸ πάθημά του.

Τὰ βιβλία τοῦ σχολείου του εἶνε εἰς ἀκόμη χειροτέραν κατάστασιν: πόσας γραμματικὰς, πόσας γεωγραφικὰς, πόσας ἀριθμητικὰς, πόσας ἑλληνικὰς

ἱστορίας ἔχει χαλάσει ἕως τῶρα ὁ κύριος Μιμῆς!

Τὸ δὲ περιεργὸν εἶνε ὅτι ὁ Μιμῆς τὸ ὅτι καταστρέφει τὰ βιβλία τοῦ το θεωρεῖ ὡς ἀπόδειξιν ὅτι τ' ἀγαπᾷ.

— "Ἄν δὲν τα ἐδιδάξα λέγει, δὲν θά ἦσαν ἔτσι ἀλλὰ διατὶ τα διαβάξω; διότι τ' ἀγαπῶ.

Καὶ ὅμως ὁ πατέρας τοῦ Μιμῆ ἦτο μικρὸν παιδί μίαν φορὰν καὶ εἶχε βιβλία τότε καὶ τα ἀνέγνωσε, καὶ τὰ βιβλία αὐτὰ ἔμειναν καθρὰ καὶ γερὰ ἕως τὴν ἡμέραν κατὰ τὴν ὁποίαν εἶχαν τὸ δυστύχημα νὰ πέσουν εἰς τα χέρια τοῦ Μιμῆ. Ἦμπορεῖ ν' ἀναγνώσῃ κανεῖς ἐν βιβλίον χωρὶς νὰ το χαλάσῃ. Διότι ὁ Μιμῆς ἀρπάζει τὰ ἰδικά του δὲν ἠξεύρω κ' ἐγὼ πους, διότι δὲν τα προσέχει, καὶ τα ρίπτει ἀνοικτὰ ἐπάνω εἰς τὸ τραπέζι τῆς τραπεζαρίας κοντὲ εἰς τὸ λάδι, ἢ ἐπάνω εἰς ἐν κάθισμα τοῦ κήπου, ἢ χάρμου εἰς τὴν σκάνην, δὲν ἐπεταὶ ὅτι εἶνε ἀδύνατον νὰ τα προσέχη κανεῖς τὰ βιβλία του, νὰ τα κλείῃ ἀπ' οὗ τ' ἀναγνώσῃ καὶ νὰ τα ξαναθέτῃ εἰς τὴν θέσιν των.

"Ἄν ὁ Μιμῆς δὲν διορθωθῇ, ἂν δεικνύῃ τὴν σκληρότητα εἰς τὰ βιβλία του, ἠξεύρετε τί θά πάθῃ; Θά πάθῃ κατὰ τι δυσάρεστον, κατὰ τι τρομερόν. Ὁ πατέρας καὶ ἡ μητέρα του δὲν θά τῶ ἀγοράσουν πλέον οὔτε ἐν βιβλίον, οὔτε θά τῶ προσφέρουν πλέον κανέν βιβλίον χρυσοδεμένον ὡς δῶρον τῆς πρωτοχρονίως.

Τὶ σκληρὰ τιμωρία! Πόσον θά λυπηθῇ, ποῖα δάκρυα θά χύσῃ ὁ Μιμῆς... Ἀλλ' ποῖος θά τὸν πταίῃ;... Θά του ἀξίξῃ αὐτὴ ἡ τιμωρία ὅσον ἀφ' ἑστηρά καὶ ἂν εἶνε, ἂν δὲν διορθωθῇ, ἂν δὲν ἀρχῇ νὰ τ' ἀγαπᾷ πραγματικῶς τὰ βιβλία του.

ΦΙΛΟΜΗΛ

Ο ΑΚΟΥΣΙΟΣ ΜΑΝΤΙΣ

Ὁ αὐτοκράτωρ Καρα-Μποῦ-Λαδῆ ἐβασίλευεν εἰς τὴν Σαμαριάνην.

Ἦτο μονάρχης πολὺ ἀγαπητός, ἐν μένον ἔχων ἐλάττωμα, ὅτι ἐλάτρευε τὰ μῆλα ἂν καὶ δὲν εἶχε πλέον ὀδύνητας διὰ νὰ τα τρώγῃ εἰς τὸν κήπον λαίπρον τοῦ ἀνακτόρου τοῦ εἶχε μίαν ἑκτακτον μῆλεον, τὴν ὁποίαν ἐζήλευαν ὄλοι οἱ ὑπῆκοοί του.

Ἀλλὰ μὲ ὄλην τὴν φύλαξιν τὴν ὁποίαν ἔκαμε, τὰ μῆλά του τα ἔκλεπτον, ἔχι μόνον οἱ αὐλικοὶ του ἀλλὰ καὶ οἱ νέοι τῆς πόλεως, οἱ ὁποῖοι ἐξέθετον τὴν κεφαλὴν των εἰς κίνδυνον διὰ νὰ φάγουν τὰ τόσον ὠρεῖα μῆλα. Οὔτε αὐτὸς δὲ ὁ πρωθυπουργός του δὲν ἀντέστη εἰς τὸν πειρασμὸν καὶ μίαν νύκτα ἀνερριχθῆν εἰς τὸν τοῖχον τοῦ κήπου καὶ ἔκλεψε δύο τρία μῆλα.

Κανεῖς πρωθυπουργός δὲν ἠμπορεῖ νὰ περάσῃ ἀπαρητήρητος, κρὸ πάντων δὲ ὅταν εὐρίσκειται ἐπάνω εἰς ὑψηλὸν τοῖχον οἱ ἐχθροὶ τοῦ λοιπὸν ἐξόφταν συνωμοσίαν ἐναντίον του, καὶ μίαν νύκτα ἐνῶ ἔτρωγε μὲ ἀπερίγραπτον εὐχαρίστησιν ἐν μῆλον, τὸ ὠραιότερον ἀπ' ὄλα, μέσα εἰς τὸν αὐτοκρατορικὸν κήπον, δολοφόνοι τινες ὤρμησαν ἐπάνω του καὶ τον ἐξόνευσαν ἔπειτα δ' ἔφυγον ἀφήσαντες τὸ πτώμα κάτω ὑπὸ τὴν μῆλεον.

Δύο νυκτοκλέπται, οἱ ὁποῖοι καὶ αὐτοὶ ἐπεσκέπτοντο τὴν μῆλεον τοῦ Καρα-Μποῦ-Λαδῆ εἶδον τὸ ἔγκλημα ὃ εἰς ἀπ' αὐτοὺς ἦτο ὁ Βέν-Δούδας, ὁ γελωτοποιός τοῦ αὐτοκράτορος, ὁ ἄλλος ἦτο νέος τις ὀνομαζόμενος Ἀλῆς.

Ἐφυγον κατατρομαγμένοι, ἀνερριχθῆσαν εἰς τὸν τοῖχον τοῦ ἀνακτόρου, καὶ τόσον μεγάλος ἦτο ὁ φόβος των ὥστε ὁ εἰς ἔπεσεν ἐπάνω εἰς τὸν ἄλλον ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος τοῦ περιβάλλου τοῦ κήπου.

Ἐκεί ὁ εἰς συνέλαβε τὸν ἄλλον ἀπὸ τὸν λαίπρον νομίζοντας ὁ εἰς τὸν ἄλλον ὡς δολοφόνον ἄλλ' εὐτυχῶς ἐγνωρίσθησαν.

— Εἶδες τί συνέβη; ἠρώτησεν ὁ Βέν-Δούδας.

— Ναί, ἀπεκρίθη ὁ Ἀλῆς, καὶ ἀνεγνώρισα ἕνα ἀπὸ τοὺς δολοφόνους ὅτι ἦτο ὁ ἄρχων Ὀμάρ, ὁ ὅποιος κάμνει τόσας ραδιουργίας πρὸ τούτου κειροῦ διὰ νὰ καταλάβῃ τὴν θέσιν τοῦ πρωθυπουργοῦ.

— Δὲν ἠμποροῦμεν νὰ τον καταγγείλωμεν εἰς τὸν αὐτοκράτορα, εἶπεν ὁ Βέν-Δούδας, χωρὶς νὰ καταγγείλωμεν καὶ τὸν ἴδιον ἑαυτὸν μας; καὶ ἐν τούτοις ἐν τόσον μεγάλον ἔγκλημα δὲν πρέπει νὰ μείνῃ ἀτιμώρητον.

— Τί νὰ κάμωμεν; ἠρώτησεν ὁ Ἀλῆς.

— Ἄκουσε, εἶπεν ὁ γελωτοποιός, αὐρῖον νὰ εὐρεθῆς εἰς τὸν δρόμον ὅπου θά περάσῃ ὁ αὐτοκράτωρ ἐπιστρέφων ἀπὸ τὸ προσκίνημα, καὶ θά σε συστήσω εἰς αὐτὸν ὡς τὸν καλλίτερον μάντιν τοῦ βασιλείου

του! θά σε πάρῃ μαζί του εἰς τὰ ἀνάκτορα καὶ ἐκεῖ θά του διηγηθῆς τί εἶδομεν.

Ἄρα ἔμειναν σύμφωνοι εἰ δύο συνένοχοι ἀπεχωρίσθησαν.

Τὴν ὠρισμένην ὥραν ὁ Ἀλῆς εὐρέθη εἰς τὸ μέρος ὅθεν διήρχετο ὁ Καρα-Μποῦ-Λαδῆ, καὶ ὁ Βέν-Δούδας τον παρουσίασεν εἰς τὸν αὐτοκράτορα ὅστις τῶ ἔδωκε διαταγὴν νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ ἀνάκτορον καὶ νὰ τον περιμείνῃ.

Ὁ αὐτοκράτωρ τῆς Σαμαριάνης δὲν ἤσχησε νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν βασιλικὴν του κατοικίαν καὶ νὰ προσκαλέσῃ ἐνώπιόν του τὸν περίφημον μάντιν Ἀλῆν, τὸν ὁποῖον ὁ Βέν-Δούδας τῶ εἶχεν ἐκθειάσει.

— Ὀμίλει, σε ἀκούω, εἶπεν ὁ Καρα-Μποῦ-Λαδῆ, μάντευσε τί ἔχω κῆρὴν τὴν στιγμῆν εἰς τὸν νοῦν μου.

— Μεγαλειότατε, εἶπεν ὁ Ἀλῆς, τὴν στιγμῆν αὐτὴν συλλογίζεσθε τί νὰ ἐγείνεν ὁ πρωθυπουργός σας τὸν ὁποῖον ἔχετε νὰ ἰδῆτε ἀπὸ γῆρας βράδυ.

— Σωστά, τὸ ἐπέτυχες; εἶγέ σου! Καὶ δὲν μου λές τίποτε ὃ ἐγείνεν ὁ λαμπρός αὐτὸς πρωθυπουργός;

— Μεγαλειότατε, ἐδολοφονήθη ἀπὸ κλέπτας τῶν μῆλων, ἐνῶ ἀπὸ ἀφοτίωσιν ἐφύλατεν εἰς τὸν κήπον.

— Μ'εὐθεοῖ! ἀνέκραξεν ὁ Σουλτάνος, συγκινηθεῖς.

— Τὸν βλέπω, ἐξηκολούθησεν ὁ Ἀλῆς; μὲ ἐμπνευσμένον τόνον κέεται καταιατωμένος κάτω ἀπὸ τὸ δένδρον τὸ ὁποῖον κάμνει τὰ τόσον ἀγαπητὰ αὐτοκρατορικὰ μῆλα.

Ὁ Καρα-Μποῦ-Λαδῆ ἔστειλεν ἀμέσως αὐλικούς τινες διὰ νὰ βεβαιωθοῦν ἂν πραγματικῶς ἔλαγε τὴν ἀλήθειαν ὁ μάντις; οὗτοι δὲ ἐπέστρεψαν μετ' ὀλίγον μὲ δάκρυα καὶ ἐπεθεσάμωσαν ὅτι εἶπεν ὁ Ἀλῆς.

— Τὸ ὄνομα τῶν δολοφόνων; ἀνέκραξεν ὁ αὐτοκράτωρ μὲ ἀγανάκτησιν.

Ὁ Ἀλῆς προσεποιήθη ὅτι ἐσκέπετο ὡς καὶ ἐν πέταγμα τῆς μίας ἡδύνατο γ' ἀκουσθῆ, τόσον μεγάλη σιωπὴ ἐπεκράτει οἱ παρευρισκόμενοι ἐπερίμεναν μὲ αγωνίαν τὴν τρομερὰν ἀποκάλυψιν.

— Εἶνε ὁ ἄρχων Ὀμάρ καὶ οἱ ὀπαδοὶ του, εἶπεν ὁ Ἀλῆς διέπραξε αὐτὸ τὸ ἔγκλημα διὰ νὰ λάβῃ τὴν θέσιν του καὶ γίνῃ πρωθυπουργός τῆς Ὑμετέρας Μεγαλειότητος.

Ὁ Καρα-Μποῦ-Λαδῆ ὠχρῶς, συγκινημένος, λέξιν δὲν εἶπε ἠπλωσε τὸν βραχίονά του μὲ ἀνοιγμένην χεῖρα, μὲ ταχὺ δὲ κίνημα ἔσχισε τὸν ἀέρα δεξιᾷ καὶ ἀριστερᾷ.

Ὁ πρῶτος δῆμος ἐνήθη.

Ἦρκεσε τὸν ἄρχοντα Ὀμάρ ἀπὸ τὸν λαίπρον καὶ πρὶν αὐτὸς προφθάσῃ νὰ εἴπῃ οὐφ! ἡ κεφαλὴ του ἐκλύσθη εἰς τοὺς πόδας τοῦ δημίου.

Τότε ο Καρά-Μπού-Λαδῆ ἐστράφη πρὸς τὸν Ἀλῆν καὶ τῷ εἶπεν:

— Σὲ διορίζω Μπᾶς-Γκουτζάν, δηλαδή, μέγαν μάντιν τῆς αὐλῆς με βαθρὸν ἀυλάρχου.

Ἐπειτα ἔδωκε διαταγὴν νὰ τῷ δώσουν ἐν μέγαρον, πλοῦσια φορέματα, ὠραίους ἵππους καὶ νὰ γεμίσουν με λῆρας τὰ θυλάκιά του.

Ὁ Ἀλῆς ἐνόμισεν ὅτι ὀνειραύετο· οὔτε αὐτὸς ὁ Βέν-Δούδας ἐφαντάζετο τὴν εὐνοίαν. "Ὅτε ὁ γελοιοποιὸς εὐρέθη μένος μετὸν Ἀλῆν,

— Ἡ δουλειά σου δὲν ἐτελείωσεν ἕως ἐδῶ, τῷ εἶπε, τώρα ὅπου ἐγίνετο ἐπίσημος μάντις θὰ εἶσαι ἠναγκασμένος νὰ εὐχαριστῆς κάθε ἡμέραν τὰς ἰδιοτροπίας τοῦ αὐτοκράτορος.

— Δυστυχῶς, νκί, εἶπε με στενυχρὸν ὁ Ἀλῆς, ἀλλὰ τί νὰ κάμωμεν;

— Μετὴν τὴν τὸλμην τὰ πάντα κατορθοῦνται καὶ ἐκτὸς τούτου ἐγὼ θὰ εἶμαι πάντα ἐδῶ διὰ τὴν σου κανοναρχίαν τί πρέπει νὰ λέγῃς, θὰ σε προειδοποιῶ προητέρως τὰς ἐπιθυμίας του καὶ τὰς ἀπαντήσεις τὰς ὁποίας πρέπει νὰ τῷ κάμῃς, ἀλλὰ ὑπὸ ἓνα ἄρον...

— Ποῖον;
— Θὰ μοιράζῃσαι μαζί μου ὅλα τὰ κέρδη.
— Ἐὐχαριστῶς, εἶπεν ὁ Ἀλῆς.

Ἀπὸ τὴν στιγμήν ἐκείνην ὁ Βέν-Δούδας ἐγίνετο ὁ βοηθὸς τοῦ μεγάλου μάντεως τῆς αὐλῆς, καὶ ὁ Ἀλῆς ἐμάντευε πάντοτε τοὺς συλλογισμοὺς τοῦ αὐτοκράτορος.

Ἐν τούτοις κάποτε ὀλίγον ἔλειψε νὰ τὴν κάθῃ. Ὁ Καρά-Μπού-Λαδῆ ἔλαβε μίαν ἡμέραν ἐν γράμμα τοῦ Σουλτάνου, τὸ ὁποῖον τὸν ἐβαλεν εἰς πολλὰς σκέψεις. Ὁ Καρά-Μπού-Λαδῆ ἦτο ὑποτελής εἰς

τὸν Σουλτάνον, ἂν καὶ εἶχε τὸν τίτλον αὐτοκράτορος. Ἀμέσως προσεκάλεσε τὸν Ἀλῆν.

— Λέγει, αὐτοκρατορικὸ μάντι, τῷ εἶπε, τί σκέπτεται αὐτὴν τὴν στιγμήν ὁ Σουλτάνος;

— Ὅ,τι σκέπτεσθε καὶ σεῖς, Μεγαλειότατε, ἀπεκρίθη ὁ Ἀλῆς χωρὶς δισταγμὸν.

— Βαῦραι, τί σκέπτομαι; εἶπεν ὁ Καρά-Μπού-Λαδῆ μαριώδης, νομίζω τὴν ἀπάντησιν τοῦ Ἀλῆ ὡς εἰρωνεύειν. Σκέπτομαι νὰ διατάξω νὰ σου κόψουν τὸ κεφάλι σου, αὐθάδη!

— Βλέπετε λοιπὸν ὅτι το ἐμάντευσα!

— Πῶς! νομίζεις ὅτι ὁ Σουλτάνος ἐσκέφθητο οὗτο πρᾶγμα δ' ἐμέ;

— Διατὶ ὄχι, ἀφοῦ σεῖς το ἐσκέφθητε δι' ἐμέ;

— Ἐπὶ τέλους ἠμπορεῖ νὰ ἐχη καὶ δίκαιον, εἶπεν Καρά-Μπού-Λαδῆ κατ' ἰδίαν, τὸ γράμμα ἦτο πολὺ αὐστηρὸν· πρέπει νὰ συμβουλευθῶ τὸν πρωθυπουργόν μου.

Μίαν ἄλλην φορὴν, ὅτε ἐκλάπη τὸ θησαυροφυλάκιον, ὁ Καρά-Μπού-Λαδῆ ἀπήτησεν ἀπὸ τὸν Ἀλῆν τὴν ἀνκαλύψῃ τούτου κλέπτου.

— Σοὺ δίδω τρεῖς ἡμέρας διορίαν νὰ τοὺς εὕρῃς ἐν τὴν τρίτην ἡμέραν, τὴν ἕρην ὅπου ὁ μουεζίνης προσκαλεῖ τοὺς πιστοὺς εἰς τὴν προσευχὴν, δὲν ἀνακαλύψῃς τοὺς ἐνόχους, θὰ σου κόψω τὴν κεφαλὴν σου.

Ὁ δυστυχῆς Ἀλῆς ἦτο εἰς δεινὴν θέσιν. Τί του ἀπέλει ὁ πλοῦτος καὶ αἱ τιμαὶ, ἀφ' οὗ διήρχετο με ἀκατάπαυστον ἀγωνίαν τὴν ζωὴν του; ἐπέστρεψε λοιπὸν καταπικραμένος εἰς τὸ μέγαρόν του καὶ ἐκλήθησεν ἐπάνω εἰς ἓν κάθισμα πρὸ τῆς θύρας.

(Ἐπεται τὸ τέλος.)

ΣΟΦΙΑ ΔΗΜΟΥ
(Κατὰ τὸ Γαλλικόν.)

Ἡ ΚΕΦΑΛΗ ΤΟΥ ΕΥΡΕΘΗΣ ΕἰΣ ΤΟΥΣ ΠΟΔΑΣ ΤΟΥ ΔΗΜΙΟΥ (Σελ. 27)

ΤΟ ΚΑΡΤΕΡΙ

(ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΔΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ)

Τρία ποντικάκια ἐβγάζουν τὸ κεφαλάκι των ἀπὸ τὴν φωλεάν των, τὸ κεφαλάκι των τὸ ὁποῖον εἶνε στολισμένον με δύο μικρὰ στρογγυλά αὐτιά, δύο μικρὰ λεπτά μουστάκια καὶ δύο μικρὰ ὀμμάτια τὰ ὁποῖα λάμπουν ὡσάν φωτιαις. Τὰ τρία ποντικάκια γυροῦν τὰ κεφαλάκια των ἀπ' ἐδῶ καὶ ἀπ' ἐκεῖ σηκώνουν ὀρθὰ τὰ μικρὰ των αὐτιά καὶ τὰ μικρὰ των μουστάκια καὶ περιφέρουν δεξιᾶ καὶ ἀριστερᾶ τὰ λαμπερὰ μαύρα ὀμμάτια των.

— Τί εἶνε αὐτὸ τὸ μικρὸ σπίτι ἐκεῖ πέρα; εἶπεν ὁ Στακτερός.

— Ἡ θύρα εἶνε ὀλάνοικτη, εἶπεν ὁ Λεπτομούστακος.

— Καὶ βλέπω σιμὰ εἰς τὴν εἰσοδὸν ἓνα ὀρεκτικὸ κομμάτι τυρὶ, εἶπεν Βελουδότριχος.

— Ἀπ' ἐδῶ νοιώθω τὴν εὐωδίαν του, εἶπεν ὁ Στακτερός.

— Κ' ἐγὼ! εἶπεν ὁ Λεπτομούστακος.

— Κ' ἐγὼ εἶπεν ὁ Βελουδότριχος.

Καὶ τὰ τρία ποντικάκια κάμνουν ἐν βῆμα ἔξω ἀπὸ τὴν φωλεάν των, ἔπειτα ἐν ἄλλο βῆμα πρὸς τὴν μικρὰν οἰκίαν, ἔπειτα ἐν ἄλλο ἀκόμη, ὡστε εὐρέθησαν πλησίον τῆς ἀνοιχτῆς θύρας.

Ἀκόμη ἐν, δύο, τρία βήματα, καὶ εὐρέθησαν μέσα εἰς τὸ σπιτάκι.

Κράξι! — Τί συμβαίνει;

Ἡ θύρα ἐκλείσεν ἔξαφνα. Μπα! τὰ μικρὰ ποντικάκια οὔτε το παρετήρησαν κἄν.

Ἀρχίζουν λοιπὸν νὰ τραγανίζουν σιγὰ σιγὰ τὸ κομμάτι τοῦ τυροῦ. ὦ! τί ὠραῖον τυρὶ!

— Σὰν νὰ το ἐβαλαν ἐπίτηδες δι' ἡμᾶς! λέγουν καὶ τὰ τρία.

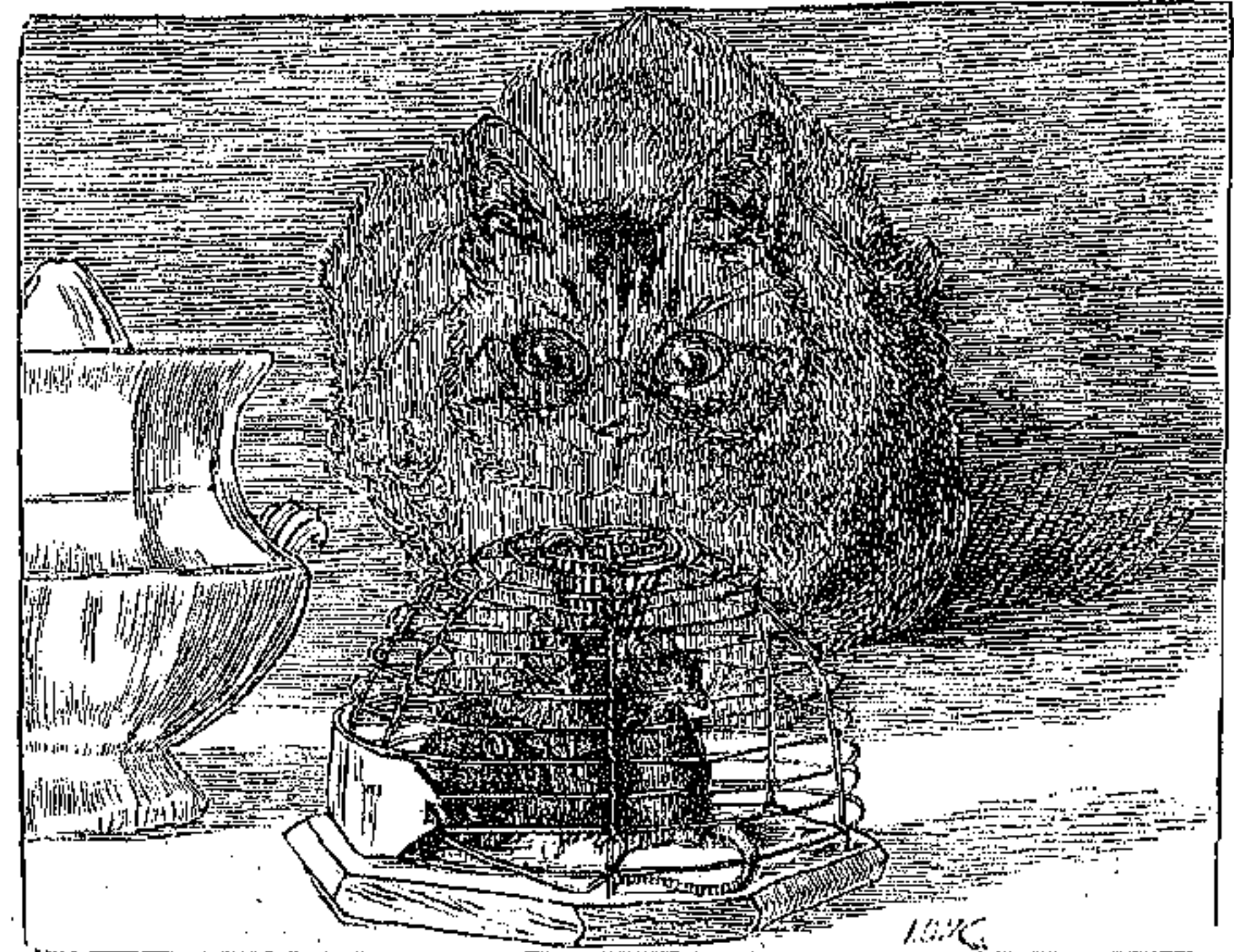
Καὶ τὰ δοντάκια των ἐξακολουθοῦν τὸ ἔργον των με τὴν προθυμίαν, ὡστε τὸ τεμάχιον τοῦ τυροῦ γίνεται ἄφαντον μετ' ὀλίγον.

Τώρα εἶνε καιρὸς νὰ φύγουν. Ἀλλὰ ποῦ εἶνε ἡ θύρα; Ἐγίνετο ἀφαντὴ καὶ αὐτή.

Τὰ τρία κακόμοιρα ποντικάκια εἶνε φυλακισμένα καὶ ἐκεῖ κοντὰ, δύο βήματα μακρὰν των, ἐν θηρίον στέκει καὶ τα κυττάζει.

Καρφώνει ἐπάνω των τ' ἄγρια του ὀμμάτια. Μαντεύει τί θὰ γίνῃ. Μαντεύει ὅτι ἡ μαγερίσσα θὰ του δώσῃ νὰ φάγῃ τὰ τρία χαριτωμένα ἐκεῖνα ποντικάκια, τὰ ὁποῖα ἐπάσθησαν εἰς τὴν παγίδα ἀπὸ τὴν λαιμαργίαν των.

— ἄχ, αὐτὴ ἡ λαιμαργία τί δὲν κάμνει! — Τὸ θηρίον εἶναι ὄλον χαρὰ διὰ τὸ ὀρεκτικόν του γεῦμα· ἀλλὰ τὰ τρία ποντικάκια ἤρχισαν νὰ φοβοῦνται πολὺ, τὰ ἔπιασε δυνατὸς τρόμος. Κακόμοιρα ποντικάκια!

1886

Ο ΠΤΩΧΟΣ ΛΕΜΒΟΥΧΟΣ

Εἷς λεμβούχος ἐξ αἰτίας ἀσθενειῶν καὶ ἄλλων δυστυχιῶν ἦτο καταχρεωμένος, καὶ εἰς τίστην πτωχείαν ὥστε ἐκινδύνευε νὰ χάσῃ ὅ,τι εἶχε. Οἱ δανεισταὶ τοῦ ἦσαν ἔταμοι νὰ πωλήσουν τὴν καλύβην του, τὸ πλοιαρίον του, καὶ ὅλα τὰ πτωχικά του ἐπιπλά.

Ὁ δυστυχὴς λεμβούχος εἰς τὴν φρικτὴν αὐτὴν δυστυχίαν τοῦ ἐθυμώθη πλούσιον τινα καὶ ἀγαθὸν ἀνθρώπου. Ἐπέηγε λοιπὸν πρὸς αὐτόν, καὶ τῷ εἶπε τὴν ἀξιολύπητον κατάστασίν του καὶ του παρεκάλεσε νὰ τῷ δανείσῃ χιλιάς δραχμᾶς, τὰς ὁποίας ὑπέσχετο νὰ πληρώσῃ μετὰ ἓν ἔτος μὲ τόκον.

— Εἶσαι τίμιος ἄνθρωπος, καὶ ὅλοι ὡς τοιοῦτόν σε νομίζουσι, ὁ λόγος σου μου φθίνει! Ἰδοὺ αἱ χιλιάς δραχμαὶ αἱ ὁποῖαι σοὶ χρειάζονται! Δέσε μου τὰς ὀπίσταν ἐνοκλονθῆς.

Ὁ λεμβούχος λαμβάνει τὸ ποσὸν καὶ ἀναχωρεῖ καταχραόμενος ἐργάζεται ἀκούραστα, μὲ ἐπιμονὴν καὶ καρτερίαν κερδίζει ἀριετὰ χρήματα, εἰς δὲ τὴν προθεσμίαν τὴν ὁποίαν αὐτὸς ὁ ἴδιος εἶχε προσδιορίσει παρουσιάζεται φαιδρὸς εἰς τὸν πλούσιον καὶ ἀγαθὸν ἄνθρωπον.

— Ἰδοὺ, τῷ εἶπε, θέσως ἐπὶ τῆς τραπέζης δύο

χιλιάδας δραχμᾶς, ἰδοὺ τὸ ποσὸν τὸ ὁποῖόν μου ἐδάξαις καὶ ἐν μέρος ἀπὸ ὅσα ἐκέρδησα μὲ αὐτά.

— Δὲν ἐθυμώμην νὰ σοὺ ἔχω δανείσει τίποτε, εἶπεν ὁ πλούσιος θέλων νὰ δοκιμάσῃ τὴν τιμωρίαν τοῦ λεμβούχου· μέσα εἰς τὰ κατήστιά μου δὲν βλέπω νὰ εὐρίσκηται τὸ ὄνομά σου.

Ὁ λεμβούχος ἀνεχώρησε καταλυπημένος καὶ ἐπέστρεψε φέρων ἀκόμη χιλιάς δραχμᾶς.

— Αὐτὸ εἶνε ὄλον τὸ κέρδος μου, τῷ εἶπε ἂν δὲν πάρῃς ὀπίσω ὅσα μ' ἐδάνεισες, ὡς τ' ἀφήσω ὅλα, δὲν θέλω τίποτε.

Τότε ὁ πλούσιός τῷ εἶπε:

— Εἶσαι τίμιος ἄνθρωπος καὶ πρέπει ν' ἀνταμειφθῆς· κέρτησε λοιπὸν τὰς δύο χιλιάδας δραχμᾶς καὶ μεταχειρίσου τὰς ὅπως θέλεις· τὰς δὲ χιλιάς δραχμᾶς, τὰς ὁποίας σοὶ ἔχω δανείσει, τὰς χαρίζω εἰς τὰ παιδιὰ σου καὶ τὰς κρατῶ μὲ τόκον.

Καὶ ἐθύλαξε τὸν λόγον του. Μετὰ κίμπουσα ἔτη ἔδωκε τὰς χιλιάς δραχμᾶς μὲ τοῦς τόκους τῶν εἰς τὰ τέκνα τοῦ λεμβούχου, τὰ ὁποῖα κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἀντημερίθησαν διὰ τὴν τιμιότητα τοῦ πατρὸς τῶν.

ΟΙ ΤΕΣΣΑΡΕΣ ΑΝΕΜΟΙ ΤΟΥ ΟΥΡΑΝΟΥ

Ο ΑΝΕΜΟΣ ΤΗΣ ΑΝΟΙΞΕΩΣ

Ὁ ἄνεμος τῆς ἀνοιξέως φυσᾷ ἐπάνω εἰς τοὺς ἀγρούς, εἰς τὰ δάση καὶ εἰς τὰς πόλεις.

Παίζει τοὺς ἄετους τῶν μικρῶν παιδιῶν, καὶ τοὺς πηγαινέι ὑψηλά, πολὺ ὑψηλά. Ἀρπάζει τὰ καπέλα τῶν μικρῶν ἀγορίων καὶ κορασιῶν τὰ ὁποῖα τρέχουσι μὲ γέλια εἰς τὸν δρόμον διὰ νὰ τα προβάσουν· τοῦ ἀρέσει πολὺ νὰ παίζῃ μὲ τὰ ὠραῖα ζέπτερα μαλλιὰ τῶν.

Ζήτηώ ὁ ἄνεμος τῆς ἀνοιξέως!

Ο ΑΝΕΜΟΣ ΤΟΥ ΘΕΡΟΥΣ

Ὁ ἄνεμος τοῦ θερούς φυσᾷ ἐπάνω εἰς τοὺς ἀγρούς, εἰς τὰ δάση καὶ εἰς τὰς πόλεις.

Μὲ τὴν πνοήν του κίμνει νὰ παίζουν καὶ νὰ χορεύουσι μαζί τὰ ἀνθὴ τοῦ κήπου καὶ τῶν λειβαδιῶν. Λιγίζει τὰ χρυσὰ στάχυα τοῦ σίτου τὰ ὁποῖα κυματίζουσι ὅπως τὰ κύματα τῆς θαλάσσης. Ταλαντεύει τὰς κορυφὰς τῶν δένδρων καὶ ναουρίζει τὰ πτηνὰ μέσα εἰς τὰς ὑψηλὰς φουλάς τῶν. Ρυτιδώνει τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης καὶ φουσκώνει τὸ πανάκι τῆς βαρκούλας καὶ παίζει μὲ τὴν γαλανόλευκον σημαίαν.

Ζήτηώ ὁ ἄνεμος τοῦ θερούς!

Ο ΑΝΕΜΟΣ ΤΟΥ ΦΘΙΝΟΠΩΡΟΥ

Ὁ ἄνεμος τοῦ φθινοπώρου φυσᾷ ἐπάνω εἰς τοὺς ἀγρούς, εἰς τὰ δάση καὶ εἰς τὰς πόλεις.

Σείει τοὺς κλάδους τῶν μηλεῶν τῶν καρυῶν καὶ τῶν καστανεῶν, σκορπίζει ὅλοιστρον ὀπωρικά τὰ ὁποῖα τὰ παιδιὰ μαζεύουσι μὲ προθυμίαν. Σιρόνει τὰ ξηρὰ φύλλα τῶν δένδρων εἰς τοὺς δρόμους, τὰ ὁποῖα πηδοῦν καὶ χορεύουσι.

Ζήτηώ ὁ ἄνεμος τοῦ φθινοπώρου.

Ο ΑΝΕΜΟΣ ΤΟΥ ΧΕΙΜΩΝΟΣ

Ὁ ἄνεμος τοῦ χειμῶνος φυσᾷ ἐπάνω εἰς τοὺς ἀγρούς, εἰς τὰ δάση καὶ εἰς τὰς πόλεις.

Κινεῖ μὲ δύνειμιν τὰ δένδρα τοῦ δάσους, τῶν ὁποίων οἱ κλάδοι τρίζουσι. Ἦρπει χιόνι εἰς τὸ πρόσωπον τῶν μικρῶν ἀγορίων καὶ κορασιῶν, τὰ ὁποῖα πηγαινέουσι εἰς τὸ σχολεῖον, καὶ τα κίμνει νὰ βιάζονται εἰς τὸν δρόμον ὅταν ἐπιστρέφουσι εἰς τὸ σπίτι των, διὰ νὰ ζεσταθοῦν κοντὰ εἰς τὴν ἑστίαν. Τραγουδεῖ ἔξω ἀπὸ τὰ παράθυρα ἐπάνω εἰς τὰς κηνοδόχους καὶ ἀναγγέλλει τὴν ἔλευσιν τῶν Χριστουγέννων καὶ τῆς πρώτης τοῦ ἔτους μὲ τὰ πρωτοχρονιάτικα ὄμωρ.

Ζήτηώ ὁ ἄνεμος τοῦ χειμῶνος!

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ἡ Θεὰ τοῦ μικροῦ Κουφιοκεφαλᾶκη τῷ ἔδωκεν ὡς ὄμωρ τῆς πρωτοχρονιάς ἐν ὠραιότατον μπιστοῦνι μὲ πολὺν κομψὴν λαβὴν. Ἐπειδὴ ὁμοῦ τοῦ εἶνε μεγάλο, ὁ Κουφιοκεφαλᾶκης το κάθει ἀπ' ἐπάνω, καὶ το ἀρνεῖται χωρὶς λαβὴν.

Ἡ ΘΕΙΑ ΤΟΥ. Δὲν τῶκοσε; ἀπὸ κάτω, εὐλογημένο παιδί; Ὁ ΚΟΥΦΙΟΚΕΦΑΛΑΚΗΣ. Ἀπὸ ἄνω ἦταν μεγάλο, Θεὰ.

Ἰστορία ὑπὸ τῆς Μικροῦς Τραπέζης.

Ὁ μικρὸς Νίκος εἶδε μίαν ἡμέραν μίαν μέλισσαν, ἣ ὅποια ἀπὸ ἐπεριπάτησε εἰς τὸ χέρι του ἔξαφνα ἐσάθη· τότε ὁ μικρὸς Νίκος ἔβαλε τὰς φωναίς· ἐννοεῖτε διατί, διότι τὸν ἐκέντησε.

Ἀφ' οὗ ἐπέρασεν ὁ πόνος, ὁ μικρὸς Νίκος, ὁ ὁποῖος εἶνε ὀλίγον συγγενὴς τοῦ Κουφιοκεφαλᾶκη, εἶπε μὲ σοβαρότητα:

— Παράξενο! ὅταν ἐπεριπατοῦσε ἡ μέλισσα δὲν μ' ἐπόνοσε, ἄμα στάθηκε μ' ἐπάνωσε! γιατί;

Ἰστορία ὑπὸ τῆς Γεωργίου Πανῶ.

Ὁ Κωστάκης καὶ ὁ Γεωργάκης ἔβαλον ἀπὸ μίαν δεκάραν ὁ καθένας καὶ ἠγόρασαν μίαν καρδερῖναν, διὰ νὰ τὴν ἔχουσι μαζί, καὶ τὴν ἔκλεισαν εἰς τὸ κλωβὶ ἔτου κελαδεῖ πολὺ ὠραῖα. Μετὰ δέκα ἡμέρας ὁ Κωστάκης δὲν εἰδέτω πῶς ἔγεινε φιλόζυφος καὶ ἤθελε καλὰ καὶ σώνει νὰ ἀφήσουν τὴν καρδερῖναν νὰ φύγῃ διὰ νὰ μὴν εἶνε σκληρωμένη, ἀλλ' ἡ σκληρὸς Γεωργάκης δὲν ἤθελε νὰ τὴν ἀφήσουν.

Τότε ὁ Κωστάκης ὀλίγον θυμωμένος:

— Ἐπὶ τέλους δὲν εἶνε μισὴ δική σου καὶ μισὴ δική μου ἡ καρδερῖνα; ἂν δὲν θέλῃς νὰ ἀφήτῃς τὴν δική σου μισὴ νὰ φύγῃ, ἀφήσε τὴν δική μου μισή.

Ἰστορία ὑπὸ τοῦ Βέλου.

«ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ»

Εὐγε, εὐγε, εὐγε, Ἰωάννης τοῦ Πιργαλινοῦ, μέσα εἰς τὸ μικρὸν σου στήθος τί μεγάλη καρδιά κτυπᾷ! Ἦσαν διὰ τὸ ζήτημα τῶν ὑπὲρ Πατρίδας συνεισφορῶν σοὶ ἔγωγε ὅτι ἀρκετὰ ἑλληνοπούλα καὶ μικρὰ ἑλληνοπούλα ἐδήλωσαν τὴν φιλοτιμίαν ὅτι θὰ σταλῶν ὄμωρ τὰς οἰκονομίας διὰ τὴν φιλτάτην Πατρίδα, ἀλλ' ὁ ἀριθμὸς τῶν δὲν μου ἐφάνη ἀκόμη ἀνάλογος πρὸς τὸν Μεγάλον σκοπὸν, εἶπα δὲ ἄλλοτε ὅτι ἐννοῶ ἢ λαμπρὰ νὰ γίνῃ ἢ συνεισφορὰ αὐτῇ καὶ νὰ τιμηθῇ τὰ ἑλληνοπούλα τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ, ἢ νὰ μὴ γίνῃ διόλου. Ὁ δὲ προσημειῶν λοιπὸν, φίλη μου, ἀκόμη ὀλίγον καὶ τότε θά σοι εἶπω ἠριστικῶς ἂν ὁ ἀνοίξω ἢ δὲν ὁ ἀνοίξω στήλην πατριωτικῶν εἰσφορῶν.

Πῶς γίνεται αὐτό, Ἐνδοξοῦ «Ἑλληνα», νὰ μὴ γνωρίζῃς ποῖον ἔργον θὰ δημοσιεύῃ εἰς τὴν ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΝ τῷ 1886; Εἰς τὴν τελευταίαν σελίδαν τοῦ τελευταίου φυλλαδίου τοῦ 1885 λέγεται ρητικῶς ὅτι θὰ εἶνε ἡ Ἀνθοῦλα θελατικώτατον μυθιστόρημα μὲ καλλιτεχνικώτατες περιγραφὰς εἰκόνων. Ἦθελον νὰ σοὺ γράψω καὶ ἄλλα περὶ τοῦ ὠραιότητου αὐτοῦ ἔργου, τὸ ὁποῖον θὰ καταμγεύσῃ μικροῦ καὶ μεγάλου, παιδιὰ καὶ γονεῖς, ἀλλ' ἐλπίζω ὅτι τὴν στιγμήν κατὰ τὴν ὁποίαν ἀναγιώσκεις τὰς γραμμὰς ταύτας, ὅτι ἔχεις ἤδη λάθει τὸ πρῶτον τεῦχος τῆς χριστιανικῆς Ἀνθοῦλας — τὸ ὁποῖον ἐξαιρετικῶς θὰ σταλῇ εἰς ἑλῶνους τῶν συνδρομητῶν τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ὡς δῆγμα — ὥστε σε ἀφίω νὰ σχηματίσῃς μόνος σου περὶ αὐτῆς γνώμην, ἂν καὶ ἀπὸ τὸ πρῶτον τεῦχος δὲν ἔμπορεῖ κανεὶς νὰ ἐνοήσῃ τὴν ἀξίαν κανενὸς ἔργου ἰδίως δὲ τῆς Ἀνθοῦλας, ἣ ὅποια ἦσαν προχωρεῖ γίνεται συγχρητικώτερα, περιπαθεστέρη, βραμειτικώτερα...

Ἐξάπαντος εἰς τὸ ταχυδρομείον θὰ ἐγάρθῃ, ὅπως λέγεις, φιλτάτη Νίκη ἢ συνδρομὴ σου τοῦ 1885 εἰς τὸ γραφεῖόν μου δὲν ἔφθασε, τοῦτο ἔμπορῶ νὰ τοῦ το διαθεσθαίωσω.

Καλῶς τὴν, καλῶς τὴν τὴν Μικρὴν Πολυλογονθῆ, τὴν νεῖαν μου φίλην, τὴν ὁποίαν μου ἔρχεται καὶ νὰ φιλήσω συγγενῶς καὶ νὰ μαλώσω· νὰ τὴν φιλήσω διότι μ' ἀγαπᾷ πολὺ καὶ τὴν ἀγαπᾷ καὶ ἐγώ, καὶ διότι γράφει μὲ πνεύμα· νὰ τὴν μαλώσω διότι καθαρὰ καθαρὰ καὶ ἔξωτερη μου κίμνει τὸν πανηγυρικὸν της. «Μοῦ λέγουσι ὅτι εἶμαι ἐπιμελής καὶ ἀρκετὰ ἔμπροσθεν» γράφει εἰς τὴν ἐπιστολήν της. Ἀχ, Πολυλογονθῆ, Πολυλογονθῆ, δὲν ἠσέβεις ὅτι εἶνε μερικὰ πράγματα τὰ ὁποῖα οἱ ἄλλοι ἔμπορῶν νὰ λέγουσι δι' ἡμᾶς, εἰς ἡμᾶς τοὺς ἰδίους ὁμοῦ δὲν ἐπιτρέπεται νὰ τὴ

λέγομεν; ἂν εἶνε... εἶσαι μικροῦλα ἀκόμη καὶ σε συγχωρῶ· κύτταξε νὰ μου γράψῃς τακτικὰ καὶ καλὰ, καὶ πολλά, διότι, ἂν πῶρον παρὰδειγμὰ διὰ τὴν ἐπιστολήν σου, δὲν φαίνεται διόλου Πολυλογονθῆ, τὰ ἐναντιον μέλισσα· ἀλλὰ προσπάθησε συγγενῶς νὰ διορθώσῃ καὶ τὴν γραφὴν σου, ἣ ὅποια χωλαίνει (ἄπιστος μου γράφεις μὲ ἀξέπειτον ἰσότητά σου) πῆγαινε τὴν εἰς κανένα χειροῦργον νὰ τὴν ἰσότησῃ τὰ πόδια της... Πιστῶ! πῆσα σου εἶπα! ἀλλ' εἶ νὰ κίμνω; ἔσμιξα μὲ μίαν Πολυλογονθῆ καὶ ἔγεινε καὶ ἐγώ...

Ναί, γρήγορα, γρήγορα νὰ μάθῃς νὰ γράφῃς, μικρὴ μου Γεωργίε Βαβῆα διὰ νὰ μου γράφῃς. Πῶς ἀνοπομοναί! ἀλλὰ καὶ σὺ βέβαια θὰ βιάξῃς ὄμωρ τὰ ἄνυτά σου διὰ νὰ μάθῃς. Ἰμῶν καὶ περιεργὸς νὰ ἰδῶ ποῖον ὠραῖον ψευδιάνυμον θὰ ἐκλέξῃς.

Ἡ ἀποστολὴ τοῦ φύλλου θὰ γίνετα ὅπως ἐπιθυμεῖς, Ἐνδοξοῦ Περιχλεις. Εὐχαριστῶ διὰ τὰς εὐχὰς σου περὶ τοῦ νέου ἔτους.

Ἐλῶνους πάντων σε ἀφῆκεν ὁ κατηρημένος ἐκείνος κεφαλῶνος, ὁ τρυφερόν μου Ἄνθος τῶν Δειμώνων, ἔφυγε, πάγει εἰς τὴν εὐχὴν τοῦ Θεοῦ. Πόσον ἐχάρηκα!... Ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τὸ ὁποῖόν μου γράφεις δὲν εἶμαι ἐντελὸς σύμφωνος μαζί σου. Μεθυσίως ἦσαν ἦρωες ἀπαρῆμτοι εἰς ἄνδρες τοῦ 1821· ἀλλὰ πῶς ἔμπορῶν νὰ κατηγορήσωμεν τοὺς συγγενῶν μας Ἑλληνας, ἀφ' οὗ ἀκόμη δὲν ἐφάη τί δύναται νὰ κάμουν εἰς τὴν στιγμήν τοῦ κινδύνου; Πῶς σου λέγει ὅτι δὲν θὰ φένοῦν καὶ πάλιν ἦρωες νὰ κάμουν ἀνδραγαθήματα, φιλοπάτριδες νὰ θυσιάσουν καὶ πάλιν κολλασίας περιουσίας διὰ τὴν Πατρίδα;... Μὴν ἔχωμεν τόσον κίμνη ἰδέαν διὰ τὸν ἑαυτὸν μας.

Ὅχι, φίλε μου Ἀλέξανδρε Παντερμαλῆ, δὲν ἐπιτρέπεται νὰ καταχωρῇ τὰ ἴδια αἰνίγματα εἰς δύο συγγενῶν περιουσιακά. Ἀπορῶ πῶς σου ἐπέρασεν ἀπὸ τὴν νύκν σου ὅτι ἦτο κοινὸν δυνατὸν τοιοῦτο πρᾶγμα. Κάθε περιουτικὸν ἐννοεῖ νὰ ἔχῃ τὴν ὕλην του· ἔχεις σὺ μὲ κανένα συγγενικὸν τὸ ἐπαυφῶρι σου ἢ τὸ παντελῶν σου; Ὅχι, βέβαια.

Ὅχι σ' ἀγαπῶ, πολὺ πολὺ, νῆς μου φίλε, μικρὴ μου Περ. Ἰασηνίδῃ καὶ μὲ πολλήν, πολλήν χαρὰν μου θὰ δημοσιεύω τὸ ὄνομά σου εἰς τοὺς λῦτας· ἀλλὰ πρόσθε δὲ νὰ τὰς λῦθῃς σπαστὰ τὰς πνευματικὰς ἀπῆλσεις; αὐτὴν τὴν φορὰν, νὰ σοὺ πῶ; δὲν ἐπέτυχες καὶ ὁμοῦ ἤθελε τὸσον νὰ δημοσιεύω τ' ὄνομά σου. Ἦ νὰ γίνῃ πλέον! Ὁ ἀναγκασιῶν νὰ περιμεῖναι νὰ μου σταλῇς τὰς λύσεις αὐτῶν τοῦ φυλλαδίου,

αί όποιαί βεβαίως θά είνε σωσταί. Κότταξε νά μή μ' έν-τροπιάζεις!

Μ' ένθυμήθηκεν επί τέλους και ό Γέρος τοῦ Μωριᾶ! Ἦ νάγινε; εἰ νάγινε; Ἐλεγα κ' ἐγώ, και οὔτε μου γράφει, οὔτε μ' ένθυμεῖται; Και πού νά φαντασθῶ ὅτι ό Γέρος τοῦ Μωριᾶ εἰς αὐτό τό μεταξύ ἦλθεν εἰς τόν Μωριᾶ, και ἀπό τό Πορτ-Σαῖδ εὐρίσκειται εἰς τήν πατρίδα του, κειμένῃ κάτω ἐκεῖ εἰς τό ἄκρον τῆς Πελοποννήσου! Τέλος πάντων καλῶς ὄρισες και εἰς τήν Ἑλλάδα και εἰς τήν ΔΙΑΠΛΑΣΙΝ!

Φαίνεται ὅτι κατήντησα πολύ εὐαίσθητος· διότι ένιστε συγκινοῦμαι τόσον, τόσον! ὅπως παραδειγματος χάριν ἔμα-ἔλαθα τήν ἐπιστολήν σου, Ἰωνική Ἀρεμε. Μοῦ γράφεις: «Χαιρετίζω ἀπό μακρῆν μέ τήν σιγαήν πνοήν μου, τήν καλήν φιλοπάτριδα (τήν μικρῆν Ἑλληνίδα Ὀλγαν Σπάθη) Ἡ ἐπιστολή της μέ συνεινήσασε τόσον πού ἐδέχρυσα, και εὐθύς ἔλαθα τήν πένναν διά νά σου γράψω· ἀλλά δέν ἤμ-πέρεσα διά λόγων νά ἐκφράσω ἕλην τήν συγκίνησιν μου πού ἠσθανόμην βεβαία, μέσα μου, και δι' αὐτό περιορι-ζομαι μόνον νά σου στείλω, ἀκολουθῶν κ' ἐγώ τό παρ-δειγμα τῆς μικρῆς Ἑλληνίδος, τά ἐσώκλειστα 5 φράγμα. Εἶνε μικρῆν τό ποσόν ἐμπρός εἰς τάς περιστάσεις· ἀλλά ένθυμοῦ, ἀγαπητή μου ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ, πῶς κ' ἐγώ εἶμαι μι-κρός.» Ναι πολύ συνεινήσθη, Ἰωνική Ἀρεμε, οἱ λόγοι σου μοι ἐράνησαν ὡς μυρομένον ἀεράκι ἐρχόμενον ἀπό τήν ὠραίαν σου πατρίδα. Ἡ προθυμία σου αὐτή δεικνύει ὅτι τήν ἀγαπᾷς τήν Παιδίδα και ὅτι ἂν ἦσο μεγαλειότερος θά της ἐδείκνυες ἀκόμη ἐκφραστικώτερον τήν ἀγάπην σου. Πόσον εὐτυχῆς εἶμαι ὅτι ἔχω τέτοιους φίλους, και πόσον καμάρι δεῖ συνετέλεσα κ' ἐγώ ὄλιγον νά γίνουν τοιοῦτοι! Διά τά 5 φράγμα σου σοι λέγω ὅτι εἶπα ἀνωτέρω. Δέν εἶμαι βεβαία ἀκόμη ἂν θ' ἀνοίξω στήλην εἰσφορῶν διά τήν Πατρίδα· ἂν ἀναίξω θά τα κρατήσω εἰδεμή θά σου τα ἐπιστρέψω ὅπως και ἕλων ὅσοι μου ἔστειλαν ἕως τώρα! Σοῦ ἀνταποδίδω τό φέλημα.

Και πάλιν ἐπανολαμβάνω ὅτι τά γαλλικά αἰνίγματα τά ἐκλέγω μόνη μου και δέν δημοσιεύω ὅσα μου στέλλουν οἱ

φίλοι μου. Λοιπὸν ἄς το ἀκούσουν ἄλλην μίαν φορῶν οἱ έν διαφερόμενοι, και ἄς μου στέλλουν μόνον ἑλληνικά.

Ὁ λεξιγράφος σου, Γ. Πανᾶ, ἔδημοσιεύθη εἰ τό 20^{ον} τεῦχος.

Ἐρωτήσεις, πληροφορίαι, ἀσπασμοὶ προσήσεις: Ἀπολλώνιος ό Τυανεύς ἀσπάζεται τόν Κεραυροδόλον Δία, τόν Φιλοπατριῆν Ἑλληνα, τήν Φιλοπατριῆν Ἑλ-ληνίδα, τόν Μάριον Καπάρην και τόν Μοντανῆν.— Τό Ἄρθρον τῶν Δειμώνων στέλλει τοὺς ἀσπασμοὺς του εἰς τό Μή με λησμονεῖ, τό ὅποῖον πικραλεῖ νά τῷ ἀπο-καλύψῃ τὸ ὄνομά του, εἰς τόν Πυγμαλῶνα ἀπαντᾷ δι-εὐχαρίστας θά ἔλεγε τό ἀληθές ὄνομά του, ἀλλή δέν ἐπιθυ-μεῖ ν' ἀλλάξῃ τό ψευδώνυμόν του, τό ὅποῖον ἔχει πρό πέντε ἐτάων. Τὰς προσήσεις του πέμπει εἰς τόν Ἄρην και τοὺς ἀσπασμοὺς του εἰς τήν Λευκῆν Περιστεράν, τήν Πει-ραϊκῆν Ἀῤῥαν και τήν Ἀριάδην τῆς Κρήτης.— Τό Ἄρ-θρον τῆς Γραβίτσ ἀσπάζεται τόν Σχοινοβάτην τόν ὅποῖον πικραλεῖ νά τῷ εἴπῃ τό ἀληθές ὄνομά του.— Ὁ Ψεφί-κος ἐπιθυμεῖ πολύ νά μάθῃ τί ἀπέκαμεν ό Ἄρης μέ τήν Σφῆκα ἡ ὅποια τον ἐκέντα μέ τό κεντρίον, ἐπιθυμεῖ δὲ νά μάθῃ ἀκόμη και τό ὄνομα τοῦ Πολιτικοῦ Ἀστέρος. Στέλλει δὲ πολλοὺς ἀσπασμοὺς εἰς τόν Ἀντίβαν Κοκονάς τόν ὅποῖον ἐρωτᾷ ἂν ἐξεπρήσθη τό μάγουλόν του.— Ἡ Ἡρωϊκή Πάρρη ἀντασπάζεται τό Μή με λησμονεῖ, τοῦ ὅποῖου ἐπιθυμεῖ νά μάθῃ τό ὄνομα διά νά τῷ φανερώσῃ τό ἴδιόν της.— Ὁ Ἀρχάγγελος Γαβριήλ πέμπει τοὺς ἀσπα-σμοὺς του εἰς τήν Χίονα, εἰς τήν Εἰκοστήν πέμπτην Μαρτίου, και εἰς τήν Μοῆν τοῦ Ἀρχαίου, τῆς ὅποιος ἐπιθυμεῖ νά μάθῃ τό ὄνομα.— Ὁ Ἑνδοξος Περικλῆς ἐπιθυμεῖ νά μάθῃ τό ὄνομα τοῦ Ὑδραίου Ἀγγέλου.— Ὁ Κανάρης Φ. προσφέρει τοὺς ἀσπασμοὺς του εἰς τήν Χλωρίδα τοῦ Παγγαίου.— Ὁ πῆς μου τό νά σου το πῶ μοι ἀνέθηκε νά εἴπω ὅτι ὀνομάζεται Κυριακῆς Γ. Μπου-κλάκος.— Ὁ Γέρος τοῦ Μωριᾶ προσφέρει τοὺς ἀσπασμοὺς του εἰς τόν Βασίλεα τῆς Ἑρήμου, τόν φίλον του και συμ-πατριώτην.— Ὁ Μίλων ό Ἀθλητής ἀσπάζεται τόν Δη-μητριάκην Κουκοῦ Πετειναράκην.

ΕΝ ΔΕΛΦΟΙΣ ΕΝ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΩΝ ΚΑΡΑΥΡΟΔΟΛΩΝ ΑΝΕΣΤΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ 1886—907

ΚΟΙΜΑΤΑΙ ΤΟ ΠΑΙΔΑΚΙ ΜΟΥ (Σελ. 42)

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΙΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΥΣΑ

Αἰξάντος ἤδη τοῦ 7^{ου} ἔτους τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ, παρακαλοῦμεν τοὺς κυρίους συνδρομητὰς τοὺς μὴ ἀνεγνωσέντας εἰσέτι τήν συνδρομὴν των και ἐπιθυμοῦντας νά ἐξακολουθήσωσι λαμβάνοντες αὐτήν και κατὰ τό ἀρτάμενον ὄν ἔτος 1886 νά μας ἀποστείλωσιν ἑγκαίριως διά συστημένης ἐπιστολῆς τό ἀντίτιμον τῆς συνδρομῆς των (οἱ ἐν Ἑλλάδι φρ. 5 και μετὰ τῆς ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ φρ. 7,50· οἱ δὲ ἐν τῇ Ἐξωτερικῇ χρυσᾷ φρ. 6 και μετὰ τῆς ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ χρυσᾷ φρ. 9, δεκτὰ και εἰς χαρτονόμισμα ἢ γραμματόσημον παντὸς ἔθνους) ἵνα μή ἐπέλθῃ δια-κοπή τῆς πρὸς αὐτοὺς ἀποστολῆς τοῦ φύλλου.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

5. Λεξιγράφος.
Στά μικρὰ μικρὰ πουλᾶκια ὅπως εἶμαι θά με ὄητε· Δίχως κεφαλήν, σὲ λίγους τῶν ἀνθρώπων θά μ' εὐρήτε· Κι' ἂν δέν μ' ἔχετε, σᾶς λέγω πῶς ἀδίκως με ζητεῖτε.
Ἐπιτάλη ὑπὸ τοῦ Σπυρίδου

6. Λεξιγράφος.
Ζῆλον εἶμαι τρωκτικόν
Ὅς εἶμαι ἂν μ' ἀφήσης
Ἄλλ' ὄργανόν σου αἰσθητικόν,
Ἄν μ' ἀποκεφαλίσῃς
Ἐπιτάλη ὑπὸ Ἀλκιῦ Παντερμαλῆ

7. Μεταγραμματισμός.
Ὅπως εἶμαι ἂν μ' ἀφήσης, σπῆτις, κάμαραι σφαλίξαι.
Ἄν τήν κεφαλήν μ' ἀλλάξῃς, ἄρη, κάμπους χρωματίζαι.
Ἐπιτάλη ὑπὸ τῆς Ἀσπασίας

8. Λένεγμα.
Ἄνευ ἐμοῦ, ὡς βλέπετε, ὁ κῆρυξ δέν ὑπάρχει,
Ἄνευ ἐμοῦ και ὁ Θεὸς ὁ ἴδιος δέν ἄρχει,
Μ' ἔχουν οἱ αὐτοκράτορες και ὁ λαὸς ἐπίσης,
Και εἰς πλουσίους και πτωχοὺς θά μ' εὐρῆς ἂν ζητήσης,
Δέν ἀγαπᾷ τοὺς βασιλεῖς, τὸν ὄχλον προστατεύει,
Ἵτις πόλεις εἶμαι δεύτερος κ' εἰς τὰς ὄθους προτεύει.
Ἵσως δέν μ' εὐρῆς, φίλε μου, κ' εἰσέτι ἀπορεῖς.
Ἐν τούτοις κ' εἰς τό στήμα σου νά μ' εὐρῆς εἰμπαρεῖς.
Ἐπιτάλη ὑπὸ τῆς Αἰμοσταζούσης Καρδίας

ΛΥΣΕΙΣ

1. Πηγῆ, γῆ. — 2. Νῆμα, Μνήμα. 3. Ἰσπίς. 4. — Ραθάμαρθος (1. Ῥόδον, 2. Ἀγγλία. 3. Διόνυσος. 4. Ἀθήναι. 5. Μηλέα. 6. Ἀριστοτέλης. 7. Νέκταρ. 8. Θε-μιστοκλής. 9. Ἰγς. 10. Σαλαμίς).

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΦΙΛΟΠΑΤΡΙΣ

ΔΙΑΛΟΓΟΣ

ΠΡΟΣΩΠΑ

ΘΡΑΣΥΒΟΥΛΟΣ. Πατέρα, . . . κάτι ἤθελα νά σου εἰπῶ.
ΠΑΤΗΡ. Λέγε, ἀκούω. . .
ΘΡΑΣΥΒΟΥΛΟΣ. Κάθε χρόνο. . . (Σταματᾷ).
ΠΑΤΗΡ. Λέγε δά! τί ἐστάθηνες ἔς τήν μέση; (Παρατηρῶν αὐτόν μέ προσοχήν). Κάτι ἔχεις, Θρα-σύβουλε· σήμερα δέν ὀρίζεις τήν γλῶσσά σου ὡς ἄλ-λοτε πού τήν κάνεις και κελαδεῖ δ,τι θέλεις. Πῆς μου τί ἔχεις;
ΘΡΑΣΥΒΟΥΛΟΣ. (Λαμβάνων διά μιᾶς θάρρος, και

ΠΑΤΗΡ. (Ἐσώχως). Τί εἶνε, παιδί μου;
Εἶτος Η'. — Τεῦχος 3^{ον}.

ΤΟΜΟΣ Θ'. — 3

δημιῶν βιαστικά). Πατέρα κάθε χρόνο μου δίδεις δῖπρον, θά μου δώσης κ' ἐρέτος;

ΠΑΤΗΡ. Ἐννοεῖται καί γαρ.

ΘΡΑΣΥΒΟΥΛΟΣ. Ὡς πόσων δραχμῶν;

ΠΑΤΗΡ. Ὡ! Αὐτὸ ὅμως δὲν ἐννοεῖται. Ὅταν σοῦ το δώσω κάμε τὴν ἐκτίμησιν.

ΘΡΑΣΥΒΟΥΛΟΣ. Σὲ παρακλῶ πολὺ, πολὺ, πῆς μου, ὡς πόσων δραχμῶν θά εἶνε;

ΠΑΤΗΡ. Αἶ, ἀφοῦ ἐπιμένεις τόσον, ἄς σοῦ το πῶ: θά εἶνε ἕως δεκαπέντε δραχμῶν.

ΘΡΑΣΥΒΟΥΛΟΣ. (Ἰκετευτικῶς). Πατέρα, δίδε μου ἐμένα τὰς δεκαπέντε δραχμάς, ὅστε μοῦ τὰς καί μὴ μ' ἀγοράζης δῶρον!

ΠΑΤΗΡ. Νά σου δώσω τὰς δεκαπέντε δραχμάς; καί τί θά τὰς κάμης; παρακλῶ...

ΘΡΑΣΥΒΟΥΛΟΣ. (Μὲ σοβαρότητα). Θά τὰς προφέρω εἰς τὴν Πατρίδα.

ΠΑΤΗΡ. Τί; εἰς τὴν Πατρίδα; σὺ θά προφέρῃς εἰς τὴν Πατρίδα χρήματα;

ΘΡΑΣΥΒΟΥΛΟΣ. Ἐγώ.

ΠΑΤΗΡ. Καί ποῖός σου ἔβλε ἀυτὴ τὴν ἰδέα, δὲν μοῦ λές;

ΘΡΑΣΥΒΟΥΛΟΣ. Τὸ ἀπεφασίσαμεν ἡμεῖς.

ΠΑΤΗΡ. Ποῖοι σεῖς;

ΘΡΑΣΥΒΟΥΛΟΣ. Οἱ μαθηταὶ τῆς τάξεώς μας.

ΠΑΤΗΡ. ("Ἐτοιμος νὰ γελῶσῃ, ἀλλὰ κἀμνῶν τὸν σοβαρόν). Σοβαρὰ ὑποκείμενα! Νά κάθησθε ἔς ταυγά σας, λογιώτατοι, λέγω ἐγώ, νὰ κυττάζετε τὰ βιβλία σας καί ν' ἀφήσετε ἡσυχίαν τὴν Πατρίδα.

ΘΡΑΣΥΒΟΥΛΟΣ. Θυμᾶσαι, πατέρα, πού μου εἶπες ὅτι εἰς τὴν Ἑλβετίαν, εἰς τὴν Γερμανίαν, εἰς τὴν Γαλλίαν καί εἰς τὴν Ἀμερικὴν τὰ παιδία μαζεύονται εἰς τὸ σχολεῖον καί σιέπτονται διὰ τὰ πούλια καί τὰ ζῆα, πῶς νὰ τα γλυτώσουν, νὰ τα προστατεύσουν, νὰ κάμουν ὅ,τι μποροῦν δι' αὐτά;

ΠΑΤΗΡ. Ναι, θυμοῦμαι...

ΘΡΑΣΥΒΟΥΛΟΣ. Διατί λοιπὸν ἡμεῖς νὰ μὴ κάμωμεν διὰ τὴν Πατρίδα ὅ,τι κάμνουν ἐκεῖνα διὰ τὰ πούλια καί τὰ ζῆα; ἢ τάχα ἕνας σπουργίτης καί μία γάτι ἀξίζουσι πλεονεχίον ἀπ' τὴν Ἑλλάδα μας;

ΠΑΤΗΡ. (Κατ' ἰδίαν). Δὲν τὰ εἶπε ἀσχημα! (Πρὸς τὸν Θρασύβουλον). Λοιπὸν, τί ἐκάματε διὰ τὴν Πατρίδα;

ΘΡΑΣΥΒΟΥΛΟΣ. Ἐκάμαμεν σύσκεψιν.

ΠΑΤΗΡ. (Μὲ κωμικὸν ἐνδιαφέρον). Σύσκεψιν... ὦ! κ' ἐπειτα;

ΘΡΑΣΥΒΟΥΛΟΣ. (Μὴ χάνων τὸ σοβαρόν του). Ἐνας ἀπὸ μᾶς εἶπε ὅτι ἡ Πατρίς εὐρίσκειται εἰς κρίσιμον θέσιν καί ὅτι καί ἡμεῖς, ὡς παιδία τῶν Ἑλλήνων πού εἴμεθα, πρέπει νὰ σκεφθῶμεν τί νὰ κάμωμεν.

ΠΑΤΗΡ. (Μὲ τὸν ἴδιον τόνον). Λοιπὸν;

ΘΡΑΣΥΒΟΥΛΟΣ. Λοιπὸν τότε ἐσχηκίθη ἕνας ἄλλος καί εἶπε ὅτι ἀφοῦ καί πόρκα ὄχι γίνηται πόλεμος ὅλως

τῆς ἑλληνικῆς φυλῆς σὺν τῷ 21, πρέπει νὰ πολεμήσωμεν κ' ἐμεῖς ἕγερσιν παράδειγμα ἕνα παιδί ἀπὸ τ' ἀθῆνατα Ψαρά. Οἱ Ψαρινοὶ γὰρ νὰ μὴ παραδοθῶν ἔς τοὺς ἐχθρούς ἀπεφασίσαν νὰ τιναχθοῦν εἰς τὸν ἀέρα ὅλοι τους, ἄνδρες, γέροι, γυναῖκες, παιδία; μὰ τὸ μέρος; ὅπου εἶχαν τὸ μπαρουτὶ ἦτο ἔξω ἀπὸ τὸ κάστρο ἐπήδησε ἕνας γιὰ νὰ πύγῃ νὰ βάλῃ φωτιά; οἱ ἔχθροὶ ὁμῶς πού ἦσαν ἀπ' ἔξω τον ἐσκότωσαν, ἐπειτα ἐπήδησε ἄλλος, ἀλλὰ καί αὐτὸν τον ἐσκότωσαν τότε ἐπήδησε κ' ἕνα ψιτριανόπουλο δεκαπέντε χρόνων μὲ τὸν δαυλὸ ἔς τὸ χέρι, μὰ καί αὐτὸ το βροῖκε τὸ φαρμακερὸ βόλι καί ἀπέθανε γιὰ τὴν Πατρίδα. Νά λοιπὸν ὅτι πολεμοῦν καί τὰ παιδία!

ΠΑΤΗΡ. (Μὲ εἰρωνεῖαν). Λοιπὸν ἀπεφασίσατε νὰ κάμετε καί σεῖς τὸ ἴδιον, αἶ; ἀλλ' ἀπεφασίσατε καί πού θὰ καταταχθῆτε; ἐγὼ λέγω νὰ γίνετε εὐζωνάκια μὲ τὴν φουστανέλλα καί τὸ κόκκινο φέσι θά εἰσθε ξεφτέρια.

ΘΡΑΣΥΒΟΥΛΟΣ. Δὲν ἀπεφασίσαμεν νὰ πολεμήσωμεν. πρῶτον δεῖν θά ὠφελησωμεν τὴν Πατρίδα μας, καί ὅτι εἴμεθα καί γελοῖοι τοσοῦτοιχοι στρατιῶται, καί δεύτερον δεῖν θά ἐξουσιάζομεν τὸν ἑαυτὸν μας; τὸ σῶμά μας ἀνήκει ἀκόμη ἔς τοὺς γονεῖς μας; καί ἔς τὴν Πατρίδα δὲν μποροῦμεν νὰ δώσωμεν πρᾶγμα πού δὲν εἶνε δικό μας...

ΠΑΤΗΡ. Σωστὸν κ' ἐπειτα;

ΘΡΑΣΥΒΟΥΛΟΣ. Τότε ἕνας ἄλλος εἶπε: ἄμ' ἀρχίσῃ ὁ πόλεμος νὰ παρακλωθῶμεν τὸν Θεὸν μὲ τὴν καρδίαν μας νὰ φυλάγῃ τοὺς στρατιῶτας; μὰ μέσα ἔς τὸν κίνδυνον καί τὴν φωτιά, καί νὰ νικήσουν τὰ ὄπλα μας καί ἔς τὴν στερῆν καί ἔς τὴν θάλασσα.

ΠΑΤΗΡ. Σεῖς βλέπω ὅλα τὰ ἐσκέφθητε; ἀλλ' ἀφ' οὗ ἐσυλλογίσθητε τὴν μεγάλην δύναμιν τοῦ Θεοῦ δὲν ἐσυλλογίσθητε ἐλάχιστον καί τὴν Μεγάλαν Δυναμίαν τῆς Εὐρώπης, δὲν ἐκάματε καί κανὲν ψηφισματάκι; ἀλλὰ μὲ συγχωρεῖτε, σὲ διακόπτω, λέγε, λέγε.

ΘΡΑΣΥΒΟΥΛΟΣ. (Ἀτάρχος ὡς πρῶτον). Τότε ἕνας, τοῦ ὀπίσθου δὲν θέλω νὰ εἰπῶ τὸ ὄνομα, εἶπε ὅτι κλαίει εἶνε καί αἱ προσευχῆ, ἀλλ' ὅτι δὲν πρέπει νὰ στυρώσωμεν τὰ χέρια μας καί νὰ τὰ περιμένωμεν ὅλα ἀπὸ τὸν Θεόν, χωρὶς ἡμεῖς νὰ κάμωμεν τίποτε.

ΠΑΤΗΡ. (Μὲ σοβαρότερον ὄρος). Λοιπὸν;...

ΘΡΑΣΥΒΟΥΛΟΣ. Λοιπὸν, εἶπε: Ἐὶν' ἐντροπή ἐν ἧ οἱ ἀδελφοὶ μας θά πολεμοῦν καί ὅχι χύνουν τὸ αἷμά τους ἡμεῖς νὰ διασκεδάζωμεν, νὰ τρώγωμεν γλυκίσματα, νὰ ἔχωμεν ὅλας τὰς ἀναπαύσεις μας... καί ἡμεῖς πρέπει νὰ κακοπάθωμεν διὰ τὴν Πατρίδα.

ΠΑΤΗΡ. Πολὺ καλά, πολὺ καλά!

ΘΡΑΣΥΒΟΥΛΟΣ. Λοιπὸν ἀπεφασίσαμεν ὅ,τι μας δίδουν εἰ γονεῖς δι' ἐξοδά μας; νὰ τὰ δίδωμεν διὰ τὴν Πατρίδα. Ἦν χαρὰ νὰ ξεύρωμεν ὅτι αἱ πεντάρεις μας ἔγειναν ζιμῶδες δι' ἕνα κουρκαμένον ἀπὸ τὴν

μάχην, ἔγειναν βόλι καί ἐμπήσαν εἰς τὸ στήθος ἐνὸς ἐχθροῦ, ἔγειναν ξαντὸ κ' ἔδωσαν τὴν πληγὰς; ἐνὸς ἀνδρείου...

ΠΑΤΗΡ (Μειδιῶν). Μὲ τῆς πεντάρεις σας, παιδί μου, θά τὰ κάμετε ὅλ' αὐτά;

ΘΡΑΣΥΒΟΥΛΟΣ. Ὅχι μόνον μὲ τὰς ἰδικὰς μας; καί τὰλλα παιδία, πατέρα, θά δώσουν, καί τὰλλα ἑλληνόπουλα; ἐκάναμε ἔτσι ἕνα πρόχειρον λογαριασμὸν πῶς μέσα κ' ἔξω ἔς τὴν Ἑλλάδα θά εἶνε διακόσιαι χιλιάδες ἀγόρια καί κορίτσια νὰ πηγαίνουν εἰς τὸ σχολεῖον; εἶνε πλεονεχίον, μὰ βγάζομεν τὰ πάμπτωχα; λοιπὸν ἂν δίδουν καθε ἡμέραν μονάχα πέντε λεπτὰ τὸ καθένα; — ἐνῶ ἄλλα ἤμποροῦν νὰ δίδουν καί δέκα καί εἴκοσι — ἂν δίδουν μίαν πεντάρειαν — δύο εἰς πέντε δέκα — ἔχομεν δέκα χιλιάδας τὴν ἡμέραν, τριακοσίας χιλιάδας τὸν μῆνα, ἐν ἑκατομύριον σὲ τρεῖς μῆνας καί δέκα ἡμέρας. Τώρα θά μου εἰπῆς; πῶς θά μὰ ἐξοδάμεν αἱ πεντάρεις; Νά, σὲ κάθε σχολεῖον ἄς βάλουν ἕνα κούτι, σὺν τῶν ἐπιτηρητῶν, καί κάθε παιδί τὸ πρῶτον ἔς ῥίπτῃ μέσα ὅ,τι προκορεῖται... Δὲν εἶνε δύσκολον. Ἀπέφασιν θέλει μονάχα...

ΠΑΤΗΡ. Μὰ σὺ, βλέπω, κάνεις γιὰ ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν! Κ' ἐπειτα λέγουν πῶς λείπουν ὑπουργοὶ τῶν Οἰκονομικῶν ἀπ' τὴν Ἑλλάδα; ἀλλ' ἀπὸ ὅλα αὐτὰ ἐν πράγμα ἀκόμα δὲν ἐννοῶ; διατί μοῦ ζητεῖς τὰς δεκαπέντε δραχμάς, ἀντὶ νὰ σου ἀγοράσω δῶρον; ἀφ' οὗ ἀπεφασίσατε νὰ δίδετε πεντάρεις, δίδε καί σὺ τὴν πεντάρειαν σου ἢ τὴν δεκάρα σου...

ΘΡΑΣΥΒΟΥΛΟΣ. Ὅχι, πατέρα, δὲν μοῦ φθάνει; δὲν εἶνε μεγάλο πρᾶγμα νὰ μὴν ἀγοράσω στραγάλια ἢ νὰ μὴ φάγω ἕνα γλύκισμα; θέλω νὰ στερηθῶ καί τι πού νὰ το νοιώσω, νὰ πῶ καί ἐγὼ πῶς ἔκαμα θυσίαν; ἔτσι μοῦ φαίνεται, πῶς; ὅσω περισσότερον ὑποφέρω γιὰ τὴν Πατρίδα, τόσω περισσότερον τὴν ἀγαπῶ.

ΠΑΤΗΡ (Κατ' ἰδίαν). Μοῦ ἤθεο μία ἰδέα! Ἄς τον δοκιμάσωμεν! (Πρὸς τὸν Θρασύβουλον). Καί πραγματικῶς θυσίαν ὄχι κάμης, Θρασύβουλε, διότι δὲν ξέρεις τί ὄχι στερηθῆς διὰ νὰ προσφέρῃς τὰς δεκαπέντε δραχμάς σου. Ξέρεις τί ἐσκόπευα νὰ σου προσφέρω;

ΘΡΑΣΥΒΟΥΛΟΣ. Τί;

ΠΑΤΗΡ. Θυμᾶσαι ἐν ὠραῖον λεύκωμα γραμματοσήμων, πού εἶχες ἰδεῖ πρὸ ἐνὸς μηνὸς εἰς τὸ χάρτοπωλεῖον καί με παρεκάλησες τόσω νὰ σοῦ το ἀγοράσω; Αἶ, ἐκεῖνο. Εἶδες τί εὐμορρό που ἦτο;

ΘΡΑΣΥΒΟΥΛΟΣ. (Μὲ ὀφθαλμοῦς ἀστράπτοντας ἐξ εὐχαριστήσεως) Ναι, ναι!

ΠΑΤΗΡ. Ὁραῖον, χρυσοδεμένον... μὲ θεσίταις ὅπου περιμένουν, θαρρεῖς, ἀπὸ στιγμὴν σὲ στιγμὴν καί δακτυλάκια νὰ κολλήσουν γραμμικόσημα, εἰδῶν εἰδῶν γραμμικόσημα, τῆς Ἀμερικῆς, τῶν Ἰνδιῶν, τῆς Ἰαπωνίας...

ΘΡΑΣΥΒΟΥΛΟΣ. (Μὲ ἔκφρασιν ζωηρᾶς ἐπιθυμίας). Ἄ! Τί ὠραῖα!...

ΠΑΤΗΡ. Πρὸ καιροῦ μου ἔλεγες; δ' αὐτὸ τὸ λεύκωμα; ἤξευρα ὅτι το ἤθελες πολὺ, δι' αὐτὸ κ' ἐγὼ ἀπεράσισα νὰ σοῦ τ' ἀγοράσω.

ΘΡΑΣΥΒΟΥΛΟΣ. (Μὲ θερμὸν τόνον). Τί καλὸς πού εἶσαι, πατέρα!

ΠΑΤΗΡ. Αἶ, λοιπὸν ἔρχεται, Θρασύβουλε, ν' ἀφήσωμεν τὴν Πατρίδα καί νὰ σοῦ ἀγοράσω τὸ ὠραῖον, τὸ λαμπρὸν αὐτὸ λεύκωμα; Τί λέγεις;

ΘΡΑΣΥΒΟΥΛΟΣ. (Μὲ διστακτικόν). Πῶς;

ΠΑΤΗΡ. Νὰ μὴ σου δώσω τὰς δεκαπέντε δραχμάς, ἀλλὰ νὰ σου ἀγοράσω τὸ λεύκωμα.

ΘΡΑΣΥΒΟΥΛΟΣ. Νά μὴ μου δώσης τὰς δεκαπέντε; (Σιωπᾶ ἐπὶ τινὰς στιγμὰς, καί τῆς ὁποίας ἰσχυρῶς πάλιν γίνεται ἐντὸς του. — Τέλος μὲ ζωηρᾶν φωνήν). Ὅχι, ὄχι, δίδε μου τὰς δεκαπέντε; δὲν θέλω τὸ λεύκωμα...

ΠΑΤΗΡ. Ὡ! σκέψου ὀλίγον... Εἶνε τόσω ὠραῖον!...

ΘΡΑΣΥΒΟΥΛΟΣ. Δὲν το θέλω... ὄχι μὴν μεγάλην χαρὰν νὰ τῶχω... μὰ, τὴν θυσιάζω τὴν χαρὰν μου ἔς τὴν Πατρίδα.

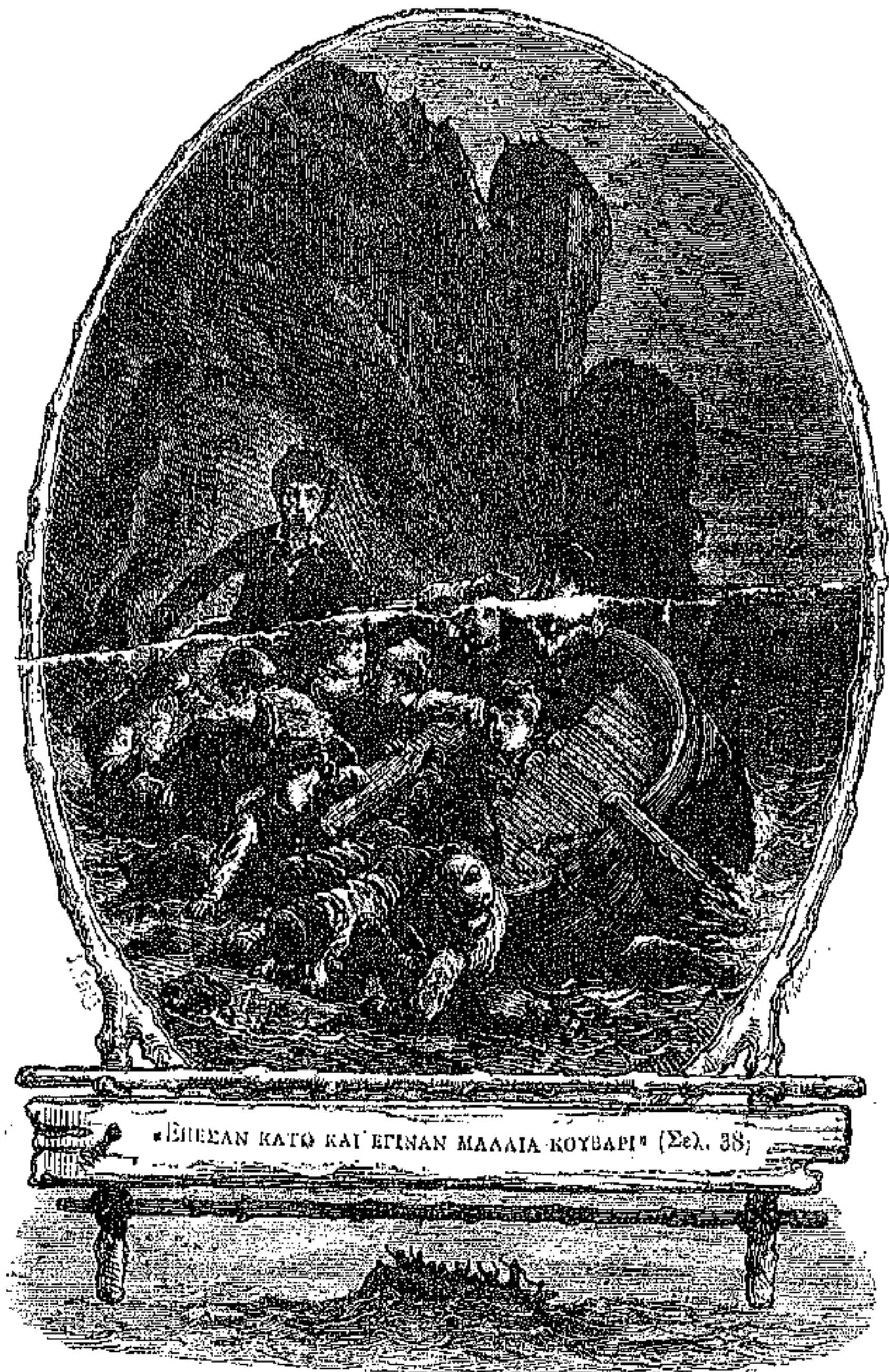
ΠΑΤΗΡ. (Μεταβάλλων διὰ μιᾶς ὄρος, καί ἐναγκαλιζόμενος καί φιλῶν τὸν Θρασύβουλον ἐν συγκινήσει). Ὡ! παιδί μου, Θρασύβουλέ μου!...

ΘΡΑΣΥΒΟΥΛΟΣ. (Μένει τιωπηλός, συγκινημένος μὲ χερὶ δακρῶν, εὐτυχῆς, πολὺ εὐτυχῆς.)

ΠΑΤΗΡ. Εὐγε! ἔδειξες χιρὰ ἡρᾶ; ἔδειξες πῶς δὲν εἶσαι μὲ τὰ λῶμα μόνον φιλόπατρις. Εἶμαι πολὺ εὐχαριστημένος ἀπὸ σέ, Θρασύβουλέ μου. Πῆς μου, θέλεις νὰ σοῦ δώσω καί τὰς δεκαπέντε δραχμάς καί νὰ σοῦ ἀγοράσω καί τὸ λεύκωμα; νὰ αἰσθανθῆς καί τὰς δύο χαράς; (Ὁ Θρασύβουλος κἀμνει σημεῖον ὅτι δὲν θέλει). Καλὰ λέγεις, δὲν πρέπει νὰ σοῦ το ἀγοράσω, δὲν πρέπει! διὰ νὰ νοιώσης τὴν στερῆσίν του, διὰ νὰ αἰσθάνθῃς πραγματικῶς τὴν θυσίαν, διὰ νὰ ἔγῃς τὴν τιμὴν ὅτι ἔδειξες αὐταπάρησιν διὰ τὴν Πατρίδα. Ἴδού! Πάρε τὰς δεκαπέντε δραχμάς...

ΘΡΑΣΥΒΟΥΛΟΣ. (Σφίγγων θερμῶς τὴν χεῖρα τοῦ πατρὸς του.) Ἐὐχαριστῶ, πατέρα!...

Ο ΒΡΑΧΟΣ ΤΩΝ ΓΛΑΡΩΝ

[Μυθιστόρημα του 'Ακαδημαϊκού ΙΟΥΛΙΟΥ ΣΑΝΔΩ. Μετάφρασις ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ Ι. ΦΕΡΜΠΟΥ.]
[Συνέχεια ἴδε σελ. 17.]

Ἰὺθὺς ὡς εἶδον τὸν Στέφανον ἐρχόμενον, ἀνερώ-
νησαν πάντες: «Ὁ Στέφανος! Νά τον ὁ Στέφανος!
ἔλα, Στέφανε, ἔλα μαζί μας!»
Ὁ Στέφανος ἂν ἤθελεν εἶναι τὸν Οὐρανὸν ἀνοιγόμε-
νον, καὶ ἤκουε τὴν φωνὴν δῶδεκα ἀγγέλων νά τον προ-
σκαλοῦν νά ἔλθῃ καὶ νά καθίσῃ μαζί τινων εἰς τὸν Παρά-
δεισον, δὲν θά συνεκινεῖτο περισσότερον. Ἐνθυμώμε-

νος ὅμως τὴν παραγγελίαν τῆς μητρός του, ἀπεκρίθη:
«Ὁχι, δὲν ἔρχομαι, δὲν μ' ἀφίνει ἡ μητέρα μου.
— Ἐλξ δά! ἀνερώνησεν ὁ μικρὸς Κουπιᾶς, ὁ
ὁποῖος ἦτο ὁ πλέον διαβολεμένος, τάχατες ἐμεῖς τί
κακὸ εἶνε αὐτὸ πρὸ κάνομε;»
Καὶ τὰ ἄλλα παιδία ἀνερώνησαν:
«Ἐλα τὸ λοιπὸν, ἔλα, Στέφανε!»

Ἄλλ' ὁ Στέφανος ἔμενον ἀκίνητος, μὲ τὰς χεῖρας
εἰς τὰ θυλάκιά του, καὶ δὲν ἠδύνατο νά ξεκολλήσῃ τοὺς
ὀφθαλμούς του ἀπὸ τὴν ἄβυσσον ἢ ὅποια τον ἔσφραεν.
«Ὁχι!» ἐψιθύρισε χωρὶς καὶ αὐτὸς νά εἰξεύρῃ
τί νά κάμῃ.

— Γιούχα! γιούχα τοῦ Στέφανου! γιούχα του!
Γιούχα τοῦ φοβιτσιάρη! Γιούχα τοῦ ἀφιλότιμου!
Γιούχα του!» ἀνερώνησαν τὰ τρελλόπαιδα.

Ὁ Στέφανος δὲν εἰμπόρεσε νά κρατηθῇ, ἐγύρισε
καὶ ἐκύτταξε κρυφὰ κρυφὰ πρὸς τὰ πεῦκκ, ὅπου εἶ-
χεν ἀφήσῃ τὴν μητέρα του, καὶ διὰ μιᾶς ἐπήδησεν εἰς
τὸ ἀκάτιον, ἐν ᾧ ἐχειροκρότουσαν τὰ ἀνόητα ἐκεῖνα
παιδία, τὰ ὅποια ἔχαιρον, διότι εἶχον ἓνα συνένοχον
περισσότερον.

Ὁ Στέφανος διὰ τοῦ κινήματός του τούτου ἔ-
πραξε διπλοῦν πταίσμα· διότι πρῶτον μὲν ὑπῆκουσεν
εἰς τὴν προτροπὴν τῆς φιλικότητος του, δηλαδὴ ἔκαμε
τοῦ κεφαλιοῦ του, ὅπως κοινῶς λέγομεν, καὶ δευτε-
ρον παρεσύρθη εἰς
δικαστέασι ἀπη-
γορευμένην.

Ἄλλὰ τὸ πρᾶγ-
μα δὲν ἔμεινεν εἰς
ἐδῶ.

Ἐὰν εἶνε ἀλη-
θινὸν ἐκεῖνο τὸ ὁ-
ποῖον λέγουσι, ὅτι
ἡ ἄραξις ἀνοίγει,
ἀφ' οὗ ἀρχίσωμεν
νά τρώγωμεν, ἀ-
κόμη περισσότερον
ἀληθεύει τοῦτο, ὅ-
ταν τρώγωμεν καρπὸν τὸν ὅποῖον μας ἀπηγόρευσαι
νά ἐγγίσωμεν. Ἦ ἐν σφάλμα φέρει ἄλλο σφάλμα ἢ,
καθὼς ἔλεγον οἱ ἀρχαῖοι, «ἐνὸς ἀτόπου δοθέντος
μυρία ἔπονται». Τὸ κακὸν ὁμοιάζει μὲ τὰς μηχαν-
νάς αἱ ὅποια ἔχουν τροχοὺς μὲ ὀδόντας· ὅταν ὁ τρο-
χὸς ἀρπάξῃ τὴν ἀκρὰν τοῦ φορέματός μας δὲν τὴν
ἀφίνει, ἀλλὰ μας παρασύρει καὶ μας κἀνει τριμ-
ματα. Ἡ θάλασσα ἦτο ὡς καθρέπτης. Μίαν σχε-
δὸν ὄραν ἐγάλασαν τὸν κόσμον τὰ δαιμονισμένα ἐ-
κεῖνα παιδία ἐντὸς τοῦ ἀκατίου, τὸ ὅποῖον δὲν
ἔπλεε, καὶ ἤρχιζον νά βαρύνωνται τὸ παιγνίδιον
τούτο, διότι τὴν ὄραν ἐκοπίαζον χωρὶς νά προ-
χωρήσουσι καθόλου. Καὶ πῶς ἦτο δυνατόν νά προ-
χωρήσουσι, ἀφ' οὗ τὸ ἀκάτιον ἦτο δεμένον;

Τότε ὁ Κουπιᾶς, τὸ παλληκάρι τῆς φακῆς, ὁ
ὁποῖος μὲ μεγάλο καμᾶρι ἐκράτει τὰ κωπία, εἶπεν
εἰς τοὺς συντρόφους του ἐὰν θέλουσι νά κάμουν ἓνα
γῦρον ἐντὸς τοῦ λιμένος.
Ἐνωρεῖται ὅτι τὰ ἄτακτα ἐκεῖνα παιδάρια ἤκου-
σαν μετὰ χαρᾶς τὴν πρότασιν τοῦ καπετάνιου των
καὶ ἀνεκραύχασαν:

«Ζήτω τοῦ Κουπιᾶ! Ζήτω του!»
Ὁ Στέφανος ἐπίτα ἀπὸ τὴν χαρὰν του. Πρα-
φερόμενος ὑπὲρ τῆς ἀπειθείας του, ὁ ταλαίπωρος!
αὐτὸς ἔλυσε τὸ σχοινίον μὲ τὸ ὅποῖον ἦτο δεμένον
τὸ ἀκάτιον εἰς τὴν προκυμαίαν.

Ἴδετε τοὺς! ἐξεκίνησαν. Ἐὶ ὠραῖα, τί ὠρχίον!
Ὁ Χριστοφόρος Κολόμβος ὅταν ἐξεκίνησε νά
ἀνακαλύψῃ τὸν Νέον Κόσμον, δὲν εἶχεν οὔτε περισ-
σοτέραν χαρὰν οὔτε περισσοτέραν ἔπαρσιν.

Τὸ ἀκάτιον ἐκεῖνο, τὸ ἔτοιμον νά ἀπομακρυνθῇ
ἀπὸ τὴν προκυμαίαν, ἢ θάλασσα ἐκεῖνη ἢ ἥσυχος
κατὰ τὸ φαινόμενον, τὰ φαιδρὰ καὶ εὐθυμὰ ἐκεῖνα
παιδία κατὰ τὴν ὄραν τῆς ἀναχωρήσεως, πάντα
ταῦτα, μικρὲ μου ἀναγνώστα, σοῦ δικνύουν φῶς φα-
νερά, πόσον εὐκόλως ὁ ἄνθρωπος δύναται νά ἀπα-
τηθῇ, ὅποιαν δὴποτε ἡλικίαν καὶ ἂν ἔχη. Νεμίζουσι
τὰ παιδάρια ὅτι θά δυνηθῶσι νά σταματήσουσι ἐγ-
καίρως ὅπου θέλουσι! ὅτι θά προσθάσουσι νά πλη-
σιασουσι εἰς τὸ ἀ-
πέναντι μέρος τοῦ
λιμένος! Διότι μὲ-
νον ἓνα γῦρον θά
κάμουν, καὶ ἔπειτα
θά ἐπανέλθουν πάλιν,
καὶ κατ' αὐ-
τὸν τὸν τρόπον ἐπι-
στεύοντι τὴν ζωὴν
των εἰς τὸ ρεύμα, τὸ
ὅποῖον παρασύρει
εἰς τὴν ἄβυσσον.

ΤΑ ΚΥΜΑΤΑ ΩΡΥΟΝΤΟ ΠΕΡΙΕ ΤΟΥ ΑΚΑΤΙΟΥ (Σελ. 38)

Μέλις εἶχον ἀ-
πομακρυνθῇ ἐκ τῆς
προκυμαίας, καὶ τὸ ἀκάτιον βαθμηδὸν ἤρχισε νά παρα-
σύρεται πρὸς τὸ πέλαγος, χωρὶς καθόλου νά λάβουν
εἶδησιν τὰ παιδία. Ἐγγέλιον λοιπὸν, ἐφώναζον, ἐτρα-
γῶδου καὶ ἡ χαρὰ των δὲν εἶχεν ὄρα. Ὁ καπετάν
Κουπιᾶς καμαρώνων διὰ τὴν ἐπίσημον θέσιν του,
ἐκίνει τὰ κωπία ἐπάνω κάτω χωρὶς καὶ αὐτὸς νά
εἰξεύρῃ τί του γίνεται, καὶ τὸ ἀκάτιον ἀπεμακρύνετο
βιβήμεδον ἐκ τῆς προκυμαίας, καὶ ὀλονὲν παρεσύ-
ρετο εἰς τὸ πέλαγος, ὡς νά το ἔσυρε σχοινίον ἀέ-
ρατον.

Διὰ νά ἐκτιμήσῃ τις τὰς ἀποστάσεις ἐντὸς τῆς
θάλασσης, πρέπει νά ἔχη ὀφθαλμοὺς πολλὸ γυμνα-
σμένους καὶ νά εἶνε καλὸς ναυτικός. Ἐὰ παιδία
ὅμως, τὰ ὅποια ἦσαν ὄλιγος διδού ἀπειρα καὶ ἀγύ-
μναστα, ἐνόμιζον ὅτι εἶνε ἀκόμη ἐντὸς τοῦ λιμένος,
ἐν ᾧ αὐτὰ ἐταξείδευον εἰς τὸ πέλαγος· ἢ προκυμαία
ἦτο πολὺ μακρὰν, καὶ πάντα τὰ πράγματα τὰ ὅποια
ἄφησαν ὀπίσω των ἐγίνοντο βιβήμεδον μικρότερα, καὶ
σχεδὸν δὲν ἐφαίνοντο καθαρὰ πλέον.

Μετ' ὀλίγην ὄραν αἰφνης ἔπαυσεν διὰ μιᾶς καὶ
τὰ ἄγματα καὶ οἱ γέλιωτες· διότι ὅσον ἔπλεον εἰς

τά ανοικτά, τότεν μεγαλητέρα ήτο ή ταραχή της θυλάσσης και ο σάλος.

Είς τὰ πρόσωπα των παιδιών εξωγραφήθη απόρεια, εκπληξίς, φόβος.

Ο Κουπιός ήτο κατάκοπος, είχαν άπαυθήση, προσεπλάθει νά κατορθώση κάτι τι, άλλ' αί προσπάθειά του ήσαν άνωφελείς και μάταια. Πάντες ήσπασαν τὰ κωπία, και τόσοι περιφρημά τα ένατάφρασαν, ώστε μετ' ελίγα λεπτά της ώρας τὰ κύματα της θαλάσσης τούς τα έπληραν, και απέμειναν μέ τās χειράς κενάς.

Αλλά και αν δεν τα έχαναν τὰ κωπία, πάλιν ελίγον θα ώφελούντο, διότι δεν είξευρον καθόλου πώς έπρεπε να τα μεταχειρισθούν, άλλ' όμως ο φόβος των ηύξησεν, ως να έχασαν την μόνην έλπίδα της σωτηρίας των.

Ήρβώναξαν δυνατά, άλλ' τής άπελπιστικώς κραυγής των μένος ο θεός ήδύνοτο να τα; άκούση.

Η ήμέρα ήρχιζε να κλίνη, ο ήλιος είχε θέση, και το δυτικόν μέρος του ουρανού ήτο κατακόκκινον ως ελόγες πυρκαϊάς. Η ουθενά είς τον ορίζοντα δεν έφαινετο ούτε έν ιστίον, ούτε έν τρεχνητήριον, ούτε έν φορτηγόν πλοίαριον, ούτε έν ψαροκάϊκον.

Δέν είξευρον πού εύρίσκονται, και όπου και αν έστρεφον τούς οφθαλμούς των, τίποτε άλλο δεν έβλεπον, παρά μόνον θαλάσσαν και ουρανόν.

Τί να κάμουν!

Καθώς πάντοτε συμβαίνει μεταξύ ανθρώπων οι όποιοι έσυμφώνησαν να κάμουν μίαν άνοησίαν, ήρχισαν κατά πρώτον να έπιρρίπτουν την αίτίαν ο είς είς τόν άλλον. Έγώ δεν πταίω, όχι συ πταίεις, και τὰ λοιπά και τὰ λοιπό. Αλλά έπειδή έκαστος έβλε-

πεν έμπρός του τόν κίνδυνον, ο όποίος ηύξανεν από στιγμής είς στιγμήν, ο κοινός κίνδυνος έκαιε τὰ δυστυχή παιδία να αγαπίσουν. Έκλήθησαν ζαρωμένα τó εν πλησίον τού άλλου, και ήσαν ώγρά, καταβεβλημένα, τó βλέμμα των ήτο άγριωπόν, δεν έρώναζον πλέον, δεν έκλαιον, έτρεμον εκ τού φόβου των.

Και τότε μέν τó άκάτιον έγύριζεν ως σβούρα επί της κορυφής των κυμάτων, τότε δε έβυθίζετο και έγίνετο άφαντον έντός βαράθρου. Έκ κύματα έβόιζον και ώρύνοντο περίξ τού άκατίου ως πεινασμένοι σκύλοι.

Ο Στέφανος και ο Κουπιός αυτοί οι δύο μόνον ήσαν άκόμη ελίγον ζώηροι. Ο Στέφανος μάλιστα έφαινετο ότι ή φοβερά εκείνη σκηνή έκίνει περισσότερο την περιεργίαν του παρά τόν φόβον του. Πήχεν άκούση την ιστορίαν τού Ροβινσώνας, και ένόμιζεν ότι πλησιάζει και αυτός είς νήσον τινα έρημον. Και δεν τον δυσχερέσκει ή έλπίς αυτή. Ακριβώς δε συνέβη έκείνο τó όποϊον και αυτός έπεθύμει: διότι την στιγμήν κατά την όποιαν ο ήλιος έβυθίζετο είς τὰ κύματα του Ωκεανού, τó άκάτιον εκύλισεν επάνω είς μικρούς βράχους και εξώκειλεν, έπεσεν έξω.

Ένεκα της συγκρούσεως τού άκατίου και των βράχων, τὰ παιδία έπεσαν κάτω, και έγιναν μαλλιά κουδάρι, και όταν έσηκώθησαν μετ' ελίγον, έψηλάρων τās πλευράς των. Ψύτωχοι; εύθηνά την έγλύτωσαν, διότι δεν εκτύπησαν πολύ άσχημα: άλλά τó άκάτιον έγινε θρύμματá.

ΣΤ'

Ο ΒΡΑΧΟΣ ΤΩΝ ΓΛΑΡΩΝ

Η ξηρά όπου εξώκειλε τó άκάτιον εκτείνεται

«ΙΔΕΤΕ ΤΟΥΣ ΕΞΕΚΙΝΗΣΑΝ» (Σελ. 37)

περίξ μεγάλου βράχου έρήμου, ο όποίος έχει σχήμα άλλόλοτον, όφιν φοβεράν, και ύψοῦτι ακριβώς είς τó μέσον ως θεώρατον φρούριον. Η θαλάσσα ποτέ δεν έσκέπαζε την κορυφήν του, όπου κατέρευγον την νύκτα οι γλάροι των μερών εκείνων, και ένεκα τούτου οι κάτοικοι τον ένόμασαν Βράχον των Γλάρων.

Βεβαίως ή κατάστασις των παιδιών δεν ήτο κούλου εύάρεστος: όπως δήποτε όμως όσον φοβερά και αν ήτο, ήσθάνθησαν μεγάλην άνακούφισιν όταν έπεσαν έξω. Ο μικρός έκείνος διάπλους, τó μικρόν έκείνο ταξειδάκι, τούς έκαιε να αισθανθούν τóσην άποστροφήν προς την θαλάσσαν, ώστε δεν είμπούσαν να κρητηθούν, και έπήδησαν εκ της χαράς των, στή επάτησαν είς στερεόν έδαφος.

Αλλά ή χαρά των δεν διήρκεσε πολύ: διότι τί θα άπογίνουσι όταν νυκτώση; Και πρέπει να είξεύριτε ότι η κοιλιά των επαιζεταμπούρα.

Και ναί μέν ήσαν τρελόπεδα, άλλ' όμως είχαν άγγελικήν καρδίαν. Διό τούτο όσοι είχαν είς τὰ θυλάκια των τó δειλινόν φαγητόν των, τó έβαλαν είς την μέσση, τó διαιμοίρασαν: είς ίσα μερίδια, και έκαστος επήρε τó μερίδιόν του.

Η τράπεζα δεν ήργησε να στρωθή.

Είς τó λιτόν προσάγιόν των επρόσθεσαν ελίγα μύδια και διάφορα άλλá θαλασσινά, τὰ όποια επιασαν απ' έδω και απ' εκεί.

Ο Στέφανος μετ' τó δείπνον προσέφερε τó λεγόμενον ξεπλυτικόν, τὰ επιδόρπια δήλα δή. Τούς διαιμοίρασε προθύμως την σοκολάτην την όποιαν είχεν είς τó θυλακίον του.

Μεταξύ των τεμαχιών τού άκατίου, τὰ όποιá επάταχθησαν έξω είς τόν βράχον όταν αυτό έγινε χίλια κομμάτια, εύρέθη και μία νεροκολοκύνθη ως την μέσην γεμάτη ρούμιον και νερόν άνακατωμένον, και έκαστος επιεν από μίαν γουλιάν.

Τώρα πλέον άλλό τίποτε δεν έμενε, παρά να σκεφθούν πώς θα διαφυγεύσουν. Συνήθως λέγομεν ότι μία νύξ δεν είνε τίποτε, περνά εύκολως. Ναί, άλλ' όμως αυτά τὰ λέγουσι έκείνοι, τούς όποιους περιμένει κλίνη άνακτατική, δωμάτιον κελόν έντός οικίας καλώς ήσφαλισμένης. Αλλά νομίζομεν ότι ίσως

είνε δίκαιον να έχη άλλην γνώμη έκείνος, ο όποίος πλάτι έχει τó βουνό και σκέπασμα τόν ουρανόν, και στρώμα ελίγα φύκη της θαλάσσης, και έλπίδα... ουδερμία!

Η ήμέρα ήτο θερμωτάτη, άλλ' ή νύξ ήτο ψυχρά και σκοτεινή! Ζαρωμένοι είς την ρίζαν τού βράχου έτρεμον και έκλαιον.

Ο Στέφανος μάλιστα με τὰ κλοκακρινά του φορέματα ήρχισε να τουρτουρίζη, και να αισθάνεται ότι αι έρημοι νήσοι δεν είνε τόσον ευχάριστοι, όσον ένόμιζε πριν. Ο Κουπιός εύθύς εξεδύθη τó φορέμα του και τó έρριφεν είς τούς άμους τού Στεφάνου.

«ΤΟ ΑΚΑΤΙΟΝ ΕΥΡΙΝΕ ΘΡΥΜΜΑΤΑ» (Σελ. 38)

Τό Ευαγγέλιον λέγει ότι ο έχων δύο χιτώνας όφείλει να δίδη τόν ένα: ώστε έκείνος ο όποίος έχει ένα, όφείλει να παραχωρή τόν ήμισον, και όμως ο Κουπιός έδωκεν ελίγεληρον τó φορέμα του.

Ο Κουπιός έπρεπε να γίνη έκκτόν όργυιάς μεγάλητερος έκείνην την άξιοσημένευτον νύκτα. Τώρα θα έδητε πώς τó παιδίον τούτο άπέδειξε πόσον ώφείλει έν ώρα κινδύνου ή δόξνοια, ή γενναϊότης και τó άποφαιστικόν.

«Έμπρός, παιδιά, σφουγγισθήτε τώρα και άκοῦστε τί θα σας πώ. Πρέπει να έχετε και λίγη ντροπή, και να μην κάθισθε και κλαίτε σαν μωρά παιδιά. Χαρά ες το! Τώρα πια σεις δεν είσαστε παι-

διά! Έσύ, Χαιρομήρη, έσφάλησες τὰ έρτά ες της τελευταίας σαρδέλλας. Έσύ, Αγίαστρη, θα σφαλήςσες τὰ έχτώ ες της βέγγας. Έσύ, Φυκιώτη, περπατείς ες τὰ δέκα. Έσύ, Πλημμύρη, σου κάνουν τὰ ποδήματά που φορεί ο μεγαλύτερος σου άδελφός όταν πήν να φκεψη. Τό λοιπόν βλέπετέ πως δεν είσαστε παιδιά! Παρά να καθύμιστε λοιπόν στρωμαίμενοι ο ένας κοντά ες τόν άλλον σαν τὰ πρόβατα όταν βλέπουν βροχή και άνάρα, ως θυμηθοῦμέ πως έχομε πατέρες θαλασσινούς, και μίαν ήμέρα θα γίνωμε και μετ' θαλασσινά. Θέλιτε λοιπόν να ιδήτε πάλι τó χωριό μας, να ιδήτε τούς γονεΐς σας και να φάτε πάλι σούπα με τó καρδί; Έγώ σας τó υπόσχομαι, με την συμφωνίαν όμως να κάνετε ό τί σας πώ εγώ, και να φερθήτε όχι σαν παιδιά, άλλά σαν άνδρες.

— Ναι, ναι! ανεφώνησαν πάντα τὰ παιδιά, διότι τα ήλεκτρισε ο λαμπρός εὖτος λόγος τοῦ Κουπιᾶ. Πρόσταζε σὺ, καὶ μᾶς ἀκούμε. Σὺ εἶσαι, Κουπιᾶ, ὁ καπετάνιος μας!

Τὰ παιδιά ταῦτα ἐξ ἀπαλῶν δυνάμεων εἶχον ἀκούση διαφέρους διηγήσεις περὶ πλοίων, τὰ ὁποῖα ἐνευάγησαν καὶ τῶν ὁποίων τὰ πληρώματα ἐροίσθησαν εἰς τὴν ξηρὰν ὑπὸ τῶν κυμάτων. Ὡστε ἡ φαντασία τῶν ἤτο συνηθισμένη πλέον εἰς τὰ φοβερά δράματα τοῦ Ὠκεανοῦ. Ἐξέστηρον ἐξ ἀκοῆς καὶ συγκινημένως τί κάμνουν συνήθως οἱ ναυαγοὶ εἰς τοιαύτας δεινὰς περιπτώσεις.

«Τὸ λοιπὸν, υπέλαβεν ὁ καπετὰν Κουπιᾶς, ἀφ' οὗ ἐγὼ εἶμαι ὁ καπετάνιος, σεῖς εἰσαστε πῶς τὸ λένε; τὸ ἐπιτελετὸ μου. Λοιπὸν ἐλάττε νὰ κάνωμε συμβούλιο, καὶ νὰ σκεφθοῦμε τί εἶνε τὸ καλλίτερο νὰ γίνῃ τὴν τὴν περίστασιν. Καθένας θὰ ἀκῆ τὴν ιδέα του, καὶ ἔπειτα θὰ ἀποφασίσωμε τί θὰ γίνῃ. Ἔτσι κάνουν σὲ ἄλλα τὰ ναυάγια. Ἐ λοιπὸν, ἀρχίζει ἡ συνεδρίασις. Ἐλα σὺ, Χοιρομέρη! Μίλησε πρῶτος».

— Ἐμένα ἡ ιδέα μου εἶνε, ὅτι πρέπει νὰ ῥίξωμε κανονίς, ὡς νὰ μας ἀκούσῃ κανένα περαστικὸ καράβι καὶ νὰ ῥοῖ νὰ μας σμμαζώξῃ.

— Κανόνι δὲν ἔχομε, εἶπεν ὁ Ἀγκίστρης.

— Οὐτε μπαροῦτι, εἶπεν ὁ Πλημμύρης.

— Καὶ τί με μέλει ἐμένα; εἶπεν ὁ Χοιρομέρης. Μ' ἐρωτήσατε καὶ σας εἶπα τὴν ιδέα μου. Ποιὸς σας ἔπιασεν ἀπὸ τὸ λαϊμὸ νὰ τὴν παραδεγθῆτε.

— Ἄς εἶνε, εἶπεν ὁ Κουπιᾶς, ἄς τὴν ἔχωμεν καὶ αὐτὴν καὶ βλέπομε. Ἐλα τώρα σὺ, Φυκιώτη, λέγε.

— Ἐμένα ἡ ιδέα μου εἶνε, εἶπεν ὁ Φυκιώτης, ὅτι πρέπει νὰ σκαρβαλώσωμεν ὡς ἀπάνω 'ς τὴν κορφή αὐτουνοῦ τοῦ βράχου, καὶ ὅταν ἀναιδουῖμε, νὰ μπηξώμε ὅλοι τῆς φωνῆς μὲ ἄλλη μας τὴ δύναμι, καὶ νὰ κουνοῦμε τὰ μαντήλια μας 'ς τὸν ἀέρα.

— Πάει καλά! εἶπεν ὁ Κουπιᾶς. Ἐλα τώρα σὺ, Μαριδά. Ἐσὺ εἶσαι τσοουλάκι, μὲ κόβει τὸ κερα-

λάκι σου. Ἐλα τώρα νὰ μας πῆς καὶ σὺ τὴν ιδέα σου.

— Ἐμένα ἡ ιδέα μου εἶνε, ἀπεκρίθη ὁ μικρὸς Μαριδάς μὲ τὴν λεπτὴν φωνὴν του, ἡ ιδέα μου εἶνε ὅτι πῶς πρέπει νὰ γράψωμε ἓνα γράμμα, καὶ ἔπειτα αὐτὸ τὸ γράμμα νὰ το βάλωμε σὲ μιὰ μποτλίγια, καὶ ἔπειτα νὰ τὴν ῥίξωμε τὴν μποτλίγια μέσα 'ς τὴ θάλασσαν. Δὲν εἶνε καλὰ ἔτσι;

— Ἐλα τώρα σὺ, σὶὸρ Στέφανε, ἔχεις νὰ μας πῆς καὶ σὺ τίποτα;

— Ἐγὼ, ἀπεκρίθη ὁ Στέφανος, εἶμαι τῆς γνώμης νὰ εὐρωμε νὰ κόψωμ' ἓνα δένδρον πολὺ χονδρὸ, καὶ ἀφ' οὗ το σκάσωμε μὲ τοὺς σουγιάδες μας, νὰ μπουῦμε ὅλοι μας μέσα καὶ νὰ γυρίσωμε 'ς τὸ χωριὸ μας.

— Ἄ, μπᾶ! εἶπεν ὁ Ἀγκίστρης, αὐτὸ δὲν γίνε-

ται. Πρέπει νὰ φτειάσωμε μιὰ τὴ λένε; μιὰ σχεδιάμὲ τὰ σανίδια τῆς βάρκας μας, καὶ ἔπειτα νὰ ῥίξωμε τὸν κόμπο νὰ ἰδοῦμε ποιαγοῦ θὰ πέσῃ ὁ κόμπος νὰ φγωθῇ πρῶτος ἀπὸ τοὺς ἄλλους μας!

Τὰ μέλη τοῦ συμβουλίου, ὅταν ἤκουσαν τὴν πρότασιν τοῦ Ἀγκίστρης, τὰ ἔχασαν καὶ κατετρόμαξαν διότι δὲν εἶχόν ποτε συλλογισθῆ ὅτι ἦτο δυνατόν νὰ καταντήσουν εἰς τὴν ἀνάγκην, ὡς νὰ φαγωθοῦν μεταξύ των. Λοιπὸν ἔκατ' ἐβασαν ταῦτα τῶν καὶ ἐσκέπτοντο τὴν συμφορὰν των. Καὶ αὐτὸς ὁ καπετὰν Κουπιᾶς ἔχασεν ὄλιγον τὴν ζωηρότητά του καὶ τὸ θάρρος του καὶ ἦτο ἔτοιμος νὰ προτείνῃ τροπολογίαν τινὰ τῆς προτάσεως τοῦ Ἀγκίστρης, ὅτι δηλαδὴ εἴαν τοὺς ἀναγκάσῃ ἡ πείνα νὰ ῥίψουν τὸν κόμβον, ὁ καπετάνιος δὲν θὰ πιάσῃ.

Ἄλλ' αἰφνης καὶ διὰ μιᾶς ἡ ὀμηγυρις ἤλλαξε γνώμην, καὶ πάντες ἐκ συμφώνου ἀνεφώνησαν μετ' ἀγνακτῆσεως!

— Ἄλλ' αἰφνης καὶ διὰ μιᾶς ἡ ὀμηγυρις ἤλλαξε γνώμην, καὶ πάντες ἐκ συμφώνου ἀνεφώνησαν μετ' ἀγνακτῆσεως!

— Ὁχι, ὄχι! καλλίτερα νὰ ποθάνωμε τῆς πείνας! Κάτω ὁ Ἀγκίστρης!

— Μπᾶ! εἶπεν ὁ Ἀγκίστρης χωρὶς καθόλου νὰ τκραθῆ, ἔτσι τον ἔφαγαν τὸν πακποῦ μου, ὅταν ἐπνίγηκε τὸ καράβι ἡ Μέδουσα!

— Ἐλα σὺ, Πλημμύρη! Πέ μες τὴ γνώ-

μη σου, εἶπεν ὁ Κουπιᾶς διὰ νὰ ἀλλάξῃ ὀμίλιαν.

— Ἐγὼ, ἀπεκρίθη ὁ Πλημμύρης τολμηρῶς, δὲν εἰξέρω πολλὰ πολλὰ! Ποτέ μου δὲν κάθομαι νὰ χαλῶ τὴν καρδιά μου γιὰ τὸ τίποτα, καὶ νὰ χάνω τὴν ὠρὰ μου μὲ τὰ λόγια. Ἡ ιδέα μου εἶνε ὅτι πρέπει νὰ φύγωμ' ἀπὸ 'δῶ μιὰ ὠρ' ἀρχήτερα, νὰ πάμε 'ς τὰ σπῆτιξ μας πρὶν το καταλάβουν οἱ γονεῖς μας ὅτι λείπομε, νὰ ῥίξωμε μέσα μας ὅτι βροῦμε, καὶ νὰ χωθοῦμε κρυφὰ κρυφὰ μέσα σὲ τὸ κρεββατάκι μας. Ἄν ἄλλος κανεὶς ἔχει νὰ εἰπῆ τίποτα καλλίτερο, ἄς το εἰπῆ.

Ὅσον ἡ γνώμη τοῦ Ἀγκίστρης ἐδυσσηρέστησε τὴν ὀμηγυριν, ἄλλο τόσον ἤρεσεν ἡ γνώμη τοῦ Πλημμύρη καὶ ὄχι μόνον ἤρεσεν, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐνέκριναν μὲ πολὺν ἐνθουσιασμόν. Ἡ γνώμη αὐτὴ ἡ τόσον ἀπλή καὶ τὴν ὁποῖαν ὁ Πλημμύρης ἐξέφρασε μὲ τὴν ἀφέλειαν, ἀνεκούφισε τὰ στήθη πάντων καὶ συνήνωσε πάσας τὰς γνώμας.

Ἐὖγε, Πλημμύρη! Ὁ Πλημμύρης τα εἶπε καλλίτερα ἀπὸ ὄλους, τὴν γνώμην τοῦ Πλημμύρη πρέπει νὰ ἀκούσωμεν, Ζήτω τοῦ Πλημμύρη! Ζήτω του!

Ὁ καπετὰν Κουπιᾶς ὅταν εἶδε τὸν ὀριαμβὸν τοῦτον τοῦ Πλημμύρη, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ποτέ του δὲν ἐπερίμενε, ἐν ᾧ πρὸ ὀλίγη ὥρας ὄλον ἐκεῖνο τὸ συλλολόγιόν τον εἶχεν ἀνακηρύξῃ κα π ε τ ἄ ν ο ν του, ὅλ ἐπικράνη βέβαια καὶ ὄλ ἐσκέφθη πόσον ἐφήμερον πρᾶγμα εἶνε ἡ ἀγάπη καὶ ἡ εὐνοια τῶν ἀνθρώπων. Ἦρχισε νὰ τρέμῃ μήπως χάσῃ τὴν ἐξουσίαν, καὶ ἐνόμισεν ὅτι τετέλεσται πλέον. Ἦλθε πλέον ἡ στιγμή νὰ φανῆ τολμηρὸς καὶ νὰ προσφάσῃ νὰ ἀρπάσῃ πάλιν τὴν ἐξουσίαν, ἡ ὁποία ἐκινδύνευε νὰ τοῦ φύγῃ μὲσ' ἀπὸ

τὰ χέρια του. Ἐπανέλαβε λοιπὸν ἀνὰ μιαν τὰς διαφόρους γνώμας, καὶ ἀπέδειξε πόσον ἦσαν ἀκατόρθωτοι, ἀκατάλληλοι καὶ γελοῖαι. Τὴν γνώμην μάλιστα τοῦ Πλημμύρη τὴν ἔκαμε σκουπίδι.

«Μὰ τὸ νχι, εἶπε, καὶ ποιὸς δὲν το ἔξερει ὅτι τὸ καλλίτερον εἶνε νὰ φύγωμ' ἀπὸ 'δῶ! Μὰ δὲν μας λές, κύρ Πλημμύρη, καὶ τί πρέπει νὰ κάνωμε;

πῶς θὰ το καταφέρωμε; Ἐλα ντέ! ἐδῶ σε θέλω!

— Τί! τί! ἐτραύλισεν ὁ Πλημμύρης, ὁ ὁποῖος ἤρχισε νὰ τα χάνῃ, διότι ἔδλεπεν ὅτι ἡ γνώμη του ἦτο γελοία.

— Ἡ θελες μαθῆς νὰ μας κοροιδέψῃς; εἶπεν ὁ Κουπιᾶς μὲ θυμόν, καθὼς εἶδεν ὅτι ὁ Πλημμύρης σιωπᾶ καὶ δὲν τον ἀντικρούει. Ἐ! γιὰ κοροϊδία μᾶς το εἶπες; Νὰ με συμπαθήσῃς, κύρ Πλημμύρη μου, νὰ σου εἰπῶ ὅτι κακὴν ὠρὰν ἐδιάλεξες. Ἄν τυγὸν πάλιν καὶ το εἶπες μὲ τὰ σωστά σου, νὰ με συμπαθήσῃς πάλιν, κύρ Πλημμύρη, νὰ σου εἰπῶ ὅτι τέτοια κουταμάρα δὲν πιστεύω νὰ βρεθῆ ἀνθρώπος νὰ τὴν εἰπῆ 'ς ὄλον τὸν κόσμον!

— Πές μας νὰ κούσωμε τὴ δική σου! εἶπεν ὁ Πλημμύρης μὲ περιφρο-

νησιν, χωρὶς νὰ κινήθῃ καθόλου ἀπὸ τὴν θέσιν του.

— Ἀκουτέ τὴν, ἀνεφώνησεν ὁ Κουπιᾶς: Ἄς ψάξωμε ὅλοι 'ς τῆς τσέπες μας νὰ ῥωῦμε σπῆρα! Ὁι γονεῖς τόσον αὐστηρῶς εἶχον ἀπαγορεύσῃ εἰς τὰ παιδιά νὰ μὴ πιάσουν ποτὲ πυρεῖτα, μήτε νὰ κρατοῦν ποτὲ ἐπάνω των, ὥστε πάντες σχεδὸν εὐρηκαν εἰς τὰ θυλάκια των δύο ἢ τρία πυρεῖτα!

«Τώρα λοιπὸν, ἀνεφώνησεν ὁ καπετὰν Κουπιᾶς ὡς νὰ εἶδε στρατιωτικὸν πρόσταγμα, τώρα μὲ τὰ σανίδια τῆς βάρκας θὰ φτειάσωμεν ὄχι μιὰ σχεδιά,

ΖΑΡΩΜΕΝΟΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΡΙΖΑΝ ΤΟΥ ΒΡΑΧΟΥ ΕΤΡΕΜΟΝ ΚΑΙ ΕΚΛΑΙΟΝ (Σελ. 39)

ΕΣΥΝΑΖΟΝ ΤΑ ΚΟΜΜΑΤΙΑ ΚΑΙ ΤΑ ΕΣΤΟΙΒΑΖΟΝ ΟΠΩΣ ΟΠΩΣ (Σελ. 42)

άλλα μία στοιβά, και θα βάλουμε φωτιά να ανάψω φλόγα μεγάλη τόσο μεγάλη, που να μπορεί να φάει ναττα δέκα μίλια μακριά 'ς τή θάλασσα. Τ'α καράβια όταν την ίδου, τή φωτιά δέν θ'ά 'πουν βέβαια ότι πως έπικσε φωτιά καμμία καμνάδα, θ'α καταλάβουν πως είνε σημεϊό μεγάλης ανάγκης και 'μεϊς εδω τριγύρω 'ς τή ανδρακούρη σαν το άρνι 'ς τή σούδα θ'α ξεστάνουμε τ'α κρυωμένα κοκαλάκια μας με τήν ήσυχία μας αντί να χτυπούμε τ'ας φτέρνες μας 'ς τή γη γι'α να ξεμουδιάσουν τα πόδια μας. Δέν γίνεται να μή την ίδου τή φωτιά και να μή τρέξουν να μας 'πάρουν από 'δω 'πάνω.»

Είνε περιττόν να σας περιγράψω το αποτέλεσμα τής ουιλίας του Κουπι'α. Και ο Χοιρομέρης και ο Φυκιώτης και ο Αγκίστρης εκλιναν τ'α αυχένα, και επήνεσαν τήν ευφροσύνην γνώμη του μικρού κ κ π ε τ ά ν ο υ. Μάλιστα και μόνη ή ιδέα ότι μετ' ολίγην ώραν θ'α έχουν αξιόλογον πυράν, τούς έκαμε να δώσουν τ'ας ψήφους των εις αυτόν.

«Αλλά ο Κουπι'ας χωρίς να χάση καιρόν ανεφώησε:

«Λοιπόν τώρα όλοι σας εις το κατ'αστριωμα, όλον το πλήρωμα εις έργον!»

Και υπό το φως των άστρων, ακλουθούμενος υπό όλης τής όμηγύρευς, διηυθύνθη προς το ακάτιον, το όποϊον είχε κυβερνήτη τ'ατον περίφημ και ήτο κλαγκισμένον επάνω εις τ'α βήλα όπου είχαν έξοκειλη και είχε σπάση τα πλευρά του. Ο Κουπι'ας εξήτησε τον σκελετόν του ακατίου, ελπίζων ότι ήθελεν ευρη τίποτε καλλόν δια τ'α στόμα το μόνον το όποϊον ήρεν ήτο όλίγα δέματα στυπείου, όλίγα βήλα ύρατμκτος πιτωμένου, μικρός πέλεκυς, σχοινία και τόνος. Αλλά τίποτε δέν είνε άχρηστον, τίποτε δέν πρέπει να περιφρονώμεν. Έκ πάντων τούτων των προκμηκτων τ'α όποια κατ' αρχάς θα έφαινοντο εις αυτόν άχρηστα, δέν υπήρχεν έν κέν το όποϊον να μή ήτο χρησιμώτατον. Λοιπόν, άφ' ου ώπλισθη με τον πέλεκυν, κατεχέρισε με τ'α σωστά του τα ανοικτά πλευρά του ακατίου, και έν τ'α αυτός τα κατεκερμάτιζε με τ'α πυκνά και άλλεπαλληλα κτυπήματά του, οι άλλοι έσύναζον τα κομμάτια και τα έστοίβαζον όπως όπως εις το μέρος όπου τους είχε δείξη ο Κουπι'ας.

Δέν υπήρχε τ'ατον μεγάλη συμφορά, τήν όποϊαν να μή δύναται να μετριάση και δικασκεδάση ή κεινή συνεργασία. [Έπεται συνέχεια.]

ΚΟΙΜΑΤΑΙ ΤΟ ΠΑΙΔΑΚΙ ΜΟΥ

(Γίε τήν έν σελίδι 33 εικόνα)

Κοιμάται το παιδάκι μου,
κοιμάται τ' αγοράκι μου.
Κι' ο ύπνος του χαρίζει
λουλούδια απ' τον παράδεισο
και το άποκοιμίζει
σε όνειρα γλυκά.

Κοιμάται το παιδάκι μου,
κοιμάται τ' αγοράκι μου
και κατάστρεφ' άγγελούδι
του τραγουδούν 'ς τήν κούνια του
του ούρανού τραγούδι
σαν όνειρα γλυκά.

Με τα χρυσά μαλλάκια του
χυσά 'στα μαγουλάκια του
τ' αγοράκι μου κοιμάται,
και παιδικό χαμόγελο
'στα χείλη του πλανάνται,
ούράνια εύωδιά.

Πουλιό μ'ην κελαδήσετε,
να μή μου το ξυπνήσετε
τ' όλόξανθο παιδί μου,
γιατί 'ς αυτό παρέδωκα
τη νηότη, τη ζωή μου
και όλη την καρδιά.

Κοιμάται το παιδάκι μου,
κοιμάται τ' αγοράκι μου,
κοιμάται ή χαρά μου
και ή θερμή αγάπη μου
βαθειά από την καρδιά μου
τον ύπνο του φιλεί.

Κοιμάται το παιδάκι μου,
κοιμάται τ' αγοράκι μου,
και όταν θ'α ξυπνήτη
την τρυφερή μητέρα του
σιμά του θ' απαντήση
γλυκά να το φιλή.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΟΛΕΜΗΣ

ΑΠΕΡΙΣΚΕΠΤΟΣ ΕΠΙΘΥΜΙΑ

— "Αχ' πώς θέλω ν' αποθάνω" ειπε με στεναγμόν ή καρδερίνα.

— Νάξευρες πότον σε λυπούμαι, ειπεν ή γάτα, ή όποια την κατέτρωγε με τούς όφθαλμούς της.

— 'Ακού; εκεί να περνω όλην μου τήν ζωήν μέσα 'ς ένα κλουβί, έν φ' όλες αι άλλες καρδερίνες πετούν χαρούμενες 'πάνω 'ς τα δένδρα και 'ς τα λουλούδια...

— Είνε φοβερόν!.. ειπεν ή γάτα.

— Και να μή μου δίδουν τήν άδειαν ο'τε τον γύρον του ζωματίου να κάμω, δια να ξεμουδιάσουν μια σταλιά τα πτερά μου.

— Αυτό είνε τυραννία, βαρβαρότης!..

— Κ' έπειτα θέλουν να κελαδω! δέν μου λές, σε παρκαλω, πώς ήμπορω εδω να κελαδω;

— Κ' εγω αυτό λέγω, πώς ήμπορείς και κελαδεϊς αυτοσ' μέσκα!..

— Κελαδω χωρίς όρεξιν, δια τ'α βίας, δέν λέγω πλεία εκείνα τα τραγούδια της καρδιάς, που έλεγα πριν να με φυλακίσουν εδω μέσκα!..

— Έμένα, ειπεν ή γάτα, μόνον τ'α καρδιάς τ'α τρα-

γούδι μ' άρέσουν. Τ'α άλλα δέν μ'όρετον κα'όλου.

— "Αχ! πω; ήθελα ν' αποθάνω!"

— Αυτό σε συμβουλεύουν και οι καλλίτεροι σου φίλοι. Σου το λέγω ειλικρινώς και το καλλίτερον ακόμη ότι λαμπρά εύκλεια σου παρουσιάζεται δια να εκπληρωθ'η ο πόθος σου, ή ούρα του κλουβι'ου σου είνε μισοανοιγμένη' έβγα, και...

— Και;...

— Και θ'α σε απαλλάξω από τα βάσανά σου, χωρίς να θέλω, μόνον γι'α τήν φιλίαν που σου έχω, άπεικρίθη ή γάτα και ήτοιμάζετο να όρμηση.

Μόλις ήκουσε τούς λόγους τούτους ή καρδερίνα εξέβαλε τικύτην φωνήν ώστε έτρεξεν ή κυρία της. Η δέ γάτα τρέχει και ακόμη τρέχει.

Πότα παιδία επιθυμούν πράγματα επιδραθή εις τον εκυτόν των όπως ή καρδερίνα! τα παιδία ταυτα πρέπει να θεωρουν ως ευτύχημά των ότι δέν εκτελείται ο πόθος των, και να χρεωστούν ευγνωμοσύνην εις τούς γονείς των ότι τα σώζουν από τήν καταστροφήν, όπως ή καρδερίνα ευγνωμονεί βεβαίως τήν κυρίαν της.

Ο ΑΚΟΥΣΙΟΣ ΜΑΝΤΙΣ

(Συνέχεια και τέλος' γδε σελ. 27)

Έκει έμεινε πολλήν ώραν καπνίζων το τσιμπούκι του και συλλογίζόμενος τήν άστασίαν τ'ας τύχης, ότι ο μου εζίνης με τήν δικτήν φωνήν του από τον μικρόν προσεκάλεσε τούς πιστούς εις τήν έσπερινήν προσευχήν.

— Νά, πάγει, 'πέρσασ! ειπε με στεναγμόν ο 'Αλ'ης συλλογίζόμενος τήν μίαν ήμέραν ή όποια έπέρασε.

Τήν επαύριον ήτο πάλιν εις τήν αυτήν θέσιν, δε ακούσθη ή φωνή του μου εζίνης.

— Πέρασαν δύο, ειπε με άναστεναγμόν ο μάντις.

Έτος τήν τρίτην ήμέραν άποφασίσε πλέον ότι θ' αποθάνη και θ'α γλυτώση από τα βάσανα εκείνα, άμα ήκουσε τήν φωνήν του μουεζίνης ειπε με κάποιαν ανακούφισιν:

— Δόξα σοι ο Θεός! Πέρασαν και ή τρείς! έτελείωσαν πλέον.

Τήν στιγμήν εκείνην εις δικτάτης ακούσας αυτόν ώρμησε και έφίλησε τήν χείρά του με σέβας.

— Αυτόντα, τ'α ειπε με δάκρυα εις τούς όφθαλμούς, μή μας καταστρέφ'ης μάς έμάντευσε, το όμολογούμεν τήν πρώτην ήμέραν άνεκάλυψες τον ένα από ήμάς, τήν δευτέραν τον άλλον και σήμερα έμάντευσε ότι έπέρσασ και εγω ο' τρίτος. Μή μας

φανερλώσης και θ'α σου ειπώ που έχομεν κρυμμένον τον θησαυρόν του αυτοκράτορος.

Ίννοεΐται ότι ο 'Αλ'ης ήτο πρόθυμος να υποσχεθ'η, ότι και αν του εζήτουν' άφ' ου λοιπόν υπεσχεθη να μή τους φανερώση, ο κλέπτης τ'α έδειξε το μέρος εις το όποϊον είχε κρύψει τον θησαυρόν με τούς συντρόφους του.

— "Ότε οι χωροφυλακές τον συνέλαβον δια να τον οδηγήσουν εις τον δήμιον, ο 'Αλ'ης ειπε να τον παρουσιάσουν εις τον αυτοκράτορα.

— Η ώρισμένη ώρα έφθασε! τ'α ειπεν ο Καρζ-Μπου-Λαδ'η.

— "Οχι, ακόμη! άπεκρίθη ο 'Αλ'ης, ή ήμερα δέν έτελείωσε.

— Έν τούτοις ο μουεζίνης προσεκάλεσε τούς πιστούς εις τήν έσπερινήν προσευχήν, ειπεν ο αυτοκράτωρ.

— Εις το βασίλειον του προηέτου ή νύξ δέν αρχίζει παρ' ουδεν δέν ήμπορεί κανείς πλέον να διακρίνη ένα φύλλον εις τήν βήχιν ενός μύρου' εγω δε θα ανακαλύψω τον θησαυρόν πριν να χαθ'η από τον όρίζοντα ο ήλιος.

— Αλήθει! άνεκραξε με πολλήν χαράν ο αυτοκράτωρ.

‘Ο Άλῆς ἐκαμώθη ὅτι ἐσιέπτετο’ ἔπειτα ἄνω-
ρθήθη ἐπισήμως.

— Οἱ κλέπται, εἶπεν, ἔκρυψαν τὸν Θεσαυρὸν εἰς
ἐν πλῆρησι κρημνισμένον, τὸ ὁποῖον εὐρί-
σεται εἰς τὸν ἐγκαταλελειμμένον κήπον τοῦ μονα-
στηρίου τῶν δευσιῶν καὶ τώρα, ἄπιστε βασιλεῦ, τὸλ-
μήσε νὰ ἐγγίσῃς τρίχῃ ἐκείνου τὸν ὁποῖον ὁ Ἄλλῃς
ἐμπνέει ἀκατακύτως πρὸς ἐφέλῃ σου.

‘Ο Καρὰ-Μποῦ-Λαδῆ ἔστειλε τὰς ἀξιωματι-
κούς του εἰς τὸ ὑποδειχθέν μέρος, οἷτοι δὲ εὗρον
ὄλον τὸν Θεσαυρὸν ἀπείρακτον.

— ὦ υἱέ μου,
ἀνέκραξεν ἐν παρα-
φορᾷ εὐγνωμοσύνης
ὁ αὐτοκράτωρ τῆς
Σαμαρκάνδης· ζή-
τησέ μου ὅ,τι ἐπι-
θυμῆς.

— Μεγαλειότατε,
ἡ μόνη μου ἐπιθυμία
εἶνε νὰ μὴ εἶμαι
πλέον μάντις Σας.

— Μόνον αὐτὸ
δὲν γίνεται! ἀπεκρί-
θη ὁ Καρὰ-Μποῦ-
Λαδῆ· αἱ ὑπηρεσίαι
σοῦ μοι εἶνε πολυ-
τιμίαι· θὰ σοὺ δώσω
ὅ,τι ἄλλο θελήσῃς,
ἀλλ’ ὄχι καὶ τὴν
ἄδειαν νὰ φύγῃς ἀπὸ
πλησίον μου.

‘Ο Ἄλῆς ἤναγ-
κάσθη νὰ ὑποκύβῃ,
καὶ νὰ μείνῃ ὁ δὲ
αὐτοκράτωρ, διὰ νὰ
τον παραγορήσῃ, τῷ
προσέφερε πλοῦτη
καὶ τιμὰς ἀκόμη με-
γαλειότερα.

Ἀρκετὸν καιρὸν
ὁ Ἄλῆς εἶχε τὴν εὐνοίαν τοῦ αὐτοκράτορος, ὅστις
δὲν τον ἠνώγει σχεδὸν εἰκόλου· ἀλλ’ ἔπειτα πάλιν
ἤρριξαν αἱ ἰδιοτροπίαι τοῦ αὐτοκράτορος καὶ κα-
θήμεραν τῷ ἐπρότεινε νὰ μαντεύσῃ διάφορα πράγ-
ματα ἀπειλῶν αὐτὸν ὅτι θὰ τον σφάξῃ ἂν δὲν τῷ
προσέβῃ τὴν ἀλήθειαν.

‘Ο ταλαίπωρος Ἄλῆς, εἰς συνεχῆ κίνδυνον εὐρισκό-
μενος, ἐβράβη τὴν ζωὴν, ἤθελε ν’ ἀποθάνῃ νὰ γλυ-
τώσῃ ἅπασι δὲ παντὸς ἀπὸ τὰ βίβανα ἐκεῖνα

‘Ο Καρὰ-Μποῦ-Λαδῆ μίαν φορὰ τὴν ἐδοξάδα
ἐλούετο ἐπισήμως εἰς παλαιὴν τινὰ λουτροῦ τὸν ἄ-
νωκτόριον. Ἐκεῖ ἐν μέσῳ τῶν ἐπισημοτέρων αὐλικῶν

του, τὸ ἐσώβριχον τοῦ λουτροῦ φορῶν, ἐκαθαρίζετο
πρὶν μεταβῆ εἰς τὸ προσκύνημα.

Ἡμέραν τινὰ κατὰ τὴν ὁποίαν ἤπειλῆσε πάλιν
ὅτι θὰ κόψῃ τὸν λαίμῳ τοῦ Ἄλῆ, ἂν δὲν μαντεύσῃ
κάτι τὸ ὁποῖον τῷ ἐπρότεινε, τὸν ἠνάγκασε νὰ πα-
ρευρεθῇ εἰς τὴν τελετὴν τοῦ λουτροῦ.

— Ξεῦρε, τῷ εἶπεν ὁ Καρὰ-Μποῦ-Λαδῆ, ἂν,
πρὶν νὰ ἐξέλθῃ ἀπὸ τὸ λουτρόν, δὲν μαντεύσῃς ὅ,τι
σοῦ εἶπα, σὲ σφάξω.

‘Ο Ἄλῆς ἀπελπισθεὶς ἀπὸ τόσην ἀκλήροτητα καὶ
ἀπορασίαν τὴν ζωὴν του, ὡς γνωρίζομεν, ὤρμησεν
ἐπάνω εἰς τὸν αὐτο-
κράτορα καὶ τῷ ἔ-
δωκε δύο δυνατὰ ῥα-
πίσματα. Ἐπειτα
ἔφυγε.

‘Ο αὐτοκράτωρ,
μανιώδης ἀπὸ τὸν
θυμὸν του, ἔτρεξε
κατόπιν του νὰ τον
συλλάβῃ ὅπως καὶ
αἱ μεγάλοι καὶ ἐπί-
σημοι αὐλικοί του μὲ
ἐνδυμασίαν λουτροῦ
ὄλοι. Μόλις ἐπέρασε
τὸ κατώφλιον τῆς
θύρας, ὁ ὄλος τοῦ
λουτροῦ ἐκρημνί-
σθη καὶ ἐφόνευσε με-
ρικοὺς ὑπρέτας, οἱ
ὁποῖοι δὲν ἐπρόφθη-
σαν νὰ ἐξέλθουν.

— Θαῦμα τοῦ
Θεοῦ, ἀνέκραξεν ὁ
Καρὰ-Μποῦ-Λαδῆ,
ιδίῳ τὸ δυστύχημα
ἐκεῖνο· ἔλα εἰς τὴν
ἀγκάλην μου Ἄλῆ
εἴσαι ὁ μεγαλειέτε-
ρος μάντις τοῦ κό-
σμου καὶ ὁ πιστότε-
ρος ὑπρέτης! ὦ! χωρὶς ἄλλο, δὲν θὰ ἤμην ζωντα-
νὸς αὐτὴν τὴν στιγμήν, ἂν δὲν μ’ ἐρράπιζες καὶ δὲν
μὲ ἠνάγκαζες νὰ σε κυνηγήσω. Μοῦ ἔσωσες τὴν
ζωὴν μου. Ὁρκίζομαι εἰς τὸν Προφήτην ὅτι σήμερον
ὄξ σου χερσὶν ὅ,τι μου ζητήσῃς.

— Μεγαλειότατε! εἶπεν ὁ Ἄλῆς, ὡς μόνον ἄ-
μοιδήν μου ζητῶ τὴν χάριν νὰ μὴ εἶμαι πλέον μάν-
τις Σας.

‘Ο Καρὰ-Μποῦ-Λαδῆ ἔφερε δυσκολίας εἰς τὴν
ἀρχήν, ἀλλ’ ἔπειδὴ εἶχεν ὀρκισθῆ εἰς τὸ ὄνομα τοῦ
Προφήτου, τῷ παρεχώρησε τὴν χάριν τὴν ὁποίαν
εἶχεν ὁ Ἄλῆς.

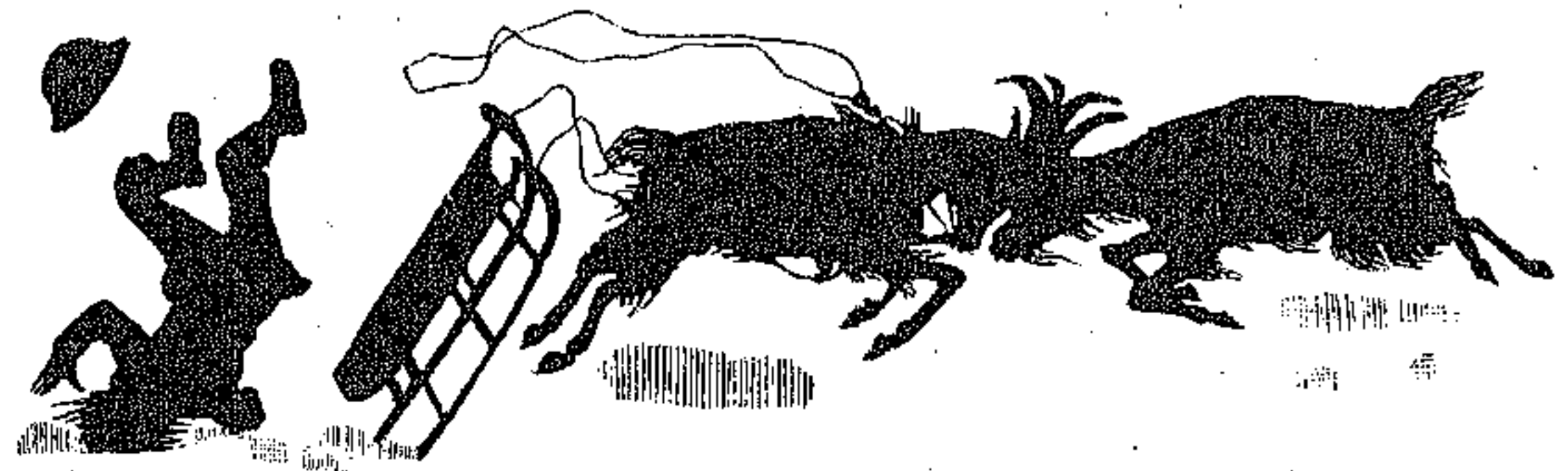
‘Ο ΑΥΤΟΚΡΑΤΩΡ ΜΑΝΙΩΔΗΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΘΥΜΟΝ ΤΟΥ
ἔΤΡΕΞΕ ΚΑΤΟΠΙΝ ΤΟΥ...

Ἀπὸ τὴν ἡμέραν ἐκείνην ὁ Ἄλῆς ἔζη μὲ πλοῦτη
καὶ τιμὰς καὶ ἦτο ὁ εὐτυχέστερος ἄνθρωπος τῆς
Σαμαρκάνδης.

Ἡ θέσις τοῦ μεγάλου μάντεως τῆς αὐλῆς τοῦ
αὐτοκράτορος Καρὰ-Μποῦ-Λαδῆ μένει ἕως αὐτὴν
τὴν στιγμήν κενή· ἀγγέλλω δὲ τοῦτο εἰς τοὺς μι-

κροὺς ἀναγνώστας μου, μήπως, τυχόν, θέλῃ κανεὶς
ἀπ’ αὐτοὺς νὰ λάβῃ τὸ πλήρες συγκληθῆσεν ἀξίωμα
τοῦτο καὶ νὰ γίνῃ διάδοχος τοῦ Ἄλῆ.

ΣΟΦΙΑ ΔΗΜΟΥ
(Κατὰ τὸ Γαλλικόν)

Ο ΚΩΣΤΑΚΗΣ ΚΑΙ ΤΟ ΑΜΑΞΑΚΙ ΤΟΥ (ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΔΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ)

‘Ο Κωστάκης ἔχει μίαν κατσίκαν πολὺ εὐμορφην. Εἶνε μαύρη, κατάμαυρη καὶ δι’ αὐτὸ
τὴν λέγουσιν Μαυροφόραν καὶ αἱ τρίχες τῆς λάμπουν σὰν βελουδοῦ. ἔχει δύο κέρατα εἰς
τὸ κεφάλι τῆς γυριστὰ ὀπίσω καὶ μικρὰ παπουτσάκια εἰς τὰ πόδια τῆς, μαύρα ἐπίσης,
ώραῖα καὶ λαμπερά ὡς νὰ τα ἔχη κατασκευάσει ὁ καλλίτερος ὑποδηματοποιός.

Ἡ Μαυροφόρα ἔχει πολλὰ προτερήματα, ἔχει ὁμοίως καὶ ἐν ἐλάττωμα, ἀλλὰ πολὺ
μεγάλον ἐλάττωμα, εἶνε πεισματάρη· ἐννοεῖ καλὰ καὶ σώνει νὰ γίνεταί τὸ θέλημά τῆς.
Γνωρίζω μερικὰ ἀγόρια καὶ μερικὰ κορίτσια τὰ ὁποῖα τῇ ὁμοιάζουν πολὺ.

‘Ο πατέρας τοῦ Κωστάκη τῷ ἔκαμε μίαν ἡμέραν ἐν ἀμαξάκι, εἰς τὸ ὁποῖον ὁ Κωστά-
κης ζεύγει κάποτε τὴν Μαυροφόραν

Μίαν ἡμέραν ἦτο πολὺ ὠραῖος καιρὸς· ὁ ἥλιος ἔλαμπε καὶ τὰ χιόνια τὰ ὁποῖα εἶχον
πέσει τὴν περασμένην ἡμέραν ἔλαμπον ὡσὰν διαμάντια, ὁ Κωστάκης ἠθέλησε νὰ ἔβγῃ
περίπατον μὲ τ’ ἀμαξάκι· τὸ ἀμαξάκι γλυστρά ἤσυχαι ἤσυχαι ἐπάνω εἰς τὸ χιόνι. ‘Ο Κω-
στάκης καὶ ἡ Μαυροφόρα εἶνε καὶ οἱ δύο ζωηροὶ καὶ εὐθυμοί.

Ἐξαφνα ἡ Μαυροφόρα βλέπει ἐμπρὸς τῆς τὴν Κακοκέφαλην, μίαν ἄλλην κατσίκαν, ἢ
ὁποῖα καὶ αὐτὴ ἅμα εἶδεν ὅτι ὁ καιρὸς εἶνε καλὸς ἐβγήκε περίπατον.

‘Ο δρόμος εἶνε φαρδύς, χωροῦν νὰ περάσουν καὶ αἱ δύο, καὶ ἴσως, θὰ πῆτε, παρα-
μερίσῃ ἡ Κακοκέφαλη. Οὔτε ἀπὸ τὸν νοὸν τῆς δὲν περῶν αὐτὸ τὸ πρᾶγμα.

Τότε θὰ παραμερίσῃ ἡ Μαυροφόρα θὰ μου εἰπῆτε. Καὶ πάλιν δὲν ἐπετύχατε, αὐτὸ
δὲν τῷχει ἔς τὸν νοὸν τῆς αὐτῆ.

— Ἐγὼ νὰ παραμερίσω; λέγει ἡ Κακοκέφαλη, ἄς παραμερίσῃ ἡ Μαυροφόρα!
— Ἡ Κακοκέφαλη νὰ παραμερίσῃ! λέγει ἡ Μαυροφόρα.

Καὶ ἡ μία προχωρεῖ κατεπάνω εἰς τὴν ἄλλην μὲ τὰ κέρατα ἐμπρὸς.

‘Ο Κωστάκης τραβᾷ τὸ δεξιὸν χαλινάρι, τραβᾷ καὶ τὸ ἀριστερόν. Ἡ Μαυροφόρα ὑπι-
σθοδρομεῖ. Τέλος πάντων ὁ ἀποφασισθῆ νὰ φερθῇ σὰν φρόνιμη καὶ ν’ ἀφήσῃ τὴν Κα-
κοκέφαλη νὰ περάσῃ; “Α! μπᾶ!..

Ἡ Μαυροφόρα ὠπισθοδρόμησε, εἶνε ἀλήθεια, ἀλλὰ μόνον καὶ μόνον διὰ τὴν ἀρμύνην ἐμπρὸς μὲ περισσότεραν δύναμιν. Χύνεται ἐμπρὸς διὰ τὴν κτυπήσῃ μὲ τὰ κερατὰ τῆς τῆν Κακοκέφαλην, ἢ ὅποια ἐτοιμάζεται καὶ αὐτὴ νὰ κάμῃ τὸ ἴδιον. Τέτοιαις κατακεφαλαιαῖς δίδει ἡ μία τῆς ἄλλης, ὥστε τὸ ἀμαξάκι ἀναποδογυρίζεται καὶ ὀδυστευχῆς Κωστάκης ξαπλώνεται φαρδύς πλατὺς μέσα εἰς τὰ χιόνια. Σηκώνεται ἐπάνω εἰς κακὴν κατάστασιν. Εἶνε καταθρυμωμένος μὲ τὴν Μαυροφόραν. Δὲν θά τὴν ἀγαπᾷ πλέον, δὲν θά τὴν ταγίζῃ πλέον μὲ τὴν φροντίδα, δὲν θά τὴν πηγαίνῃ πλέον νὰ βόσκη εἰς τὸ λιβάδι. Θά τὴν ἀφίση εἰς τὸν σταυλὸν καὶ θά πηγαίνῃ νὰ κάμῃ μόνος του περίπατον εἰς τοὺς ἀγρούς.

Καὶ ἡ Μαυροφόρα θά εἶνε λυπημένη. Ἄλλὰ ποῖος θά τῆς πταίῃ; Τοὺς πεισματάρηδες κανεὶς δὲν τοὺς θέλει, κανεὶς δὲν τοὺς ἀγαπᾷ, εἴτε κατσίκαις εἶνε εἴτε παιδάκια.

ΑΣ ΤΟ ΑΚΟΥΣΟΥΝ ΟΙ ΠΟΛΥ ΠΕΡΙΕΡΓΟΙ

— Διατί βροῦν αἱ καμπάνες; εἶπεν ἓν μικρὸν ἀλογάκι, ἀφ' οὗ ἐτέντωσε τ' αὐτίξ του, ἤνοιξε μεγάλη τὰ ὄμμάτια του, ἐφούσκωτε τοὺς βιώθιας του καὶ ἐκίνησεν εἰς τὸν ἀέρα τὴν χαιτήν καὶ τὴν οὐράν του ἔ, μητέρα, διατί βροῦν αἱ καμπάνες;

— Πού νὰ το ξεύρω ἐγώ, παιδί μου, ἀπεκρίθη ἡ φοράδα.

Τὸ ἀλογάκι ἐπέρσε μέγα χαλὸπ τὸ λιβάδι καὶ ἐπῆγεν ἔνω: εἰς τὸν δρόμον ὅπου εἶδεν ἓν ἀνάξιον τὸ ἔποσον ἐφόρτωνον κοπρίαι· ἐξέβαλε τὴν κεφαλὴν του ἔξω ἀπὸ τὴν φραγὴν.

— Ἦ, κύριε, ἐφώναζεν εἰς τὸ γέρικον ἀλογον τὸ ὅποιον ἔσυρε τὸ ἀμάξιον, μπορεῖς νά μου πῆς γιατί βροῦν αἱ καμπάνες;

Τὸ ἀλογον δὲν ἀπεκρίθη· ἐξηκολούθησε νὰ τρώγῃ τὸ κριθάρι του μέσα ἀπὸ τὸν σάκκον, τὸν ὁποῖον τῷ εἶχον ὑρεμασμένον ἐμπρὸς του.

— Εἶσαι χωρὶς ἀνατροπὴν! εἶπε μὲ θυμὸν τὸ ἀλογάκι καὶ ἔφυγε.

Τὸ δυστυχῆς ἀλογον δὲν ἦτο χωρὶς ἀνκτροπὴν, ἀλλ' ἦτο κωφὸν καὶ δὲν ἤκουσε τί το ἠρώτησε τὸ ἀλογάκι. Ἄλλως τε οὔτε το εἶδε, διότι εἶχεν ἀποκκιμηθῆ, καὶ εἶχε κλείσει τοὺς ὀφθαλμοὺς του.

Τὸ ἀλογάκι εὐρέθη εἰς τὸ ἄλλο ἄκρον τοῦ λιβαδίου. Τὴν στιγμὴν ἐκείνην διήρχετο ἀπ' ἐκεῖ μία τεχνυδρομικὴ ἀμαξία.

— Μπορεῖτε νὰ μου εἰπῆτε, κύριοι, ἐφώναζεν εἰς τὰ κουρασμένα ἀλογα, διατί βροῦν αἱ καμπάνες;

Ἄντι ἄλλης ἀπαντήσεως τὰ ἀλογα ἐκίνησαν τοὺς κωδωνίσκους, τοὺς ὁποίους εἶχον εἰς τὸν λαιμόν των. . . καὶ ἐτρέβησαν τὸν δρόμον των.

— Ἦ, κουτὰ ζῆζα! εἶπε τὸ ἀλογάκι.

Τὸ ἔβαλε δὲ εἰς τὰ πόδια καὶ ἔφθασεν ἴσάν ὁ-

στραπὴ εἰς τὴν ἄλλην φραγὴν, πλησίον τῆς ὁποίας ἦτο ἓν ἀμπέλι, καὶ ὀπόθεν τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἐπέρα τὸ ἀλογον τοῦ παρέδρου.

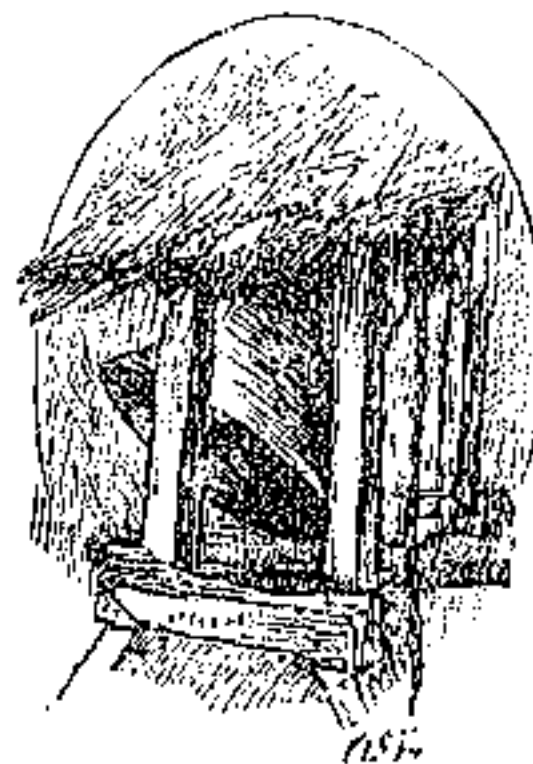
— Τώρα, τέλος πάντων, θὰ μάθω διατί βροῦν αἱ καμπάνες. Αὐτὸ τὸ ἀλογον εἶνε σοφὸν καὶ εὐγενικὸν καὶ δὲν θὰ μου εἰπῆ ὄχι, ἂν το ἐρωτήσω. Δὲν μοιάζει μὲ τοὺς βλάκας ποὺ ἐρώτησα ἔως τώρα. — Κύριε, εἶπε πρὸς τὸ ἀλογον τοῦ παρέδρου, σὰς παρακαλῶ, δὲν μου λέγετε, ἂν δέν σας δίδω βάρος, διατί βροῦν αἱ καμπάνες;

- Εἶνε ἀνάγκη νὰ το μάθης;
- Ὄ, μεγάλη ἀνάγκη.
- Δὲν θὰ το εἰπῆς κανενὸς;
- Κάμνω δοκον, κύριε!
- Ἔστω λοιπὸν . . . αἱ καμπάνες βροῦν. . . διότι ὁ κανδυλανάπτης τρεχᾷ τὸ σχοινί των.

Τὸ ἀλογον τοῦ παρέδρου ἐσήκωσε σοβαρῶς τὴν κεφαλὴν του καὶ εἶπε.

— Ἀλήθεια! ἀπεκρίθη τὸ ἀλογάκι, χωρὶς νὰ πολυκαταλάβῃ. Ἀμὴ ὁ κανδυλανάπτης διατί τρεχᾷ τὸ σχοινί τῆς καμπάνας, θὰ μου κάμνετε τὴν χάριν νὰ μοῦ το εἰπῆτε καὶ αὐτό;

— Παρὰ πολλὰ ζητεῖς, φίλε μου, ἀπήτησε τὸ ἀλογον τοῦ παρέδρου. Ὅτι ἤξευρα σοῦ το εἶπα καὶ ἔπρεπε νὰ εὐχαριστηθῆς, νομίζω. Μὰ σὺ ἄδικα βάζεις τὸ μυαλό σου εἰς ἀνησυχίαν. Ἦ σε μέλει, ἀδελφέ, διὰ τὰς καμπάνας τοῦ κόσμου; Εἶς αὐτὸν τὸν κόσμον μὲλις προφθάνομεν νὰ ἐννοήσωμεν καλὰ ὅ,τι μᾶς ἐνδιαφέρει. Ἦ θὰ γίνωμεν ἂν φροντίζωμεν καὶ δι' ὅσα ἂν μας ἐνδιαφέρουν; Ἄκουσέ με, φίλε μου, μὴν ἀνακατεύεσαι σὲ ξένες δουλιές καὶ σοῦ ὑπόσχομαι πῶς θὰ γλυτώσης ἀπὸ πολλὰς σκοτούρες· καὶ οὔτε θὰ φαίνεσαι ὀχληρὸς καὶ εἰς τοὺς ἄλλους μὲ περιττὰς ἱρωτήσεις. Χαῖρε!

«ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ»

Σὰς εὐχαριστῶ, σὰς εὐχαριστῶ, μικραὶ μου φίλαι καὶ μικροὶ μου φίλοι, διὰ τὴν ἀγάπην σας. Αἱ φιλόφρονες ἐκφράσεις τὰς ὁποίας μοι στέλλετε εἶνε τόσκι πολλὰ ὥστε μοι φαίνεται ὅτι με βαλντε μὲ εὐώδη ἀνθή. Ἦ ὄραται ἐκφράσεις! πολὺ ἰδίως μὲ συνεκίνησεν ἡ ἐπιστολὴ μιᾶς μητρός ἢ ὅποια μοι γράφει: «Ἄφ' ὅτου σ' ἔχω βοηθὸν, ἀγαπητῆ μου ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ, ἡ ἀνατροπὴ τῆς μικρῆς μου «Ἐλίζης μου φαίνεται εὐκλειωτέρα». Πόσον μ' εὐχαριστοῦν αἱ τοιαῦται ἐκδηλώσεις τῆς ἀγάπης καὶ τῆς ἐκτιμῆσεως καὶ πῶς μου ὀδον θάρρος διὰ νὰ ἐργασθῶ καὶ νὰ γίνω ἴσον τῶ δυνάτῳ, καλλιτέρῳ ὠφελιμωτέρῳ, διασκεδαστικωτέρῳ διὰ νὰ μ' ἀγαποῦν πολὺ πολὺ ὅλοι μου αἱ φίλοι, ὅλοι μου οἱ φίλοι καὶ νὰ μ' ἐκτιμοῦν ὅλοι αἱ μητέρες, ὅλοι οἱ πατέρες.

Καλῶς τὴν, καλῶς τὴν τὴν νέαν μου φίλην, τὴν μικροῦλαν Ἐλένην Ἰμ. Δεμπέση. Εἶνε μόνον πέντε ἐτῶν ἀκὴμη καὶ ἡ' αὐτὴ δὲν εἰσεύρει, λέγει, νὰ μου στέλλῃ παιδικὸν πνεῦμα καὶ πνευματικὰς ἀσκήσεις, ἀλλὰ θὰ μου γράφῃ τακτικὰ καὶ θὰ δημοσεύω τὸ ὄνομά τῆς εἰς τὴν ἀλληλογραφίαν. Μετὰ χαρᾶς θὰ ἀπαντῶ εἰς τὰς χριστιανικὰς ἐπιστολάς σου, μικρὰ μου Ἐλένη, ἂν καὶ πιστεύω ὅτι σιγὰ σιγὰ καὶ παιδικὸν πνεῦμα καὶ πνευματικὰς ἀσκήσεις ὁ ἀρχισὴν νὰ μου στέλλῃ, διότι φαίνεται ἐξυπνη καὶ φιλότιμος. Ὡς πρὸς τοὺς ἀσπασμούς σου τοὺς ὁποίους μοι ἀναθέτεις νὰ προσφέρω εἰς ὄλους μου τὰς συνδρομητρίδας ἡγεύρεις ὅτι ὁμοίαις μὲ τὸν Μέγαν Νικητόντα; Ὁ Μέγας Ναπολεὼν τὴν ἐπικύριον μιᾶς μεγάλης νίκης ἀπὸ τὴν χιρὸν τοῦ ἠθέλε νὰ φιλήσῃ ὅλον του τὸ στρατὸν· ἀλλὰ πῶ νὰ προφῆσῃ νὰ φιλήσῃ τὸσκι χιλιάδας στόματα! τί ἔκκευ λοιπὸν; ἐφίλησε τοὺς στρατηγούς του, εἰς τὸ στόμα αὐτῶν φιλήσας περιληπτικῶς ὅλους τοὺς στρατιώτας του· τὸ ἴδιον τῶρα ἔκκευ καὶ σὺ, ἠτκσθης ἐμὲ ἀσκουαίσα περιληπτικῶς ὄλους, μου τὰς συνδρομητρίδας.

Πολὺ ὄραται εἶνε τὸ ψευδώνυμόν σου, *Ἄνα Τελαμώνιος*, καὶ ἐπιδοκιμάζω τὴν ἐκλογὴν σου, ἀλλὰ δὲν ἐπιδοκιμάζω τὴν αἰτίαν διὰ τὴν ὅποιαν το ἐπροτίμησες ἀπὸ τὸ ἄλλο. Ἐπρεπε νὰ προτιμήσῃς τὸν Ἄλαντα Τελαμώνιον τοῦ Ἄλαντος τοῦ Ὀϊλέως ὅτι διὰ τὸ ἀνάστημά του, ἀλλὰ διὰ τὸν χιρκετῆρά του Ἄλκας ἢ Τελαμώνιος ἦτο ὄχι μόνον γενναῖος ἀλλὰ καὶ πολὺ φιλότιμος, καὶ ἀπὸ τὴν ὑπερβολικὴν φιλοτιμίαν του ἐπαύεν ὅτι ἐπαθε ἓν ὄ ὁ τοῦ Ὀϊλέως Ἄλκας ἦτο βλάσφημος καὶ διὰ τοῦτο ἐρράγη ὁ βράχος εἰς τὸν ὁποῖον εἶχε κατκλύγει νκυαγήσας (καὶ) ἐπνίγη τ μωρηθεῖς ἀπὸ τοὺς θεοῦς. Περισσότερον σημεσίαν πρέπει νὰ δίδωμεν εἰς τὸν ἐσωτερικὸν ἀνδρωπαν καὶ ὄχι εἰς τὸν ἐξωτερικόν· νὰ ἐξετάζωμεν τί εἶνε ἡ καρτῆρα του καὶ ὁ νοῦς του καὶ ὄχι ἂν εἶνε ὑψηλὸς ὡς καμπαναρῆ, ἢ κοντὸς ὡς νάνος. Μέτρον τῆς ἐκτιμῆσεως τῶν ἀνθρώπων δὲν πρέπει νὰ ἔχωμεν τὸ μέτρον μὲ τὸ ὅποιον μετροῦν τὰ κούτσουρα ὄχι νὰ ὑπολογίσωμεν τὸ ὕψος των, ἀλλὰ ἄλλο μέτρον μὲ τὸ ὅποιον νὰ μετρώμεν τὰς πράξεις των. Αὐτὰ δὲν τῷ λέγω μόνον εἰς σέ, φίλε *Ἄνα Τελαμώνιος*, ὅστις μοι ἔδωκες τὴν ἀφορμὴν, ἀλλ' εἰς ὄλους τοὺς φίλους μου.

Πῶς νὰ σε λησμονήσω, *Τρόπαιον τοῦ Μιλκιτιάδου*; γίνεταὶ αὐτὸ τὸ πρῶμα; ἐγὼ σ' ἀγαπῶ πολὺ, πολὺ ὅπως καὶ σὺ καὶ σ' ἐνθυμούμαι πάντοτε, καὶ μοι φαίνεται ὅτι κατὶ μοι λείπει ὅταν δὲν λάβω ἐπιστολὴν σου· ἔχει δικαίον ἢ διδασκαλίσσά σου τὸ ὄρατὸν σου ψευδώνυμον ὅλοι τὸ γνωρίζουν καὶ ὅλοι το ἀγαποῦν, διότι φέρει εἰς τὸ νοῦν ἓν ἀπὸ τὰ μεγαλῆτερα κατορθώματα τῶν προγόνων μας. Μὴν ἀνησυχῆς λοιπὸν, ἀλλὰ στέλλε μου πνευματικὰς ἀσκήσεις.

Σ' εὐχαριστῶ δι' ὅσην ἀγάπην μοι δεικνύεις, *Ἀίγυπτία Βασιλόπαις*· ἡ ἰδέξ τὴν ὅποιαν ἔχει περὶ τῶν δημοσιευομένων ἐν τῇ ΔΙΑΠΛΑΣΕΙ τιμᾷ τὴν χρίσιν σου, διότι

πραγματικῶς μόνον ἐκλεκτὰ καὶ ὄρατα πράγματα δημοσιεύονται εἰς αὐτήν, καὶ ὄχι ὅτι τὴν καὶ ὅπως τὴν, ἀλλὰ μὲ προσοχὴν καὶ καλκιοθησίαν. Ποῖα μεγαλειτέρα εὐχαρίστησις εἰς ἐμὲ παρὰ νὰ βλέπω ὅτι οἱ κόποι μου καὶ ἡ ἀξία τῆς ἐργασίας μου ἐκτιμῶνται ἀπὸ τῶσαν καλῆς φίλας μου ὡς τὴν *Ἀίγυπτίαν Βασιλόπαιδα*!

Βεβαίως «καὶ αὐτὸν τὸν χρόνον καὶ τὸν ἄλλον καὶ πάντοτε ὅι εἶμεθα πιστοὶ φίλοι» ὅπως μοι γράφεις εἰς τὴν ἐπιστολὴν σου, *Ἰράχη τῶν Γάλλων*. Τὸ ψευδώνυμόν σου εἶνε ὄρατὸν, τῆς ὄρας, σὺν φρέσκο φάρι ποῦ εἰ ἐπίσθη καὶ σπαρταρᾷ μετὰ εἰς τὸ πλεγμάτι.

Σ' εὐχαριστῶ διὰ τὰ χρυσὰ σου λόγια, *Ἀθήριε Οὐρανέ*, καὶ ἤθελα νὰχω κατὶ μεγάλα μεγάλα χελλὴ διὰ νὰ φθάνουν ἔως τὸν Μαραθῶνα καὶ νὰ σε γλυκοφιλήσω· ἔχε με πάντα φίλην καὶ παρήγορον, σύντροφον εἰς τὴν μοναξίαν σου, σύμβουλον εἰς κάθε περίσταν, αὐτὸ θὰ εἶνε ἡ χαρὰ μου. Ὅσον διὰ τὸ ψευδώνυμον πρὸς τὸ παρὸν μεῖνε ὅπως εἶσαι *Ἀθήριε οὐρανός* καὶ ὅταν ἔλθῃ ἡ ὄρα τοῦ πολέμου, ἔσταν φροντήσων τὰ κνήνια τότε κατὰβα ἀπὸ τὸ ὕψος σου καὶ γίνε *Κασπ*. . . (Ἦ! πῶ! ὄχι! ὄχι! ὄχι! εἰς τὸν ἀέρα νὰ μου διαρῶγῃ τὸ μουσικόν), τότε λάβε τὸ νέον σου ψευδώνυμον καὶ κάμε τὸ πρὸς τὴν *Πατριδα* κηθῆν σου.

Βεβαίως ἔχω εἰς τὸν νοῦν μου νὰ προτείνω κάποτε διαγωνισμὸν, *Ἐνδοξὴ Περιπέλεια*· ὅταν ἔλθῃ ἡ κατάλληλος ὄρα θὰ το ἀνγγέλω καὶ εἰς σέ καὶ εἰς τοὺς ἄλλους μου φίλους. Ἔως τότε στέλλε μου παιδικὸν πνεῦμα καὶ πνευματικὰς ἀσκήσεις καὶ λύσεις καὶ γράψε μου τακτικὰ.

Ἔδω λοιπὸν εἶται, *Ἀηδῶν τῆς Ἐρήμου*; ἐγὼ μὴ ἀκούουτα τὸ γλυκὺ κελᾶμά σου ἐνόμισα ὅτι ἠναίξες τὰ πτερὰ σου καὶ ἐπέτρεξες μικρὸν, μικρὸν εἰς καμμίαν ἐρημον διὰ νὰ γίνης ἀληθὴς *Ἀηδῶν τῆς Ἐρήμου*. Πέντε μῆνας τώρα οὔτε μ' ἐνθυμήθης· τί ὄρα! οὐδ' αἱ δικαιολογίαι; ἔχεις ἐργασίαν, ἔχεις πολλὰ μ. ὄματα! ἂν ἤθελες εἰμποροῦτες νὰ οἰκονομήσης δύο σειγμούλας νὰ μου στείλῃς δύο γραμμὰς ἢ ἐπιστολὴν δὲν εἶνε σύγγραμμα ν' ἀπαιτῆ μνητῶν ἐργασίαν. Νὰ σε ἰδῶ τώρα τοῦλάχιστον ἂν θὰ μου γράφῃς συχνά! . . . Τὰ ψευδώνυμα *Ἀπτερος Νίκη* καὶ *Ταυροκομήτης* Ἐ. ἰ. ἰ. εἶνε διαθέσιμα.

Ἦξεύρεις ὅτι μὲ ἀνησυχῆσαι κατ' ἀρχὰς μὲ τὸ ψευδώνυμόν σου, *Πεισματάρη*; Ἄφ' οὗ αὐτίξ ὁ μικρὸς κύριος ἔχει αὐτὴ τὴν ἐλάττωμα, ἐκέρπην, διατί θέλει νὰ γίνῃ φίλος μου; ἐγὼ θέλω νὰ ἔχω φίλους μόνον καλὰ παρὸν· ἀλλ' ὅταν εἶδῃ τι εἶδους πεισματάρη εἶσαι, ἤλλαξ διὰ μιᾶς γνώμην. «Δὲν ἔχω ἀπ' ἐκεῖνο τὸ πείσμα, μοῦ γράφεις, ποὺ κἀμὴν μερικὰ παιδία νὰ κτυποῦν τὰ πόδια τους, νὰ κοκκινίζουν σὺν ἀστακαῖ, νὰ βασανίζουν τὰς μητέρας των μὲ τὰ ἐσφωνητὰ των, ὄχι· ἐγὼ βάζω πείσμα ἂν ἔχω νὰ μάθω ἓν ὄσκαλον μάθημα, ὅταν ἔχω νὰ ἐκτελέσω ἓν δύσκαλον καθῆκον· τέτοιος πεισματάρης εἶμαι.» Ἀποῦ λοιπὸν εἶσαι τέτοιος σ' ἀγαπῶ, *Πεισματάρη* μου, διότι ὅπως τὸ ἐνοεῖς σὺ τὸ πείσμα δὲν εἶνε ἐλάττωμα, κάθε ἄλλο! εἶνε προτέρημα, καὶ τὸ ἀληθές του ὄνομα εἶνε *σταθερὰ θέλησις*. Ἦθε καὶ οἱ ἄλλοι φίλοι μου νὰ ἔχουν τὸ πείσμα ὡσὺν τὸ ἰδικόν σου, διότι χωρὶς σταθερὰν θέλησιν κανεὶς δὲν δύναται νὰ εὐδοκιμήσῃ, κανεὶς δὲν δύναται νὰ πρᾶξῃ τὴν ἄξιον λόγου.

Σύμφωνος εἶμαι καὶ ἐγὼ, φίλε μου *Φιλόλογο*, ὅτι ἡ περὶ συνεργασίας συζήτησις πρέπει νὰ τελειώσῃ. Εἰς τὴν τριετίαν λοιπὸν ἐπιστολὴν σου ἀπαντῶ τὰ ἐξῆς ὀλίγα: Τὴν τύχην τὴν ὅποιαν ἔλαθον τὰ ἀθύρηματα καὶ κουφέτα ἔχθον καὶ οἱ κομῆται καὶ πᾶν ὅτι μοι ἔσπετες ἐκτὸς παιδικῶν πνεύματος καὶ πνευματικῶν ἀσκήσεων, διὰ τοὺς λόγους τοὺς ὁποίους γνωρίζεις. Οἱ Γάλλοι λέγουν καὶ καλοὶ

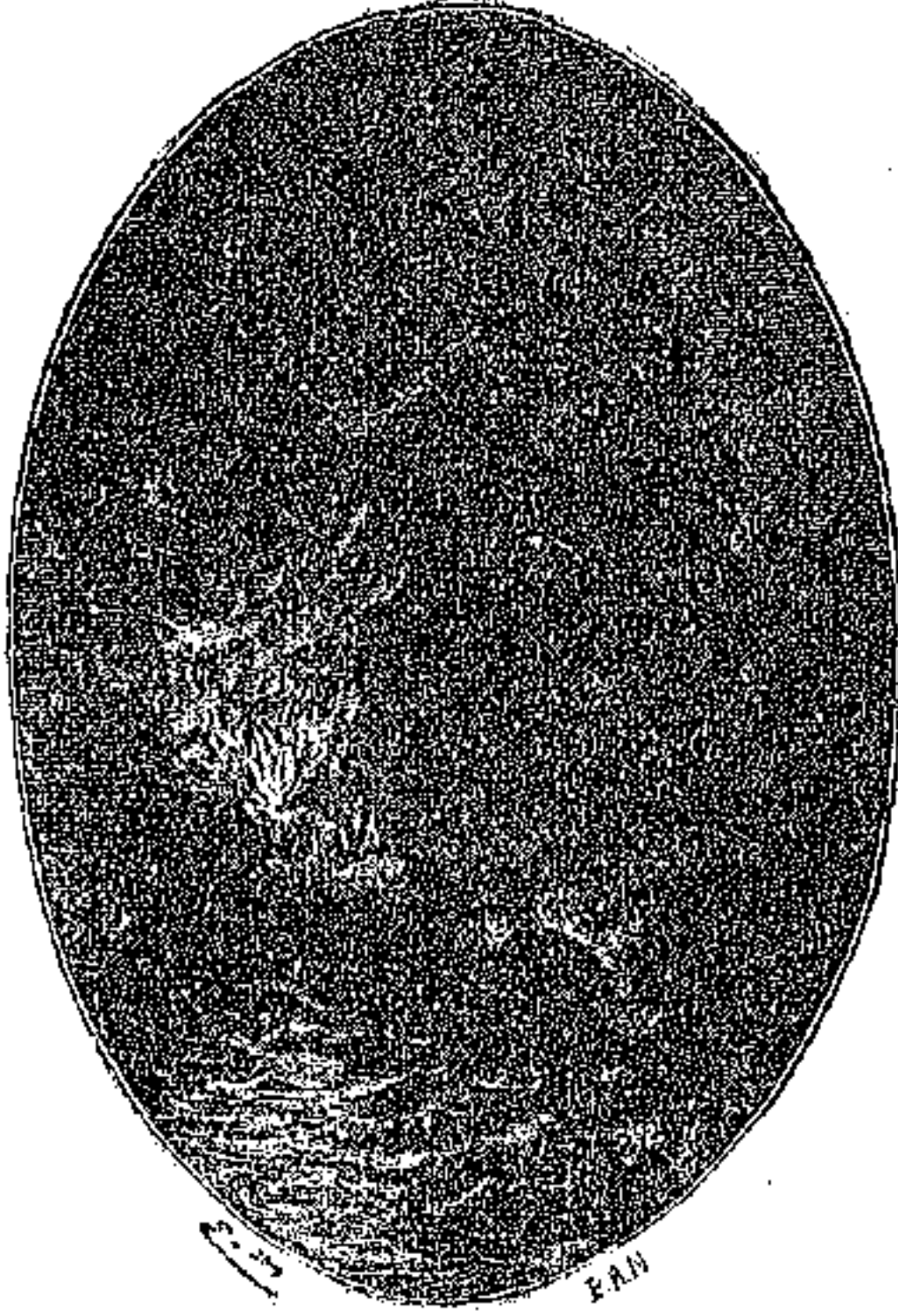

πότε να προβάλλη τὸ πλοῖον, τὸ ὁποῖον ἀκόμη ἤλπιζον ὅτι: Ὁ ἔλθη νὰ τους σώσῃ. Καὶ ὁ πυρετὸς ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖός τους εἶχε κυριεύσῃ κατ' ἀρχάς, καὶ αὐτὸς ἐσβέσθη δι' ἄλλαισιν ὕλησιν, καὶ εἶχον καταστήσῃ βλοσυρὸν εἰς τὴν κατάστασιν ἐκείνην τῆς ἀτονίας καὶ τοῦ μαρasmus, ἡ ὁποία διαδέχεται πάντοτε τὰς σοβαρὰς κρίσεις. Ἀλλὰ τὸν μαρasmus τοῦτον τὸν ἐδίωξεν ἡ μεγάλη ἀπελπισία, ἡ ὁποία αἰφνης τους ἐκυρίευσεν πάλιν. Ὅταν μάλιστα ἐσυλλογιζόντο πῶς θὰ ἐπανέλθουν εἰς τὸ χωρίον, ἔν παραδεχθῶμεν ὅτι θὰ ἦτο δυνατόν νὰ ἐπανέλθουν, ἠσθάνοντο μεγάλην ταραχὴν καὶ φρίκην. Ἦ συνείδησις τῶν τους ἐτυπτε, διότι ἐσυλλογιζόντο τὴν ἀγωνίαν τῶν γονέων των, ἀλλὰ δὲν ἐσυλλογιζόντο καὶ μετ' ἐλιγώτερον τρόμον τὴν ὑποδοχὴν, ἡ ὁποία τους ἐπερίμενε. Ὁ Στέφανος δὲν ἐφαίνετο οὔτε ζωηρότερος οὔτε ἡσυχώτερος τῶν συντρόφων του· διότι ἐφαντάζετο τὴν μητέρα του ἀπερησπασμένην καὶ τρέχουσαν εἰς τὸν αἰγιαλὸν ὡς τρελλήν. Ἐξέσπασεν ὅτι ἡ μήτηρ του ἦτο μήτηρ φιλοστοργωτάτη, καὶ ἡ συναίσθησις τοῦ κακοῦ τὸ ὅποιον ἐπραξεν, ἐσπάραινε τὴν καρδίαν του. Πρὸς τούτοις ὁ Στέφανος εἶξευρε πολὺ καλὰ ὅτι ἡ μήτηρ του ἦτο καὶ αὐστηρὰ κατὰ τὰς περιστάσεις, ἠσθάνετο δὲ ὅτι ἦτο τόσοον πολὺ ἔνοχος, ὥστε δὲν ἐπαραῆλπιζε νὰ ἐπιτύχῃ συγχώρησιν· λοιπὸν ὅπου καὶ ἔν ἔστρεφον τὰ βλέμματά των, τίποτε ἄλλο δὲν ἐβλεπον ἢ ἀφορμὰς δακρύων καὶ θρήνων. Ὑπανέβλεπον, ὡς ὄνειρον γλυκύτατον, τὰ ἡσυχὰ δωμάτια ὅπου εἶχον γεννηθῆ, τὴν ἐστίαν ὅπου τὴν νύκτι διασκεδάζον συνομιλοῦντες, τὸ τραπέζιον ὅπου ἐκάθοντο τὴν ὥραν τοῦ φαγητοῦ, τὴν μικρὰν τῶν κλίνων ὅπου ἐκοιμῶντο ἡσυχὰ καὶ ζεστὰ. Τώρα πρώτην φοράν ἐνόησαν τί ἔχασαν ἐξ αἰτίας τοῦ πταισματοῦ των, ἀνεγνώρισαν πόσον εὐτυχῆ παιδιὰ ἦσαν μέχρι τῆς ὥρας ἐκείνης, πόσον καλοὶ ἦσαν οἱ γονεῖς των καὶ πόσον τὰ ἡγάπων, καὶ τὰ ταλαίπωρα παιδιὰ ἔχουναν δάκρυα πόρινα. Ἄ! πόσον ὑπερβολικὰ ἐτιμωροῦντο, καὶ ὁμοίως τώρα μόλις ἤρχιζεν ἡ τιμωρία των.

Καὶ πάλιν ὁ Κουπιᾶς τους ἐπαρηγόρησε καὶ τους ἐνεθάρρυνε.

« Ἄλλο κακὸ πάλι μετὰ σᾶς! ἀνεφώνησεν ὁ Κουπιᾶς, θάρσηστε, λέω ἡ γῶ, τῆς κλάψης καὶ τῆς γρύνιας σας, ἀλήθεια καὶ ἀλήθεια, πού μου κάνετε τὸ κεφάλι μου κλάει! Καλὰ εἴσαστε ἐδῶ πέρα. Τὰ πόδια σας εἶνε ζεστά, τὸ κεφάλι δροσερὸ καὶ ἡ κυλιὰ σας ῥιωλοῖ. Τί ἄλλο θέλετε ἀκόμη; Γιατί μουρμουρίζετε; Ὅτι ἔχασαν ὡς φαίνεται, νὰ σιδερώσουν τὰ λινὰ σεντόνια τοῦ πρίντσιπα Πλημμύρης; καὶ τοῦ κόντε Χοιρομέρης δὲν θὰ το φύσκωσαν καλὰ τὸ πουλουέριο στρώμα; τοῦ λόρδου Φουκιώτη θὰ του ἔχασαν τῆς παντόφλης καὶ τῆς ῥομπιζαμάκρας; Ἄν εἶν' αὐτὸ ἡ αἰτία τῆς μουρμούρας σας, ἔχετε δίκιο, καὶ τὸ δικαίόν σας εἶνε μεγάλο. Βρὲ δὲν ἔντροπίζετε καὶ λιγάκι!... Μωρὲ γὰρ ἔσ' τὰ θαλασσοπούλια πού μ' εὐρήκανε! Τώρα σὲ λιγάκι θὰ ἰδῆτε νὰ προβάλλουν εἴκοσι κομμάτια καράδια νὰ μαλώνουν πιδὸ νὰ μας πρωτοπάρῃ καὶ νὰ μας φέρῃ ἔς τὸ χωριὸν μας· ἓνα μόνον πράγμα θὰ σας δυσκολέψῃ, πιδὸ νὰ πρωτοδιαλέξετε. Τί ὑποδοχὴ ὄμιος νὰ μας ἐτοιμάζον τάχα ἔς τὸ χωριὸν; Ἄ! ὅσο γι' αὐτὸ δὲν σας ὑπόσχομαι ὅτι πως θὰ ἔχουν στημένο κατάρτι μετ' ἐβραδεία, καὶ τραπέζι στρωμένο κάτω ἔς τὸ γιαλὸ γιὰ τὴν ἀφειτοξυλιά μας. Μάλιστα δὲν εἶνε παραῖξο ἡ ἀχάριστη πατρίδα μας νὰ φανῇ τόσο σφιχτή, ὥστε νὰ κλῆν οἰκονομία καὶ νὰ μὴ μας κάψῃ καὶ κάμπωσα πρωτοεγγήματα. Γιὰ ἀποζημιώσει ὄμιος, ἐγὼ θαρρῶ πῶς ἔμπορῶ νὰ σας βεβαιώσω, ὅτι ὅσοι ἀπὸ

σᾶς ἀγχιπᾶτε τοὺς φούτερους δὲν θὰ μείνετε παρκαπονημένοι, θὰ εἶτε φουσκωμένοι καὶ θὰ βάλτε καὶ ἔς τὸν κόρπον σας. Ἄμ' ἐγὼ ὄμιος ὁ κακόμοιρος, τί ἔχω νὰ πάλω ἐγὼ θὰ ξεπλερώσω ὅλες τῆς ἀμαρτίας τῆς δίκης σας· ὦ, τί ἔχω νὰ γίνω ὁ κακόμοιρος! Ὅχι πάλω τῶν παθῶν μου τὸν τάραχον. Ὅχι φάω ξύλο πού θὰ γίλουν τὰ πλευρὰ μου μαλακὰ σὲν τὴν κυλιὰ μου. Ὅσο συλλογοῦμαι πῶς ἡ βάρκα τοῦ μπικμπῶ μου μας ζεσταίνει αὐτὴν τὴν ὥρα, μετὰ πικάνει τούρτουρξ; Κουττάχτε τώρα τί κουταμάρα! κάθωμαι καὶ λογαριάζω ὁ βλάκας τὸ ξύλο πού ὄχι φᾶμε, καὶ δὲν κυττάζω τὴν συφορὰ μας! δὲν κυττάζω τὴν κακομοιριά μας! δὲν κυττάζω πῶς νὰ περάσωμε καλλίτερα τὴν ὥρα μας! Ἄ, ἄς τάρησωμε λοιπὸν

« ἈΝΕΛΑΜΦΕ ΦΛΟΞ » (Σελ. 49)

αὐτὰ, σφουγκρίστε, βρὲ παιδιὰ, τὰ μάτια σας καὶ τὴ μύτη σας, καὶ παρὰ νὰ γρυλιάζετε σὲν τὰ μωρὰ, ἐλάτε νὰ ἰδοῦμε πῶς νὰ περάσωμε τὴν ὥρα μας καὶ νὰ διασκεδάσωμε λιγουλάκι.

— Ναι, ναι, εἶπεν ὁ Χοιρομέρης, παίζομε τὸν καλόγερο;

— Παίζομε τὸν κρυφτό; εἶπεν ὁ Ἀγκίστρης,

— Παίζομε τὸ τόπι; εἶπεν ὁ Φουκιώτης.

— Ἄν δὲν σας πειράξῃ, εὐγενέστατοι κύριοι, εἶπεν ὁ μικρὸς Μαρτίδας, ἐγὼ θὰ σας ἔλεγα νὰ παίξωμε τοὺς στρατιῶτες.

— Ἐγὼ τίποτα δὲ θέλω, εἶπεν ὁ Πλημμύρης, μοναχὰ θέλω νὰ φύγω ἀπὸ 'δῶ.

— Ἐφέρετε παιδιὰ τί νὰ κάνωμε; εἶπεν ὁ Κουπιᾶς. Τὸ καλλίτερον ἀπὸ ὅλα εἶνε νὰ εἰπούμε παρκαμύθια. Ποῖός ἀπὸ

μᾶς δὲν ξέρει ὄχι ἓνα, ἀλλὰ καὶ δύο καὶ τρία τὸ ὀλιγώτερον; Τί καλλίτερον πράγμα σὲ μίξ συντροφιά ἀπὸ τὸ παρκαμύθι; ὅταν μάλιστα τὸ λέγῃ κανεὶς νόστιμα. Ἄς πῆ λοιπὸν καθέννας μὲς τὸ δικό του, καὶ ὅποιον παραμύθι φανῇ σὲ ὅλους μὲς τὸ νοστιμώτερον, αὐτὸς πού το εἶπε ὅτι του ἀγοράσουν οἱ ἄλλοι

ζαχαράτα μελαύρον τὴν Κυριακὴν ὅταν ἀπολύσῃ ἡ Ἐκκλησία».

Ἐυδκίμων ἡλικία! Δὲν ἐχρειάζετο περισσότερο διὰ νὰ ἀλλάξουν γνώμην καὶ νὰ δώσῃ ὁ νοῦς των, ἢ λύπη των διελύθῃ, ὅπως αἰφνης πνέει ἄνεμος καὶ καθαρίζει τὸν οὐρανὸν καὶ διασκορπίζει τὰ σύννεφα. Πάντες ἀνεφώνησαν: Παραμύθια νὰ ποῦμε, παραμύθια!

Καὶ πρέπει νὰ εἰξεύρετε ὅτι τὰ παιδιὰ εἶχον εἰς τὴν ἀποθήκην των διάφορα παραμύθια ἐπάνω κάτω ἀληθινὰ, ἐπάνω κάτω πιθανὰ, ἀπ' ἐκεῖνα νὰ ὁποῖα οἱ ναυτικοὶ φέρουν ἀπὸ τόπους μακρινούς, καὶ ἡ οἰκογένειά των τα θεωρεῖ ὡς ἱστορίαν ἀληθινὴν, καὶ ἡ μίαν γενεὰ τα διηγέται εἰς τὴν ἄλλην γενεάν, μετὰ πολλὰς προσθήκας, μετὰ πολλὰς διορθώσεις καὶ μάλιστα διπλάσια καὶ τριπλάσια κατὰ τὴν ἔκτασιν.

Τὸ στάδιον λοιπὸν ἦτο ἔτοιμον, καὶ πάντες ἐφλέ-

γοντο ὑπὸ τῆς ἐπιθυμίας νὰ ἀγωνισθῶν. Ὁ ἀγὼν οὗτος, τοῦ ὁποῖου βραβεῖον ἦσαν ὀλίγα τεμάχια ζαχαρωτῶν, ἐθέρμαινε τὴν φαντασίαν των, καὶ δὲν ἐβλεπον τὴν ὥραν πότε νὰ ἀρχίσουν.

« Ἀρχίσε σύ, Ἀγκίστρη, εἶπεν ὁ Κουπιᾶς· καταλαβαίνω ἀπὸ τὸ ζωηρὸ καὶ γελαστό σου πρόσωπον ὅτι κατὰ καλὸν τρέχει ἐπάνω εἰς τὴν γλῶσσάν σου.

— Ναι, εἶπεν ὁ Ἀγκίστρης μετὰ πολλὴν προσυμίαν καὶ ζωηρότητα, νὰ ἰδῆτε πῶς θὰ γελάσωμε! Θὰ σας εἰπῶ τὸ παραμύθι τῆς σχεδίας τῆς Μιέδοσσας, καὶ πῶς ὁ παπποῦς μου...

Ἀλλὰ δὲν εἰμπόρεσε νὰ προχωρήσῃ, διότι γενική κατακραυγὴ του ἠνάγκασε νὰ διακόψῃ τὸν λόγον του καὶ νὰ σταθῇ.

« Νά σου εἰπῶ, Ἀγκίστρη, εἶπεν ὁ Κουπιᾶς μετὰ σοβαρότητα, δὲν λέγονται τέτοια παραμύθια εἰς ἀνθρώπους νησιτικούς, καὶ οἱ ὁποῖοι εἶνε ἔς τὴν κατάστασιν εἰς τὴν ὁποίαν εἴμαστε τώρα ἐμεῖς.

Ἄν δὲν το ξέρῃς μάθε το τώρα· καὶ ὅταν πηγαίνῃς σὲ καμμίαν συναστροφή, νὰ θυμάσαι ὅτι ὁ καλοαναθερμυμένος ἀνθρώπος ποτέ του δὲν πρέπει νὰ κἀνῃ ἔτσι.

Ἄν δὲν ἔχῃς νὰ

μᾶς εἰπῇς τίποτε διασκεδαστικώτερον...

— Μὰ ἐγὼ θαρρῶ... εἶπεν ὁ Ἀγκίστρης μετὰ τρόπον ὑπερήφανον.

— Ἄλλος! ἀνεφώνησεν ὁ Κουπιᾶς.

— Ναι, ναι! ἄλλος ἀνεφώνησαν πάντες. Κάτω ὁ Ἀγκίστρης! βγάλτε τον ὄξω ἀπὸ τὴν πόρτα.

— Ἐτοὶ λοιπὸν εἰσχεστε σεῖς; εἶπεν ὁ Ἀγκίστρης. Καὶ ἐγὼ δίνω τὴν παραίτησί μου.

— Τὴν δεχόμεσθα! εἶπεν ὁ Χοιρομέρης.

— Ἐλα, Ἀγκίστρη, πᾶμε νὰ φύγωμε! εἶπεν ὁ Πλημμύρης.

— Ποῖός θέλει νὰ μιλήσῃ;

— Ἐγὼ! ἀνεφώνησεν ὁ ζωηρὸς Φουκιώτης, ὁ ὁποῖος ἦτο γνωστὸς εἰς ὅλους τοὺς στραγαλατζήδες διὰ τὴν μεγάλην ἀγάπην τὴν ὁποίαν εἶχεν εἰς τὰ ζαχαράτα. Ἐγὼ θὰ σας διηγηθῶ γιὰ ποῖα αἰτία ὁ μπάρμπας Φουκιώτης, ὁ ἀδελφὸς τοῦ παπποῦ μου δὲν

« ΚΑΛΗΜΕΡΑ ΣΑΣ, ΚΥΡΙΕΣ ΛΗΘΡΕΣ ἈΡΧΟΥΣΕΣ! » (Σελ. 52)

είμπόρεσε να καθήση ούτε μία φορά 'ς τὰ εἴκοσι τελευταία χρόνια τῆς ζωῆς του.

Τῷ ὄντι ἦτο πολὺ περίεργον νὰ μάθῃ τις δικτὶ δὲν εἰμπόρεσεν ὁ ἀδελφὸς τοῦ παπποῦ τοῦ Φυκιώτη νὰ καθήση εἰς διάστημα εἴκοσιν ἐτῶν καὶ ἦτο ἠναγκασμένος νὰ εἶνε πάντοτε ὄρθιος. Ἰννοεῖται λοιπὸν ὅτι ὄλον τὸ ἀκροατήριον ἐπερίμενε μὲ τὸ στόμα ἀνοικτὸν νὰ ἀκούσῃ τὴν περίεργον ἱστορίαν τοῦ μπάρμπα Φυκιώτη.

Ὁ Φυκιώτης ἐστάθη ὀλίγα λεπτὰ τῆς ὥρας, ὡς νὰ ἤθελε νὰ σκεφθῇ πῶς νὰ ἀρχίσῃ τὸ παραμῦθι του, ἔπειτα δὲ μὲ πολλὴν ἐρεξιν εἶπε:

«Θὰ σας πῶ λοιπὸν πῶς ὁ ἀδελφὸς τοῦ παπποῦ μου, ὁ μπάρμπα Φυκιώτης, ἀρχικαλαφάτης τῆς κορβέττας Μόσχως, ἐταξίδευεν εἰς τὴν Παγωμένην Θάλασσαν· αὐτὴ ἡ θάλασσα πρέπει νὰ ξεύρετε ὅτι εἶνε μία θάλασσα ὅπου, καθὼς το λέει καὶ τὸ ὄνομά της, εἶνε εὐκολώτερο νὰ ἀρπάξῃς ξεπαγίσματα παρά κάθε ἄλλο τι. Ἐνὰ πρωτὴ ἡ Μόσχω ἐξύπνησε ζωσμένη ἀπὸ πάγους. Οὔτε ἔμπρός νὰ πάῃ, οὔτε ὀπίσω. Τῆς ἔλεγον: ἔλα, Μόσχω μου, τράτα ἔμπρός! μὰ ἡ Μόσχω δὲν ἤθελε νὰ ἀκούσῃ· ἐκαθότανε

« ΕΚΜΙΣΕ Η ΑΡΚΟΥΔΑ ΚΑΤ' ΕΜΙΑΝ ΤΟΥ » (Σελ. 53)

κεφάλι τους, σκύβουν καὶ του κάνουν μετάνοια καὶ του φιλοῦν τὸ χέρι. Ἐπειτα μία ἀπ' αὐτὲς ἐσηκώθηκε 'ς τὰ δύο τῆς πεινὰ πόδια, καὶ τον ἀγκάλιασε καὶ ἤθελε καὶ καλὰ νὰ τον φιλήσῃ 'ς τὸ στόμα.

Ὁ μπάρμπα Φυκιώτης, ἐπειδὴ ἦταν ἄνθρωπος κοσμογυρισμένος, καὶ εἰξευρε πῶς πρέπει νὰ φέρωνται εἰ ἄνθρωποι τοῦ κόσμου, ἔβγαλε εὐθὺς τὸ καπέλλο του καὶ ἐχαιρέτισε μὲ μεγάλην εὐγένειαν καὶ εἶπε 'ς τῆς ἀρκουδῆς: Καλημέρα σας, καλημέρα σας, κυρίες ἀσπρες ἀρκουδῆδες! Ἐκεῖ πού της ἐχαιρέτιζε, ἔσκαζε τὸ νοῦ του νὰ θυμηθῇ πού της εἶχε γνωρίσῃ, γιατί βέβαια οὐ ἦταν γνωστὴς του, ἀλλοῦς δὲν εἰμποροῦσαν νὰ πᾶν νὰ τον χαιρέτισουν χωρὶς αἰτία. Ὅσον καὶ ἂν ἐσυλλογίσθῃ δὲν κατώρισε νὰ θυμηθῇ τίποτα. Ἡ πέντε ἀρκουδῆδες τον ἐσυνητρόφευαν μὲ πολλὴν εὐγένειαν ἴσα μὲ τὸ καράβι, καὶ ἀπ' οὗ ὁ μπάρμπα Φυκιώτης ἐμῆλθε μέσα 'ς τὸ καράβι, τότε ἔφυγαν ἡ ἀρκουδῆδες.

Τὴν ἄλλην ἡμέραν ἀπαντᾷ ἄλλες ἀρκουδῆδες, καὶ αὐτὲς του ἐφέρθηκαν μὲ τὴν ἴδια εὐγένεια, καὶ ἀπὸ τότε τακτικὰ ἐγύριζε 'ς τὸ καράβι συντροφειμένος ἀπὸ ἓνα κοπάδι ἀρκουδῆς, πού τον ἀκλουθοῦσαν ὡς σκυλάκια.

Τώρα καταλαβαίνετε καὶ σεις, ὅτι πῶς μέσα 'ς τὴν κορβέττα δὲν εἶχαν ἄλλην ὀμιλία, παρὰ γὰρ τῆς ἀρκουδῆς τοῦ ἀρχικαλαφάτη, καὶ ἐλέγαν πῶς τάχα ὁ ἀδελφὸς τοῦ παπποῦ μου εἶχε μέσα του τὴ χάρι, ὅτι ὅμα τον ἔβλεπαν ἡ ἀρκουδῆδες νὰ της μαγεύῃ καὶ νὰ της κἀνῃ ἀρνάκια. Ὁ ἰατρὸς τοῦ καραβιοῦ, πού ἦταν ἄνθρωπος σπουδαγμένος, ἔδωκε 'ς τοὺς ναῦτες νὰ καταλάβουν ὅτι ἡ αἰτία εἶνε ἓνα πρᾶγμα ὡς ἀέρας, νὰ ἰδῆτε πῶς το ἔλεγε, ὦ, καὶ το ἔλεγε μαγνη-

τικό, πᾶ νὰ πῆ μαγνητισμό, καὶ ἔλεγε μαθὲς πῶς αὐτὸς ὁ μαγνητισμὸς ἔβγαλε ἀπὸ τὸ κορμί τοῦ μπάρμπα Φυκιώτη, καὶ ἔμπαινε μέσα 'ς τὸ κορμί καλεμινῆς ἀρκουδῆς. Τὸ καταλάβατε, πεστεῖω, δὲν εἶνε δὲ καὶ τόσο δύσκολο πρᾶγμα.

Ὅταν ἔλυωσαν οἱ πάγοι καὶ ἡ Μόσχω ἐλευθερώθηκε, δὲν εἰξέρετε τί κακὸ ἔγινε! Χίλιες πεντακάσες ἀρκουδῆδες τὴν ἀκλουθοῦσαν κολυμπώντας, ὅταν ἐξεκίνησε νὰ φύγῃ. Καὶ χωρὶς ἄλλο, ποῖος ξέρει ὡς πού θὰ ἐπήγαιναν μαζί μὲ τὴν κορβέττα, ἀλλὰ ὁ ἀδελφὸς τοῦ παπποῦ μου τῆς ἐσυμβούλεψε γὰρ τὸ καλὸ τους νὰ γυρίσουν ὀπίσω. Ἡ ἀρκουδῆδες νᾶκούσουν τέτοιο λόγο, ἔβγαλαν ὅλες ἓνα μούγγρισμα λυπητερὸ καὶ ἐγύρισαν ὀπίσω, καὶ ἀπὸ τὴν πολλὴ τους τὴ λύπη ἐβογκοῦσαν 'ς ὄλο τὸ δρόμο, πού νὰ της ἀκούατε θὰ ἐρράγιζεν ἡ καρδιά σας. Ἀμ' καὶ ὁ μπάρμπα Φυκιώτης δὲν, καὶ αὐτὸς δὲν ἦταν πέτρα, τῆς ἐπόνεσεν ἡ καρδιά του, γιατί τόσο της ἀγαποῦσεν, ὅπου, φαντασθῆτε, ἔκανε ὄρκον ὅτι δύσκολα θὰ εὕρῃ ἄλλους φίλους τόσο πιστοὺς καὶ τόσο εὐγενεκοῦς.

Ἐπειτα ἀπὸ τρεῖς χρόνια ὁ ἀδελφὸς τοῦ παπποῦ μου ἐσυργιάνιζε ἓνα βράδυ 'ς τὸ γυαλὸ μὲ μερικὸς συντρόφους του ναῦτες, ἓνας κ' ἓνας, παιδιὰ τῆς φωτιᾶς. Ἐπειδὴ δὲν εἰξεραν πῶς νὰ περάσουν τὴν ὥρα τους, ἐπαρακάλεσαν τὸν ἀρχικαλαφάτην νὰ τους διηγηθῇ τίποτα περίεργον ἀπὸ ὅσα ἀπάντησε 'ς τὰ ταξείδια του· ἐκεῖνος τὸ λοιπὸν ἐκάθισε καὶ τοὺς ἐξίστόρησεν ὅλα ὅσα σας εἶπα γὰρ τῆς ἀσπρες ἀρκουδῆς. Οἱ ναῦτες ἐξεκαρδίσθησαν ἀπὸ τὰ γέλια, πού κόντεψαν νὰ ξεσγωνιασθοῦν ἀπὸ τὸ γέλασε γέλασε, καὶ ἐπικροῦν τὰ λόγια τοῦ μπάρμπα Φυκιώτη γὰρ χωρατὰ καὶ γὰρ κοροϊδίες. Ἐκεῖ δὲ νὰ σου καὶ ἐπερνοῦσε ἀπάνω 'ς τὴν ὥρα ἴσα ἴσα ἓνας Ἴταλός, κ' ἐκρατοῦσε μίαν μαϊμού 'ς τὸ κλουβὶ καὶ ἔσαιρνε μὲ ἀλυσίδα χονδρὴ μίαν ἀρκουδῆ κατὰμυρη καὶ κατὰμαθημένη· μὰ τί ἀρκουδῆ ἦταν ἐκεῖνη! ἄγρια καὶ μεγάλη καὶ της εἶχαν τὸ στόμα της δεμένο μὲ λουριά. Αὐτὸ δὲ ἤθελε καὶ ὁ μπάρμπα Φυκιώτης. Τοὺς εἶπε λοιπὸν νὰ βάλουν στοίχημα δύο δίφραγκα ὅτι ἡ ἀρκουδῆ θὰ του κἀνῃ μετάνοια καὶ θὰ του φιλήσῃ τὸ χέρι.

Ἐνῆς ἀπὸ τοὺς συντρόφους, ἀρχικαλαφάτης καὶ αὐτὸς, ἦταν ἀπὸ δῶ ἀπὸ τὸ χωριὸ μας, καὶ τον ἔλεγον, σταθῆτε νὰ θυμηθῶ τὸ ὄνομά του, τὸν ἔλε-

γαν μπάρμπα Καλαμῆκια. Αὐτὸς λοιπὸν ὁ μπάρμπα Καλαμῆκιας ἐδέχθηκε τὸ στοίχημα, καὶ ὄλοι λοιποὶ οἱ ναῦτες ἀπὸ δῶ τον ἔχουν, ἀπὸ κεῖ τον ἔχουν τὸν Ἴταλό, τὸν ἐκατάφεραν νὰ λύσῃ τὰ λουριά που ἦταν δεμένο τὸ στόμα τῆς ἀρκουδῆς, καὶ νὰ τὴν ἀφήσῃ λυτὴ. Ὁ μπάρμπα Φυκιώτης στέκεται ἔμπροστὰ 'ς τὴν ἀρκουδῆ, στέκεται καὶ τὴν κυττάζει κατὰμματα, καὶ ἐπήγαινε ὁ μαγνητισμὸς του 'ς τὰ μούτρα της. Ὡς φαίνεται πρέπει νὰ υποθέσωμε ὅτι ὁ μαγνητισμὸς ἦταν ξεθυμασμένος, ἢ ὅτι μοναχὰ τῆς ἀσπρες ἀρκουδῆς εἶχε τὴ δύναμι νὰ ἡμερώνῃ καὶ ὄχι τῆς μαῦρες, καὶ τοῦτο σας το λέω, ἐπειδὴ ἡ μαῦρη ἀρκουδῆ ἀντὶ νὰ σκύψῃ νὰ του κἀνῃ μετάνοια τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ παπποῦ μου, ἐσηκώθηκε

« ΛΧΙ ΚΑΚΟΥΡΓΙΑ, Μ' ΑΦΑΝΙΣΕΣ! »

μονομιᾶς 'ς τὰ πεινὰ τῆς πόδια καὶ ἔκανε νὰ χυθῇ ἀπάνω του νὰ τον φάγῃ. Ὁ μπάρμπα Φυκιώτης ὡς εἶδε πῶς δὲν χωρατεύουν τὰ σουβλερὰ ἰχθῆς τῆς ἀπιστῆς φιλενάδας του, τί νὰ κάμῃ καὶ αὐτὸς, ἐπίστεψεν ὅτι ἔχασε τὴ δύναμι του, καὶ ὡς ἄνθρωπος φρόνιμος ὅπου ἦταν, εἶδε πῶς πρέπει, γὰρ καλὸ καὶ γὰρ κακὸ νὰ το κέψῃ λάσπη. Κάνει λοιπὸν μεταβολή, ἀλλὰ ἐκεῖ που ἐγύριζε, ἐχύμιζε ἡ ἀρκουδῆ κατ' ἀπάνω του καὶ τον ἀρπάξε, μὲ συμπάθειο, ἀπὸ πῖσω καὶ τον ἔκανε ἐλεενο. « Ἀχ! κακοῦργα, μ' ἀφάνισες! » ἐφώνησεν ὁ κακόμοιρος ὁ μπάρμπα Φυκιώτης καὶ ἐπήδησεν ἀπὸ τοὺς πότους τοὺς φρικτοὺς. Νὰ λοιπὸν, κύριοί μου, πῶς τὴν ἔπαθεν ὁ μπάρμπα Φυκιώτης ὁ ἀδελ-

φὸς τοῦ παπποῦ μου, καὶ γὰρ μίαν ἡμέραν ἔχασε δύο δίφραγκα καὶ ἄλλα δύο ἀκόμη πράγματα πολυτίμητα γὰρ κείνους πού θέλουν νὰ κάθονται. Ἀπὸ κείνη δὲ τὴν ἡμέρα δὲν ἐξανακάθησε ἄλλη φορὰ εἴκοσι χρόνια ὀλάκαυρα. Ὅταν ἐγέραςε, ἔλεγε συχνὰ μὲ μεγάλην εὐχαριστήσιν τὸ πάθημά του, καὶ το ἔλεγε πάντα ὄρθιος· καὶ ὅταν τὴν ἐτελείωνε τὴν ἱστορίαν του, ἔλεγεν ὅτι δὲν πρέπει κανεὶς νὰ ἠπιστεύετῃ τῆς ἀρκουδῆς ὅπως καὶ τοὺς ἀνθρώπους.»

Η'

Ο ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΙΩΝΑΣ

Τὸ παραμῦθι τοῦ Φυκιώτη ἤρρεσεν ὑπερβολικὰ εἰς τὸ ἀκροατήριον, τὸ ὅποιον τρεῖς φορὰς ἐχειροκρότησεν. Μιχὲ μὲ τοὺς ἄλλους ἐχειροκρότησε καὶ ὁ Ἀγκίστρης, ὁ ὁποῖός τὴν εἶχε πᾶθῃ, ὡς ἐνθυμείσθε, πρῶτος πρῶτος. Ἄν καὶ ὁ διαγωνισμὸς τὴν ἡμέραν

είχε αρχίσω, πάντες όμως ήρχισαν να υποπτεύουν ότι το βραβεϊόν το εκέρδησεν ο Ψυκιώτης. Το πάθημα του μπάριμπα Ψυκιώτη, και ή χάρις με την οποίαν το εδιηγήθη ο μικρός σύντροφός των, τους διεσκέδασεν αρκετά και τους έφερεν εις εύθυμίαν, αι γλώσσαι των ελύθησαν, και διηγήθησαν διάφορα παραμύθια περιεργότατα και παραδοξότατα. Το έν παραμύθι έπαινε και άλλο εύθως ήρχιζεν. Ήτο κάτι τι αλλόκοτον και θελκτικόν να εβλέπετε την εστίαν, ή οποία εσκέρπιζεν ακόμη ζωηράς λάμψεις, τα παιδιά τα οποία περίξ της πυράς άλλα μέν εκάθηγον κατά γής ή επάνω εις εξέχον μέρος του βράχου, άλλα ήσαν εξηλωμένα κατά γής, άλλα ίσταντο όρθια και ήκροώντο μετά πολλής προσοχής εκεινον ο οποίος έλεγε το παραμύθι του, να εβλέπετε το νησίδριον

το όποιον πρό όλίγου το είχε σκεπάσει ή θάλασσα και τώρα ήτο ελεύθερον, αφ' ού τα νερά είχαν αποσυρθή, να εβλέπετε την απέρχοντον επιφάνειαν της θαλάσσης, ή οποία ήτο ακίνητος και φαίνεται ως καθρέπτης, όπου εκατοπτρίζοντο οι λάμποντες αστέρες του ουρανού, ο ύψηλός βράχος του οποίου ο όγκος ο αναλόγιος και σκοτεινός έφωτιζετο εδώ και εκεί υπό των ζωηρών αντανακλάσεων της πυράς, οι γλάροι οι οποίοι επέτιον υπεράνω της πολιώς κορυφής του βράχου, και εκτύπων τας πτέρυγας των, πάντα ταύτα, ως μία μεγάλη εικών έχουσα περιθώριον τα ήσυχα και μακρινά κύματα, άπετέλουν σκηνήν αλλόκοτον και θελκτικήν ταυτοχρόνως, αν ήτο εκεί ζωγράφος να την ζωγραφήση.

[Έπεται συνέχεια.]

Η ΑΛΩΠΗΞ ΚΑΙ Ο ΛΥΚΟΣ

Το ψύχος ήτο πολύ δριμύ και ο ποταμός είχε παγώσει. Καθημέραν οι χωρικοί έτρέπων τον πάγον διά ν' άντλήσουν νερόν, κάθε νύκτα δέ το νερόν επάγωνε και έκλειε πάλιν την όπην.

Η Αλώπηξ λοιπόν ειπέ τότε εις τον Λύκον,

— Συμπέθερε, σου άρέσουν τα ψάρια;

— Μ' άρέσουν, λέγει; τρελλαίνομαι γι' αυτά, άνεχραζεν ο λαίμαργος Λύκος.

— Λοιπόν, συμπέθερε, βλέπεις αυτή την τρύπα του ποταμού; Την νύκτα όλα τα ψάρια μαζεύονται αυτού διά ν' αναπνεύσουν άέρα. Απόψε, την ώρα που κοιμηθούν οι άνθρωποι έλα να μ' εύρης, θα πάμε να ψαρεύουμε μπαρμπούνια και χέλια.

Ο Λύκος έράνη άκριθής εις την συνέντευξιν.

— Συμπέθερε, ειπεν ή Αλώπηξ εις τον Λύκον, να ένας κάδος και ένα σχοινί. Αφησέ με να δέσω αυτόν τον κάδον εις την ούραν σου, κάθητε επάνω εις την τρύπαν' άμα βουτηχθή ή ούρά σου εις το νερόν, ο κάδος θα εθάση εις τον πάτον του ποταμού, και τα ψάρια θα πιασθούν σαν ποντίκια 'ς το δόκανο. Αν θέλης, ήμπορώ να ψαρέψω έγώ' αλλά συ είσαι πολύ δυνατώτερος από έμέ.

— Βέβαια! ειπε με άλαζονεϊαν ο Λύκος, δέσε τον κάδον 'ς την ούραν μου, δέσε τον.

Ο Λύκος λοιπόν ελάθησεν επάνω εις την όπην του ποταμού' εις αυτό το διάστημα ή πονηρά Αλώπηξ επήγε κ' επλάγιασε εις μέρος προφυλαττόμενον από τον άνεμον, εις την ρίζαν μιας ίτέας, απ' εκεί δέ παρετήρει τον συμπέθερον Λύκον.

Έπέρασεν αρκετά ώραι.

— Κρυώνω! έλεγεν ο Λύκος.

— Μην τύχη και κινηθής, συμπέθερε, γιατί θα φύγουν τα χέλια!

Έν τούτοις το νερόν όλίγον κατ' όλίγον και χωρίς θόρυβον επήγωνε και επιανεν ως πεγίς την ούραν του Λύκου.

Επλησίαζε το πρωί.

— Συμπέθερα, ειπεν ο Λύκος εις την Αλώπεκα, επέτυχε το ψάρεμά μου! στοχάσου, προσπαθώ να κινησω την ούραν μου και δεν ήμπορώ, τόσο γεμάτος από ψάρια εινε ο κάδος.

— Πρόσμεινε, ακόμη, συμπέθερε, και να ιδής τί θα ψαρέψης.

Το νερόν είχε παγώσει έντελώς πλέον και ο πάγος ήτο πυκνός, στερεός. Ο όρξων ήρχιζε ν' άσπριζε όλίγον κατ' όλίγον, διότι εξήμερωνε πλέον' κίνησις έγινετο εις το χωρίον' οι άνθρωποι επήγγαλλον εις τας εργασίας των

— Συμπέθερα Αλεπού, ειπεν ο Λύκος, έλα να με βοηθήσης να τραθήξω τον κάδον' εινε τόσο βαρύς που δεν μπορώ να κινηθώ. Έλα, κάμε γρήγορα, διότι εινε ώρα να φύγωμε.

— Κι' έγώ αυτής της γνώμης είμαι, απήντησεν ή Αλώπηξ και έφυγεν ελαφρά ως λαγώς.

Ο Λύκος προσεπάθησε να σύρη την ούραν του, άλλ' ο πάγος άντέστη. Άνθρωποι επλησίασαν' ο Λύκος έβαλε τα δυνατά του, άλλ' ο πάγος επάνη δυνατώτερος' οι άνθρωποι έφθασαν και τον εσκότιωσαν.

ΕΠΙΜΥΘΙΟΝ

Εκλέγετε τους ανθρώπους, τους όποιους θέλετε να κάμετε φίλους και συντρόφους σας, είδεμην κινδυνεύετε ν' απατηθήτε όπως ο Λύκος από την Αλώπεκα.

ΟΙ ΔΥΟ ΣΠΟΥΡΓΙΤΑΙ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ

Είνε χειμών. Τι κρύον! Ο άνεμος πνέει δυνατά, και σηκώνει τα πτερά δύο μικρών σπουργιτιών, οι οποίοι κάθονται εις το άκρον μιας στέγης. Ανατριχιάζουν τα κακόμοιρα μικρά! Από καιρού εις καιρόν κινούν τα μουδικασμένα πόδια των, βλέπει ο εις τον άλλον, ως να θέλουν να ειπουν:

— Άς έχωμεν ύπομονήν, ως προσμένωμεν ακόμη μίαν στιγμήν.

Οι μικροί των μαύροι όφθαλμοί στρέφονται προς πάσαν διεύθυνσιν' παρατηρούν εις όλα τα παράθυρα' κανείς δεν τοις ρίπτει ψίχουλα. . .

Τέλος μία κεφαλή μικρής κόρης φαίνεται όπισθεν από έν ύαλιον, το παράθυρον ανοίγεται, και μετ' όλιγον φωνή πολύ γνωστή ακούεται να τα εωνάζη:

— Μικρά, μικρά, μικρά!

Τα δύο μικρά σπουργιτάκια εκβάλλουν κραυγήν χαρής, οι όφθαλμοί των λάμπουν, κτυπούν τα πτερά των και πετούν. Τι ώρα! πού εινε να τρώγη κανείς! . . Μερικαί σπουργίται της γειτονίας ώφρελαύνται και αυτοί από την ευκκριάν, ώστε τα ψίχουλα τα όποια αφήκεν ή μικρά κόρη έξω από το παράθυρον εφαγώθησαν εις την στιγμήν!

— Ηι, πί, πί! λέγουσιν όλοι άνεχωρόντες. Σ' εύχαριστούμεν, μικρά μας φίλη, είσαι καλή κόρη και δι' αυτό μας εσυλλογίσθης!

Οι δύο σπουργίται μας επιστρέφουν εις την φωλεάν των. Η φωλεά αυτή εινε κάτω από την στέγην, μέσα εις μίαν τρύπαν ένός παλαιοῦ τοίχου. Απ' επάνω την σκεπάζει έν παλιόν κεραμίδι. Οι καίμενοι, καταπαγωμένοι από το ψύχος, σφίγγονται ο εις κοντά εις τον άλλον διά να ζεσταθούν.

Ο άνεμος φυσά, φυσά διαρκώς' ύψηλά σηκώνει εις τον άέρα την σκόνην, σκουντά με βίαν τον κηπόν των κηπουδοχών, οι δέ άνθρωποι οι όποιοι περιπατούν εις τους δρόμους εινε τυλιγμένοι μέσα εις τα επκνωφόρια των.

— Ποτέ δεν είδα τέτοιον τρελλοόρηξ, ειπεν εις εν των σπουργιτιών, προβάλλων την μικράν του κεφαλήν όπως ιδή έξω από την φωλεάν' αλλά τί άκούω; . . το σπίτι κρημνίζεται, θαρρώ.

Την ιδίαν στιγμήν μία κηπουδόχη πίπτει με θόρυβον, περνά από το άκρον της στέγης και πέρνει μαζί της το κερκιδι το όποιον έχρησάμευεν ως στέγη της φωλεάς. Οι θυμαυχείς σπουργίται, μισοκποθόμενοι από τον τρόμον, δεν τολμοῦν να κινηθούν. Τέλος, ένας απ' αυτούς ανοίγει τους όφθαλμούς του και βλέπει τον συννεφωμένον ουρανόν απ' επάνω του. Κινείται όλίγον, στρέφει την κεφαλήν, κινεί τα

πτερά και την ούραν του, παρατηρεί τον εαυτόν του εκπληκτός ότι ζή ακόμη κατόπιν από τέτοιον χλασμόν κόσμου.

— Διατί να μένωμεν έτσι ζαρωμένοι 'ς τή φωληά μας; λέγει εις την μικράν του σύντροφον. Αφ' ου δεν έχει κλειά στέγην πρέπει να την αφήσωμεν. Έλα να φύγωμεν' δεν έπαθες τίποτε, έλπίζω;

— Όχι, όχι, άπαντα αυτή, τρέμουσα.

— Λοιπόν, ως φύγωμεν εξηκολούθησεν ο σπουργίτης' γνωρίζω έν μέρος εις το όποιον θα είμεθα έντελώς εύτυχεϊς.

— Έπέταξαν και μετ' όλίγον εφθασαν εις ένα γειτονικόν δρόμον' κάθονται επάνω εις ένα κοντάρι πλησίον ενός παραθύρου.

— Δεν σου φαίνεται πως θα είμεθα πολύ καλά 'ς αυτήν την φωληά των χελιδονιών; ειπεν ο σπουργίτης.

— Σ' αυτήν την φωληά; άπεκρίθη ή σύντροφός του' τί λές, καλέ; Τι θα ειπουν τα χελιδόνια όταν γυρίσουν; ώ, χωρίς άλλο θα θυμώσουν!

— Ως τότε θα βρούμε μίαν άλλην φωληά, να τώρα κάμνει πολύ κρύο, και είμαι ξεπαγιασμένος' έλα, έλα.

Ενώ δέ έλεγε ταύτα πηδών εις την φωλεάν, συνοδευόμενος από την σύντροφόν του.

— Ω! λέγει αυτή, μου φαίνεται παράξενο πως εινε έτσι γυμνή αυτή ή φωληά' συνήθως τα χελιδόνια τας στρώνουν με ένα σωρό πράγματα' πήγαινε γρήγορα, λέγει εις τον σπουργίτην, πήγαινε να φέρης το άχυρο και τα χόρτα που έχχμε βάλει 'ς την κληρά την φωληά' να τα βάλωμεν εδώ και θα ζεστακινώμεθα πειθ πολύ. Κύττα μή ξεχάσης το μικρό κόκκινο μάλλινο πανάκι που εινε 'ς την δεξιή γωνία.

Ο σπουργίτης άναχωρεί ή σύντροφός του καθαρίζει όλίγον την νέαν αυτήν κατοικίαν έν ώ την εξετάζει:

— Αι χελιδόνες εινε πολύ επιδέξιαι, λέγει άπορώ πως ήμπορούν και κάμνουν φωληά με μόνον χόρμα, και την κάμνουν να στέκη εις τον τοίχον' ήμεις με το χο δρό μας σπουργιτικο ράχος δεν ήμπορούμεν να κάμωμεν το ίδιο. Αν μ' έρωτούσαν έμένα θα τας έλεγα ότι άδικα χάνουν τον κόπον τους' αν επώληξαν σαν έμας μέσα σε μίαν τρύπα τοίχου, τα μικρά των θα γίνονταν πάλι τόσοσιν εύμορρα όσον και τώρα. . . Μα γιατί δεν επιστρέφει; Τι κάμνει εκεί τόσοσιν ώρα; Α! να τον' τί μου φέρει; έν κομμάτι χαστί; ά, μπά, δεν άξίζει τον κόπον.

— Λυπούμαι πολύ που σ' έκαμα να περιμένης, ειπεν ο σπουργίτης άμα έμδωκεν εις την φωλεάν,

ἀλλ' ἤκουσε τί μου συνέβη. Περνώντας ἀπὸ τὴν φωλεάν τῆς ἐξαδέλφης, ἤκουσα ὅτι ἐλογόφερνε μὲ τὸν ἄνδρα τῆς.

— "Α! ὠμορφίε δὰ πού τῆς ἔχεις! τοῦ ἔλεγεν ἡ βράχη σου εἶνε σάν σίδερο σκουριασμένο· καλὰ πού ἔχεις κάτι μαῦρες σειρές, εἶθεμή. . .

— Μὰ σὺ, θέλω νὰ ξέρω, τόσο ὠμορφο βρίσκεις τὸν ἑαυτό σου, ἀπήντησεν ὁ ἄνδρας τῆς· ὦ, βέβαια, ἂν δὲν εἶχες μαῦρες σειρές σάν κ' ἐμένα, τὸ ἀνοικτὸ τὸ χρώμα τῶν πτερῶν σου δὲν θὰ φαίνονταν. Καὶ τὸ κάτω κάτω νὰ σου 'πῶ, μὲ ζαλλίζεις μὲ τὰ λόγια σου· ὅλος ὁ κόσμος γνωρίζει ὅτι οἱ σπουργίται εἶνε ὠμορφότεροι ἀπὸ τὰς γυναῖκάς των. Νά, ἔχεις μαῦρο τὸν λαιμό σου;

— "Ὁχι.

— "Ἐχεις μιὰ ἀσπρη γραμμὴ 'πάνω 'ς τῆς φτερούγες σου;

— "Ὁχι.

— Το λοιπόν, σὺπα!

Ἡ ἐξαδέλφη δὲν ἀπεκρίθη τίποτε, ἐβγήκε ἀπὸ τὴν φωλεάν καταδυσαρεστημένη καὶ ἅμα με εἶδεν ἐπάνω εἰς τὴν στέγην, μὲ διηγῆθη τὰ βέβαιά τῆς. Τὴν ἐπαρηγόρησα ὅπως ἤμπορούσα, ἀλλ' ἐπὶ τέλους τὴν ἐπεισα ὅτι ὁ ἄνδρας τῆς εἶχε δίκιον.

Ἡ σύντροφος τοῦ σπουργίτου ἤκουε μὲ προσοχὴν.

— "Ἐντούτοις, ἐξηκολούθησεν οὗτος, αἱ σπουργίταισαι ἔχουν, κάτι πού μου φαίνεται πολὺ εὐμορφο' ἐκαίνη ἡ μικρὴ κίτρινη γραμμὴ πού ἔχουν 'πάνω εἰς τὸ μέτωπόν των. Τέλος πάντων ἐξαναπήγα τὴν ἐξαδέλφη 'πίσω εἰς τὴν φωλεά τῆς καὶ τὴν ἐφιλιώσα μὲ τὸν ἄνδρα τῆς· ἐπήγα ἔπειτα εἰς τὴν τρύπα τοῦ τοίχου μας· ἐπήρα μὲ τὸ βάλμπος μου ὅτι μπόρεσα, μὰ μονάχα αὐτὸ τὸ κομματάκι τὸ χαρτί φέρω, διότι ὁ ἀέρας μὲ τάρπαζε τὰλλα. Τώρα κρυώνω, ἄς κοιμηθούμεν, αἴριο συγυρίζομεν τὴν φωλεά μας.

Ἄφ' οὗ δὲ εἶπε ταῦτα ἐπλάγιασε σιμὰ εἰς τὴν σύντροφόν του καὶ οἱ δύο ἀπεκοιμήθησαν γλυκὰ γλυκὰ.

Ὁ χειμὼν ἐπέρασε πολὺ εὐχάριστος διὰ τὸ ζεῦγος τῶν σπουργιτῶν μας· κάθε πρωτὴ ἐπήγαιναν καὶ ἐπρογευμάτιζον εἰς τὸ παράθυρον τῆς μικρᾶς τῶν φίλης καὶ ὅταν ὁ καιρὸς ἦτο καλὸς, ἔκαμνον κ' ἕνα μικρὸν περίπατον εἰς τὰ πέριξ.

Συχνὰ ἐπίσης τοὺς ἤκουαν οἱ διαβάται νὰ φλυαροῦν ἐπάνω εἰς τὰς στέγας καὶ εἰς τὰς καπνοδόχους· χωρὶς ἄλλο θὰ ὠμίλουν διὰ τὴν ἐπιστροφήν τῆς ἀνοιξῆς μὲ τοὺς σπουργίτας τῆς γειτονείας.

["Ἐπειτα τὸ τέλος]

ΤΟ ΜΥΣΤΙΚΟΝ

— Πατέρα, ἔλεγεν ὁ μικρὸς Παῦλος εἰς τὸν πατέρα του, διατί ἤλθεν ὁ δήμαρχος νὰ σε ἰδῆ; τί σου ἔλεγε;

— Μὰ εἶπε, παιδί μου, πράγματα τὰ ὅποια δὲν ἐνδιαφέρουν διόλου τὰ μικρὰ παιδιά

— Δὲν πειράζει, πατέρα, 'πὲς μου τί σου εἶπε.

— Εἶσαι φλύαρος καὶ δι' αὐτὸ δὲν σοῦ το λέγω.

— Σοῦ ὑπόσχομαι, πατέρα, πὼς δὲν θὰ το εἰπῶ κανενὸς, κανενὸς!

— Τότε λοιπόν ἄς σοῦ το εἰπῶ. Ὁ κύριος δήμαρχος θὰ βάλῃ ἀνεμοδείκτην ἐπάνω εἰς τὸ κωδωνοστάσιον τῆς ἐκκλησίας.

— Ἀλήθεια; . .

— Ναι, ἕνα ἀνεμοδείκτην ὅπως διόλου ἀλλοιοτικόν, παράξενον, πρωτοφανῆ, θὰ τον ἰδῆς· ὁ δήμαρχος ἠθέλησε νὰ κάμῃ ἐκπληξιν εἰς τοὺς δημότας του· καὶ το κρατεῖ μυστικόν, ὥστε καὶ σὺ μὴν ὀμιλῆς.

— Μὴ σε μέλη, πατέρα· καὶ πότε θὰ τον βάλουν;

— Ἀπέψε εἰς τὰς ἑξ.

Ἐπειτα ὁ Παῦλος ἐπήγεν εἰς τὸ σχολεῖον.

Ἐἰς τὰς ἑξ ὁ πατήρ τοῦ Παύλου ἐπέρασεν ἀπὸ τὴν δημαρχίαν· εἶδε πολλὰ παιδιά συνηθροισμένα, τὰ ὅποια παρετήρουν ὑψηλά, πρὸς τὴν κορυφήν τοῦ κωδωνοστασίου. Ἐἰς τὸ μέσον αὐτῶν ἦτο ὁ Παῦλος ὀμιλῶν, χειρονομῶν δὲν εἶδε τὸν πατέρα του, οὗτος δὲ ἠρώτησεν ἐν τῶν μικροτέρων παιδιῶν:

— Τί βλέπετε ἐκεῖ 'ψηλά, παιδί μου;

— Τὸν ἀνεμοδείκτην πού θὰ βάλουν.

Ὁ Παῦλος ἤκουσε τὴν ἀπάντησιν, ἐστράφη, εἶδε τὸν πατέρα του καὶ ἔγεινε κατακόκκινος.

— Καλημέρα, πατέρα.

— Καλημέρα, Παῦλε, ἔλα μαζί μου.

Ὁ Παῦλος παρηκολούθησε τὸν πατέρα του ἀνησυχος, διότι ἡ συνειδήσις τοῦ τοῦ ἔλεγεν ὅτι ἦτο ἔνοχος.

— Παῦλε, τῷ εἶπεν ὁ πατήρ, ἐφύλαξες τὸ μυστικόν;

— "Ὁχι, πατέρα.

— Ἐντούτοις μοι εἶχες ὑποσχεθῆ ῥητῶς ὅτι δὲν θὰ το ἔλεγες κανενὸς.

— Ναι, ὑποσχέθηκα, εἶπεν ὁ Παῦλος κατεντροπισασμένος.

— Λοιπόν, μάθε, Παῦλε, ὅτι ὁ ἀνεμοδείκτης τὸν ὅποιον οἱ συμμαθηταί σου περιμένουν ἐμπρὸς εἰς τὸ κωδωνοστάσιον, εἶνε ἐπινοήσις ἰδική μου τὴν ὅποιαν ἔκαμα διὰ νὰ σε δοκιμάσω. Ἐνθυμήσου αὐτὸ τὸ πᾶθημα, παιδί μου Παῦλε, καὶ ἄς σου γίνῃ μάθημα· ὁ ἀκριτόμυθος, δηλαδή ὅποιος δὲν φυλάττει τὰ μυστικά πολλάκις γίνεται ἐπιδολῆς χωρὶς νὰ το θέλῃ. Αὐτὴν τὴν φορὰν ἡ βλάβη δὲν εἶνε μεγάλη· αἴριον οἱ συμμαθηταί σου θὰ σε περικαίξουν, καὶ θὰ τιμωρηθῆς σὺ ὁ ἴδιος διὰ τὴν ἀκριτομυθίαν σου.

ΦΙΛΟΜΗΛΑ

ΔΕΝ ΕΙΝΕ ΛΑΙΜΑΡΓΟΣ

(ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΔΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ)

Ἡ Ἀνθὴ σήμερον ἦτο πολὺ φρόνιμος, ἐμελέτησε τὰ μαθήματά τῆς, ἔγραψε τὸ γράψιμόν τῆς, δι' αὐτὸ ἡ μήτηρ τῆς τὴν ἔστειλε νὰ παῖξῃ εἰς τὸν κήπον.

Ἡ Ἀνθὴ ἐπήρε μαζί τῆς καὶ τὴν κούκλαν τῆς, τὴν Ἀνθούλαν.

Καὶ ἡ Ἀνθούλα ἐπίσης ἦτο φρόνιμος· ἀλλ' ἡ Ἀνθούλα εἶνε πάντοτε φρόνιμος.

Ποτὲ δὲν κλαίει, ποτὲ δὲν θυμάνει, ποτὲ δὲν κτυπᾷ τὴν παραμάναν τῆς.

Ἡ Ἀνθὴ λοιπόν τῇ εἶπε:

— Εἶσαι φρόνιμη, μικρούλα μου, καὶ γι' αὐτὸ θὰ σε ὑπάγω περίπατον.

— Μπέε! μπέε! ἤκουσθη τότε μιὰ φωνὴ ἀπ' ὀπίσω τῆς.

Ἐἶνε ὁ Ἀσπρούλης, τὸ ἀρνάκι. Καὶ μὲ τὸ μπέε! μπέε! του θέλει νὰ εἶπῃ: Καὶ ἐγώ, ἤμουν φρόνιμο!

— Ἀλήθεια! εἶπεν ἡ Ἀνθὴ. Καὶ ὁ Ἀσπρούλης ἦτο φρόνιμος, καὶ ὁ Ἀσπρούλης πρέπει νὰ ἔλθῃ περίπατον.

Ἡ Ἀνθὴ ἐνδύει τὴν κούκλαν τῆς, τῆς βάζει τὸ τριανταφυλλὶ φορεματάκι τῆς καὶ τὸ μικρὸν στακτί τῆς ἐπανωφοράκι.

— Τί ὠμορφη πού εἶσαι, Ἀνθούλα μου! τῇ λέγει.

— Μπέε! ἀκούεται καὶ πάλιν ἡ μικρὰ φωνὴ τοῦ Ἀσπρούλη.

— Καὶ σὺ εἶσαι πολὺ ὠμορφος, εἶπεν ἡ Ἀνθὴ, ἀλλὰ δὲν ἔχεις ἀνάγκην νὰ σου φορέσουν τὸ φόρεμά σου, τὸ φορεῖς νύκτα καὶ ἡμέρα.

— Τώρα, 'πὲς μου, Ἀνθούλα μου, ἀγαπᾷς τὰ γλυκὰ; ἐρωτᾷ ἡ Ἀνθὴ τὴν κούκλαν τῆς.

— Μπέε! φωνάζει ὁ Ἀσπρούλης. — Ἡ κούκλα δὲν ἀπαντᾷ τίποτε.

— Μπα! κύρ Ἀσπρούλη, τί λαίμαργος πού εἶσαι! μάθε ὅτι δὲν πρέπει ποτὲ κανεὶς νὰ ζητᾷ τίποτε εἰς τὸ τραπέζι. Πάρε παράδειγμα τὴν Ἀνθούλα μου που δὲν ἔμει.

Καὶ ἡ Ἀνθὴ πλησιάζει τὸ γλύκισμα εἰς τὰ χεῖλη τῆς Ἀνθούλας, ἀλλ' ἡ Ἀνθούλα τα κρατεῖ κλειστά καὶ τόσο σφικτὰ μάλιστα ὥστε οὔτε ἓνα μικρὸ κομματάκι δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ ἐμβῆ εἰς τὸ στόμα τῆς.

— Γιὰ ἔδες, Ἀσπρούλη, τί καλὴ κόρη που εἶνε ἡ Ἀνθούλα, προτιμᾷ νὰ μὴ φάγῃ αὐτὴ γλύκισμα καὶ νὰ το ἀφήσῃ σὲ σένα.

Καὶ το ἔδωκεν εἰς τὸν Ἀσπρούλην.

Πῶς σας φαίνεται, μικρά μου φίλοι, αὐτὴ ἡ κούκλα; ἐγὼ νομίζω ὅτι ἤξεύρει καὶ φέρεται πολὺ καλὰ καὶ ἴσως μερικὰ κοριτσάκια κάμουν καλὰ νὰ τὴν μιμηθοῦν.

Η ΝΕΡΑΪΔΑ

ΚΩΜΩΔΙΑ ΕΙΣ ΠΡΑΞΙΝ ΜΙΑΝ

ΠΡΟΣΩΠΑ

ΕΛΕΝΗ, 8 ἐτῶν

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ, ἀδελφὸς τῆς 6 ἐτῶν

ΕΥΘΑΛΙΑ, οἰκοδιδασκάλισσα

ΚΥΡΑ ΚΑΤΕΡΙΝΑ, γραῖα χωρική

Ἡ σκηνὴ παριστᾷ μικρὸν δάσος μέσα εἰς τὸ ὁποῖον τρέχει μικρὸν ρυάκιον.

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ

ΕΛΕΝΗ, ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ

ΕΛΕΝΗ. Νά, τὸ ποταμάκι, Ἀλκιβιάδη ἡ Εὐθαλία μᾶς εἶπε νὰ μὴν πάμε πάρα πέρα, καὶ πρέπει νὰ σταματήσωμεν ἕως ἐδῶ. Ἰσως ἀπαντήσωμε καὶ καμμιὰ νεράϊδα γιατί αἱ νεράϊδες μέσα ἔς τὰ δάση καὶ ἔς τὰ ποτάμια εἶνε κρυμμένες.

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Ὡς τώρα ποτὲ δὲν ἔτυχε νὰ ἰδοῦμε ἡ Εὐθαλία λέγει πῶς δὲν εἶνε πλεῖσ νεράϊδες ἔς τὸν κόσμον.

ΕΛΕΝΗ. Γιατί τάχα δὲν ἴδνε πλεῖσ; Ἰσως εἶνε πλεῖσ ἄγες ἀπὸ ἄλλοτε, μὰ θὰ μένουν κάμποσες ἀκόμη.

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Καὶ πῶς μποροῦμε νὰ τὴν γνωρίσωμε ἂν ἰδοῦμε καμμιὰ νεράϊδα;

ΕΛΕΝΗ. Νά, αἱ νεράϊδες εἶνε γρη῏ες, πολὺ γρη῏ες, μὲ σχισμένα ρούχα, ἡ εὐμορφες, πολὺ εὐμορφες, μὲ χρυτὰ φορέματα καὶ διαμαντένιες κορόνες.

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Ἐγὼ θέλω νὰ βροῦμε μὴ εὐμορφῆ.

ΕΛΕΝΗ. Κ' ἐγὼ μὰ ἔς τὴν ἀρχὴ σκίνομαι ἀσχημῆς, καὶ περιπατοῦν σκυφτὰ σκυφτὰ ἀκρυμθῆντας σ' ἓνα ραβδί. Τὸ κάνουν ἐπιτηδες γιὰ νὰ δοκιμάσουν τὰ παιδιὰ μὰ ὅταν αὐτὰ φερθοῦν εὐγενικὰ καὶ ὅπως πρέπει, ἀλλάξουν μὲ μᾶς καὶ γίνονται εὐμορφες καὶ τὰ χαρίζουν τότε πράγματα, πράγματα!

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. (Σκεπτικῶς) Δὲν μου λές, καὶ μὲν

Ἐλένη, ἡ γρη῏η πού ἦλθε σήμερον τὸ πρωτὸ ὡς τὰ κάγκελα τοῦ σπιτιοῦ μ' ἓνα καλὰ καὶ ἓνα ραβδί μὴν ἦταν νεράϊδα;

ΕΛΕΝΗ. Μπορεῖ μὰ γιὰ δὲν τὴν εἶδε.

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Ἄν μου περνοῦσε ἀπὸ τὸν νεῦ πῶς ἦταν νεράϊδα, θὰ τῆς ἔλεγα: καλημέρα, τί κάνετε, καλὰ εἶσθε; μὰ ἦταν τόσο ἀσχημῆ, τόσο ἀσχημῆ πού τὴν ἐπερίπαιξα ἄγαν.

ΕΛΕΝΗ. Τὴν ἐπερίπαιξες! Ἄχ! Ἀλκιβιαδάκη μου, φθηνὰ τὴν ἐγλύττωσες! ἂν ἦταν νεράϊδα θὰ σ' ἄγγιζε μὴ μὲ τὸ ραβδί τῆς καὶ θὰ σ' ἔκανε... πουλί!

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Καὶ τί με νοιάζει; ἄς μ' ἔκανε πουλί μὲν μ' ἄρῆσουν τὰ πουλιὰ πετοῦν ψηλὰ ψηλὰ καὶ δὲν ἔχουν μαθήματα νὰ διαβάσουν!

ΕΛΕΝΗ. Νά, μὰ τα σκοτιῶνουν οἱ κυνηγοί. Μποροῦσε νὰ σε κάμῃ κι' ἄλλο πρᾶγμα ἀκόμη χειρῖτερο: ἀράχνη, κάμπικ...

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Ὡ!

ΕΛΕΝΗ. Βάτραχος!

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Ὅχι, δὲν θέλω!

ΕΛΕΝΗ. Χοῖρο!

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Ὅχι, ὄχι!

ΕΛΕΝΗ. Φεῖδι!

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. (ἔτοιμος νὰ κλάσῃ) Σῶπα, Ἐλένη, σῶπα!

ΕΛΕΝΗ. Πρέπει νὰ φέρεται κανεὶς ὅπως πρέπει μὲ τῆς νεράϊδες γιατί, μάθε το, δὲν παίζουν.

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Ἄχ, καὶ νᾶρχονται καμμιὰ! νᾶδλεπες τί εὐγένεια θὰ τῆς ἔδειχνα ἔχω μαζί μου τὸ τᾶσι μου ὅθ τῆς ἔδινα νὰ πιῇ νερό...

ΕΛΕΝΗ. Κ' ἐγὼ ἐπῆρα τὸ δικό μου τὸ πῆρα ἐπιτηδες.

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Αἱ Ἐλένη, κῦττα ἐκεῖ κάτω, βλεῖπεις μιὰ γρη῏η; τὴν εἶδες; Μὴν εἶνε ἡ νεράϊδα;

ΕΛΕΝΗ. Μπορεῖ.

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Βαστὰ ἓνα καλὰθι.

ΕΛΕΝΗ. Κ' ἓνα ραβδί.

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Περπατεῖ σκυφτὰ, σκυφτὰ!..

ΕΛΕΝΗ. Χωρὶς ἄλλο νεράϊδα εἶνε.

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Ἦ καλὰ μας!

ΕΛΕΝΗ. Κῦττα νὰ φανῆς εὐγενῆς.

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ.

Ὡ, θὰ ἰδῆς. Μὰ θὰ μας χαρίσῃ τίποτε, Ἐλένη;

ΕΛΕΝΗ. Χωρὶς ἄλλο.

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Κάνει νὰ τῆς ζητήσῃ, κανεὶς ὅ,τι θέλει;

ΕΛΕΝΗ. Γιατί ὄχι;

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Ἐγὼ ἤθελα νὰ με κάμῃ νὰ μαθῶν τὰ μαθήματα μου χωρὶς νὰ διαβάξω.

ΕΛΕΝΗ. Ἐγὼ ἤθελα... μὰ σῶπα... νὰ τὴν. Ἄς πάμε νὰ τὴν ἀνταμώσωμε.

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. (Τρέχει ἐμπρὸς, ἀλλ' ἐπιστρέφει κατατρομαχμένος) Ἄχ! δυστυχία μου, Ἐλένη, Ἐλένη! εἶνε αὐτὴ! ἐκείνη... ἡ γρη῏η πού ἐπερίπαιξα τὸ πρωτὸ... θὰ με κάμῃ βάτραχο... χοῖρο... φεῖδι...

ΕΛΕΝΗ. Δὲν θὰ σε γνωρίσῃ. Σοῦκοῦσαν τὰ μαθῶν σου κ' ἐγεινες ἀλλοιότικος.

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Νά, μὰ πάλι φοβοῦμαι, ἀχ πῶς φοβοῦμαι! (Κρύπτεται ὀπίσω ἀπὸ τὴν Ἐλένην).

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΑ

ΕΛΕΝΗ, ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ, ΚΥΡΑ ΚΑΤΕΡΙΝΑ.

ΕΛΕΝΗ. (Μὲ πολλὴν εὐγένειαν) Καλὴ ἡμέρα, κυρία!

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. (Κρύπτων τὸ πρόσωπόν του μὲ τὰς

χεῖράς του) Καλημέρα, κυρία, εἶσθε καλὰ;

ΚΥΡΑ ΚΑΤΕΡΙΝΑ. Ἔτσι κ' ἔτσι, παιδάκια μου, σὰν γρη῏η πούμαι...

ΕΛΕΝΗ. Θὰ κουρασθήκατε, κυρία ἀφήστε με νὰ κρατήσω ἐγὼ τὸ καλὰθι σας.

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ (Ἐξακολουθεῖ νὰ κρύπτῃ τὸ πρόσωπόν του) Κ' ἐγὼ, κυρία, θέλω νὰ το κρατήσω.

ΚΥΡΑ ΚΑΤΕΡΙΝΑ. Αφήστε, αφήστε, παιδάκια μου, τώρα δὲν εἶνε βαρὺ τὸ καλὰθι μου, εἶνε ἄδειο...

Γυρνῶ ἀπ' τὴν ἀγορά... πῆγα καὶ πούλησα τὰ χορταρικά καὶ τ' αὐτὰ μου... Τὸ πρωτὸ ἦταν βαρὺ, καὶ τότες ἤθελα νὰ βρῶ κανένα χριστικὸ νὰ μου τὸ πάγῃ ἄγιο δρόμο. Μὰ δὲν βρῆκα κανένα... ἓνα παιδί μονάχα ἀπάντησα ἐδῶ σιμά, κι' αὐτὸ μ' ἐπαίριπαιξε...

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ:

Ὡ! (Κρύπτεται καὶ πάλιν ὀπίσω ἀπὸ τὴν ἀδελφὴν του).

ΚΥΡΑ ΚΑΤΕΡΙΝΑ. Ὅλα τὰ παιδιὰ δὲν εἶνε σὰν καὶ σὰς, μικρά μου. Ὁ πατέρας καὶ ἡ μητέρα σας εἶνε πολλὸ εὐτυχισμένοι πού ἔχουν τέτοια παιδιὰ...

ΕΛΕΝΗ. (Πρὸς τὸν Ἀλκιβιάδην) Εἶδες πού δὲν σ' ἐγγώρισε; δὲν σου τῶλεγα ἐγὼ;

ΚΥΡΑ ΚΑΤΕΡΙΝΑ. Εἶσθε μονάχα σας ἐδῶ, παιδάκια μου;

ΕΛΕΝΗ. Νά, κυρία ἔχομε τὴν ἄδεια νὰ ἐρχομασθε ἕως ἐδῶ. Μᾶς ἄρῆσει πολὺ αὐτὸ τὸ μέρος.

ΚΥΡΑ ΚΑΤΕΡΙΝΑ. Νά, εἶνε εὐμορφο. Κ' ἐγὼ θὰ σταθῶ ἐδῶ μὴ σταλιά νὰ ξεκουρασθῶ καὶ νὰ φάγω ἓνα κομματάκι ψωμί (Κάθηται καὶ ἐκβάλλει ἀπὸ τὸ θυλάκιόν τῆς ἓν τεμάχιον ξηροῦ ψωμιοῦ.)

ΕΛΕΝΗ. Μονάχα ψωμί ἔχετε, κυρία;

ΚΥΡΑ ΚΑΤΕΡΙΝΑ. Καλὰ που βρέθηκε κι' αὐτὸ, κόρη μου... πόσες φορές δὲν τῶγω οὔτε αὐτὸ!..

ΕΛΕΝΗ. (Μὲ χαμηλὴν φωνήν) Ἀλκιβιάδη...

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. (Ὁμοίως) Ἦ θέλεις;

ΕΛΕΝΗ. Δὲς τῆς τὴν σοκολάτα σου.

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Μὰ...

ΕΛΕΝΗ. Δὲς τὴν γρη῏ορα. Θυμήσου πῶς τὴν ἐπαίριπαιξες τὸ πρωτὸ.

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Μὰ δὲν μ' ἐγγώρισε!

«ΕΛΕΝΗ, ΚΥΤΤΑ ΕΚΕΙ ΚΑΤΩ ΒΛΕΠΕΙΣ ΜΙΑ ΓΡΗΑ;»

ΒΛΕΝΗ. Μπορεί νά σε γνωρίση... και τότε;...
ΚΥΡΑ ΚΑΤΕΡΙΝΑ. Τι κρυφομιλάτε αὐτοῦ, παιδάκια μου;

ΒΛΕΝΗ. Ὁ ἀδελφός μου θέλει νά σας δώσει σοκολάτα γιὰ νὰ φάτε μετ' τὸ ψωμί σας.

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Μά...

ΚΥΡΑ ΚΑΤΕΡΙΝΑ. Ἀλήθεια! ὦ, πού νά το χαρῶ τὸ μικρό μου ποῦνε πονετικὸ καὶ λυπᾶται τῆς φτώχης. (Ὁ Ἀλκιβιάδης τὴν δίδει τὴν σοκολάταν τοῦ χωρὶς προθυμίαν) Ἐυχαριστῶ! εὐχαριστῶ! ὁ Θεὸς νά σας το πληρώσῃ, παιδάκια μου.

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. (Κατ' ἰδίαν) Νά ἴδουμε, θά μου χάρισῃ κἀν τίποτε;...

ΒΛΕΝΗ. Μήπως διψᾶτε, κυρία;

ΚΥΡΑ ΚΑΤΕΡΙΝΑ. Ναι, διψᾶσα καὶ θὰ πάγω νὰ πιῶ ἀπὸ τὸ ποτάμι.

ΒΛΕΝΗ. Θὰ τρέξω νά σας φέρω ἕγώ, κυρία, μετ' τὰ σιμυριά.

ΚΥΡΑ ΚΑΤΕΡΙΝΑ. Ναι, διψᾶσα καὶ θὰ πάγω νὰ πιῶ ἀπὸ τὸ ποτάμι.

ΒΛΕΝΗ. Θὰ τρέξω νά σας φέρω ἕγώ, κυρία, μετ' τὰ σιμυριά.

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Κ' ἐγώ. (Καὶ οἱ δύο τρέχουν εἰς τὸ ρυάκιον, ἐπιστρέφουν δὲ μετ' ἑλίγον καὶ προσφέρουν εἰς τὴν Κυρὰν Κατερίναν δροσερὸν νερὸν μετ' τὰ σιμυριά.)

ΒΛΕΝΗ. Ἀπὸ τὸ δικό μου νὰ πιῆτε, κυρία.

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Ἀπὸ τὸ δικό μου, ἀπὸ τὸ δικό μου!

ΚΥΡΑ ΚΑΤΕΡΙΝΑ. Θὰ πιῶ καὶ ἀπὸ τὰ δύο, μὴ σας νοιάξῃ, μὰ ἀγάλλῃ ἐγάλλῃ. — Ποῦ κάθισθε, παιδάκια μου;

ΒΛΕΝΗ. Σ' αὐτὸ τὸ σπῆτι.

ΚΥΡΑ ΚΑΤΕΡΙΝΑ. Σ' αὐτὸ τὸ σπῆτι;... μὰ τότε τὸ παιδί πού μ' ἐπερίπαξε μὴν εἶνε ἀδελφός σας;

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Ὁχι, δὲν ἔχει ἀδελφόν.

ΚΥΡΑ ΚΑΤΕΡΙΝΑ. Τότε θὰ εἶνε ἐξαδέλφῃ σας, γιατί σὰς μοιάζει.

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ (πρὸς τὴν Ἑλένην) Πῶς με κυττάζει! Ἑλένη. Ἀλκιβιάδῃ, πές το, πές το πῶς εἶσαι σὺ αἱ νεράιδες τα ξέρουν ὅλα καλλίτερα νά τῆς το πῆς μόνος σου καὶ νά τὴν παρακαλέσῃς νά σε συγχωρήσῃ.

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Ναι, κ' ἄς με κἀν ὅτι θέλει; βγάτραγο, χοῖρο, φεῖδι; θά τῆς το πῶ. (Πίπτων εἰς τὰ γόνατα) Νά με συγχωρήσῃτε, κυρία, νά με συγχωρήσῃτε ἐγὼ εἶμι.

ΚΥΡΑ ΚΑΤΕΡΙΝΑ.

Σὺ;

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Ναι, ἐγὼ εἶμι τὸ κακὸ παιδί πού σας ἐπερίπαξε τὸ πρῶτ', συγχωρήσῃτε με, κυρία, καὶ μὴ μ' ἀλλάξετε καὶ με κάνετε κανὲν ἄσχημο ζῆφο!..

ΚΥΡΑ ΚΑΤΕΡΙΝΑ. Μὰ σὺ ἄλλαξες μόνος σου, ἀγόρι μου, κ' ἔγεινες ἕνα καλὸ παιδάκι... Σὲ συγχωρῶ μετ' ὅλη μου τὴν καρδιά.

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. ὦ, εὐχαριστῶ, κυρία, εὐχαριστῶ!

ΚΥΡΑ ΚΑΤΕΡΙΝΑ. Καὶ θαρρῶ πῶς γιὰ νά με ξεθυμώσῃς μοῦ ἔδωκες τὴν σοκολάταν σου; τὸ βρήκα, αἱ;

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Ναι, κυρία, γι' αὐτό.

ΚΥΡΑ ΚΑΤΕΡΙΝΑ. Ἦτο πολὺ κελή.

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. (Στενάζων) Τὸ ξέρω!..

ΚΥΡΑ ΚΑΤΕΡΙΝΑ. Ἐγὼ τ' ἀγαπῶ τὰ παιδάκια πού λέγουν μόνον τοὺς τὰ σφάλματα τους. Εἶσαι καλὸ παιδί καὶ σ' ἀγαπῶ πολὺ.

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Ἄν εἶν' ἔτσι, σὰς παρακαλῶ νά με φιλήσῃτε.

ΚΥΡΑ ΚΑΤΕΡΙΝΑ. Μετὰ χαρᾶς. (Τὸν φιλεῖ)

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. (Κατ' ἰδίαν) Ἡ νεράιδα μ' ἐφίλησε!

ΒΛΕΝΗ. Κ' ἐμένα, κυρία!

ΚΥΡΑ ΚΑΤΕΡΙΝΑ. Καὶ σένα, κόρη μου ὡς τόσο πολὺ παράξενο πρᾶγμα μοῦ φαίνεται παιδικὸν σὰν κ' εἴσαι νά θέλουν νά τα φιλήσῃ μὴ γρη῏α σὰν κ' ἐμένα.

« ΕἶΣΘΕ ΜΟΝΑΧΑ ΣΑΣ ΕΔΩ, ΠΑΙΔΑΚΙΑ ΜΟΥ; » (Σελ. 59)

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Γιατί ξέρουμε πῶς εἶσθε... .

ΒΛΕΝΗ. (Χαμηλοφώνως) Σὺπα, δά' καυμένε' δὲν πρέπει νά το καταλάβῃ, πῶς τὴν νομίζομε νεραίδα.

ΚΥΡΑ ΚΑΤΕΡΙΝΑ. Αἱ, φθάνει πλεῖα, παιδάκια μου, ὅσο ξεκουράσθηκα' ἄς σηκωθῶ τώρα νὰ πάγω εἰς τὴ δουλειά μου. (Σηκώνεται)

ΒΛΕΝΗ. (Χαμηλοφώνως πρὸς τὸν Ἀλκιβιάδην) Κότταξέ τὴν καλά, Ἀλκιβιάδῃ. Νά, νά τώρα θαρρῶ ὅα μεταμορφωθῆ!..

ΚΥΡΑ ΚΑΤΕΡΙΝΑ. Σὰς εὐχαριστῶ, παιδάκια μου.

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. (Χαμηλοφώνως πρὸς τὴν Ἑλένην) Μὰ δὲν μεταμορφώνεται... .

ΒΛΕΝΗ. Περίμενε δά' εἰς' ἕνα;

ΚΥΡΑ ΚΑΤΕΡΙΝΑ. Καλὸ βράδυ, καλὰ μου παιδιά. (Ἀπομακρύνεται).

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. (Λυπημένος). Φεύγει!..

ΒΛΕΝΗ. Τὸ κάμνει διὰ νά μας δοκιμάσῃ' θὰ ξαναγυρίσῃ' ἀκουσέ με.

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Ἐγὼ σου λέγω πῶς φεύγει μετ' τὰ σωστά τῆς καὶ δὲν θὰ μεταμορφωθῆ. Πρέπει νὰ τρέξωμε κατόπιν τῆς. (Τρέχουν) Κυρία!

ΒΛΕΝΗ. Κυρία!

ΚΥΡΑ ΚΑΤΕΡΙΝΑ. (Ἐπιστρέφουσα) Τί εἶνε, καλὰ μου παιδιά;

ΒΛΕΝΗ. Σὰς ἐφερθήκαμε εὐγενικά, δὲν εἶν' ἔτσι;

ΚΥΡΑ ΚΑΤΕΡΙΝΑ. Πολὺ εὐγενικά.

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Σὰς ἔδωκα σοκολάταν.

ΒΛΕΝΗ. Ἐγὼ σας ἔδωκα νὰ πιῆτε μετ' τὰ σιμυριά.

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Κ' ἐγώ.

ΒΛΕΝΗ. Καὶ θὰ κρατούσαμε καὶ τὸ καλάθι σας, ἂν ἠθέλατε.

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Κ' ἄς ἦταν καὶ βαρὺ.

ΚΥΡΑ ΚΑΤΕΡΙΝΑ. Πολὺ καλὰ, ἀρχοντόπουλά μου' μὰ δὲν σας εἶπα εὐχαριστῶ γιὰ ὅλα αὐτά;

ΒΛΕΝΗ. Ναι, μά... .

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Μεταμορφωθῆτε τώρα πλεῖα, κυρία... ἀλλάξετε.

ΚΥΡΑ ΚΑΤΕΡΙΝΑ. (Με ἐκπληξιν) Ν' ἀλλάξω;... .

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Ἀπὸ ἄσχημη πού εἶσθε τώρα γενῆτε νέα καὶ εὐμορφῇ καὶ βάλετε τὴν χρυσοῦ σας φορεσιά καὶ τὴν διαμαντένια σας κορβίνα.

ΚΥΡΑ ΚΑΤΕΡΙΝΑ. Χρυσὴ φορεσιά; διαμαντένια κορβίνα; Μὰ δὲν μου λέτε γιὰ ποιὸν με πέρνετε;

ΒΛΕΝΗ. Γιὰ νεραίδα' δὲν εἶσθε νεραίδα;

ΚΥΡΑ ΚΑΤΕΡΙΝΑ. (Τελῶσα) Νεραίδα! χά, χά, χά! ἢ κυρὰ Κατερίνα, νεραίδα!.. .

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Σὰς παρακαλῶ, κυρία, μεταμορφωθῆτε.

ΚΥΡΑ ΚΑΤΕΡΙΝΑ. Ἀχ, παιδιά μου, κ' ἐγὼ αὐτὸ θέλω. Ἄν μπορούσα νά γίνω νέα θὰ γινόμουν εἰς τὴ στιγμῇ' ἂν μπορούσα νά κάμω ὄχι μὴ χρυσοῦ φορεσιά μὰ μὴ ὑποφερτὴ φορεσιά ἀπὸ μερινὸ, θὰ τὴν ἔκανα εἰς τὴ στιγμῇ. Μὰ, γιὰ τὴν κακὴ μου τύχη, δὲν μπορῶ. Τὰ χρόνια μ' ἐγέρασαν, καὶ ὁ Θεὸς μ' ἔκανε πτωχή. Τέτοια ὅα μείνω ὅσο νά με πάρῃ εἰς τὸν ἄλλον κόσμον, εἶπου θὰ με κάμῃ νέα ἢ πλούσια, ἂν θέλῃ ὁ ἴδιος... .

ΒΛΕΝΗ. Λοιπὸν ἀλήθεια δὲν εἶσθε νεραίδα;

ΚΥΡΑ ΚΑΤΕΡΙΝΑ. Ὁχι, παιδιά μου, δὲν εἶμι.

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Καὶ δὲν θὰ μας κάμῃτε τίποτε δῶρο;

ΚΥΡΑ ΚΑΤΕΡΙΝΑ. Ἀχ, παιδάκια μου, τί ἔχω νά σας δώσω ἐγὼ ἢ κακομοῖρα;

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Δὲν ξέρατε πόσο ἠθέλα ἕνα ἀλογάκι μετ' τροχού; νὰ τρέχῃ μόνον του... .

ΒΛΕΝΗ. Κ' ἐγὼ μὴ μὴ μὴ, μεγάλη κούκλα πού νά μιλῇ... .

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Κ' ἐγώ... .

ΚΥΡΑ ΚΑΤΕΡΙΝΑ. Μὰ δὲν ἔχω τίποτε ἀπ' αὐτὰ ἐγώ, ματάκια μου.

ΒΛΕΝΗ. Ἄς εἶνε' δότε μας ὅ,τι ἔχετε, ὅ,τι θέλετε.

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Ναι, ὅ,τι θέλετε.

ΚΥΡΑ ΚΑΤΕΡΙΝΑ. Μὰ δὲν ἔχω τίποτε, τίποτε, τίποτε!.. Ἄ!

ΒΛΕΝΗ. Ἄς εἶνε' δότε μας ὅ,τι ἔχετε, ὅ,τι θέλετε.

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Ναι, ὅ,τι θέλετε.

ΚΥΡΑ ΚΑΤΕΡΙΝΑ. Μὰ δὲν ἔχω τίποτε, τίποτε, τίποτε!.. Ἄ!

ΒΛΕΝΗ. Ἄς εἶνε' δότε μας ὅ,τι ἔχετε, ὅ,τι θέλετε.

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Ναι, ὅ,τι θέλετε.

ΚΥΡΑ ΚΑΤΕΡΙΝΑ. Μὰ δὲν ἔχω τίποτε, τίποτε, τίποτε!.. Ἄ!

ΒΛΕΝΗ. Ἄς εἶνε' δότε μας ὅ,τι ἔχετε, ὅ,τι θέλετε.

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Ναι, ὅ,τι θέλετε.

ΚΥΡΑ ΚΑΤΕΡΙΝΑ. Μὰ δὲν ἔχω τίποτε, τίποτε, τίποτε!.. Ἄ!

ΒΛΕΝΗ. Ἄς εἶνε' δότε μας ὅ,τι ἔχετε, ὅ,τι θέλετε.

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Ναι, ὅ,τι θέλετε.

ΚΥΡΑ ΚΑΤΕΡΙΝΑ. Μὰ δὲν ἔχω τίποτε, τίποτε, τίποτε!.. Ἄ!

ΒΛΕΝΗ. Ἄς εἶνε' δότε μας ὅ,τι ἔχετε, ὅ,τι θέλετε.

« ἌΣ ΤΑ ΜΕΤΡΗΣΘΕΝ » (Σελ. 62)

ΣΚΗΝΗ ΤΡΙΤΗ

ΒΛΕΝΗ, ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ

ΒΛΕΝΗ. Ἄς λέγῃ πῶς δὲν εἶνε νεραίδα' ἐγὼ σου λέγω πῶς εἶνε.

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Ἐγὼ λέγω πῶς δὲν εἶνε' ἂν εἶνε γιὰ τὴν δὲν μεταμορφωθῆκε;

ΒΛΕΝΗ. Αὐτὸ δὲν σημαίνει' μὰς ἔδωκε φουντούκια.

Αί νεράιδες χαρίζουν πολλές φορές φουντούκια, μαγικά φουντούκια που έχουν μέσα διαμάντια.

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Αλήθεια; Λοιπόν να τα σπάσωμε, να ιδούμε!

ΕΛΕΝΗ. Πρώτα ως τα μετρήσωμε' ένα, δύο, τρία, τέσσαρα, πέντε, έξη, επτά, οκτώ, εννέα, δέκα, ένδεκα, δωδεκα' είνε δώδεκα.

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Έξη για μένα κ' έξη για σένα. Άς τα σπάσωμε.

ΕΛΕΝΗ. Όχι όμως με τα δόντια' ή μητέρα δέν θέλει.

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Τα σπάνωμε με της πέτρες (Θραύει τὸ πρῶτον λεπτοκάριον)

ΕΛΕΝΗ. Αί, λοιπόν;

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Λοιπόν... είνε φουντούκι.

ΕΛΕΝΗ. Ένα άλλο, σπάσε ένα άλλο να ιδούμε.

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. (Άφοῦ ἔθραυσε πολλά) Νά, να κ' άλλα! δέν βλέπω τίποτε μέσα... αὐ ὄχι, βλέπω ένα σκουλήκι' μήν είνε αυτό τὸ διαμάντι;...

ΕΛΕΝΗ. Τὴν ἐπάθαμε!

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Άχ, καὶ να τῶξεραι... Μὰς ἐνοροῦ-δεψε ή νεράιδα σου.

ΕΛΕΝΗ. Δέν είνε νεράιδα, Αλκιβιάδη... ὄχιε μάγισσα...

ΣΚΗΝΗ ΤΕΤΑΡΤΗ

ΕΛΕΝΗ, ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ, ΕΥΘΑΛΙΑ

ΕΥΘΑΛΙΑ. (Φωνάζουσα) Έλένη! Αλκιβιάδη! αὐτοῦ εἰσθε; Ναι; Εἰσθε πολὺ φρόνιμα ἀφοῦ ἐμίμνητε ἔκου σας εἶπα. Καὶ τί παιγνίδι ἐπαίξατε;

ΕΛΕΝΗ. Τίποτε.

ΕΥΘΑΛΙΑ. Μοῦ φαίνεται σάν νάχετε κάτι.

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Ἐμίμνη θυμωμένοι.

ΕΥΘΑΛΙΑ. Διατί;

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Πέρασ' ἀπ' ἐδῶ μία γρηά. Τῆς ἐδώκαμεν σοκολάτα καὶ νερὸν καὶ αὐτὴ μας ἔδωκε καὶ τί ἐλεεινὰ φουντούκια.

ΕΥΘΑΛΙΑ. (Άφοῦ ἔφαγεν ἕν) Δέν μου φαίνονται διόλου ἐλεεινὰ. Ἐγὼ τα εὐρίσκω μάλιστα πολὺ ὠραῖα.

ΕΛΕΝΗ. Ναι, καλὰ σάν φουντούκια, ἀλλά...

ΕΥΘΑΛΙΑ. Σάν φουντούκια, βέβαια καὶ τί ἄλλο θέλετε να εἶνε...

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Θέλωμε νάχουν διαμάντια μέσα.

ΕΥΘΑΛΙΑ. Διαμάντια;

ΕΛΕΝΗ. Ναι. Τὴν Κυρὰ Κατερίνα τὴν πῆραμε γιὰ νεράιδα καὶ θέλωμε να μας κάμη χαρίσματα...

ΕΥΘΑΛΙΑ. Ἡ Κυρὰ Κατερίνα δέν είνε νεράιδα' μόνον ε' τὰ παραμύθια είνε νεράιδες, σὰς τῶχαι εἰπεῖ τόσες φορές...

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Τὸ ἤξευρα ἐγὼ, μὰ ή Έλένη μοῦ εἶπε...

ΕΛΕΝΗ. Νόμιζα πὸς βρίσκουνταν ἀκόμη κάμποσες ἐδῶ κ' ἐκεῖ ἄχ! πόσο ἤθελα να βρίσκουνταν!... Μὰ αὐτὴ ή κυρὰ Κατερίνα ἔπρεπε ἀπ' τὴν ἀρχὴ νά μὰς τὸ πῆ τίς δέν ἦταν νεράιδα.

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Βέβαια' τῆς ἐδείξαμε τόσην εὐγένεια, τῆς ἔδωκα τὴν σοκολάτα μου. Πῶς μετόνοιωσα!

ΕΥΘΑΛΙΑ. Παράξενο! τὴν περασμένην ἑβδομάδα καὶ οἱ δύο σας ἐδώκατε τὸ πρόγευμά σας ε' ἐκεῖνο τὸ πτωχὸ παιδάκι, καὶ ὄχι μόνον δέν ἐμετανοήσατε, ἀλλ' εἶχατε μιὰ χαρὰ!

ΕΛΕΝΗ. Τότε ἦταν ἄλλο πράγμα' ἐπεινοῦσε τὸ κνημόριο καὶ τοῦ ἐδώκαμε τὸ πρόγευμά μας με τὴν καρδιά μας, ἀπὸ καλοσύνη ἐνῶ τώρα... τώρα...

ΕΥΘΑΛΙΑ. Ὅ,τι ἐδώκατε τὸ ἐδώκατε ἀπὸ συμφέρον, καὶ δέν ἐκάματε διόλου καλὰ. Ὅπο ος δίδει με τὸ σκοπὸ να κερδίση, πολλές φορές γελιέσκει. Πρέπει να δίδωμε διὰ να κάμωμεν καλόν, διὰ να μας χρεωστοῦν χάριν, καὶ μ' αὐτὸν τὸν τρόπον δέν κινδυνεύομεν να χάσωμεν τίποτε.

ΕΛΕΝΗ. Αλήθειε εἶνε αὐτὸ!

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Λοιπόν, Εὐθαλία, εἰσθε βεβία ὅτι δέν είνε πλειὰ ε' τὸν κόσμον νεράιδες;

ΕΥΘΑΛΙΑ. Εἶμαι βεβαιοτάτη. Ἐρωτήσατε τὴν μητέρα σας, καὶ θά σας πῆ, ὅπως καὶ ἐγὼ, ὅτι ποτε δέν ὑπῆρξαν νεράιδες, παρὰ μόνον μέσα εἰς τὰ παραμύθια ποῦ διαβάθουν τὰ μικρὰ παιδάκια.

ΕΛΕΝΗ. Κρίμα! κρίμα!

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Ὅστε ὅποιος πειράζει τῆς γρηῆς δέν φοδεῖται να τον κάμουν ἄσχημο ζῆτο;...

ΕΥΘΑΛΙΑ. Ὅχι' διότι τότε εἶνε πλέον ζῶον τὸ παιδί ποῦ του βικσῶ ή καρδιά του να φαῖη κκχὸν σὲ μίαν γραῖαν δέν εἶνε ἄνθρωπος. εἶνε ζῶον, θηρίον. Πρέπει να ἐμίμνη εὐγενεῖς, παιδιά μου, εἰς τοὺς γέρους. Τὰς γραῖας, δέν πρέπει να τὰς τιμῶμεν μόνον καὶ μόνον διότι ἠμπορεῖ να εἶνε νεράιδες' ἔχσαν πολὺ, καὶ ὑπέφερον πολὺ αὐ καϊμένα! ἔχουν ἰδεῖ τόσα πράγματα εἰς τὴν ζωὴν των' δι' αὐτὸ πρέπει να τὰς σεβώμεθα ἡμεῖς οἱ νεώτεροι. Καὶ ἐκτὸς τούτου, εἶνε ἀδύνατα πλάσματα, καὶ τὰ ἀδύνατα πλάσματα πρέπει να τὰ βοηθῶμεν. Εἴτε πλούτια λοιπὸν εἶνε, εἴτε πτωχαί, μήν περιμένετε ἀπ' αὐτὰς μαγικά δῶρα, ἀλλά, ἂν με τὴν καλὴν διαγωγὴν σας γίνετε ἄξιοι να σας δώσουν τὴν εὐχὴν των, ή εὐχὴ των ὅα σας φέρη καλόν, εὐτυχίαν...

ΕΛΕΝΗ. (Εἰς τὸν Αλκιβιάδην) Καλὰ λέγει ή Εὐθαλία. Πολὺ σωστὰ λόγια μὰς εἶπε.

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Αλήθεια! Έλένη...

(Παράφρασις)

ΑΡ. Π. ΚΟΥΡΤΙΑΝΗΣ

«ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ»

Εὐγε καὶ ὑπέρευε σε, καλὰ μου φίλοι, Ἄργυρὸ καὶ Ἄγγελιή Παπαμάρκου διὰ τὴν ὑπὲρ τῆς Πατρίδος εἰσφορὰν σας, εἶνε πολὺτιμα τὰ σαράντα φράγκα τὰ ὑποῖά μοι ἐστίατε ἀπ' οὐ προέρχονται ἀπὸ τὰς μικρὰς σας οικονομίας ἀλλ' ἀκόμη πολυτιμότερὰ μοι ἐφάνησαν τὰ χρυσὰ λόγια τῆς ἐπιστολῆς σας με τὰ ὅποια συνοδεύετε τὴν εἰσφορὰν ταύτην' τοιαῦτα ἑλληνίδες ὡς σεῖς εἶνε καμὰρ τῆς Πατρίδος. Ὡς πρὸς τὸ σταλὲν ποσὸν ὅα ἴδθητε προσεχώσῃ ἂν ὁ ἀνοίξω στήλην εἰσφορῶν ή βχι' ἂν στελεῶν ἀκόμη καὶ ἄλλοι φίλοι μου καὶ ἄλλαι φίλαι μου καὶ συναχθῆ ποσότης ὅπως οὐν ἄξιε ταῦ σκοποῦ, τότε θ' ἀνοίξω, εἶδαμῆ ὅα ἐπιστρέψω ἔσα ἔλαθω εἰς τοὺς μικροὺς καὶ τὰς μικρὰς φιλοπατρίδας λυπουμένη ὅτι ή εὐγενὴς προθυμία των δέν εὔρε πολλοὺς μιμητάς.

Περαστικὰ, περαστικὰ, βασιλῆ τῆς Ἐρήμου καὶ γράφε μου τώρα συχνά. Σὲ πιστεύω ὅτι ή σιωπὴ σου δέν προήλθεν ἐξ ἀμελείας' δέν σε νομίζω ἀμελῆ, διότι ἂν σ' ἐνόμιζον τοιαύτην εἰς τὰ κηθήματά σου, εἴτε εἰς τὰλλα καθήκοντά σου, ὅα σου νυχόμην περυστικὰ καὶ ἀπὸ αὐτὴν τὴν τρομερὴν ἀσθένειαν, ή ὅποια καταγίρεται ὅποιον πιάση εἴτε μικρὸς εἶνε εἴτε μεγάλος καὶ ή ὅποια λέγεται ἀμέλεια' ὄχι, ὄχι δέν τὴν ἔχεις σὺ τὴν ὀλεθρίαν αὐτὴν νόσον ή ὅποια μαρμνίει τὴν εὐφυῖαν ὡς ή φυλλαῖρα τὰ κλήματα καὶ κατατρῶγει τοὺς καλλιτέρους χαρακτήρας ὡς ή σκωρὴ τὸν σίδηρον σὺ εἶσαι καλὴ κόρη. — Ἐκτιμῶ πολὺ τὴν προθυμίαν σου ὡς πρὸς τὴν συνεισφορὰν σου ὑπὲρ τῆς Πατρίδος, ἀλλ' ἀκόμη δέν ἀπερῆσαις ὀριστικῶς ν' ἀνοίξω κατάλογον συνεισφορῶν' σὲ συνεκίνησε πολὺ μοῦ γράφεις ή ἐπιστολὴ τῆς μικρῆς Ὀλγας Σπάθη' καὶ ποῖον δέν συνεκίνησε; ἔλοι μου γράψουν περὶ αὐτῆς' ποῦ να εἰξεύρη ή μικρούλα φίλη μου ὅτι ἀπέκτησε τόσην φήμην καὶ ὅτι περὶ αὐτῆς γίνεταί λόγος εἰς τὰ περισσώτερα μέρη τοῦ πολιτισμένου κόσμου, δηλαδὴ παντοῦ ἔπου πηγαίνει ή ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ; Βλέπετε, μικρὰ μου Ὀλγα, βασιλῆ τῆς Ἐρήμου καὶ λοιπαὶ μου φίλαι πόσον ἀνταμειβονται αὐ καλαὶ ἰδέαι, καὶ αὐ καλαὶ πράξεις;

Ναι, νέε μου φίλε, μικρὸ μου Ἰωαννίδη, εἶμαι σύμφωνος καὶ σου, ή ἐπιστολὴ σου ἔχει πολλὰ λάθη' ἀλλὰ σὺ τα συγχωρῶ εὐχαριστικῶς διὰ πρῶτον διότι εἶσαι μικρὸς ἀκόμη, καὶ δεύτερον διότι συναισθάνεσαι τὰ λάθη σου καὶ τα ὀμολογεῖς' σφάλμα δὲ τὸ ὅποῖον συναισθάνεταί τις καὶ ἔχει ἀπόψαν να τὸ διορθώσῃ, εἶνε μισοδιορθωμένον' ὅστε δουλειά, παιδί μου! ἐγὼ θά παρατηρῶ τὰς ἐπιστολάς σου με προσοχὴν καὶ ἂν εὐρίσκω εἰς κάθε νέαν ὀλιγώτερον λάθη θά σου λέγω; εὐγε! Παιδικὰ πνεύματα να μου στειλῃς ἄλλα.

Εὐχαριστήθηκα πολὺ διὰ τὴν χαρὰν τὴν ὅποιαν ἠσθάνθησ ἄμα ἔλαθες τὰ φυλλαῖά μου, ἀγαπητὸ Θεοδοσιᾶδη, ἀλλὰ πολὺ περισσώτερον εὐχαριστήθηκα διὰ τὰς εὐχαριστήσεις τῆς ἀξιοτίμου μητρός σου, ή ὅποια μ' εὐχαριστεῖ ἀδίωτι ή ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ἔγενεν αἰτίαι καὶ σῆμαρον ἐπιμελεῖται ὁ ἀδελφός σου Λεωνίδας ὁ Σπαρτιάτης' Ὅταν ἐμπνέω καλὰς ἰδέαι εἰς τοὺς μικροὺς μου φίλους, ὅταν τους κάμνω καλλιτέρους, εἶμαι εὐτυχῆς, ναι, πολὺ εὐτυχῆς!...

Ἄλλο παιδικὸν πνεῦμα να μου στελλῃς, ἀγαπητὴ μου Εὐγενία Ὀρλάνδου, διότι αὐτὸ τὸ ἔχω δημοσιεύσει.

Ὅραῖον εἶνε τὸ ψευδώνυμόν σου, Ἀλέκτορ τῆς Λύγης, ἐπίλω ὅτι θά λαλήῃ συχνά ν' ἀκούω τὴν φωνὴν σου; Κουκουρικὰ! Κουκουρικὰ!

Ὡ Δέμοστᾶζουσα Κυρδία, με τὸ περικαθὲς καὶ βομαντικὸν ψευδώνυμόν σου, διὰ δέν μου γράφεις καὶ ὀλίγας λέξεις;... δέν σου φιλνεταί κάπως περὶ ἑνασθλήσας διὰ μίαν ἀμοστᾶζουσαν κωδῖαν να λύη ἄπλωσ συλλαβογράφους καὶ λεξιγράφους καὶ να μὴ λέγη τίποτε, τίποτε;

Εὐχαριστικῶς θά δημοσιεύω πνευματικὰς ἀσκήσεις, ἂν μου ἀρέσουν, ἀγαπητὸ Λεμὴν τῆς Ζέας' ἀλλὰ να μὸς τὰς στὴλῃς σὺ ὁ ἴδιος, σὲ παρακαλῶ, καὶ να μὸς γράφῃς τακτικὰ διὰ να σου ἀπαντῶ' δέν εἰξεύρεις πόσον ὠφελούναται ὅσοι ἔχουν καὶ μου ἀλληλογραφίαν' ξεμουδιάζει τὸ χέρι των καὶ συνειθίζουν να γράφουν' καὶ ἐπιμετα διατί να βάλῃς εἰς κόπον τὸν καλὸν πατέρα σου να μὸς γράφῃ;

Πόσον μ' ἀρέσει τὸ ψευδώνυμόν σου, Ξανθοῦλα! ἔχει χάριν. ἔχει ποιήσιν, (Μὴν εἶδες τὴν Ξανθοῦλα; — Τὴν εἶδα χθὲς ἀργά...) ἔχει δέν εἰξεύρω κ' ἐγὼ τι. Ἄλλὰ κρίμα ἐν τῶσον εὐμόρφον ψευδώνυμόν να μὸς γράφῃ τόσον ὀλίγα' κριμὰ!...

Ἄκουε ἐκεῖ ἂν θέλω να ἔχω καὶ καὶ σου ἀλληλογραφίαν, Χαράλαμπε Βυζάντη; θέλει κ' ἐρώτημα, παιδί μου; ὀέλω, ὀέλω καὶ γράφε με συχνά.

Ναι, εἶσαι φιλόπατρις, φίλε μου Κατάρη, καὶ λυπεῖσαι πολὺ διότι εἶσαι μικρὸς ἀκόμη καὶ δέν εἰμπορεῖς να δείξῃς καὶ δι' ἔργων τὴν φιλοπατρίαν σου. Τί να γίνῃ; ὑπομονή! τὰ χρόνια περνοῦν τῶσον γρήγορα ὥστε δέν ὀ ἀργήσῃ να ἔλθῃ ή ποθητὴ στιγμή τὴν ὅποιαν ζητεῖς.

Ἡ ἐπιστολὴ σου μοι ἐφάνη ὡς μυθεσώρημα, φίλε μου βασιλεῦ τῆς Ἐρήμου' τί ἐπεισώδια τί περιπέτεται! Ἦισο εἰς Πάρι-Σαῖδ, ἀλλ' ἐπειδὴ ἐκεῖ δέν ὑπάρχουν κτηλλήλα σχολεῖα, μετέβης εἰς Κέρκυραν, εἰς τὸ Ἑλληνικὸν ἐκπαιδευτήριον «Καποδιστριας» εἰς τὸ ὅποῖον σπουδάζεις ὡς ἑσωτερικὸς μιλητής. Εἰς Πάρι-Σαῖδ εἶχες γνωρῖσαι τὸν Ἰέραν τοῦ Μωριᾶ, ὅστις διὰ τὴν αὐτὴν με σὲ αἰτίαν ἐπήγεν εἰς τὴν πατρίδα του. Εἶνε ὠραῖα, καὶ περικαλλῆς ή Κέρκυρα καὶ εἶσαι κατχημαγευμένος, ἀλλ' ἔχεις καὶ μίαν λύπην ὅτι εἶσαι μακρὰν, μακρὰν ἀπὸ τοὺς προσφιλεῖς σου γονεῖς' συχνὰ ἐνθυμεῖσαι καὶ τὸν φίλον σου Ἰέραν τοῦ Μωριᾶ καὶ εἰς τὰς στιγμὰς τῆς μελαγχολίας σου λέγεις: Ἰσοῦ να εἶνε, τί να κάμνη, ἀράγε να μ' ἐνθυμῆται; θέλεις να τῷ στειλῃς ἐπιστολὴν καὶ δέν εἰξεύρεις ποῦ εἶνε. Ἄκουε, Ἰέραν τοῦ Μωριᾶ, ποῦ εἶνε ὁ φίλος σου; τώρα ποῦ τὸ ἐμάθησ γράψῃς του γράμμα διὰ να δείξῃς ὅτι τον ἀγαπᾷ; καὶ σὺ ὅποιος ἐκεῖνος καὶ ὅτι εἶσαι ἄξιος φίλος του.

Μὲ συνεκίνησε βεβίως, καλὴ μου φίλη Ἐλένη Κκλαγόροβιτς, ή ἐπιστολὴ σου' αὐ! εἶσαι ἀληθῆς Ἑλληνίς οὐχὶ μόνον διότι ή μακαρίτης μητὴρ σου κατήγετο ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα, ἀλλὰ καὶ διότι ἔχεις ἑλληνικὴν καρδίαν' ἐγὼ θά σ' ἀγαπῶ με τὴν ἰδιαιτέρην ἑλληνὴν ἀγάπην με τὴν ὅποιαν ἔχπαῶ τὰς φίλας μου αὐ ὅποια εἶνε μακρὰν, μακρὰν, εἰς ἕνας χώρας. Ἰράφῃς μου συχνά, γράφε μου πολλὰ διὰ να ἐλαφρόναται ή καρδιά σου ή ὅποια φαίνεται στενωχωρημένη.

Ἦισο: ἀξέπαινος, Ἄνα Τελαμεῖνιε, διὰ τὴν τάξιν τὴν ὅποιαν δεικνύεις' ἔχεις εἰς ἄλλα χαρτὴ τὴν ἐπιστολὴν σου, εἰς ἄλλα τὰς λύσεις, εἰς ἄλλα τὰς πνευματικὰς ἀσκήσεις σου εἰς ἄλλο τὸ παιδικὸν πνεῦμά σου. Τί καλὰ ἂν σ' ἐμιμοῦντο βλοῖ πόσον θά μ' εὐκόλυνον! ὅα τοῖς ἔλεγα ὅτι λέγω καὶ εἰς σὲ αὐτὴν τὴν στιγμήν: Εὐγε!

Ἡ χαρὰ σου! εἶνε ή γλυκωτέρα χαρὰ, Μονὴ τοῦ Ἀρχαδίου, διότι εἶνε ὠραῖον ν' ἀνταμειβεται κανεῖς καὶ να βραβεύεται! Εἶθε ὅπως ἐβραβεύθησ πρὸ ὀλίγου εἰς τὸν Διαγωνισμόν τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ, να βραβευθῇς καὶ ἄλλοτε καὶ πολλάκις εἰς τὴν ζωὴν σου. — Καὶ ποῖος θά με βραβεύῃ; θά μ' ἐρωτήσῃς. — Οἱ ἀξιοτίμοι γονεῖς σου, οἱ γνώριμοί σου, ή κοινωνία ναι, μικρὰ μου φίλη, ή ζωὴ εἶνε ὡς διαγωνισμός καὶ εὐτυχεῖς ὅσοι με τὴν καλὴν διαγωγὴν των καὶ τὰ καλὰ αἰσθλήματά των γίνουσι ἄξιοι τῆς ἀγάπης καὶ τῆς ἐκτιμῆσεως τῶν ὀμοίων των, διότι αὐταὶ εἶνε τὸ ἄριστον βραβεῖον.

Και άλλας πνευματικές ασκήσεις να μου στείλεις, καλή μου φίλη Θεοδώρα Π. Λαμπρίκη.

Ναι, *Μέλεον Τενέδιε*, έλαβον ύ,τι έστειλες και μεϊνε ήσυχος, το αυτό λέγω και δια σε, αγαπητή μου Δικατερίνη Κ. Σκοπέτου.

Τέλος πάντων μ' ένθυμήθης, *Μάχη τοῦ Μαραθῶνος*. Πολύ σας αγαπῶ, *Μικρὲ Έθελοντά* και *Γλανκόχρατος Σημάλα*, πρὸ πολλοῦ ήθέλατε να γίνεται φίλοι μου αλλά ήσθε πολύ μικροί· τώρα που έρεγαλώσατε πλεία και είμπορεϊτε να μου γράφατε με τὸ χεράκι σας νά μου γράφετε συχνά, διότι κ' εγὼ πολύ σας αγαπῶ.

Ἀλήθεια, Ἀρρώμητος Μπουμπουλίνα, μούτρα που τα είχε εκείνος ὁ ἀγριάρητας, ὁ δῆμιος τοῦ Ὁμάρι Πῶι πῶι! Ἡ βραχυλογία εἶνε ἀρετὴ, *Ναύαρχε Μισαούλη*, ἀλλ' εἰς τὸν κατάλληλον καιρὸν, ἔχι πάντοτε· διότι ἂν παραδεχθῶμεν ἀπολύτως ἔτι ἄσων ὀλιγώτερα ἡμιλεί τις τόσον καλύτερος εἶνε, οἱ βίωθοι ὅα ἦσαν οἱ πλέον ἐνάρετοι ἄνθρωποι τοῦ κόσμου.

Ἄφ' οὗ μ' ἐρωτᾷς δια τὸ ψευδώνυμόν σου, Ἀπόμαχος τῆς Λέσθου, θά σου εἰπῶ τὴν γνώμη μου· ἔχι, δέν μου ἀρέσει· ήθελον να λάβης ἔχι τοιοῦτο, γεροντικὸν ψευδώνυμόν, ἀλλ' ἐν νεανικῶν, ἐνθουσιῶδες· ἐπρωτιμῶν να λέγεσαι; *Πολεμιστῆς τῆς Λέσθου, Πυρπολητῆς τῆς Λέσθου*, καὶ τοιοῦτον τέλος.

Ὁ Βασιλεὺς τῆς Ἐρήμου στέλλει τὰς προσήσεις του εἰς τὴν Βασιλίδα τῆς Ἐρήμου, τῆς ὁποίας ἐπιθυμεῖ να μάθῃ τὸ ἀληθές ὄνομα. — Ὁ Βράχος τῶν Γλάρων εὐχαριστεῖ τὸν Πρίγκηπα Ζιλάχ δια τοὺς ἀσπασμοὺς του και ἀσπάζεται τὸν Παροδργον Ὀδυσσεά, τὸν Ὀδυσσεά Ἀνδροθτσον, και τὸν Ἄρην. — Ὁ Οὐράνιος Ἄγγελος ἀσπάζεται τὸν Ἐνδοξον Περικλῆ και τὸ Χάρι τῆς Γραβιᾶς, τὸ ὄποσον παρακαλεῖ να τῷ εἰπῇ τὸ ἀληθές ὄνομά του. — Ἡ Μάχη τοῦ Μαραθῶνος ἐρωτᾷ τί γίνεται τὸ Ἑλληνοπούλον τοῦ Ὀλύμπου και τῷ στέλλει τοὺς ἀσπασμοὺς τῆς. — Ὁ Απόμαχος τῆς Λέσθου ἀσπάζεται τὸν Γέρον τοῦ Μωριᾶ, και τὸν Ἀθαράσιον Διάκον.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

17. Ἑλιποσύμφωνον. Ὁ—ύ'έ'—α''ι'ο'—ά'α'ο'—εί'ε—ί'ο'δ'ε'ο'—α''δ'—ά''ου—α'ά'ου.

Ἐστᾶλη ὑπὸ τῆς Παιδείδος τῆς Ἐρήμου.

18. Συλλαβόγραφος.

Τὸ πρῶτόν μου σε προσκαλεῖ, τὸ δευτερόν μου λάμπει, Ζῶον εἶνε τὸ ὄλον μου, τὸ ζεύρον ἔλ' οἱ κάμποι.

Ἐστᾶλη ὑπὸ Δ. Εὐσταθιάδου.

19. Συλλαβόγραφος.

Γράμμα εἶνε τὸ πρῶτόν μου, ὡς και τὸ δευτερόν μου, Τὸ τρίτον ἀκρωτήριο ἀπέναντ' ἐνὸς ἄλλου. Βιβλίον δια τοὺς μικροὺς εἶνε τὸ σύνολόν μου

Ἐν σχήματι μεγάλου.

Ἐστᾶλη ὑπὸ τοῦ Πήλου τῆς Ἐριδος.

20. Συλλαβόγραφος.

Τὸ πρῶτόν μου εἶνε θεός, τὸ δευτερόν ἀγία, Τὸ σύνολόν μου βρίσκειται στὰ ἱερὰ βιβλία.

Ἐστᾶλη ὑπὸ τοῦ Αἰάντος; τοῦ Τελαμωνίου.

21. Λεξιγραφος.

Πόλις νέα κ' εγὼ εἶμαι· Καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα κεῖμαι· Ἄν τὴν κεφαλὴν μ' ἀλλάξῃς,

Τί νομίζεις πῶς θά γίνω;

Πάλιν πόλις θά νά μεῖνω.

Ἐστᾶλη ὑπὸ τοῦ Λιμένος τῆς Ζίας

22. Ἀναγραμματισμοί.

Ὅταν σε κρατῶ στενάξεις και πένθηφορεῖς ἄμοῦ· Ἄν με ἀναγραμματίσης, θά εἰσελθῃς δι' ἐμοῦ.

Ἐστᾶλη ὑπὸ τῆς Σουβούλας.

23. Αἶνιγμα.

Ὅσῳ μικρὸ και ἂν με ἔῃτε, Πάντοτε μέγα θά με πῆτε.

Ἐστᾶλη ὑπὸ τοῦ Λυδισμένου Πεντικῶ.

24. Αἶνιγμα.

Τέσσαρες εἶμεθ' ἀδελφοί ὁ εἰς μακρὸν τοῦ ἄλλου· Καὶ καταλαβανόμεθα ὑπὸ θυροῦ μεγάλου·

Ὁ εἰς τὸν ἄλλον πολεμᾷ κ' εἰς τὸ κενόν τον σπρώχνει

Κ' ὅστις νικήσῃ ἐξ ἡμῶν εὐθύς τοὺς ἄλλους διώχνει,

Ἄνοιξε τὸ παράθυρο ἂν ἴθες νά μας γνωρίσης,

Ἐν τούτοις ὁμῶς πρόσεχε νά μὴν κρυολογήσης.

Ἐστᾶλη ὑπὸ τοῦ Ἀπομάχου τῆς Λέσθου.

25. Ἀκροστιχίς. Τὰ ἀρχικὰ γράμματα τῶν ζητουμένων ὀκτώ λέξεων ἀποτελοῦσι τὸ ὄνομα φιλοσόφου:

1. Πρωτεύουσα Νομοῦ. 2. Ἡπειρος. 3. Ἀρχαῖος βασιλεὺς. 4. Ὀπωρικὸν 5. Ποταμός. 6. Ἐπιπλον. 7. Ἐντόσιον. 8. Θρησκευτικὸν βιβλίον.

Ἐστᾶλη ὑπὸ τοῦ Τροπαίου τῶν Πλαταιῶν.

26. Ἀπροσῶκητον. Διατί εἰς τὰς λιτανείας κρατοῦν ἔμπρὸς φανάρια ἀναμμένα;

Ἐστᾶλη ὑπὸ τοῦ Τροπαίου τῶν Πλαταιῶν.

27. Ἀπροσῶκητον. Δια δύο κρεβάτια καλά στρωμένα πῶσα σινδόνια χρειάζονται;

Ἐστᾶλη ἀπὸ τὸ Παληκί τῆς Φακῆς.

28. Ἀπροσῶκητον. Δια δύο κρεβάτια καλά στρωμένα πῶσα σινδόνια χρειάζονται;

Ἐστᾶλη ἀπὸ τὸ Ζιζάνιον.

ΛΥΣΕΙΣ

- 9. Εὐτυχῆ εἶνε τὰ τέκνα ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα δύνανται να ἀποδώσωσιν εἰς τὸν πατέρα των και τὴν μητέρα των τὰς φροντίδας τὰς ὁποίας ἔλαβον ἀπὸ αὐτοῦς εἰς τὴν παιδικὴν των ἡλικίαν. — 10. Διάλογος. (Διά, λόγος). — 11. Κλίβανος, λίθινος. — 12. Πόνος ὄνος. — 13. Ἄρκτος, ἄρτος. — 14. Ἀτμόπλοιον. — 15. Αἱ τέσσαρες ὥραι τοῦ ἔτους. — 16. Πλάτων (1. Πάρης. 2. Λέων. 3. Ἄρης. 4. Τάμεσις. 5. Ἰσκαηνία. 6. Νεάπολις.)

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΙΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΥΣΑ

Ἀξίαντος ἤδη τοῦ 7ου ἔτους τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ, παρακαλοῦμεν τοὺς κυρίους συνδρομητὰς τοὺς μὴ ἀνανεώσαντας εἰσεῖτι τὴν συνδρομὴν των και ἐπιθυμοῦντας να ἐξακολουθήσωσι λαμβάνοντες αὐτὴν και κατὰ τὸ ἀρχαῖον 8ον ἔτος 1886 να μας ἀποστείλωσιν ἐγκαίρως δια συστημένης ἐπιστολῆς τὸ ἀντίτιμον τῆς συνδρομῆς των (οἱ ἐν Ἑλλάδι φρ. 5 και μετὰ τῆς ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ φρ. 7,50· οἱ δὲ ἐν τῇ Ἐξωτερικῇ χρυσᾷ φρ. 8 και μετὰ τῆς ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ χρυσᾷ φρ. 9, δεκτὰ και εἰς χαρτονόμισμα ἢ γραμματόσημον παντὸς ἔθνους) ἵνα μὴ ἐπέλθῃ διακοπὴ τῆς πρὸς αὐτοὺς ἀποστολῆς τοῦ φύλλου.

Ἐν Ἀθήναις ἐκ τοῦ τυπογραφείου τῶν Κατεστημάτων ΑΝΕΣΤΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ 1886 — 384

Ἐκδοθὲν ἐν Ν. Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΥΦΑΓΙΟΣ.

Ο ΤΟΚ

(ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΔΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ)

Εἶμαι μικρὸ σκυλάκι, ἀλλὰ καλὸ σκυλάκι. Τὸν κύριόν μου τον λέγουν Γεωργάκη· ἐμένα με λέγουν Τόκ, και ἔχω πολλὰς χάρες. Θέλετε να σας εἰπῶ τί εἰμπορῶ να κάμνω; Εἰμπορῶ να στέκωμαι σοῦζα 'ς τὰ ὀπίσθιά μου πόδια. Εἰμπορῶ να κρατῶ ἕνα ραβδί ὅπως στρατιώτης κρατεῖ τὸ ταυφεκι. Εἰμπορῶ να πηδῶ ἐπάνω ἀπὸ ἕνα μπαστοῦνι. Εἰμπορῶ να προσμένω να εἰποῦν: «Ἐν, δύο, τρία!» προτοῦ χάψω τὸ κομμάτι τῆς ζάχαρης· που μου ἔχουν βαλμένον ἐπάνω εἰς τὴν μύτη μου. Εἰμπορῶ να λέγω: Γάβ! Γάβ! Εἰμπορῶ να τρέχω γρήγορα ὅσον και ὁ Μαῦρος, ὁ σκύλος τοῦ πατρὸς τοῦ κυρίου μου. Εἰμπορῶ ἀκόμη να κάμνω κ' ἕνα σωρὸν ἄλλα πράγματα. Μου ἀρέσει πολὺ να παίζω με τὸν Μαῦρον· διότι ἂν και εἶνε πολὺ μεγαλειτέρός μου ποτὲ δέν με δαγκάνει· δέν καταδέχεται να δαγκάσῃ ἕνα μικρὸ σκυλάκι ὡσάν ἐμέ. Εἰξέρει ὅτι ὅταν ἕνας εἶνε μεγάλος πρέπει να προστατεῖ και να ὑπερασπίζεται τοὺς μικροὺς και ἔχι να τους πειράζῃ και να τους καχομεταχειρίζεται. Αὐτὸ ἴσα ἴσα· εἶπεν ὁ Μαῦρος εἰς τὸν μικρόν μου κύριον, τὸν Γεωργάκη, προχθὲς ὅπου ἐπείραξε τὴν ἀδελφὴν του Ἐρατώ. Ἀλλὰ δέν εἰξεύρω ἂν το ἐνόησεν ὁ Γεωργάκης. Ἐγὼ ὁμῶς τὸ ἐνόησα, καθὼς βλέπετε. Πιστεύω ὅτι και σεῖς το ἐνόησατε. Ἐτος Η' — Τεύχος 5ον.

ΟΙ ΔΥΟ ΣΠΟΥΡΓΙΤΑΙ

(Συνέχεια και τέλος: ἴδε σελ. 65)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

Ἦλθεν ὁ Μάρτιος· οἱ δύο μας σπουργίται εἶνε πολὺ ἀνήσυχτοι, πηγαινοέρχονται ἀκαταπαύστως, τρέχουν ἐπάνω κάτω ὄλην τὴν ἡμέραν, καὶ πάντοτε ὅταν ἐπιστρέφουν φέρουν εἰς τὸ ράμφος των πότε κανὲν ἄχυρον, πότε κανὲν μικρὸν πτερόν.

— Τί λές, γυναῖκα, εἶπεν ὁ σπουργίτης, δὲν σου φαίνεται πως τὰ μικρά μας εἶνε πολὺ καλὰ αὐτοῦ μέσα; Δὲν ξέρεις πῶς μ' ἀρέσει νὰ τα βλέπω μὲ τὸ μικρὸ σου δρόν; τοὺς προσωπάκι, πόσον εὐτυχῆ; θὰ εἶμαι ὅταν ἀκούσω νὰ μου εἶπουν: «Πατέρα!» Κ' εἶς, γυναῖκα, δὲν θὰ χαρῆς, αἰ; Τώρα ἄς ξεκουρασθῶμεν ὀλίγον, διότι εἶμαι πολὺ κουρασμένος.

Ἦνε πρωί, ἡ κυρὰ σπουργίταινα εἶνε εἰς τὴν φωλεάν, ἐνῶ ὁ σύζυγός της συχνοπηδᾷ ἐπάνω εἰς τὸ κοντάρι τοῦ παραθύρου. Πόσον χροῦμενος φαίνεται! Πλησιάζει τὴν γυναικά του:

— Στάσου νὰ ἰδῶ μιά φορά ἀκόμη, τῆ εἶπε.

Ἀμέσως δὲ ἡ σπουργίταινα σηκώνεται, καὶ ὁ σπουργίτης βλέπει τὸ ὄρατον μικρὸν λευκὸν αὐγὸν μὲ τὰ μαῦρα στίγματα, τὸ ὁποῖον ἐγέννησε τὴν νύκτα.

— Τί εὐμορφὸ που εἶνε! εἶπεν ὁ σπουργίτης. Τώρα σκέπασέ το γρήγορα, διὰ νὰ μὴν κρυώσῃ. Ὁ σπουργίτης ἐπῆγε μετ' ὀλίγον κ' ἐκάθησεν εἰς τὸν νεροχύτην μιᾶς στέγης, κελαδῶν:

— Πί, πί, πί, ἔχω ἐν' αὐγὸ!

Ὅλοι οἱ φίλοι του ἤλθον νὰ τον συγχαροῦν καὶ νὰ τῷ εὐχηθῶν ἐν καλὸν σπουργίταικι.

Τὴν ἐπύριον, νῆα εὐτυχία! μέσα εἰς τὴν φωλεάν ὑπῆρχεν ἐν αὐγὸν περισσότερον. Τότε ὁ κύρ σπουργίτης ἐφώνησε τραγουδιστὰ ἀπὸ τὴν ὑψηλοτέραν καπνοδόχην:

Πί, πί, πί, πᾶ, πᾶ, πᾶ,

Ἔχω δύο ὄρα! αὐγὰ!

Ἐἰς τὸ τέλος τῆς ἐβδομάδος, ἡ κυρὰ σπουργίταινα ἐλλώστα πέντε ὄρα ὄρα, καὶ δὲν ἐφευγεν ἀπ' αὐτὰ παρὰ ὅταν ἐπῆγαινε νὰ λάβῃ ὀλίγην τροφήν. Ἐἰς αὐτὸ τὸ διάστημα ὁ σύζυγός της τὴν ἐσυντρόφει, κελαδῶν κάποτε, καὶ συχνότερα διηγούμενος εἰς αὐτὴν ὅτι συνέβαινε εἰς τὰ περίε. Μίαν πρωίαν, πολὺ ἐνωρίς, τὸν ἐφώνησεν αὐτή.

— Ἀκουσε, τῷ εἶπε, μαῦ φαίνεται ὅτι ἤκουσα ὀλίγον κρότον εἰς τὸ πρῶτο μου αὐγὸ, σὺν νὰ κτυπᾷ τὸ πικιδί μας μὲ τὸ ράμφος του τὸ αὐγόσπεφλον μῆπως θέλει νὰ βγῆ;

Τὴν αὐτὴν στιγμήν, τὸ αὐγόσπεφλον ἔσπασε, καὶ εἶδον μετ' ὀλίγον νὰ ἐβγῃ ἐν ῥάμφος, ἔπειτα ἡ κεφαλή, καὶ τέλος ἐν σπουργίταικι ὀλόγιμον προ-

σιάσθη εἰς τὰ ἐκπεπληγμένα βλέμματα τῶν γονέων του...

— Δὲν ἐνοῦσ' διατὶ δὲν ἔχει πτερά, εἶπεν ὁ πατήρ.

— Καὶ ἐγὼ εἶμαι πολὺ ἀνήσυχτος, διότι βλέπω ὅτι ἔχει κλεισμένα τὰ μάτια του, ἐξηκολούθησεν ἡ μήτηρ. Ὁ εἶνε ἄρρωστος, νομίζω. Πῆγαινε, σὲ παρακαλῶ, νὰ εὔρησ' τὴν μάμμη μου αὐτὴ ἔχει περισσότερον πείρα ἀπὸ μᾶς καὶ θὰ εἰμπορέσῃ νὰ μας δώσῃ καμμίαν καλὴν συμβουλήν.

Ὁ κύρ σπουργίτης ἀνεχώρησε καὶ ἐπανῆλθε μετ' ὀλίγον μὲ τὴν γραῖαν...

— Γὰ νὰ δούμε τί ἔχει αὐτὸ τὸ μικρὸ, εἶπε. «Ὡ! ἄμ' αὐτὸ εἶνε παιδάκι μιά χαρὰ, φτύστε το νὰ μὴ βατκαθῆ τὸ δρακοῦλι! τίποτα δὲν ἔχει, ὅλα τὰ σπουργίταικι ἔτσι εἶνε ὅταν γεννῶνται. Ἀπὸ σήμερον ὁ ἀρχίσουν τὰ πτερά του νὰ μεγαλώνουν, καὶ, ὕστερα ἀπὸ ὀκτὼ ἡμέρας, ὁ ἀνοίξῃ τὰ μάτια του. Δόστε του μόνον νὰ φάγῃ πολὺ καὶ θὰ δῆτε ὅτι αὐτὸ τὸ ἀγόρι θὰ τιμήσῃ τὴν οἰκογένειάν μας.

Παρήλθον μερικαὶ ἡμέραι καὶ τὰ σπουργίταικια ὅλα ἐξῆλθον ἀπὸ τὰ ὄρα των' τώρα ἔχουν εὐμορρα πτερά καὶ κάθε ὄραν καὶ στιγμὴν, τὰ ἀκούει κανεὶς νὰ φωνάζουν:

— Πεινώ! πεινώ!...

Μόλις ἡ μήτηρ ἀκουσῇ τὴν φωνὴν αὐτὴν, πετᾷ, διότι δὲν βαστᾷ ἡ καρδιά της νὰ κεινοῦν τὰ ἀγαπητὰ μικρά της. Τότε κάθε σπουργίταικι κειροφυλακτεῖ τὴν στιγμήν τῆς ἐπιστροφῆς της σπρώχνονται, ἀναβάνουν τὸ ἐν ἐπάνω εἰς τὸ ἄλλο, καὶ ὅταν φθάσῃ ἡ μήτηρ κρατοῦσα εἰς τὸ ράμφος της μίαν μικρὴν κάμπην, φωνάζουν ὅλα: «Ἐμένα νὰ μου τη δώσῃς! Ἐμένα!» καὶ ἀνοίγουν τὰ μικρά των κίτρινα ῥάμφη. Ἀλλ' εἰς ἐν μόνον τὴν δίδει, καὶ τὸ καλότυχον σπουργίταικι κλείει τότε τοὺς ὀφθαλμούς του, καὶ φαίνεται ὅτι θέλει νὰ κοιμηθῆ, ἀλλ' ἔπειτα ὅταν ἡ μήτηρ ἐπιστρέφῃ, φωνάζει πάλιν καθὼς τὰ ἄλλα.

Πόσα ταξείδια κάμνουν τότε οἱ γονεῖς! ποῖος εἰμπορεῖ νὰ μετρήσῃ ἀκριβῶς πόσας κάμπας καταστρέφουν ἐντὸς μιᾶς ἡμέρας! Ἐπὶ τέλος, τὰ μικρά ἐχόρτασαν, κοιμῶνται τὴν στιγμήν ταύτην καὶ οἱ γονεῖς παρατηροῦν τὰ πουλιὰ μέσα εἰς τὴν φωλεάν των. Ὁ πατήρ παρατηρεῖ μὲ εὐχαρίστησιν τὴν τέσσαρα ἀγόρια του, ἀλλὰ θαυμάζει ἀκόμη περισσότερον τὴν κόρην του, τὴν μικρὴν Ἀκτινούλαν (ἡ ὁποία ὀνομάσθη οὕτω εἰς ἀνάμνησιν μιᾶς ἀκτίνος τοῦ ἡλίου ἢ ὁποία ἐρώτισε τὴν ἐξοδὸν της ἐκ τοῦ ὄρα).

Μίαν πρωίαν, ἐνῶ τὰ δύο πτηνά μας εἶχαν μείνει ὀλίγον περισσότερον ἀπὸ τὸ σύνθημα ζητοῦνται ἑντοῖμα, εὖρον, ὅταν ἐπέστρεψαν, τὰ σπουργίταικια εἶναι κατα-

τρομασμένα, ζωωμένα εἰς τὸ βάθος τῆς φωλεᾶς, καὶ κανὲν ἐξ αὐτῶν δὲν ἐτόλμα νὰ κινηθῆ.

— Πατέρα! πατέρα! εἶπεν ἡ Ἀκτινούλα «Ὡ! νὰ εἴξωρες! δυὸ πουλιὰ, ποῦ δὲν σας μοιάζουν διόλου, ἤλθον ἐδῶ· μῶς ὠμίλησεν μὲ κακὸν τρόπον χωρὶς ἄλλο ἦσαν πολὺ θυρωμένα.

— Θὰ εἶνε ἴσως τὰ χελιδόνια, εἶπεν ὁ πατήρ ἀνήσυχτος, ἐνθυμείσθε τὸ χρῶμα αὐτῶν τῶν πτηνῶν, παιδιά μου;

— Ἡ κοιλιὰ των ἦεν σχεδὸν λευκή, εἶπεν ἡ Ἀκτινούλα...

— Καὶ ἡ ῥάχη των μαυρογάλαζη, εἶπεν ἐν σπουργίταικι...

— Καὶ ὁ λαιμός των κόκκινος, κόκκινος, εἶπεν ἐν ἄλλο.

— Αὐτὰ εἶνε, αὐτὰ εἶνε, εἶπεν ὁ πατήρ. Θεέ μου! τί θὰ γίνωμεν; Τὰ μικρά μας δὲν εἰξεύρουν ἀκόμη νὰ πετοῦν! Τὰ χελιδόνια ἐφθασαν γρηγορώτερον ἄρ' ὅτι ἐφανταζόμεν, διότι μόλις εἴμεθα εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ Μαρτίου.

— Ἀνησυχεῖς χωρὶς αἰτίαν, εἶπεν ἡ μήτηρ, τὰ χελιδόνια εἶνε πολὺ εὐγενῆ, εἰξεύρουν ἀπὸ παιδιά, καὶ εἶμαι βεβαία ὅτι θὰ θελήσουν νὰ μας ἀφήσουν τὴν φωλεάν των μερικὰς ἡμέρας ἀκόμη.

— Ἀμφιβάλλω, εἶπεν ὁ πατήρ, ἀλλὰ ἐπειδὴ εἰμποροῦν νὰ ἐπιστρέψουν ἀπὸ στιγμὴν εἰς στιγμήν θὰ μείνω ἐδῶ διὰ νὰ τα δεχθῶ, σὺ πῆγαινε τώρα νὰ εὔρησ' τροφήν διὰ τὰ μικρά· ἐπάνω σὲ μιά μὴλῆ πῖσω ἀπὸ τὴν ἐκκλησίαν εἶνε κάτι καλὰς κάμπιες πράσινες.

Ἀφοῦ ἡ μήτηρ ἀνεχώρησε, ὁ πατήρ ἐκάθησεν πλησίον τῶν μικρῶν του, καὶ ἐπερίμενε ἀποφασιστικῶς τὰς χελιδόνας.

Ἐλαφρὸν πτερούγισμα ἠκούσθη μετ' ὀλίγον καὶ δύο πτηνά ἤλθον καὶ ἐκάθησαν ἐπάνω εἰς τὸ κοντάρι τοῦ παραθύρου.

— Χαίρω πολὺ ὅτι σας εὗρισκω ἐδῶ, εἶπεν ὁ χελιδόνας ἀποταθῆς εἰς τὸν σπουργίτην, διότι ἔχω κάμν νὰ σας εἰπῶ. Ἦκουσα πολλάκις τοὺς φίλους μου νὰ λέγουν ὅτι οἱ σπουργίται πηγαίνουν καὶ ἀρπάζουν κάποτε τὰς φωλεὰς τῶν χελιδόνων, ὅταν λείπουν, ἀλλὰ δὲν ἤθελα νὰ το πιστεύσω, διότι ἐνόμιζα ὅτι τὰ σπουργίται εἶνε τίμια πουλιὰ. Τώρα ὅμως βλέπω, κύριε, ὅτι δὲν ἐδυσκολευθήκατε διόλου νὰ καταλάβῃτε εἰς τὴν φωλεάν μας καὶ ἐπειδὴ δὲν ἔχομεν σκοπὸν νὰ κτίσωμεν ἄλλην αὐτὴν τὴν χρονίαν, σὲ παρακαλῶ πολὺ νὰ μᾶς τὴν παραχωρήσετε τὸ γρηγορόν.

Ἐὐχαρίστως εἶπεν ὁ κύρ σπουργίτης ὀλίγον ἐπαθῆγμένος, εὐχαρίστως θὰ ἀναχωρήσω διότι εἰδασθῆτε δὲν εἶνε ἰδική μου αὐτὴ ἡ φωλεά· ἤλθα κάτω μιά δυνατὴ κακοκαιρία πού μου εἶχε χαλάσει ἰδική μου φωλεά, ἀλλὰ βλέπετε καὶ ὁ ἴδιος

ὅτι τὰ μικρά μου δὲν εἰμποροῦν νὰ φύγουν τώρα, διότι δὲν ἔξεύρουν ἀκόμη νὰ πετοῦν.

— Ἀς περιμένωμεν μερικὰς ἡμέρας, εἶπεν ἡ χελιδόνα συχνοπηδῶσα ἄμικ εἶδε τὰ σπουργίταικια εἰς τὴν φωλεάν...

Τὰ χελιδόνια εἶπαν μεταξύ των ἀκόμη μερικὰς λέξεις εἰς μίαν γλώσσην, τὴν ὁποίαν οἱ σπουργίται δὲν ἐνόησαν, καὶ ἔπειτα ἀνεχώρησαν.

Ὁ κύρ σπουργίτης ἐκελάδησε πολλὰ πί, πί, πί, ἀπὸ τὴν χαρὰν του, τὰ μικρά, τὰ ὁποῖα ἦσαν ζωωμένα εἰς τὸ βάθος τῆς φωλεᾶς, ἐκινήθησαν, καὶ ἡ Ἀκτινούλα ἤνοιξε τοὺς ὀφθαλμούς της, τοὺς ὁποῖους εἶχε κλειστοὺς καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς φιλονεικίας καὶ ὅταν ἡ σπουργίταινα ἤλθεν ὅλα τὰ σπουργίταικια ἤνοιξαν τὰ ῥάμφη των διὰ νὰ πάρουν τὴν τροφήν των ὅπως πάντοτε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ

Ἦνε πρωί· ὁ ἥλιος ἀνέτειλε καὶ τὰ σπουργίταικια κοιμῶνται ἀκόμη βαθειά· ὁ πατήρ ὅμως καὶ ἡ μήτηρ των ἔχουν ἐξυπνήσει πρὸ πολλοῦ.

— Σὲ βεβαίῳ, γυναῖκα, εἶπεν ὁ κύρ σπουργίτης, ὅτι ἔμποροῦν ν' ἀρχίσουν νὰ πετοῦν ἀπὸ σήμερον.

— Δὲν εὐξεύρω, μὴ τὴν ἀλήθειαν, πῶς συλλογιέσασαι, εἶπεν ἡ μήτηρ, τὰ πτερά των εἶνε ἀκόμη πολὺ ἀδύνατα, εἶμαι βεβαία πως ἡ Ἀκτινούλα μόλις κινήσῃ ὅτι πέσῃ εἰς τὴν αὐλὴν καὶ ὅτι τὴν φῶν ἡ γάτες. «Ὡ! ὄχι, σὲ παρακαλῶ, ἄς περιμένωμεν ἀκόμη μερικὰς ἡμέρας.

— Ὅχι, ὄχι, ὄχι, εἶπεν ὁ πατήρ, τὸ πῆρα ἀπόφασις, σήμερον θὰ κάμουν τὸ πρῶτο πέταγμα των· πρέπει χωρὶς ἄλλο νὰ φύγωμεν ἀπὸ τὴν ξένη φωλεά.

Τὰ σπουργίταικια ἔχουν ἐξυπνήσει ἐνῶ οἱ γονεῖς των συνομιλοῦν· οἱ ὀφθαλμοὶ των λάμπουν ἀπὸ εὐχαρίστησιν, διότι ἐπιθυμοῦν πολὺ, πολὺ νὰ μάθουν νὰ πετοῦν· αὐτὸς εἶνε ὁ πόθος κάθε μικροῦ σπουργίτου, τοῦ ὁποῖου μόλις ἤρχισαν νὰ φυτρῶνουν τὰ πτερά.

Τὸ μεγαλειότερον ἐξέρχεται ἀπὸ τὴν φωλεάν, καὶ πηγαίνει εἰς τὸ κοντάρι τοῦ παραθύρου· πῶς τρέμει!... βλέπει εἰς τὴν αὐλὴν ἄ! τί βαθειά ποῦ εἶνε! φοβεῖται, φωνάζει! Ἡ μήτηρ τρομασμένη φωνάζει καὶ αὐτὴ, καὶ τὰ μικρά φωνάζουν ἀκόμη δυνατωτέρα...

— Δὲν εἶνε τίποτε, δὲν εἶνε τίποτε, εἶπεν ὁ πατήρ, θάρρος, παιδί μου! Κόττα ἐπάνω! Κρατήσου δυνατὰ εἰς τὸ κοντάρι! Βάλε τὰ τρία δάκτυλά σου ἐμπρός, καὶ τὸ ἕνα πῖσω· τώρα θὰ πετάξωμε μαζὶ σ' αὐτὴν τὴν μικρὴν στέγην ποῦ βλέπετε ἐκεῖ κάτω.

— Κάμει ἄτι κάμει ἐγὼ, εἶπεν ὁ πατήρ, καὶ τεντῶνε τὸν λαιμόν του· τὸ σπουργίταικι ἀπλόνει καὶ αὐτὸ τὸν ἰδικόν του· ὁ πατήρ ἀνοίγει τὰς πτέρυγας του, τὸ σπουργίταικι ἀνοίγει καὶ αὐτὸ τὰς ἰδικὰς του, ὁ πατήρ ἀνεχώρησε, ἀλλὰ... σπουργίταικι μὲ...

Τότε, ο πατήρ θυμωμένος επιστρέφει εις τὸ κοντάρι τοῦ παραθυρίου· βάζει μέσα εἰς τὴν φωλεάν τὸν υἱὸν τοῦ καὶ ἀρχίζει τὸ μάθημα εἰς τὰ ἄλλα. Ἄλλ' ὅλα ἦσαν δειλά, καὶ μόνον ἡ Ἀκτινούλα ἐτόλμησε νὰ ριφκοινδυνεύσῃ ἕως εἰς τὸ ἄκρον τῆς στέγης.

Τὴν ἐπαύριον καὶ τὰς ἀκολούθους ἡμέρας τὰ γυμνάσια ἤρχισαν πάλιν, τὰ σπουργιτάκια ἐπῆραν τέλος θάρρος, ἐπέταξαν μετ' ὀλίγον ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, καὶ εἰς τὸ τέλος τῆς εβδομάδος ἦσαν εἰς κατάττασιν πλέον νὰ κάμουν ὠραίους περιπάτους μετὰ τοὺς γονεῖς τῶν.

Τότε ὁ κύρ σπουργίτης ἀπεφάσισε, διὰ νὰ δυναμώσουν τὰ παιδιὰ του, νὰ τα ὑπάγῃ εἰς τὴν ἐξοχὴν διὰ νὰ περάσουν τὸ καλοκαίρι. Τὴν Κυριακὴν τὸ πρωῖ, ὅλη ἡ οἰκογένεια ἦλθε νὰ εὐχαριστήσῃ τὰς χειλιθόνας διὰ τὴν καλωσύνην ὅπου εἶχαν νὰ τοὺς ἀρήσουν τὴν φωλεάν τῶν μερικῶν ἡμέρας, καὶ ἔπειτα ἀνεχώρησαν.

Ἄμικ ἀφθασαν εἰς ἓν χωρίον, ὃ κύρ σπουργίτης ἐσταμάτησε μετὰ τὴν οἰκογένειάν του ἐπάνω εἰς τὴν στέγην τῆς ἐκκλησίας. Ἀπ' ἐκεῖ ἐπάνω εἶχαν λιμπαρὸν θέαν, ἐβλεπαν ὅλον τὸν τόπον.

— Γιὰ ἰδέτε, λέγει εἰς τὰ σπουργιτάκια ὁ πατήρ των, ἰδέτε τοὺς ἀγρούς αὐτοὺς μετὰ τὸ σιτάρι, τοὺς κήπους μετὰ τὰ ἄνθη καὶ μετὰ τὰ καρποφόρα δένδρα, ὅλα αὐτὰ εἶνε δικὰ σας· ὅλ' ὄρητε ἐδῶ εἰδῶν εἰδῶν σπόρους, καρπούς, ἔντομα. Ἀλλὰ μακριὰ ἀπὸ τὰ γεράκια! τὰ μάτια σας τέσσαρα, διότι τρώγουν μετὰ πολλὴν εὐχαρίστησιν τὰ σπουργιτάκια. Νὰ φυλάγεσθε καὶ ἀπὸ τοὺς χωρικούς, διότι δὲν πολυαγαποῦν τὸ γένος μας.

— Ἀλήθεια; εἶπεν ἡ Ἀκτινούλα, καὶ διατί;
— Διατί; εἶπεν ὁ πατήρ· διότι τρώμε λίγους σπόρους τοῦ σιταριοῦ καὶ μερικὰ κεράσια. Λησιμονοῦν ὅτι δὲν θὰ εἶχαν τὴν διόλου καρπὸν, ἂν τὰ σπουργιτάκια δὲν κατέστρεπον τὴν κάμπιαν που τρώγουν τὴν αἰοῖζιν τὰ καρποφόρα δένδρα των. Ἀλλὰ τί βλέπω! ρίπτουν τροφὰς εἰς τὰς κόττας ἐκεῖ κάτω, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ ἐκείνου! Ἐλῆτε, παιδιὰ μου, διότι πεινᾶτε βέβαια ἡ κόττες εἶνε φιλόξενες καὶ θὰ μὲς ἀφήσουν νὰ τσιμπάσωμε μερικὸς σπόρους.

Καὶ ὅλη ἡ οἰκογένεια ἐπέταξε. Ἡ ἐξοχὴ, ὡς φαίνεται, ὠφέλησε πολὺ τὰ σπουργιτάκια. Μερικοὶ φίλοι ἀπὸ τὴν πόλιν ἦλθαν καὶ τα ἐπεσκέψθησαν καὶ εἶπαν ὅτι τὰ μικρὰ ἐπάχυναν καὶ ἐμεγάλωσαν.

Ἡ μήτηρ ἐκλάσσει ἄλλα αὐτὰ τὰ ὅποια θὰ γίνον καὶ αὐτὰ λαμπρὰ παιδιὰ.

— Ἀλλὰ, ἔλεγον οἱ σπουργίται, δὲν ἀποροῦμεν πῶς ἐμεγάλωσαν εἰς ἓνα τέτοιον ὠραῖον τόπον. Ἐδῶ βρίσκει κανεὶς σιτάρι, χορτάρι, ἔντομα καὶ κάμπιες πολὺ ὀρεκτικές. Δι' ὅλα αὐτὰ τὰ χαρίσματα τῆς ἐξοχῆς πολλοὶ γεροσπουργίται ἀπεφάσισαν νὰ ἔλθουν εἰς αὐτὸ τὸ χωρίον διὰ νὰ περάσουν τὸ καλοκαίρι των.

Τὰς ἀρχὰς τοῦ φθινοπώρου ἐπέστρεψαν ὅλοι μαζί εἰς τὴν πόλιν ἐλπίζοντες ὅτι πολὰ μικρὰ παιδιὰ θὰ τοὺς ρίψουν ψύχουλα τὸν χειμῶνα.

ΣΑΠΦΑ ΔΗΛΑΛΗ

Η ΠΑΙΔΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ ΕΝΟΣ ΜΕΛΟΠΟΙΟΥ

— Πῶς! καίμινε Ἰωσήφ, ὁ ῥώυτερ σ' ἐδιώξε;
— Ἄχ, καὶ, ἀπεκρίθη τὸ δυστυχὲς παιδίον τὸ ὅποσον ὀνομάζετο Ἰωσήφ καὶ τὸ ὅποσον ἔκλαιε θερμῶς. Ἦ ὄλ' γίνω; Ποῖς θὰ με μάθῃ μουσικὴν τῶρα; Θὰ γίνῃ ἀνάγκη νὰ γυρίσω ἴσω εἰς τὸ Ροχράου καὶ νὰ μάθω νὰ κάνω ἀμάξια, ἐγὼ που εἶχα πῶθον νὰ γίνω ἕνας μεγάλος μουσικός!

— Πολὺ λυποῦμαι ὅτι ἔγιναν αἰτία νὰ σε διώξῃ, ἀπήνησεν ὁ ἄλλος, κλαίων ἐπίσης. Ἦ ὠραία φωνὴ που ἔχεις! τί μουσικὸ αὐτί που ἔχεις! Ὅταν τραγουδοῦσε κανεὶς μαζί σου δὲν ἦτο τρόπος νὰ κἀμῃ λάθος· μᾶς ἔφερες ὅλους γρήγορα εἰς τὸ μέτρον καὶ εἰς τὸν ῥυθμὸν. Τώρα που δὲν θὰ εἶσαι σὺ πλέον, ἀί χορμυδία! δὲν θὰ ἀξίλουν τίποτε, καὶ αἱ εὐγενεῖς κυρίαι τῆς Βιέννης δὲν θὰ ἔρχονται μετὰ τὴν προθυμίαν εἰς τὴν μητροπόλιν διὰ νὰ τὰς ἀκούουν.

Ὁ Ἰωσήφ ἐσφιγξεν θερμῶς τὴν χεῖρα τοῦ φίλου του.
— Ἦταί καλὸ παιδί, τῷ εἶπε. Δὲν πιστεύω νὰ ἦς κάκια γὰρ τὸ κακὸ παιγγιδιόπου σου ἐ-

— Ἄ! μπά! διόλου! Τὰ μαλλιά που μου κοφες θὰ ξαναφυτρώσουν. Ἐτὴν ἀρχὴν, ἡ ἀλήθεια, ἐθύμωσα, ἀλλ' ἄμικ εἶδα τί ἔπαθε ἔτραξα ἔς τὸν γερο-ῥώυτερ καὶ τὸν παρακάλεσα νὰ σε συχωρέσῃ· μὰ αὐτὸς δὲν παίρνει ἀπὸ λόγια...

— Εὐχαριστῶ, εἶπεν ὁ Ἰωσήφ, σφιγξας ἀκόμη θερμότερον τὴν χεῖρα τοῦ συντρόφου του.

Ἡ συνομιλία αὕτη ἐγένετο εἰς τὴν πλατεῖαν τῆς ἐκκλησίας τοῦ Ἁγίου Στεφάνου ἐν Βιέννῃ, τὴν ἐξ ὀκτωβρίου ὠραν τῆς ἐσπέρας, κατὰ μίαν ψυχρὴν ἡμέραν τοῦ Νοεμβρίου, μεταξὺ δύο παιδιῶν ἕως δώδεκα ἐτῶν· τὸ ἓν ἐξ αὐτῶν ὀνομάζετο Λουδοβίκος Κράντζ καὶ ἦτο υἱὸς ἐνὸς ῥάπτου τῆς πόλεως, τὸ δὲ ἄλλο ὀνομάζετο Ἰωσήφ Χάυδν.

Καὶ τὰ δύο ἀνῆκον εἰς τὸν χορὸν τῆς μητροπόλεως, ἀλλ' ὁ Χάυδν ἐδιώχθη, ἰδοὺ δὲ τὸ αἴτιον:

Τὸ πρωῖ ἐν ᾧ ὁ μουσικός ῥώυτερ παρέδιδε μάθημα εἰς τοὺς μαθητὰς του, ὁ Ἰωσήφ ἔκαμε μίαν ἀταξίαν ἡ ὅποια βεβαίως ἦτο ἀξία τιμωρίας, ἀλλ' ὄχι καὶ τὸσον αὐστηρὰς ποινῆς.

Ἦς τῶν συμμαθητῶν του, ὁ Λουδοβίκος Κράντζ, εἶχε, κατὰ τὸν ῥυθμὸν τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ὅπως καὶ τὰ ἄλλα παιδιὰ, τὰ μαλλιά τυλιγμένα εἰς πλεξίδα καὶ δεμένα μετὰ κορδέλλαν. Ἡ πλεξὶς τοῦ Λουδοβίκου ἦτο μεγαλειτέρη τῶν ἄλλων καὶ τὸ παιδίον το εἶχε κινῶρι. Ὅσακις ἔστρεφε τὴν κεφαλὴν του δεξιὰ ἢ ἀριστερὰ ἡ πλεξὶς του ἐπήγαιεν ἀπ' ἐδῶ καὶ ἀπ'

ἐκεῖ καὶ πολλάκις μάλιστα εἶχε σβύσει ὅσα οἱ συμμαθηταὶ του κατὰ διαταγὴν τοῦ διδασκάλου των εἶχαν γράψει εἰς τὸν μαυροπίνακα.

Κατὰ κακὴν τύχην ὁ Ἰωσήφ ἐκεῖνο τὸ πρωῖ εὐρέθη νὰ ἔχῃ ἐν καινουργῆς ψαλίδι, τὸ ὅποσον τῷ εἶχον κάμει δῶρον. Θέλων νὰ βεβαιωθῇ ἂν ἔκοπτε καλὰ καὶ μὴ ὑποφέρων πλέον τὴν οὐρανὸν τῶν μαλλιῶν τοῦ Λουδοβίκου, δὲν χάνει καιρὸν ὁ φίλος, ἐνῶ ὁ συμμαθητῆς του ἔγραψεν εἰς τὸν μαυροπίνακα, ἔβγάξει τὸ ψαλίδι του καὶ κράχ! ἡ πλεξὶς πίπτει χαμαί...

Εὐκόλως φαντάζεσθε τὸν θορυβώδη γέλωτα τῶν μαθητῶν, τὸν θυμὸν τοῦ παιδιοῦ, τοῦ ὅποιο ἡ κεφαλὴ ἔπαθε τοιαύτην προσβολὴν, καὶ τὴν ἀγκυνάκτησιν τοῦ διδασκάλου διὰ τὴν πράξιν ἐκείνην, ἡ ὅποια ἔκαμεν ἄνω κάτω τὴν τάξιν. Ἀποτέλεσμα τῆς ἀγανακτήσεως

ἐκείνης τοῦ διδασκάλου ἦτο ὅτι ἐδιώξεν ἀμέσως τὸν πταίστην.

Ὁ πταίστης ἦτο ἐκεῖνος ὅστις ἀργότερα ἔγινεν ὁ ἐνδοξος Χάυδν. Ἦτο υἱὸς ἀμειβοποιοῦ ἐνὸς χωρίου τῆς Οὐγγαρίας, ἀλλ' ἐκ μικρῆς ἡλικίας ἠσθάνετο ἀκατανίκητον κλίσιν εἰς τὴν μουσικὴν. Καὶ οἱ γονεῖς του ἄλλοτε δὲν ἦσαν ξένοι πρὸς τὴν μουσικὴν· ὁ πατήρ του ἦτο ὄχι μόνον ἀμειβοποιὸς ἀλλὰ καὶ κενδυλονάπτης καὶ ἔπαιζε τὸ ὄργανον τῆς ἐκκλησίας — βεβαίως οἱ μικροὶ μου ἀναγνώστα δὲν ἀγνοοῦν ὅτι εἰς τὰς ἐκκλησίας τῶν δυτικῶν καὶ τῶν διαμαρτυρομένων παίζουν ὄργανον (orgue) — ἡ δὲ μήτηρ του εἶχε ὠραίαν φωνὴν καὶ ἐτραγῶδει μετὰ πολλὴν καλλιουσιασιν. Τὸ βράδυ ὅταν ἐτραγῶδει, ὁ σύζυγός τῆς τὴν συνώδευε μετὰ τὴν ἄρπαν του. Καὶ ὁ μικρὸς Ἰωσήφ ἐλάμβανεν ἐπίσης μέρος εἰς τὰς οικογενειακάς αὐτὰς συναυλίας σύρων ἐν πέταυρον ἐπάνω εἰς ἓν ταμάχιον ξύλου τὸ ὅποσον ὀνομάζε βιολίον· ἐφαντάζετο ὅτι ἐβγάξεν ἀπ' αὐτὸ γλυκυτάτους τόνους, διότι εἶχεν ἤδη

μέσα του ψυχὴν μουσικοῦ ἦτις τῷ ἐτραγῶδει θείας μελωδίας.

Ἦς ἐκ τῶν συγγενῶν του, διὰ μοδιδάσκαλος εἰς Χαβιμβούργον, παρατηρήσας τὴν ἐκστασιν εἰς τὴν ὅποιαν ἐδυθίζετο τὸ παιδίον ὅταν ἔπαιζε τὸ χορδονοειδὲς βιολίον του, ἐμάντευσεν ὅτι ὁ μικρὸς Χάυδν μίαν ἡμέραν θὰ γίνῃ μέγας μουσικός, ἐπειδὴ δὲ ἐνόει ὀλίγον τι ἀπὸ μουσικὴν καὶ κῦτός, ἐπρότεινε εἰς τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα τοῦ Ἰωσήφ νὰ φροντίσουν διὰ τὴν μουσικὴν μόρφωσιν του.

Ὁ Χάυδν ἀπέκτρεσε τότε ἐν ἀληθῆς βιολίον, ὃ δὲ διδάσκαλός του τὸν ἔμαθε νὰ το μεταχειρίζεται κτυπῶν μετὰ τὸ τόξον τὰ δάκτυλά του καὶ τὰ ὠτά του. Τοῦτο δὲ ὄχι διότι δὲν ἐμάνθηνεν εὐκόλως ὁ μαθητῆς, ἀλλὰ διότι τοιαύτη ἦτο ἡ μέθοδος τοῦ καιροῦ ἐκείνου·

ἐν τούτοις ὁ Ἰωσήφ ἔκαμε μεγάλας προόδους. Θὰ ἦτο ἑπτὰ ἢ ὀκτὼ ἐτῶν, ὅτε ὁ διευθυντῆς τοῦ χοροῦ τῆς μητροπόλεως τοῦ Ἁγίου Στεφάνου τῆς Βιέννης, διελλθὼν ἡμέραν τινα κατὰ τύχην ἀπὸ τοῦ Χαβιμβούργου, τὸν ἤκουσε. Τόσον ἐθαύμασε τὴν φωνὴν του καὶ τὰ μουσικά του προσόντα, ὥστε τῷ ἐπρότεινε νὰ τὸν παραλάβῃ μαζί του ὡς παιδίον τοῦ χοροῦ εἰς τὴν μητροπόλιν, τὸ ὅποσον ὁ Ἰωσήφ ἐδέχθη μετὰ χαρὰν καὶ εὐγνωμοσύνην.

Ἐκεῖ ἠδύνατο νὰ ἐνασφαλῆται πλέον ὅσον ἤθελε

εις την αγαπητήν του μουσικήν. "Όταν έτελειώνε το μάθημα τὸ ὁποῖον του ἔκρινεν ὅπως καί τις τ' ἄλλα παιδία ὁ διδάσκαλος Ῥώυτερ, ὁ Ἰωσήφ εἰργάζετο μόνος μολοντί δὲ δὲν εἶχεν οὔτε μουσικὸν ἔργον, οὔτε βιβλία, οὔτε χρήματα διὰ τὴν ἀγοράσιν, ἐν τούτοις εὐρήκε τρόπον νὰ κάμη μεγάλας προόδους. "Ότε διήρχετο τοὺς δρόμους καὶ ἤκουε τὸν ἦχον φωνῶν ἢ ὀργάνων, ἔσταμάτα διὰ νὰ τοὺς ἀκροασθῆ. "Ότε ἔπαιζεν ἐνίοτε με τοὺς συνηλικιώτας του, ὡς παιδίον ὅπου ἦτο, μόλις ἤκουε τὸ ὄργανον τοῦ Ἁγίου Στεφάνου νὰ παίζῃ, ἄφινε τὰ παιγνίδιά του καὶ ἔτρεχε με γάραν νὰ ἀκούσῃ μουσικήν.

Ἡ θελκτικὴ φωνὴ του εἴλκυε τὸ πλῆθος εἰς τὴν μητρόπολιν· ἀλλὰ τὸ παιδίον δὲν ἠγχαριστάτο νὰ τραγουδῇ τὰ ἔργα τῶν ἄλλων. "Ἦθελε καὶ αὐτὸ νὰ μελοποιήσῃ ἰδικά του ἔργα καὶ μίαν ἡμέραν ἔδειξεν εἰς τὸν διευθυντὴν τοῦ χοροῦ μίαν λειτουργίαν τὴν ἴαν εἶχε μελοποιήσῃ αὐτός. Ὁ γέρον μωσικολογίας ἐπερίκειρε τὸν μαθητὴν του καὶ κατήγγιλλε τὸ ἔργον του ἐν τούτοις, λέγων, ὅτι ἔστι μικρὸν Ἰωσήφ, ὅτι ἐρροβεῖτο μὴ ἢ μετὰ τὴν ἀξίαν τοῦ παιδίου, τὴν ὁποίαν ἐμάντευσε, σκοτίσῃ τὴν φήμην του, καὶ ὅτι ἐξήτει ἀφορμὴν νὰ τὸν βλάψῃ, καὶ τὴν ἀφορμὴν ταύτην τῷ ἔδωκεν ὁ ἀπερίσκεπτος Χάυδν με τὴν διαγωγὴν του, ὅπως εἶπομεν.

Τὸ παιδίον εἶχε πολλοὺς φίλους ἐκ τῶν παιδίων τοῦ χοροῦ· εἶδομεν δὲ ὅτι καὶ αὐτὸ τὸ ἴδιον τοῦ ὁποίου ἔκοψε τὴν πλαξίδα ἐλυπήθη πολὺ διὰ τὴν σκληρὰν τιμωρίαν ἢ ὁποία τῷ ἐπεβλήθη. Συνομιλοῦν λοιπὸν λυπημένα τὰ δύο παιδία, ὅτε ὁ Κέλλερ, ὁ κουρεὺς τῆς ἐνορίας τοῦ Ἁγίου Στεφάνου, ὅστις εἶχε μάθει τὸ συμβάν, ἐπέρασε ἀπ' ἐκεῖ. Ἀνεγνώρισεν τὰ δύο παιδία εἰς τὸν τρεμοσύνον φῶς ἐνὸς φανοῦ.

— "Α! τὸν κύριόν που ξέρει καὶ κόθει τόσον εὐμορφα τῆς πλαξίδος! "Ας εἶνε, δὲν κειράζει· χωρὶς ἄλλο ὅμως, πολὺ καλὸ παιδί εἶνε ὁ Κράντς, ἀφοῦ σ' ἐσυγχώρησε γι' αὐτὸ πού του ἔκαμες, καὶ τῶρα εἶσθε φίλοι σάν πρῶτα.

— "Ὁχ! κύριε Κέλλερ, εἶπεν ὁ Λουδοβίκος, ὁ καίμενος ὁ Ἰωσήφ εἶνε διὰ λύπην! ὁ Ῥώυτερ τὸν ἔδιωξε!

— Τὸν ἔδιωξε! τὸν ἔδιωξε! γιὰ ἓνα τόσο δὲ σφάλμα! Τὸ λοιπὸν ἔχουν δίκαιον νὰ λέγουν ὅτι τὸν ζηλεύει τὸν Ἰωσήφ.

— "Ὁ, κύριε Κέλλερ! ἀνάκραξεν ὁ μικρὸς Χάυδν πῶς εἶνε δυνατόν νὰ βάλῃς με τὸν νοῦν σου ὅμοιον πρᾶγμα.

— Καλά! καλά! ξέρω ἐγὼ τί λέγω... Καὶ πού ὄχι κοιμηθῆς ἀπόψε, δὲν μου λέγεις; διότι ὑποθέτω ὅτι ὁ Ῥώυτερ ἀφοῦ σ' ἔδιωξε ἀπὸ τὴν τάξιν του θὰ σ' ἔδιωξε καὶ ἀπὸ τὸ σπίτι του.

— Ναι, εἶπε τὸ παιδίον με ἀναστεναγμόν.

— Λοιπὸν ἔλα ἔς τὸ σπίτι μου· δὲν κατοικοῦμε σὲ κανένα παλάτι ἢ γυναῖκα μου· κ' ἐγὼ, μὰ κάμερξ ἔχομε μονάχα· ἀλλ' ἀπὸ πάνω ἀπ' αὐτὴν εἶνε μίαν σοφίαν τὴν ὁποίαν συνήθως ἐνοικιάζομεν καὶ τῶρα ἴσα ἴσα εἶνε ἄδεια. Ἔλα καὶ κάθησε σὺ ἔχω ἀκούσει πολλὰς φορὰς τὴν γλυκεῖά σου φωνὴν ἔς τὴν ἐκκλησίαν ὥστε μ' ἀρέσει νὰ τὴν ἔξαικούω πάλι· τραγοῦδα ὅσο μπορεῖς· ὄχι τρῶς μαζί μας ἕως ὅτου νὰ εὐρῆς δουλειά που νὰ σου δίδῃ καιρὸν νὰ ἐξακολουθῆς τὴν μουσικήν σου· διότι ὄχι εἶνε κρῖμα νὰ μὴν ἠμπορέσῃς νὰ τὴν ἐξακολουθήσῃς. Κάτι μου λέγει πως ὄχι γίνῃς μεγάλος μουσικός.

Ἐυκόλως ἐννοεῖται με ποῖον αἰσθημα εὐγνωμοσύνης ὁ Χάυδν παρηκολούθησε τὸν εὐεργέτην του. Ὁ καλὸς κουρεὺς δὲν ἠρέσθη μόνον νὰ τῷ δώσῃ κατοικίαν, ἀλλὰ καὶ τῷ ἔδανε καὶ μερικὰ χρήματα, με τὰ ὁποῖα τὸ παιδίον ἠγόρασε ὀλίγα μουσικὰ βιβλία καὶ ἔργα καὶ ἐν παλαιὸν κλειδοκύμβαλον, σκωληκοραγωμένον. Ἄν ἄλλοτε τὸ βιολίον του καὶ τὸ τόξον του ἐπροξένουν εἰς αὐτὸν τόσην εὐχαρίστησιν, εὐκόλως ἐννοεῖται τί ἠσθάνετο τῶρα παίζων τὸ κλειδοκύμβαλον, ὅταν ἀσχημον καὶ ἂν ἦτο. "Όταν ἤγγιζε τὰ πληκτρα, δὲν ἤκουε τοὺς τόνους, τοὺς ὁποίους παρήγον αἱ χορδαί, ἀλλὰ τὰς μελωδίας τὰς ὁποίας ἐτραγουδοῦσε ἢ καρδία του.

Ἐπὶ τέλους εὐρήκε μίαν μικρὰν ἐργασίαν νὰ παίζῃ ὄργανον εἰς ἐκκλησίαν τινα καὶ νὰ τραγουδῇ εἰς συναυλίαν. Εὐρε καὶ ὀλίγους μαθητὰς· καὶ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἐπλήρωσε τὸ χρέος του πρὸς τὸν καλὸν Κέλλερ, μαζί με τὸν ὁποῖον κατήχησε πολλὰ ἔτη.

"Ἄν καὶ ἐνσχολεῖτο εἰς τὴν μουσικήν ὅσον τῷ ἐπέτρεπον τὰ μέσα του, ἠσθάνετο ὅτι ἡ μουσική του μὲρρωσι· δὲν ἦτο πλήρης. Ἦτο τότε εἰς τὴν Βενετίαν εἰς διδάσκαλος, ἀπὸ τὸν ὁποῖον εἶχε θερμὸν πόθον νὰ λάβῃ μαθήματα, ἦτο δὲ εὐτος ὁ περίφημος Πέρπορας· ἀλλ' ὁ Πέρπορας ἦτο πολὺ ἰδιότροπος· δὲν ἤθελε νὰ ἔχῃ μαθητὴν καὶ τὸν Χάυδν. Οὗτος δὲ ἄλλο μέσον δὲν εὐρε διὰ νὰ κατορθώσῃ τὸν σκοπὸν του παρὰ νὰ γίνῃ ὑπηρέτης του. Ἡ ἀγάπη πρὸς τὴν μουσικήν τὸν ἔκαμε νὰ ὑποφέρῃ με ὑπομονὴν ὄλας τὰς ὕβρεις καὶ τοὺς βαναύρους τρόπους τοῦ γέροντος μουσικοδιδασκάλου. Ἐπὶ τέλους ὁ Κέρνερ, πρέσβυς τῆς Βενετίας ἐν τῇ αὐτῇ τῆς Αὐστρίας, ἢ κόμησα. Τοῦν καὶ ὁ πρίγκιψ Ἐστεργάζε τον ἀπήλκεσαν ἀπὸ τὴν ἐνδοξίαν. Ἀπὸ τότε ἠδυνήθη νὰ ἐνασχολῆται εἰς τὸ προσφιλές του ἔργον χωρὶς νὰ εἶνε ἠναγκασμένος νὰ φροντίζῃ διὰ τὸ ψῆμα τῆς αὔριον.

Ὁ Χάυδν εἶνε εἰς τῶν μεγαλειτέρων μελοποιῶν τῶν νεωτέρων χρόνων καὶ πολλὰ ἀπὸ σῆς, μικρὰ μου φίλοι, ἴπαιξαν ἴσως μερικὰ ἔργα του εἰς τὸ κλειδοκύμβαλον. Ἐὰ καλλίτερα εἶνε αἱ Συμφων-

ν (αἱ, ἢ Δημιουργία, αἱ Ὄραι τοῦ ἔτους, οἱ ἔπτα λόγοι τοῦ Χριστοῦ. "Ἄν ποτε εὐτυχήσετε ν' ἀκούσετε τὰ ἔργα τοῦ Χάυδν, συλλογισθῆτε πόσον βασιανισμένη ἦτο ἡ παιδικὴ του ἡλικία καὶ εὐχαριστήσατέ τον με τὴν καρδίαν σας ὅτι

δὲν ἔχασε τὸ θάρρος του εἰς τὰς δυσκόλους περιστάσεις τῆς ζωῆς ἡτου, ἀλλ' ἔγεινε τόσον μέγας μουσικός, τέρπων καὶ συγκινῶν τοὺς πραγματικῶς πολιτισμένους ἀνθρώπους ὅλου τοῦ κόσμου.

ΣΟΦΙΑ ΔΗΜΟΥ

Ο ΒΡΑΧΟΣ ΤΩΝ ΓΛΑΡΩΝ

[Μυθιστόρημα τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ ΙΟΥΛΙΟΥ ΣΑΝΔΟΥ. Μετάφρασις ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ Ι. ΦΕΡΜΗΟΥ]

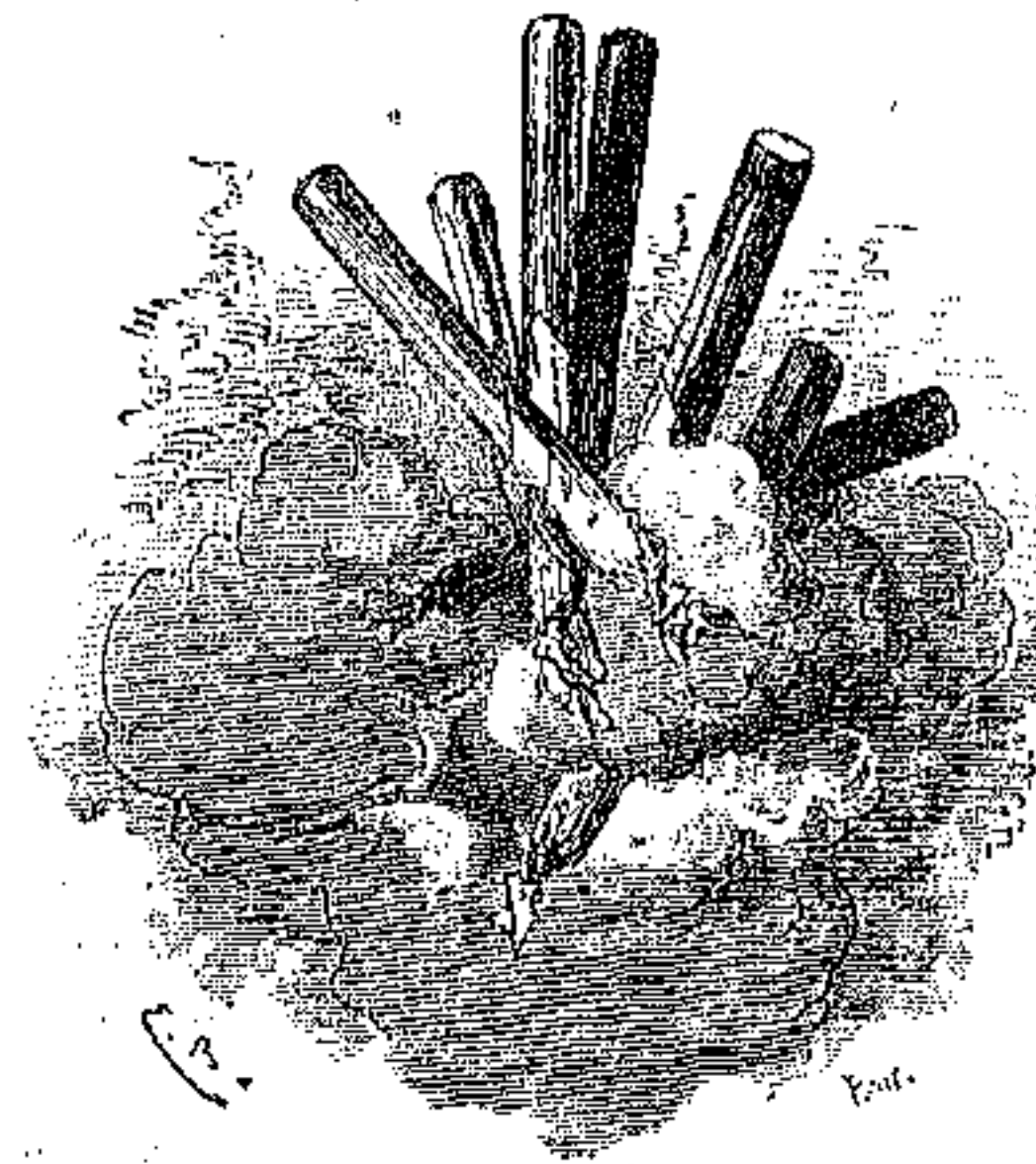
[Συνέχεια (ἴδε σελ. 49.)]

"Ὅσα παραμύθια ἐλέγχθησαν τὴν ζωγραφικὴν ἐκείνην ὀλονυχτίαν, δὲν εἴμπορῶ νὰ σῶς τα διηγηθῶ, διότι ἐν ὀλόκληρον βιβλίον δὲν θὰ ἦτο δυνατόν νὰ τα χωρήσῃ. Ἐὰ παραμύθια ταῦτα ἦσαν ὅμοια ἐπάνω κάτω: ἦρωσ τῶν παραμυθίων ἦτο πάντοτε ἔξυπνος, ὁ ὁποῖος εἶχε κατακτήσῃ εἰς τόσον δεινὴν ἀμνηχανίαν, ὥστε ἦτο ἀδύνατον νὰ σωθῆ, καὶ ὅμως κατάρθωνε νὰ εὐρίσκη τρόπον νὰ νικᾷ τὰς δυσκολίας, καὶ νὰ ἐξέρχεται νικητὴς καὶ τροπαιοῦχος! Παραδείγματος χάριν ὁ πρόπαππος τοῦ Χοιρομέρη μίαν ἡμέραν ἐλούετο εἰς τὴν θάλασσαν. Ἀίφνης βλέπει καὶ ἤρχετο ἀπὸ τὸ δεξιὸν μέρος καρχαρίας φοβερὸς με ἀνοιχτὸν τὸ στόμα, γυρίζει ἀριστερὰ καὶ βλέπει ἄλλον καρχαριαν ἐρχόμενον ἀπὸ τὸ ἀριστερὸν μέρος καὶ αὐτὸς με ἀνοιχτὸν τὸ στόμα. Τί νὰ κάμη! Τὸν εἶχον ζωίσῃ δύο φοβερά θηρία, καὶ ἂν ἦτο ἄλλος ναύτης κουτεντὲς καὶ δειλὸς θὰ τὰ ἔχανεν· ἀλλὰ ὁ πρόπαππος τοῦ Χοιρομέρη δὲν ἦτο ἀπ' ἐκείνους πού τὰ χάνουν ἔστι εὐκόλα, ἦτο ἀνθρωπος ἔξυπνος. Τί σου κάμνει λοιπὸν ὁ πόνηρός! Εὐρίσκει τρόπον καὶ καταφέρνει τοὺς δύο καρχαρία· νὰ πιασθῶν ἀναμετρήσῃ των, νὰ μαλώσων καὶ νὰ φαγοῦσιν, ὥστε δὲν ἀπέμεινεν ἄλλο τίποτε, παρὰ τὰ πτερύγια τῆς οὐρᾶς των. Καὶ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἐγλύτωσεν ἀπὸ τὸν βέβαιον κίνδυνον. Τὰ πτερύγια μάλιστα τῆς οὐρᾶς τῶν δύο καρχαριῶν τὰ ἐπῆρε μαζί του, καὶ τὰ ἔχει ἀκόμη ἢ οἰκογένεια τοῦ Χοιρομέρη εἰς τὴν οἰκίαν τῆς, καὶ τα φυλλάττει ὡς τρόπαια νίκης καὶ δόξης!

Ὁ πάππος τοῦ μικροῦ Μαρῖδα κατάρθωνε κατὰ τι καλλίτερον. Ἀκούσατε: Μίαν ἡμέραν ἦτο με τὸ

ἀκάτιόν του καὶ εἶδε ἐν κῆτος μέγαν, ρίπτει τὸ καμάκιόν του καὶ το καρφώνει εἰς τὸ πλευρόν. Ἐκῆτος, καθὼς ἠσθάνθη ὅτι κάτι τι ἐτρόπησε τὸ πλευρόν του, εὐθὺς ἐκτύπησε τὸ ἀκάτιον με τὴν δυνατὴν οὐρανὸν του καὶ τὸ ἀναποδογύρισε. Ὁ καρχαριστὴς πίπτει εἰς τὴν θάλασσαν, ἀλλὰ προφθάνει καὶ ἀρπάζει τὸ σχοινίον, με τὸ ὁποῖον ἦτο δεμένον τὸ καμάκιον, καὶ τὸ κῆτος τὸν παρέσυρεν εἰς τὸ βάθος τῆς θαλάσσης.

Μετ' ὀλίγας ὁμοῦς στιγμᾶς τὸ κῆτος ἀναβαίνει πάλιν εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης, καὶ τότε ὁ γενναῖος ναύτης μας πηδᾷ εἰς τὴν ῥάχιν του καὶ ἐστάθη ἐκεῖ ἐπάνω ὡς νὰ ἦτο εἰς τὸ κατάστρωμα πλοίου μεγάλου. Ἐταξείδευε τὸ κῆτος, καὶ χωρὶς νὰ θέλῃ ἐταξείδευε καὶ αὐτός. Ἐξεύρετε πόσον διήρκεσε τὸ ταξείδιον; Μίαν ἐβδομάδα ὀλόκληρον. Ἀλλὰ θὰ μ' ἐρωτήσετε: καὶ τί ἔτρωγε ὅταν ἐπέινε, καὶ τί ἔπιεν ὅταν ἐδίψα; Ἐπίνε το νερόν τῆς βροχῆς, τὸ ὁποῖον του ἔχουνεν τὰ σύννεφα εἰς ὅλον τὸ διάστημα τοῦ ταξείδιου του, καὶ ἔτρωγεν

* ΤΑ ΓΑΥΚΥΤΑΤΑ ΖΑΧΑΡΑΤΑ. (Σελ. 78)

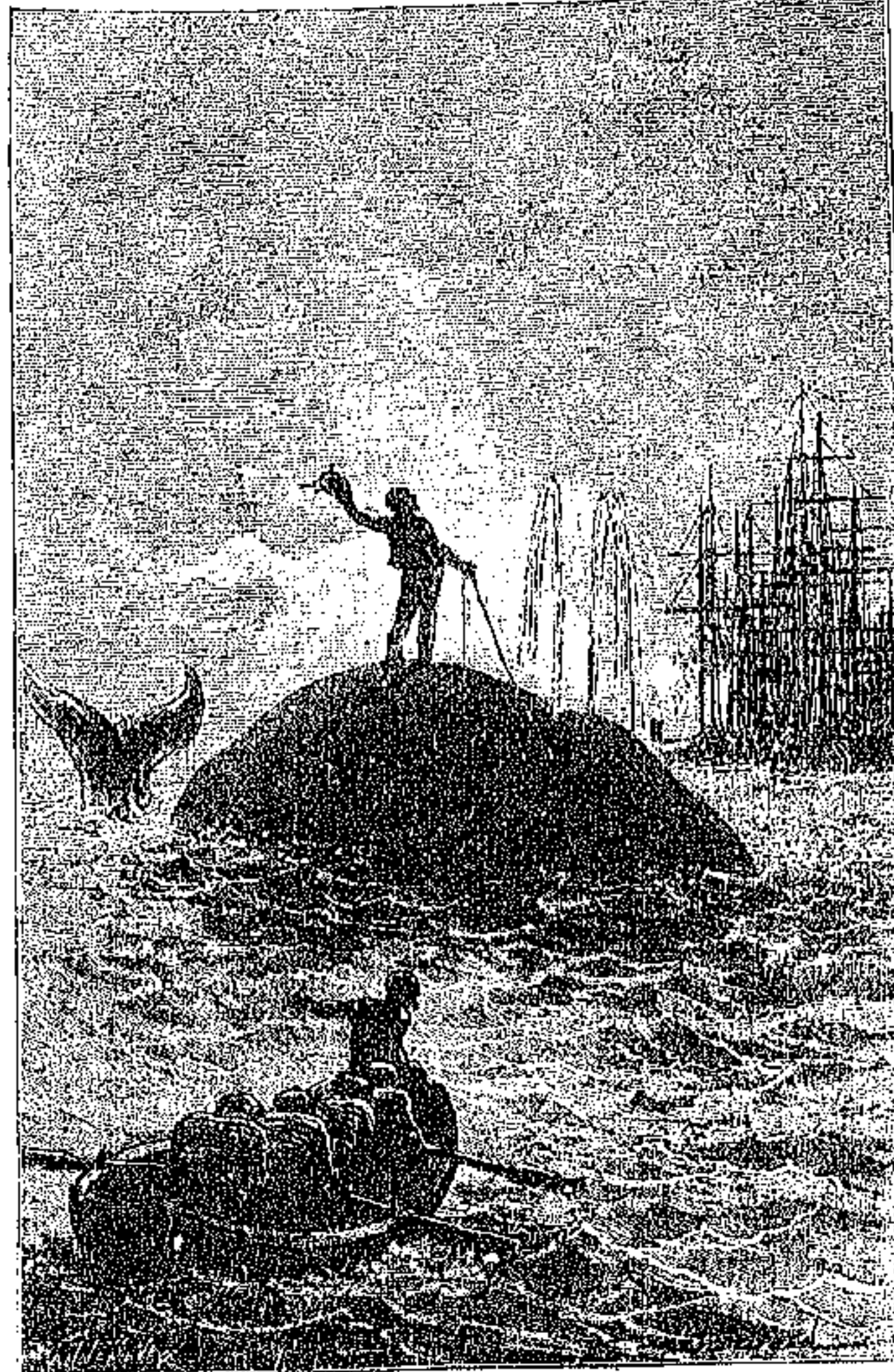
ἀπὸ τὸ κρέας τοῦ κῆτους, τὸ ὁποῖον ἔκοπτε φέτες φέτες με μεγάλην ἐπιτηδαιότητα, καὶ νὰ ἴδῃτε τί νόστιμον καὶ παχὺ ὅπου ἦτο! Ὅταν ἤρχετο ὄρεξις εἰς τὸ κῆτος νὰ κάμη βουτιάν, αὐτὸς ἄφινεν ὅλον τὸ σχοινίον καὶ ἐκράτει δυνατὰ μόνον τὴν αἶραν, καὶ τὸ κῆτος τὸν ἔσυρε καὶ πάλιν εὐθὺς καθὼς τὸ κῆτος ἀνέβαινεν ἐπάνω, αὐτὸς ζούπ! ἐπῆδεν ἐπάνω εἰς τὴν ῥάχιν τοῦ κῆτους. Κατὰ τὸ διάστημα δὲ τοῦ ἐβδομαδιαίου ταξείδιου του, ὁ πάππος τοῦ μικροῦ Μαρῖδα ἐγυμνάσθη ἀρκετὰ, ὥστε κατάρθωνε νὰ το ὀδηγῇ τὸ κῆτος ὅπου ἠθέληεν, ἀπαρὰλλακτα ἔπως ὁ ἵππεὺς κρατεῖ τὰς ἡνίκας τοῦ ἵππου καὶ τὸν ὀδηγεῖ ὅπου καὶ

αν θέλη. Μίαν πρώην λοιπόν, ύστερον μετά παλλὰς περιπετείας, νὰ σοῦ τον καὶ ἐμβαίνει εἰς τὸν λιμένα ὄρθιος καὶ κικαρωμένος ἐπὶ νῆα εἰς τὴν ῥάχιν τοῦ κήτους, τὸ ὅποιον ἔρριπτε καὶ ἀπὸ τοὺς δύο ῥαβδωτάς του δύο στήλας νεροῦ ὑψηλὰ εἰς τὸν ἀέρα ὡς ἀνδρομήριον. Ὅσοι εὐρέθησαν εἰς τὸν λιμένα εὐαύμασαν, διότι πρώτην φορὰν ἔθλεπον τοιοῦτον θέαμα, τὸ ὅποιον ἦτο ἐπανάληψις τοῦ θαύματος τοῦ Ἰωνᾶ.

Τὸ περιεργὸν τοῦτο διήγημα, ἂν καὶ ἦτο ὀλίγον ἀπίστευτον, τόσο εὐμορφῶς ὅμως τὸ ἐδιηγήθη ὁ Μαρίας, ὥστε ὅλον τὸ ἀκροατήριον κατεγυητεύθη, καὶ τόσο πολὺ ἤρρεσαν, ὥστε τὸ κῆτος τοῦ μικροῦ Μαρίας ἐπεσπίασε καὶ ἔτρεψεν εἰς φυγὴν τὰς λευκὰς ἀρκτους τοῦ Φυκιώτη.

Ὅταν ἤλθεν ἡ σειρά τοῦ Στεφάνου νὰ εἶπῃ καὶ αὐτὸς τὸ παραμῦθόν του, ὁ μικρὸς μὲν φίλος ἐδιηγήθη τὴν ἱστορίαν τοῦ Ῥοβινσῶνος. Ἀλλὰ πρέπει νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι τὸ παραμῦθόν του δὲν ἐπέτυχεν ἔσον αὐτὸς ἠλιπίξεν, ἐφάνη πολὺ χλιαρὸν καὶ ἄνεστον. Ὁ Ῥοβινσῶν καὶ ὁ πεπαγάλος του, τὸ σκιαδῖόν του καὶ ὁ δερμάτινος σκουφόρτου, καθέλου δὲν ἤρρεσαν, τοὺς ἐφάνη ὡς λαπὰς νερόβραστος, οὐδὲ κἄν ὁ Παρασκευᾶς ἐκίνησε τὴν περιεργίαν των. Τὴν ἱστορίαν τοῦ Ῥοβινσῶνος, τῆς ὁποίας μόνον ἄκρες μέσες εἶπεν ὁ Στέφανος, ὅσοι δὲν τὴν ἀναγνώστατε ἀκόμη, θὰ τὴν ἀναγνώσετε, ἀγαπητοί μου ἀναγνώσταί, εἰς ἓν βιβλίον ἀθάνατον, βιβλίον πολὺ εὐάρεστον εἰς τὰ παιδιά, καὶ διδακτικὸν εἰς πᾶσαν ἡλικίαν. Σπανίως ἐγέννησεν ὁ νοῦς τοῦ ἀνθρώπου τόσο ὑπέλιμον πρᾶγμα. Τὸ βιβλίον τοῦτο εἶνε ἀπέριπτον, δὲν ἔχει περιττὴν καὶ ψευδῆ ἐπιδείξειν, εἶνε ἀρελέεστατον, δὲν

«ΕΜΒΑΙΝΕΙ ΕΙΣ ΤΟΝ ΛΙΜΕΝΑ ΟΡΘΙΟΣ ΚΑΙ ΚΙΚΑΡΩΜΕΝΟΣ»

περιέχει καθόλου σχεδὸν μεγάλην σοφίαν καὶ πολυμάθειαν, καὶ ἔχει μίαν μόνον χάριν, ἀλλὰ μίαν καὶ καλὴν, τὴν χάριν τῆς ἀληθείας. Τὸ ἀξιόλογον τοῦτο βιβλίον θὰ το ἀναγνώσετε κατὰ πρότον μὲν χάριν διασκεδάσεως, ἀλλὰ βραδύτερον ὅτ' το ἀναγνώσετε καὶ ἐκ δευτέρου χάριν τῶν ὑπελίμων γνώσεων τὰς ὁποίας περιέχει διὰ πᾶσαν ἡραν τοῦ ἔτους. Μᾶς εὐφραίνει ὅταν εἶμεθα μικρὰ παιδία καὶ δύναται ἐν ἀνάγκῃ νὰ χρησιμεύσῃ ὡς σύμβουλος καὶ ὁδηγὸς μας εἰς τὰς δυστυχίας καὶ τὰς θλίψεις, ἀπὸ τὰς ὁποίας εἶνε ἀχώριστος ἡ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου. Μᾶς διδάσκει ταυτοχρόνως καὶ τὴν γενναιοῦτητα, καὶ τὴν ὑπομονήν, καὶ τὴν πίστιν εἰς τὴν Θεῖαν Πρόνοιαν. Μᾶς δεικνύει ὅλα τὰ μέσα εἰς τὰ ὅποια δύναται νὰ καταφύγῃ ὁ ἀνθρώπος, ὅταν εὐρεθῇ μόνος καὶ ἔρημος εἰς τόπον ἀκατοίκητον, καὶ πόσον ἐφευρετικὸν κἀμνεὶ τὸν νοῦν τοῦ ἀνθρώπου ἡ μεγάλη ἀπελπισία, καὶ πόσον ἡ ψυχὴ ὅταν εὐρεθῇ μόνῃ ἀπέναντι τῆς φύσεως, ἀνυψοῦται κατ' ἀνάγκην εἰς τὸν Θεόν. Ἐὰν ἐξαιρέσωμεν τὰς Ἀγίας Γραφάς, δὲν γνωρίζω ἄλλο βιβλίον, τὸ ὅποιον νὰ περιέχῃ τόσο δυνάμιν παραμυθητικὴν, φιλοσοφίαν ἀνθρωπινοῦτεραν καὶ θειοτέραν, ἠθικὴν ἀπλουστεράν, οἰκιοῦτεραν καὶ ὑψηλοτέραν. Ἀλλὰ πόσον παράδοξος ἦτο ἡ τύχη τοῦ συγγραφέως τοῦ βιβλίου τούτου! Τί ἦτο ὁ συγγραφεὺς, τίς ἐσκέφη ποτὲ νὰ το μάθῃ; Καὶ μάλιστα τίς ἐσκέφη νὰ ἐρωτήσῃ ἐν ὑπῆρξί ποτε εἰς τὸν κόσμον; Ἡ δόξα τοῦ βιβλίου τοῦτον ἐπεσπίασε καὶ τὸν ἐξηράνισε. Τὰ παιδιά τοῦλάχιστον ἄς μείνῃ θοὺν τὸ ὄνομά του, καὶ τὸ ὄνομά του ἄς μείνῃ εὐλογητὸν εἰς τὴν μνήμην τῶν παιδίων: ὠνομάζετο

Δανιὴλ Δεφός. Καθὼς οἱ πλεῖστοι τῶν ἀνθρώπων, οἱ ὅποιοι εἰργάσθησαν δια τὸ καλὸν τοῦ πλησίον των, ἀπέθανε καὶ αὐτὸς ἔρημος καὶ σκοτεινός, ἀφ' οὗ ἔζησε δυστυχῆς καὶ καταθλασινισμένος!

Ὁ διαγωνισμὸς τῶν παραμυθίων ἐπλησίαζε νὰ τελειώσῃ, διότι πάντες, ἢ σχεδὸν πάντες ἠγωνίσθησαν περὶ τοῦ βραβείου, καὶ ἐφάνητο ὅτι ἐνίκησαν πλέον αἱ λευκαὶ ἀρκτοι, ἂν καὶ ἐκινδύνευσαν ὀλίγον νὰ χάσουν ἕνεκα τῆς ἐπιτυχίας τοῦ κήτους. Ὁ Φυκιώτης ἐφάνητο πλέον ὅτι εἶχε τὰ γλυκύτατα ζαχαράτα καὶ ἀπὸ τὴν χαρὰν του ἔτρεχαν τὰ σάλια του καὶ ἐξερογλείφατο. Ἀλλὰ ἡ χαρὰ του δὲν διήρκεσε πολὺ, διότι ὁ καπετὰν Κουπιᾶς ὁποῖος ἔως τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἦτο ἀπλοῦς ἀκροατῆς καὶ κριτῆς τοῦ διαγωνισμοῦ, ἀπεφάσισε νὰ καταβῇ εἰς τὸν ἀγῶνα, νὰ διαγωνισθῇ καὶ αὐτὸς, νὰ εἶπῃ καὶ αὐτὸς τὸ παραμῦθόν του.

Ἐβόησε τρεῖς φορές ἔχι τόσον διὰ νὰ καθύριση τὸν λαμῶν του, ἀλλὰ διὰ νὰ ἐπιβάλῃ σιωπὴν εἰς τὸ ἀκροατήριον.

Πάντες μετὰ χαρᾶς καὶ περιεργίας ἐψιθύρισαν.

« Σταθῆτε, παιδιά, νὰκούσωμεν! »

Μόνος ὁ Φυκιώτης ἐκίτρισε καὶ ἀνετριχίασε.

« ΤΟΥ ΕΦΕΡΟΝ ΟΠΩΡΙΚΑ ΛΟΓΙΩΝ ΤΩΝ ΛΟΓΙΩΝ » (Σελ. 75)

Η ΑΥΤΟΥ ΜΕΓΑΛΕΙΟΤΗΣ ΘΩΜΑΣ Ο ΠΡΩΤΟΣ

Ὁ Κουπιᾶς ἤρχισε τὴν διήγησίν του ὡς ἐξῆς: « Ἐγὼ, παιδιά, θὰ σας εἰπῶ τὴν ἱστορίαν τοῦ συχωρεμένου τοῦ πάππου μου, τοῦ Θωμᾶ Κουπιᾶ, ποὺ ἀπὸ ναύτης ἀπλὸς εἰς τὴν φεργάδα Ἐνωὺ ἐκάντησε νὰ γίνῃ βασιλέας εἰς ἓνα νησί τῆς Ὠκεανίας.

— Καλὲ τίμ' λές! ἀνεφώνησαν ταυτοχρόνως πάντες ἐκθαμβοὶ καὶ ἐκστατικοί: λοιπὸν ἐγιναν ὑπὸ τὴν γενεὰ σου καὶ βασιλέδες;

— Ἐνας μοναχά, εἶπεν ὁ Κουπιᾶς μὲ μετριόφροσύνην, ἀλλὰ καθὼς μου λέει ὁ πατέρας μου, καὶ ὁ ἓνας αὐτὸς βασιλέας σώνει γιὰ νὰ εἶμαι ἀπὸ βασιλικὴν γενεάν. Ἀκούστε τὸ λοιπὸν πῶς ἔτρεψε τὸ πρᾶγμα. Ἡ Ἐνωὺ ὡ ἐταξείδευεν εἰς τὸν μεγάλον Ἠιρηνικὸν Ὠκεανόν αὐτὸς ὁ Ἠιρηνικὸς Ὠκεανὸς εἶνε μία θάλασσα εἰρηνικὴ, ἡσυχὴ σὰν ἀρνάκι, καὶ ἔχει νησιὰ, καὶ αὐτοὶ εἰ νησιώται, ὅποιος ξένος πάει ἐκεῖ, τὸν πιάνουν, μαιρὲ μάτια μου, τὸν βάζουν εἰς τὴν σούδα καὶ τὸν τρώνε.

— Τὸ ξέρω! εἶπεν ὁ Φυκιώτης, αὐτοὺς λένε κανιβάλους.

— Καὶ ἀνθρωποφάγους, προσέθηκεν ὁ Χοιρομέρης.

— Αὐτοὶ δὲ ἤθελαν νὰ φάγουν τὸν Παρασκευᾶν! εἶπεν ὁ Στέφανος.

— Τὸ λοιπὸν ἡ Ἐνωὺ ὡ ἐταξείδευεν εἰς τὸν Μεγάλον Ἠιρηνικόν, καὶ εἶχε τὸν ἀνεμον πρῶμον, καὶ ἔτρεψε τοὺς δώδεκα κόμπους τῆς χωρὶς καθόλου νὰ λαγαριάσῃ. Ἐκεῖ δὲ λοιπὸν εἰς τὰ καλά καθούμενα, καὶ ἐγὼ δὲν ξέρω πῶς, πιάνει φωτιὰ τὸ ἀμπάρτε

της. Χύνουν νερό, τλουμπάρουν, τλουμπάρουν, τοῦ κάκου! Δὲν μπόρεσαν νὰ κάμουν τίποτα. Ἐπειτα ἀπὸ λίγες ὥρας ἡ καλὴ σου ἡ φεργάδα θύαβε σὰν λαμπάδα.

— Ποιανοῦ τα πουλὰς αὐτά, εἶπεν ὁ ἔξυπνος Ἀγκίστρης ποῦ ἀκούστηκε νὰ καῖ ἓνα πρᾶγμα μέσα εἰς τὸ νερό! — Μὴ βιάζεσαι, καπετὰν Ἀγκίστρη, καὶ τώρα ὅτ' ἰδῆς. Τὸ λοιπὸν τλουμπάρουν, τὴν κάμουν τὴν

φεργάδα θάλασσα, στρουτώνουν της τρώπης, του κάκου! κόποι χαμένοι! ή φωτιά ήται κοντά σ' την μπαρουτοθήκη.

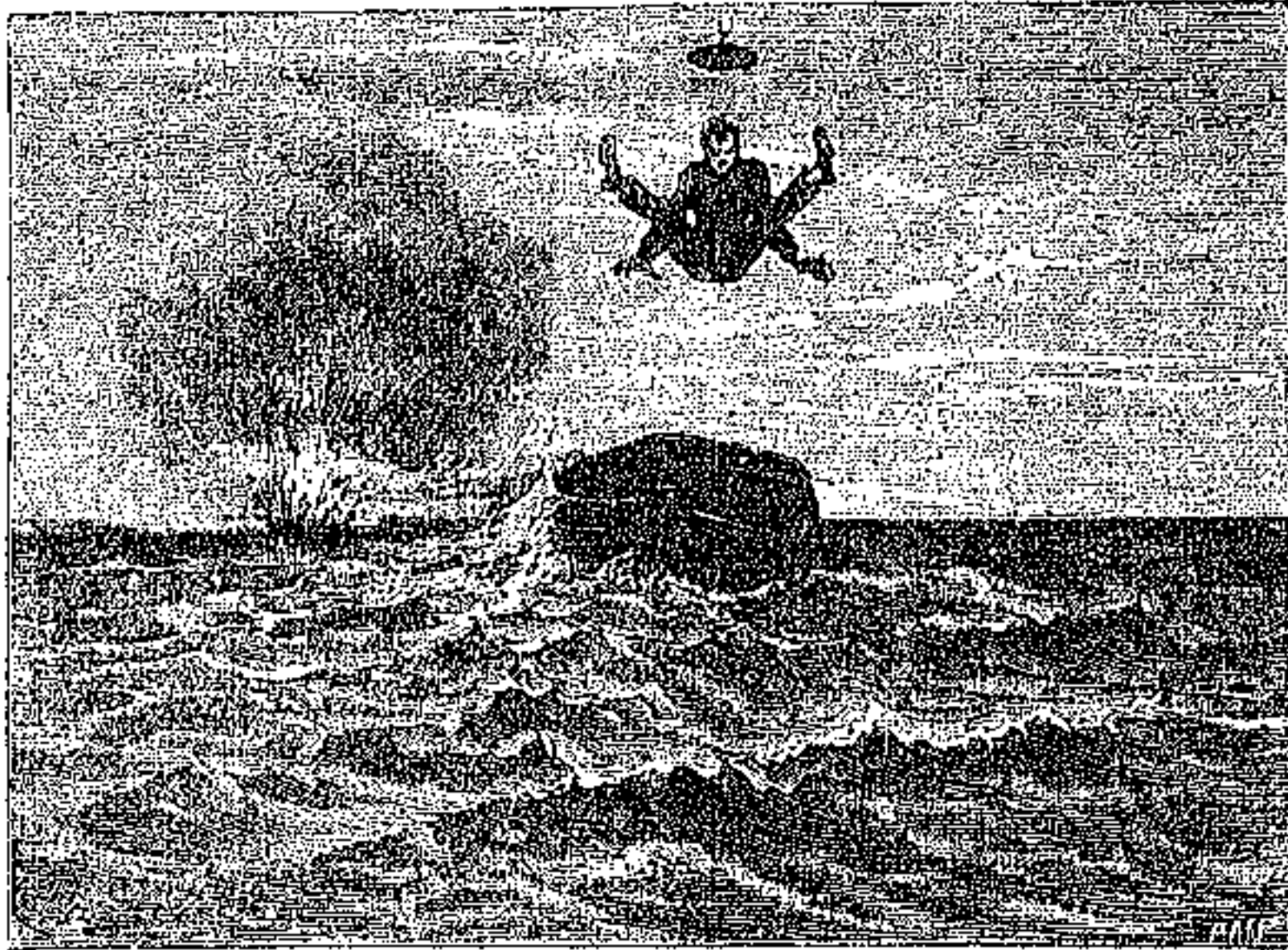
— Τρομάρα μου! ανεφώνησεν ο Άγκίστρης.

— Άλλη σωτηρία δεν ήταν παρά να το στρίψουν. Έκει λοιπόν που έπολεμούσε το πλήρωμα να πηδήσουν σ' της βάρκας, μπάμ! μπούμ! ανάδει το μπαρούτι, άστραπές και βροντές μέσα σ' την κοιλιά του καραβιού, γίνεται χίλια κομμάτια, πετιέται ψηλά σ' τον άερα και ανοίγει ή θάλασσα και το καταπίνει.

Πάει ή Ένυώ, καπετάνιο μου! Ως να γύρισης να ιδής, ή φωτιά και το νερό την έκαναν πάστρα! Ένας μόνον έμεινε ζωντανός, ο Θωμάς Κουπιός ο παππούς μου. Και να δήτε! Μαζί με τα κομμάτια της φεργάδας έπετάχθη και αυτός σ' τον άερα έκκτον είκοσι μέτρα ψηλά άπάνω από τον Μεγάλον Ήρηνικόν, και άς εσύ έκαμε κχιμμά είκοσάρια τυμπές σ' τον άερα, έπασεν όρθος μέσα εις μέτρι βάρκην της φεργάδας.

— Τι τυχερός άνθρωπος! ειπεν ο Φυκιώτης.

— Πρέπει να ξέρετε ότι τον καιρόν εκείνον ο Θωμάς Κουπιός ήταν ο έξυπνότερος νάυτης, ένας

ΕΠΕΤΑΘΗ ΣΤΟΝ ΑΕΡΑ

άνδρας ως εκεί πάνω, ψηλός και όμορφος. Άλλο να ιδής και άλλο νακούσης! Μέσα σ' την Ένυώ τον έλεγαν άγγελον για την έμορφή του, και αυτός ήταν το στολίδι και το καμάρι της φεργάδας. Αφίνω δά ότι ήταν σπουδαζμένος, εύγενικός και έξυπνός ζσον πής. Αύτός, μωρέ μάτις μου, ήτον άξιος να μιλήση και με το βασιλέα και να γίνη και μέγας άξιωματικός. Όταν εκάηκεν ή Ένυώ, εκείνες της ήμέρας ήθελε να προδιδασθή. Βλέποντάς πως ήτον μόνος του μέσα σ' τη βάρκα, μέσα σ' τη μέση σ' τον μέγαν Όκεανόν, χωρίς να χάρη την τρίτη και την τετάρτη, ειπε μέσα του ότι άς ού έγγύτωσεν ως εκ θαύματος μεσ' απ' τα χέρια του Χάρου, χωρίς άλλο ο Θεός ειχε το χέρι του άπάνω του. Αρχίζει το λοιπόν να λάμνη τα κουπιά με όλη του τη δύναμη, με την έλπίδα ότι θα άπαντήση κανένα χαράδι να τον πάρη, ή να άικηλώψη κχιμμά στερε-

γιά να άράξη. Δέκα μέρες έλκινε και δέκα νύχτες χωρίς να βάλη τίποτα σ' το στόμα του, χωρίς να βρέξη τα χείλη του, και έβλεπε μονάχα ούρανό και θάλασσα. Άπάνω σ' της ένδεκα μέρες παρατάει τα κουπιά, και Ξηλώνει τον πάτο του πακουτσιού του και τον τρώει.

— Πόποπο! ανεφώνησεν ο Άγκίστρης. Χαρά σ' το στομάχι του!

— Άπάνω σ' της δώδεκα μέρες ανοίγει τη μία φλέβη του χεριού του με τη μύτη του λάζου και ρουφκει το αίμά του.

— Έλα δά και σύ, καϊμένε! ειπεν ο Πλημμύρης.

— Άπάνω σ' της δεκατρείς μέρες Ξαπλώνεται μέσα σ' τη βάρκα και Ξεπλωμένος παρακαλεί το

Χάρο να τον λυπηθή, να έλθη να τον πάρη. Ο όμορφονιός εκείνος ο ντεληθωμάς, ο άσίκης άπόμεινε πετσι και κόκκαλο. Ο καϊμένος ο παππούς μου για δεκαπέντε μέρες έχλώμιανε και εκκάντησε τσηρός μοναχός.

— Ανατριχιάζει το πετσι μου! ειπεν ο Χοιρομέρης, μά ως άκούσαμε και το τέλος.

— Ναί, ναί, Κουπιά, τελείωσε την την ιστορία σου, ειπεν ο Στέφανος ο όποιος ήτο όλος αυτό.

— Πόσον καιρόν έμεινε Ξαπλωμένος μέσ' σ' τη βάρκα ούδε αυτός δεν ειμπόρεσε καθόλου να το κατλάδη. Τούτο μοναχά θυμάται, ότι μίαν ήμέραν όταν έξύπνισεν, ειδεν ότι ήτο πληχιασμένος μαλακά μαλακά άπάνω σ' τα χορταράκια τα δροσερά, άποκάτω από κάτι ώραθα δένδρα φουντωτά, και σ' αυτά τα ώραθα δένδρα εκελχιδοούσαν χιλιάδες πουλάκια. Σ' την αρχή του έφάνη πως εινε σ' τον παράδεισο, μά άφ' εσύ όμως έτριψε καλά καλά τα μάτια του και ειδε τριγύρω του κάτι μούτρα πράξανα, εκατάλαθε πως εινε μέσα σ' την Κόλατι. Καμμά έξηνηταρία άγριάνθρωποι ο ένας άτηγμότερος από τον άλλον, όλόγυμνοι, εκάθουσαν ανακούρκουδα τριγύρω του και τον εκύτταζαν προσεκτικά και σαν να ειχαν συμβούλιο άναμεταξύ τους.

» Καθώς ήτο ο παππούς μου ξεστολισμένος σ' τη

γεωγραφία, και ειχε διαθραμμένα πολλά για τους άγριάνθρωπους, εθύς εκατάλαθε τι τύχη τον έπεριμενε.

» Ήινε κρίμα μά την αλήθεια να έχη ένας άνθρωπος δεκατρείς μέρες να φάη και να φαγωθή άπάνω σ' της δεκατέσσερες. Οποιος άνθρωπος έχει καρδιά, απ' μπορεί κάπως να εύχαριστηθή αν χορτάση τους φίλους του και τους συντρόφους του με το κρέας του, αν τύχη μεγάλη ανάγκη και πιστεύω πως και ο παππούς του Άγκίστρη θα εύρηκε κάποιαν εύχαριστησιν όταν τον έφαγαν οι συντρόφοι του. Μά να φαγωθή κανείς από ανθρώπους που δεν τους γνωρίζει, και μάλιστα που δεν μιλούσιν και τη γλώσσα του, ά! μά αυτό εινε να το συλλογίζεσαι κανείς και να σηκώνεται ή τρίχα του.

» Ο κακόμοιρος ο Θωμάς, αν έγγύτωσε από τη σούβλα ή από τη σκέρα, θα έπεφτε σ' το τσουκάλι ή σ' την κατσαρόλα. Φαντασθήτε λοιπόν πως τα έκαμε τα μάτια του, όταν ειδε ότι όταν έσηκώθηκε και ανεκάθισεν, όλοι εκείνοι οι άγριάνθρωποι έσκυψαν και έπασαν τα πίστομα, και του έκαμαν μετάνοια με την ούρα, και έπειτα έχόρραυαν και έπηδούσαν, που δεν έφαιγουντάν πως έχουν κακό σκοπό.

» Έτρεξαν εθύς και του έφεραν όπωρικά λογιών των λογιών, πορτοκάλλια, μπανάνες, άνανās, άλλοι του έβαζαν σ' τα χείλη του ποτήρια με λεμονάδα, με γάλα και χίλιων λογιών ώραθα πράγματα. Μάλιστα μερικοί από τη χερή τους, τον έγαργαλούσαν σ' τα πόδιά του και του εκαίδευσαν της γάμπες του, άλλοι του έκαναν άερα και του έσφούγγιζαν τη μύτη με τα φύλλα ενός δένδρου που το λένε λατανιά.

» Και όσο εκατέβαζε τα κομμάτια που του έδιναν, ή όσο έρρουφούσε τα πιότα που του έδιναν, να βλέπατε φωνές και κακό! από τη χαρά τους έφώναζαν και έπηδούσαν, μά τι φωνές και τι πηδήματα! δεν έχετε ιδέα!

» Όταν έφαγε για τέσσερους, και ήπιε, τον έσκεπασαν με ένα πάπλωμα φτιασμένο από φιερά καναρινιού, κολιδριού και παπαγάλου, τον έβαλαν μέσα σ' ένα φορείο και μπροστά ή μουσική τον έπήγαν σ' το παλάτι.

» Πρέπει να ξέρετε πως την παρμιονή ειχε πεθάνη ο βασιλέας, και ο Θρόνος του ήτο χηρευάμενος καθώς το λένε. Τον ειχε πιόση άξιαφα ένα φοβερό κόψιμο, που του έθερίσε τάντερκ για δύο τρείς ώρες. Το λοιπόν όλο το άρχοντολόγι και οι μεγαλωσιάνοι της χώρας εκείνης ήθελαν καλά και σώνει να κόνουν βασιλέα τον καραβοτσακισμένο που τους έστειλε ο Θεός.

» Και έτσι το λοιπόν ο Θωμάς Κουπιός μισοπεθαμένος από την πείνα και τη δίψα, και με το ένα του μοναχά παπούτσι γερό, έγινε βασιλέας της Ταμποουλίας, έτσι το λέγαν το νησί Ταμποουλία.

» Την ίδια την ήμέρα έγινε ή παζαία για τον νέο βασιλέα. Όλα τα δημόσια καταστήματα εκαμαν φωτοχυσία το βράδυ και όλο νυχτός άλλο δεν έβλεπες παρά χοροπηδήματα και πυροτεχνήματα.

— Κολοκύθια με τη βίγανη! ειπεν ο Φυκιώτης.

— Άμ! δέ! κολοκύθια! ειπεν ο Κουπιός, ποιός το ειπε; αυτό, φωστήρά μου, εινε γραμμένα και τυπωμένα σε βιβλίο.

— Ακόμη χειρότερα, ειπεν ο Φυκιώτης.

— Ο κύρ Φυκιώτης δεν έφέρει όμως, ειπεν ο Κουπιός με σοβαρότητα, ότι όταν ο παππούς μου έγύρισε σ' την πατρίδα έπαρουσιάστηκε σ' τον βασιλέα, και ο βασιλέας τον έδέχτηκε σαν όμοιό του και του ειπε: « Καλώς τον τον Ξαδέρφόν μου! » γιατί έτσι ο ένας βασιλέας λείπει τον άλλον βασιλέα, τον λείπει Ξαδέρφο! ούλοι οι βασιλιάδες

ΕΓΙΝΕ ΒΑΣΙΛΕΑΣ ΤΗΣ ΤΑΜΠΟΥΛΙΑΣ

εινε Ξαδέρφη, και σ' τη στιγμή μονομιάς τον έπραβίβασε υπαξιωματικό, και του ειπε: « Νά με συμπαθής, καπετάν Θωμά, που δεν μπορώ να σου δώσω πίσω το βίσιλειό σου που το έχασες. Ο βασιλέας αυτός δεν αγαπούσε τους πολέμους, αγαπούσε την ήσυχία και την ειρήνη, και δεν ήθελε να βάλη την πατρίδα σ' τα αίματα, σε πόλεμο μακρινό. Αυτό εινε πράγμα που έγινε όλες ή εφημερίδες τα έγράψανε όλα αυτά.

— Άμ! δέ! ειπεν ο Φυκιώτης άκούς εκεί λείπει! το γράψανε και ή εφημερίδες, άλλο χοντρό ψέμμα.

— Μά τώρα ήθελα να Ξέρω, ειπεν ο Κουπιός με υπερηφάνεια, γιατί τάχα ο κύρ Φυκιώτης κάνει τόσες δυσκολίες για να χάρη τους άγριάνθρώπους του παππού μου, εν ή εγώ, χωρίς να πτώ τίποτα, έχασα της χίλιες

πανταχόθεν ἀρχαῖδες τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ πακποῦ τοῦ I
 — Παιδιά, δρόμο! ἀνεφώνησεν ὁ Πλημμύρης. Ἡ
 φωτιά σβύνει καθαρῶς πως ἐσυνχώθηκα. Ὁ Κουπιᾶς
 θά μᾶς τῆν ἀποτελειώσῃ τὴν ἱστορίαν τοῦ 'ς τὸ χωριό.

— Ὅχι, ὄχι, Κουπιᾶ, τελειώσῃ τὴν τὴν ἱστορίαν
 σου, ἀνεφώνησαν πάντες καὶ ἐπλησίασαν περισσύτερον
 εἰς τὴν ἀνθρακίαν ἢ ὅποια ὄλονεν ἐκρύωνε.

Ὁ Κουπιᾶς ἠσθάνθη ἐνδομύχως χαρὰν μεγάλην,
 διότι ἤρσεν τὸ παραμῦθόν του, καὶ τί ἄλλο ἦτο ἢ
 ἱστορία τοῦ πάππου τοῦ παρὰ σωστὸν παραμῦθόν;
 ἐξηκολούθησε λοιπὸν ὡς ἐξῆς:

I

ΤΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΤΑΜΠΟΥΛΙΝΑΣ

« Ἄν ἐστάθηε 'ς τὸν κόσμον βασιλεὺς ποῦ 'μπο-

ρεῖ νὰ καυχή-
 θῆ ὅτι τὸν ἀγά-
 πησεν ὁ λαὸς
 του, αὐτὸς ἦτον
 ὁ Θωμάς ὁ πρῶ-
 τος, ὁ βασιλεὺς
 τῆς Ταμπούλι-
 νας. Μοναχὰ
 πεντέμισι μῆνες
 ἐβασίλευσεν, ἄλ-
 λ' 'ς αὐτοὺς
 τοὺς πεντέμισι
 μῆνες ἐχάρηκε
 ὅλες τῆς γλυ-
 κάδες τῆς βα-
 σιλείας. Κάθε
 πρωὶ ἔλος ὁ
 λαὸς τοῦ βσι-
 λείου τοῦ ἐπή-
 γαινε νὰ ρωτή-
 σῃ νέα γιὰ τὴν
 ὑγείαν του καὶ νὰ ρωτήσῃ πὺς ἐπέρασεν τὴν νόσταν.

Ἐμάλιοναν ποῖος νὰ πρωτοβρῆ τί ἤθελεν ὁ Με-
 γαλειότατος. « Ὅλοι οἱ ψαράδες καὶ ὅλοι οἱ κυ-
 νηγοὶ δὲν ἐψάρευαν πιά καὶ δὲν ἐκυνηγοῦσαν γιὰ
 ἄλλον παρὰ γιὰ τὸν Μεγαλειότατο. Ἡ τραπεζαρία
 του εἶχε κάθε λογῆς γλιγοῦδια: ψάρια νόστιμα, κυ-
 νῆγι περίφημο. Κάθε 'μέρα ὅταν ἐξυπνοῦσε τοῦ
 ἐφερνῶν 'ς τὸ κρεβάτι μία γανιά σούπα ἀπὸ μπο-
 μπότκα καὶ τὴν ἐκτέβαζε ζεστή ζεστή. Ἐπειτα ἀπὸ
 μίαν ὥρην, νὰ σου καὶ ἐφερνῶν τρία τέσσαρα σου-
 βλάκια μικρὰ πουλάκια ὅλο καὶ ζῦγι, ποῦ πρὶν
 'πάντα κάτω 'ς τὸ στομάχι του ἔλυωναν μέσα 'ς τὸ
 λάρυγγά του. Ἐτρωγε πάλι τὸ μεσημέρι, ἐτσυμ-
 ποῦσε κάτι τι τὸ δειλινό, καὶ δὲν ἐπλάγιαζε πρὶν
 δειπνήσῃ 'ς τὰ γερὰ.

— Μὴ γιὰ ὄνομα τοῦ Θεοῦ φθάνει πιά! ἀνε-

φώνησεν ὁ Φυκιώτης τοῦ ὁποῦ ἡ κοιλία αἰ ἐπαίξε
 τριμπούρζι. » Ἴτα θέλεις καὶ τὰ λές αὐτά;

— Καλὰ λείει ὁ Φυκιώτης, ἀνεφώνησεν ὁ Χοι-
 ρομέρης καὶ ἐσφιγξε τὴν ζώνην τοῦ παντελονίου του.

— Οὐφ! ἀνεφώνησεν ὁ Πλημμύρης.
 — Μὰ σωπᾶτε τὸ λοιπὸν! ἀνεφώνησαν τὰ ἄλλα
 παιδιά. Ἀφήστέ τον τὸν Κουπιᾶ νὰ τελειώσῃ τὴν
 ἱστορίαν του!

Καὶ ὁ Κουπιᾶς ἐξηκολούθησε:

» Μία φορὰ τὴν ἡμέραν, μὰ τὸ περισσότερο δύο
 φορὰς, ὅλοι οἱ ὑπάλληλοι τοῦ βασιλείου ἐπήγαιναν
 ἀπὸ τὰ παράθυρα τοῦ παλατιοῦ καὶ διὰ νὰ τον δια-
 σκεδάσουν τὸν βασιλέα καὶ νὰ τον κάμνουν νὰ γελά,
 ἐχροσπῆδούσαν καὶ ἔκαμναν διάφορα δύσκολα γυμνά-
 σια. Ὁ σεβαστὸς μου πκπποῦς

ἐβγαίνεν εἰς τὸ
 μπαλκόνι τοῦ
 παλατιοῦ μὲ τὸ
 τσιμπούκακι του
 καὶ τοὺς ἔδλεπε,
 ἀλλὰ ποῦ νὰ
 γελάσῃ; μὲλις
 καὶ μετὰ βίας
 ἐκαταδέχεται νὰ
 τοὺς χαμογε-
 λάσῃ.

» Ποτὲ δὲν
 τον ἀφίαν νὰ
 κοπιᾶσῃ, καὶ
 πάντοτε ὅταν ἔ-
 βγαίνεν εἰς τὸν
 περίπατον τὸν ἐ-
 σήκωναν μέσα
 εἰς ἓνα φορεῖον.
 Διὰ νὰ μὴ κου-
 ράξεται τὸ μυα-
 λό του, ποτὲ δὲν

'μιλοῦσαν 'μπροστά του διὰ πολιτικά, παρὰ μόνον
 εἶχε τοὺς ὑπουργοὺς του οἱ ὅποιοι ἐκυβερνοῦσαν τὸ
 βασίλειον ὅπως ἤθελαν.

» « Ὅλοι ἐνόμιζαν ὅτι μὲ τὴν ἡσυχὴ ζωὴ καὶ μὲ
 τὴν καλοπέραςιν καὶ μὲ τὰ καλὰ φαγιά θὰ παχύ-
 νῃ ὁ βασιλεὺς καὶ θὰ γίνῃ ἄλλος τόσος. Δὲν βα-
 ρυέσαι! Ἦταν σὰν τὸν τσῆρο ἀδύνατος καὶ οἱ ὑπῆ-
 κοιοὶ ἦταν γιὰ νὰ σκάσουν. Ὅταν τον ἔδλεπαν εἰς
 τὸν περίπατον μέσα εἰς τὸ φορεῖον, καὶ ἦταν κατα-
 κίτρινος σὰν τὸ λειμόνι, καὶ λιγνὸς σὰν τὸ καλάμι,
 ἐκαταβαζαν τὰ μούτρα τους καὶ τοὺς ἔκαμναν δέκα
 πῆγες ἀπὸ τὴ λύπη τους.

[Ἐπεται συνέχεια.]

« Ὅλοι οἱ ψαράδες καὶ οἱ κύνηγοι... »

Ο ΜΕΓΑΛΕΙΤΕΡΟΣ ΑΔΕΛΦΟΣ

Ἡ μήτηρ τοῦ Θεοφιλου παρεπονεῖτο εἰς τὸν δι-
 δάσκαλόν του διὰ τὴν διαγωγήν τοῦ υἱοῦ της

— Πολύ με λυπεῖ αὐτὸ τὸ παιδί, κύριε διδάσκαλε,
 τῷ ἔλεγε δὲν ἀκούει συμβουλᾶς' ὅταν σχολάζῃ δὲν
 ἔρχεται κατ' εὐθείαν εἰς τὸ σπίτι, ἀλλὰ σταματᾷ εἰς
 τὸν δρόμον καὶ παίζει μὲ τὰ παιδιὰ τοῦ δρόμου. Πολ-
 λάκις μου ἔρχεται μὲ σχισμένα μὲ φορέματα, βιβλία
 ρυπαρὰ ἢ κομματιασμένα' καθημέραν πρέπει νὰ τον
 μαλώσω διὰ νὰ μελετήσῃ τὰ μαθήματά του. Καὶ
 δὲν εἶνε μικρὸς μετ' ὀλίγον θὰ πατήσῃ τὰ δεκατρία.

— Ἴδου τί νὰ κάμωτε εἶπεν ὁ διδάσκαλος, ὁ μη-
 κρός σας Κωστάκης εἶνε πάντα ἐτῶν ἀπάνω κάτω
 στείλετέ τον εἰς τὸ σχολεῖον καὶ εἰπήτε εἰς τὸν Θεό-
 φιλον ὅτι τῷ ἐμπιστεύεσθε τὸν μικρὸν ἀδελφόν του.

— Ὁ Θεόφιλος δὲν εἶνε ἄξιος νὰ φροντίσῃ διὰ
 τὸν ἑαυτὸν του καὶ θὰ φροντίσῃ εἰς ἄλλον;

— Ναί, ἀλλὰ ἔχει καλὴν καρδιά' ἄς δοκιμάσωμεν.

Μίαν πρωίαν λοιπὸν ὁ Κωστάκης κρατῶν τὴν
 χεῖρα τοῦ Θεοφιλου ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὴν οἰκίαν εἰς
 τὸ σχολεῖον.

— Θεόφιλε τί πρέπει νὰ κάμω εἰς τὸ σχολεῖον;
 τὸν ἠρώτησεν εἰς τὸν δρόμον.

— Πρέπει νὰ κάθῃσιν φρόνιμα εἰς τὸ θρανίον σου
 καὶ ν' ἀκούῃς μὲ προσοχὴν τί θὰ λέγῃ ὁ διδάσκαλος.
 Κύττα νὰ μὴ ὀμιλῆς μὲ τὰ ἄλλα παιδιά...

— Ὅχι, ὄχι, Θεόφιλε.

— Ἄν κανένα κακὸ παιδί σε πειράξῃ, νὰ μού το
 εἰπῆς κατόπιν ἀπὸ τὸ μάθημα' θά'χῃ μὲ μένα νὰ κάμῃ.

— Καλὰ, Θεόφιλε.

Ὁ Θεόφιλος ἠσθάνετο ὅτι ὁ μικρὸς του ἀδελφός
 εἶχε πεποιθήσῃ εἰς αὐτὸν καὶ τοῦτό τον ἠγάριστει
 πολὺ.

Ὁ Κωστάκης ἦτο πολὺ φρόνιμος εἰς τὸ μάθημα'
 παρετῆρει συχνὰ πρὸς τὸ μέρος τοῦ Θεοφιλου' ὁ δὲ
 Θεόφιλος ἀπὸ τὴν θέσιν τοῦ τῷ ἔκαμνεν ἐνίοτε ἐν
 φιλικὸν νεύμα' ἀλλὰ καὶ ὁ Θεόφιλος ἦτο ὁμοίως
 φρόνιμος' τῆς συμβουλᾶς τὰς ὁποίας εἶχε δώσει εἰς

τὸν Κωστάκην τὰς ἐξετέλεσε καὶ ὁ ἴδιος. Ὁ διδά-
 σκαλὸς τὸν ἐπήνεσε διὰ τὸ γράψιμόν του καὶ διὰ τὸ
 μάθημά του καὶ εἶπεν εἰς τὸν Κωστάκην:

— Νὰ κυττάξῃς νὰ μιμηθῆς τὸν ἀδελφόν σου.

Ὁ Θεόφιλος ἠσθάνθη μεγάλην χαρὰν δι' αὐτὸν
 τὸν ἔπαινον τὸν ὁποῖόν τῷ ἔκαμνεν ὁ διδάσκαλος ἐ-
 νώπιον ὄλων τῶν μαθητῶν καὶ ἰδίως ἐνώπιον τοῦ
 μικροῦ του ἀδελφοῦ, τὸν ὁποῖόν τῷ εἶχεν ἐμπιστευθῆ
 ἢ μήτηρ του. Τὸν κατέλαθε λοιπὸν ἡ ἐπιθυμία νὰ
 γίνῃ τοιοῦτος μαθητῆς ὥστε νὰ τον ἐπαινῆ πάντοτε
 ὁ διδάσκαλός του. Νέον κίνημα ἐγεννήθη μέσα του,
 τὸ αἴσθημα τοῦ καθήκοντος καὶ τῆς εὐθύνης. Ἄν
 ἔπραττε κανὲν σφάλμα ἦτο ὡς νὰ παρεκίνει τὸν μι-
 κρὸν Κωστάκην νὰ το κάμῃ καὶ αὐτός, διὰ τοῦτο
 ἦτο πάντοτε εὐτακτός.

Ἦώρα ἄμα σχολάζουν, ὁ Θεόφιλος δὲν παίζει
 πλέον εἰς τοὺς δρόμους' δὲν θέλει νὰ λέγουν ὅτι ὁ
 Κωστάκης ἀτακτεῖ μὲ τὰ κακόπαιδα. Ἐπιστρέφουν
 μαζί εἰ δύο φρόνιμα, φρόνιμα' ἔν βρέχῃ, ὁ Θεόφιλος
 κρατεῖ τὴν μεγάλην ὀμβρέλλαν καὶ προσφυλάττει τὸν
 ἀδελφόν του, ὅστις φοβεῖται τὸ νερὸν καὶ στρυμμόνε-
 ται πλησίον του. Ὁ Θεόφιλος βρέχεται ὀλίγον, ἀλλὰ
 δὲν ἀφίνει οὔτε σπλαγματικά νὰ πέσῃ ἐπὶ τοῦ Κω-
 στάκη. Ὅταν εἶνε ψυχὸς ὁ Θεόφιλος πρὶν ἐξέλθουν
 τοῦ σχολείου τυλίγει τὸν λαιμόν τοῦ ἀδελφοῦ του μὲ
 ἓν μικρὸν σαλάκι, διότι ἡ μήτηρ τῷ εἶπεν ὅτι τὰ μι-
 κρὰ αὐτῆς τῆς ἡλικίας κρῶνονουν εὐκολα' ὁ Θεόφι-
 λος εὐρήκε καλὸν μέσον διὰ νὰ μανθάνῃ ὁ Κωστά-
 κης τὰ μαθήματα, μελετᾷ τὰ ἰδικά του πλησίον του,
 ὥστε ἐπὶ τέλους μανθάνει ὅπως πρέπει ὁ καθείς τὰ
 ἰδικά του. Ἐπειδὴ θέλει νὰ ἔχῃ καθαρὰ τὰ τετρά-
 δια του ὁ ἀδελφός του, διατηρεῖ αὐτὸς καθαρὰ τὰ
 ἰδικά του. Ὁ Κωστάκης εἶνε ἐπιμελής καὶ εὐτακτός
 διότι θέλει νὰ μιμηθῆ τὸν ἀδελφόν του, ὁ δὲ Θεό-
 φιλος εἶνε ἐπιμελής καὶ εὐτακτός διότι θέλει νὰ τον
 μιμηθῇ ὁ ἀδελφός του.

ΣΤΑΜΑΤΙΝΑ

Ο ΑΕΤΟΣ ΚΑΙ Η ΑΡΑΧΝΗ

Εἰς αἰτὸς ἐπέτα ὑψηλὰ ὑψηλά, ἐπάνω ἀπὸ τοὺς
 λόφους, ἐπάνω ἀπὸ τὰ σύννεφα καὶ ἐκάθησεν ἐπάνω
 εἰς τὴν ὑψηλοτέραν κορυφὴν τῆς γῆς. Ἴτι ἄραια θέξ
 ἦτο ἀπὸ τὸ ὕψος ἐκεῖνο! Ἐδῶ ἐφαίνοντο οἱ ποταμοὶ
 ὡς ἀσημένιοι ὄφεις ἐν τῷ μέσῳ πελωρίας πρασίνης ἐκ-
 τάσεως, ἐκεῖ ἐφαίνοντο ὡς μαῦρα σημεῖα τὰ δάση
 τῶν ἐλαιῶν, τῶν δρυῶν, τῶν ἐλατιῶν παρέκει ἢ πε-
 διας γεμάτη ἀπὸ ἐαρινὴν βλάστησιν καὶ μακρὰν μα-
 κρὰν συνορεύουσα μὲ τὸν οὐρανὸν ἐβίβεν ἢ θάλασσα
 ἠαύρη ὡς πτερὸν κόρακος.

— Ὑψιστε Θεέ, δημιουργέ τοῦ πάντος! ἀνέκρη-
 ξεν ὁ αἰτὸς θαμβωθεὶς ἀπὸ τὴν τόσῃ μεγαλοπρέ-
 πειαν τῆς φύσεως, σ' εὐχαριστῶ ὅτι μου ἔδωκες τὴν
 δύναμιν ν' ἀναβῶ εἰς τόσον ὕψος, εἰς ὕψος εἰς τὸ
 ὁποῖον κανὲν ζῶν ὄν δὲν εἰμπούρεσε ἀκόμη νὰ φθάσῃ.

— Πολὺ ἀλαζιὸν καὶ αὐθάδης εἶσαι, καλέμου κύ-
 ριε! ἀνέκραξε μίαν ἀράχνην ἐξελθοῦσα ἀπὸ τὴν σχι-
 σμὴν ἐνὸς βράχου... Σοῦ φαίνεται ὅτι ἐγὼ εἶμαι
 χαμηλότερα ἀπὸ σέ;

Ὁ αἰτὸς ἐκπληκτός ἐστράφη καὶ εἶδε πρὸς

τὴν ἀράχνην ἢ ὅποιαν ἤρχισε νὰ ὑφαίνῃ τὸν ἴστόν της ἐπάνω ἀπὸ τὴν κέφαλήν της, ὡς νὰ ἤθελε νὰ τὸν ἐμποδίσῃ νὰ βλέπῃ τὸν ἥλιον καὶ νὰ ζεσταίνεται ἀπὸ τὰς ἀκτίνες του.

— Πῶς εἰμπόρσεες, ἠρώτησεν ὁ ἀετός, πῶς εἰμπόρσεες ν' ἀναθῆς ἕως ἐδῶ ἐπάνω; Δὲν ἔχεις πτερὰ, εἶσαι ἐν ἀδύνατον ἔντομον καὶ διὰ νὰ ἀναθῆς εἰς τὸν βράχον τοῦτον ἔπρεπε νὰ σκαρφαλώνης χιλία χρόνια καὶ πάλιν δὲν θὰ το κατώρθωνες.

— Τί; νομίζεις ὅτι ἐγὼ θ' ἀπεράσισκα νὰ κάμω τόσον κόπον διὰ ν' ἀναθῶ ἕως ἐδῶ καὶ ἀπολαύσω αὐτὴν τὴν θέαν; Ἐμὲ μού ἀρέσει νὰ ταξιδεύω μὲ ἀνεσιν, χωρὶς τὸν παρμιχρὸν κόπον...

— Τότε λοιπὸν πῶς εἰμπόρσεες ν' ἀναθῆς ἐδῶ ἐπάνω;

— Μὲ τὴν βοήθειάν σου... Ἐπιτάσθηκα ἀπὸ τὰ πτερὰ σου καὶ σὺ ἐφάνης τόσον κλῆδος καὶ εὐγενῆς ὥστε μ' ἐτήκωσες χωρὶς νὰ παραπονέθῃς, καὶ χωρὶς νὰ μ' ἐνοήσῃς μάλιστ', ἕως εἰς αὐτὸν τὸν βράχον...

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Κατὰ τὸ μῦθον τῆς Ἱερᾶς Ἱστορίας ἢ διδασκάλισσα ἐρωτᾷ τὴν Εὐθαλίαν:

- Ὡς ποίαν ἡμέραν ἔπλασεν ὁ Θεὸς τὸν ἄνθρωπον;
- Τὸν ἔπλασε τελευταίον, ἀπακρίνεται ἡ Εὐθαλία.
- Καὶ διὰ ποῖον λόγον τὸν ἔπλασε τελευταίον;
- Διὰ νὰ μὴν ἰδῇ πῶς γίνεται ὁ ἥλιος καὶ τὰ ἄλλα πλάσματα καὶ κόμη καὶ αὐτός.

Ἐπιτάλη ὑπὸ Καλαμάπου Βυζάντι.

Ἡ μικρούλα Ἀθηνᾶ ἀρχίζει νὰ διαβάζῃ τὰς κριτάς σελίδας τῆς Ἱερᾶς Ἱστορίας.

- Ἀΐφνης διακόπτει τὴν ἀνάγνωσίν της.
- Λοιπὸν, μαμά, ὁ Ἀδὰμ ἦτο ἡλομόναχος εἰς τὸν κόσμον;
- Ναί, κόρη μου.
- Ὁ καιρὸς ἦτο πῶς θὰ ἐφοβέτο!
- Θὰ ἐφοβέτο; Ἀπὸ ποῖον θὰ ἐφοβέτο;
- Ἀπὸ τοὺς κλέπτες, μαμά!

Ἐπιτάλη ὑπὸ τοῦ λαδινεῖου Ποντιοῦ.

Ἡ μικρούλα ἦλθε νὰ ἐπισκεφθῇ τὴν μητέρα της μικρᾶς Ἰουλιᾶς τὴν στιγμήν αὐτὴν εἶχε σπουδαίαν ἐργασίαν ὡς νὰ δαχθῇ ἐπισκέψεις.

Ἡ μητέρα της, λέγει εἰς τὴν κόρην της, εἶπέ εἰς τὴν κυριὰν καὶ ἐν εἶμι ἐδῶ.

Καὶ τὴν εἰμπόρῳ πλέον νὰ μείνω χωρὶς τὴν βοήθειάν σου... εἰμπόρῳ νὰ χαρῶ αὐτὴν τὴν θέαν ὅπως τὴν χαίρεται καὶ σὺ, ὥστε ἀδίκως ὑπερηφανεύσαι ὅτι μόνος σὺ κατώρθωσες νὰ φθάσῃς ἕως ἐδῶ...

Ἄλλ' ἡ ἀράχνη πρὶν δυνήθῃ νὰ τελειώσῃ τὴν φράσιν της, ἐν φύσημα αἰφνίδιον τοῦ ἀνέμου τὴν ἤρπασεν ἀπὸ τὸν βράχον καὶ τὴν ἐκρήμνισεν εἰς βαθὺν καὶ σκοτεινὸν κρημνόν.

ΕΠΙΜΥΘΙΟΝ

Μόνον ὅσοι ἀναβαίνουν ὑψηλὰ μὲ τὴν ἀξίαν καὶ τὴν ἱκανότητά των εἰμποροῦν νὰ σταθοῦν καὶ, ὅπως ὁ ἀετός ἐχαίρετο τὴν θαυμασίαν θέαν, νὰ χαροῦν τὰς τιμὰς καὶ τὴν δόξαν, ἀλλ' ὅσοι ἀναβαίνουν μὲ ξένα πτερὰ, ὡς ἡ ἀράχνη, δὲν ἀπολαμβάνουν πολὺν καιρὸν τὴν εὐτυχίαν διὰ τὴν ὅποιαν διόλου δὲν ἐκοπίσταν, καὶ εἰς τὸ πρῶτον φύσημα τῆς τύχης κρημνίζονται εἰς τὴν ἄβυσσον καὶ χάνονται.

ΦΙΛΟΜΗΛΑ

Ἡ μικρὰ Ἀνθὴ ἐξετέλεσε τὴν παραγγελίαν της. Ὅτε μετὰ τινὰς ἡμέρας ἦλθε δι' ἐπισκεψίν ἢ ἰδίᾳ κυρίᾳ, ἡ μικρὰ Ἀνθὴ ἔβραζε καὶ ἤνοιξε τὴν θύραν μὲ προθυμίαν. Ἄλλ' ἰδοῦσα αὐτὴν ἀνεφώνησεν: — Μαμά, ἦλθε πάλιν ἐκεῖνη ἡ κυρία; τί νὰ πῶ, εἶσαι ἐδῶ ἢ ὄχι;

Ἐπιτάλη ὑπὸ τοῦ Ἀθανᾶ τοῦ Ἰελαμινεῖου.

Διάλογος μεταξύ δύο παιδίων:

- Ἐγὼ εἶμαι τεσσάρων ἐτῶν.
- Καὶ ἐγὼ τὸ ἴδιον.
- Ναί, ἀλλὰ ἐγὼ θὰ εἶμαι πέντε ἐτῶν τοῦ χρόνου!

Ἐπιτάλη τῆς Ἀνθούλας.

Δύο παιδία φαντασμένα διὰ τὸν πλοῦτον τοῦ πατρὸς των διήρχοντο μίαν ἡμέραν πρὸ ἐνὸς χωραφίου τὸ ὅποιον ἕνα χωριατόπουλο ἔσκαρνε τὴν στιγμήν ἐκεῖνην.

- Τί κόμνεις, αὐτοῦ, βρέ μικρὲ, τῷ λέγουν μὲ ἀλαζονεῖαν.
- Σπέρνω.
- Σπέρνε, σπέρνε αἰωνίως! Ἐταν ὁ καρπὸς σου ὠριμάσῃ ἡμεῖς θὰ τὸν φάγωμεν.

— Καθόλου δὲν μου φαίνεται παράξενο, ἀπακρίνεται εὐφρούς τὸ χωριατόπουλο· αὐτὸ που σπέρνω εἶνε κριθάρι.

Ἐπιτάλη ὑπὸ τῆς Μαριᾶς τοῦ Κωλέττη.

Ο ΒΡΑΧΟΣ ΤΩΝ ΓΛΑΡΩΝ

[Μυθιστόρημα τοῦ Ἀκκδηματικοῦ ΙΟΥΛΙΟΥ ΣΑΝΔΑ. Μετάφρασις ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ Ι. ΦΕΡΜΗΟΥ]

[Συνέχεια ἴδε σελ. 71.]

» Ἐπειτα ἀπὸ πέντε μῆνες ἄρχισε νὰ παίρῃ ἀπάνω του καὶ νὰ γεμίζῃ ἴλιγα. Ἀπὸ τότε πιά ὅσο καὶ ἐπερνοῦσε ὁ καιρὸς, τόσο ἐπάχαινε καὶ αὐτὸς καὶ ἔπειτα ἀπὸ λίγον καιρὸ ἐγίνε πάλιν ὁ ὁμορφος Θωμᾶς ὅπως τὸν εἰξέραμε. Ὅσον ἐχόνδραινεν ὁ βασιλέας τόσο περισσότερο τὸν ἀγαποῦσεν ὁ λαὸς του. Ἡ ἀγάπη τους καὶ ἡ χαρὰ τους ἦταν ἄλλο πρᾶγμα, ὅταν εἶδάν πως ὁ βασιλέας ἄρχισε νὰ κἀνῃ καιλιά καὶ νὰ παχαίνῃ. Δὲν ἐκοτοῦσε πιά νὰ ξεμυτίσῃ ὄξω ἀπὸ τὸ παράθυρο τοῦ παλατιοῦ εὐθὺς ἐτρεχαν ὄλοι καὶ τὸν ἐκύτταζαν μὲ ἀνοικτὸ τὸ στόμα. Ἄλλοι μόνον ἂν ἀποφάσιζε καὶ νὰ ἐβγῇ πεζὸς εἰς τὸν περίπατον! ὄλοι τὸν ἐτριγύριζαν, τὸν ἐκαμάρωναν καὶ τὸν ἀγγίζαν μὲ τὰ χέρια τους, σὰν νὰ ἤθελαν νὰ ἰδοῦν ἂν ἐπόχυνε καλά, ἀπαράλλακτα ὅπως δοκιμάζομε τὰ ἄρνια τὴν Λαμπρὴν ἂν εἶνε παχιά. Καὶ ἐπειδὴ ἐβλεπαν ὅτι εἶνε παχὺς, ἐφώναζαν καὶ ἐπηδούσαν ἀπὸ τὴν χαρὰ τους γιατί τάχα ἔχουν βασιλεία τόσο καλοῦρημμένον.

» Ὅλα αὐτὰ τὰ χάδιὰ πού του ἔκαμνεν ὁ λαὸς του, τὸν εὐχαριστοῦσαν τὸν βασιλέα καὶ ἐκαμάρωνεν ἀπὸ τὴν χαρὰν του. Καὶ εἶχε μεγάλην ἰδέαν διὰ τὸν ἑαυτὸν του, καὶ τότε ἐκατάλαβε ὅτι δὲν ἦταν γεννημένος διὰ ναῦτης. Καὶ σὰν γραμματισμένος ὅπου ἦταν, τὴν ἔμαθε τὴ γλῶσσα τοῦ τόπου καὶ τὴν ἐμιλοῦσε περίφημα σὲ ὀκτὼ ἡμέρας.

ΕΤΟΣ Η'. — ΤΡΥΚΟΣ 6^{ον}.

» Μὲ μεγάλην εὐχαρίστησιν ἐπήγαιεν ἀξάφνα καὶ ἔκαμνεν ἐπισκεψίν εἰς τὰ σπίτια τῶν ὑπηκόων του, τάχα διὰ νὰ ρωτήσῃ πῶς πηγαίνουν τὰ συμφέροντά τους, μὲ αὐτὸς ἐπήγαιεν ἐπίτηδες, διὰ νὰ τὸν κερᾶ-

σου κανένα ποτηράκι ροῦμι.

» Ἐνὰ βράδυ ἀφ' οὐ ἔφαγε καὶ ἤπιε, δὲν εἰξέρω πῶς του κατέβη νὰ ἐβγῇ νὰ κἀνῃ περιπολία μόνος του καὶ νὰ ἰδῇ ἂν ἡ ἀστυνομία κἀνει καλὰ τὴν ὑπηρεσίαν της. Ἡ ἀλήθεια, θάρρῳ, εἶνε ὅτι ἤθελε νὰ κἀνῃ ἕνα μικρὸν περίπατον διὰ τὴν χώνευσιν. Παίρνει τὸ μανδύα του τὸν πουπουλένιο, τὸν τυλίγειται, καὶ βγαίνει ἀπὸ τὸ παλάτι. Ὁ οὐρανὸς ἦταν συννεφιασμένος, οὔτε ἀστρα ἐφεγγαν οὔτε φεγγάρι, ὅλα ἦταν σκοτεινά, πίσσα. Ἐγύριζε λοιπὸν μέσα ἰς τοὺς στενοὺς δρόμους τοῦ βασιλείου του μὲ βῆμα βραδύ, ὅπως περπατοῦν οἱ περίπολοι, ἐσκόνταβε ἐδῶ, ἐσκόνταβε ἐκεῖ, γιατί οἱ δρόμοι δὲν ἦταν ἴσοι, καὶ ἐκαμάρωνεν μόνος του τὸν ἑαυτὸν του. Τάχα μικρὸν πρᾶγμα

« ΓΙΑΤΙ Σ' ΕΤΡΕΦΑΜΕ ΠΕΝΤΕ ΜΗΝΕΣ; » (Σελ. 80)

σου φαίνεται νὰ σηκωθῇ ἕνας βασιλέας ἀπὸ τὸ τραπέζι του, νὰ ἀφήτῃ τὴν ἡσυχίαν του καὶ νὰ γεμίσῃ εἰς τὰ σκοτεινὰ μέσα ἰς τὸ βασιλεῖο του διὰ νὰ φυλάγῃ τὸ λαὸν του; Εἶχε δικαίον νὰ καμαρώνῃ καὶ νὰ ἔγῃ μεγάλην ἰδέαν διὰ τὸν ἑαυτὸν του καὶ νὰ πιστεύῃ ὅτι δὲν ἦταν γεννημένος διὰ ναῦτης.

» Ὅλο τὸ νησί ἐκοιμώτανε, ὄλοι οἱ πολῖται τῆς Ταμπουλίνας ἐρρουχάλιζαν. Ἦταν μεγάλη ἡσυχία.

ΤΟΜΟΣ Θ'. — 6

παντού. Εύχρηστώθη λοιπόν ο βασιλέας διότι όλα ήταν μία χαρά μοναχά ελυπήθη διά τους δρόμους και διά τ'α φανάρια που έλειπαν. Και είχε σκοπό να διατάξη να διορθωθούν οι δρόμοι και να κρεμαστούν και φανάρια να φέγγουν όταν δεν είνε ζεγγάρι.

« Ήγνώρισε λοιπόν να πάη 'ς τὸ παλάτι. Περνώοντας ἀπὸ μία καλύβα ἀκούει φωνές σάν νά είχαν φιλονικία. Μέσα 'ς τὴ βοή ἐκείνη και 'ς τὸ κακὸ τὸ πολὺ, ἐγνώρισε τὴν φωνὴ ἐνὸς κάποιου πού τον ἔλεγαν Κουκουκουῖνος, αὐτὸς ἦταν ἀγριάνθρωπος και ζοφερὸς κερματάρχης και αὐτὸς ἦταν μὲ τὸ μέρος τοῦ λαοῦ. Ήγνώρισε και τὴ φωνὴ ἐνὸς ἄλλου πού τον ἔλεγαν Πιπιλουλοῦ. Αὐτὸν τὸν Πιπιλουλοῦ τον ἀγαποῦσαν ὁ βασιλέας ἐπειδὴ ἦταν καλὸ παιδί και εἶχερε νά 'μιλῇ καλὰ, και εἶχε καρδιά καλὴ.

« Ὁ Κουκουκουῖνος ἦταν ἐχθρὸς του, ὁ Πιπιλουλοῦ ἦταν φίλος του.

« — Τί νά κάνουν ἐδῶ μέσα αὐτοὶ οἱ ἀγριάνθρωποι; Τί θέλει ἐδῶ ὁ Κουκουκουῖνος και ὁ Πιπιλουλοῦ; εἶπε μέσα του ὁ βασιλέας και ἐκόλλησε τὸ αὐτί του 'ς τὴν πόρτα τῆς καλύβας.

« Καθὼς λοιπὸν ἐκόλλησε τὸ αὐτί του 'ς τὴν πόρτα, ἄκουσε τὸν Κουκουκουῖνον και ἐφώνησε μὲ θυμὸν:

« — Ἐγὼ σὺς λέω πως εἶνε καλὸς και δὲν θά γίνῃ καλλίτερος.

« — Και ἐγὼ εἶμι σύμφωνος, εἶπεν ὁ Πιπιλουλοῦ ἤσυχα ἤσυχα.

« — Ναί, ὅμως οἱ ὑπουργοὶ δὲν εἶνε σύμφωνοι, εἶπε μία ἄλλη φωνή. Σήμερα τὸ πρωὶ τον ἐφαζαν παντοῦ καλὰ ὅταν ἐξόπνησε, και εἶπαν ὅτι το κορμί του εἶνε ἀκόμη σὲ μερικὰς μερίδας ἀχαμνὸ.

« — Ἀχαμνὸ σὲ μερικὰς μερίδας! Τάχα τί μας ἠκροῦνε τίποτα κουτούς, και θέλουν νά μας ἀποκοιμίσουν γιὰ νά πάρουν αὐτοὶ τὸ καλλίτερο κομμάτι; Ἄν τους ἐπίστευε κανεὶς, ἂν τους ἄφινε νά κάνουν ὁ τι θέλουν, δὲν θά μας ἀφήσουν ἄλλο τίποτα παρὰ μόνον τὰ κόκκαλα και αὐτὰ ἀφ' οὗ τα γλείψουν καλὰ καλὰ και πιπιλίσουν τὸ μυαλό που ἔχουν μέσα.

« — Κάτω οἱ ὑπουργοί! ἐφώνησαν και μὲ εἰκοσαριά φωνές ἄγριες.

« Ἐλα τώρα, εἶνε ὄρα νά τελειώνωμεν! εἶπεν ὁ Κουκουκουῖνος, και ἔδωσε μία γραθιά 'ς τὴν πόρτα, και ἐκόντεψε νά την κἀνῃ, πῖττα τὴ μύτη τοῦ παπκοῦ μου ἐκεῖ που ἦταν σκυμμένος ἀπ' ἔξω. « Ἐλα εἶνε ὄρα νά τελειώνωμεν, ἐφώνησεν ἄλλη μία φορὰ ὁ Κουκουκουῖνος. Τὸν ἐκάναμε βασιλέα, πᾶσι καλὰ. Αὐτὸ ἐγίνε γιὰ νά τον καλοπιάσωμε ἄς που νά περῶνῃ. Ἰφθάνει πᾶ ἡ ὑπομονή μας. Ὁ λαὸς μουρμουρίζει, ὁ λαὸς ἐθαράθηκε νά περιμένῃ, ὁ λαὸς θέλει νά τελειώσῃ ἡ κοροϊδία. Πρέπει κύριο χωρὶς ἄλλο νά γίνῃ τὸ πνηγύρι! εἶδὲ και μὴ, σὺς τὸ λέω και

νά το 'ξέρετε, ὅτ γίνῃ ἄνω κάτω ἡ Ταμπουλῖνα. » — Σύμφωνοι! σύμφωνοι!! αὔριον τὸ λοιπὸν!!! ἐφώνησεν ὅλοι οἱ ἄγριοι.

« Ἐνας μάλιστα ἀπ' αὐτοὺς εἶπε: » — Δὲ θέλει και βώτημά πως ἐμεῖς ὅσοι εἴμασταν ἐδῶ θά φάμε τὸ καλλίτερο κομμάτι.

« — Κάτι ἐξεχάσαμεν! εἶπεν ὁ Πιπιλουλοῦ. Δὲν εἴπαμε πως θά τον μαγειρέψωμε.

« — Ὅχι μαγειρέμμα! ἐφώνησεν ὁ Κουκουκουῖνος, θά τον κἀνωμε ψητὸ 'ς τὴ σούβλα και νά μὴν ξεροψηθῇ μάλιστα. Ἐγὼ μόνος μου θά ἐπιστατήσω. Ἄ! ναί! ἀκούτε και ἕνα ἄλλο! ἐπειδὴ ἐγὼ εἶμαι κερματάρχης, ἐγὼ ὅτ φάω και τὸ καλλίτερο κομμάτι.

« Ὅλοι ἐμουρμούρισαν, σάν ἄκουσαν τὰ τελευταῖα λόγια τοῦ Κουκουκουῖνου.

« — Και δὲν μου λέτε τί ἔχετε και μουρμουρίζετε; Μὴ σὺς μέλη και θά πάρῃ καθένας σας και ἀπὸ ἕνα κομμάτι, μὰ τί κομμάτι! βασιλικὸ κομμάτι! . . .

« Τὸ ἄσπετε αὐτὸ τους ἔκαμε νά γελάσουν και ὅλοι ἐφώνησεν:

« — Αὔριον τὸ λοιπὸν! αὔριον!

« Και τὸ συμβούλιο ἐταλείωσε.

« Ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης ὁ Θωμάς ὁ πρῶτος δὲν του εἶχε μείνῃ σταλιά αἷμα μέσα 'ς τῆς φλέβες του, τοῦ κόπηκε τὸ αἷμα ἀπὸ τὸ φόβος του. Μικρὸ πρᾶγμα εἶνε νά ἀκούσῃς μὲ τὰ ἴδια σου τὰ αὐτιά ὅτι αὔριον τὸ πρωὶ θά σε σουβλίσουν σάν ἄρνι; Καθόλου δὲν εἶχεν ἔρεξιν νά θρεθῇ 'ς τὸ πανηγύρι. Τί νά κάμῃ τὸ λοιπὸν; Νά γυρίσῃ 'ς τὸ παλάτι; ἂμ' δὲ; Παίρνει τὸ λοιπὸν τὰ ποδάρια του 'ς τὸν ὄμον και μὰ και δυὸ τρέχει 'ς τὸν γυαλὸν. Πέντε μνηστῆρ βασιλέας ἐφευγε ἀπὸ τὴν Ταμπουλῖνα μὲ τὰ χέρια ἀδειανά, καθὼς ἦλθε μὲ ἀδειανά τὰ χέρια και τὴν συνειδήσιν του καθαρὴ. Νά ἰδῆτε οὔτε κἀν του ἦλθε 'ς τὸν νοῦν νά πάρῃ μαζί του τὸ παραμικρὸν πρᾶγμα. Μάλιστα ἐβγαλε και τὸν πουπουλένιο μανδύα του, τὸν ἐπέταξε 'ς τὴν ἀκρογιαλιά, σάν νά 'πούμε γιὰ νά δεῖξῃ πως ἐπαρτήθη ἀπὸ βασιλέας, και ἐσήκωσε τὸ ἕνα του ποδᾶρι νά πηδῆσῃ μέσα σὲ μία βάρκα. Πρὶν προφθάσῃ νά πατήσῃ τὸ ποδᾶρι του νά σου και τὸν ἀρπάξῃ μία χερουκλα ἀπὸ τὸν ὄμο. . . »

« Ὁ Κουκουῖνος διέκοψε τὴν διήγησίν του, διότι ὅλον τὸ ἀκροατήριον ἔτρεμεν ἀπὸ τὸν φόβος του. Και ὅμως ὁ Στήρχνος ἦτο εὐχαριστημένος, διότι πολὺ του ἤρεσκε νά βλέπῃ και νά ἀκούῃ τρομακτικὰ πρᾶγματα, ὁ δὲ τολαίπυρος ὁ Φυκιώτης μὲ πολλὴν του λύπην ἔδλεπεν ὅτι ἐκινδύνευαν τὰ ζαχαράτα νά του φύγουν μὲς ἀπὸ τὰ χερίά του.

« Ὁ Κουκουῖνος τους ἔδλεπε και ἐκαμάριωνε διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῆς ἱστορίας του. Ἰβροῖπεν ἕν βλέμμα εἰς τὸν Φυκιώτην ὡς νά ἤθελε νά τον χαντακώσῃ

και αὐτὸν και τὰς ἀρκούδας του και τὸν ἀδελφὸν τοῦ πάππου του, και ἐπανελάβε τὴν διήγησίν του ὡς ἐξῆς:

ΙΑ'

Ο ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ

« Λοιπὸν, κύριοι ἀκροαταί, ὁ σεβαστὸς λιποτάκτης ὅταν εἶδὲ πὺς τον ἐτσάκωσαν σάν κἀνὲν πρόστυχο λωποδύτη κόντεψε νά του φύγῃ τὸ αἷμα ἀπὸ τὴν ἄντροπὴ του. Γυρίζει, και τί νά ἰδῇ! ἕνα σαρδ ἀγριάνθρωπος, και ἔμπροστά ἔμπροστά ἕνα που ἔμοιχε σάν γχορίλλα, βλέπει τὸν Κουκουκουῖνον μὲ τους συντρόφους του και μαζί μ' αὐτοὺς βλέπει και τὸν μικρὸν Πιπιλουλοῦ.

« Πρέπει νά 'ξέρετε, κύριοι, ὅτι οἱ ἀγριάνθρωποι ἀκούουν τὸ χορτάρι ὅταν φυτρῶνῃ, τὸν μέρμηκα ὅταν περπατῇ και τὰ στρείδια ὅταν ἀναίγουν και κλείνουν φαντασθῆτε τί αὐτί ἔχουν! Ἄμὲ τὸ μάτι τους! δὲν 'ξέρετε τί πρᾶγμα εἶνε! Μποροῦν νά ἰδοῦν ἀπάνω 'ς τὸ σεγγάρι τὴν ἀράχνη νά φαίνῃ τὸ πανί της ἢ μύτη τους εἶνε ἄλλο πρᾶγμα! Σοῦ παίρνουν μυριδιά οἱ ἀφιλότιμοι ἀπὸ δέκα μιλια δρόμο! σάν νά 'πούμε ἂν οἱ ἀγριάνθρωποι ἦταν ἐδῶ, και 'ς τὸ χωριὸ μας ἐψῆνε ἕνα λουκάνικο ἢ μητέρα μου, ἢ εὐωδία τοῦ ψυτοῦ λουκάνικου θά τους ἐμύριζε ἀπὸ ὄω κ' ἐκεῖ πέρα!

« Τὸ λοιπὸν ὅταν ἐβγήκαν ἀπὸ τὴν καλύβα που εἶχαν συμβούλιο, καθὼς σας εἶπα παρκαπάνω, ὁ Κουκουκουῖνος και οἱ σύντροφοί του ἐσήκωσαν τὴ μύτη τους ἔψηλά 'ς τὸν ἀέρα και τους ἦλθε μυριδιά σάν νά ἦταν ἐκεῖ κάπου ὁ βασιλέας. Τρέχουν λοιπὸν δεξιὰ και ἀριστερὰ σάν τὰ λαγωνικὰ σκυλλιά, και ὅλο

και ἐμύριζαν, ὅσο πού τον ἐπέτυχαν κάτω 'ς τὸ γυαλό, τὴ στιγμή που ἤθελε νά το κόψῃ λάσπη.

« — Γιά νά σου πᾶ, Μεγαλειότητε! ἐφώνησεν ὁ Κουκουκουῖνος και του ἔκαμε τὸ σῆμα μὲ ὅλο τὸ σέβας, ἢ Μεγαλειότης σου 'ξέρει ὅτι τὸ Σύνταγμα λέει, ὅτι πως ὁ βασιλέας δὲν ἔχει τὴν ἀδειαν νά ὀγαίνῃ ἔξω ἀπὸ τὸ βασιλεῖό του. Θωμάσκι πως ὅταν σ' ἐκάναμε βασιλέα ἀφιλότιχες 'ς τὸ Σύνταγμα;

« — Παιδιά μου, καλὰ μου παιδιά, εἶπεν ὁ βασιλέας και τὰ γόνατά του ἔτρεμαν σάν τὸ καλάμι. Παιδιά μου, ἤθελα νά κάμω ἕνα περίπατο 'ς τὴ θάλασσα. Ὅλη τὴν ἡμέραν δουλεύω διὰ τὸ καλὸν τοῦ λαοῦ μου, λοιπὸν ἤθελα τὸ βράδυ νά ξανασάνω δυὸ τρεῖς ὥρες, και μέσα 'ς αὐτὴν τὴν κλιθάρκα νά ξεχάσω λιγάκι τὰ βασιλικά μου βάρη και τὴν σιοτοῦρά που ἔχω ὅλη ἡμέρα νά σας κυβερνῶ.

« — Μεγαλειότητε, τὸ Σύνταγμα τὸ ἀπαγορεύει. Και ἂν ἀκόμη τὸ Σύνταγμα ἔδινε τὴν ἀδειαν, ἡμεῖς πάλιν, ὁ πιστὸς λαὸς σου, δὲν θά σου ἐδίναμε τὴν ἀδειαν. Δὲν κυτᾶς, Μεγαλειότητε, πόσο ζοφερὸς εἶνε ἡ νύχτες, και μποροῦσε νά ἀρπάξῃς κανένα συναχάκι και νά μας ἀρριωστήσῃς; Πρέπει νά ξέρῃς ὅτι αὔριον ἔχομε τελετὴ και χωρὶς νά εἶσαι και σὺ δὲν μπορεῖ νά γίνῃ τίποτα.

« — Ἐχομε τελετὴ, ἀγαπητέ μου Κουκουκουῖνο;

« — Ναί, Μεγαλειότητε, ἔχομεν ἔθνικὸ τραπέζι, και 'ς τὸ τραπέζι αὐτὸ θά καθῆσῃ νά φάῃ ὅλος ὁ λαὸς τοῦ νησιοῦ μας.

« — Και χωρὶς ἄλλο ἂν λείψῃ ἀπὸ τὸ τραπέζι ὁ ἀγαπητὸς μας Μεγαλειότατος ὁ λυπηθῶνα, και δὲν

« Ο ΣΕΒΑΣΤΟΣ ΜΟΥ ΠΑΠΠΟΥΣ ΕΒΓΑΙΝΕΝ ΜΕ ΤΟ ΤΕΙΜΠΟΥΚΑΚΙ ΤΟΥ ΕΙΣ ΤΟ ΜΠΑΚΟΝΙ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΕΒΑΘΕ » (Σελ. 76)

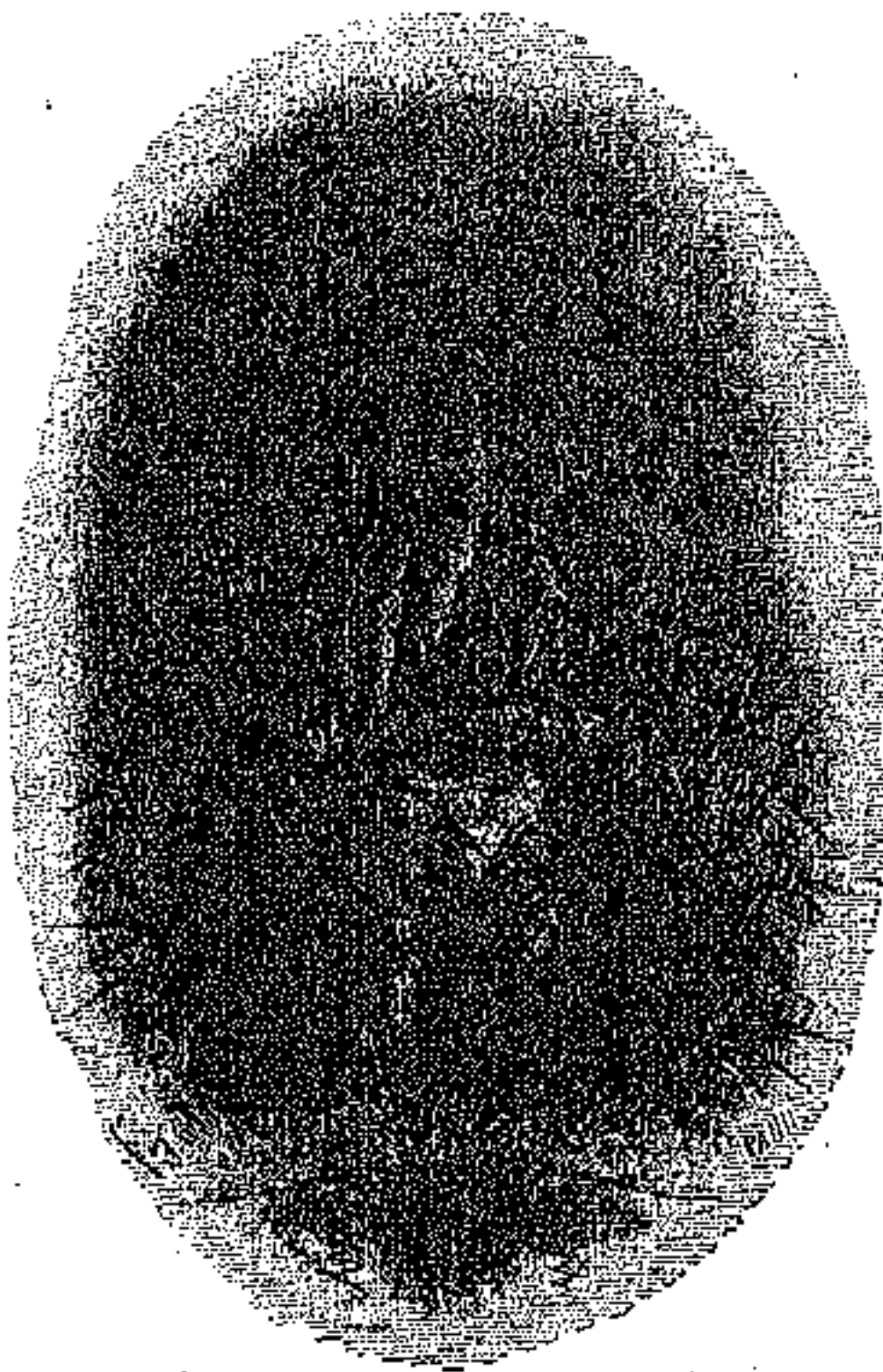
θάχουν έρεξι νά φάνε, είπε ο Πιπιλουού με την γλυκειά φωνή του.

»— Παιδιά μου, καλά μου παιδιά! και νά εϊξέρατε με πόση χαρά θά έδλεπα τον πιστό λαό μου νά κάθεται 'ς τὸ τραπέζι και νά με έχη έμένα 'ς τή μέση και νά με χαμπαρώνη! Κρίμα όμως που δεν θά 'μπορέσω νά είμαι και εγώ 'ς τὸ τραπέζι! Είμαι πολύ άσχημα, είμαι άρρωστος, άγαπητέ μου Κουικουκουϊνο!

»— Δι' δέ! είπεν ο Κουικουκουϊνος. 'Η Μεγαλειότης σου εϊνε πολύ καλά 'ς τήν υγεία της, βασιλέα μου, είσαι σαν τὸ μπαρμπονάκι! είσαι παχύς σαν τὸ γουροῦνι και χονδρός σαν τὸ βουταί.

»— Δεν 'ξερεις και δέ λές, καλέ μου Κουικου-

κουϊνο! Νά φεῖσαι από τον άνθρωπον που έχει γερό κορμί και μέσα του φωλιάζουν ή χειρότερες άρρώστιες. Νά, έμένα πού με βλέπετε σαν τὸ μπαρμποῦνι, 'μέρη με τήν ήμέρα λιώνω και αϊσθάνομαι μίαν άδυναμίαν που δεν έχετε ιδέαν! Με άφανίζει τὸ βάρος τὸ βασιλικό! Καλλίτερα είχα νά ήμουν ξελοσχιστής, νά σχίζω ξύλα, παρά νά είμαι αυτό όπου είμαι. Αὐτὰ τὰ πάχη και αυτό τὸ χόνδρος πού το χαμπαρώνει ο λαός μου και δεν χορταίνει νά με βλέπη και τρέχουν τὰ σάλια σας, αὐτὰ όλα εϊνε ψεύτικα. 'Εδῶ πού σας το λέω εγώ, δεν είμαι άνθρωπος γερός, είμαι σαν μία φούσκα γεμάτη άέρα! Και νά ήταν ή άρρώστια μου σαν όλες τής άρρώστιες, ύπομονή! Μά δεν εϊνε! αὐτὴ ή άρρώστια πού με βασανίζει κρυφά κρυφά και με φουσκώνει σαν τὸ άσπί, αὐτὴ ή άρρώστια το έχει κάνη τὸ αϊμά μου φαρμάκι, μά τί φαρμάκι, δεν έχετε ιδέαν! Και δια νά σας δώσω νά καταλάβετε, φαντασθίτε, όσοι φύλλοι και κουνούπια έχουν τήν κακοτυχίαν νά καθίσουν άπάνω 'ς τὸ κορμί μου και νά πιπιλίσουν τὸ αϊμά μου, μένουν 'ς τὸν τόπο. Και τὸ πρῶτο που 'ξυπνῶ, εϊνε τὸ κορμί μου ὄλο σκεπασμένο από τὸ κεφάλι ὡς τὰ πόδια από κουνούπια και φύλλους φαρμακωμένους από τὸ αϊμά μου. Τὸ 'ξέρετε ὄλοι σας πως τήν περασμένην έβδομάδα μου 'πέθανε ή καλλίτερη μαϊμού, ή άγαπημένη μου Κακακαπού, πού την άγαπούσα καλλίτερα από όλες τής άλλες μαϊμούδες μου, γιατί έμοιαζε 'ς τήν ὁμορφιά τῶ άκριβοῦ μου Κουικουκουϊνου. Μά δεν εϊξέρετε και

«ΚΑΙ ΤΟΝ ΑΡΗΖΑΕΙ ΜΙΑ ΧΕΡΟΥΚΛΑ» (Σελ. 82)

άπό τί 'πέθανε. Νά σας το εϊπῶ λοιπόν! ή Κακακαπού, εκεί που έπαίξαμε μαζί, μου 'δάγκασε τὸ ποδάρι και μου το 'ξεμάτωσε 'λιγάκι και ὡς νά 'πῆτε κύμνο, τὰ έκακάρωσε. Βάλετε λοιπόν με τὸν νοῦ σας τί φαρμάκι έχω μέσα μου! Και έπειτά μου λέτε νά καθίσω και εγώ 'ς τὸ εθνικὸ τραπέζι! 'Αλλά, επειδή όμως και το θέλει ο λαός μου, εγώ δεν 'μπορῶ νά κάμω άλλως, παρά νά κάμω τὸ θέλημά του. 'Εγώ 'ξέρω ποῖα εϊνε τὰ χρέη μου! τὸ πρῶτον πρῶτον από ὄλα εϊνε νά κάμνω ὅ τι θέλη τὸ εθνός. Ζήτω τὸ Σύνταγμα! Ζήτω ο λαός τής Ταμπουλίνας!

» Ο μικρός αὐτὸς βασιλικὸς λόγος, τόσο τεχνικά τον είπεν ο βασιλέας, πού οί άγριάνθρωποι άρχισαν νά συλλογίζονται. 'Εκαμαν συμβούλιο άναμεταξύ τους, και ο Θωμάς ο πρῶτος εϊχε τήν ιδέαν πως εγγλύτισε για τήν ὤραν. Ο άγριάνθρωπος ο Κουικουκουϊνος, ή γκορίλλα, έμίλησε 'ς τούς άλλους μυστικά, μά ο βασιλέας εϊχε νά τὰ αὐτιά του και τον άκουσε που ελεγε:

»— Αὐτὰ πού μας είπεν ο βασιλέας εϊνε κοροϊδίες και μή τα πιστεύετε. 'Εγώ 'ξέρω καλά πως ή Κακακαπού τὰ έκακάρωσε από κακοστομαχία. Μή τον άκούτέ πως εγίνε τὸ αϊμά του φαρμάκι! τὰ λέει έτσι για νά μας άποκοιμίση. Μά δέ θά μας γλυτύση από τὰ δόντια μας. Ξέρετε όμως για καλό και για κακό, ἔς αφήσωμε νά το δοκιμάσουν τὸ κρέας του οί ὑπουργοί του πρῶτα. Κατά πού εϊνε φαγάδες, θά πέσουν με τὰ μούτρα 'ς τὸ

ψητὸ πρῶτοι, και άφ' οῦ φάνε αὐτοί και ιδούμε πως δεν έπαθαν τίποτα, έπειτα τρώμε και 'μεϊς.»

» Σαν τάκουσεν αὐτὰ ο βασιλέας εγίνε αληθινά άρρωστος και τον έπιασαν φοβερές ανατριχίλες.

» Ο Κουικουκουϊνος 'γύρισε τότε και του λέει:

»— Μεγαλειότατε, και πού νά το 'ξέραμε 'μεϊς πως ή υγεία σου εϊνε ὅπως μάς την είπες. 'Ελυπηθήκαμε πολύ και εκάμαμε εδῶ συμβούλιο αν 'μπορούμε νάφήσωμε τὸ τραπέζι 'ς άλλην περίστασιν. 'Αλλά με μεγάλη μου λύπη σας λέω πως εγιναν ὄλες ή ετοιμασίες, και δεν 'μπορεϊ νά μείνη τὸ τραπέζι. Τὰ παραγγείλαμε ὄλα τὰ φαγιά και έπροσκάλεσαμε τούς ανθρώπους. Και έπειτα όταν μάθη ή Μεγαλειότης σου διατί γίνεται αὐτὸ τὸ τραπέζι, πι-

στεύω πως δεν θά μας άρνηθῆ νά στολίση τήν τελετή με τήν παρουσία του.

»— Λέγε λοιπόν, Κουικουκουϊνο, διατί γίνεται τὸ τραπέζι; έρώτησεν ο κακόμοιρος ο Θωμάς.

»— Μεγαλειότατε, είπεν ο Κουικουκουϊνος, εδῶ 'ς τὸ βασιλειο τής Ταμπουλίνας εϊνε παλαιά συνήθεια νά μὴν περιμένη ο λαός νά 'πεθάνη ο βασιλέας δια νά του δώση τὸν τίτλο που ὄχ' έχη 'ς τήν ιστορία, και όταν θά διαβάσουν οί άνθρωποι νά βλέπουν τί άρετές εϊχε και τί καλά εκμαε 'ς τὸ λαό του. Αὔριον τὸ λοιπόν ο λαός θά μαζωχθῆ και θά σου δώση τὸ ὄνομα πού σου πρέπει...

»— Λέγε, Κουικουκουϊνο! Και ποίός εϊνε αὐτὸς ο τίτλος, ποῖο εϊνε τὸ ὄνομα αὐτό;...

— Μεγαλειότατε, είπεν ο Κουικουκουϊνος, τὸ

πρᾶγμα αὐτὸ δεν εϊνε τόσο εύκολο. 'Η γλώσσά μας εϊνε φτωχή και δεν έχει λέξι δια νά παρσῆση ὄλα τὰ χαρίσματα που έχει ή Μεγαλειότης σου, και ὄλα τὰ καλά που εκμαε εϊς τὸν τόπο μας και που θά κάμης ακόμα. 'Ενας είπέ πώς σου πρέπει τὸ ὄνομα Θωμάς ο Χονδρός, άλλος Θωμάς ο Καλός, άλλος Θωμάς ο Ψυχικάρις, άλλος Θωμάς ο 'Πουχος, μά κανένα απ' αὐτὰ δεν μας άρεσε, γιατί δέ λέει εκεινό που εμεϊς θέλομε νά εϊπῆ. Τέλος πάντων εγώ, ο Κουικουκουϊνος, δεν 'ξέρω πώς 'μ'εφώτισε ο Θεός και εὔρηκα τὸ ὄνομα που 'ζητούσαμε, και εὔθως ὅπου το είπα, ὄλοι το έπαραδεχθῆκανε. Και αὔριον τὸ λοιπόν άπάνω 'ς τὸ τραπέζι, και 'ς τὰ τραγούδια, και 'ς τὰ ζήτω, και παίζοντας ή μουσική, ο βασιλέας ο Θωμάς ο πρῶτος θά κηρυχθῆ «ο βασιλέας που έχόρτασε τὸ λαό του σαν πατέρας.»

»— Πάει καλά, Κουικουκουϊνο! πάει καλά! είπεν ο βασιλέας και ελύγισαν τὰ γόνυτά του και εκόντεψε νά πέση κάτω! μά δια νά δείξη τάχα πως εύχαριστήθηκε, εσφίξε τὸ χέρι τῶ Κουικουκουϊνου, αλλά καλλίτερα ὄχ' εϊχε νά του σφίξη τὸ λαρύγγι! Καλά λές, άγαπητέ μου, αὔριο θά πάω κ' εγώ 'ς τὸ ἔπί, χωρίς άλλο, και ή αὔρινη ήμέρα θά εϊνε ή

καλλίτερη ήμέρα τής ζωής μου. 'Εννοια σας, παιδιά μου, εγώ είμαι εδῶ, μή σας μέλη. Αὔριον λοιπόν καλήν άντάμωσιν 'ς τὸ τραπέζι. Και τώρα πηγαίνετε 'ς τὸ καλό. Θέλω νά μείνω μόνος μου. Θέλω νά πλαγιάσω 'λιγάκι εδῶ μέσα 'ς τή βάρκα δια νά συλλογισθῶ και νά ετοιμάσω τὸ λόγο που θά βγάλω αὔριο 'ς τὸ τέλος τῶ τραπεζίου.

»— Μεγαλειότατε, είπεν ο Κουικουκουϊνος, καλλίτερα ὄχ' πλαγιάσης 'ς τὸ κρεβατάκι σου. 'Η βάρκα δεν εϊνε μέσα 'ς τὸ βασιλειό σου και τὸ Σύνταγμα λέει πως ο βασιλέας δεν πρέπει νά πατήση τὸ πόδι του ὄξω από τὸ βασιλειό του. 'Αν άγαπᾶς ερχόμαστε μαζί ὡς τὸ παλάτι.

» Και εν ὦ ελεγε αὐτὰ τὰ λόγια ο Κουικουκουϊνος, εσκυφε και επῆρε τὸν πουπουλένιο μανδῦαν και

τον έρριξε 'ς τὸν ὄμο τῶ βασιλέα, και ὄλοι εξεκίνησαν δια τὸ παλάτι.

» Ο βασιλέας επήγγαινε 'μπροστά, και από πίσω του επήγγαιναν ὄλοι οί άλλοι, και τον είχεν από κοντά, τὰ μάτια τους τέσσερα μήτύχη και τους ξεφύγη. Ο βασιλέας εϊχε τήν ελπίδα του 'ς τὸν Πιπιλουού. Ποτέ του δεν επί-

στεύε πως αὐτὸ τὸ παλληκάρι θά

φανῆ άχάριστο και δεν ὄχ' θυμηθῆ τὰ καλά πού του εκαμε. 'Εκει λοιπόν που εζύγωναν 'ς τὸ παλάτι εγύρισε ο βασιλέας και με τὸ σῶδρό του εκαμε νόημα 'ς τὸν Πιπιλουού νά πάη κοντά του. Ο Πιπιλουού εὔθως ετρεξε 'ς τὸ πλάι τῶ βασιλέα του. Και έπερπατοῦσαν πλάι πλάι, ο βασιλέας σοβαρός και συλλογισμένος και ο Πιπιλουού 'ησυχος και γελαστός.

»— Πιπιλουού! είπεν ο βασιλέας σιγά σιγά χωρίς νά γυρίση τὸ κεφάλι του δια νά μή τον καταλάβουν οί άλλοι, Πιπιλουού, θυμᾶσαι πόσα καλά σου εκαμα ὡς τώρα; 'Αν τα εζέχασες θά ήσουν, ὅ πιδ άφιλότιμος από ὄλους τούς πατριώτες σου. 'Εγώ εϊδες πως σε είχα σαν φίλο μου και ὄχι σαν δούλό μου. Σέ σένα πάντα αφίνω τὰ αποφάγια μου, ὅ τι γλυκό και αν εάγω πάντα σου δίνω και σένα τὸ μερτικό σου. Πόσες φορές σ' ετσάκωσα που είχες άνοικτὸ τὸ συρτάρι

«ΒΛΕΠΕΙ ΤΟΝ ΚΟΥΙΚΟΥΚΟΥΙΝΟ ΜΕ ΤΟΥΣ ΣΥΝΤΡΟΦΟΥΣ ΤΟΥ» (Σελ. 83)

καί μου ἐρήμαζες τὰ φαγιά μου. Πόσα μπουνκάλικα
ράκι μου ἤπιες ὡς τώρα; Ἐγὼ σε ἐδέξα καὶ δὲν
ἐθύμωσα παρά ἐγαλοῦσα καὶ μοναχὰ σ' ἐμάλωνα
διατί να κλέβης πράγματα που ἦταν δικά σου. Ὅταν
σε ἐδέλεπα ἀνοίγε ἡ καρδιά μου. Ὅταν ἀργούσες νὰ
φανῆς σ' ἐπροσκλοῦσα, καὶ θυμῆσου πέτες φερές
ἀφῆσα τὸ παλάτι μου καὶ ἦλθα 'ς τὴν καλύδα σου
νὰ σ' εὐρῶ καὶ νὰ διασκεδάσωμε σὰν φίλοι. Ὅτι
εἶχα μέσα 'ς τὴν καρδιά μου, σ' τὸ ἔλεγα καὶ σὺ
εἴξευρες ὅλα μου τὰ μυστικά. Παντοῦ σε εἶχα 'ς τὸ
πλευρό μου καὶ 'ς τὰ βασιλικά τραπέζια καὶ 'ς ὅλα
τὰ πανηγύρια. Καὶ ὅσοι μας ἐδέλεπαν μαζί, ἔλεγαν
πως καὶ σὺ εἶσαι ἀπὸ βασιλικὸ αἷμα. Τὸ λοιπὸν, Πι-
πιλουλοῦ, ἕστερα ἀπὸ ὅλα αὐτὰ τὰ καλά που εἶδες
ἀπὸ μένα, θὰ βασιλέψῃ ἡ καρδιά σου νὰ ἴδῃς τὸν
βασιλέα σου, τὸν ἀφέντη σου, τὸν φίλο σου, σουδλι-
σμένο σὰν ἀρνί; Ἐὰν τοῦ ἀφῆσῃς νὰ τον κάνουν ψητό
'ς τὴ σούδα;

«— Ἐγὼ δὲν το θέλω αὐτό, ἀφέντη μου, νὰ, αὐ-
τὸς ὁ παλιοκουκουκουῖνος εἶπε νὰ σε κάνωμε ψητό,
εἶπεν ὁ Πιπιλουλοῦ με τὴν ψιλή καὶ γλυκεῖα φωνή

του. Ἐγὼ, Μεγαλειότατε, εἶπα νὰ σε κάνωμε ὅπως
κάνουν τὸν λαγὸ, νὰ σε κάνωμε σφιγάδο' με ἄλλο
'λίγο ξυδάκι.

«— Ἀγριόθροπε! ἐφώναξεν ὁ Θωμαῆς καὶ ἐξέ-
σπασεν ὁ θυμὸς του. Ἀλήθεια λοιπὸν εἶνε; ἔ; ἀλή-
θεια λοιπὸν εἶνε! Καὶ σὺ λοιπὸν, ἀφιλότιμε Πιπι-
λουλοῦ, ἐτοιμάζεσαι νὰ φᾶς τὸν βασιλέα σου!

«— Μπᾶ, ἀφέντη μου, εἶπεν ὁ Πιπιλουλοῦ με
μεγάλῃ ἀθυρότητα καὶ ἀπορίαν, καὶ ἐκτύπησε τὰ χέ-
ρια του. Μπᾶ, ἀφέντη μου, μπᾶ! καὶ γιὰτί σ' ἐτρέ-
ψαμε πέντε μῆνες καὶ ἐξοδέψαμε τὰ μαλλοκέφαλά
μα; νὰ σε καχύνωμε!»

«Ὁ βασιλέας ἀνάστυρε 'ς τὸ στῆθος του τῆς πο-
διῆς τοῦ πούπουλένιου μανδύα του, ἔσκυψε τὸ κεφάλι
του καὶ δὲν ἐβγάλε πικρὴ ἄγνη.

«Ἐστερ' ἀπὸ ἄλλῃ ὥρα ἐφθόχταν 'ς τὴν πόρτα τοῦ
παλατιοῦ, ἐμῆθε μέσα ὁ βασιλέας, ἐκεῖνοι ἐκλείδιω-
σαν ἀπ' ὄξω τὴν πόρτα, ἔβαλαν σκοπούς τριγύρω
'ς τὸ παλάτι, καὶ ὅλη νύκτα ἐγύριζαν περιπολίες ὡς
τὸ πρῶν.

[Ἐπεται συνέχεια]

Ο ΠΕΤΡΟΚΟΠΟΣ

Μίαν φοράν εἰς τὴν Ἰαπωνίαν — εἶναι τώρα τόσος
καίρος ὥστε οὔτε αἱ σοφοὶ πλέον δὲν το καλοενθυ-
μοῦνται — ἔζη ἓνας πετροκόπος, ὁ ὁποῖος εἰργάζε-
το ἀδιακόπως διὰ νὰ κερδίῃ τὸ ψωμί του.

Εἰργάζετο ἀδιακόπως ἀπὸ τὴν αὐγὴν ἕως τὴν
νύκτα, κάθε ἡμέραν, κάθε καιρὸν, καὶ ὅταν ἐπιπτε
βροχὴ καὶ ὅταν ἔκαιεν ὁ ἥλιος, καὶ ὅταν ἐχιόνιζε
Ἄλλ' ἦτο πάντοτε μισοαποθαμμένος ἀπὸ τὸν κόπον
καὶ κατὰ τὰ πρὶν τέταρτα ἀποθαμμένος ἀπὸ τὴν πείνην
ἐννοεῖται λοιπὸν ὅτι δὲν ἦτο διόλου εὐχαριστημένος
ἀπὸ τὴν τύχην του.

«Ὁ! πῶς θὰ εὐχαριστῶ τὸν Θεόν, ἔλεγε, ἂν
γίνω καμμίαν ἡμέραν τόσον πλούσιος ὥστε νὰ κοι-
μῶμαι καὶ τὸ πρῶν ἀφ' οὗ ἀνατελήῃ ὁ ἥλιος, νὰ
τρῶγω ὅταν πεινῶ καὶ νὰ πίνω ὅταν διψῶ. Λέγουν
ὅτι εὐρίσκονται εἰς τὸν κόσμον εὐτυχεῖς ἄνθρωποι
οἱ ὁποῖοι ζοῦν χορτάτοι καὶ ξεκουρασμένοι. Θὰ ἦμαι
ἐξηπλωμένος ἐμπρὸς εἰς τὴν θύραν μου, ἐπάνω εἰς
χονδρὰς ψάθας, ὡς φορῶ ὡραία μεταξωτὰ φορέματα,
ὡς τρώγω, ὡς πίνω καὶ ὡς κοιμῶμαι, ὡς μ' ἐξυπνῶ
κάθε τέταρτον ἕως ὑπέρτης ὅστις θὰ με ἐνθυ-
μῆξῃ ὅτι δὲν ἔχω τίποτε νὰ κάμω καὶ ὅτι ἠμπορῶ
νὰ κοιμῶμαι χωρὶς ἀνησυχίαν.

Ἄγγελός τις περὶν ἀπ' ἐκεῖ ἤκουσε τοὺς λόγους
τούτους καὶ ἐμειδίασα.

«Ἄς γίνῃ ὅ,τι ἐπιθυμεῖς, πτωχέ ἄνθρωπε, εἶπε.
Καὶ αἰφνιδίως ὁ πετροκόπος εὐρέθη πρὸ τῆς θύ-

ρας μεγαλοπρεποῦς οἰκίας, ἡ ὁποία ἦτο ἰδική του,
ἐξηπλωμένος ἐπάνω εἰς χονδρὰς ψάθας, τελιγμένους
εἰς πολυτελεῖ μετξωτὰ ἐνδύματα. Καὶ δὲν ἐπέινα
πλέον, καὶ δὲν ἐδίψα πλέον, καὶ δὲν ἦτο κουρασμέ-
νος πλέον... καὶ ἦτο εὐχρηστημένος καὶ ἐκπληκτος.

Ἐπίσειαν ὡραν ἤδη εὐρίσκειτο εἰς τὴν πρωτοφανῆ
καὶ ἀγνωστον αὐτὴν εὐτυχίαν, ὅτε ἐπέρασεν ὁ Μι-
κάδος. Ὁ Μικάδος! Δὲν εἶναι μικρὸν πρᾶγμα, ὄχι!
Ὁ Μικάδος εἶναι ὁ αὐτοκράτωρ τῆς Ἰαπωνίας, καὶ
ὁ αὐτοκράτωρ τῆς Ἰαπωνίας ἦτο, πρὸ πάντων εἰς
ἐκείνους τοὺς χρόνους, ὁ ἰσχυρώτερος τῶν αὐτοκρα-
τόρων ὅλης τῆς Ἀνατολῆς.

Ὁ Μικάδος ἐταξείδευε πρὸς διασκεδάσιν, περι-
κυκλωμένος ἀπὸ ἱππότες με χρυσοκέντητα φορέματα,
ἀπὸ περιφῆμους πολεμιστάς, συνοδευόμενος ἀπὸ μου-
σικούς, παρακολουθούμενος ἀπὸ τῆς ὡραιότερας γυ-
ναίκας τοῦ κόσμου αἱ ὁποῖαι ἐκάθηντο νωχελῶς
μέσα εἰς ἀσημένιους πύργους, ἐσττημένους ἐπὶ λευ-
κῶν ἐλεφάντων.

Ὁ Μικάδος ἦτο ἐξηπλωμένος ἐπάνω εἰς που-
πουλένιον ἀνάκλιτρον, μέσα εἰς φορεῖον χρυσοῦν
ἐστολισμένον με ἀδάμαντας. Ὁ πρωτοπουργὸς του
εἶχε τὴν μεγάλην τιμὴν νὰ κρατῇ ἐπάνω ἀπὸ τὴν
κεφαλήν του μεγάλον ἀλεξήλιον γεμάτον ἀπὸ κωδω-
νᾶκια τριγύρω.

Ὁ πλουτήσας πετροκόπος παρηκολούθει μὲ
μα φθόνου τὴν αὐτοκρατορικὴν πομπήν.

— Κάτι ἔκαμα! ἔλεγε πάλιν με τὸν νοῦν του.
Εἶμαι τάχα εὐτυχέστερος τώρα διὰ μερικὰς ἐλεεινὰς
ἀπολαύσεις, τὰς ὁποίας ἀπολαμβάνω; Πῶς ἤθελα
νὰ ἦμην Μικάδος! Ἐὰν ἐπῆγαινα ἀπὸ πόλιν εἰς πό-
λιν με μεγάλην ἀκολουθίαν, εἰς χρυσοῦν φορεῖον
στολισμένον με δίκυμαντόπετρας, ὁ πρωτοπουργὸς
μου θὰ μου ἐκράτει μίαν ὀμπρέλλαν που θὰ ἐκιδῶ-
νίζε, ἐν ᾧ ὁ κύλαρχος θὰ ἀέριζε τὸ πρόσωπόν μου
με ῥιπίδιον ἀπὸ περὰ πηγώνου. Ἄ! πόσον ἤθελα
νὰ εἶμαι Μικάδος!

— Εἶσαι! τῷ εἶπεν ὁ ἄγγελος.

Καὶ παρευθὺς εὐρέθη μέσα εἰς τὸ γάμαντοκόλ-
λητον φορεῖον, περικυκλωμένος ἀπὸ τοὺς ὑπουρ-
γούς του, τοὺς πολεμιστάς του, τὰς γυναῖκάς του
καὶ τοὺς σκλάβους του, οἱ ὁποῖοι ὅλοι τῷ ἔλεγον εἰς
ἰαπωνικὴν γλῶσσαν:

— Μικάδο, εἶσαι ἀνώτερος καὶ τοῦ ἡλίου, εἶσαι
αἰώνιος, εἶσαι ἀκατανίκητος· ὅ,τι δύνχται νὰ φαν-
τασθῇ τὸ πνεῦμα τοῦ ἀνθρώπου δύνχσαι σὺ νὰ το
ἐκτελέσῃς. Ὡς καὶ ἡ δικαιοσύνη ὑποτάσσεται εἰς
τὴν θέλησίν σου, καὶ ὁ Θεὸς ἀκούει τρέμων τὰς συμ-
βουλὰς σου.

— Ὁ! τέλος πάντων! νὰ ἄνθρωποι που ἐννο-
οῦν πόσον ἀξίζω.

Ὁ ἥλιος ἦτο πολὺ φλογερὸς ἐκείνας τὰς ἡμέρας
καὶ εἶχε ξηράνει τὴν πεδιάδα. Ὁ δρόμος ἦτο γε-
μάτος κονορτόν καὶ ἡ ἀντηλιά του ἐκούραζε τοὺς
ὀφθαλμούς τοῦ Μικάδου.

Ὅτος, ἀπευθυνθεὶς εἰς τὸν πρωτοπουργόν του
ὁ ὁποῖος ἐκράτει τὸ κωδωνίζον ἀλεξήλιον, εἶπε:

— Γνωστοποίησε εἰς τὸν ἥλιον ὅτι μ' ἐνοχλεῖ.
Τὸ πολὺ θάρρος του με δυσάρεστο! εἶπε του ὅτι ὁ
Μέγας αὐτοκράτωρ τῆς Ἰαπωνίας διατάσσει ν' ἀπο-
συρθῇ. Πήγχινε!

Ὁ πρωτοπουργὸς ἐνεπιστήθη εἰς τὸν κύλαρχον
τὴν τιμὴν νὰ κρατῇ τὸ ἀλεξήλιον καὶ ἀπεμακρύνθη.

Ἐπκνήθη σχεδὸν ἀμέσως, με σκυθρωπὸν πρό-
σωπον.

— Μεγαλειότατε αὐτοκράτωρ, ἀνάξ ἀνθρώπων
καὶ Θεοῦ δὲν ἐννοῶ τί συμβαίνει! ὁ ἥλιος προσποι-
εῖται ὅτι δὲν με ἤκουσε καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ φλογί-
ζῃ τὸν δρόμον.

— Νὰ τιμωρηθῇ.

— Βέβαια, ὁ αὐθάδης εἶναι ἀξίος τιμωρίας, ἀλλά...
πῶς νὰ κάμωμεν νὰ τον τιμωρήσωμεν;

— Εἶμαι ἴσος με τοὺς θεούς, δὲν εἶναι ἀλήθεια;

— Βεβαίως, μεγαλειότατε Μικάδο, τὸ ὀλιγώτερον
ἴσος.

— Μοῦ ἔλεγες πρὸ ὀλίγου, ὅτι τίποτε δὲν μου
εἶναι ἀδύνατον. Ἡ ψεύματά μου ἔλεγες, ἡ παρα-
κούεις ἡ κακῶς ἐκτελεῖς τὰς διατάχας μου. Σοῦ
δίδω πέντε λεπτὰ καιρὸν διὰ νὰ σῶσῃς τὸν ἥλιον,
ἢ δέχῃ διὰ ν' ἀνοίξῃς τὴν κοιλίαν σου. Πήγαινε!

Ὁ πρωτοπουργὸς ἀπεμακρύνθη καὶ δὲν ἐπέστρεψε
πλέον.

Ὁ ἐπὶ τοῦ θρόνου πετροκόπος ἦτο κατακόκκινος
ἀπὸ τὸν θυμὸν του.

— Μεγάλῃ δουλειᾷ δὲ νὰ εἶνε κενεῖς αὐτοκρά-
τωρ, ἀφ' οὗ πρέπει νὰ ὑποφέρῃ τῆς ἰδιοτροπίας καὶ
τὴν βαρβαρότητα τοῦ ἡλίου. Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία
ὁ ἥλιος εἶναι ἀνώτερός μου. Θέλω νὰ εἶμαι ἥλιος.

— Εἶσαι! εἶπεν ὁ ἄγγελος.

Καὶ ὁ πετροκόπος ἔλαμπεν ὑψηλῶς, ὑψηλὰ εἰς τὸν
οὐρανὸν, ἀκτινοβολῶν, διεσκέδαζε κίτων τὰ δένδρα,
ξηραίνων τοὺς ποταμούς, στείρευον τὰς πηγὰς, γε-
μίζων με ἰδρώτα τὸ σεβαστὸν μέτωπον τῶν αὐτοκρα-
τόρων, ὡς καὶ τὸ κονορτῶδες πρόσωπον τῶν πετρο-
κόπων, τῶν πρώην συναδέλφων του.

Ἄλλ' ἐν σύννεφον ὑψώθη μεταξὺ τῆς γῆς καὶ
αὐτοῦ καὶ τὸ σύννεφον εἶπε:

— Γὰρ ποῦ το βῆλαμε; Δὲν ἐπιτρέπεται!

— Αὐτὸ δὲ πλέον δὲν ὑποφέρεται. Ἐν σύννε-
φον, ἐν ἀπλοῦν σύννεφον, ἐν πρᾶγμα ὡσάν ἀέρας
ὀμιλεῖ με αὐτὸν τὸν τρόπον καὶ δὲν με ἀφίνει νὰ
περάτω. Γὰρ σύννεφα εἶνε δυνατώτερα ἀπὸ ἐμέ. Ἢ
σύννεφον θὰ γίνω ἢ θὰ σκάσω ἀπὸ ζήλιαν.

— Μὴ σιᾶσης διὰ τόσον μικρὸν πρᾶγμα, εἶπεν
ὁ πάντοτε περὶν ἄγγελος. Γενεῦ σύννεφον, ἀφ' οὗ
το θέλῃς.

Καὶ τὸ νέον σύννεφον ἐστάθη ὑπερηφάνως μεταξὺ
τῆς γῆς καὶ τοῦ ἀκτινοβολοῦντος ἡλίου.

Ποτὲ, ἀφ' οὗ ἔκτισεν, ὁ Θεὸς τὸν κόσμον, δὲν
εἶχαν γίνεαι τόσαι καταιγίδες ὁ μεταμορφωθεὶς πε-
τροκόπος διεσκέδαζε ῥίπτων βροχὴν καὶ χάλαζαν
ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ τὰ δένδρα ἐξεροζιωνόντο διότι δὲν
εὐρίσκον ἄλλο τι ἀπὸ λάσπην ὅπως ἐμπηξοῦν τὰς
ρίζας τῶν. Εἰς τὸ διάστημα τῶν ὀλίγων ὡρῶν κατὰ
τὸ ὁποῖον διήρκεσεν ἡ συννεφώδης του βασιλεία, τὰ
ρύακια ἔγειναν ποταμοί, οἱ ποταμοὶ ἔγειναν χειμᾶ-
ροι, αἱ θάλασσαι ἀνακατεύθησαν, καὶ διάφοροι σί-
φωνες περιεπλανῶντο εἰς ὅλας τὰς διευθύνσεις κα-
τατρέφοντες πᾶν ὅ,τι εὐρίσκειτο εἰς ὕψος ἀνώτερον
τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης.

Εἰς βράχος ἐν τούτοις δὲν ὑπέκυπτεν εἰς τὴν
θύελλαν. Ἐμεινεν ἀπαθής. Εἰς τὰς γραμμικὰς πλευ-
ράς του συνετρίβοντο ἀφρισμένα τὰ κύματα, αἱ σί-
φωνες διελύοντο χωρὶς νὰ τον ἐνοχλοῦν, καὶ ὁ κε-
ραυνὸς τον ἐκίμαζε νὰ γελᾷ ὡσάν τις τοῦ ἐγαργάλιζε
τὰ πλευρά του.

— Δὲν βαστῶ πλέον! εἶπε τὸ σύννεφον. Αὐτὸς
ὁ βράχος δὲν με ὑπκαθεῖ. Εἶνε ἀνώτερός μου καὶ
τον ζήλειος.

— Γενεῦ βράχος, εἶπεν ὁ ἄγγελος, καὶ νὰ ἰδω-
μεν ἂν ὡς μείνης εὐχαριστημένος πάλιν.

Τὸ μεταμορφωθὲν νέφος ἦτο καταμαγευμένον.
Τώρα ὅτε ἔγεινε βράχος ἀσειστος, καὶ οὔτε ὁ ἥλιος

τον έβλαπτεν ούτε ο κεραυνός, ενόμιζεν ότι ήτο κύριος του κόσμου.

Άλλ' ίδου ότι εις την βάση του άποσει ένα ξηρόν κρότον σφύρας. Ίσχυσε και είδεν ένα έλειονόν ρακέινδυτον άνθρωπον, ισχνόν και κκομοιριασμένον, όπως ήτο και αυτός εις τον καιρόν της μεγάλης δυστυχίας του, όστις, κρατών μεγάλην σφύραν εις την χειρά του, έθραυε τον βράχον και με τα συντριμμά του έστρωσε τον πλησίον εκεί δρόμον.

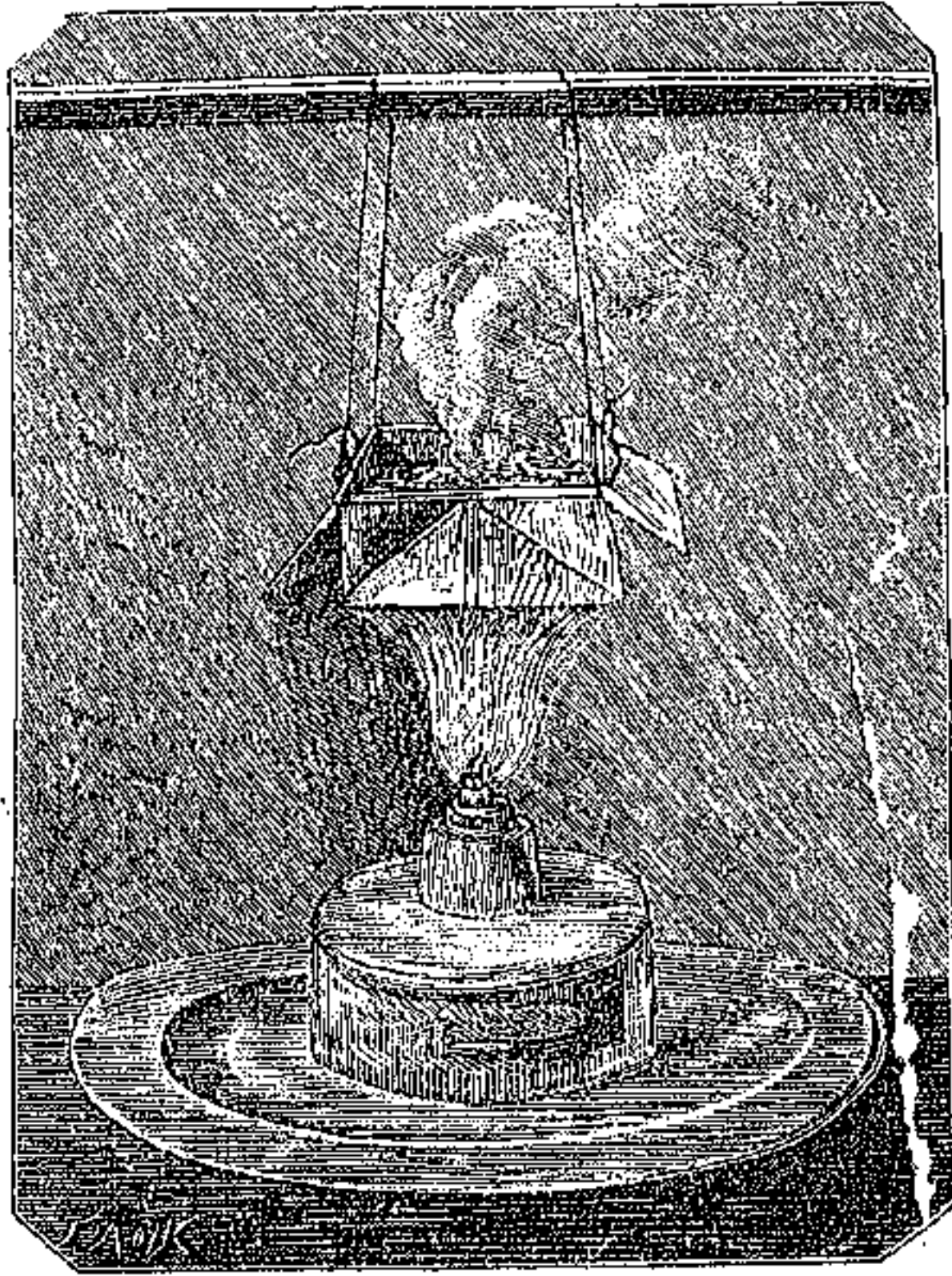
— Τι θα είπη αυτό; ανέκραξεν ο υπερήφανος βράχος, εν δυστυχίς όν εκεί, έλειονόν και αξιοθάκρυτον, με ακρωτηριάζει και δεν ήμπορώ να υπερασπίσω

τον εκυτέν μου! ώ έντροπή! Να ποῦ κατήντησα, να ζηλεύω την τύχην αυτού του άθλίου.

— Λάβε την θέσιν του, είπεν ο άγγελος μαιδιών. Και ο άχάρταστος άνθρωπος έγεινε πάλιν ό,τι ήτο και πρότερον, δηλαδή χαλικοθραύστης· όπως και πρότερον, ειργάζετο άδικόπως, κάθε ήμέραν, κάθε καιρόν, και όταν έπιπτε βροχή και όταν έκαιεν ο ήλιος και όταν έχιόνιζε. Ήτο πάντοτε μισοαποχμένος από τον κόπον και κατά τα τρία τέταρτα αποχμένος από την πείναν... άλλ' εν τούτοις ήτο έντελώς ευχαριστημένος από την τύχην του.

(Κατά το Γαλλικόν.)

ΣΟΦΙΑ ΔΗΜΟΥ

ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΤΙΚΟΝ ΠΕΙΡΑΜΑ

Κατασκευάζομεν χαρτίνην ταμπαιέραν, όπως κατασκευάζουν οι μαθηταί· κρεμώμεν αυτήν διά τασάρων κλωστών από μίαν ξυλίνην ρήγαν τεθειμένην όριζοντίως εις κατάλληλον απόστασιν. Γεμίζομεν νερόν το πρόχειρον εκείνο δοχείον και το θέτομεν επάνω από την φλόγα ενός καμινέτου αναμένου με οινόπνευμα. Το χαρτίον είνε αδύνατον να καή διότι το νερόν απορροφά όλην την θερμότητα ή οποία απαιτείται διά να καή. Μετά όλίγα λεπτά το νερόν θ' αρχίση να βράζει και να παράγη άτμόν, το χαρτίον όμως μένει έντελώς άπειρακτον. Ανάγκη το

πειράμα τούτο να γίνη επάνω εις έν πινάκιον όπως πέση εις αυτό το νερόν εν περιπτώσει άποτυχίας. Το χαρτίον δοχείον πρέπει να τεθή ούτως ώστε αι φλόγες να εύρίσκούν κάθε μέρος το όποιον έχει συνάφειαν με το νερόν. Εν εναντία περιπτώσει το χαρτίον θα σχισθή άφεύκτως.

Το πειράμα τούτο απαιτεί προσοχήν, αν δε τυχόν δεν επιτύχητε την πρώτην φοράν, μήν αποθαρρυνθήτε άλλ' εξακολουθήσατε και θα επιτύχητε. Η ρήγα από την οποίαν θα κρέσσεται το χαρτίον δοχείον πρέπει να είνε τεθειμένη όριζοντίως επάνω εις δύο φιάλας.

Η ΣΕΛΗΝΗ ΕΙΝΕ ΑΣΤΑΤΟΣ

Έχετε παρατηρήση, μικροί μου φίλοι, ότι όταν ή Σελήνη εύρίσκεται εις το Πρώτον Τέταρτόν της είνε έστραμμένη ως ψιλή και όταν εύρίσκεται εις το Τελευταίον Τέταρτόν της όμοιάζει με δασείαν;

Κρίνω περιττόν να σας έρωτήσω αν ειξεύρετε τί έννοούμεν Πρώτον Τέταρτον της Σελήνης και τί Τελευταίον, διότι είμαι βέβαιος ότι το γνωρίζετε· έχετε μάθη ότι ή Σελήνη στρέφεται περίξ της Σελήνης εις είκοσι έννέα ήμέρας και ήμισειαν περίπου και ότι παρουσιάζεται εις ήμάς εις διαφόρους θέσεις ή φάσεις τας οποίας όνομάζομεν Νέα ν Σελήνην, Πρώτον Τέταρτον, Πανσέληνον, Τελευταίον Τέταρτον.

Έχετε ιδεί έξάπαντος, ότι ή Σελήνη δεν έχει πάντοτε την ίδιαν μορφήν, και ότι άλλοτε

τότε είνε λεπτή ήμισέληνος, και λάμπει με τήν λάμψιν ώστε την συγκρίνου με τόξον από άδάμαντας το όποιον άτραμποβολεί.

Μετά τινας ήμέρας πάλιν το άδαμάντινον τόξον γίνεται πλατύτερον, μένει δε και περισσότερον εις τον ούρανον.

Άλλ' αίφνης ή ήμισέληνος μεταβάλλεται εις άργυρούν δίσκον όστις καθρεπτίζεται εις το νερόν σκορπίζων εις αυτά βροχίην μαργαριτών, και έξμ-

ΠΡΩΤΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ

ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ

μέν είνε στρογγυλή ως πινάκιον, άλλοτε δ' έχει σχήμα ήμισελήνου.

Άλλ' είμαι βέβαιος ότι ποτέ δεν έχετε παρατηρήση, εν πράγμα: ότι ή ήμισέληνος αυτή δεν έχει το ίδιον σχήμα εις το Πρώτον και εις το Τελευταίον Τέταρτον.

Και ειξεύρετε διατί δεν το έχετε παρατηρήση; Διότι ποτέ, ή σχεδόν ποτέ δεν έχετε ιδεί την Σελήνην εις το Τελευταίον Τέταρτόν της.

Τούτο δε διατί;

Διότι ή Σελήνη έχει πολύ κακός έξεις, είνε πολύ ιδιότροπος, δι' αυτό διά κάθε ιδιότροπον λέγουν ότι «έχει φεγγαριάτικα». Η Σελήνη δεν σηκώνεται δύο ήμέρας κατ' συνέχειαν την ίδιαν ώραν. Εις το Πρώτον Τέταρτον έξυπνᾶ κατ' το μεσημέρι και πλαγιαίξει κατ' τα μεσάνυχτα.

Επειτα από μερικᾶς ήμέρας φαίνεται όλίγον άργότερα και μένει εις τον όριζοντα επίσης άργότερα.

πλότων έφ' όλων τών πραγμάτων φῶς γλυκῶ και διαυγές, ώραϊον φῶς το όποιον κάμνει τα πράγματα ακόμην ώραιότερα.

Είνε ή Πανσέληνος.

Τι εύμορφά που είνε να πηγαίνη κανείς περίπατον εις το φῶς της Σελήνης! Τι ώραϊά που φαίνονται τα δένδρα, πόσον ποιητική φαίνεται ή φύσις!

Την εποχήν τούτην ή Σελήνη ανατέλλει όταν δύη ο ήλιος· τότε ειμπορείτε να χαρήτε όλην την λάμψιν της, άλλ' όταν δύη, δηλαδή όταν ανατέλλη ο ήλιος, κοιμάσθε βαθέως.

Όσον περνούν αι ήμέραι της Σελήνης, τόσο μικραίνει το στρογγυλόν της πρόσωπον, γίνεται πάλιν ήμισέληνος όπως εις την αρχήν, με μόνην την διαφοράν, όπως σας είπα, ότι τα κέρατά της είνε έστραμμένα προς την εναντίαν διεύθυνσιν.

Εκτός τούτου δε ανατέλλει όλονέν άργότερα. Όταν έμβάινη εις την τελευταίαν της φάσιν, δηλαδή εις το Τελευταίον Τέταρτον, μόνον κατ' τα μεσάνυχτα άποφασίζει να φανή.

Βλέπετε ότι είχα δίκαιον να σας είπω ότι ποτέ σχεδόν δεν έχετε ιδεί την Σελήνην εις το Τελευταίον Τέταρτόν της.

Μόνον κατά τὸ θέρος ἴσως θὰ ἔτυχεν εἰς μερικοὺς ἀπὸ αἴας νὰ τὴν ἰδοῦτε, ἂν ἐσηκίωθητε πολὺ ἐνωρίς· εἶδατε τότε νὰ ὠχρῶ βελήνηδον τὸ πρόσωπόν της, ἐξ' ὅσον ἐξημέρωσε, ἕως ὅτου ἔλαβεν ὄψιν μορφῆς ἀσθενούς, εἰς τὴν ὁποίαν ἀποθανέμεθα διάθεσιν νὰ εἰπωμεν :

— Διατί ἀγρόπνητες τόσοσιν πολὺ; Πήγαινε νὰ κραιμηθῆς.

Ἐπίσης ἠδυνήθητε προσέτι νὰ τὴν ἰδοῦτε καὶ τὴν ἡμέραν μετὰ τὴν ὠχρᾶν καὶ ἀρρωστιακήν αὐτὴν ὄψιν, ἐλίγον πρὸ τῆς ἐποχῆς τῆς Πανσελήνου, ὅταν ἀνατέλλῃ περὶ τὸ τέλος τοῦ θειλίου καὶ ὅτε ὁ Ἥλιος

λάμπων ἀκόμη μετὰ ὅλην τὴν λάμπην του, ἐξαφανίζεται τὴν θειλήν σύντροφόν του ἴσως βλέπομεν τὸ ἐναντίον ἐκείνου περὶ τοῦ ὁποίου ἰωμολοῦσαμεν πρὸ ἐλίγου.

Ἡ Σελήνη, ἥτις ἦτο ὠχρᾶ καὶ θαμβή, ἀναλαμβάνει τὴν λάμπην της ἐξ' ὅσον σβύνει ὁ Ἥλιος καὶ ὅταν ὁ μεγαλοπρεπὴς βασιλεὺς τοῦ σιωτὸς γίνῃ ἀφαντος, τότε βασιλεύει αὐτὴ εἰς τὸν οὐρανόν.

Ἄφ' οὗ εἰξεύρετε ὅτι ἡ Σελήνη δὲν ἔχει ἄλλο φῶς παρὰ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον τὴ δίδει ὁ ἥλιος, θὰ εὑρετε βέβαια πολὺ σιωτὸν αὐτὸ τὸ ὁποῖον κάμνει ἡ Σελήνη: δηλαδὴ νὰ ἐξαφανίζεται καὶ νὰ μὴ φαίνεται ὅταν φαίνεται ὁ Ἥλιος.

ΤΟ ΚΑΛΟΝ ΚΑΙ ΤΟ ΚΑΚΟΝ ΠΑΙΔΙΟΝ

(ΔΙΑΛΟΓΟΣ)

— Λύσε, λύσε τὸ σχοινάκι,
Ἄτακτον, κακὸ παιδί.
Ἄφες τὸ μικρὸ πουλάκι
Νὰ πετᾷ, νὰ κελαδῆ.

— Τὸ σχοινάκι δὲν το λύνω,
Καὶ καλὰ θὰ το κρατῶ.
Τὸ πουλάκι δὲν τ' ἀφίνω.
Βλέπεις, παίζω μετὰ αὐτό.

— Ὁ Θεὸς μὲς παραγγέλλει
Νὰ μὴν ἤμεθα τρελοί,
Καὶ θυμόναι καὶ δὲν θέλει
Νὰ παιδεύῃς τὸ πουλί.

— Δάσκαλέ μου, δὲν προσέχω
Εἰς τὰ λόγια σου αὐτά.
Τὸ πουλί δεμένο ἔχω
Καὶ το κάμνω νὰ πετᾷ.

— Σοῦ χαρίζω, ἂν θελήσης,
Μὴ κουλούρα στρογγυλή,
Πλήν καὶ σὺ νὰ μου χαρίσης
Τὸ καϊμένο τὸ πουλί.

— Τώρα ναί· καλὰ τὰ πάμε.
Δός μου τὴν εὐχαριστῶ.
Πάρε τὸ πουλί καὶ κάμε
Ὅ,τι θέλεις μετὰ αὐτό.

ΔΔ· ΚΑΤΑΚΟΥΖΙΝΟΣ

ΤΟ ΑΣΜΑ ΤΗΣ ΑΗΔΟΝΟΣ

Εἰς τὸ στενὸν καὶ σκοτεινὸν δεσμοτήριον μιᾶς μεγάλης πόλεως ἦτο κλεισμένος εἰς δουτυχῆς δεσμώτης. Οἱ ἀπάνθρωποι καὶ σκληροὶ ἀλλ' ἰσχυροὶ ἐχθροὶ τοῦ του ἀλυσιδέσων καὶ τὸν ἔσταιλαν ἀδίμως εἰς τὴν εἰρκτήν.

Ἡ φυλακὴ του ἦτο σκοτεινὴ καὶ ὑγρὰ. Ἀντὶ κλίνης τῆς εἶχον δώσῃ ὀλίγον μουχλιασμένον ἄχυρον. Διὰ τροφήν του δὲν τῆς ἔδιδον τίποτε ἄλλο ἀπὸ ψωμὶ καὶ νερόν. Καὶ ἔμειναν ἐκεῖ μέσα πρὸ πολλοῦ, ὠχρῶς, ἀσθενῆς, καταλυπημένως.

Σπικνίως ὁ ἥλιος ἐμβόσκινεν ἀπὸ τὸ στενὸν τοῦ παράθυρον, ὁ ὁρσερὸς ἀπὸ ποτὲ δὲν ἔπνεε μέσα εἰς τὴν φυλακὴν τοῦ δεσμώτου.

Μετὰ ὀλίγον μεγάλην ἐσυλλογίζετο ὁ δουτυχῆς τοὺς ἀγαπητοὺς του συγγενεῖς, τὰ μικρὰ παιδάκια του ἐσκέπτετο ὅτι ἴσως τόσοσιν καιρὸν πλέον ὅλοι τον εἶχον λησμονήσῃ, ὅτι ἴσως τον ἐνόμιζον νεκρόν.

Τὶ ἄρα γε νὰ ἐγένετο εἰς τὸν κόσμον, εἰς τὴν πατρίδα του;

Ἐπλησίασεν εἰς τὸ παράθυρον ἦτο ὠραία ἐσπέρα τῆς ἀνοίξεως· ὁ ἥλιος ἔδυσεν ὀπίσω ἀπὸ τὸ δάσος φωτίζων μετὰ τὰς ἀκτῖνας τὴν κορυφήν τῶν δένδρων· ἄνθρωποι διήρχοντο ἀπὸ τὸν δρόμον. Ἡ φυλακὴ ἦτο ὑψηλὰ, καὶ οἱ ἄνθρωποι ἐφαίνοντο ἐκεῖ κάτω μικροί, πολὺ μικροί. Ἐφώναζε, ἀλλὰ κανεὶς δὲν τον ἤκουσε. Τὰ πτηνὰ μόνον ἐπέτων εἰς τὸ γαλανὸν διάστημα. Ἐμπρὸς ἀπὸ τὸ παράθυρον ἐπέρασαν ἀργὰ ἀργὰ εἰς αἰτός.

— Ἀετέ! αετέ! ἀνέκραζεν ὁ δεσμώτης· ἔλα καὶ στάσου εἰς τὸ παράθυρόν μου καὶ εἰπέ μου τί γίνεται εἰς τὸν κόσμον. Κελαδῆσέ μου ἕνα τραγοῦδι.

— Ὅχι, ἀπεκρίθη ὁ αἰτός· τὸ παράθυρόν σου εἶνε πολὺ μικρόν, δὲν με χωρεῖ νὰ σταθῶ. Δὲν θὰ σου διηγηθῶ τί συμβαίνει εἰς τὸν κόσμον, διότι σπα-

νίως καταβάνω εἰς τὴν γῆν· κάμνω τὴν φωλεάν μου εἰς τοὺς ὑψηλοτέρους βράχους καὶ εἰς τὰς γηραιὰς δρυῖς, μακρὰν, μακρὰν τῶν κκεῶν ἀνθρώπων, διὰ νὰ μὴ μου χαλοῦν τὴν φωλεάν μου.

» Δὲν θὰ σου κελαδῆσω κανέν τραγοῦδι, διότι ποτὲ δὲν κελαδῶ κάτω εἰς τὴν γῆν. Ἀναβαίνω ὑψηλὰ, ὑψηλὰ, καὶ τὸ κελάδημά μου το ἀκούει μόνον ὁ λαμπρὸς ἥλιος. . . »

Καὶ κινήσας ὑπερηφάνως τὴς δυνατὰς πτέρυγας του ὁ αἰτός ἐπέταξεν ὑψηλὰ καὶ ἐχάθη ἀπὸ τὰ βλέμματα τοῦ δεσμώτου.

— Κύκνε! κύκνε! διηγήσου μου τί γίνεται εἰς τὸν κόσμον, κελαδῆσέ μου μίαν στιγμὴν.

— Ὅχι, ἀπεκρίθη ὁ κύκνος, δὲν θὰ σου διηγηθῶ τί γίνεται εἰς τὸν κόσμον. Ἐγὼ κολυμβῶ πάντοτε εἰς τὸ νερόν, εἰς τὸ ὁρσερόν καὶ καθρὸν νερόν, μετὰξὺ δύο πρασίνων ἐχθῶν· ὅταν τὸ πρῶν τὸ νερόν βάφεται τριανταφυλλί ἀπὸ τὰς ἀκτῖνας τοῦ ἀντέλλοντος ἡλίου φωνάζω μετὰ θυμὸν εἰς τὴν αὐγὴν: Καλημέρα! Ἄλλὰ διὰ σέ, δὲν θὰ κελαδῆσω τίποτε . . . θὰ κελαδῆσω μόνον ὅταν πλησιάσῃ ἡ ὥρα τοῦ θανάτου μου . . .

Καὶ ὁ κύκνος ἀπεμακρύνθη, ἐν ᾧ αἱ δύο κατάλευκοι πτέρυγές του, ἤστραπτον εἰς τὸν ἥλιον.

— Σπουργίται! σπουργίται! σταματίσατε ὀλίγον εἰς τὸ παράθυρόν μου καὶ διηγηθῆτέ μου τί γίνεται εἰς τὸν κόσμον. Κελαδῆσατέ μου μίαν στιγμὴν!

— Δεσμῶτα! δεσμῶτα! δὲν ἔχομέν καιρὸν! Πρέπει νὰ πάμε νὰ φάγωμεν τὰ σιταρόσπυρα τὰ ὁποῖα ὁ μυλωνᾶς ἄφησε κ' ἔπεσαν εἰς τὸν δρόμον του . . .

Ἄλλ' ἔξαφνα, ἐν στακτερόν πουλάκι ἐπέταξε πρὸς τὸ παράθυρον, ἔκχευε πολλοὺς γύρους εἰς τὸν αἶρα κ' ἐπῆγε κ' ἐκάθησεν εἰς τὰ σιδηρὰ κάγκελα τῆς φυλακῆς.

— Καλησπέρα, ἀηδόνι μου! Σὲ εὐχαριστῶ, καλὸ μου πουλάκι, διὰ τὴν ἐπίσκεψίν σου. Διηγήσου μου, σὲ παρακαλῶ, τί γίνεται εἰς τὸν κόσμον κελαδῆσέ μου ἕνα γλυκὺ τραγοῦδι.

— Ναί, δουτυχῆ φυλακισμένε, θὰ σου εἰπῶ τί γίνεται εἰς τὸν κόσμον, θὰ σου κελαδῆσω ἕνα τραγοῦδι, εἶπεν ἡ ἀηδὼν.

Καὶ ὁ ἀηρ ἀντήχησεν ἀπὸ κελάδημα τόσοσιν γλυ-

κῶ, ἀπὸ λαρυγγισμοὺς τόσοσιν θελκτικούς, ὥστε ὁ δεσμώτης, ὅστις πρὸ πολλοῦ καιροῦ δὲν εἶχε χύσῃ οὔτε ἐν δάκρυον, ἤρχισε νὰ κλαίῃ ἀπὸ τὴν χράν του.

— Χθὲς τὸ πρῶν, τὴν αὐγὴν, ἐξηκολούθησε νὰ κελαδῆ ἡ ἀηδὼν, ὁ καιρὸς ἦτο ὠραῖος καὶ ὁρσερός. Ἐπέταξα εἰς τὸ σπῆτι σου, ἐκάθησα εἰς ἕνα ὑψηλὸν κλάδον μιᾶς μεγάλης καρυδιᾶς ἡ ὁποία εἶνε πλησίον τοῦ παραθύρου. Τὸ παράθυρον ἦτο ἀνοικτὸν καὶ ἐγὼ ἤρχισα νὰ κελαδῶ, νὰ κελαδῶ. Εἰς τὸ λίκνον ἐκοιμᾶτο τὸ μικρὸ σου παιδάκι, ἤνοιξε τὰ ματάκια του. «Ποῦ εἶνε ὁ πατέρας; ποῦ εἶνε ὁ ἀγαπητὸς μου πατέρας;» μοὶ εἶπε καὶ ἤκουε μετὰ προσοχὴν τὸ κελάδημά μου.

» Οἱ συγγενεῖς σου κλαίουσιν ὅταν σε συλλογίζονται, δεσμῶτα. Σὲ ἀγαποῦν, σὲ ἀγαποῦν πολὺ, καὶ ἐπιθυμοῦν πολὺ, πολὺ νὰ σε ἴδωσιν! Μὴν ἀπελπίζεσαι. Ὁ Θεὸς βλέπει ὅτι εἶσαι ἀθῶος· οἱ κακοὶ ἐχθροὶ σου θὰ σ' ἀπολύσουν καὶ ὁ ἀπολύσεως καὶ πάλιν τὸν ἥλιον, τὴν ἐλευθερίαν, τὸ φῶς, τὸν αἶρα.

» Καὶ τὰ παιδιὰ σου θὰ σε θυπεύσουν καὶ θὰ σε φιλήσουν. Τὰς ἡσύχους γαληνιαίας ἐσπέρας τῆς ἀνοίξεως, ἐν ᾧ τὰ δένδρα θὰ ἀπλώνουν τὴν μακρὰν σκιάν των εἰς τὸν κήπον, καὶ ἡ σελήνη θὰ κάμνη νὰ λάμπουν τὰ ὑαλίκα τῶν παραθύρων, σὺ θὰ στέκης εἰς τὸν ἐξώστην ἐν μέσῳ τῆς οικογενείας σου καὶ θὰ διηγήσαι εἰς τὰ παιδιὰ σου ὅσα ὑπέφερες. Ἐὰν τα συμβουλεύης νὰ μὴ κάμουν κανέν κακὸν ὅταν μεγαλώσουν, οὔτε εἰς τοὺς κακοὺς ἀκόμη, καὶ νὰ παρακαλοῦν τὸν Θεὸν διὰ νὰ κάμῃ τοὺς ἀνθρώπους νὰ ζοῦσιν ὡς ἀδελφοί.

» Καὶ τὰ τέκνα σου θὰ σε ὑπακούσουν. Καὶ ὅταν μεγαλώσουν θὰ τα ἴδῃς καλοὺς καὶ τιμίους ἀνθρώπους, θὰ τα ἴδῃς νὰ βοηθοῦν τοὺς δυστυχεῖς καὶ τοὺς πτωχοὺς. Καὶ θὰ ζήσης πολὺν, πολὺν καιρὸν! Ἡ κόμη σου θὰ γίνῃ ἀσπρὴ ὡς χιόνι, ἀλλ' ἡ καρδιά σου θὰ μείνῃ θερμὴ καὶ θὰ κτυπᾷ δυνατὰ.

» Καὶ ὅταν ἀποθάνῃς ὅλοι θὰ σε κλαύσουν καὶ θὰ προσεύχωνται διὰ σέ καὶ θὰ σε ὑπάγουν εἰς τὸ νεκροταφεῖον μίαν ὠραίαν ἡμέραν, ἐν ᾧ θὰ λάμπῃ ὁ ἥλιος. Εἰς τὸν τάφον σου θὰ φυτεύσουν μίαν τριανταφυλλίαν καὶ κάθε πρῶν θὰ ἐργαζομαι ἐγὼ νὰ σου γλυκοκελαδῶ. . .

ΣΤΑΜΑΤΙΝΑ

ΟΛΟΜΟΝΑΧΗ

(ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΔΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ)

Ἡ Εὐθαλία ἐξύπνησε μὲ παράξενες ἰδέες:

Θέλει νὰ ὑπάγῃ περὶπατον ὀλομόναχη. Τῆς φαίνεται ὀχληρὸν νὰ πηγαίνῃ πάντοτε μὲ τὴν διδασκάλισσάν της ἢ μὲ τὴν μητέρα της! Πόσον ὠραία θὰ εἶνε νὰ περιπατῇ μόνη της, ὅπως τύχη, ὅπου τὴν βγάλῃ ὁ δρόμος.

Ἄλλὰ, ἐπειδὴ ἐννοεῖ ὅτι αὐτὸ δὲν εἶνε σωστὸν πρᾶγμα, ἐξέρχεται κρυφὰ κρυφὰ ἀπὸ τὸ δωμάτιον, καὶ καταβαίνει!

Κάτω ἀπὸ τὴν κλίμακα εὕρσκει τὸ μεγάλον ψάθινον καπέλον της, εἰς τὸ ὅποιον ἄλλοτε εἶχε περάσει ἐν μεγάλον πτερόν. Ἡ Εὐθαλία φορεῖ τὸν ψάθινον πῖλον της καὶ σηκώνεται εἰς τὰ νύχια διὰ νὰ εἰμφορέσῃ νὰ ἴδῃ τὸ πρόσωπόν της μέσα εἰς τὸ ὑάλι τῆς θύρας.

Ἄλλὰ δὲν το κατώρθωσε, εἶνε τόσον μικρά! Εἰς μίαν ἄκρην βλέπει τὴν ὀμβρέλαν τοῦ πατρὸς της καὶ τὴν παίρνει. εἶνε βέβαια κάπως μεγάλη δι' αὐτήν, ἀλλὰ θὰ τὴν κρατῇ κάτω ἀπὸ τὴν μασχάλην της ἐν ᾧ θὰ περιπατῇ.

Ἐπὶ τέλους ἀνοίγει σιγὰ σιγὰ τὴν ἐξώθυραν καὶ ἐβγαίνει ἔξω!

Ἐπὶ προχωρεῖ βιαστικὰ καὶ ἐξέρχεται ἀπὸ τὸν κήπον, τώρα πλέον εἶνε μακρὰν τῆς οἰκίας, κανεὶς δὲν εἰμφορεῖ νὰ τὴν ἴδῃ, εἶνε ὀλομόναχη! τί χαρά!...

Ἐμπρὸς της εἶνε ἄγροὶ γεμάτοι ἀπὸ ὠραία ἀνθῆ καὶ πολλοὶ μικροὶ δρόμοι αἱ ὅποιοι πηγαίνουν δεξιὰ καὶ ἀριστερά. Ἡ Εὐθαλία παίρνει κατὰ τύχην ἓνα ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς δρομίσκους καὶ προχωρεῖ μὲ τὴν μίαν χεῖρά της σύρει τὴν μεγάλην ὀμβρέλαν της, καὶ μὲ τὴν ἄλλην κρατεῖ τὸν πῖλον της, διότι ὁ ἀέρας εἶνε πολὺ δυνατὸς καὶ εἰμφορεῖ νὰ τῆς τον ἀρπάσῃ καὶ τὸν πετάξῃ μακρῶς.

Ἐν τούτοις οἱ μικροὶ πόδες τῆς Εὐθαλίας ἤρχισαν νὰ κουράζωνται, αὐτὴ ἡ μεγάλη ὀμβρέλα εἶνε πολὺ βαρειά, καὶ ὁ ἀέρας φυσᾷ δυνατώτερα, σηκώνει σκόνην καὶ γεμίζει τὰ ὀμμάτιά της καὶ τὴν φοβερίζει πως θὰ τῆς πάρῃ τὸ καπέλο. Ἐπὶ τέλους, ὁ καιρὸς ἐχάλασε, καὶ ἤρχισε νὰ ψιχαλλίξῃ!

Κοντὰ εἰς αὐτὰ ἡ Εὐθαλία ἔχει καὶ φοβερὰν πείναν· τώρα ἤρχισε νὰ φοβῆται, διότι εἶνε πολὺ μακρὰν ἀπὸ τὴν οἰκίαν της, ὀλομόναχη, καὶ ἴσως ἐχάθῃ διὰ πάντα καὶ δὲν θὰ ἔχῃ τὸν πατέρα της νὰ τὴν ἀγαπᾷ, τὴν μητερούλα της νὰ τὴν φιλῇ, τ' ἀδέλφια της νὰ παύξῃ μαζί των.

Εὐτυχῶς ὅμως ἡ μικρὰ Εὐθαλία δὲν εἰμφορέσει νὰ κάμῃ πολὺν δρόμον, καὶ ἡ διδασκάλισσά της τὴν εἶδεν ἀπὸ τὸ παράθυρον, καὶ ἔτρεξε νὰ τὴν πάρῃ.

Ἡ Εὐθαλία τώρα εἶνε πολὺ εὐτυχῆς, σὰς βεβαιῶ, διότι ἐπέστρεψε μὲ τὴν διδασκάλισσάν της καὶ ἔχει μόνη! Ποτὲ πλέον δὲν θὰ τῆς καταβῆ ἡ παράξενη αὐτὴ ἰδέα νὰ ἐβγῇ ὀλομόναχη, καὶ πιστεύω, μικραὶ μου ἀναγνώστρια, ὅτε οὔτε σεῖς θὰ δοκιμάσετε νὰ μιμηθῆτε τὴν μικρὰν Εὐθαλίαν.

ΟΙ ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ

Χαῖρε, Μαρία δεδοξασμένη,
Φῶς ζωηρόρον καὶ φαινόρον,
Τῆ χάριτί σου, εὐλογημένη,
Ἐκθαμβος εἶδεν ἡ οἰκουμένη,
Τὸν βασιλέα τῶν οὐρανῶν.

Σὲ ἀναμέλπει πᾶσα ἡ κτίσις
Ἄτι Σωτήρα ἔσχες υἱόν.
Ἐν εὐφροσύνῃ σκιρτᾷ ἡ φύσις
Ἄτι παρήχθη ἐκ σοῦ ἡ λύσις
Τῶν τοῦ ἀνθρώπου ἀμαρτιῶν.

Χαῖρε, ἡ πύλη τῆς σωτηρίας
Ἄτι ζωὴς ζῶντος χαῖρε πηγῆ.
Χαῖρε, τὸ στέφος τῆς ἐγκρατείας.
Χαῖρε, δοχεῖον Θεοῦ σοφίας.
Ἄτι λαμπρῶς ἡμέρας χαῖρε αὐγῆ.

Σὺ εἶ τὸ μάνα τῶν πενομένων
Σκέπη καὶ μήτηρ τῶν ὀρφανῶν.
Παρηγορία τῶν θλιβομένων.
Σὺ εἶ προστάτις ἀδικουμένων.
Καὶ βακτηρία τῶν ἀσθενῶν.

Χαῖρε, ὁ πύργος τῆς ἐκκλησίας,
Ἄτις ἡλίου τοῦ νοητοῦ.
Χαῖρε τὸ τεῖχος τῆς βασιλείας,
Χαῖρε τὸ ἄνθος τῆς εὐωδίας
Τοῦ Πλαστοουργοῦ μου καὶ Ποιητοῦ.

Δέσποινα, δέξαι τὰς παρακλήσεις,
Καὶ ἰκεσίας πάντων ἡμῶν.
Καὶ δεομένους ἡμῶν μὴ θελήσης
Ἄπροσιτατέτους ἡμᾶς ν' ἀφήσης
Ἐν ὠρα πένθους καὶ στεναγμῶν.

ΔΔ. ΚΑΤΑΚΟΥΖΙΝΟΣ

ΕΝ ΔΩΡΟΝ

(ΕΚ ΤΟΥ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ ΜΙΑΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΣΣΗΣ)

Δὲν ἤξεῖ, ὡ πᾶς, ἀλλὰ πολλοὶ μαθηταὶ μου καὶ μαθήτριά μου ἔμαθαν τὴν ἡμέραν τῆς ἑορτῆς μου. Ἦλθον εἰς τὸ σχολεῖον μὲ τὰ καλλίτερά των ἐνδύματα καὶ ἐκράτουν ἐν μικρὸν δῶρον ὁ καθεὶς εἰς τὴν χεῖρά του. Κάποιός μου ἔφερε μίαν ὠραιότατην γραφίδα, ἄλλη ἐν μικρὸν κέντημα, ἄλλος ἀνοδοδέσμη ἀπὸ ἑρσοερά καὶ εὐώδη ἀνθη, καὶ ἄλλη ἄλλα.

Συγχαρῶνς ἠὲχαριστήθην καὶ ἐλυπήθην ἐκ τῆς προσφορᾶς τῶν δῶρων ἐκείνων ἠὲχαριστήθην διότι ὅποιονδήποτε σημεῖον εὐχαριστήσεως καὶ ἀγάπης μοὶ προήρχετο ἀπὸ τὰ καλά ἐκεῖνα παιδία συνειλνει τὴν καρδίαν μου καὶ ἔκαμνε νὰ λησμονῶ ὅλους τοὺς κόπους τοὺς ὅποιους κατέβηκα δι' αὐτὰ, ἐλυπήθην διότι ἐσκέφθην ὅτι τὰ χρήματα τὰ ὅποια ἐξωδεύθησαν διὰ τὴν ἀγορὰν τῶν δῶρων ἐκείνων ἠδύνατο νὰ χρησιμώσιν εἰς εὐγενέστερον σκοπὸν. Ὅπως δῆποτε ἐδέχθην μὲ εὐχαριστήθην τὴν ἀθῶαν ἐκείνην ἔκφρα-

σιν τῆς ἀγάπης τῶν μαθητῶν καὶ μαθητριῶν μου.

Ἐν παιδίον μόνον, τὸ πτωχότερον, δὲν μοι προσέφερε τίποτε ἀπὸ τὴν ἀνησυχίαν του καὶ ἀπὸ τὴν μελαγχολικὴν του ὄψιν ἐσυμπέρανα πόσον θὰ ἐλυπέτο. Τὸ ἐφώνησα, καὶ ὅταν ἐπλησίασέ το ἐσφιγξα εἰς τὴν ἀγκάλην μου καὶ το ἐβίβησα. Τὸ δυστυχὲς λαθὼν θάρρος ἀπὸ τὰς θωπειᾶς ἐκείνης ἔβαλεν εἰς τὴν χεῖρά μου ἓνα μικροσκοπικὸν φάκελλον καὶ ἔφυγεν ἐντροπισμένον.

Ἐκπληκτος καὶ περιέργος τὸν ἠνοιξα χωρὶς κανεὶς νὰ με ἴδῃ. Καὶ εἶδα μέσα... ποῖος θὰ το μαντεύσῃ;... τρεῖς τεμάχια σακχαρώς.

Ἐβίβησα πάλιν τὸ μικρὸν παιδίον, καὶ:

— Ποῖός σου εἶπεν ὅτι μου ἀρέσει ἡ σάκχαρι; τὸ ἠρώτησα μειδιῶσα.

— Κανεὶς! Μόνος μου το ἐσκέφθηκα. Μ'ἀρέσει ἔμμενα τόσο πολὺ!..

— Καί, ἀπήνησιν συγκεκινημένη, ἐζήτησες βίβλια ἀπὸ τὴν μητέρα σου αὐτὴ τὴν σάκχαρι. . .
 — Ὅχι, ἀπεκρίθη ἀμέσως, δὲν ἐζήτησα ἀπὸ κα-
 νένα. Σὺς τὴν ἔφερα ἐγὼ ἀπὸ τὰ ἴδικά μου.
 — Ἀλλά. . . δὲν ἐννοῶ. . .
 — Ἡ μάμμη μου ὅταν μου δίδῃ καρὲ δὲν βάζει
 μέσθ τὴν σάκχαρι, ἀλλὰ ἀρῖνει εἰς τὸ πιάτο τρία
 κομματάκια καὶ βάζω ἐγὼ ὅση θέλω. Αὐτὰ τὰ τρία
 κομματάκια ἐπῆρα. . .
 — Καί ὁ καφές σου; ἠρώτησεν με μεγαλειότεραν
 συγκίνησιν.
 — Τὸν ἤπια πικρὸ!
 Γεώργιε, μικρὲ Γεώργιε, ποῦ εἶσαι τώρα; ἴσως
 ὁ καπνὸς κανενὸς ἐργαστασίου μαυρίζει τὸ ἀγγελι-

κὸν σου πρόσωπον, ἴσως ἐργάζεται εἰς τοὺς ἀγροὺς
 καὶ ὁ ἥλιος σου καίει τὴν μορφὴν σου, ἴσως ταξιδεύεις
 εἰς μακρινὰ μέρη μὲ κανὲν πλοῖον, εἰς τὸ ὅποιον ἡ
 ἐργασία εἶνε τόσο τραχεῖα καὶ ἡ ἐλπίς τόσο ἀπα-
 τηλή. . . Ἀλλ' ὅ,τι καὶ ἂν εἶσαι, ἐργάτης, γεωργός,
 ἢ ναύτης, ὅπου καὶ ἂν εἶσαι, θὰ εἶσαι μία ἀπὸ τὰς εὐ-
 γενεῖς καρδίας διὰ τὰς ὁποίας ἡ ἀγάπη εἶνε θυσία καὶ
 ἡ αὐτοπάρνησις καθήκον. Γεώργιε, μικρὲ Γεώργιε,
 ἂν μίαν στιγμὴν ἠδύνασο νὰ ἐμβῆς εἰς τὸ μικρὸν
 δωμάτιόν μου, θὰ ἴδῃς πολλὰ βιβλία, πολλὰ χαρτιά
 ἀλλὰ θὰ ἴδῃς ἐπίσης, σκεπασμένα μὲ μικρὸν ὑέλι-
 νον κώδινα, τρία κομματάκια σκκχάρεως, ἐν ὄνομα,
 μίαν ἡμερομηνίαν! . . .

ΣΑΙΦΩ ΔΗΛΛΑΗ

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

— Γιάννη, εἶπεν ὁ μικρὸς Τότης εἰς τὸν ἀδελφόν του, ὁ
 Πέτρος μοῦ ἔδωκε ἓνα μπάτσο.
 — Ἄς τοῦδινες καὶ σὺ ἓνα, ἀπήνησαν ὁ Γιάννης.
 — Τοῦ τον ἔχω δώσῃ ἀπὸ πρῖν, εἶπεν ὁ Τότης.
 Ἐστάλη ἀπὸ τὸ Παλιόκρη τῆς Φακῆς.
 Ὁ μικρὸς Κουφιοκεφαλῆς ἐμβῆκε προχθὲς εἰς ἓν φω-
 τογραφεῖον καὶ ἐζήτησε νὰ τῷ κάμουν τὴν φωτογραφίαν
 τοῦ θελοῦ του.
 — Πολὺ καλὰ. . . εὐχαριστῶς, εἶπεν ὁ φωτογράφος. Καὶ
 ἡ θεῖός σου, ποῦ εἶνε, τὸν ἔφερες μαζί σου;
 — Νὰ τον φέρω! . . πῶς νὰ τον φέρω, εἶνε πεθαμένος!

— Τότε λοιπὸν φέρε μου τὴν εἰκόνα του.
 — Δὲν ἔχω εἰκόνα. Μὰ ἔχω τὸ διαβατήριόν του. Νὰ ἴδῃ το.
 Ἀνάστημα μέτριον, μέτῳπον χαμηλόν, μάτις γαλάζια, μαλ-
 λιά καὶ γένεια ξανθὰ ἔτσι φωτογράφησέ τον καὶ θὰ εἶνε
 ἀπαράλλακτος!
 Ἐστάλη ἀπὸ τοῦ Κατίβα νὰ φέρῃ.
 Ὁ νοννὸς τοῦ Μιμητῆ τὴν ἡμέραν τοῦ ὀνόματός του τῷ
 ἐχάρισεν ἓν εὐμαρῶπον σκυλάκι.
 — Ἦ ὄνομά του; εἶπεν ὁ Μιμητῆς.
 — Λέων.
 — Καὶ τὸ παράνομά του;. . .
 Ἐστάλη ἀπὸ τῆς Μικρούλας Τροχάκη

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ « ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ »

Ο ΛΥΚΟΣ ΚΑΙ Ο ΚΟΥΚΟΣ

— Χαῖρε, ἀγαπητέ μου Κουκίε, ἔλεγεν ὁ Λύ-
 κος, ἀναχωρῶ. Ἐλπίζω ὅτι θὰ εἰμφορέσω εἰς τὸ
 ἐξῆς νὰ ζῆσι πλεόν ἡσυχος καὶ εὐχαριστημένος. . .
 Ἐδῶ παντοῦ ἐχθροὺς ἀπαντῶ, ἐγῆρατα πλεόν καὶ
 ἔχω ἀνάγκη ἡσυχίας. . .
 Ὑγίαινε, ἀγαπητέ μου
 Κουκίε.
 — Καὶ ποῦ πηγαίνεις;
 Σκοπεύεις νὰ ὑπαγῆς
 πολὺ μακρὰ; ἠρώτησεν
 ὁ Κουκίος. Ποῦ ἐλπίζεις
 νὰ εὐρῆς τόπον καλλί-
 τερον καὶ περιποιητικώ-
 τερον ἀπὸ τοῦτον ἐδῶ;
 — Πηγαίνω εἰς ἓνα
 εὐτυχημένον τόπον, τὸν
 ὅποιον τόσος φορὰς ἔχουν
 ὑμνήσῃ οἱ κτηνῶν: εἰς
 τὴν Ἰσθμίδαίμονα Ἀρ-
 κὰδίαν ἐκεῖ οἱ ποταμοὶ
 τρέχουν γάλα καὶ μέλι,
 ἐκεῖ οἱ ἄνθρωποι εἶνε κα-
 λοὶ ὡσὺν ἄρνια, ἐκεῖ εἶνε
 ἀγνωστα καὶ τὸ μέσος καὶ ἡ ἐκδίκησις καὶ οἱ σκύλοι
 ἀκόμη εἶνε καλοὶ ἐκεῖ καὶ οὔτε γαυγίζουν οὔτε δαγ-
 κάνουν. . . Δὲν σου φαίνεται, φίλε μου Κουκίε, ὅτι
 τέτοιος τόπος ἀρμόζει διὰ κατοικίαν μου;. . . Ὑγίαι-
 νε, φίλε μου Κουκίε, καὶ μὴ με λησμονῆς. Ὑγίαι-
 νε. . . Βιάζομαι νὰ φθάσω ἐκεῖ πέραν καὶ νὰ φύγω

ἀπ' αὐτὸν τὸν τόπον ὅπου οὔτε ἡμέραν οὔτε νύκτα
 εἰμφορῶ νὰ εὐρῶ στιγμὴν ἡσυχίας.
 — Ὥρα σου καλὴ, ἀγαπητέ μου Λύκε, ἀπῆν-
 τησεν ὁ Κουκίος, σοῦ εὐχομαι νὰ ζῆσῃς εὐτυχῆς.
 Ἀλλὰ εἰπέ μοι, σὲ πα-
 ρακαλῶ μίαν στιγμὴν, εἰς
 αὐτὸν τὸν εὐτυχῆ τόπον
 θὰ πάσῃς μαζί σου καὶ τὴν
 σκληρότητά που ἔχεις ν'
 ἀρπάξῃς καὶ νὰ τρώῃς;
 — Βέβαια θὰ τὴν κά-
 ρω μαζί μου! πῶς εἰμ-
 φορῶ νὰ τὴν ἀφήσω; Δὲν
 ἐπερίμενα τόσον ἀνόητον
 ἐρώτησιν ἀπὸ σέ, ὁ ὁποῖός
 εἶνε τῆρα εἶγες δεῖξει τό-
 σην ἐξυπνάει καὶ γνώσιν.
 — Ἡ ἐρώτησίς μου
 δὲν εἶνε τόσο ἀνόητος
 ὅσον νομίζεις, ἀπήνη-
 σεν ὁ Κουκίος. Ἄκου-
 σε τί θὰ σε εἰπῶ καὶ
 ἐνθυμοῦ τούς λόγους μου.
 Ἄν εἰς τὴν Ἰσθμίδαίμονα Ἀρκαδίαν πάσῃς
 μαζί σου τὴν σκληρότητά σου καὶ τὴν ἀγάπην που
 ἔχεις εἰς τὸ ν' ἀρπάξῃς, τὸ δέριμα σου δὲν θὰ μείνῃ
 πολὺν καιρὸν εἰς τὴν ῥάχιν σου. . . Διότι ἡ σκλη-
 ρότης καὶ ἡ ἀπιστία εἶνε μισηταὶ καὶ καταδιώκονται
 πάντοτε καὶ εἰς κάθε τόπον.
 ΦΙΛΟΜΗΔΑ

Πολὺ εὐτυχῆς εἶνε ἡ ῥωσίς μαθητριά σου, ἀγαπητή
 μου Ἀγλαΐα Β. Ζωγραφίδου, ἀφ' οὗ ἔχει τόσον χαριτω-
 μένην μικρὸν διδασκάλισσαν ὡς σέ. Τὸ ποσὸν τὸ ὅποιον
 ἔστειλες διὰ τὸ Ταμεῖον τῶν ἀπόρων το ἔλαβα καὶ σε εὐ-
 χαριστῶ ἐν ὀνόματι τῶν δυστυχῶν πτωχῶν παιδιῶν τὰ
 ὅποια ἐλησμονῆσαν, ὡς φαίνεται, οἱ φίλοι μου.
 Ἐπίσης εὐχαριστῶ καὶ τὴν Παναγιωτίτσαν Π. Σπεράν-
 τσα ἡ ὁποία καὶ αὐτὴ ἐνθυμήθη τοὺς ἀπόρους μαθητῆς, οἱ
 ὅποιοι δὲν ἔχουν τὴν εὐτυχίαν νὰ εἰμφορῶν νὰ γίνουν συν-
 δραμηταὶ εἰς τὴν ΔΙΑΠΛΑΣΙΝ.
 Τώρα λοιπὸν που ἀπεφάσισες νὰ μου γράψῃς, γράψε μου
 συχνά ἀφ' οὗ με ἀγαπᾷς, καλὲ μου φίλε Κωνσταντῖνε
 Γκιόκα.
 Μὲ τὴν ὑπομονὴν, Μικρὲ Οἰκογενειάρχα, μὲ τὴν ὑπο-
 μονὴν καὶ τὴν ἐπιμέλειαν θὰ διαρθώσῃς καὶ τὸ γράψιμόν
 σου καὶ τὰ ὀρθογραφικὰ λάθη σου. Τὴν ἐξαδέλφην σου Μα-
 ρίαν, ἡ ὁποία εἶνε τόσο καλὴ διὰ σέ, θὰ τὴν ἀγαπῶ πολὺ
 ὅπως μου γράφεις. Τὸ ψευδώνυμόν σου μὲ συνενίκησε βα-
 θέως ὅταν εἶδα εἰς τὴν ἐπιστολήν σου ὅτι εἶσαι ὄρφανός,
 ἦτι, ἂν καὶ εἶσαι ἐννεχ μόνον ἐτῶν, ἔχεις μικρότερον ἀδελ-
 φάκι τεσσάρων ἐτῶν, καὶ ἦτι εἶσαι πραγματικῶς μικρὸς
 οἰκογενειάρχος. Σοῦ στέλλω δύο φιλήματα ἀπὸ τὸ βά-
 θος τῆς καρδίας μου καὶ σου εὐχομαι νὰ σου φανῇ ἐλαφρὰ,
 ὅσον τὸ δυνατόν ἐλαφρότερα, ἡ ὄρφανία σου.
 Ὅσα μου γράφεις εἰς τὴν ἐπιστολήν σου εἶνε τόσο
 τρυφερὰ τόσο εὐγενῆ, ὡ ἴσον τοῦ Ἀγροῦ, ὡστε διαν τα
 ἀνεγίνωσα, μοῦ ἐφάνη ὡς ν' ἀνέπνεα τὴν γλυκεῖαν εὐωδίαν
 τοῦ ἄνθους τοῦ ὅπου ἔλαβες τὸ ὄνομα.
 Τὸ ποιήμα σου, τὸ ὁποῖόν μοι ἔστειλες ὡς δῶρον, μὲ εὐ-
 χαρίστησε πολὺ, Ἀπόμαχε τῆς Λέσβου, πρὸ πάντων διὰ
 τὴν ἀγάπην μὲ τὴν ὁποίαν μοι το προσφέρεις: δὲν σου κρύ-
 πτω ἦτι ἔχει καὶ κάποια λάθη, ὅτι τὸ θέλεις δὲν ὁμοιο-
 καταταλκτικῶς πολὺ καλὰ μὲ τὸ λέγεις καὶ ἦτι ὁ στίχος:
 καὶ ἀντὶ δῶρ' ἐν ποιήματι, φίλη, νὰ σε δωρῆσω, δὲν
 μου φαίνεται διόλου ἀρμονικῶς ἀλλὰ δὲν λησμονῶ ἦτι εἶσαι
 μικρὸς ἀκόμη: ἐλπίζω δὲ ὅτι μὲ τὸν καιρὸν θὰ μάθῃς νὰ
 γράφῃς καλλίτερα ποιήματα.
 Τί πολλὰ τί πολλὰ πνευματικὰ ἀσκήσεις μοῦ ἤλθαν
 ἀπὸ τὴν Καστανίαν! Νὰ ἰδοῦμεν τώρα ποῖαι ἀπ' αὐτὰς
 εἶνε καλὰ καὶ ἄξια νὰ δημοσιευθοῦν. Ἐν τῷ μεταξύ, μι-
 κροὶ μου φίλοι, εἰπῆτε εἰς τὸν καλὸν διδάσκαλόν σας ἦτι
 τον εὐχαριστῶ πολὺ διὰ τὰς ὑπὲρ ἐμοῦ ἐνεργείας του.
 Περαιστικά, καλὴ μου φίλη Ἀναστασία Ἀραβανῆ, πόσον
 ἐχάρην ὅτι ἀνέρωσες!
 Ἀφ' οὗ σ' ἀρῶσι τόσο πολὺ νὰ λύξῃς τὰς πνευματικὰς

ἀσκήσεις ἀπὸ σὲ τὴν ἰδίαν ἐξαρτᾶται, Κοσμοσκόπητροι,
 Ἐλλάς, νὰ βλέπῃς τὸ ψευδώνυμόν σου δημοσιευμένον με-
 ταξὺ τῶν λυτῶν.
 Συμφωνῶ μαζί σου, φίλε Βασιλεῦ τῆς Ἐρήμου, ὅτι
 δὲν πρέπει ν' ἀλλάξῃς ψευδώνυμον διότι ἤλλαξες τόπον δια-
 μονῆς. Μήπως εἶσαι ἐπιστολῆ ὡστε νὰ τίθεται ἐπάνω σου
 ἡ ταχυδρομικὴ σφραγὶς ἐκάστης πάλευς ἀπὸ τὴν ὁποίαν
 περνᾷς;
 Ἡ ἐπιστολή σου ἐλήφθη ἀργά, δίκαιε Ἀριστείδη, καὶ
 διὰ τοῦτο τὸ ψευδώνυμον ἐδημοσιεύθη εἰς τὸ παρελθὸν φύλ-
 λον, ὅπως το εἶδες βέβαια: ἀλλὰ δυσηρεστήθη ἅμα εἶδα ὅτι
 ἐθύμωσες καὶ πολὺ μάλιστα μὲ τὸν ἄνθρωπον εἰς τὸν ὅποιον
 εἶγες δῶσθ τὴν ἐπιστολήν σου: ἀφ' οὗ σὺ ὁ δίκαιος Ἀρι-
 στείδη θυμῶνεις τόσο ἀδίκως ἐναντίον ἐνὸς ἀνθρώπου
 πρὶν ἐξετάσῃς καὶ βεβαιώθῃς ἂν πραγματικῶς πταίῃ τί θε-
 λεις νὰ κάμουν οἱ ἄλλοι, οἱ ὅποιοι δὲν εἶνε οὔτε δίκαιοι,
 οὔτε Ἀριστεῖδαι; αὐτὸς ὁ θυμὸς σου ἐθάρμωσε τὴν λάμπην
 τοῦ ὄρατου ψευδωνύμου σου.
 Ὅταν σε βλέπω καὶ τρέχεις μὲ ἀνυπομονήσαν ἀπὸ δω-
 μάτιον εἰς δωματίον, ἀγαπητέ μου Βράχε τῶν Γλάρων,
 διὰ νὰ ἐξέλθῃς εἰς τὴν ἐξώθυρον ἅμα βλέπῃς τὸν ταχυδρόμον
 ἐκ τοῦ παραθύρου, ἐπιθυμοῦσα νὰ εἶχα πτερὰ διὰ νὰ πε-
 τάξω γρηγορώτερα ἀφ' οὗ μὲ ἀγαπᾷς τόσο πολὺ σ' εὐ-
 χαριστῶ καὶ διὰ τὸν νέον μου φίλον τὸν Ἐπίγειον Ἀγ-
 γελον τὸν ὁποῖόν μοι ἐσύστησες.
 Πολλὰς καλλὰς εὐχαριστήσεις διὰ τὴν φωτογραφίαν σου
 τὴν ὁποίαν μοι ἔστειλες ἅμα ἔγεινες φίλη μου, ἀγαπητή
 μου Ἠλιογέννητη. Ἀπὸ τὸ ἐκφραστικὸν καὶ εὐφρῆς
 πρόσωπόν σου συμπεραίνω ὅτι εἶσαι ἐπιμελής καὶ καλὴ
 κόρη.
 Θέλεις νὰ σου κάμω μίαν μικρὴν ἐπιπλήξιν, φίλε μου
 Σ. Κριεζώτη; Γράφε μου καθαρότερα τὴν ὑπογραφήν σου,
 παιδί μου.
 Κανὲν παράπονον μὴ ἔχῃς ἀπὸ ἐμέ, διάβολε τῆς Μυκῶ-
 νου, διότι δὲν ἐδημοσιεύθησαν αἱ λύσεις σου τῶν πνευμα-
 τικῶν ἀσκήσεων: ἡ δὲν θὰ τὰς ἔλαβα ἢ δὲν θὰ ἦσαν καλὰ.
 Ἐν ἀπὸ τὰ δύο: τῶρα πλεόν κῦτταξε νὰ μου γράψῃς τακτικά.
 Τὰ αὐτὰ ἀπαράλλακτα λέγω καὶ πρὸς σέ, καλὲ μου Χ.
 Κούρτελη.
 Καὶ ἄλλον παιδικὸν πνεῦμα καὶ πνευματικῶς ἀσκήσεις
 νὰ μου σταλῃς, νέε μου φίλε Ἀσχοῦργε Λακεδαιμόνιε.
 Ὡς πρὸς τὴν ἀπορίαν σου, Ἰωάννη Ἀγεμε, πῶς εἰς τὴν
 εἰκονογραφίαν τοῦ διηγήματος ὁ Ἀκούσιος Μάντις, ἐνῶ ὁ
 δήμιος κρατεῖ ὑψωμένον τὸ ἔσφραξ ἢ κεφαλὴ πίπτει αἰμοσά-
 ζουσαν, θὰ ἔκωμεν καλὰ νὰ ἐρωτήσῃς τὸν φίλον μου Κου-

φιοκεφαλάκη, ἡ ὁποῖα ἐπειδὴ σκοπεῖται νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν Σαμαρκάνδην διὰ νὰ λάβῃ τὴν θέσιν τοῦ 'Αλῆ εἶνε ὁ μόνος εἰδικὸς νὰ σοῦ ἀπαντήσῃ πῶς κόπτονται τὰ κεφάλια εἰς τὸ βασίλειον τοῦ Καρῦ-μποῦ-λαδῆ, διότι θὰ ἐφρόντισε νὰ μάθῃ βέβαια κατὰ ποῖαν μέθοδον εἶνε ἐνδεχόμενον νὰ κοπῆ καὶ τὸ ἰδικόν του τὸ ἐλαφρότατον.

Τέλος πάντων μ' ἐνεθυμήθη, *Ζεῦ Σέγιε* ἐν ᾧ ἀνεγίνωκα τὴν ἐπιστολὴν σου καὶ πρὶν ἔτι βίψω τὸ βλέμμα μου εἰς τὸ ὄνομά σου, μοῦ ἐφαίνετο ὅτι ἤκουα γνωστὴν μοι φωνήν. Ἀλλὰ διατί εἶσαι τόσον ἀπαισιόδοτος, διὰ τί δὲν πιστεύεις ὅτι ὑπάρχουν ἀληθεῖς φίλοι, καὶ ὅτι οἱ συμμαθηταὶ σου μόνον θύαν ἔχουν τὴν ἀνάγκην σοῦ σε πλησιάζουσι; Δὲν ἀρνούμαι ὅτι ὑπάρχουν καὶ κακοί, καὶ ψευδεῖς χαρμακῆρες, ἀλλ' ὑπάρχουν καὶ εὐγενεῖς καρδιαὶ καὶ ἀληθεῖς φίλοι καὶ τοιαύτους σοι εὐχόμεθα νὰ συναντήσῃς.

Τί λέγεις, φίλε μου Ἰωάννη Ἰωαννίδη, ἐγὼ δὲν θέλω νὰ σοι ἀπαντήσω; ἐγὼ παν εὐχαριστοῦμαι τόσον πολὺ ὅταν οἱ μικροὶ μου φίλοι μοι δίδουν ἀφορμὴν νὰ συνδιαλεχθῶ μαζί των ἀπὸ μακρᾶν, καὶ τοὺς δώσω μιαν γνώμην, μιαν ἐνθάρρυνσιν, μιαν συμβουλὴν; Ἄν δὲν σοι ἔγραψα τίποτε περὶ τῶν πνευματικῶν σου ἀσκήσεων καὶ δὲν τὰς εἶδες δημοσιευμένας, ταῦτο σημαίνει ἢ ὅτι δὲν θὰ ἦσαν καλά, ἢ ὅτι θὰ τὰς εἶχα δημοσιεύσει ἄλλοτε καὶ ὅτι ἔπρεπε νὰ μοι στείλῃς ἄλλας καλλιτέρας ὥστε ἢ σιωπῆ μου σοι ἀπήντησεν καὶ σοι ἔλεγε: περιμένε ἄλλας, νὰ μοι στείλῃς ἄλλας!

Σοῦ ἐκφράζω τὰ θερμὰ μου συλλυπητήρια, *Αἰμοστάτου-σα Καρδία*, διὰ τὸ βαρὺ ἀστυχίωμα τὸ ὅποιόν σοι ἐπῆλθε, τὸν θάνατον τοῦ πατρός σου. Ποῦ νὰ ἐφρατάζωσι δὲν τὸ παικτικόν σου ψευδώνυμον ὅτι ἐγένετο τόσον πραγματικόν, ὅτι ἡ καρδία σου θὰ κατέπαράσαστο πράγματι ἀπὸ τὴν λύπην καὶ τὸ πένθος! Σοῦ εὐχόμεθα ἔγκαρτέρησιν, σοῦ εὐχόμεθα παρηγορίαν, καλὴν μου φίλη.

Ἀγαπητὸν μου *Ἄνθος* τῶν *Λειμώνων* λάθος βεβαίως τοῦ Ταχυδρομείου εἶνε ἡ ἀπίστεια τοῦ φυλλαδίου σου· σοὶ το στέλλω καὶ πάλιν.

Ἐρωτήσεις, πληροφορίαι, ἀσπασμαὶ προσρήσεις. Ὁ *Ἀλέξανδρος ὁ Μέγας* ἐπιθυμεῖ νὰ μάθῃ τὸ ὄνομα τοῦ

Αἰθρίου Οὐρανοῦ καὶ τοῦ *Αἵαντος τοῦ Τελαμωνίου*, προστέρει δὲ τὰς προσρήσεις του εἰς τὸν *Ἀλέκτορα* τῆς *Λύγης*. — Ὁ *Πυγμαλίων* παρακαλεῖ τὴν *Ἀφροδίτην* τῆς *Ἐρήμου* νὰ τῷ εἴπῃ τὸ ὄνομα τῆς. — *Ἄσας ὁ Τελαμωνεὺς* ἐπιθυμεῖ νὰ μάθῃ τί γίνεται *Βασίλισσα* τῆς *Ἐρήμου*, ὁ *Ἀργοναύτης*, ἀσπάζεται δὲ τὸν *Βασίληα* τῆς *Ἐρήμου*, ὃν καὶ παρακαλεῖ νὰ τῷ εἴπῃ τὸ ἀληθὲς ὄνομα του. — Ὁ *Ἀπόμαχος* τῆς *Λέσθου* ἀσπάζεται τὸν *Ἀρχάγγελον Γαβριὴλ* καὶ τὸν *Γέρον τοῦ Μωρισῆ*, τῶν ὁποίων ἐπιθυμεῖ νὰ μάθῃ τὸ ὄνομα. — Ὁ *Βασιλεὺς* τῆς *Ἐρήμου* στέλλει τοὺς φιλικούς του ἀσπασμούς εἰς τὸν γνωστὸν του φίλον *Γέρον τοῦ Μωρισῆ*, εἰς τὸν *Ναύαρχον Μιασούλην*, τὸν *Ἀθανάσιον Διάκονον*, τὴν *Ἀτρόμητον Μπουμπουλίαν*. — Ὁ *Βράχος* τῶν *Γλάρων* ἀσπάζεται τὸν *Παροῦργον Ὀδυσσεᾶ*, εἰς ὃν εὐχεται περαστικᾶ, τὸν *Ὀδυσσεᾶ Ἀνδροῦτσον*, τὸν *Πρίγκιπα Ζιλλάχ* καὶ τὸν *Ἄρην*. — Ὁ *ἐπίγειος Ἄγγελος* πέμπει τοὺς ἀσπασμούς του εἰς τὸν *Ἄρην*, τὸν *Πρίγκιπα Ζιλλάχ*, τὸν *Ὀδυσσεᾶ Ἀνδροῦτσον* καὶ εἰς τὸν *Παροῦργον Ὀδυσσεᾶ*. — Ὁ *Σ. Δ. Κριζώτης* ἐπιθυμεῖ νὰ μάθῃ τὸ ὄνομα τοῦ *Ἀπομάχου* τῆς *Λέσθου* ὃν καὶ ἀσπάζεται. — *Ζεὺς ὁ Σέγιος* ἐπιθυμεῖ νὰ μάθῃ τὸ ὄνομα τοῦ *Ψεφίεκου* καὶ τοῦ *Ἄρως* οὗς ἀσπάζεται, πέμπει δὲ τὰς προσρήσεις του εἰς τὸν *Φιλόλογον*. — Τὸ *Ἄνθος* τῶν *Λειμώνων* στέλλει τοὺς ἀσπασμούς του εἰς τὸν *Μῆ με Ἀσημόνει* καὶ εἰς τὴν *Ξανθοῦλαν*. — Ἡ *Ἀισοστάτουσα Καρδία* με παρακαλεῖ νὰ εἴπω εἰς τὴν *Ξανθοῦλαν* ὅτι δὲν δύναται νὰ τῷ εἴπῃ τὸ ὄνομα τῆς. — *Ζεὺς ὁ Σέγιος* παρακαλεῖ τὸν *Ἄρην* νὰ τῷ εἴπῃ τὸ ὄνομα του.

Γνωστοποιήσεις. Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ θὰ ἀπαντήσῃ μὲ τὸ προσεχὲς φύλλον εἰς τοὺς μικρούς της φίλους οἱ ὅποιοι τῇ ἔγραψαν, καὶ τῶν ὁποίων ἡ ἐπιστολὴ ἐλήφθη μετὰ τὴν 20 Μαρτίου, ἡμέραν καθ' ἣν τὸ φύλλον τοῦτο ἦτο ἕτοιμον πρὸς ἐκτύπωσιν. Ἐπίσης εἰς τὸ προσεχὲς φύλλον θὰ δημοσιευθῶν καὶ τὰ ὄνόματα τῶν εὐρόντων λύσεις τῶν πνευματικῶν ἀσκήσεων.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

36. Τρίγωνον.

1. Τὸ πρῶτον μου εἶνε θεὸς ἀρχαῖος τῶν Ἑλλήνων
2. Τὸ δευτέρον μου εἶνε εἰς... ἔστω καὶ ἐξ ἐκείνων.
3. Τὸ τρίτον μου τετράπαιδον καὶ βρωμερὸν συνάμα.
4. Τὸ τέταρτον μου σύμφωνον, ἦτοι ἀπλοῦν τι γράμμα.

Ἐπιτολὴ ἐκ τοῦ Αἵαντος τοῦ Τελαμωνίου.

38. Συλλαβόγριφος.

Ἀεσκὸν εἶνε τὸ πρῶτον μου, ξυθὸν τὸ δευτέρον μου, Πόλις παραθαλάσσιος εἶνε τὸ σύνολόν μου.

Ἐπιτολὴ ἐκ τοῦ Προδρόμου Ἀναγνώστου.

40. Συλλαβόγριφος.

Τὸ πρῶτόν μου εἶνε πρόθεσις, θέσις τὸ δευτέρον μου Καθὼς ἐπίσης πρόθεσις εἶνε τὸ σύνολόν μου.

Ἐπιτολὴ ἐκ τοῦ Ἄρως.

41. Λεξιγριφος.

Μὲ εὐρίσκεις ἔς τὸ Δίγαρον κ' εἰς τὸ σῶμά σου ἐν γένει Πλὴν ἂν ἔξαφνα θελήσῃς Καὶ ἀκέφαλον μ' ἀφήσῃς

Κάτι ὑψηλὸν καὶ μέγα ἔμπροσθέν σου θὲ νὰ μένη.

Ἐπιτολὴ ἐκ τοῦ Πυγμαλίου.

42. Λεξιγριφος.

Εἰς τὴν Θράκην εἶμαι πόλις ἂν τὴν κεφαλὴν μ' ἀφήσῃς, Ἄνευ κεφαλῆς στοὺς κήπους ἂν θὲς θὰ με ζητήσῃς.

Ἐπιτολὴ ἐκ τοῦ Ἀλεξάνδρου τοῦ Σακεδονίου.

43. Λεξιγριφος.

Καὶ ἄγγελος ἐμὲ παρῆ

Ὅταν ἀκέφαλον μ' εὐρή,

Μὲ τρώγει μ' ὄρεϊν παλλήν

Ὅταν μ' εὐρή μὲ κεφαλὴν.

Ἐπιτολὴ ἐκ τοῦ Σωτήρ. Κ. Παπαλιάκου.

44. Λεξιγριφος.

Μὲ τὴν κεφαλὴν μου εἶμαι χαμηλὰ,

Δίχως ὅμως ταύτης εἶμαι ὑψηλὰ

Μὲ τὴν κεφαλὴν μὲ ντύνεις,

Δίχως, ἀσκεπὲς μ' ἀφίνεις.

Ἐπιτολὴ ἐκ τοῦ Ἰου. Γ. Ψεφίεκου.

45. Μεταγραμμιατισμὸς.

Ἔχω τέσσαρα στοιχεῖα κ' εἶμαι λέξις ἀπλουστάτη

Καὶ εἰς τὴν ὑφαντικὴν θὰ μ' εὐρή, εἶμαι ἀνγκαιοτάτη

Ἄν τὴν κεφαλὴν μ' ἀλλάξῃς πλὴν μὲ προσοχὴν πολλήν,

Θὰ με βώσῃς εἰς τοὺς πόδας, ὡς ἐπίσης ἔς τὴν Βουλὴν.

Ἐπιτολὴ ἐκ τοῦ Ἰου τοῦ Ἄρως.

ΛΥΣΕΙΣ

28. Ὡ ξεῖν, ἀγγέλειν Λακεδαιμονίαις ὅτι τῆδε κείμεθα τοῖς κείνων βήμασι παιθόμενοι. — 29. Ποιὴ (Η, Ν.). — 30. — Οὐρανός, Οὐρά. — 31. Πήλιον, Ἴλιον. — 32. Λέων, Ὄν. — 33. Ζάκυνθος, Ἰάκυνθος. — 34. Τὸ μῆλον. — 35. Ἄηρ, Ἀνήρ. — 36. Ἑλλὰς, Πήνος. (1. Ἐκτωρ. 2. Αἴων. 3. Λέων. 4. Αὐτο. 5. Σαφοκλήσ.). — 37. Μηδὲν ἄγαν. (1. Μέγας. 2. Ἡμερὸς. 3. Αἰκίας. 4. Βύρως. 5. Νίκη. 6. Ἀλήθεια. 7. Γέρον. 8. Ἀμελής. 9. Νότι.)

Ο ΚΟΣΚΙΟΥΣΚΟΣ

Παγεράν τινα ἡμέραν τοῦ χειμῶνος, εἰς γέρον, — εἰς στρατιώτης — φορῶν ἀκόμη τὴν στολὴν τοῦ ἔθελοντοῦ μὲ τὴν ὁποίαν εἶχε πολεμίσει γενναίως διὰ τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς πατρίδος του, ἐβάδιζεν εἰς τὸν χιονισμένον δρόμον ὅστις φέρει ἀπὸ τὸ Πίης εἰς τὴν Βαρτοβίαν. Πῆς μακρὸς σκύλος, ἰσχνὸς καὶ κακομοιρισμένος, ὁ τελευταῖος φίλος ὅστις ἔμεινε πιστὸς εἰς τὸν λοχίαν Μερίσκη, τὸν ἠκολούθει. Καὶ οἱ δύο ἐπροχώρουν μὲ θάρρος. Ἐξηκολούθουν τὸν δρόμον τῶν ὅσον παγωμένους καὶ ἂν ἔπνεεν ὁ αἶμας, ὅσον φαρμακερὸν καὶ ἂν ἦτο τὸ φύγος, ὁ μὲν εἰς ἀκουμδῶν εἰς τὸ χονδρὸν του ραβδίον, ὁ δὲ ἄλλος βραδίον εἰς τὸ πλάγι τοῦ κυρίου του. Μεγάλην ἀνάγκην θὰ εἶχε χωρὶς ἄλλο ὁ ἀνθρώπος ἐκεῖνος νὰ φύγῃ ἀπὸ τὸ Πίης, ἀφ' οὗ ἐπεχειρήσει νὰ κάμῃ τόσον μακρινὴν ὁδοπορίαν κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, πεζός, μέσῃ εἰς τὴν καρδίαν τοῦ

χειμῶνος! Διὰ πεδιάδες τῆς Πολωνίας ἠπλώνοντο ἐνώπιον τοῦ ὁδοιπόρου ὡς μεγάλαι λευκαὶ σινδόνες, ἀλλ' ὁ μονότονος καὶ γαλακτόχρους ἐκαῖνος ὀρίζων ἦτο τόσον μελαγχολικός, τόσον σκυθρωπὸς ὥστε, χωρὶς νὰ θελήσῃ, ὁ Μερίσκης ἔστρεψε κάποτε τὴν κεφαλὴν του ὀπίσω διὰ νὰ ἴδῃ πόσον δρόμον εἶχε διατρέξῃ ἐν τῷ ἐξηκολούθει νὰ ἐπαναλαμβάνῃ εἰς τὸν συνοδοιπόρον του:

— Θὰ φθάσωμεν, Κότς, θὰ φθάσωμεν. Θάρρος! Ἐβάδιζον κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἐπὶ ὀλοκλήρους ὥρας καὶ ἡ νύξ ἐπλησίαζε φέρουσα μαζί της πυκνὰ σύννεφα γεμάτα χιόνια, αἱ ὁποῖαι ἦσαν ἕτοιμοι νὰ πέσουν ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμῆν.

Ὁ γέρον λοχίας ὅσον μακρὰν ἠδύνατο νὰ φθάσῃ τὸ βλέμμα του ἄλλο τίποτε δὲν ἔβλεπε παρὰ χιόνιας πουθενὰ χωρίον, πουθενὰ καταρῦγιον διὰ νὰ περάσῃ τὴν νύκτα. Καὶ ἡ νύξ ἐκαίην ἐφαίνετο ὅτι θὰ εἶνε τόσον φοβερά!

— Καίμηνε μου Κότς, ἐψιθύρισεν αἰφνίς ὁ Μερίσκης σταματήσας, ὁρῶν ὅτι ἐχάσαμεν τὸν δρόμον μας· ὁ ἀνθρώπος ὁ ὁποῖός μου ἔδειξε τὸν δρόμον ἤθελε νὰ χαθῶμεν... καὶ ὁ ἀποθάνωμεν, Κότς, χωρὶς ἄλλα, ἂν δὲν μας βοηθήσῃ ὁ Θεός.

Ὁ σκύλος παρετήρει τὸν κύριόν του μὲ δακρυσμένους ὀφθαλμούς καὶ ἐγαύγισε σιγαλὰ ὡς νὰ ἤθελε νὰ τῷ εἴπῃ ὅτι εἶχε δίκαιον καὶ ὅτι ἦτο πρόθυμος ν' ἀποθάνῃ μαζί του.

Ἦτο ἀδύνατον νὰ ἐπιστρέψουν ὀπίσω ὁ ἄνεμος ἐφύσα φοβερός καὶ ἐσπρωχεν ἐμπρὸς τοὺς δύο δυστυχεῖς συνοδοιπόρους, καὶ τοὺς ὤθει ἀλύπητα εἰς ἄγνωστον σκοπὸν! Ὁ μακρὸς μανδύας τῶν ὁποίων ἐφόρει ὁ Μερίσκης πολὺ ὀλίγον τον ἐπροξυλάττειν ἀπὸ τὸ δριμύτατον ψύχος. Ὁ ταλαίπωρος Κότς ἔτραμεν. Ἐν τούτοις οὔτε ὁ εἰς οὔτε ὁ ἄλλος παρεπονέοντο. Ἄλλ' ὁ λοχίας εἶχεν ἀποκάμῃ πλέον τὸ ἐξησθενημένον σῶμά του, χωρὶς τροφήν καὶ χωρὶς ἀνάπαισιν δὲν ἠδύνατο νὰ ἐξακολουθήσῃ πλέον τὴν βα-

Ἐπιτολὴ ἐκ τοῦ τυπογραφείου τῶν Καταστημάτων ἈΝΕΣΤΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ 1886 — 367

σκανισμένην έκείνην πορείαν' αὐτὰς πόδας του ἐλυγίσθησαν, καὶ ὁ ταλαίπωρος γέρον ἐξηπλώθη διὰ μὲς εἰς τὸ ἔδαφος, καὶ ἡ χιὼν τον ἐσκέπασε μὲ τὰ λευκὰ της πιτυλίματα· ὁ Κότς ἄρα εἶδεν ὅτι ἐξηπλώθη ὁ κύριός του ἤρχισε νὰ οὐρλιάζη ὀλιβερωῶς. Αἶ, πῶς εἰςέβρει, πιθανόν ἢ φιλική φωνή του, προσκαλοῦσα βοήθειαν, νὰ εἴλκυε κανένα χωρικὸν ἀπὸ τὰ πέριξ μέρη.

Ἄλλὰ τίποτε δὲν κατώρθουν αἱ φωναὶ τοῦ σκύλου· τὸ εἶχε πάρη ἀπόφασιν πλέον ὁ γέρον ὅτι θ' ἀποθάνη, καὶ ἐσκέπαθη μὲ τὸν μανδύαν ὡς μὲ σάβανον, ὅτε ἐξέφρα ἐξακολουθητικὸς κρότος μάλιστα ἤκούσθη εἰς τὸν αἴρα· ὁ Κότς ἐστάτωσε τὰ αὐτίκα του, καὶ μὲ τοὺς εὐκινήτους βῆθιόνας του ἀποφράινατο ὡς νὰ ἤρχετο κάποιος.

Ὁ Μερίσκης, λαθὼν ἕλιγον θῆρας ἀνεσηκώθη εἰς τὸν ἀγκυλῶνά του, δυσκόλως κινούμενος ἀπὸ τὸ μαλακὸν στρώμα τῆς χιόνος εἰς τὸ ὅποιον εἶχε πέτη.

Ὁ Κότς ἐξηκολούθει νὰ γαυγίζη τὸ δὲ κατάγισμα τῆς μάλιστα ἐξηκολούθει καὶ αὐτὸ ὡς νὰ τὴν ἀπεκρίνατο. Μετ' ὀλίγον ἐν μαῦρον πρῶγμα ἐφάνη μέσα εἰς τὴν ὀμίχλην ἦτο δὲ τοῦτο λεωφορεῖον, τὸ ὅποιον ἔσυρον τέσσαρες βῶμαλέοι ἵπποι, καὶ ἤρχετο μὲ ὄσσην ταχύτητα τὴν ἐπέτρεπον νὰ τρέχη ὁ χιονοστρωμένος δρόμος καὶ οἱ παγωμένοι τροχοὶ του.

Ὁ Θεὸς βεβαίως ἔστειλε τὴν ἀνέλπιστον ἐκείνην βοήθειαν εἰς τὸν ἐτοιμοθάνατον γέροντα! ὁ Μερίσκης ἐσήκωσε τὸν μουδιασμένον ἀπὸ τὸ κρύον βραχιονά του καὶ ἐβίβιαζεν, ἐν ᾧ ὁ πιστὸς του Κότς ἐξηκολούθει νὰ ζητῆ βοήθειαν μὲ τὴν γλῶσσάν του, ὅπως ἠδύνατο, ὅπως τὴν συνεβούλευεν ἢ καρδίαν του.

— Ὁ Θεὸς νὰ δώσῃ νὰ μὴν εἶνε ἐχθροὶ! εἶπε καθ' ἑαυτὸν ὁ λοχίας καθ' ἣν στιγμήν τὸ λεωφορεῖον ἐπληροίχθη.

Ὁ ἀμαξήλατῆς ἐσταμάτησε τοὺς ἵππους, οἱ ὁποῖοι ἀπὸ τὸν φόβον τῆς καταιγίδος δὲν ὑπήκουον εἰς τοὺς γαλιεύς. Μόλις ἐστάθη ἡ ἀμαξῆ, ἠνοήθη ἢ θυρὶς καὶ νέος τις περιτυλιγμένος εἰς γούναν ἐπήδησεν εἰς τὴν χιὼν καὶ ὤρμησε πρὸς τὸν λοχίαν.

— Νὰ ἔχῃς τὴν εὐχὴν τοῦ Θεοῦ, ὁποῖος καὶ ἂν εἶσαι, σὺ που ἐγλύτωσες ἕνα δυστυχεῖ ἐξόριστον! ἐπιθύρῃσεν ὁ Μερίσκης.

Ὁ ὄδοιπóρος τοῦ ὁποῖου τὸ περιλαίμιον καὶ ὁ πῖλος ἔκρυπτον τὸ πρόσωπον, ἐπήρε τὸν Μερίσκην εἰς τὴν ἀγκάλην του, καὶ τον ἐπήγεν εἰς τὴν ἀμαξῆν, χωρὶς νὰ λησμονήσῃ τὸν Κότς, ὅστις ἐστρωμώχθη εἰς τὸ ἐμπρόσθιον κάθισμα πρατηριῶν μὲ ἀνησυχίαν τί ἐπρόκειτο νὰ κάμουν τὸν κύριόν του.

Οἱ ἵπποι ἐξηκολούθουν τὸν δρόμον των καλπάζοντες, ὁ δὲ νέος ἐντὸς τοῦ λεωφορείου ἐδοῦθη τὸν γέροντα, ἔτριβε τὰ μέλη του μὲ ρακὴν, ἀφ' οὗ τὴν ἔδωκε καὶ ἔπιε σταγόνας τινάς.

Ἄλλ' ἐνῷ ἐπεριποιεῖτο μὲ ἀφοσίωσιν καὶ συμπάθειαν τὸν Μερίσκην ὁ μανδύας τοῦ ὄδοιπóρου ἐξε-

κουιδιώθη καὶ ὁ γέρον λοχίας ἠδυνήθη νὰ ἴδῃ τὴν ἀρρενωπὴν καὶ εὐγενῆ μορφήν τοῦ σωτήρος του.

Μόλις δὲῖτον εἶδε, σεβασμὸς καὶ ἐκπληξίς τον κατέλαβον, ἀνεσήκωσε τὸν πῖλον του φωνάζων:

— Ὁ Κοσκιούσκος!

Μὲ γνωρίζεις, καλέ μου ἄνθρωπε; εἶ εν ὁ νέος Πολωνὸς ἐξακολουθῶν νὰ τρίβῃ τὸν λοχίαν.

— Σὰς γνωρίζω, λέγει, στρατηγέ μου; καὶ ποῖος Πολωνὸς δὲν σὰς γνωρίζει καὶ δὲν σὰς ἀγαπᾷ σὰς τὸν ἔξοχον φιλόπατριν, τὸν ἥρωα τῆς Πολωνίας! τὸν νικητὴν τῆς Δουβιέγκας!

— Ἄχ! εἶπε μὲ στεναγμὸν ὁ Κοσκιούσκος σφίγγων τὸς χεῖρας τοῦ λοχίου μὲ τὰς χεῖράς του, τὰς τὰς ὁποίας οὗτος ἐκάλυπτε μὲ φιλήματα καὶ δάκρυα· φεύγω, καθὼς βλέπεις ἀπὸ τὴν πατρίδα μου τὴν ὅποιαν ἀκρωτηριάζουν. Πηγαίνω μόνος μου νὰ ἐξορισθῶ εἰς τὴν Λειψίαν... ἀλλὰ... ἐλπίζω ὅτι θὰ ἐπιστρέψω καὶ πάλιν νὰ βοηθήσω τὴν πατρίδα μου διὰ νὰ ἐλευθερωθῇ ἀπὸ τὸν ξενικὸν ζυγόν!

— Εἰσθε νέος, καὶ ὁ Θεὸς θὰ σὰς βοηθήσῃ νὰ κάμῃτε τοὺς μεγάλους σκοποὺς σὰς, στρατηγέ, εἶπεν ὁ Μερίσκης.

— Εἴθε νὰ σ' ἀκούσῃ, ὅπως ἠθέλησε ν' ἀκούσῃ τὴν φωνὴν τοῦ τελευταίου φίλου σου!

Ἄφ' οὗ δὲ εἶπε τὰς λέξεις ταύτας, ὁ στρατηγὸς Κοσκιούσκος ἐθώπευσε τὸ τραγὸν τρίχωμα τοῦ Κότς.

— Ὡ! εἶπατε τὴν ἀλήθειαν, στρατηγέ! ὁ δυστυχεῖς αὐτὸς σκύλος εἶνε ὁ μόνος φίλος ποῦ μου ἔμεινε πιστὸς καὶ δὲν με ἀπηνήθη εἰς τὴν δυστυχίαν μου.

— Ἀλήθεια, δὲν μου εἶπες ποῖος εἶσαι καὶ ποῦ πηγάζεις, εἶπε φιλικῶς ὁ Κοσκιούσκος· εἶνε ἀδικρισία νὰ σ' ἐρωτήσω;

— Καθόλου, στρατηγέ μου! ἴσα ἴσα καὶ ἐγὼ ἔκαμα ὁ τι κάμνετε σεῖς· φεύγω ἀπὸ τὴν δυστυχεῖ πατρίδα μου, ἀπὸ τὴν πατρίδα μου τὴν νικημένην καὶ παραδομένην εἰς τοὺς ἐχθρούς. Εἶμαι ἐτοιμὸς νὰ χύσω τὸ αἷμά μου διὰ νὰ ἐμποδίσω αὐτὴν τὴν ἄδικίαν...

— Λοιπὸν ἔλα μαζί μου, ὅπως καὶ ὁ σκύλος σου Κότς, διότι ὅσον ἔχω ἕνα κομμάτι ψωμί καὶ μίαν στέγγην θὰ τὰ μοιράζωμαι μὲ τοὺς ἀληθινούς φίλους τῆς Πολωνίας!

Ὁ Κοσκιούσκος πιστὸς εἰς τὴν ὑπόσχεσιν του ἐφρόντιζε διὰ τὸν Μερίσκην καὶ τὸν σκύλον του ἕως τὴν τελευταίαν ἡμέραν τῆς ζωῆς των. Διότι ὁ μέγας ἐκεῖνος φιλόπατρις ἦτο ὄχι μόνον ἀνδρεῖος ἀλλὰ καὶ γενναῖοκαρδός.

Ὅλιγα ἔτη μετὰ τὴν θεληματικὴν τυχτὴν ἐξορίαν, ὁ ἐνδοξὸς στρατηγὸς προσεκλήθη εἰς τὴν Πολωνίαν ὡς ἀρχηγὸς τῶν ἐθνικῶν στρατευμάτων καὶ ἐπολέμησε μὲ γενναϊότητα τοὺς Ρώσους καὶ τοὺς Πρώσους. Πρὸς στιγμήν ἐφάνη ὅτι ἐμελλε νὰ κατα-

κτήσῃ ἐκ νέου τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς πατρίδος του, νὰ τὴ δώσῃ τὴν ἐλευθερίαν της· ἀλλὰ νικηθεὶς ἀπὸ τὸ πολὺ πλῆθος τῶν ἐχθρῶν συνελήφθη αἰχμάλωτος εἰς τὴν μάχην τῆς Μαμμεζοβίτης. Ἡ ἱστορία τῆς Πολωνίας ἀναφέρει τὰς τελευταίας λέξεις τὰς

Ὁ δυστυχὴς ἀλλὰ μέγας Κοσκιούσκος μὴ δυνάμενος νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν πατρίδα του, ἀπὸ τὴν ὅποιαν τον εἶχεν ἐξορίσει ὁ αὐτοκράτωρ τῆς Ρωσσίας, ἀφ' οὗ ἔμεινε δύο ἔτη εἰς τὰ δεσμὰ, ὑπῆγεν εἰς τὴν Γαλλίαν. Μετὰ τὴν θάνατόν του τὸ σῶμα του με-

Ὁ ΜΕΡΙΣΚΗΣ ΕΒΗΚΩΘΕ ΤΟΝ ΜΟΥΔΙΑΣΜΕΝΟΝ ΒΡΑΧΙΟΝΑ ΤΟΥ ΚΑΙ ΕΦΩΝΑΖΕΝ, ΕΝΩ Ο ΠΙΣΤΟΣ ΤΟΥ ΚΟΤΣ...

ὁποίας εἶπεν ὅτε ἔπασε καταπληγωμένος: Finis Polonie! Ἔλος τῆς Πολωνίας! Ἡ προφητεία αὐτοῦ ἐπηλήθευσε καὶ εἶδε μὲ τοὺς ὀφθαλμούς του ὅτι ἐπραγματοποιήθη, διότι ἔζησε μολοντί τὸ σῶμά του ἦτο κατατρυπημένον ἀπὸ πληγὰς.

τεκομίσθη εἰς τὴν πρωτεύουσαν τῆς Πολωνίας Κρακοβίαν καὶ ἐτάφη εἰς τὴν μητροπόλιν μεταξὺ τοῦ Ἰωάννου Σοβιέσκη καὶ τοῦ Πονιατόβσκη, οἱ ὁποῖοι, ὡς αὐτός, εἶχον δοξάσῃ τὴν Πολωνίαν.

ΤΟ ΣΥΜΠΟΣΙΟΝ ΤΩΝ ΠΤΩΧΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ

Τὸ Πάσχα, ἀγαπητοί μου ἀγαγῶσται, μοὶ ἐνθου-
μίζει ἐν ἔτος τῆς παιδικῆς μου ἡλικίας καὶ μίαν μι-
κρὴν ἱστορίαν τῆν ἑποῖαν θέλω νὰ σας διηγηθῶ.

Ἡ οἰκογένειά μου διέμενε συνήθως τὸν χειμῶνα
εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ τὸ καλοκαίρι μόνον ἐπιγίνα-
μεν εἰς τὴν ἐξοχὴν, εἰς τὸ κτήμα μας τὸ ὁποῖον ἦτο
πληροῦν ἐνὸς χωρίου τῆς Λεβαδείας· ἀλλὰ τὸ ἔτος
ἐκεῖνο περὶ τοῦ ὁποίου σας λέγω, ἐπειδὴ ἦτο βα-
ρῆως ἀσθενῆς ἡ μάμμη μου καὶ ἔπειτα ἀπέθανεν, ἐμέ-
ναμεν καὶ τὸν χειμῶνα εἰς τὸ κτήμα μας. Τί εὐμορ-
φά που εἶνε ὁ χειμῶν εἰς τὴν ἐξοχὴν! τί ποιή-
σιν που ἔχει!

Σιγὰ σιγὰ ἐπέρασαν αἱ ἡμέραι, ἤλθεν ἡ ἀνοιξίς
καὶ ἐπλησίαζε τὸ Πάσχα. Τὴν κυριακὴν τῶν Βαί-
ων εἶδομεν ὅτι ἡ μήτηρ μου συναμιλεῖ σιγὰ σιγὰ
μὲ τὴν θείαν μου, καὶ ἡμεῖς τὰ μικρὰ παιδιὰ εἶχο-
μεν ἀπομακρυνθῆ ἀπὸ διακρίσιν, ἀλλ' ἴσως καὶ διότι
ὕπνωπτεύσαμεν ὅτι μας ἠτοίμαζον κανὲν ἔκτακτον
διὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ Πάσχα καὶ δὲν ἠθέλαμεν νὰ
χάσωμεν τὴν εὐχαριστήριον τῆς ἐκπλήξεως ἐκείνης.
Ἐξάφνα ἡ μεγαλύτερά μου ἀδελφὴ Ἑλένη, ἡ ὁποία
ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἦτο σιωπηλὴ καὶ ἀνεγίνωσκεν ἡ
ἐπλεκε τὴν ὥραν κατὰ τὴν ὁποίαν ἡμεῖς ἐπαίξαμεν,
ἀνεπήδησεν ἀπὸ τὴν καθέκλαν τῆς, καὶ ἐκτύπησε
τὰς χεῖράς τῆς φωνάξασα:

— Μητέρα, θεῖα! τί ὠραία ιδέα! εἰπῆτε ναι,
εἰπῆτε πως θὰ γίνῃ! καὶ σεῖς, ἀδελφάκια μου καὶ
ἐξαδέλφια μου, θὰ εἶσθε σύμφωνοι βέβαια.

Ἄλλ' ἅμα εἶδεν ἀπὸ τὰ βλέμματά μας ὅτι δὲν
εἰσεύραμεν περὶ τίνος ἐπρόκειτο, διότι δὲν μας εἶχεν
εἰπεῖ τίποτε ἀκόμη, ἐπλησίασεν εἰς τὴν μητέρα καὶ
μὲ φωνὴν ἱκετευτικὴν τῆ εἶπε:

— Μητέρα, σὲ παρακαλῶ, μᾶς ἀφίνεις αὐτὴν τὴν
ἐβδομάδα νὰ βῶμεν αὐγὰ καὶ νὰ κάμωμεν κουλου-
ρες; Θὰ τὰς στρώσωμεν ἔπειτα εἰς τὸν κῆπον καὶ
θὰ προσκαλέσωμεν τὰ πτωχὰ παιδιὰ τοῦ χωρίου νὰ
τοῖς τὰς προσφέρωμεν. Δὲν θὰ εἶνε εὐμορφα, μητέρα;

Ἡ μήτηρ μας, ἡ θεῖα καὶ ὅλοι ἐπεδοκίμησαν τὴν
ιδεάν τῆς Ἑλένης, καὶ ἀμέσως ἤρχισαμεν τὸ ἔργον.
Ἄλλη ἐζύμωνεν, ἄλλη ἐπλαθεν, ἄλλος ἔθαψε τ'
αὐγὰ· κανεῖς δὲν ἔμενον ἀργός, ὁ καθεὶς ἔκαμνε
καὶ τι.

Ἐννοεῖτε μόνοι σας καὶ δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ σας
περιγράψω τὰ πηδῆματα, τὰς φωνὰς τῆς χαρᾶς τῶν
πτωχῶν ἐκείνων παιδιῶν, ὅταν εἶδαν τὸ ἠτοιμασμέ-
νον δι' αὐτὰ συμπόσιον· ἔξαφνα ὀπίσω ἀπὸ τὰ κά-

γκελα τοῦ κῆπου μας εἶδα ἐν ὠχρὸν, ὠχρὸν προ-
σωπάκι μὲ ἐν σωματάκι ἰσχνὸν καὶ ἀσθενικόν. Τὰ
δύο μεγάλα του ὀμμάτια ἔδλεπον μὲ ζηλείαν τὰ
παιδιὰ ἐκεῖνα εἰς τὰ ὁποῖα εἶχαμεν μοιράσει αὐγὰ
καὶ κουλοῦρες· ἐπλησίασα καὶ εἶδα δύο μεγάλα δά-
κρυα νὰ τρέχουν ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμούς του, ἀπὸ τοὺς
ὁποίους, ὡς ἐφαίνετο, εἶχαν τρέξει καὶ ἄλλα πολλὰ
ἕως τὴν στιγμὴν ἐκείνην.

— Τί ἔχεις; τὸ ἠρώτησα.

Τὸ δυστυχὲς τότε μοὶ εἶπεν ὅτι ἡ μάνα του εἶχεν
ἀκούσει νὰ γίνεταί λόγος διὰ τὴν μικρὴν ἑορτὴν εἰς
τὴν ὁποίαν ἐσκοπεύαμεν νὰ προσκαλέσωμεν τὰ πτω-
χὰ παιδιὰ καὶ τὸ ἔστειλε μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι θὰ
δώσωμεν καὶ εἰς αὐτὸ ἐν αὐτὸν κῆν, τὸ ὁποῖον θὰ
ἦτο ἡ μόνη τροφή του διὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην τοῦ
Πάσχα, διότι εἰς τὸ πτωχόσπητόν των οὔτε ψωμί
εἶχαν οὔτε λεπτὸν· ἔπειτα δὲ τὸ τραλαῦρον παι-
διον ἐξηκολούθησε:

— Ἐγὼ δὲν θὰ το ἔτρωγα τὸ αὐγὸ, γιατί χθὲς
ἡ μάνα μου μοῦ ἔδωκε ἕνα κομμάτι ψωμί καὶ αὐτὴ
ἔμεινε νηστική· ἤθελα νὰ το πάγω τῆς μάνας μου!
Μὰ ὁ περιβολάρης ἅμα με εἶδε ἔτσι κακονδυμένον
καὶ κουρελιάρικο δὲν μ' ἄφησε νὰ ἐμβῶ. Κ' ἡ
μάνα μου τώρα δὲν ὀχρῆ τίποτε· ἡ καϊμένη ἡ μα-
νούλα μου!

Καὶ ἤρχισε νὰ κλαίῃ πάλιν...

Ἐννοεῖται τί ἔκαμα τότε· εἶπα εἰς τὸ παιδάκι νὰ
ἔλθῃ μέσα, τὸ ἔπιασα ἀπὸ τὸ χεράκι καὶ τὸ ἐπῆγα
ἐμπρὸς εἰς τὴν μητέρα καὶ τῆ διηγήθην ὅσα μοὶ
εἶχεν εἰπεῖ.

Ἡ μήτηρ μου, ἀγαθὴ καὶ εὐσπλαγχνὸς ὅπως πάν-
τοτε, συνεκινήθη, εἶπε νὰ βάλουν γρήγορα καὶ ἐν
πανέρι μισὸ ἀρνί, αὐγὰ, κουλοῦρες, πέντε ἕξ ψωμιά
καὶ νὰ τα ὑπάγουν ἀμέσως εἰς τὸ πτωχόσπητον τῆς
δυστυχῆς ἐκείνης γυναικός.

Ἐγὼ ἐζήτησα νὰ ὑπάγω μαζὶ μὲ τὸν ὑπηρετήν
καὶ ἡ μήτηρ μοῦ μοὶ το ἐπέτρεψε. Σὰς βεβαίῳ δὲ
ὅτι ποτέ μου δὲν ἠσθάνθη τὴν εὐχαριστήριον ὅσην
ὅταν εἶδα τὴν χαρὰν καὶ τὴν συγκίνησιν τῶν πτω-
χῶν ἐκείνων ὄντων.

Καλὰ μου παιδιὰ, εἰς τὰς κρίσιμους αὐτὰς ἡμέ-
ρας τῆς Πατρίδος, ὅπου τόσαι οἰκογένειαι ἔχουν στοχα-
σιῶν τὰ μόνον στηρίγματα των, πολλὰ ὑπάρ-
δυστυχῶν, πολλοὶ πεινοῦν· δεῖξατε εὐσπλαγχνία·
θὰ εὐχαριστηθῆτε πολὺ, πολὺ...

ΣΟΦΙΑ ΔΗΜΟΥ

ΑΣΜΑ ΤΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ

Ἦρθον τὰ μεσάνυχτα.
Ἄκου τὴν καμπάνα.
Ἐλθ, πᾶμε, μάνα,
εἰς τὴν ἐκκλησίαν.

Πᾶμε γιὰ ν' ἀνάψωμε
τὴ χρυσὴ λαμπάδα
Κι' εἰν ὅλη ἐμμροφάδα
Ἡ κεροδοσιά.

Δός μου τὰ λαμπριάτικα
τὰ καινούργια ρούχα.
Πᾶρε κείνα ποῦχα.
Ἦρθε ἡ Λαμπρὴ.

Ὁ χειμῶνας ἔφυγε.
Ἦρθε τώρα ἡ ζέστη,
τὸ Χριστὸς ἀνέστη
Κ' οἱ χρυσοὶ καιροί.

Τὰ κινῶνια βρόντηταν,
τὰ κερὰ κινιούνται
Ὅλοι, νά, φιλιούνται,
Ὅλοι—γέροι, νεοί.

Τὸ αὐγὸ τὸ κόκκινο
Δός μου νὰ τσακίσω,
Φέρε μου νὰ φῆτω
τὸ παχὺ τάρνι.

ΚΑΛΛΙΑΣ

Ο ΒΡΑΧΟΣ ΤΩΝ ΓΛΑΡΩΝ

[Μυθιστόρημα τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ ΓΟΥΔΙΟΥ ΣΑΝΔΟΥ. Μετάφρασις ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ Ι. ΦΕΡΜΠΟΥ.]

[Συνέχεια ἴδε σελ. 81.]

» Τί νύκτα ἦταν ἐκείνη, παιδιὰ μου, τί νύκτα! ὡς τώρα ἦταν Κόρακας, καὶ ὕστερ' ἀπὸ λίγες ὥρες
Φαντασθῆτε τὸν βασιλεῖα τῆς Ταμπουλίνας νὰ γυ-
ρίζῃ χωρὶς φῶς εἰς τὰ σκοτεινὰ μέσα εἰς τὸ παλάτι σκοπῶν καὶ τῆ φωνὴ τοὺς που ἐφώναζαν νὰ μὴν
του τὸ ἔρημο, ποὺ ἔξαφνα
ἔγινε φυλακὴ, καὶ νὰ περι-
μένη ὥραν τὴν ὥραν νὰ ξη-
μερώσῃ καὶ νάρθῃ νὰ τον
πάρουν νὰ τον πᾶνε εἰς τὸ
μακελλεῖο! Ἐγύρισε παν-
τοῦ νὰ ἰδῆ μὴν εὐρὴ κανέ-
να μέρος νὰ πηδῆσῃ, μὰ εἶδέ
πως παντοῦ ἦταν σκοποὶ καὶ
εἶχεν τὰ μάτια τους τέσσε-
ρα μὴν τοὺς φύγη. Ἀπὸ τῆ
λύπη του καὶ ἀπὸ τὸ κακό
του ἔπιασε τὸ κεφάλι του
καὶ ἔκλαιε καὶ ἔκλαιε...

« Ἄχ! κουτὸ κεφάλι, ἔ-
λεγε, ποὺ πῆγες νὰ πι-
στέψης πως τάχα διὰ τὰ
μαυρὰ σου τὰ μάτια σοῦ ἔ-
καναν τόσα χάδια καὶ τόση
περιποίησι. Κουτὸ κεφάλι
ξεκουτικισμένο, ξεροκέφαλο,
τοῦ ἐπεριδρόμιαζες ἀπὸ τὴν
ὑγὴ ὡς τὸ βράδυ καὶ ἐχώ-
νες ἀπὸ τὸ βράδυ ὡς τὴν
ἡ!»

Τότε ὀσμύθηκε τὸ μῦθον τοῦ κῆρ Κόρακα μὲ τὸ
ἀπάνω εἰς τὸ κλαδί, μὲ τὴ διαφορά ὅμως ὅτι
κεφάλι του μὲ ἕνα μαντήλι, ἐσύσθη, καὶ ἔ-

* ΒΕΒΥΣΕ ΤΟ ΚΕΡΙ *

πὸδια του. Ἀνέβηκε τὸ λοιπὸν εἰς τὸ βασιλικὸ του
κρεβάτι, ἔβαλε τὸ νυκτικὸν τῆ σκοῦφῃ, ἔσφιξε τὸ
κεφάλι του μὲ ἕνα μαντήλι, ἐσύσθη, καὶ ἔ-

πλάγιασε, ἀφ' οὗ ἐσκαπάστηκε διὰ τελευταία φορά μετ' τὸν πουπουλένιο μανδύα του».

ΙΒ'

ΘΗΡΑ, ΛΑΙΒΙΑ, ΛΗΘΡΑΣΙΣ

«Ὅταν ἐξύπνησε ἦταν ἕνα μεσημέρι. Ἐρίδει τὰ μάτια του, καὶ ἔς τὴν ἀρχὴν τοῦ ἔσκηκε πως εἶδεν ἄσχημον ὄνειρον. Ἦλθε ἡ ὥρα πού του ἔφεραν τακτικά τὴ γαυάθκ μετ' τὸ χυλό, καὶ ἔμβαιναν οἱ αὐλικοὶ καὶ ἐμάλωναν πσιανοῦ νὰ πρωτογαμογελάσῃ. Ἐπερνύσαν ἡ ὥρα καὶ φυγὴ δὲν ἐπάτησε ἔς τὸ δωμάτιό του. Ἠθῶ κάτω ἀπὸ τὸ κρεβάτι του, ἀνοίγει ἕνα παράθυρο καὶ τί νὰ ἰδῆ κάτω ἔς τὴν πλατεῖα τοῦ παλατιοῦ!

εὔρισκε μπροστά του, πετάει κατὰ γῆς τὸν πουπουλένιο μανδύα του καὶ τὸν τσαλαπατεῖ, καὶ τὸν κάνει κομμάτια· τὰ πούπουλα τῶν κανηριῶν ἐσηκώθησαν σὰν σύννεφο καὶ σὲ μιὰ στιγμή τὸν ἐσκέπασαν, σὰν νὰ ἤθελαν νὰ κολλήσουν ἀπάνω ἔς τὸ κορμί του. Ἀφ' οὗ του ἐπέρασαν ὁ πρῶτος θυμὸς, ἀποφάσισε νὰ σώσῃ τὴ ζωὴν του καὶ νὰ τὴν πουλήσῃ πολὺ ἀκριά. Παίρνει τὸ λοιπὸν ἔς τὸ χέρι του τὸ βασιλικὸ του σκήπτρο, χονδρὸ σὰν ῥόπαλο, καὶ στέκεται πίσω ἀπὸ τὴν πόρτα ἑτοιμὸς νὰ τὴν δώσῃ κατακέφαλα ἔς ὅποιον ἤθελε δοκιμάσῃ νὰ μπῆ ἔς τὸ δωμάτιό του. Ἐπερίμενε ἐκεῖ ὡς μισὴ ὥρα. Ἐκεῖ που ἐπερίμενε, ἀκούει φωνὰς καὶ κρόκο, καὶ εὐθὺς τρέχει ἔς τὸ παράθυρο νὰ ἰδῆ τί τρέχει.

» Ἀκούστε τὸ λοιπὸν τί ἔτρεξε.

» Ὁ Κουικουκουῖνος καθὼς ἦλθε ἔς τὴν πλατεῖα, ἔβγαλε λόγιο καὶ εἶπέ πως ὁ λαὸς πρέπει νὰ καθήσῃ ἔς τὸ κάτω μέρος τοῦ τραπεζιοῦ καὶ αὐτὸς νὰ λάβῃ τὴν πρωτοκαθεδρίαν. Εἶπεν ὅτι οἱ ὑπουργοὶ ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ δοκιμάσουν αὐτοὶ πρῶτοι τὸ ψητὸ νὰ ἰδοῦν ἂν εἶνε καλοψημένο, ἀλλὰ αὐτὸς ἐγύρευε νὰ του δώσουν τὸ καλλι-

» Βλέπει ἕνα σωρὸ ξύλα ἀνιμμένα, πού τα ἔκαιαν

διὰ νὰ γίνουν στάκτη, καὶ ἀπάνω ἔς αὐτὴν ἔμπορούσε νὰ ψηθῆ ἕνα βῆθι, τὸ σεν μεγάλος ἦταν ὁ σωρὸς! Πάρα πέρα ἦταν ἑτοιμασμένη μία σούβλα, πού ἄστραφε σὰν σπαθὶ καινούριο καὶ ἀκόμη πέρα πέρα ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὰ δένδρα ἦταν κρυμμένο τραπέζι μικρὸ, καὶ καμμιὰ δεκτικὴ διαβολόπουλα ἔτρεχαν ἀπάνω κάτω καὶ ἔφεραν τὰ πράγματα τοῦ τραπεζιοῦ. Ἐνας ἀγριάνθρωπος ἀκόνιζε σὲ μιὰ πέτρα τὸ γιαταγάρι του μετ' μεγάλη προσοχὴ καὶ μετ' μεγάλο σοδάρ. Ἐκεῖ δὲ νὰ σου καὶ βλέπει ἀπὸ μακριὰ τοὺς προσκλεσμένους. Ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος ἐρχόνταν οἱ ὑπουργοὶ καὶ ὅλοι οἱ πρωτομεγάλιοι τοῦ βασιλείου, ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος ἐρχόνταν ὁ Κουικουκουῖνος καμχωμένος, καὶ ἔδαστούσε τὴ μέση του σὰν πύλλο κλαῖας, καὶ ἀπὸ πίσω του ἔσφηνεν ὄλον τὸ λαὸ. Καθὼς ἐπρόβλεπαν οἱ ὑπουργοὶ ἔς τὴν πλατεῖα, εὐθὺς ἄρχισε ἡ στρατιωτικὴ μουσικὴ καὶ ἐπαίξε τὸν ἐθνικὸν ὕμνον τῆς Ταμπουλίνας.

» Ὁ Θωμᾶς Κουπιῶς μετ' μιὰ μκτιὰ ἐκατάλαβεν ὅτι ὅλα ἦταν ἑτοιμα καὶ μόνον αὐτὸν ἐπερίμεναν διὰ νὰ ἀρχίσουν. Ἐρίδθηκε μετὰ καὶ ἀπὸ τὸ κρόκο τού του ἐπίασε μὴ φούρκα, πὺ ἐκόντεψε νὰ σκάσῃ. Ἐσουλολογίσθηκε νὰ βάλῃ φωνιὰ ἔς τὸ πλάτι καὶ νὰ κατῆ μὲ τὸ λοιπὸν καὶ σπάσει ὁ τι

» Ὁ ΚΟΥΙΚΟΥΚΟΥΙΝΟΣ ΑΡΠΑΖΕΙ ΤΗ ΣΟΥΒΛΑ... »

τερο κομμάτι, καὶ δὲν ἐκούσε νὰ το παραχωρήσῃ ἔς ἄλλον κανένα. Οἱ ὑπουργοὶ σὰν εἶδαν τὴν αὐθάδειαν τοῦ Κουικουκουῖνου, τοὺς ἐκακοφάνη καὶ ἐθύμισαν. Τοῦ εἶπαν λοιπὸν νὰ ἔχῃ ἄλλα τὰ λόγια του, διατὶ οὕτω διατάζουν νὰ τὸν συλλάβουν καὶ νὰ τὸν χώσουν μέσα. Ἀνάδει τότε ὁ Κουικουκουῖνος, ἀρπάξει μιὰ γαυάθκ καὶ τὴν πετᾷ ἔς τὸ κεφάλι τοῦ πρωθυπουργοῦ, ὁ πρωθυπουργὸς τρέχει νὰ φύγῃ, ὁ Κουικουκουῖνος ἀρπάξει τὴ σούβλα καὶ τρέχει νὰ τὸν τρυπήσῃ. «Ὅλοι οἱ ἄλλοι τρέχουν ἀπ' ὀπίσω καὶ ἀρπάζουν ὅτι ἐπρόφθασε νὰ πάρῃ καλένας, ἄλλος ἀρπάξῃ μιὰ κουτάλα, ἄλλος ἕνα μαχαίρι καὶ ἄλλος ἄλλο καὶ ἔτρεχαν σὰν τρελλοί. Ἡ μουσικὴ που ἦταν ὀπίσω ἀπὸ ἕνα φράχτη κρυμμένη, ἐπικίχεν ἀκόμη τὸν ἐθνικὸν ὕμνον· δὲν ἐπῆρεν εἰδῆσιν, πὺς ὁ κόσμος ἦταν ἄνω κάτω καὶ ὁ λαὸς καὶ οἱ πρωτομεγάλιοι εἶχαν γίνῃ μαλιλιὰ κουδάρι.

» Ὁ βασιλεὺς καθὼς βλέπει τὴν ταραχὴν ἐκείνην καὶ τὸ κακὸ, τὸν φοβερὸν ἐκείνον ἐμφύλιον πόλεμον, χωρὶς νὰ χάνῃ καιρὸν, πηδᾷ κάτω ἀπὸ τὸ μπαλκόνι τοῦ παλατιοῦ καὶ το βάζει ἔς τὰ τέσσαρα.

» Δὲν εἰξέρετε τί γὰρ εἶχε, μὲ καὶ πὺς ἐκτυποῦσε ἡ καρδιά του μετ' τὸν πάρον μωρωδιὰ καὶ τὸν συλλάβουν. Ἐκεῖ που ἔτρεξε, ἐγύριζε καὶ ἀπὸ πίσω του νὰ ἰδῆ ἂν τὸν κωνηγάρι κανεῖς. Μὰ ἐκεῖ που ἐγύριζε σὲ ἕνα δρόμο διὰ νὰ πάῃ ἔς τὴ θάλασσα, νὰ στυ καὶ τὸν βλέπει ἀπὸ μακριὰ ἕνα μικρὸ ἀγριάνθρωπο καὶ μπῆγει τῆς φωνῆς: Πιζστε τον, πιζστε τον!

» Τὰ δύο κομμάτια σὰν ἄκουσάν πὺς τοὺς ἔφυγεν ὁ μεζές, εὐθὺς ἐφιλώσαν καὶ ἔτρεξαν νὰ τὸν συλλάβουν. Ὁ Θωμᾶς καθὼς ἦταν κοντοφάρδουλος, ἔκκταν τὰ πόδια του στερὰ, μὲ καὶ οἱ ἀγριάνθρωποι εἶχαν ποδάρια σίδερο. Ὁ Θωμᾶς ἐπηδούσε φράχτες, ἐχωνόντανε σὲ χαμόκλαδα, ἐκρυβόντανε ἀπὸ πίσω ἀπὸ μάνδρες καὶ καμμιὰ φορά τοὺς ἐξέφυγε καὶ τὸν ἔχασαν. Νὰ τὸν ἔβλεπε κανεῖς τὸσον χονδρὸν καὶ τὸσον ἑλαφρὸ ἔς τὰ ποδάρια, οὐ ἔλεγε ὅτι τὸ πάχος βοηθεῖ τὸν παχὺν ἀνθρώπον ἔς τὸν ἀέρα ὅπως τὸν βοηθεῖ νὰ πλῆ ἀπάνω ἔς τὸ νερό.

» Οἱ ἀγριάνθρωποι τὸν ἐκωνηγοῦσαν, μὲ πὺ νὰ τὸν πιάσουν! Εἶπαν νὰ τὸν ρίξουν μερικὰς σκίτιες καὶ νὰ τὸν λαβώσουν, μὲ ἐφοβήθησαν μὴν τύχῃ καὶ χαλάσῃ τὸ κρέας του ἀπὸ τῆς ἰθωματιῆς. Αὐτοὶ ἤθελαν νὰ τὸν φᾶνε γερὸ καὶ παστρικά.

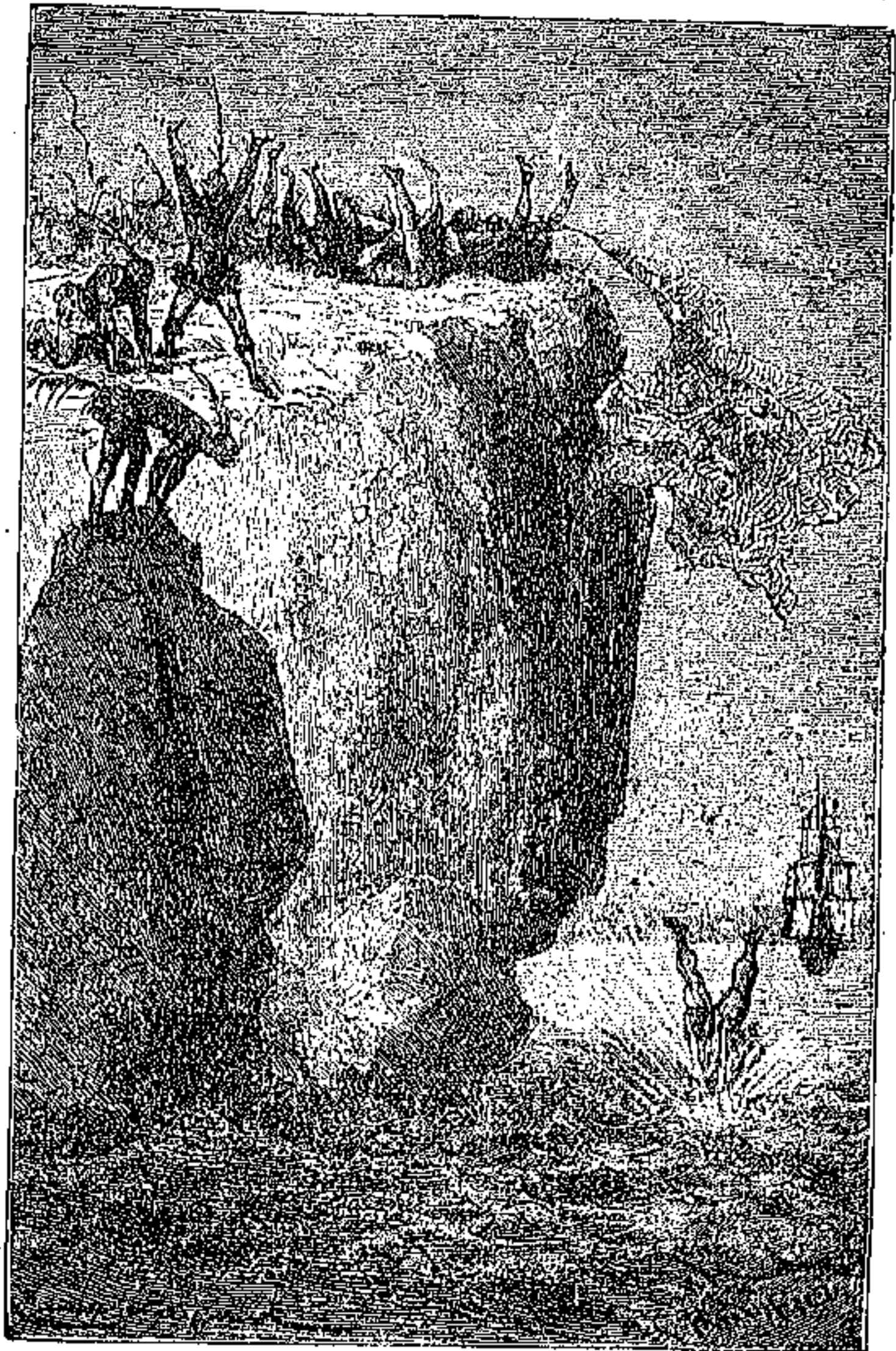
» Ὁ Κουικουκουῖνος δὲν εἰξέρω πὺς του ἦλθεν ἡ ιδέα καὶ ἐπῆρε μὲτ' του ἕνα δίχτυ καὶ ἐπολεμοῦσε νὰ τὸν πιάσῃ τὸν Θωμᾶ, σὰν ψάρι. Τρέχοντας τρέχοντας ὁ Θωμᾶς ἔκανε τὸ γύρο ὄλου τοῦ βασιλείου

του, μπροστὰ αὐτὸς, πίσω ἐκείνου! Ἐκεῖ δὲ που ἔφθασε λαχανιασμένος σὲ κάτι βράχους μεγάλους καὶ ψηλοὺς, καὶ ἀπὸ κατ' ψηλὰ βλέπει μετ' μεγάλην του χαρὰ ἕνα καράβι μετ' ὅλα τὰ πανιά του ἀνοικτά. Κάνει νὰ κηθῆτῃ μέσα ἔς τὴ θάλασσα χαρούμενος, μὰ χωρὶς καὶ αὐτὸς νὰ τὸ καταλάβῃ, εὔρεθησε τσακωμένος μέσα ἔς τὸ δίχτυ.

» Τὶ δυστυχίᾳ ὁ κακόμοιρος ὁ Θωμᾶς νὰ πιὰσθῆ ἔς τὴ στιγμή που ἔλεγέ πως ἐσώθησαν πιά τὰ βόσάνά του!

» Καὶ νὰ ἔξερῃ πως οὐά τὸν κάνουν ψητὸ ἔς τὴ σούβλα!

» Γώρα ἡ δυσκολία ἦταν νὰ τὸν ἀνασύρουν. Καὶ ἐπειδὴ ὁ Κουικουκουῖνος μόνος του δὲν ἔμπορούσε νὰ τὸν ἀνασύρῃ, ἐπίασαν τὸ λοιπὸν τὸ σχοινὶ ὅλοι οἱ ἀγριάνθρωποι καὶ τὸ τραβοῦσαν μετ' ὅλη τὴν δύναμιν. Καὶ τὸ τραβοῦσαν μετ' πολλὴν ὀρεξιν, διατὶ εἰξέραν πως οἱ ἔς τὴν ἀρχὴν τοῦ σχοινιοῦ ἦταν πιασμένο τὸ θρεφτάρι τους. Καὶ οἱ ἴδιοι οἱ ὑπουργοὶ ἐτράβουσαν τὸ σχοινὶ διὰ νὰ ἔχουν καὶ αὐτοὶ μερίδιο καὶ νὰ μὴ φωνάζῃ ὁ Κουικουκουῖνος ὅτι αὐτὸς που ἔκανε τὸσον κόπο, αὐτὸς θὰ πάρῃ καὶ τὸ πιὸ καλλίτερο κομμάτι.

» ΠΡΩΤΕΙ ΚΑΤΑΚΕΦΑΛΑ ΜΕΣΑ ἘΣ ΤΗ ΘΑΛΑΣΣΑ. (Σελ. 101)

» Ὅσο καὶ ἔδλεπαν τὸ δίχτυ που ἀνέβαινε μετ' τὸ ἀνθρώπινο ψάρι μέσα, τότε ἐφώναζαν ἀπὸ τὴ χαρὰ τους. Ὁ Θωμᾶς ἐπικράδερνε μέσα ἔς τὴ φυλακὴν του, καὶ ἐπολεμοῦσε νὰ σχίσῃ κανένα μᾶτι τοῦ δικτυοῦ καὶ νὰ ξεφύγῃ. Πὺς νὰ ἔβλεπ' ἐκεῖνο τὸ ἀσπί που ἐκρυμότανε ἔς τὸν ἀέρα, καὶ νὰ ἔλεγέ πως εἶνε ὁ βασιλεὺς τῆς Ταμπουλίνας καὶ γυρίζῃ ἔς τὸ βασιλεῖο του, σὰν νὰ ἦταν σὲ ματαξεῖδι!

» Καθὼς τὸ τραβοῦσαν τὸ σχοινὶ, τὸ δίχτυ...

βαινε, έπειτα από τὰ πηδήματα του Θωμά έδύρανε τὸ δίχτυ καὶ τους εξέφευγε λιγάκι, τὸ ανέσπρναν πάλι, έγύριζε 'ς τὸν ἀέρα σὰν ἀνέμη καὶ ἐσκόλυταδες ἀπάνω 'ς τοὺς βράχους.

» Τὸ σχοινὶ ἐτριβότανε ἀπάνω 'ς τοὺς βράχους καὶ ἐκόντεθε νὰ φαγωθῆ ἀπὸ τὸ πολὺ τρίψιμο!

» Δυὸ ὥρες ἐποικιδεύοντουσαν καὶ ἔπειτα ἀπὸ χλιμιά βάσανα τὸ δίχτυ ἀνέβηκε ἀπάνω 'ς τὸ βράχο, καὶ δὲν ἔλειπε ἄλλο, παρὰ νὰ ἀπλώσουν τὰ χέρια τους νὰ το συλλάβουν!

» Οἱ ἀγριάνθρωποι ὅσο τον ανέσπρναν ἦσαν μωριασμένοι, μὰ σὰν εἶδάν πῶς τον ἔχουν πιά 'ς τὰ χέρια τους, 'ς τὴ στιγμή ἔγιναν πάλιν δυὸ κόμματα, ποῖος νὰ τον πρωταρπάξῃ, μὰ εἶχαν καὶ δίκαιο, ἐπειδὴ καὶ ἡ κοιλιά τους ἔπαιξε ταμπουρά. Πρῶτος λοιπὸν χυμάει ἡ Κουκουκουῖνος καὶ ἀρπάζει τὸ δίχτυ, οἱ ὑπουργοὶ καὶ οἱ πρωτομεγάλοι ἀφίουν τὸ σχοινὶ καὶ τρέχουν καὶ αὐτοὶ νὰ ἀρπάξουν τὸ δίχτυ. Τράβα ὁ ἓνας, τράβα ὁ ἄλλος, τὰ βουθούνια τους ἀχνίζαν, τὸ στόμα τους ἦταν ἀρσισμένο, τὰ δόντια τους ἐγυάλιζαν καὶ ἀστραφταν καὶ ἐβγαζαν σπύρες.

» Ο κακόμοιρος ὁ βασιλέας τῆς Ταμπουλίνας εἶχε γίνῃ κόσκινο χτύπα ἀπὸ 'δῶ χτύπα ἀπὸ 'κεῖ, καὶ ἦταν ἀλαλόζωνος ἀπὸ τὸ φόβο του καὶ ἀπὸ τὴ φούρκα του.

» Τώρα πιά δὲν ἔμενε ἄλλο, παρὰ νὰ ἰδοῦμε πῶς θὰ τον φῶνε, ἠμῶ ἢ ψημένο, καὶ ποῖος θὰ τον φάῃ, ὁ λαὸς του ἢ οἱ μεγαλωσιάνοι! Ἀπάνω 'ς αὐτὴ τὴν τρομερὴ στιγμή, ἐλυπήθηκε ὁ Θεὸς τὸν ἀθῶνον παπποῦ μου καὶ σ π ἄ π ἰ σπάζει τὸ δίχτυ, καὶ ὁ βασιλέας τῆς Ταμπουλίνας μ. π. ρ. ο. φ! ξεφεύγει καὶ πέφτει κατὰ κεφάλαι μέσα 'ς τὴ θάλασσα, καὶ οἱ ἀγριάνθρωποι ξεπλώνονται καὶ αὐτοὶ ἀνάσκελα!

Ὁ Κουκουκουῖνος ἀπὸ τὴν ἀπελπισία του καὶ τὴ λύσσα του πηδᾷ 'ς ἓνα πιδὸ χαμηλὸ βράχο καὶ σκῦδε: νὰ ἰδῆ τὸ βασιλέα που ἔκανε τὸ λουτρό του. Ὅσο νὰ σκηιοθεῖν οἱ ἀγριάνθρωποι καὶ νὰ καταλογίσαν καλὰ καλὰ τί τρέχει, ὁ Θωμάς ἔσχιζε τὸν μῆνι καὶ ἐκολυμβούσε κητὰ τὸ κα-

ράβι. Τὸ κηράβι αὐτὸ σὰν εἶδε ἀπὸ μακριὰ τῆς φωνῆς καὶ τὸ κακὸ που ἔκαναν οἱ ἀγριάνθρωποι, ἐστάθηκε λιγάκι νὰ ἰδῆ τί εἶνε.

» Αὐτὸ τὸ κηράβι ἦταν Ἀμερικάνικο.

» Ἐπειτα ἀπὸ λίγη ὥρα ὁ Θωμάς Κουπιᾶς ἦταν ἀπάνω 'ς τὸ κατὰστρωμα τοῦ κηραβιοῦ. Καὶ εὐθὺς ἐθυμῆθηκε τὴν παλιά του τὴν τέχνη, ἐλησμένηντέ πως ἦταν βασιλέας τῆς Ταμπουλίνας καὶ ἐθυμῆθηκέ πως ἦταν ναυτικός. Τὸ λοιπὸν μὴ καὶ δυὸ σακαρβζλώνει 'ς τὸ μεγάλο κατάρτι καὶ στηλώνεται ἀπάνω 'ς τὴν κῆφα, καὶ κημαρῶνει τὸν πεινασμένο τὸ λαὸ του.

» Τὸ κηράβι εἶχε ξεκινήσει καὶ ἔπλεε ἤσυχα ἤσυχα.

» Οἱ ἀγριάνθρωποι ἦταν ἀκόμη ἀπάνω 'ς τοὺς βράχους καὶ ἔχασαν σὰν χαλοῖ.

» Ὁ Θωμάς ἀκούμπησε 'ς τὴν ἀκρὴ τῆς μύτης του τὸ μεγάλο δάκτυλο τοῦ δεξιοῦ χεριοῦ του, ἀνοιξε τὰ δάκτυλά του, καὶ τὸ μεγάλο δάκτυλο τοῦ ζερβιοῦ τὸ ἀκούμπησε 'ς τὸ μικρὸ δακτυλάκι τοῦ δεξιοῦ, καὶ ἐκούνησε τὰ ἑπτὰ δάκτυλά του σὰν νὰ ἔπαιζε τῆ φλογέρα, καὶ ἔπειτα ἐφώνησε δυνατὰ καὶ μὲ γέλοιο:

ΕΝΝΟΗΣΑΝ ΟΤΙ ΗΣΑΝ ΧΑΜΕΝΑ (Σελ. 105)

Ταμπουλίνας! . . .»

II'

ΕΠΙΦΟΔΟΣ

Ὁ Κουπιᾶς ἐτελείωνε τὴν ἱστορίαν τοῦ παπποῦ του, καὶ τὰ παιδία ἤκουον μὲ μεγάλην προσοχὴν, καὶ εἶχον χαρὰν μεγάλην, διότι ὁ Θωμάς ἐσώθη ἀπὸ τοὺς δόνοντας τῶν ἀγριάνθρώπων. Ἀφῆνης ἠκούσθη βοὴ μεγάλη καὶ ἐσέπασε τὴν φωνὴν τοῦ Κουπιᾶ. Ὁ Κουπιᾶς ὡς ἤκουσε τὴν βοήν, ἀνετριχίασεν, ἠκροάσθη καὶ ἐξέβαλε κραυγὴν ἀγωνίας, καὶ τὴν κραυγὴν αὐτὴν τὴν ἐπανελάδον πάντες οἱ σύντροφοὶ του καὶ ἤρχισαν νὰ τρέμουν.

Ἄλλὰ τί πρᾶγμα ἦτο ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ἦτο τόσο φοβερόν, ὥστε νὰ φοβηθοῦν τὰ καλὰ παιδία, ἐν ᾧ ἐκάθηντο ἤσυχα καὶ ἤκουον τὴν ἱστορίαν τοῦ παπποῦ τοῦ Κουπιᾶ;

αὐτὸ θὰ εἶνε τὸ τέλος τῆς ἀνοησίας των καὶ τῆς παρακοῆς των. Καὶ ἔπρεπε νὰ το περιμένουν, διότι εἴξευρον πολὺ καλά ὅτι τὴν νύκτα ἐγένετο παλίρροια, ὅτι τὰ νερὰ ἀνέβαινον τακτικὰ ἀλλὰ το εἶχον λησμονήσει.

Ἰσα ἴσα ἔπρεπε νὰ χαροῦν, διότι ἐσώθη ὁ γενναῖος ναύτης. Ἄλλ' ὅμως, ὅν ἐσώθη ὁ ναύτης ἀπὸ τὸ στόμα τῶν ἀγρίων ἀνθρώπων, τὰ παιδία ἐκινδύνευον κίνδυνον φοβερόν!

Ὅταν ἤκουσαν τὴν βοήν ἐκείνην καὶ τὸ κακόν, ἐκύτταξαν εἰς τὸ σκότος τῆς νυκτός, καὶ εἶδον ὅτι ἀνέβαιναν εἰς τὸν βράχον των κάτι τι κατὰμαυρον, τὸ ὁποῖον δὲν εἰμπόρεσαν νὰ διακρίνουν τί εἶνε. Ἐκινεῖτο ἐπάνω κάτω μὲ μεγάλην βοήν, καὶ ἀνέβαιναν, ἀνέβαιναν, ὥστε ἐπλησίαζε νὰ σκεπάσῃ τὸν βράχον. Μεγάλα κύματα μὲ βοήν καὶ ταραχὴν ἐθραύοντο ἐπάνω εἰς τὸν βράχον.

Τὰ δυττυχῆ παιδία ἐνόησαν ὅτι ἦσαν χαμένα!

Ποτὲ δὲν ἠλπίζον ὅτι αὐτὸ θὰ εἶνε τὸ τέλος τῆς ἀνοησίας των καὶ τῆς παρακοῆς των. Καὶ ἔπρεπε νὰ το περιμένουν, διότι εἴξευρον πολὺ καλά ὅτι τὴν νύκτα ἐγένετο παλίρροια, ὅτι τὰ νερὰ ἀνέβαινον τακτικὰ ἀλλὰ το εἶχον λησμονήσει.

Ἐντρομαῶς τρέλλὰ ἔτρεχον ἐπάνω εἰς τοὺς βράχους, ὅπως τρέχουν οἱ ποντικοὶ ὅταν τους κυνηγῆ ὁ γάτος.

Ἐφώνησον τοὺς γονεῖς των νὰ τοὺς βοηθήσουν, ἔκλαιον δυνατὰ, καὶ ἡ βοή των κυμάτων κατέπνιγε τὰς κραυγὰς των.

Κατ' ἐκείνην τὴν ἀγρίαν καὶ ἐλεινήν σκηνήν, μόνος ὁ ἔγγονος τοῦ πρῶην βασιλέως τῆς Ταμπουλίνας εἶχε τὸν νοῦν του εἰς τὴν κεφαλὴν του. Πάντες οἱ ἄλλοι τα, εἶχαν χάσει.

Αὐτὸς λοιπὸν μόνος ἐκύτταξε πῶς νὰ εὐρὴ τρόπον νὰ σώσῃ τὴν ζωὴν τῶν συντρόφων του καὶ τὴν ζωὴν του. Ἐγύρισεν ὄλον τὸν βράχον τῶν Γλάρων, ὁ ὁποῖος ἦτο καταφαγωμένος ὑπὸ τῶν κυμάτων καὶ εἶχε πολλὰ χάσματα καὶ πολλὰς σχισμάδας.

Εὐκόλον ἦτο νὰ καταφύγουν καὶ νὰ κρηφθοῦν εἰς αὐτὰ τὰ χάσματα, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖ θὰ ἤρχοντο τὰ νερὰ νὰ τους πνίξουν. Ἦτο λοιπὸν ἀνάγκη νὰ ἀναβῶν ἐπάνω εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ βράχου.

Ἄλλὰ πῶς νὰ ἀναβῶν; Ὁ βράχος ἦτο ὀρθοῦς καὶ ὀλισθηρὸς. Λοιπὸν ἔπρεπε νὰ μείνουν ἐκεῖ ὅπου ἦταν;

» Ὅχι βέβαια. Τί ἔπρεπε νὰ γίνῃ;

Ἡ πενία τέχνας κατεργάζεται, λέγει μία ἀρχαία παροιμία, τουτέστιν: ἡ ἀνάγκη κάμνει τὸν ἀνθρώπον νὰ εὖρη τρόπον σωτηρίας. Ὁ Κουπιᾶς ἀφ' οὗ ἐσκέφη δλίγην ὥραν, ἐπῆρε τὰ σχοινία τὰ ὁποῖα εὐρέθησαν εἰς τὸ ἀκάτιον, καὶ κατεσκευάσε μίαν κλίμακα γρήγορα γρήγορα, ὡς νὰ ἦτο ἐπιτήδειος τεχνίτης. Ἐπειτα μὲ φωνὴν δυνατὴν εἶπε πρὸς τοὺς τρέμοντας συντρόφους του:

« Ἦσυχία, παιδιά! τί κάνετε ἔτσι; ἀμ' δὲν ἔντρέπεσθε καὶ λιγάκι! ἔτσι θὰ μ'πορέσωμε νὰ γλυτώσωμ' ἀπὸ 'δῶ; Δὲν εἶδατε μαθὲς τὸν παπποῦ μου σὲ τί κίνδυνον φοβερὸ εὐρέθηκε, καὶ πῶς τὴν ἐγλύτώσασε; Δὲν καθότανε νὰ κλαίῃ σὰ μωρὸ παιδί, ὅπως κάνετε σεις! Ἔλα! κουνήθητε μὰ σταλιά!»

Μὲ τὰς δλίγας ταύτας λέξεις τοὺς ἔδωκε θάρρος καὶ εὐθὺς τοὺς εἶπε τί πρέπει νὰ κάμουν.

Οἱ δυνατώτεροι ἐστηρίχθησαν εἰς τὸν βράχον καὶ οἱ ἄλλοι ἀνέβησαν ἐπάνω εἰς τὸν ὠμόν των, οἱ μικρότεροι 'ς τὸν ὠμόν τῶν μεγαλητέρων, ὡστε ἐσχημάτισαν μίαν ἀνθρωπίνην πυραμίδα, τῆς ὁποίας βᾶσις ἦτο ὁ Φυκιώτης καὶ ὁ Ἀγκίστρης, καὶ κορυφὴ ὁ Στέφανος.

« Τὸ νοῦ σας! » ἐφώνησεν ὁ Κουπιᾶς, καὶ ἀφ' οὗ ἐπῆρε φόβον, ἐπήδησε, καὶ ὄλιγον ἔλασε νὰ ἀίξει

ΠΡΩΤΟΣ ΠΡΩΤΟΣ ΑΝΕΒΗ Ο ΣΤΕΦΑΝΟΣ (Σελ. 106)

κάτω τὸν μικρὸν Στέφανον καὶ ἤρπασε τὴν ἀκρὰν τοῦ βράχου καὶ ἀνέβη ἐπάνω. Τὸ μέρος τοῦτο ἦτο εὐ-
σύμφορον καὶ ἠδύνατο νὰ τοὺς χωρέσῃ ὅλους.

Ἄφ' οὐ ἀνέβη ἐκρέμασε τὴν κλίμακα ἀπὸ μίαν
ἀξοχὴν τοῦ βράχου καὶ τὴν ἐκράτει δυνατὰ ἕως οὗτου
ἀνέβησαν ἀνὰ ἕν πάντα τὰ παιδιά. Πρῶτος πρῶτος
ἀνέβη ὁ Στέφανος μὲ μεγάλην εὐκολίαν ὡς νὰ ἦτο
ναύτης.

Καὶ ἦτο καιρὸς νὰ ἀνυβοῦν, διότι ἡ θάλασσα καὶ
αὐτὴ εἶχεν ἀνέβῃ, καὶ τὰ κύματα κατέβρεχον τὰς
πέτρνας τῶν.

« Ἀχ! ἄχ! ἔλεγεν ὁ τάλας ὁ Πλημμύρης ὅταν
ἔβλεπε τὸν πόδα του εἰς τὴν πρώτην βαθμίδα τῆς
κλίμακας, ἄχ! ἂν μ' ἀκούατε, ἀπὸ τὴν ἀρχή, τίρα
θὰ ἤμασθε πλαγιασμένοι ἔς τὰ ζεστά ζεστά κρεβά-
τάκια μας!»

Ἄφ' οὐ ἀνέβησαν, καὶ δὲν εἶχον πλέον φόβον, τότε
ὁ Κουπιᾶς ἐξήτασε τὸν βράχον καὶ εἶδεν ὅτι ἡ κα-
τασκευὴ του ἦτο πολὺ περίεργος. Ἀπὸ μακρὰν ὁ
βράχος τῶν Γλάρων ἐφαίνετο μονοκόμματος, καὶ ἡ
ἐπιφάνειά του ἐφαίνετο ὁμαλὴ ἀπὸ τὴν βᾶσιν μέχρι
τῆς κορυφῆς. Ἀλλ' ἐκ τοῦ πλησίον ἦτο κατασ-
γυμένος, διότι τὰ κύματα καὶ οἱ ἀνεμοὶ τὸν εἶχον
κόμην κόσκινον, εἶχεν εἰς τὰ πλευρά του διαφόρους
μεγάλας ὀπὰς, σπήλαια, σχισμάδας. Ἀνεκάλυψε δὲ
ὁ Κουπιᾶς ἕν μονοκάτι, τὸ ὁποῖον τόσον ἦτο δύσβα-
τον καὶ ὀλισθηρὸν, ὥστε οὐδὲ ἐρίσειον ἦτο δυνα-
τὸν νὰ ἀναβῇ. Ἀλλ' ὁμοίως αὐτοὶ ἔπρεπε νὰ ἀναβῶν
ὅπως ὅπως, διότι τὰ νερά ὄλονέν ἀνέβαινον, καὶ ἦτο
κίνδυνος νὰ τοὺς σκρίψουν τὰ κύματα ἀπὸ τὸ μέρος
ὅπου εὕριζοντο.

« Παιδιά, ἐμπρός!» ἀνεφώνησεν ὁ Κουπιᾶς καὶ
τοὺς ἔδειξε τὸ μονοκάτι.

Ἦρχισαν λοιπὸν νὰ προχωροῦν, καὶ ἐσύροντο μὲ

τὰ τέσσαρα ὅπως τὰ μικρὰ παιδιά, τὰ ὁποῖα δὲν εἴμ-
ποροῦν ἀκόμη νὰ περιπατήσουν ἕρθια. Ὁ Κουπιᾶς
ἐπὶ γαίην ἐμπρός, καὶ ὀπισθεν οἱ ἄλλοι κατὰ σειράν,
καὶ διὰ νὰ μὴ πέσουν κάτω καὶ γίνουιν κομμάτια,
ἐκράτει ὁ εἰς τὴν ἀκρὰν τοῦ φορέματος τοῦ ἄλλου.
Πάντες ἦσαν σιωπηλοὶ, καὶ ἔτρεμον, καὶ μόνον ἡ φωνὴ
τοῦ ἀρχηγοῦ ἠκούετο, ὁ ὁποῖός τοὺς ἔλεγε νὰ
προσέχουν ὅπου ἦτο τὸ μέρος ἐπικίνδυνον.

Ἐπάνω δὲ οὐρανὸς ἦτο κατάμαυρος γεμάτος ἀστρα,
τῶν ὁποίων ἡ λάμψις ἐφαίνετο ὀχρὰ, καὶ κάτω ὑπὸ
τοὺς πόδας τῶν ἐβόλλε καὶ ἐμυκάτο τὸ φοβερὸν καὶ
μαῦρον κύμα, τὸ ὁποῖον ἦτο ἔτοιμον νὰ τοὺς χάψῃ.

Ἄφ' οὐ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἔκκμαν ὄλον τὸν
γῦρον τοῦ βράχου ἔρθεσαν εἰς ἕν στενὸν μέρος,
τοῦ ὁποῖου οἱ τοῖχοι ἦσαν ὕψηλοὶ καὶ κάθετοι. Τὸ
στενὸν αὐτὸ ἐφαίνετο ὡς κοίτη χειμάρρου ἀπεξηραμ-
μένου. Προχωροῦν, προχωροῦν χωρὶς καὶ αὐτοὶ νὰ
εἰσεύρουν ποῦ θὰ τελειώσῃ αὐτὸ τὸ στενὸν. Προχω-
ροῦν χωρὶς νὰ συλλογίζωνται ἂν θὰ δυνηθεῖν νὰ ἐπι-
στρέψουν, διότι ὁ κίνδυνος εἰς τὸν ὁποῖον εὕριζοντο
δὲν τοὺς ἄφινε νὰ σκεφθοῦν τί θὰ ἀπογίνουιν αὐτοὶ
ἐκῦτταξον τώρα νὰ σωθοῦν ἀπὸ τὰ κύματα τὰ ὁποῖα
τοὺς ἔβρεχον τὰς πέτρνας, καὶ τὸ τί θὰ ἀπογίνουιν
ἔχει ὁ Θεός.

Καὶ δὲν ἔφθανεν ὅτι ἐβδανίζοντο τόσον πολὺ ὡς
νὰ προχωρήσουν ὀλίγον, ἀλλὰ ἄφ' οὐ ἀνέβαινον εἰς
τὸν ὀλισθηρὸν ἀνήφορον πολλακίς συνέβηκε νὰ ὀλι-
σθήσουν καὶ εἰς ἕν δευτερόλεπτον τῆς ὥρας νὰ χάσουν
μιᾶς ὥρας κόπους καὶ μόχθους, καὶ νὰ ἀναγκάζων-
ται νὰ ἀρχίζουιν πάλιν ἀπὸ τὸ ἄλφα.

Ὁ πολλὸς κόπος καὶ αἱ πληγαί, τὰς ὁποίας ἐλάμ-
βανον ἐπάνω εἰς τὰς πέτρνας, τοὺς ἔκαμνον νὰ στα-
ματοῦν καὶ νὰ μὴ θέλουιν νὰ προχωρήσουν.

[Ἔπεται συνέχεια]

« ΚΑΛΗ ΟΡΕΪ, ΠΑΙΔΙΑ ΜΟΥ! » (Σελ. 104)

Ο ΜΑΓΙΚΟΣ ΠΙΝΑΞ

Α

1.	3.	5.	7.	9.	11.	13.	15.	17.	19.	21.
23.	25.	27.	29.	31.	33.	35.	37.	39.	41.	43.
45.	47.	49.	51.	53.	55.	57.	59.	61.	63.	65.
67.	69.	71.	73.	75.	77.	79.	81.	83.	85.	87.
89.	91.	93.	95.	97.	99.					

8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.
19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	26.	27.	28.	29.
30.	31.	32.	33.	34.	35.	36.	37.	38.	39.	40.
41.	42.	43.	44.	45.	46.	47.	48.	49.	50.	51.
52.	53.	54.	55.	56.	57.	58.	59.	60.	61.	62.
63.	64.	65.	66.	67.	68.	69.	70.	71.	72.	73.
74.	75.	76.	77.	78.	79.	80.	81.	82.	83.	84.
85.	86.	87.	88.	89.	90.	91.	92.	93.	94.	95.

Β

2.	3.	6.	7.	10.	11.	14.	17.	18.	19.	20.
22.	23.	26.	27.	30.	31.	34.	35.	38.	39.	40.
42.	43.	46.	47.	50.	51.	54.	55.	58.	59.	60.
62.	63.	66.	67.	70.	71.	74.	75.	78.	79.	82.
83.	84.	87.	88.	90.	91.	94.	95.	98.	99.	

16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	26.
27.	28.	29.	30.	31.	32.	33.	34.	35.	36.	37.
38.	39.	40.	41.	42.	43.	44.	45.	46.	47.	48.
49.	50.	51.	52.	53.	54.	55.	56.	57.	58.	59.
60.	61.	62.	63.	64.	65.	66.	67.	68.	69.	70.
71.	72.	73.	74.	75.	76.	77.	78.	79.	80.	81.
82.	83.	84.	85.	86.	87.	88.	89.	90.	91.	92.
93.	94.	95.								

Ζ

4.	5.	6.	7.	12.	13.	14.	15.	20.	21.	22.
23.	28.	29.	30.	31.	36.	37.	38.	39.	44.	45.
46.	47.	52.	53.	54.	55.	60.	61.	62.	67.	68.
69.	70.	71.	76.	77.	78.	79.	85.	86.	87.	92.
93.	94.	95.	100.							

32.	33.	34.	35.	36.	37.	38.	39.	40.	41.	42.
43.	44.	45.	46.	47.	48.	49.	50.	51.	52.	53.
54.	55.	56.	57.	58.	59.	60.	61.	62.	63.	64.
65.	66.	67.	68.	69.	70.	71.	72.	73.	74.	75.
76.	77.	78.	79.	80.	81.	82.	83.	84.	85.	86.
87.	88.	89.	90.	91.	92.	93.	94.	95.	96.	97.
98.	99.	100.								

Η

64.	65.	66.	67.	68.	69.	70.	71.	72.	73.	74.
75.	76.	77.	78.	79.	80.	81.	82.	83.	84.	85.
86.	87.	88.	89.	90.	91.	92.	93.	94.	95.	96.
97.	98.	99.	100.							

Ἐπιπέδω ἐπὶ πινακίδας τῶν ἀριθμῶν,
μικρὰ μου φίλοι, εἰμπορεῖτε νὰ κάμετε ἕν ὄρατον
παραινίδιον. Προσπαλέσατε τὸν μικρὸν σας ἀδελφόν,
τὴν μικρὴν σας ἀδελφήν, ἕνα φίλον σας ἢ καὶ κα-
νένα μεγάλον συγγενῆ σας, ἂν θέλετε, νὰ βάλῃ μὲ
τὸν νοῦν του ἕνα ἀπὸ τοὺς ἀριθμοὺς τοὺς ὁποῖους
περιέχουσι αἱ πινακίδες αὐταί.
— Ἐγὼ ἔβαλα μὲ τὸν νοῦν μου ἕνα ἀριθμὸν, θὰ
εἶπη ἰάποιος.
— Εἰς ποῖας πινακίδας εὕρισκεται; θὰ τον ἐρω-
τήσατε σεις.
— Ὁμοίως θὰ σας ἀπαντήσῃ παραδείγματος χάριν:
ἐν τῇ πινακίδῃ Α, Β, Γ, Δ, Ε.

— Πολὺ καλὰ, θὰ τῷ εἶπητε τότε μετὰ βεβαι-
τητος, ὁ ἀριθμὸς τὸν ὁποῖον ἔβλεπε μὲ τὸν νοῦν ἐπὶ γαίην
σου εἶνε 21.
Θὰ το ἔχετε μαντεύσει, διότι αὐτὸς εἶνε πρῶτος.
ματικῶς.
Ἦώρα θὰ μ' ἐρωτήσατε, πῶς εἰνε ἐπιπέδον; ἢ ἡχοῦσε καὶ
ρίσκωμεν τὸν ἀριθμὸν τοῦτον.
Ὁ τρόπος εἶνε ἀπλοῦς, εἶπε μὲ παρακαλεστικὸν τρό-
θῳ ἔσητε πρὸς ἄλλον, μή με ζεματῆς, λυπήσου με.
ἀριθμοὺς τῶν πινακίδων; εἶπε τὸ Νερόν, καὶ τον
εὕρισκεται ὁ ἀριθμὸς 21 ἀπὸ τὴν κορυφὴν ἕως τὰ νύχια.
ρωτῆθεις ἔθα?
"Ἄς ὑποθέσω"

τεύση ένα αριθμόν, τὸν ὁποῖον ἐσυλλογίσθη ἡ ἀδελφή του Μαρία.

ΠΑΥΛΟΣ. Βέλε μὲ τὸν νοῦν του ἑνα ἀριθμὸν αὐτὸς που εὐρίσκονται εἰς αὐτὰς τὰς πινακίδας.

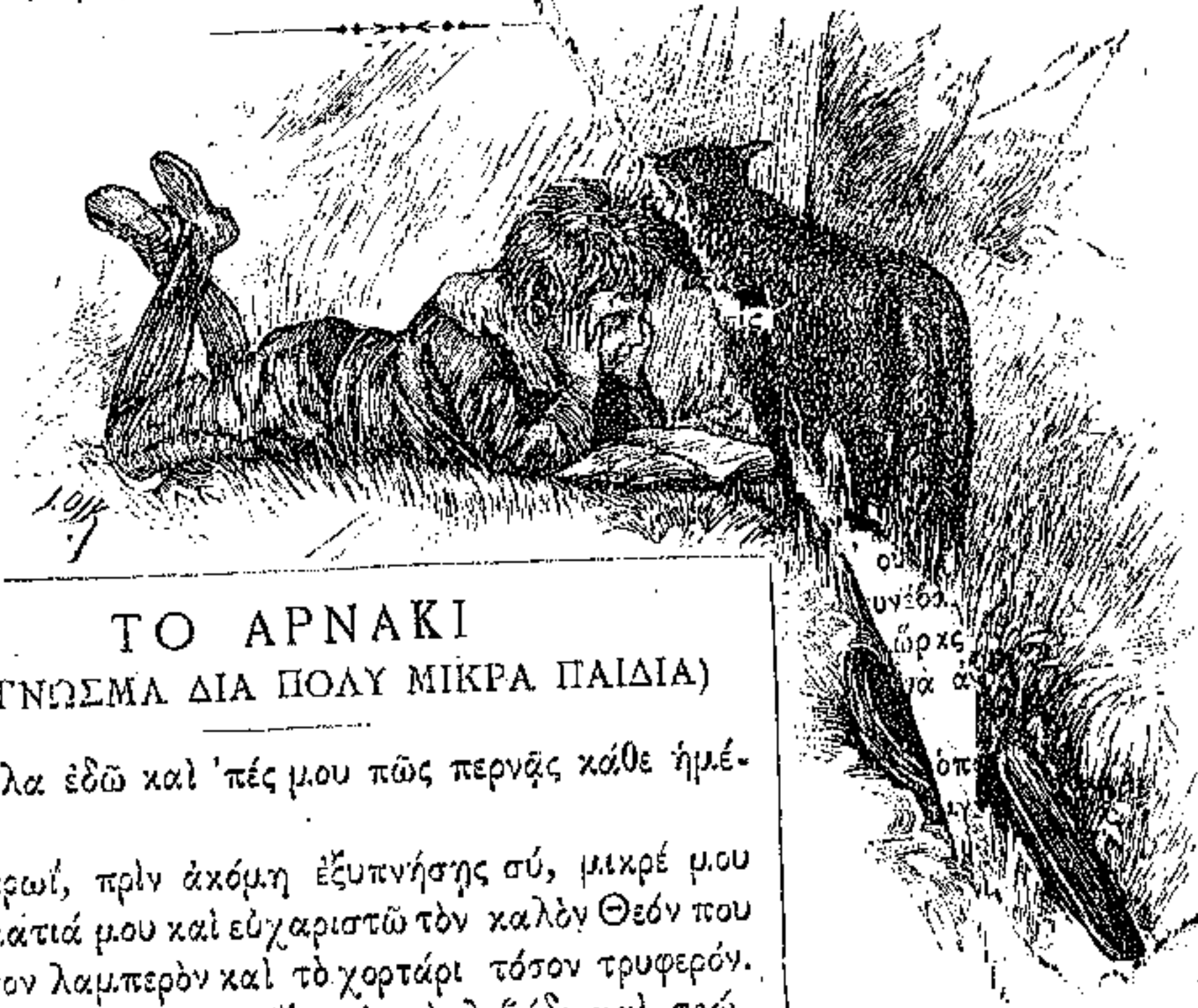
ΜΑΡΙΑ. Ἐβαλα (Ἡ Μαρία ἐσκέφθη τὸν ἀριθ. 54).

ΠΑΥΛΟΣ. Εἰς ποίας πινακίδας εὐρίσκεται;

ΜΑΡΙΑ. Εἰς τὰς πινακίδας Β, Γ, Ε, Ζ.

Ὁ Παῦλος, ὅστις δυσκολεύεται νὰ κάμῃ τὸν υπολογισμὸν μὲ τὸν νοῦν του, γράφει ἐπάνω εἰς ἓν φύλλον χάρτου τοὺς ἀριθμοὺς 2, 4, 16, 32, δηλαδὴ

τοὺς πρώτους ἀριθμοὺς τῶν τεσσάρων πινακίδων τὰς ὁποίας ἀνέφερεν ἡ Μαρία· προσέτι τοὺς ἀριθμοὺς αὐτοὺς καὶ εὐρίσκει ὅτι οὐκ ἔστιν ἕνα ἀριθμὸν 54. — Καὶ ἂν ἡ Μαρία εἶχε βάλει μὲ τὸν νοῦν τοῦ ἀριθμοῦ 54, εἶχε εὐρίσκει μόνον εἰς δύο πινακίδας τὸν ἀριθμὸν 3 εὐρίσκει μόνον εἰς δύο πινακίδας τὴν Α καὶ τὴν Β... Ὁ Παῦλος εὐκόλως κινδυνεύοιτε τοὺς πρώτους ἀριθμοὺς τῶν δύο ταύτων ὅα ἐπὶ τῶν δηλαδὴ 2 + 1 καὶ ὅα εὐρίσκει τὸν ἀριθμὸν 3.

ΤΟ ΑΡΝΑΚΙ
(ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΔΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ)

— Ἀρνάκι μου, ἔλα ἐδῶ καὶ ἴπες μου πῶς περνᾷς κάθε ἡμέραν σου.

— Πρωτὶ, πολὺ πρωτὶ, πρὶν ἀκόμη ἐξυπνήσης σύ, μικρὲ μου κύριε, ἀνοίγω τὰ ὀμμάτιά μου καὶ εὐχαριστῶ τὸν καλὸν Θεὸν που ἔκαμε τὸν ἥλιον τὸσον λαμπερὸν καὶ τὸ χορτάρι τὸσον τρυφερὸν.

Ἐπειτα πηγαίνω καὶ προγευματίζω εἰς τὸ λιθάδι καὶ τρώω γρασίδι εὐμορφον καὶ ἀσπρολαύλουδα.

Ἐπειτα παίζω μὲ τ' ἀρνάκια τ' ἀδελφία καὶ ἐξαδέλφια μου· πηδοῦμεν, λτιναζόμεθα ὡς ἐκεῖ ἐπάνω καὶ διασκεδάζομεν πολὺ ὥραϊα.

Ὅταν διψῶ, πηγαίνω καὶ πίνω ἀπὸ τὸ μικρὸ ρυάκι που τρέχει σιγανὰ καὶ κί δροσερὸν καὶ καθαρὸν. Ὅταν βραδυάζη, γυρίζω εἰς τὴν μητερούλα μου, τὴν μίνα καὶ ἐξαπλόνομαι εἰς τὸ πλάγι τῆς ὅπου εἶνε τὸσον ζεστὰ καὶ τὸσον εὐμορφα.

καὶ τότε κυττάζω τὰ ὥραϊα ἀστέρια που ἀρχίζουν καὶ λάμπουν εἰς τὸν οὐρανὸν ἕνα, καὶ τότε σφαλοῦν τὰ ὀμμάτιά μου καὶ γλυκοκοιμοῦμαι.

καὶ τυχέστερον ἀρνάκι τοῦ κόσμου!

καὶ τὴν ἡμέραν μὲ λογικὸν καὶ μὲ γνώσιν.

τὸν του εἰς παιγνίδια, ἀπὸ τὸ πρωτὶ ἕως τὸ βράδυ μελετᾷ καὶ μάθη γράμματα.

καὶ τὸ ἀρνάκι, διότι εἶνε ἡσυχος καὶ καλὸς ὡσὸς ἀδελφί σου μὲ ὄλην τὴν καρδιάν τῆς.

Ο ΠΕΤΕΙΝΟΣ ΤΟΥ ΚΩΔΩΝΟΣΤΑΣΙΟΥ

Ὁ Κουκουρῖκος ἦτο ἐν πετειναράκι πολὺ ἀσχημον, ἀλλ' αὐτὸ ἐνόμιζεν ὅτι ἦτο πολὺ ὥραϊον, καὶ τοῦ κατέθη νὰ ὑπάγῃ νὰ περιηγηθῇ τὸν κόσμον καὶ νὰ ἰδῇ ὡς καὶ αὐτὸ τὸ παλάτι τοῦ βασιλέως, τὸ ὁποῖον εἶχεν ἀκούσῃ νὰ τοῦ ἐπαινοῦν τὸσον πολὺ.

Μίαν ἡμέραν λοιπὸν λέγει: « Καλὴν ἀντάμισιν, ἀδελφία, φεύγω! » καὶ ἀνεχώρησεν ἀπὸ ἑνα δρομίσκου ὁ ὁποῖος ἐπήγαγεν εἰς τὴν πεδιάδα.

— Μὴ φεύγῃς! τῷ ἐφώναζεν ἀπ' ὀπίσω ἡ κυρὰ Κόττα, ἡ μάνα του.

Ἄλλὰ τὸ ὑπερήφανον πετειναράκι οὔτε κατεδέχθη νὰ στρέψῃ ὀπίσω νὰ ἰδῇ.

— Μὴ φεύγῃς! τῷ ἐφώναζε καὶ πάλιν ἡ κυρὰ Κόττα.

Ἄλλ' ἄμα εἶδεν ὅτι τὸ πετειναράκι ἐπέμενε μὲ πείσμα ν' ἀναχωρήσῃ, τῷ εἶπε:

— Πρὸςεχε κἄν ἀπὸ τοὺς μαγεῖρους, διότι αὐτοὶ εἶνε οἱ χειρότεροί μας ἐχθροί.

Ἄλλ' ὁ Κουκουρῖκος ἦτο μακρὰ πλέον καὶ εὐρίσκειτο εἰς ἓν μονοπάτι τὸ ὁποῖον ἐπερνοῦσε μέσα ἀπὸ τὸ πράσινον λιθάδι· τὸ πετειναράκι ἤρχισε νὰ τραγουδῇ τότε:

Κικιρικὶ κικιρικὸ!
Ἐ ἓνα παλάτι θάρρω 'γὼ,
Τιμές καὶ δόξα θαύρω 'καὶ
Κικιρικὸ κικιρικὶ!

Κικιρικὶ κικιρικὸ!
Ἐ ἓνα παλάτι θάρρω 'γὼ,
Τιμές καὶ δόξα θαύρω 'καὶ
Κικιρικὸ κικιρικὶ!

Ἐπήγαγεν, ἐπήγαγεν, ἐπήγαγεν ἕως ὅτου ἐφθασεν εἰς ἓν μικρὸν ρυάκι τὸ ὁποῖον ἔτρεχεν ἀργὰ ἀργὰ, διότι ἓνας σωρὸς ξηρῶν φύλλων ἐμπόδιζε τὸ τρέξιμόν του.

— Καλὸ μου πετειναράκι, κάνε μου τὴν χάριν καὶ βγάλε αὐτὰ τὰ κακοχάρταρα μὲ τὸ ράμφος σου, διὰ νὰ εἰμπορέσω νὰ τρέχω μὲ γρηγοράδα.

— Ἦ; ἀπήντησεν ὁ Κουκουρῖκος σηκώσας ὑψηλὰ τὴν κεφαλὴν του, γιὰ ποῖον μὲ παίρνεις;

Καὶ ἐξηκολούθησε τὸν δρόμόν του, χωρὶς ν' ἀκούσῃ διόλου τῆς ἀπειλῆς τοῦ δυστυχοῦς ρυακίου τὸ ὁποῖον τῷ ἐφώναζεν ἀπὸ πῶς:

— Καμμιά φορὰ θά μ' ἐνθυμηθῆς, πετειναράκι!

Ἐπήγαγεν, ἐπήγαγεν, ἐπήγαγεν ἕως ὅτου ἀπῆντησεν τὸν Ἀέρα ἐξηπλωμένον χάμου καὶ σχεδὸν μισοκτενωμένον.

— Καλὸ μου πετειναράκι, λυτήσου με, κίνησε μὲ τὸ ράμφος σου τὰ πτερά σου, διὰ νὰ ἀναπνεύσω ὀλίγον καὶ ἔλθω εἰς τὸν ἑαυτὸν μου, τῷ εἶπε μὲ παρακαλεστικὴ φωνὴν ὁ Ἀέρας.

— Δούλός σου εἶμαι ἐγὼ; ἀπήντησεν ὁ Κουκουρῖκος, καὶ ἐξηκολούθησε τὸν δρόμον του.

Ἐπήγαγεν, ἐπήγαγεν, ἐπήγαγεν ἕως ὅτου ἐφθα-

σεν εἰς ἓν λαγκάδι ὅπου ἔκαμε μίαν μικρὰ Φωτιὰ καὶ ἐκινδύνευε νὰ σούση.

— Πετειναράκι, καλὸ μου πετειναράκι, κάνε μου τὴν χάριν καὶ φέρε μου ἕνα λιγόντι ἀχυρὸ ἀπὸ δῶ σιμά, διὰ νὰ ζωταγεύσω πάλιν, εἶπεν ἡ Φωτιὰ μὲ παρακαλεστικὸν τρόπον.

αὐτὸ ἤρχισε νὰ τραγουδῇ τὸ πετειναράκι, ἀντὶ ν' ἀπαντήσῃ, καὶ ἐξηκολούθησε τὸν δρόμον του.

Ἐπήγαγεν, ἐπήγαγεν, ἐπήγαγεν ἕως ὅτου ἐφθασεν εἰς τὴν πρωτεύουσάν. . . Μόλις εἶχε φέξῃ ἡ πόλις ἦτο ἡσυχος εἰς τὸν πρῶτον δρόμον ἀπήντησε ἓνα γάτον.

— Ποῦ εἶνε τὸ παλάτι τοῦ βασιλέως; ἠρώτησεν ὁ Κουκουρῖκος.

— Νιάου, νιάου, ἀπήντησεν ὁ γάτος, τράβα ὄλο ἴσια ἴσια καὶ ἔπειτα γύρισε.

Τὸ πετειναράκι δὲν ἐπολυκατάλαβε τί του εἶπεν ὁ γάτος ἀλλ' ἐτράθηξεν ὄλο ἴσια, ἔπειτα ἀπήντησεν ἓνα μεγάλον ποντικόν, ὁ ὁποῖος ἐβγαίνειν ἀπὸ τὴν ἀποθήκην ἑνὸς φούρναρη.

— Ποῦ εἶνε τὸ παλάτι τοῦ βασιλέως; ἠρώτησε.

— Κρὶ, κρὶ, ἀπήντησεν ὁ ποντικὸς, πήγαγε ἴσια ἴσια ὅσον νὰ εὐρῆς ἓνα στρατιώτη μὲ τὸ τουφέκι εἰς τὸν ὤμον νὰ περιπατῇ ἐπάνω κάτω.

Ὁ Κουκουρῖκος ἔθασε τέλος εἰς τὸ παλάτι τοῦ βασιλέως· ἐμβήκεν, ἀνέβη τὴν μεγάλην μαρμαρένιαν σκάλαν, ἐγύρισε ὄλος τὰς αἰθούσας, ὅπου ἦσαν μεγάλοι καθρέπται καὶ χρυσὰ στολίδια, καὶ μισὴν ὥραν ἐστέκετο ἐμπρὸς εἰς ἓνα καθρέπτην, καὶ ἐκαμάριονε τὸν ἑαυτὸν του.

— Ἦ εὐμορφὸς που εἶμαι! Ἦ εὐμορφὸς που εἶμαι! ἐψιθύριζε.

— Κύττα. . . κύττα. . . κύττα! εἶπε μέσα του, ὁ μικρὸς παραμάγειρος τῆς Αὐλῆς, ὁ ὁποῖος ἐπερνοῦσεν ἀπὸ τὴν αἰθούσαν ἐκείνην, κύττα τί εὐμορφο πετειναράκι!

Καὶ τὸ ἐπίασεν ἀπὸ τὸν λαιμόν καὶ τὸ ἐπέγχεν εἰς τὸ μαγερεῖον.

— Μὴ! . . μὴ! . . ἐφώναζεν ὁ Κουκουρῖκος.

Ἄλλ' ὁ παραμάγειρος ἔκαμε πως δὲν ἤκουε καὶ τὸν ἔβαλε μέσα εἰς βραστὸν νερὸν διὰ νὰ τον ξεκουλουίσῃ εὐκολώτερα.

— Καλὸ μου Νερό, εἶπε μὲ παρακαλεστικὸν τρόπον ὁ Κουκουρῖκος, μὴ με ζεματᾷς, λυτήσου με.

— Σὺ μ' ἐλυπήθηκες; εἶπε τὸ Νερόν, καὶ τὸν ἐξεμάτισεν ἀπὸ τὴν κορυφὴν ἕως τὰ νύχια.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ « ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ »

Ο παραμάγειρός τον έπερασεν εις μία σούβλαν και τον έβαλεν εις την Φωτιά.

— Φωτιά, καλή μου Φωτιά, μή με κηής, σέ παρακλήω.

— Σύ μ' έλυπήθηκες έμένα; απήντηθεν ή Φωτιά.

Και τον έπεριτριγύριεν όλον με τας φλόγας της και έκκιψε τό δέριμα του και το έκαμε μαύρον ώσν κάρθουρον.

Τότε ήλθαν εις τό μαγειρείον ο πρώτος μάγειρος του βασιλέως, ο οποίος, άμα είδε πως έγεινε τό πετειναράκι, έκοκκίνισεν από τον θυμόν του.

— Έτσι τους φήνουν τους πετεινούς; εφώνησεν άγρια εις τον παραμάγειρον ο οποίος, έτρεμεν ώς φύλλον.

Και άρπόςας τον Κουκουρίκον, όπως ήτο σουβλισμένος, τον έρριψεν έξω από τό παράθυρον.

Ο Άέρας όστις έφυσούσε με όρμήν επήρε τον Κουκουρίκον και τον εκύλησε με όλην του την δύναμιν.

— Αυτήσου με... λυπήσου με... έλεγεν ο Κουκουρίκος, μή με βιασκήεις έτσι, καλέ μου Άέρα.

— Σύ μ' έλυπήθηκες έμένα; είπεν αντί άλλης απαντήσεως ο Άέρας.

Και εφύσησε με περισσότερον θυμόν και έσυρzen έδω και εκεί τον δυστυχή Κουκουρίκον, ο οποίος τα έχασε πλέον όλω; διόλου έπειτα ο Άέρας τον έσήκωσεν ύψηλά ύψηλά, επάνω από τό κωδωνοστάσιον μιας εκκλησίας και τον έμπηξεν επάνω εις αυτό με τήν δύναμιν ώστε κανείς δεν ήμπορεί να τον βγάλη.

Έκει είνε ακόμη. Όλοι είμπορείτε να τον ιδήτε, μαύρον, έλεεινόν, γδαρμένον· ο ήλιος τον καίει, ή βροχή τον βρέχει, και ο άέρας τον κάμνει να γυρνά.

[Έκ του Ιταλικού] ΦΙΛΟΜΗΛΑ

Όσοι εκ των ήμετέρων συνδρομητών και συνδρομητριών στέλλουν έπιστολάς δια την Άλληλογραφίαν, Πνευματικής άσκήσεις και Λύσεις και Παιδικά πνεύματα, παρακαλούνται ν' απευθύνωσι τας έπιστολάς των: Προς τον κ. ΝΙΚΟΛΑΟΝ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΝ ΥΔΡΑΙΟΝ Δευτεροτήν της ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ εις Αθήνας, και όχι προς τό Βιβλιοπωλείον Καρόλου Βλμπεργ, τό όποϊον έχει αναλάβη μόνον την Διεκπεραιώσιν και πώλησιν των περιοδικών ήμών. Τούτο κρίνομεν αναγκαίον να σημειώσωμεν, όπως μή επέρχηται σύγχυσις, και παραπλίστουσι αι έπιστολάι, και δεν περιέρχωνται εις την ΔΙΑΠΛΑΣΙΝ αι δ' αυτήν προωρισμένα. Κατ' αυτόν τον τρόπον έλπίζομεν ότι θα λείψουν τά παράπανα, διότι η απαντώμεν εγκαίρως εις όσους μας γράφουν προς εύχαριστήσιν και ήμών και των φίλων μας.

λάς τι να τους άπκητήσω άφοϋ δεν μου γράφουν τίποτε· να έφεύρω με τον νούν μου άπαντήσεις; να τους είπω ότι μου έγραψαν πράγματα τά όποία δεν μου έγραψαν; ώστε, Λοιμική μου, και σϋ και οι άλλοι φίλοι μου γράφετέ μου έντυπώσεις, τκέψεις σας, πληροφορίας, ή τι ενδιαφέρει τέλος την παιδικήν σας ψυχήν.

Πώς να μη συγκινηθώ όταν οι μικράν της Πατρίδος έλληνοπαίδες μοι εκπράξουν τόσον θερμάς εύχαριστίας, όταν ο μικράν της Ελλάδος εις ψυχράς χώρας Χιράλαμπος Ιουζάντης μοι γράφει: «Τώρα που διούζω την ΔΙΑΠΛΑΣΙΝ καταλαμβάνω ότι είμαι Έλληνας και κτυπά ή καρδιά μου όταν άκούω τους μικρούς μου φίλους να λέγουν δια την Πατρίδα.»

Τώρα που έγεινες καλά, να μου γράψης έν έκτάσει, φίλε Δημήτριε Β. Μάξιμε.

Άλλας άσκήσεις να μου στείλης, αγαπητέ Σ. Θ. Άγαπητέ.

Σϋ στέλλω έν μέση καρδιάς μου, Ατρόμητος Μπουμπουλίνα, τας εύχάς μου δια τά γενέθλιά σου και την είσοδόν σου εις τό δωδέκατον έτος.

Εγώ να σε λησιμονήσω, Έννέα Μοσσαι; εγώ να σε περιφρονήσω, ή όπαλα σε αγαπή τόσον πολύ; Σε διειθεβαιώ ότι ιδική σου έπιστολή δεν περιήλθεν εις χείρας μου· ώστε διώξε την λύπην από τό πρόσωπόν σου, καλή μου φίλη, ή επανέλη τό μεδίμα εις τά χείλη σου, και ή χαρά εις την καρδίαν σου.

Πόσον ήρησες να μου γράψης, Μέλαν Άετέ! εις ποία ύψη επέτας και δεν έφαινεσ; Πραγματικώς φουερδόν είνε όπως λέγει να είνε κανείς βασιλέας της Ταμποουλίνας! να βλέπη τριγύρω του άράπικες μαύρες με κρεμασμένες άχειλάς και χωρίς να καυχλαυθάνη τί λέγουν!

Καλώς ήλθε, καλώς ήλθε ή Φιλέρημος Τρυγών μετά τόσην άπουσίαν... Τόσον ώραφα λοιπόν είνε εις την έρημον ώστε μάς έλησμόνησε; ήτο άσθενής, μοι λέγει, και τώρα όπου άνέρρωσεν ύπόσχεται ότι θα μοι γράψη τακτικά. Μοι λέγει προσέτι ότι της ήρεσε πολύ ή «Ηλικία ενός μελαποισού» ή όποια ήρεσεν έν γένει εις ύλας τους φίλους και τας φίλας μου.

Καλή αρχή! αγαπητέ μου Θεμιστολή Λούκη· τώρα πλέον που ήρησες να μου γράψης γράφε μου τακτικά· γράφε μου να γνωρισθώμεν καλλίτερα, να σ' αγαπήσω περισσότερο· θά μ' εύρης πιστήν και ειλικρινή φίλην.

Πολύ καλά, θα είπω ότι έγεινες Απτερος Νίκη, ή πρώην Άηδών της Ερήμου· και ότι εις τό έής αυτό τό ψευδώνυμον θα έχης ής τό μάθη και ο φίλος μου Φωκίων Τουρτουλης ότι είνε κατειλημμένον τό ψευδώνυμον τούτο και ής λάθη έν άλλο, ής μοι στείλη δέ και άλλας πνευματικές άσκήσεις, καλλιτέρας, δια να τας δημοσιεύσω.

Ερωτήσεις, πληροφορίας, άσπασμαί, προσρήσεις. Η Βυσινιά Παπαρούνα άσπάζεται την μικράν Όλιαν Σπάθη.— Η Απτερος Νίκη με παρακλεί να διαθεθώ τας προσρήσεις της εις την Ποιτιάδα Άδραν, την Χαριτόβρυτον Χρυσάλλιδα και Σαπρωή την Λευκαδίαν.— Ο Θεοδόσιος Θεοδοσιάδης άσπάζεται Αίαντα τον Τελαμώνιον.— Η Ποιτιάς Άδρα άσπάζεται την Απτερον Νίκη, την Χαριτόβρυτον Χρυσάλλιδα, τον Λαδομένον Ποιτικόν, την Αγγράμπελην και την Αίμοστάζουσαν Καρδίαν.— Η Χαρική προσφέρει τους άσπασμούς της εις τό Άσθος των Λειμώνων, την Αλωίδα του Παγγάλου και την Βασιλίδα της Ερήμου, τας όποιας αγαπά.— Η Ατρόμητος Μπουμπουλίνα άντασπάζεται τό Άσθος των Λειμώνων και την Άηδόνα της Ερήμου ών επηυμαί να μάθη τά όνόματα. ΑΙ

Πολύ εύμορφα είνε όσα περι χελιδονίων και γράφεις, αγαπητή μου Βυσινιά Παπαρούνα· εϊξεύρεις άρα γε ότι ο ένδικός ποιητής Άριστοτέλης Βαλαωρίτης έχει κάμη έν ωραιότατον ποίημα περι των χελιδονίων με τας ίδιαις περίπου ιδέαις; Ο ή αισθανθής καμάρ, πιστεύω, διότι σϋ ή ταπεινή Βυσινιά Παπαρούνα συνητηθήσε με ένα τόσον εύφάνταστον ποιητήν. Η έπιστολή σου έπιθεβαιώνωι την ιδέαν, την όποϊαν είχα περι σου· ότι είναι κόρη με καρδίαν.

Τό ψευδώνυμόν σου είνε ωραιότατον, Ρήγα Φεραΐε, και σε συχαίρω δια την καλλίστην έλογήν σου. Καμμίαν έπιστολήν σου δεν έχω λάβη και άγνωσά όσα μοι γράφεις περι του Άρτείδου Αγαμέμνωνος. Διόλου δεν με βαρύνουν αι έπιστολάι σου και γράφε μου τακτικά.

Άνοστον και άνεπιτυχές είνε τό ιδικόν σου ψευδώνυμον, Καταλαβαρόβηκε· και τό ύφος της έπιστολής σου δεν μου ήρεσε· εύφυϊαν νομίζεις να λέγης τον εαυτόν σου παληόπαιδον; έπροτίμων να μοι γράψης τίποτε γνωστικόν και φρήμον.

Τώρα έχομεν ωραιότατην ζωήν μοι γράφεις, Θεοδόσιε Θεοδοσιάδη, με την άντασκήσιον της ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ· τίποτε άλλο δεν συλλογιζόμεθα παρά πότε να τελειώσωμεν τά μαθήματά μας και να κωθήσωμεν έπειτα να κάμωμεν αίνιγματα, κτλ. Και οι γονείς μας, πλήρεις χαράς, μάς βλέπουν και εύχαριστοϋν την ΔΙΑΠΛΑΣΙΝ. Τους εύχαριστώ κ' εγώ, μικρέ μου φίλε, δια τά καλά των προς έμέ αίσθήματα. Ασπάζομαι τον μικροσκοπικόν Λεωνίδα τον Σπαρτιάτην.

Όχι δά τόσον κάλιν φίλε μου Β. Γ. Τσετσεκλή από την μέαν υπερβάλην δεν πρέπει να πηγαίνωμεν εις την Άλλην· είπα να στέλλετε χωριστά τας πνευματικές άσκήσεις, χωριστά τας λύσεις και χωριστά τά παιδικά πνεύματα· σϋ όμως ής στέλλεις εις τασούτακα τετράγωνα χαρτίκια έξέδωσιν τσιν χωριστά· τό κάμνεις βεβαίως νομίζω ότι σχοινηνήσιν· στέλλε μου επί ενός τεμαχίου χάρτου ήλας τας και όταν ήνωμοϋ ότι οι πρόγονοι μας έλεγον Μηδέν μέρος απόκάμνης περισσότερον άρ' ό τι πρέπει) και και έπειτα γείν (περιπάτει τον μέσον δρόμον).

Άλλων πραγμάτων να μοι γράψης, χαριτωμένη ανότονοι αι έπιστολάι αι όποιαί δι' άλλο τι· μόνος του έσ' μόνον δια πνευματικές άσκήσεις και λύσεις· συνιτρόφους του υποπίπτουν πολλοι φίλοι μου· και ιδού έφορτώνετο εϊστοτε να μην άπανιω εις μερικας έπιστο-

Έκ διαλειμ

ΕΓΟΣ Η'.

Ο ΟΝΟΣ ΚΑΙ ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΚΥΡΙΟΙ ΤΟΥ

Είς πτωχός χωρικός, αισθανθείς ότι έπληρίαζεν ή τελευταία του ώρα προσεκάλεσε τους τρεις υίους του και τοις ώμίλησεν ως εξής:

— Ξεύρετε, παιδιά μου, ότι εις όλην μου την ζωήν έδούλευα· δεν ήμπάρεσα όμως να πλουτήσω, διότι μου ήλθαν, πολλές άναποδιές· δι' αυτό δεν σας άφίνω άλλη περιουσία παρά τον γάϊδαρό μας. Άλλά δεν είμαι της γνώμης να τον πουλήσετε· θέλω να τον έχετε να σας δουλεύη και να τον τρέφετε όπως έκαμν εγώ έως τώρα· ο καθείς σας θα τον μεταχειρίζεται και έπειτα οι άλλοι με την σειράν.

Άρ' οϋ απέθανεν ο πατήρ, πρώτος έλαβε τον όνον ο μεγαλύτερος· από την αυγήν έως την νύκτα βασανίζει τον δυστυχή από την πολλήν εργασία και αντί τροφής τιν δίδει ξύλον.

— Άύριον, τϋ λέγει πηγαίνων εις τον σταϋλον,

ο αδελφός μου οϋ σου δώση να φάγης· μιας ήμέρας πεινα δεν πιστεύω να σε βλάψη.

Την επκύριον είνε ή σειρά του δευτέρου αδελφού· φορτώνει τον όνον βαρείς σακκους από τό πρώτ' έως τό έσπέρας.

— Ταμπέλης μου φαίνεσαι, λέγει εις τό δυστυχές ζϋνον, χθές είχες φαγαί και γλέντι· σήμερα όμως πρέπει να μείνης νηστικός δια να έλθης σ' τον εαυτόν σου, αύριον πάλι φάγε όσον θέλης.

Εβράδυσσε και ο κακόμοιρος ο όνος μόλις και μετά βίας σύρεται έως εις τον σταϋλον. Η τρίτη ήμέρα ήτο έντελώς όμοια προς τας δύο προηγούμενας. Ξύλο και διόλου τροφή. Την τρίτην ήμέραν ο όνος εύρέθη νεκρός εξηπλωμένος εμπρός εις τό άδειον παγκί του.

Και οι κύριοι αδελφοί την έπαθον, τιμωρηθέντες δικαίως δια την σκληρότητα και φιλαργυρίαν των.

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ο μικρός Γεώργιος βροχεράν τινά ήμέραν επισκέπτεται την θείαν του, εισελθών δε εις τό δωμάτιόν της δεν χαιρετά αυτόν.

— Που είνε ή καλημέρα σου, Γεωργάκη; τϋ λέγει.

Και ο Γεωργάκης σοβαρώς:

— Ή καλημέρα, θεία, άφοϋ βρέχει έξω!

Βοήθη υπό του Άλκωνος; τϋ Τελαμώνιον

Η κυρία Έλένη έρωτά την μικράν κόρην της:

— Μαρία, έκαμες όπως σου είπα, έμοίρασε με τον Κωστάκη τό ζαχαρωτόν που σου έδωσα;

— Μάλιστα, μητέρα, τό έμοίρασα· εγώ έφαγα τό ζαχαρωτόν και εις τον Κωστάκη έδωσα τό χαρτίκι με τους στίχους που είχε μέσα· πόνον τον άρέσουν οι στίχοι του Κωστάκη, μητέρα!

Βοήθη υπό του Ιω. Ιωαννιδου

Η Καλλιόπη εκήρε την αδελφήν της, την μικράν Έλενίτσα και επήγαν εις μέαν φίλην της.

Η φίλη της τας υπεδέχθη με μεγάλην χαράν και ήθέλησε να τας προσφέρη πορτοκαλία.

Όταν επήρε τό πορτοκαλί και τό μαχαίρι δια να το ψη, λέγει εις την Έλενίτσα—την όποϊαν άγκυά να πειράι πάντοτε—

— Έλενίτσα τί θέλεις να κόψω καλλίτερα; τό πορτοκαλί ή τό κεφάλι σου;

— Όχι, άπαντά ή μικρά Έλένη, δεν θέλω τό κεφάλι μου, διότι όταν θα πάω στο σπίτι μας θα με μαλώση ή μαμά μου.

Βοήθη υπό της Κυριακής

Διάλογος μεταξύ δύο παιδιών: Γιάννης. Διατί ο Θεός μάς έδωκε τό στόμα; Παύλος. Δια να λέγη: άσσε μου και άλλο γλυκό. Γιάννης. Και τό κεφάλι διατί μάς τό έδωκε; Παύλος. Δια να βάζωμε τό καπέλλο.

Βοήθη υπό του Έβδόμου Περικλέους

Ἐνθά Μοῦσαι ἀσπάζονται τὴν Ζεφύρειον Ἀύραν, τὴν Δέσποιναν Ἀμαλῆ καὶ τὴν Σπαρτιάτιδα Ἀργελεωνίδα. — Ὁ Μέλας Ἀετὸς ἀσπάζεται τὴν Ζωηρὰν Φλόγα, τὴν Ἀμαρυλλίδα, τὸν Ἐνδοξὸν Περικλῆ καὶ τὸν Ἀλέκτορα τῆς Αὐγῆς. — Ἡ Βασίλισ τῆς Ἐρήμου με παρακαλεῖ νὰ διαβιβάσω τοὺς ἀσπασμοὺς τῆς εἰς τὴν Σανθούλαν, εἰς τὴν ἵππῳ λυπεῖται διὸ δὲν δύναται νὰ εἶπῃ τὸ ὄνομά της, στέλλει δὲ τὰς προσήσεις τῆς εἰς τὸν Βασίλεα τῆς Ἐρήμου. — Ἡ Φιλέρημος Τρυγῶν ἀ-

σπάζεται τὴν Ἀθηγαρίδα, στέλλει δὲ τὰς προσήσεις τῆς εἰς τὸν Πράγκιπα Ζελλᾶχ. Γνωστοποιήσεις. Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ θὰ ἀπαντήσῃ με τὸ προσεχὲς φύλλον εἰς τοὺς μικροὺς τῆς φίλους οἱ ὅποιοι τῆ ἔγραψαν, καὶ τῶν ἠποίων ἢ ἐπιστολῆ ἐλήφθη μετὰ τὴν 1 Ἀπριλίου, ἡμέραν καθ' ἣν τὸ φύλλον τοῦτο ἦτο ἕτοιμον πρὸς ἐκτύπωσιν. Ἐπίσης εἰς τὸ προσεχὲς φύλλον θὰ δημοσιευθοῦν καὶ τὰ ὄνόματα τῶν εὐρόντων λύσεις τῶν πνευματικῶν ἀσκήσεων τοῦ θοῦ τεύχους.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

- 46. Φωνηεντόλιπον. — *...λ'κρ'ν'ς—νθρ'π'ς—λ'γ'—π'ντ'τ'—τ'ν—λ'θ'—ν—κ'—*δ'π'τ'—κρ'π'τ'—*...ι'ν—μ'—τ'ν—σλ'π'ν—ν'—*ξ'π'τ'σ'—τ'ς—λ'λ'...
Ἐπιτάλη ὑπὸ Θεοδοσιανῆς ἀποδ.
- 47. Συλλαβόγραφος.
Ἐνα θεὸν ἑλληνικόν, μιὰν πόλιν καὶ ἓν γράμμα
Ἄν σμίξῃς, μιὰν ἑορτὴν θὰ ἔδῃς ἐν τῷ ἄμα.
Ἐπιτάλη ὑπὸ τοῦ Μίλανο, Ἄϊτω.
- 48. Συλλαβόγραφος.
Θεὸς εἶνε τὸ πρῶτόν μου, γράμμα τὸ δευτέρον μου
Καὶ οἱ ἐπιμελετέτεροι παίρνουν τὸ σύνολόν μου.
Ἐπιτάλη ὑπὸ τῆς Βουσιανῆς Παπαδοπούλου.
- 49. Λεξιγραφος.
Μάθε, φίλε, διὸ κεῖμαι τὴν στιγμὴν αὐτὴν μπροστά σου,
Καὶ σε βλέπω καὶ με βλέπεις καὶ ποσὸς μὴν ἀμφεβάλλῃς,
Ἄλλ' κόκκινον θὰ μ' ἔδῃς καὶ θὰ λυπηθῇ ἡ καρδιά σου
Ἄν τὰ τρία μου ψηφῆς ἀπ' τὴ μέση ἀποβάλλῃς.
Ἐπιτάλη ὑπὸ τῆς Βασιλίδος τῆς Ἐρήμου.
- 50. Λεξιγραφος.
Ἐλεύθερα ἐμβαίνο σὲ σπήτια, σὲ παλάτια,
Ἐγγίζω τὰ μαλλιά σου, τὰ χέρια σου τὰ μάτια,
Ἄλλ' ὅμως ἂν γὰρ γούστο τὸ πρῶτον μου χαρίστετε,
Τότε σας συμβουλεύω τὸ μένον νὰ μυρίστετε.
Ἐπιτάλη ὑπὸ Καραλάμπου Βυζάντιος.
- 51. Λεξιγραφος.
Ὅσοι θεὸς νὰ με πεθάνῃς καὶ με θάψῃς ζωντανὸν
Τόσῳ πάντῃ μεγαλῶνα καὶ αὐθάνη καὶ γενναῖον.
Ἄν τὴν κεφαλὴν μου κόψῃς, τότε θὰ με ξέρῃς ἴσως
Γιατὶ εἶμαι 'ς τὸ Δίγατον εὐφορὸς καὶ ὄραϊα νῆσος.
Ἐπιτάλη ὑπὸ Φλοριανῆς Ν. Ἀρσίνης.
- 52. Λεξιγραφος.
Ὅπως εἶμαι ἂν μ' ἀφήσῃς,
Γόνυ κλίτων ἐμπροσθέν μου παρευθὺς θὰ προσκυνήσῃς,
Ζῶον δὲ θὰ σχηματίσῃς.
Ἄν τὴν κεφαλὴν μου κόψῃς καὶ με παραξενουτίσῃς.
Ἐπιτάλη ὑπὸ τοῦ Γουάνου.
- 53. Ἀναγραμματισμός.
Εἶμαι κάτω, κάτω, κάτω, ὅπως εἶμαι ἂν μ' ἀφήσῃς,
Εἶμαι καὶ εἰς τ' ὄνομά σου, ἂν με ἀναγραμματίσῃς.
Ἐπιτάλη ὑπὸ τῆς Χωρικῆς.

- 54. Λένιγμα.
Εὐρίσκομαι εἰς Ὠκεανούς καὶ ὄχι εἰς θαλάσσας,
Εἰς τὰ χωρία κατοικῶ καὶ εἰς τὰς κάμας πίσιαι.
Ἄν τὴν πτωχίαν προτιμῶ καὶ φεύγω τὸ χρυσίον
Ἐν τούτοις, φεύγω, ἔρχομαι 'ς τοὺς πᾶδας τῶν πλουσίων.
Ἐπιτάλη ὑπὸ Δ. Κωνστατινίδου.
- 55. Λένιγμα.
Ὅσοι ὑψηλὰ πηγαῖνα
Τόσῳ μᾶλλον σε θερμαίνω.
Ἐπιτάλη ὑπὸ τῆς Σανθούλας.
- 56. Μεταγραμματισμός.
Πόλις ἀρχαία καὶ ἐγὼ εἶμαι
Καὶ εἰς τὴν Φοινίκην κεῖμαι.
Τὶ νομίζεις πως θὰ γίνω, ἂν μ' ἀλλάξῃς τὸ κεφάλι;
Μία νῆσος τῶν Κυκλάδων 'ς τὸ ἐμπόριον μεγάλη.
Ἐπιτάλη ὑπὸ Δ. Γ. Ζιζηλά.
- 57. Ἀκροστιχίς. Τὰ ἀρχικά γράμματα τῶν ζητουμένων ὀκτὼ λέξεων ἀποτελοῦσι τὸ ὄνομα φιλοσόφου.
1. Ποταμὸς τῆς Ἑλλάδος. 2. Ὑψὸς τῆς Ἑλλάδος. 3. Πόλις τῆς Θεσσαλίας. 4. Κράτος τῆς Εὐρώπης. 5. Πρωτεύουσα Ἑλληνικῆς ἐπαρχίας. 6. Πόλις τῆς Θράκης. 7. Ζῶον. 8. Νῆσος τῆς Ἑλλάδος.
Ἐπιτάλη ὑπὸ Αικατερίνης Κ. Σκοπέτου.
- 58. Ἀκροστιχίς. Τὰ ἀρχικά γράμματα τῶν ζητουμένων ἐπὶ λέξεων ἀποτελοῦσι τὸ ὄνομα ἀρχαίου ἥρωος.
1. Ἰατρός τῶν θεῶν. 2. Ἡπειρος. 3. Ποταμὸς τῆς Γαλιτίας. 4. Νῆσος τῆς Ἑλλάδος. 5. Πτηνόν. 6. Υἱὸς τοῦ Ἀπόλλωνος. 7. Πόλις τῆς Φθιώτιδος.
Ἐπιτάλη ὑπὸ ἀμ. Γ. Σάρτα.
- 59. Ἀπροσδόκητον. Ἄπο ὅλους τοὺς Ἑλληνας ποιῆς ἔχει τὸ μεγαλύτερον κεφάλι;
Ἐπιτάλη ὑπὸ τῆς Μικρούλας Τραυλά.

ΛΥΣΕΙΣ

- 38. Ζ Ε Υ Σ — 39. Γαλιταΐδιον. — 40. Πρύθισσι (Ἠρό-θέσις). — 41. Πόρος. — 42. Ἐκνήθη. — 43. Πράσον. — 44. Πούς, Οὐς. — 45. Νῆμα, Βῆμα.

ΟΝΟΜΑΤΑ ΤΩΝ ΑΥΤΩΝ ΚΑΤ' ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΗΝ ΣΕΙΡΑΝ ΤΟΥ ΕΠΩΝΥΜΟΥ

Αἶας ὁ Τελαμώνιος, 8 καὶ 4. Αἴθριος Οὐρανὸς 7. Αἰμοστάζουσα Καρδία 8. Ἀλέκτωρ τῆς Αὐγῆς, 5. Ἀλέξανδρος ὁ Μέγας 8. Ἀμφικρίτη 3. Χ. Ν. Ἀναγνωστοπούλος, 2. Ἄνθος τῶν Λειμώνων, 8. Γεώργιος Ἀνυσίου, 6. Ἀπτερος Νίκη, 7. Ἀναστασία Ἀραβανῆ, 7. Ἀραπάκος, 8. Λεωνίδας Ν. Ἀραβῆς, 2. Φλωρεντία Ν. Ἀραβῆς, 3. Ἀρχάγγελος Γαθρήλ, 6. Ἀτρήμητος Μπουμπουλίνα, 8. Βασίλειος τῆς Ἐρήμου 6 καὶ 9. — Βασίλης τῆς Ἐρήμου, 6. Ἄρτεμις Σ. Βλέσσα, 7. Βράχος τῶν Γλαρῶν, 3. Βραγμένη Γάτα, 8. Χαράλαμπος Βυζάντιος, 5. Βουσιανὴ Παπαρούνα, 6. Γλαυκὴ Χρὸς Σημάτα, 2. Γλωσσαδέτης, 4. Δ. Γ. Δάμτσας 3. Δήμητρα, 6. Διαβολάνθρωπος, 7. Διάβολος τῆς Μυκόνου, 7. Ἐλεύθερος Σκοπευτής, 6. Ἐνδοξὸς Μαραθῶν, 3. Ἐνέχ Μοῦσαι, 6. Ἐπίγειος Ἄγγελος, 4. Ζηλιόρως, 9. Ζιζάνιον 8. Ἀγλαΐα Ε. Ζωγραφίδου, 2. Ζωηρὰ Φλόη, 9. Ἡλιογέννητη, 6. Θεοδόσιος Θεοδοσιάνης, 5. Παναγιώτης Ἰπποκράτους, 7. Ἰωάννης, 5. Καταλαμβαρδῆγος, 7. Κατέβα νὰ φάμε, 8. Καστέλλα, 7. Κοσμοφόρητος Ἑλλάς, 5. Λαδομένη Ἀλεπού, 2. Θεοδώρα Π. Λαμπίτη, 3. Λυκοῦργος Λακεδαιμόνιος, 6. Δημήτριος Ε. Μάκμος, 9. Μαίμου τοῦ Κωλέττη 6. Μάχη τοῦ Μαραθῶνος, 3. Μέλας Ἀετὸς, 7. Μικρὸς Ἐβελοντής, 3. Μικρὸς Ναύαρχος, 2. Ναύαρχος Κουρμπέ, 5. καὶ 6. Σανθούλα 2. Παλληκάρη τῆς Φακῆς, 8. Γεώργιος Πανάς, 2. Ποντιὰς Αὐρα, 3. Πουλί χωρὶς φτερά, 6. Πυγμαλίων, 8. Ρήγας Φεραίος, 4. Ριχάρδος Λεοντόκαρδος, 4. Αἰκατερίνη Κ. Σκοπέτου, 5. Τρόπαιον τοῦ Μελειάδου, 3. Τρόπαιον τῶν Πλαταίων, 4. Β. Γ. Τσετσεκλής, 4. Φιλέρημος Τρυγῶν, 7. Φειδωρος Χοιδᾶς, 3. Χωρικὴ, 5.

Ο ΒΡΑΧΟΣ ΤΩΝ ΓΛΑΡΩΝ

[Μυθιστόρημα τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ ΙΟΥΛΙΟΥ ΣΑΝΔΩ. Μετάφρασις ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ Ι. ΦΕΡΜΠΟΥ]
[Συνέχεια ἴδε σελ. 101.]

Ὁ Κουπιᾶς ἦτο πανταχοῦ παρών, καὶ πότε εὐ-
ρετο ἐμπρός, πότε εἰς τὸ μέσον, πότε εἰς τὴν οὐρὰν
τῆς συνοδείας, καὶ τοὺς ἐδείκνυε τὸν δρόμον, τοὺς ἐνε-
θάρρυνε καὶ τοὺς ἔλεγε νὰ ἔχουν τὰς ἐλπίδας των εἰς
τὸν Θεόν, ὁ ὅποιος δὲν ἀφίνει ποτὲ τὸν
ἄνθρωπον νὰ χαθῇ
ὅταν ἐλπίζῃ εἰς
Αὐτόν.
«Καρδίᾳ λοιπόν,
Χοιρομέρη! Τὶ χά-
σκεῖς, Πλημμύρη!
Ἔλα, ἔλα, Φυκιώτη,
ἐμπρός! Τί μου κά-
θεσαι καὶ δὲ βάζεις
ἴληθ δύναμι! Ἐσύ,
Μαρίδα, τί καμικρώ-
νεις; Ἰάγα Οαρρεῖς
πως ὁ παππούλης
σου ἦταν καλλίτερος
ἀπὸ μᾶς 'ς τὴν ῥάχη
τοῦ κήτους! Ἔ;
Ἀγκίστρι, τί μου ἐ-
σκάλωσες αὐτοῦ σὰν
ἀγκίστρι; Στέφανε!
καρδιά! Ἐμπρός,
παιδιά, ἴλιγο ἀκόμα
καὶ σωθήκαμε τὰ
φέμματα!»

* ΕΙΣΕΕ ΤΟΝ ΔΑΚΤΥΛΟΝ ΤΟΥ ΠΙΠΙΑ * (Σελ. 117)

Με τοὺς λό-
γους τούτους ὁ Κου-
πιᾶς προσεπάθει νὰ
δώσῃ ζωὴν εἰς τὰ
δυστυχῆ παιδιά, τὰ
ὅποια εἶχον χάσῃ ὁ-
λον τὸ θάρρος των.
Ἐἶχε ζωσμένην τὴν
μέσῃν του μετὰ τὴν
σχοινίην κλίμακα,
καὶ ὅταν ἐφθάνεν εἰς
μέρος ἀπόρητον, ἐπῆδα μετὰ μεγάλην εὐκίνησιν,
καὶ ἔπειτα ἔρριπτε τὴν κλίμακα, καὶ οἱ ἄλλοι ἀνέ-
βαινον. Ὅπου τὸ μέρος ἦτο ἐπικίνδυνον, ὁ Κουπιᾶς
μόγιος του ἐσήκωνε 'ς τὴν ἀγκάλην του τοὺς μικροὺς
συντρόφους του καὶ τοὺς ἐβοήθει νὰ ἀναδοῦν, ἢ τοὺς
ἐφορτώνετο εἰς τοὺς ὤμους του.
Ἐκ διαλειμμάτων τοὺς ἐφώναζε καθ' ἓνα με-

τὸ ὄνομά του, διὰ νὰ βεβαιωθῇ ἂν ἦσαν πάντες πα-
ρόντες, καὶ ἂν δὲν λείπη κανεὶς.
Ἀσθμαίνοντες, κατάκοποι, ἀτονισμένοι, ζαλισμένοι,
μετὰ τὰς χεῖρας καὶ τὰ γόνατα καθημαγμένα, ἐφθασαν
τέλος πάντων εἰς τὸ
τέλος τοῦ στενοῦ
δρόμου.
Ἐκεῖ ἐκάθισαν
καὶ δὲν εἶχον καὶ
τὴν δύναμιν νὰ συλ-
λογισθοῦν τὴν δυ-
στυχίαν των καὶ τὴν
ἀθλιότητά των. Ἐ-
ζάρωσαν ὅπως ὄπως
καὶ ἐκοιμήθησαν οἱ
περισσότεροι. Ὅσοι
ἔμειναν ἐξυπνοὶ δὲν
παρήλθε πολλὴ ὥ-
ρα καὶ ἐνύσταζαν,
καὶ μόλις καὶ μετὰ
βίας ἐκράτου ἀνοι-
κτοὺς τοὺς ὀφθαλ-
μοὺς των.
Αἴφνης ἐξύπνη-
σαν πάντες, διότι ὁ
ἐχθρὸς ἐπλησίαζε,
καὶ τὰ νερὰ ἐγέμι-
σαν τὸ στενὸν ἀπὸ
τὸ ὅποιον εἶχον πε-
ράσῃ πρὸ ὀλίγης
ὥρας. Ἐὸ στενὸν
ἐπλημμύρησε, καὶ
τὰ νερὰ ἐφθασαν
πάλιν εἰς τὸ νέον
καταφύγιον τῶν δυ-
στυχῶν παιδίων.
Ὅστε δὲν εἶχον
πλέον ἄλλο μέσον
σωτηρίας διότι ἀπὸ
τὸ ἐν μέρος ἦτο ὁ
ὄρθος βράχος, καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο τὰ φοβερὰ κύματα
τοῦ Ὠκεανοῦ.
«Σῶσέ μας, Κουπιᾶ,
γιὰ τὸ Θεό! σῶσέ μας,
σῶσέ μας!
Ὁ Κουπιᾶς δὲν ἐφαίνετο.
«Κουπιᾶ! Κουπιᾶ! ἐφώναζον ἀπηλπισμένα τὰ
παιδιά, ἀλλ' ὁ Κουπιᾶς δὲν τοὺς ἀκούει.

Τί ἔγινεν ὁ Κουπιᾶς;

Μήπως, ἐν ᾧ ἐζήτει νὰ εὖρη διέξοδον, τὸν παρέραιεν τὰ κύματα καὶ ἐπνίγη; Μήπως, διὰ νὰ σώσῃ τοὺς συντρόφους του, ἐχάθη αὐτός;

«Κουπιᾶ! Κουπιᾶ! Πού εἶσαι, καλέ Κουπιᾶ! Ὁὐδεμία ἀπόκρισις!

Καὶ ἡ θάλασσα ὄλονεν ἀνέβαινον, ἀνέβαινε, καὶ τὰ δυστυχῆ παιδιὰ κολλητὰ ἐπάνω εἰς τὸν βράχον ἔδλεπον τοὺς φοβεροὺς ἀφρούς, τοὺς ὁποίους τὸ κύμα ἔρριπτεν εἰς τοὺς πόδας των.

«Κουπιᾶ! Κουπιᾶ! Πού εἶσαι, καλέ Κουπιᾶ! Ὁὐδεμία ἀπόκρισις!

Ὅλιγα λεπτὰ τῆς ὥρας ἂν ἔμενον ἐκεῖ ὅπου ἦσαν, θὰ ἐπνίγοντο!

«Τὸν νοῦ σας, παιδιὰ!» ἠκούσθη αἴφνης ἡ φωνὴ τοῦ Κουπιᾶ ἀπὸ μίαν ὑψηλὴν κορυφὴν τοῦ βράχου, «τὸν νοῦ σας!»

Καὶ ἡ φωνὴ ἐφαίνεται ὅτι κατέβαινον ἐξ οὐρανοῦ! Ἄχ! γενναῖον παιδίον! μετὰ πόσης χαρᾶς καὶ συγκινήσεως θὰ κατεφίλων τὸ εὐφύεστατον μέτωπόν σου!

Ὁ Κουπιᾶς ἦτο ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ βράχου καὶ ἐφώναζε «τὸν νοῦ σας, παιδιὰ!»

Ἐν ᾧ οἱ ἄλλοι συντροφοὶ τοῦ ἐκοιμῶντο, τὸ γενναῖον αὐτὸ παιδίον κατεγίνετο νὰ εὖρη μέσον σωτηρίας τῶν συντρόφων του. Ἀνερριχθὴ εἰς τὸν βράχον ὡς κισσός, κρτούμενος ἀπὸ τὰς μικρὰς ἐξοχαῖς τοῦ βράχου, ἐπήδησεν ἀπὸ κορυφῆς εἰς κορυφὴν, καὶ ὡς ἐκ θαύματος ἐφθασεν εἰς μέρος πλατὺ, καὶ ἀπ' ἐκεῖ τοὺς ἔρριψε τὴν κλίμακα.

Μετὰ πολλοὺς κόπους καὶ μάχους ἀνέβησεν εἰς τὸ πλατὺ μέρος τοῦ βράχου, ἀλλὰ ἐκεῖ ὁμοίως ἦτο τὸ τελευταῖον αὐτῶν καταφύγιον. Ἄλλη ἐλπίς σωτηρίας δὲν ὑπῆρχε· διότι ἂν ἀνέβαινον καὶ ἐκεῖ τὰ νερά, δὲν εἶχον πλέον πού νὰ καταφύγουν! Ἦτο ἄλλη μία κορυφὴ πολὺ ὑψηλὴ, ἀλλὰ δὲν ὑπῆρχε μέρος πλατὺ νὰ σταθοῦν, τὸ μέρος ἦτο ἀπόκρημνον, καὶ μόνον οἱ γλάροι εἶχον ἐκεῖ ἐπάνω τὰς φωλιὰς των.

Παντοῦ ἦτο θάλασσα! Παντοῦ ἦτο οὐρανός!

Ὁ ἀπέραντος Ὀκεανὸς ἐκυνήγει τὰ δυστυχῆ παιδιὰ, ὡς νὰ ἤθελε νὰ τα ἐκδιώξῃ καὶ ἀπὸ τὸ τελευταῖον αὐτῶν καταφύγιον.

Τὰ νερά ἀνέβαινον, καὶ μαζὶ μὲ τὰ νερά ἀνέβαινε καὶ ὁ Θάνατος!

«Παιδιά!» εἶπε τέλος ὁ Κουπιᾶς καὶ ἔκλαιε! «Παιδιά, οἱ γονεῖς μᾶς με ἀφῆσαν νὰ σας προσέχω, καὶ ἐγὼ ἔγινα αἰτία νὰ χαθῆτε! Φιλήτετέ με, ἀδελφίκα μου, καὶ συχωρᾶτέ με! ἤμαρτον! ἐγὼ εἶμαι αἰτία τοῦ θανάτου σας!»

Καὶ τὰ παιδιὰ ἔκλαιον καὶ ἔχυνον πύρινα δάκρυα!

«Ὅχι, Κουπιᾶ, ὄχι! δὲν φταῖς ἐσύ! Δὲν χανόμεσθε ἐξ αἰτίας σου! σὺ μάλιστα ἔβαλες ὅλα σου τὰ δυνατὰ νὰ μᾶς σώσῃς! Ἔλα, Κουπιᾶ; νὰ εἶ

φιλήσωμε, νὰ μᾶς φιλήσῃς, ἔλα, Κουπιᾶ μου, ἔλα!»

Καὶ τὰ παιδιὰ ἔκλαιον καὶ ἔχυναν πύρινα δάκρυα!

«Ἄχ! Στέφανε! ἄχ! Στέφανε! ἔλεγον τὰ παιδιὰ, τί ἤθελες νὰ ἔλθῃς μαζὶ μᾶς! Μὰ σὺ δὲν ἤθελες, ἐμεῖς σε ἐπήραμε ἔς τὸ λαιμὸ μᾶς!»

— Ἐγὼ εἶμαι ἡ αἰτία, ἐγὼ! ἔλεγεν ὁ Στέφανος.

Ἐγὼ τὴν ἔλυσα τὴ βάρκα!

Καὶ ὡς νὰ ἤθελον νὰ ἀποχαιρετίσουν τοὺς γονεῖς των, ἐστράφησαν πρὸς τὸ χωριὸν καὶ ἐφώναζον, ὡς νὰ ἦτο δυνατὸν νὰ τοὺς ἀκούσουν αἱ οικογενεῖαι των!

«Ἄχ! ἔχε ἡ γειά, πατέρα μου, ἄχ! ἔχε ἡ γειά, μητέρα μου! Πιεθαίνομα! δὲν θὰ τα ξαναδῆτε πῶς τὰ παιδιὰ σας!»

Καὶ τὰ νερά ἀνέβαινον, καὶ μαζὶ μὲ τὰ νερά ἀνέβαινε καὶ ὁ Θάνατος!

«Σωσέ μᾶς, Κουπιᾶ, σωσέ μᾶς!» ἐφώναζον καὶ τὸν ἐπερικύλιον ὡς τὰ μικρὰ πουλάκια περικυκλώνουν τὴν ἄρνητα!

«Μὴ με παρακαλῆτε ἐμένα, παιδιὰ! Τὸν Θεὸν πρέπει νὰ παρακαλέσωμε νὰ μᾶς σώσῃ!»

Καὶ μὲ φωνὴν τρέμουσαν ἀλλὰ σοβαρὰν ἀνεφώνησε:

«Σταυροκαπηθῆτε!»

Τὰ παιδιὰ ἔκαμαν τὸν σταυρὸν των μὲ καρδίαν συγκεκνημένην, ἔπειτα ἐστάθωσαν τὰς χεῖράς των καὶ ὁ Κουπιᾶς ἀπήγγειλε τὴν Κυριακὴν προσευχὴν τὴν ὁποίαν εἶχον μάθῃ εἰς τὸ σχολεῖον, καὶ τὴν ἔλεγον καθ' ἑσπέραν πρὶν πλαγιάσασιν:

Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς Οὐρανοῖς, ἁγιασθήτω τὸ ὄνομά Σου, ἐλθέτω ἡ βασιλεία Σου, γενηθῆτω τὸ θέλημά Σου ὡς ἐν Οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς. Τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δὸς ἡμῖν σήμερον, καὶ ἀφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν, ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν, ἀλλὰ ῥύσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ.

«Ἀμήν!» ἀνεφώνησαν τὰ παιδιὰ καὶ ἔτρεμεν ἡ φωνὴ των.

— Ὁ Θεὸς βοηθός! ἀνεφώνησεν ὁ Κουπιᾶς.

Καὶ τὰ νερά ἀνέβαινον, καὶ μαζὶ μὲ τὰ νερά ἀνέβαινε καὶ ὁ Θάνατος.

Ὁ ἄλμυρός ἀφρός τῶν κυμάτων ἐπιτύλιζε τὰ πρόσωπά των!

ΙΔ'

ΠΟΥ ΝΑ ΕἶΝΕ;

Τίς δύναται νὰ περιγράψῃ τὴν ἀγωνίαν καὶ τὸν φόβον τῶν παιδιῶν, τὰ ὁποῖα ἀπὸ ὥρας ἐπεφύμενον τὸ ἄγριον κύμα νὰ ἔλθῃ ἐπάνω εἰς τὸν Βράχον τῶν Γλαρῶν καὶ νὰ τα σαρώσῃ!

Ἄλλὰ καὶ τίς δύναται νὰ περιγράψῃ τὴν ἀγωνίαν καὶ τὸν φόβον τῶν γονέων, οἱ ὁποῖοι δὲν εἴδον πού εἶνε τὰ τέκνα των καὶ εἰ ἔβριναν!

Ἄλλὰ ἄς διηγηθῶμεν τὰ πράγματα ἐξ ἀρχῆς, δῆλα δὴ ἀπὸ τῆς στιγμῆς κατὰ τὴν ὁποίαν ἐξέπλευσε τὸ ἀνάτιον ἀπὸ τὸν λιμένα τοῦ χωριῦ, καὶ ἐξῆλθεν εἰς τὸ πέλαγος κυβερνιόμενον ὑπὸ τοῦ καπετὰν Κουπιᾶ.

Ἀφ' οὗ ἔλειψαν τὰ παιδιὰ, τὸ χωριὸν ἔμεινε ὀλιγὴν ὄραν ἦτυχον καὶ ἔρημον.

Ἡ κυρία Εἰρήνη, ὡς ἐθυμισθε, εἶχεν ἀποκοιμηθῆ εἰς τὴν σκιάν τῶν πεύκων, τὰ ὁποῖα ἐσκίαζον τὴν παραλίαν. Ὅταν ἐξύπνησε καὶ εἶδεν ὅτι ὁ υἱὸς τῆς ἔλειπε, δὲν ἐτόρμαξεν. Ἐτηκώθη, παρετήρησε δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ, καὶ ἐπειδὴ δὲν τον εἶδε πουθενά, ὑπέθετεν ὅτι κάπου θὰ ἦτο καὶ ἐπαιξε μὲ τὰ ἄλλα παιδιὰ τοῦ χωριῦ. Διότι καθ' ἡμέραν ὁ Στέφανος δὲν εἶχεν ἄλλην ἐργασίαν, παρὰ νὰ παίξῃ κάτω εἰς τὸν αἰγιαλόν, καὶ νὰ ἀναπνέῃ τὸν καθαρόν καὶ ζωογόνον ἀέρα τῆς θαλάσσης.

Ἐπῆγε λοιπὸν εἰς τὴν οἰκίαν τῆς, καὶ ὄλον τὸ ἀπόγευμα ἔμεινε ἡσυχος καὶ ἄνευρεομένη διάφορα σχέδια περὶ τῆς εὐτυχίας καὶ περὶ τοῦ μέλλοντος τοῦ Στεφάνου τῆς. Καὶ πού νὰ εἴξευρεν ἡ δυστυχῆς μήτηρ, ὅτι ἴσα ἴσα τὴν ὄραν ἐκείνην ὁ Ὀκεανὸς παρέσυρε τὸ μονάκριδόν τῆς τέκνον!

Περὶ τὴν ἑσπέραν ἐπνιγθὸν οἱ κάτοικοι τοῦ χωριῦ πάντες μόνον οἱ ἀλιεῖς ἔλειπον εἰς τὴν ἐργασίαν των, διότι αὐτοὶ ἤρχοντο πολὺ ἀργά τὸ χωριὸν πάλιν ἤρχισε νὰ γίνεταί ζωηρόν, καὶ νὰ ὑπάρχῃ ἡ συνηθισμένη ζωὴ καὶ κίνησις. Τὰ πάντα ἦσαν ὅπως πάντοτε, καὶ

μόνον αἱ φωναὶ καὶ ὁ θόρυβος τῶν παιδιῶν δὲν ἠκούοντο. Ἄλλὰ δὲν ἐφάνη κινῆσαι παράξενον εἰς τὰς μητέρας, διότι ἦσαν συνηθισμένοι καὶ εἴξευρον ὅτι τὰ σκυλλόπουλά των ἔκαμαν συχνὰς ἐκδρομὰς, καὶ ἐπνιγθόντες εἰς τὸ χωριὸν ἀκριδῶς τὴν ὄραν τοῦ φηγητοῦ. Καὶ πρέπει νὰ εἴξευρετε ὅτι τὰ ἀξιόλογα ταῦτα παιδιὰ ὅσον εἰσχινοῦντο τὰ βιβλία καὶ τὴν πλάκα των, ἄλλο τόσον ἠγάπων τὸ γαυσοθάκι των καὶ τὸ ξύλινον κουτάλι των καὶ ἔτρεχον ἔς τὰ τέσσερα εὐθὺς ὡς ἐθέρριζε τὴν κοιλίαν των ἡ πείνη! καὶ ἤρχετο εἰς τοὺς βύθωνάς των ἡ εὐωδία τῆς σούπας.

Ἦλθεν ἡ ὄρα τοῦ δείπνου, ἐκνώθη ἡ σούπα, τὰ παιδιάρια δὲν φαίνονται... Πρῶτον παράδοξον! ἄλλ' ὁμοίως αἱ μητέρες δὲν ἠπόρησαν, διότι ἦσαν συνηθισμένοι εἰς τὴν ἀπουσίαν τῶν ἀνδρῶν καὶ τῶν παι-

διῶν των: Αἱ! κάπου θὰ εἶνε καὶ ὁ ἔλθουν, εἶπει ἀπὸ ἡλιγάκι.

Ἄλλὰ ἡ κυρία Εἰρήνη, ἡ μήτηρ τοῦ Στεφάνου, ὡς εἶδεν ὅτι ὁ υἱὸς τῆς δὲν ἦλθε τὴν ὁρισμένην ὄραν, ἐξῆλθεν εἰς τὴν ὁδὸν καὶ ἐφώναζε τὸ ὄνομα τοῦ Στεφάνου τῆς. Ἦτο πολὺ τεταραγμένη, καὶ αἱ ἄλλαι γυναικὲς καθὼς ἤκουσαν τὰς φωνὰς τῆς, ἔτρεξαν νὰ τὴν καθουσχάσουν.

«Δὲν εἶνε τίποτα, κυρία μου,» ἔλεγον αἱ χωρικοὶ πρὸς τὴν κυρίαν Εἰρήνην. «Κάπου θὰ εἶνε μαζὶ μὲ τὰ παιδιὰ μᾶς καὶ ὅπου καὶ ἂν εἶνε θὰ φανοῦν.»

Ἄλλ' ἡ κυρία Εἰρήνη δὲν ἤθελε νὰ ἀκούσῃ τίποτε, καὶ ἦτο ἀπαρηγόρητος.

«Ὁ Στεφανάκης εἶνε μαζὶ μὲ τὰ παιδιὰ μᾶς καὶ αὐτὰ τον προσέχουν, καὶ δὲν ἔχει κανένα φόβον, κυρία μου,» ἔλεγον αἱ γυναικὲς. «τὰ παιδιὰ μᾶς δὲν μποροῦν νὰ χαθοῦν, τὰ ξέρουν ὅλα τὰ κατατόπια, κυρία μου.»

— Ὅπου καὶ ἂν εἶνε θὰ φανοῦν.

Ἐν τούτοις ἐνύκτωσε καὶ τὰ παιδιὰ δὲν ἐφαίνοντο. Τώρα ἤρχισαν καὶ οἱ χωρικοὶ νὰ βλέπουν τὰ πράγματα δεινά.

Ἡ κυρία Εἰρήνη δὲ μὴ βωτῶτε, δὲν ἠδύνατο νὰ τὴν κρατήσουν. Ἦθελε καὶ καλὰ νὰ τρέξῃ εἰς ὄλην τὴν παραλίαν νὰ εὖρη τὸν υἱὸν τῆς.

Μετὰ πολλὰ κατῳρθωσαν νὰ τὴν καταφέρουν, ἀφ' οὗ ὑπέσχεθησαν εἰς αὐτὴν νὰ ὑπάγουν εἰς τὰ πλησίον χωρία νὰ ἐξετάσουν.

Διάφοροι λοιπὸν χωρικοὶ ἐξεκίνησαν, καὶ οἱ κάτοικοι πάντες κατέβησαν κάτω εἰς τὸν αἰγιαλόν καὶ ἐπερήμενον ἕως ὅτου ἐπαυλῶν οἱ ἀπεσταλμένοι καὶ φέρουν καμμίαν καλὴν εἴδησιν.

Ἐκεῖ δὲ διὰ νὰ περάσῃ ἡ ὄρα ἔλεγον διαφόρους βριλλίας, καὶ ἔκαμαν διαφόρους ὑποθέσεις, χωρὶς νὰ κατορθώσουν νὰ εὖρουν τὴν ἀλήθειαν.

Αἱ μητέρες ἐκ διαλειμμάτων ἐξέφραζον τὴν ἀγανάκτησίν των κατὰ τῶν ἀνοήτων παιδιῶν, καὶ κάθε μία ἔρριπτε τὴν αἰτίαν εἰς τὸν υἱὸν τῆς ἄλλης. Φαντασθῆτε δὲ πλέον τί του ἔψαλαν τοῦ Κουπιᾶ! διότι, ὡς ἐθυμισθε, εἰς αὐτὸν εἶχον παραγγεῖλη νὰ τα προσέχῃ.

Ἀφῆνης, οἱ χωρικοὶ ἐν ᾧ συνωμίλων, ἤκουσαν μίαν νεκρὴν ὁμοίαν, χάρ χαρ χαρ! χάρ χαρ χαρ! ἀπράλλακα ὅπως φωνάζει ὁ ἰνδικὸς ὄρνις ὅταν του σφυρίζουν. Ἰντρομοὶ αἱ γυναῖκες ἐκύτ-

« ἈΛΛΑ ΡΥΣΑΙ ΗΜΑΣ » (Σελ. 114)

ταξάν η μία την άλλην και εσταυροκοπήθησαν: « Παναγία Δέσποινα! » ανέφώνησεν η μήτηρ του Μαρτίου, « καλέ δέν τον ακούτε; τον Πιπιά! ο Πιπιάς γελά, κακό προμήνυμα! »

ΙΕ'

Ο ΠΙΠΙΑΣ

'Αλλά τίς ήτο ο Πιπιάς, του οποίου ο γέλωσ είχε την δύναμιν να κατατρομάζη τους ανθρώπους; Κανείς δέν είξευρε «πόθεν προετ' η σκούφια του». Πότε έφάνη κατά πρώτην φοράν εις το χωρίον; 'Εκ κόματα του 'Ωκεανού τον έρριψαν έξω; Πόθεν ήρχετο; Πού έγεννήθη; Πώς έμεινε και έγκατεστάθη εις το χωρίον; Διατί τον ιονόμαζον Πιπιάν;

Πάσαι αύται αι περίεργοι έρωτήσεις έμειναν και θα μείνουν δια παντός έρωτήσεις άνευ άπαντήσεων.

Το μόνον βέβαιον είναι ότι ουδείς ποτε ήλθε να ζητήσει τον Πιπιάν, να έρωτήσει τί γίνεται, τί κάμνει.

Ο Πιπιάς ήτο κωφάλαλος, ανάπηρος, σχεδόν βλάξ, είχεν επάνω του όλας τας άσχημίας, ως να τον είχε καταρασθή η Φύσις.

Ουδείς ήδύνατο να είπη την ήλικίαν του, διότι η βλακεία και η δυσμορφία δέν έχει ήλικίαν. Όπως ήτο την πρώτην φοράν ότε τον έγνώρισαν, άπαράλλακτος ήτο και κατά την εποχήν καθ' ην συνέβησαν όσα διηγούμεθα.

'Αν τον έδλέπετε τον Πιπιάν, ήθέλετε αισθανθή πολλήν άηδίαν, και πολλήν λύπην. Τα άθλια ράκη τα όποια μόλις έσκέπαζον την γυμνότητά του, τα χονδρά χείλη του, το ζωώδες πρόσωπόν του και το βλακώδες βλέμμα του, οι στραβοί πόδες του, αι μακριά και δασέα χείρες του, αι όποιαι έφθανον ως κάτω εις τον μεγάλην δάκτυλον των ποδών του, το σπανόν και ρυπαρόν γένειόν του και η άκτένιστος και ρυπαρά κάμη του, πάντα ταύτα τον έκαμνον και άηδῆ και άγριον.

Περιεφέρετο εις τα περίε χωρία, αλλά τον σταθμόν του τον είχε στήση εις το χωρίον Πούλιγγον,

είτε διότι του ήρσεκε περισσότερο, είτε διότι οι χωρικοί δέν τον επέιραζον πολύ. Και έπειδή ψυχῆ δέν παρεπονέθη ποτέ έναντίον του, η άστυνομία τον άφινε να γυρίζη, άργός, έν ή, καθώς είξεύρετε, η άστυνομία καταδιώκει όσους δέν έχουν καμμίαν έργασίαν.

Ο Πιπιάς το μόνον θέρος έκοιμάτο έξω εις τους βράχους του αιγιαλού, τον δέ χειμώνα εις τους στάβλους των χωρικών. Η τροφή του ήτο ξηρά κομμάτια άρτου των όποια έσύναζε περιερχόμενος από θύρας εις θύραν, και διάφορα θαλασσινά, τα όποια εύρισκεν εις τα ρηγά. Πολλάκις, όταν ήθελεν επίτύχη πολλάς καρίδας, τας επώλει και έκέρδαινεν όλίγα λεπτά.

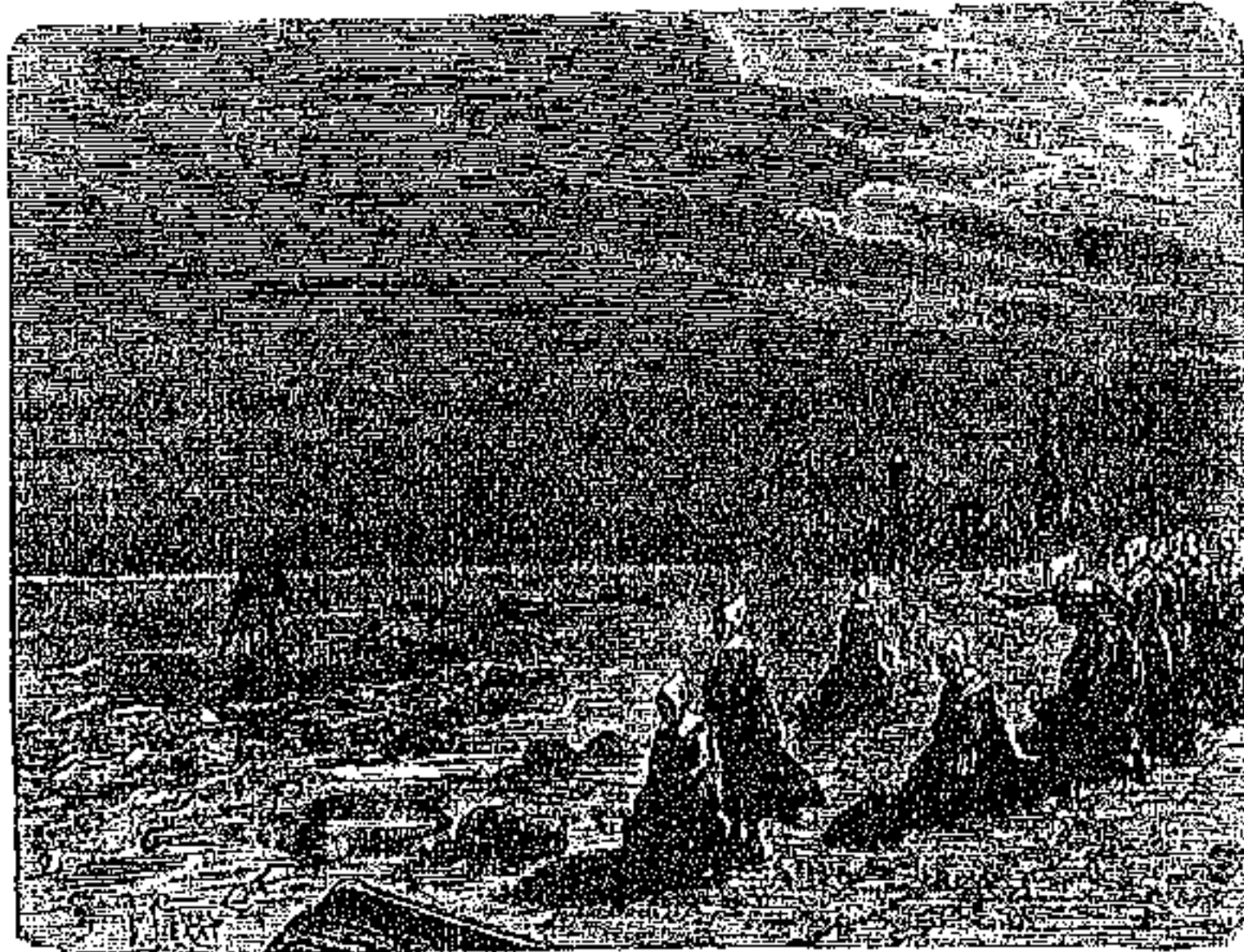
Συνήθως ήτο κάτω εις τον λιμένα, και έβοήθει εις την φόρτωσιν και την εκφόρτωσιν των πλοίων, και έκαμνε διάφορα θελήματα, παρηκολούθει τους άλι-

εις και τους έδοήθει να σύρωσι τα δίκτυα.

Το άθλιον τουτο τέρας ήτο φεύ! η φρίκη, ο φόβος και ο τρόμος, η διασκέδασις και ο περίγελως όλου του χωρίου. Οι σκύλοι όταν τον έβλεπον δέν είχαν ήσυχίαν και έγρυζον, τα μικρά μικρά παιδία όταν τον έβλεπον από μακράν έτρεχον και εκρύπτοντο εις τα γόνατα των μητέρων των.

Και όταν εκλαιον η εκαιμον άταξίας, τα έφοβέριζον ότι θα έλθη να τα πάρη ο Πιπιάς, και εύθως ήσύχαζον. Τα μεγαλύτερα παιδία τον εκυνήγουν και τον έγιοιχαίζον και τον έλιθοβόλουν. Τον εσταύρωνον όλην την ήμέραν τα άσυλλόγιστα παιδία. Νέοι και γέροντες, μικροί και μεγάλοι «του έθαζαν τα έφτά καρφία», και το τεμάχιον του ξηρού άρτου το όποϊόν του έδιδον, και αυτό «του το έδοζαν από τη μύτη!» Και έπειτα πως θέλετε να μη γίνη ο Πιπιάς κακός;

Ο Πιπιάς ήτο μιν κακός, αλλά δέν επέιραζε κανένα. Το μίσος το όποϊόν είχε συναχθή εις την καρδίαν του, το έφύλαττε, και μόνον όσάκις συνέβαινε κανέν δυστύχημα, τότε έχαιρε και η χαρά του ήτο άπερίγραπτος. Ποτέ του δέν επήρε μιαν βελόνην, ουδέ εκτύπησέ ποτε τα παιδία τα όποια τον επέιραζον και τον έδασάνιζον, άλλ' όμως, έν ήθελε τύχη να καταποντισθή πλοίαριον, η πυρκαϊά να άποτε-

« ΠΟΥ ΝΑ ΕΙΝΕΙ... » (Σελ. 114)

φρώση ύποστατικόν, η γάλαζα να άφανίση τα σπαρτά, έν η πάντες οι χωρικοί ήσαν καταλυπημένοι, μόνος ο Πιπιάς έξεκαρδίζετο από τα γέλια, και τα γέλια του ώμοίαζον με τον κρότον τον όποϊον κάμνει το πριόνιον όταν σχίζη πέτραν χάρχα ρχαρρρ! χάρχα ρχαρρρ! και ήκούοντο από την μιαν άκραν του χωρίου εις την άλλην. Κατ' αυτόν τον τρόπον είξευρε να εκδικηται την άδικίαν της φύσεως και την σκληροκαρδίαν των ανθρώπων, και καθώς οι άνθρωποι έγέλων δια την δυστυχίαν του, άπαράλλακτα και αυτός έξεκαρδίζετο δια τας συμφοράς των.

'Αφ' ότου ήλθεν εις το χωρίον η κυρία Ειρήνη, έβελτιώθη όλιγον η άθλία κατάστασις του ταλαιπώρου τουτου πλάσματος. Ότε τον είδε κατά πρώτον, συνεκινήθη πολύ και τον έλυπήθη.

Όποτε συνήγα τον Πιπιάν κάτω εις τον αιγιαλόν, αντί να τον παρατηρή ως άξιοπερίεργον τέρας η να στρέψη άλλοι το πρόσωπόν της από άηδίαν, τον έβλεπε με πολλήν συμπάθειαν, και το πεντάλεπτον το όποϊόν του έρριπτε, το συνώδευε πάντοτε με το θεϊον μειδίωμα της φιλανθρωπίας και της προς τον πλησίον αγάπης.

Συχνότατα έδιδεν εις τον Στέφανον το πεντάλεπτον, και ο Στέφανός το έδιδεν εις τον Πιπιάν. Το έκαμνε δε τουτο, διότι έπίστευε πολύ όρθως, ότι η έλεημοσύνη όταν την δίδει η χείρ μικρού παιδίου, γίνεται εύαρεστοτέρα εις τον Θεόν και γλυκυτέρα εις τον ελεούμενον. Κατ' άρχάς ο Στέφανός τον έφοβείτο και τον άπεστρέφετο' αλλά κατ' όλιγον έλαβε θάρρος και έδιδε την έλεημοσύνην του μετά μεγάλης προθυμίας και χαράς. Ούτω πως το καλόν τουτο παιδίον έσυνήθιζεν εξ άπαλών όνύχων να πράττη το ισρώτατον των καθηκόντων, και έμάνθχνε να σέβεται

τον όμοϊόν του όσον και αν είχε δυσμορφος, να άναγνωρίζη τον Δημιουργόν του, να τον αγαπά και να τον ύπηρετῆ, περιποιούμενος και αύτα ακόμη τα άθλιώτατα πλάσματα Του.

Ημέραν τινα ο Πιπιάς, έν η έφόρτωνεν έμπορεύματα κάτω εις τον λιμένα, έπλάκωσε τον δάκτυλον της δεξιῆς χειρός του και τον έκαμνε έλεεινόν. Ο κακόμοιρος ο Πιπιάς εκράτει τον δάκτυλόν του και έτοεχεν ως τρελός επάνω κάτω, και έφώναζεν άγρια από τους πόνους τους φρικτούς. Η κυρία Ειρήνη έτυχε να είναι περίπατον προς εκείνο το μέρος, και ο Πιπιάς επέρασεν από πλησίον της. Καθώς την είδεν, εστάθη και της έδειξε τον δάκτυλόν του εις έλεεινήν κτάστασιν.

Η κυρία Ειρήνη συγκινηθεΐσα, ένευσεν εις τον Πιπιάν να την ακολουθήση, και επανήλθεν εις την οίκίαν της πρό της ώρας, πριν τελειώση τον περίπατόν της, χάριν του δυστυχούς κωφάλαλου.

Πῶς φρόνιμος οικογενειάρχης πρέπει να έχη εις την οίκίαν του πρόχειρα φάρμακα, δια να δύναται να προλαμβάνη το κακόν έως ότου έλθη ο ιατρός, αν είναι ανάγκη να τον προσκαλέσουν. Λοιπόν και η κυρία Ειρήνη, ως καλή και φρόνιμος οικοδέσποινα, είχε πρόχειρον μικρόν φαρμακείον. Όπως δε πάσα μητηρ πρέπει να είξεύρη να επιδένη και να άλλάζη πληγῶς, τραύματα και μώλωπας, έπλυνε με ύδιον χλιζρόν την πληγήν, έβχαλεν εις τον τόπον του τον όνυχα, και εκόλλησε τα κρέατα τα όποια ήσαν κομμάτια κομμάτια, και έδεσε τον δάκτυλον με πολλήν έπιδεξιότητα. Είς την φιάνθρωπον ταύτην πράξιν ήτο παρών και ο Στέφανος, και έβοήθησε μάλιστα την μητέρα του μετά χαράς. Τοιαύτα καλά μαθήματα δίδουν αι καλαι μητέρες εις τα τέκνα των.

[«Επειτα-συνέχεια.»]

« Ο ΠΙΠΙΑΣ ΓΕΛΑ » (Σελ. 116)

Η ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ ΤΗΣ ΜΙΚΡΑΣ ΑΓΛΑΪΑΣ

Ἡ Ἀγλαΐα εἶνε πολὺ καλὴ κόρη, πηγάζει τακτικὰ εἰς τὸ σχολεῖον καὶ εἶνε ἐπιμελεστάτη. Ἐχει καὶ ἄλλο ἓν προτέρημα, ἀγαπᾷ καὶ λυπάται τοὺς πτωχοὺς.

Ἡ Ἀγλαΐα ἔχει κ. ο. υ. π. α. ρ. ἄ. ν. καὶ βάζει τὰ χρήματά της ἐπὶ τὸ ὅποιόν τῃ δίδουν κάποτε ὁ πατέρας της καὶ ἡ μητέρα της. Δὲν ἐξοδεύει αὐτὰ οὔτε εἰς τὰ γλυκὰ οὔτε εἰς τὰ παιγνίδια, τὰ φυλάττει διὰ τοὺς πτωχοὺς καὶ δι' αὐτοὺς μόνον τὰ ἐξοδεύει.

Μίαν ἡμέραν ἤκουσε τὴν κυρὰ Νικόλαινα τὴν γεϊτόνισσάν των νὰ λέγῃ εἰς τὴν μητέρα της ὅτι ὑποφέρει πολὺ ἀπὸ δυστυχίαν διότι ὁ υἱὸς της εἶνε εἰς τὴν ἐπιστρατείαν, καὶ ὅτι ἀπὸ τὴν δουλειὰ που κάμνει μὴνῆ της δὲν κερδίζει πολλὰ χρήματα διὰ νὰ ζῆ τὰ παιδιὰ της καὶ νὰ πληρώσῃ καὶ ἐνοίκιον, καὶ πολλὰς βραδίαις κοιμᾶται νηστικῶς.

Ἡ Ἀγλαΐα, ἅμα ἤκουσε τοὺς πικρὰς αὐτοὺς λόγους τῆς Νικόλαινας, ἐλυπήθη πολὺ καὶ ἐπλησίασεν εἰς τὴν μητέρα της· παρετήρει αὐτὴν μίσα εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς της ὡπὸν νὰ ἤθελε νὰ μάλῃ ἂν ἐλυπήθη καὶ ἡ μητέρα της τόσο πολὺ ὅσον καὶ ἡ Ἀγλαΐα. Καὶ, ὅταν εἶδεν ὅτι ἐδύλακε καὶ ἔδωκεν ἓν εἰκοσιπεντάδραχμον εἰς τὴν κυρὰ Νικόλαινα, τὴν ἐνηγκαλίσθη, τὴν ἐφίλησε καὶ τῇ εἶπε:

— Ὡ! εἶσαι καλὴ πολὺ καλὴ, μητέρα μου!

Δὲν τῇ εἶπεν ὅμως ἐκεῖνο τὸ ὅποιον ἐσκέφθη αὐτὴν τὴν στιγμὴν. Ὅταν ἡ κυρὰ Νικόλαινα ἔφυγε, ἡ Ἀγλαΐα εἰσῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιόν της, παίρνει τὸν κουμπάρῃν της, ἀδιέζει τὰ χρήματα καὶ τὰ μετρά. Ἦσαν πέντε δραχμαὶ μόνον. Εἶνε ὀλίγα εἶπεν ἡ Ἀγλαΐα καθ' ἑαυτήν. Ἐξάρσα, τῆς ἦλθε μὴν ἰδέα: νὰ κάμῃ τὰς πέντε τῆς δραχμὰς εἰκοσι πέντε, πενήντα, ἕκατὸ καὶ ἔπειτα νὰ τὰς δώτῃ τῆς Νικόλαινας.

Ἀλλὰ πῶς θὰ ἐκατέρωθωνε τοῦτο; Νὰ ζητήσῃ ἀπὸ τὸν πατέρα της ἢ τὴν μητέρα της διόλου δὲν το ἐφάντασθη, διότι τότε ἡ ἀγαθοεργία δὲν θὰ ἦτο ἰδική της.

Ἐδωκε λοιπὸν τὰς πέντε δραχμὰς εἰς τὴν μητέρα της καὶ τὴν παρεκάλει νὰ της αγοράσῃ κινδῶ καὶ μαλλικὶ διὰ νὰ κάμῃ ἓν ἐργόχειρον. Ἡ μήτηρ τῆς

Ἀγλαΐας ἐχάρη πολὺ διὰ τὴν προθυμίαν της. Ἦσαν ὅμως περισσότερον θὰ ἔχαιρεν ἓν ἐμάντευε τί ἤθελε νὰ κάμῃ αὐτὸ τὸ ἐργόχειρον ἢ Ἀγλαΐα της.

Ὅταν ἐτελείωσε τὸ ἐργόχειρον, ἡ Ἀγλαΐα το ἔδωκεν εἰς τὴν μητέρα της καὶ τὴν παρεκάλει νὰ ἀκούσῃ κατὰ τὸ ὅποιον ἐφύλαττεν εἰς τὴν καρδίαν της ὡς ἱερὸν μυστικόν!

Ἀφοῦ πρῶτὰ τὴν ἐφίλησε, τῇ λέγει:

— Ἀγαπητὴ μου μητέρα! ἤθελα νὰ δώσω καὶ ἐγὼ τὰ λεπτὰ μου εἰς τὴν κυρὰ Νικόλαινα, ἀλλὰ ἐντρέπηκα γιατί ἦσαν ὀλίγα, ἐκέντησα λοιπὸν αὐτὸ τὸ ἐργόχειρον ἐπίτηδες διὰ τὴν πτωχὴν γυναικα.

— Καλὰ! καὶ τί θὰ το κάμῃ τὸ ἐργόχειρον ἡ κυρὰ Νικόλαινα; εἶπεν ἡ μητέρα της.

Ἡ Ἀγλαΐα ἐστενοχωρεῦθη πολὺ, διότι ἡ μητέρα της ἔκαμε πῶς δὲν τὴν ἐνόησε, καὶ τῇ εἶπε:

— Καλὴ μου μητέρα! μὲ τὸ ἐργόχειρόν μου θὰ συνάξω λεπτὰ. Ἐπειδὴ θὰ ὑπάγετε εἰς τὴν ἐσπερίδα τῆς κυρίας Παπαχρήστου, θὰ σας παρακαλέσω νὰ πάρετε καὶ τὸ ἐργόχειρόν μου διὰ νὰ το βάλετε εἰς τὸ λαχείον καὶ τὰ χρήματά που θὰ συνάξετε νὰ τὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν κυρὰ Νικόλαινα.

Ἡ μητέρα τῆς Ἀγλαΐας συνεκινήθη διὰ τὴν καλὴν ιδέαν τῆς μικρᾶς κόρης της καὶ ἦτο εὐτυχεστάτη διότι ἡ Ἀγλαΐα της εἶχε τοιαῦτα αἰσθήματα.

Καὶ διὰ τὴν εὐχαριστήσῃ ἡ μητέρα της καὶ νὰ τῇ δείξῃ ὅτι αἱ καλαὶ πράξεις ἀνταμειβονται, ἀπεφάσισε νὰ πάρῃ τὴν Ἀγλαΐαν εἰς τὴν ἐσπερίδα καὶ νὰ προτείνῃ μόνῃ της τὸ λαχείον εἰς τὰς κυρίας καὶ τοὺς κυρίους.

Ὅλοι οἱ προσκεκλημένοι εἰς τῆς κυρίας Παπαχρήστου συνεκινήθησαν ἅμα ἤκουσαν τὴν εὐγενῆ πρᾶξιν τῆς μικρᾶς Ἀγλαΐας καὶ συνετέλεσαν νὰ συνάξῃ, διὰ τοῦ λαχείου της, ἀρκετὰ χρήματα.

Συνέλεξεν ὀγδοήκοντα δραχμὰς τὰς ὁποίας ἐπέγγε, τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν, εἰς τῆς κυρίας Νικόλαινας ἢ ὅποια τὴν εὐχαρίστησε πολὺ καὶ τὴν εὐχάρηθῃ νὰ εἶνε πάντοτε καλὴ καὶ νὰ τὴν μιμηθοῦν καὶ ἄλλα κοριτσάκια διὰ νὰ βοηθήσουν τὰς ἀπόρους οἰκογενείας.

ΜΙΑ ΜΗΤΗΡ

Η ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ

(ΕΚ ΤΟΥ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ ΜΙΑΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΣΣΗΣ)

Ὅταν ἤμην μικρὸν κοράσιον οἱ γονεῖς μου συνείθιζον νὰ πηγάζουν τὸ θέρος εἰς τὸ χωριὸν τοῦ πατρός μου· εἶμεθα δὲ πολὺ εὐχαριστημένοι, ἀνεπνέομεν καθαρὸν καὶ ὑγιεινὸν ἀέρα καὶ ἐπερνούσαμεν ζωὴν ἀπλοϊκὴν καὶ ἡσυχον.

Ἐκεῖ, διὰ νὰ μὴ λησμονήσω ὅσα εἶχα μάθει εἰς τὸ σχολεῖον τῆς πρωτευούσης, μὲ ἔστειλλαν εἰς τὸ σχολεῖον μιᾶς δυστυχοῦς γραιίας, ἢ ὅποια ἦτο πεσοῖ καὶ κόκκαλον· ἔλεγαν ὅτι εἰς τὸν καιρὸν τῆς εἶχε μεγάλην περιουσίαν, τὴν ὁποίαν ἔκαμε γυαλιὰ καρφιά ὁ ἄσωτος υἱὸς της, ὅστις καὶ τὴν εἶχε καταντήσει εἰς τοιαύτην κατάστασιν. Τὴν πρώτην ἡμέραν ὅπου εἶχα ὑπάγῃ εἰς τὸ σχολεῖον της, ἡ μήτηρ μου εἶχε βάλῃ εἰς τὸ καλάθι μου μίαν μεγάλην φέταν λευκοῦ ψωμοῦ καὶ ἓν ὠραῖον σταφύλι. Ὅταν ἦλθον αἱ ἔνδεκα ἡ κυρία Μαγδαληνὴ μὰς ἔδωκε τὴν ἄδειαν νὰ γευματίσωμεν.

Αὐτῇ, ἡ κακομοίρα, ἤνοιξε τὸ συρτάριον τοῦ σκυλοκοφαγωμένου τραπέζου της καὶ ἐξέβαλε μίαν κώχην μαύρου ψωμοῦ, τὸ ὅποιον ἦτο τόσο ξηρὸν καὶ σκληρὸν ὡστε θὰ το ἐνόμιζες ἀπὸ ξύλον. Ἐγὼ ἐλυπήθην πολὺ, ἐπειδὴ δὲ εὐρισκόμην πλησίον της, δὲν ἐτολμούσα νὰ ἐκβάλω ἀπὸ τὸ καλάθι μου τὸ λευκὸν ψωμὶ καὶ τὸ ὠραῖον σταφύλι. Μοῦ ἐφαίνετο ὅτι ἅμα ἔβλεπε τὰ ὠραῖα ἐκεῖνα πράγματα θὰ ἐλυπεῖτο πολὺ, καὶ θὰ ἐνθυμεῖτο τοὺς καλοὺς χρόνους τῆς εὐτυχίας της.

Διὰ μιᾶς μοῦ ἦλθε μίαν παιδικὴν ἰδέαν. Ἐκλείσα τὸ καλάθι καὶ ἐπήρα τὸ βελονάκι μου.

— Διατί δὲν τρώγεις; μὲ ἠρώτησεν ἡ κυρία Μαγδαληνὴ.

— Ἔμαι δυσηρεστημένη μὲ τὴν θεῖαν μου, ἀπήνησα χωρὶς νὰ σηκώσω τὴν κεφαλὴν μου.

— Διατί; μήπως διότι δὲν σου ἔδωκε τί νὰ φάγῃς;

— Κάθε ἄλλο! κῦττα ἐδῶ! καὶ ἐξέβαλα τὸ πρόγευμά μου ἀπὸ τὸ καλάθι. Ἀλλὰ διότι, ὅταν εἶμαι

εἰς τὴν ἐξοχὴν, μοῦ ἀρέσει πολὺ νὰ τρώγω μαῦρον ψωμὶ ἀπ' αὐτὸ που τρώγουν οἱ χωρικοί. Μοῦ φαίνεται τόσο νόστιμο! Καὶ ὅμως ἡ θεῖα μου μοῦ δίδει κάθε ἡμέραν ἄσπρο, σάν νὰ το κάμῃ ἀπὸ πείσμα.

— Ἰσως ἔτσι θέλει ἡ μητέρα σου, εἶπεν ἡ διδασκάλισσα.

— Ἡ μητέρα μου; ἀπήνησα μὲ ζωηρότητα. Ὡ! ἡ μητέρα μου δὲν φροντίζει δι' αὐτὰ τὰ πράγματα. Ἐἴμαι γερὴ καὶ με ἀγαπᾷ τόσο ὡστε μοῦ δίδει νὰ τρώγω ὅτι μοῦ ἀρέσῃ.

Ἡ κυρία Μαγδαληνὴ εἶχε γίνῃ κατακόκκινη καὶ περιστρέφε τὸ μαῦρό της ψωμὶ εἰς τὰ χεῖρια ὡς νὰ μὴν ἤξευρε τί νὰ κάμῃ.

— Ὅχι, δὲν θὰ το φάγω, ἐξηκολούθησα· ἂν δὲν φάγω μίαν ἡμέραν δὲν θ' ἀποθάνω.

— Ἄν δὲν ἦτο τὸ δικό μου τόσο ξηρὸ... ἐφέλισην ἡ γραῖα.

Δὲν τὴν ἀφῆκα νὰ τελειώσῃ.

— Ὡ! σὲ παρακαλῶ, κάμε μου τὴν χάριν ν' ἀλλάξωμε τὰ ψωμιά μας, εἶπον κατευχαριστημένη καὶ χωρὶς νὰ τῇ δώσω καιρὸν ν' ἀπαντήσῃ ἐπήρα τὸ ἰδικόν της καὶ τῇ ἔδωκα τὸ ἰδικόν μου.

Ἔμεινε τὸ σταφύλι· ἀλλὰ εἶχα πάρῃ πλέον θάρρος.

— Ξεῦρεις τί εὐμορφά που εἶνε τὰ σταφύλια τοῦ ἀμπελιοῦ μας, τῇ εἶπα δώσασα εἰς αὐτὴν τὸ ἡμῶν. Θὰ τῇ το ἔδωκα ὅλον, ἂν δὲν ἐφοβούμην μὴ τὴν προσβάλω.

Ἐγὼ δὲ, θὰ το πιστεύσετε, παιδιὰ; ἐγὼ ἔφαγα τὸ ξηρὸν καὶ μαῦρον ἐκεῖνο ψωμὶ μὲ μεγάλην ὄρεξιν. Καὶ ἀπ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν ἡ μητέρα μου ἤρχισε νὰ λέγῃ εἰς τὰς φίλας της:

— Μοῖ φαίνεται ἀπίστευτον, ἓνα κοριτσάκι σάν τὴν Σοφίαν μου νάχῃ τέτοια ὄρεξι· φαντάσου, διὰ τὸ γεῦμα της πέρνει μισὴ ὀκτ' ψωμὶ κάθε ἡμέρα!

Τὸ μαῦρον ψωμὶ τῆς γραιίας μοῦ ἐφαίνετο πολὺ, πολὺ νόστιμον!

ΣΑΡΡΩ ΔΗΛΛΑΗ

ΤΟ ΟΝΕΙΡΟΝ ΕΝΟΣ ΞΥΛΟΚΟΠΟΥ

Ἐντὸς πυκνοῦ δάσους ξυλοκόπος τις ἔκοπτε μίαν μεγάλην ὄρῃν· εἰς κάθε κτύπημα τοῦ πελέκεώς του ἐστάναζε καὶ ἔλεγε:

— Ἴτι μαύρη τύχη εἶνε ἡ δική μου! Ἴτι βάσανα ὑποφέρομεν ἡμεῖς οἱ πτωχοὶ διὰ νὰ βγάλωμε τὸ ψωμὶ μας! Ἀχ! πόσον ἤθελα νὰ μὴν πλούσιος!

Τὴν στιγμὴν κατὰ τὴν ὁποίαν ἔλεγε τὰς λέξεις ταύτας, εἰς νέος μὲ ξανθὰ μαλλιά καὶ ἀσημένια ἐνδύματα παρουσιάσθη ἐνῶπιον τοῦ ξυλοκόπου.

— Γεῖά σου, καλὲ ἀνθρώπε, τῇ εἶπε· ζήτησέ μου ὅ,τι θέλεις καὶ θὰ σοῦ το δώσω ἀμέσως.

Ὁ χωρικός κατ' ἀρχὰς ἔμεινεν ἀλαλος ἀπὸ τὴν συγκίνησιν του· ἐν τούτοις ταχέως ἀπεφάσισε τί νὰ ζητήσῃ κύψας λοιπὸν μὲ σεβασμὸν ἐμπρὸς του, ἀπήνησε:

— Ἀφ' οὗ, εὐγενέστατε, θέλεις νὰ μου κάμῃς καλοσύνην· σὺ παρακαλῶ, ὅ,τι ἐγγίζω ἀπὸ τῶρα καὶ εἰς τὸ ἐξῆς, νὰ γίνεται χρυσάφι.

Ὁ ξένος ἤγγισε τὸν χωρικὸν μὲ τὴν μαγικὴν τοῦ ράβδου καὶ μειδιῶν τῷ εἶπε:

— Ἐπιπρομοῦσα νὰ ζητήσης ἄλλο τίποτε· μολα-
ταῦτά σοι δίδω ὅτι ἐζήτησες.

— Δόξα σοι ὁ Θεός! ἀνέκραξεν ὁ χωρικός· νὰ
που ἔγινε τέλος πάντων πλοῦσιος!

Ἀμέσως δὲ ἐδοκίμασε τὴν νέαν τοῦ δύναμιν. Μό-
λις ἤγγιζε κλάδον τινα δρυὸς καὶ ἐθραύετο ἀπὸ τὸ
βάρος τῶν βελάνων καὶ τῶν φύλλων τὰ ὅποια με-
ταβάλλοντο εἰς χρυσόν.

— ὦ θαῦμα! ὦ εὐτυχία! ἀνέκραξεν ὁ χωρικός·
τρέγω εἰς τὸ σπίτι μου ἀμέσως· ἄλλοι τώρα ἄς δου-
λεύουν. Ἐγὼ τώρα ὄχι τρώγω ὄλο ψητὸ τοῦ φούρνου
καὶ ὄχι πίνω ὄλο ὠραῖο κρασί. Αὐτὸ τὸ κομμάτι
τοῦ ψωμοῦ ὄχι εἶνε τὸ τελευταῖο ποῦ βάζω εἰς τὸ
στόμα μου ὅπως καὶ αὐτὸ τὸ νερό.

Λαμβάνει τότε τὴν μικρὰν τοῦ στάμνου καὶ ἐτοι-
μάζεται νὰ πῆ... Ἀλλά... τί συμβαίνει λοι-
πόν;... Τί βραβεῖα που εἶνε! Πῶς λάμπει τὸ νε-
ρόν! Ἄ!... τὸ νερόν ἔγινε χρυσός; Οὔτε μία
σταγὼν δὲν ἔμπορεῖ νὰ τρέξη!...

Ὁ ξυλοκόπος προσπαθεῖ νὰ δαγκάσῃ τὸ ψωμί.

του ἀδύνατον! σπάνει σχεδὸν τοὺς ὀδόντας του, διότι
καὶ τὸ ψωμί ἔπαθε τὴν ἴδιαν μεταμόρφωσιν!

— ὦ! ἀναφωνεῖ τότε ὁ χωρικός, τί δυστυχία!
τί ὄ! ἀπογίνω, ἂν ἔχω χρυσάφι διὰ νὰ τρώγω καὶ
νὰ πίνω; Καλλίτερα νὰ ἔχω ψωμί καὶ νερόν!...
Ἴδου ποῦ με ἔφερε ἡ ἀγάπη τοῦ πλοῦτου! Ἰκεῖνό
που ἐνόμιζα ὡς μεγαλειτέραν μου εὐτυχίαν αὐτὸ θὰ
προξενήσῃ τὸν θάνατόν μου...

Ὁ ξυλοκόπος ἤρχιζε νὰ φωνάζῃ μὲ ἀπελπισίαν
ὄτε... ἐξύπνησε, διότι ὅλα αὐτὰ ἦσαν ὄνειρον.

— Δόξα σοι ὁ Θεός! εἶπε μὲ χαρὰν ἔχω τὸ
καθημερινὸ ψωμί μου ἀντὶ τοῦ πλοῦτου τὸν ὅποιον
ἤθελα· ἀλλ' αὐτὸ τὸ ὄνειρον ἄς μου χρησιμεύσῃ ὡς
μᾶθημα. Εὐτύχημα εἶνε που ὁ Θεός δὲν δίδει εἰς
τὸν καθένα ὅ,τι του ζητήσῃ. Πόσοι σὰν ἐμὲ ζητοῦν
πράγματα τὰ ὅποια τοὺς κάμνουν δυστυχεῖς!

Καὶ ἡμεῖς, μικροὶ μου φίλοι, ἄς ὠφεληθῶμεν ἀπ'
αὐτὸ τὸ μᾶθημα· ἄς κάμνωμεν ἀπὸ τὴν ἀρχὴν ὅ,τι ὁ
ξυλοκόπος ἔκαμεν εἰς τὸ τέλος· ἄς σχεπτώμεθα πρὶν
ἐπιθυμῆσωμεν τίποτε, καὶ ἄς εἴμεθα εὐχαριστημένοι
ἀπὸ τὴν τύχην μας.

ΣΟΦΙΑ ΔΗΜΟΥ

ΔΥΟ ΚΑΛΟΙ ΦΙΛΟΙ

(ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΔΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ)

Ἡ μικρὰ Κλεονίκη θὰ ὑπάγῃ περίπατον, ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ μήτηρ τῆς δὲν εἰμπορεῖ
νὰ ὑπάγῃ μαζί της, ἔστειλε τὸν καλὸν Ἐκτορα, τὸν πιστὸν σκύλον τῆς οἰκίας των,
νὰ τὴν συνοδεύσῃ.

Μὲ τοιοῦτον φύλακα, ὡσὰν τὸν Ἐκτορα δὲν εἶνε κίνδυνος νὰ χαθῇ ἢ νὰ πάθῃ
τίποτε.

Ἡ Κλεονίκη λοιπὸν καὶ ὁ Ἐκτωρ ἐπῆγαν οἱ δύο μαζί εἰς τοὺς ἀγρούς.

Ὁ Ἐκτωρ ἐνόησε διατί τον ἔστειλε μὲ τὴν μικρὰν φίλην του ἡ μήτηρ τῆς, καὶ
ἀντὶ νὰ χοροπηδᾷ δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ, νὰ τρέχῃ ἔμπρὸς ἢ ν' ἀργοπορῇ καὶ νὰ μένῃ ὀπίσω
μακριά, βαδίζει πλησίον τῆς Κλεονίκης καὶ εἶνε ἔτοιμος νὰ τὴν ὑπαρασπισθῇ εἰς κάθε
περίστασιν.

Ὁ καλὸς καὶ πιστὸς σκύλος τὴν παρατηρεῖ μὲ τὰ ἐξυπνα ὀμμάτια τὰ ὅποια ἐκ-
φράζουν ἀφοσίωσιν, μὲ τὸ βλέμμα του δὲ φαίνεται ὡς νὰ τὴ λέγῃ: «Ἄ!, τί λές, δὲν
εἶνε εὐμορφα νὰ πηγαίνουν περίπατον δύο καλοὶ φίλοι σὰν ἡμεῖς;»

Τί κρίμα νὰ μὴν εἰμπορῇ νὰ συνομιλῇ μαζί της! Εἶμαι βεβαία ὅτι ἂν ὠμίλει διὰ
νὰ τὴν διασκεδάσῃ θὰ τὴ διηγείτο ἕνα σωρὸν ἱστορίας διασκεδαστικὰς.

Αὐτὸ ἴσα ἴσα σκέπτεται τὴν στιγμὴν αὐτὴν καὶ ἡ Κλεονίκη, ἀλλ' εἰξεύρει ὅτι οἱ
σκύλοι, ὅσον καὶ ἂν εἶνε περισσότερον ἐξυπνοὶ καὶ ἀνεπτυγμένοι ἀπὸ τὰ ἄλλα ζῶα, δὲν
εἰμποροῦν ὅμως νὰ ὀμιλοῦν οὔτε νὰ ἐννοοῦν τί τοὺς λέγομεν.

Ἡ Κλεονίκη, ἐνῶ παρατηρεῖ τὸν Ἐκτορά της, ἐνθυμεῖται ὅλα ἕσα τὴ διηγείται ὁ
πατήρ της περὶ τῆς ἀφοσιώσεως καὶ τῆς νοημοσύνης τῶν σκύλων.

Χθὲς ἀκόμη τὴ ἔλεγε δι' ἕνα γενναῖον σκύλον, ὁ ὅποιος ἐρρίφθη εἰς τὴν θάλασσαν καὶ
ἔσωσεν ἕνα παιδάκι που θὰ ἐπνίγετο.

Τὸ παιδάκι ἐκεῖνο ἐπαιζεν εἰς τὴν ἀκρογιαλιὰν μὲ μιαν λέμβον καὶ ἐπειδὴ ἡ λέμβος
αὐτὴ ἦτο πολὺ πλησίον εἰς τὴν ἀκρογιαλιὰν ἤθελε νὰ τὴν πιάσῃ μὲ τὸ χέρι του, ἀλ-
λὰ παρεπάτησε καὶ ἔπεσεν εἰς τὴν θάλασσαν.

Τὸ κακόμοιρον παιδί τί τρόμον ἐπῆρε! Τὸ ρεῦμά το παρέσυρε μετ' ὀλίγον εἰς τὰ
βαθεῖα νερά καὶ τὸ παιδίον θὰ ἐπνί-
γετο, ἂν τὸ σκυλί ἐκεῖνο δὲν εὐρί-
σκετο ἐκεῖ καὶ δὲν ἐπιπτεν εἰς τὴν
θάλασσαν διὰ νὰ το πιάσῃ ἀπὸ τὰ
ἐνδύματά του καὶ νὰ το βγάλῃ ἔξω.

Ἡ Κλεονίκη, ἄμα ἐνεθυμήθη τὴν
ἱστορίαν αὐτὴν, ἐσκέφθη ὅτι, ἂν καὶ
αὐτῆς τῆς συνέβαινε κανέν παρό-
μοιον δυστύχημα, ὁ Ἐκτωρ τῆς προ-
θύμως θὰ ὠρμούσε εἰς τὴν θάλασ-
σαν ἢ εἰς τὴν λίμνην ἢ εἰς τὸν
ποταμὸν διὰ νὰ τὴν σώσῃ.

Καὶ ἡ μικρὰ Κλεονίκη ἀγκαλιὰ-
ζει τὸν καλὸν τῆς σκύλον καὶ τον
φιλεῖ μὲ ὄλην τὴν καρδιά της.

Ὁ Ἐκτωρ, ἂν καὶ δὲν ἐνόησε τὴν
αἰτίαν τῆς ἐξαφνικῆς αὐτῆς ἀγάπης,
εὐχαριστήθη πολὺ, καὶ διὰ νὰ δελεῖ
εἰς τὴν μικρὰν τοῦ κυρίου ὅτι τὴν
ἀγαπᾷ καὶ αὐτὸς πολὺ, τὴν ἐφίλη-
σε μὲ τὴν γλῶσσάν του εἰς τὸ πρό-
σωπόν της κινῶν σιγὰ τὴν οὐράν του.

Εἰς τὸ μέσον τοῦ περιπάτου ἡ
Κλεονίκη ἐκουράσθη. Ἐκάθησε λοι-
πὸν ἐπάνω εἰς τὴν χλόην. Ὁ Ἐκτωρ ἔστεκε πλησίον, φρόνιμα, μὲ εὐπειθειαν, κυττάζων
προσεκτικὰ τριγύρω. Εὐκόλως ἐννοεῖ ὁ καθείς σας ὅτι ἡ μόνη του φροντίς ἦτο πῶς νὰ
προλάβῃ κάθε δυστύχημα καὶ πῶς νὰ προσέχῃ τὴν μικρὰν τοῦ κυρίου.

Ἄς ἤρχετο κανεὶν νὰ στραβοκυττάξῃ μονάχα τὴν Κλεονίκην καὶ ἔβλεπε μὲ πόσον
εἶχε νὰ κάμῃ· ἀλλὰ ὄλοι το ἐννοιωθῶν κ' ἐπαραμέριζαν ἀπ' ὅπου ἐπερνοῦσε ἡ μικρὰ
κόρη μὲ τὸν πιστὸν φύλακά της.

Ἐως τὸ τέλος τοῦ περιπάτου ὁ καλὸς σκύλος ἔκαμε τὸ καθήκον του, χωρὶς οὔτε στι-
γμὴν νὰ κουρασθῇ.

Καὶ διὰ τὸν κόπον του, ὅταν ἐπέστρεψαν εἰς τὴν οἰκίαν, ἡ μήτηρ τῆς Κλεονίκης τον
εὐώπευσε, καὶ τὸ ἔσπερας, εἰς τὸ δεῖπνον, τὸν ἀφήκεν νὰ πλησιάσῃ εἰς τοὺς κυρίους του,
ἐνῶ εἰς τοὺς συνήθεις σκύλους δὲν ἐπιτρέπουν τοιαῦτα χάδια.

Ο ΚΑΤΑΜΕΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ

— Πατέρα, ἔλεγεν ὁ μικρὸς Εὐριπίδης—ἐν εὐμορφῇ παιδίον μὲ ἐξυπνον φυσιογνωμίαν—ἐξηγήσέ μου, σὲ παρακαλῶ, κἀτι τί που δὲν νοιώθω.

— Μετὰ χαρᾶς, ἀπήντησεν ὁ κύριος Θεολόγης πικρατηρήσας μὲ μειδιῶσα εὐχαριστήσεως τὸν υἱὸν του, ὁ ὁποῖος ἐκάθητο εἰς τὴν τράπεζαν μὲ αὐτόν, μὲ τὴν μητέρα του καὶ τὴν μικρὰν του ἀδελφούλαν Κλειώ. Καὶ τί πρᾶγμα εἶνε αὐτὸ που δὲν νοιώθεις, παιδί μου;

— Νά, ἀπήντησεν ὁ Εὐριπίδης· κάθε ἡμέρα καὶ κάθε ὥραν ὁ διευθυντὴς τοῦ σχολείου καὶ οἱ διδάσκαλοι μᾶς λέγουσιν ὅτι ἔχομεν τόσα χρέη, εἰς τὴν κοινωνίαν ὥστε πρέπει νὰ μάθωμεν γράμματα καὶ νὰ γίνωμεν καλοὶ διὰ τὰ πληρώσωμεν. Καὶ εἰς τὸ βιβλίον μου τὸ εἶδος γραμμένον αὐτὸ τὸ πρᾶγμα. . . .

— Ἔϊνε σωστόν, εἶπεν ὁ πατήρ.

— Μπορεῖ νὰ εἶνε σωστόν, μὰ ἐγὼ δὲν το νοιώθω.

— Καὶ διατί δὲν το ἐννοεῖς, παιδί μου; ἠρώτησεν ἡ μήτηρ τοῦ Εὐριπίδου.

— Δὲν ξέρω πῶς νὰ σοῦ το 'πῶ. . . μὰ ἀκουσε. . . Νοιώθω πως ἔχομεν καθήκοντα εἰς τὸν πατέρα καὶ εἰς τὴν μητέρα που ἔχουν κάμνη τόσας θυσίας δι' ἡμᾶς. Νοιώθω πως ἅμα μεγαλῶτω πρέπει νὰ φροντίζω διὰ τὴν Κλειώ μᾶς που εἶνε τὸς μικρότερη ἀπὸ μὲνά, καὶ γὰρ τὸν Γιαννάκη νὰ κἀνῶ ὅ τι εἰμπορῶ γιατί εἶνε πολὺ φίλος μου.

— Καὶ τοὺς διδασκάλους σου δὲν τοὺς λοχρῖάζεις;

— Ὦ, ναι, μητέρα. Κάποτε με μαλόνουν, ἀλλὰ το κάμνουν, ὅπως μου λέγεις, διὰ τὸ καλὸν μου. Κ' ἔπειτα μὲ μαλόνουν τόσο εὐμορφα πρᾶγματα! . . . Ἀλλὰ κοινωνία θὰ εἴπῃ ὅλοι οἱ ἄνθρωποι, δὲν εἶνε ἀλήθεια;

— Βέβαια.

— Μανθάνω Γεωγραφίαν καὶ εὐξέουρα ὅτι ὁ κόσμος εἶνε πολὺ μεγάλος καὶ ὅτι εἶνε γεμάτος ἀπὸ ἀνθρώπους. Πόσους ἀπ' αὐτοὺς δὲν ἔχω ἰδῆ καὶ πόσους δὲν θὰ ἰδῶ ποτέ! . . . Ἦν χρεωστῶ λοιπὸν εἰς αὐτοὺς τοὺς ἀνθρώπους, τί μου ἔκαμναν;

— Πῶς; εἶπε διακόψασα ἡ μήτηρ τοῦ Εὐριπίδου. Δὲν εἰξεύρεις ὅτι πρέπει ν' ἀγκυρῶμεν τὸν πλησίον μας ὡς τὸν ἑαυτὸν μας;

— Τὸ εἰξεύρω, καὶ δι' αὐτὸ χθὲς ἀντὶ ν' ἀγοράσω καραμέλες μὲ τὴν δεκάρα πού μου εἶχε δώσει ὁ πατέρας, τὴν ἔδωκα τὴν δεκάρα ἔς τὴν πτωχὴ Μάρθᾳ. . .

Ἡ μήτηρ τοῦ Εὐριπίδου ἐφίλησε μὲ ἀγάπην τὸν υἱὸν της.

— Ἀλλὰ, ἐξηκολούθησε τὸ παιδίον, ἤθελα νὰ μάθω ἀφ' οὗ, ὅπως λέγουν, ἔχομεν καθήκοντα εἰς τὴν κοινωνίαν, μὲ ἄλλα λόγια εἰς τοὺς ἀνθρώπους

ὅλων τῶν μερῶν τοῦ κόσμου, τί ἔκαμναν αὐτὴ ἡ κοινωνία δι' ἡμᾶς. Ἐγὼ νομίζω ὅτι ὁ πατέρας καὶ ἡ μητέρα καὶ ὁ διδάσκαλός μου ἔκαμναν καὶ κάμνουν ὅτι εἰμποροῦν διὰ τὸ καλὸν μου· εἰς αὐτοὺς μόνον ἔχω καθήκοντα καὶ ὄχι εἰς ὅλους τοὺς ἄλλους που δὲν μου ἔχουν κάμνη τίποτε.

— Ἐπίτες μίαν μεγάλην ἀνοησίαν, Εὐριπίδη, εἶπε μειδιῶν ὁ κύριος Θεολόγης.

Ὁ Εὐριπίδης ἔκαμνε τόσα τὰ 'μάτια του ἀπὸ ἐκπληξίν.

— Ναι, εἶπες μίαν μεγάλην ἀνοησίαν, ἀλλὰ δὲν πταίεις σύ, διότι αὐτὰ τὰ πρᾶγματα δὲν διδάσκονται εἰς τὸ σχολεῖον καὶ δὲν εἶσαι μάντις νὰ τα μαντεύσῃς. Ἐγὼ λοιπὸν ὅς σου ἐξηγήσω διατί χρεωτοῦμεν εὐγνωμοσύνην εἰς τὴν κοινωνίαν καὶ διατί ἔχομεν καθήκον νὰ φαινόμεθα ὠφέλιμοι πρὸς τοὺς ἄλλους δι' ὅσα μᾶς κάμνουν. Ἄν σου ἀποδείξω ὅμως ὅτι σύ, ὁ Εὐριπίδης μου, εἰς μίαν ἡμέραν ἔχεις ἀνάγκη ἀπὸ πρᾶγματα τὰ ὁποῖα μόνος σου δὲν θὰ εἰμπορεῖς νὰ εὕρῃς καὶ ἂν ἔζης χίλια χρόνια, καὶ ἂν σου ἀποδείξω ἐπίσης ὅτι ὅλα αὐτὰ τὰ πρᾶγματα τα εὕρσκεις σύ πρόχειρα διότι ἐργάζονται διὰ σὲ χιλιάδες ἄνθρωποι οἱ ὁποῖοι ζοῦν εἰς τὸν τόπον μας καὶ εἰς ξένους καὶ μακρινούς τόπους, καὶ ὅτι διὰ σὲ ἔχουν ἐργασθῆ καὶ αὐτοὶ ἀκόμη που ἔχουν ἀποθάνῃ πρὸ πολλοῦ, πρὸ ἑκατοντάδων χρόνων, τί ὅς μου εἶπης;

— Ἦμαι περιέργος νὰ το μάθω, διότι νὰ σου 'πῶ τὴν βλάβησιν, ἂν δὲν μοῦ το ἔλεγες, πατέρα, δὲν θὰ το ἐπίστευα.

— Ἀκουσέ με λοιπὸν καὶ ὅς ἰδῆς ὅτι σου λέγω τὴν ἀλήθειαν Ἦν πρᾶγματι εἶνε αὐτὴν τὴν στιγμὴν ἐπάνω εἰς τὸ τραπέζι;

— Ψωμί, κρᾶσι, ὀπωρικά. . .

— Κ' ἔπειτα;

— Τραπεζομάνδυλον, πετσέτες, μαχαίρια.

— Μᾶς φθάνουν αὐτά. Ἄς ἀρχίσωμεν ἀπὸ τὸ ψωμί. Πῶς γίνεται τὸ ψωμί;

— Μὲ τὸ ἀλεύρι.

— Καὶ τὸ ἀλεύρι πῶς το κάμνομεν;

— Ἀλέθουμεν τὸ σιτάρι εἰς τὸν μύλον.

— Τὸ δὲ σιτάρι ποῖός το κάμνει;

— Ἡ γῆ.

— Πολὺ καλὰ· ἀλλὰ δὲν μου λές, φυτρώνει μόνον τοῦ ὅπως τ' ἀγριόχορτα;

— Ὅχι, πρέπει νὰ το σπείρουν.

— Ἐίδες νὰ σπείρουν πολλές φορές. Παρατήρησες τίποτε;

— Ἐίδα ὅτι οἱ χωρικοὶ ὀργόνουν μὲ τὰ βώδια καὶ μὲ τὸ ἀλέτρι τὸ χωράφι καὶ κάμνουν ἀλλάκια.

— Ἐκτὸς τούτων ὅμως εἶνε καὶ ἄλλα που δὲν τα

εἰξεύρεις. Ἡ γῆ χωρὶς τὴν ἐργασίαν τοῦ ἀνθρώπου εἶνε ἄγονος καὶ ἀγρία. Εἰς μίαν τετραγωνικὴν λεῦγαν ἀκκλιεργήτου ἐδάφους μὲ πολλὴν δυσκολίαν εἰμπορεῖ νὰ ζήσῃ ἓνας μόνον ἄνθρωπος. Καὶ νὰ ζήσῃ μὲ τί νομίζεις; Μὲ χόρτα καὶ μὲ ρίζας. Ἐν ἢ ἀπὸ τὸν ἴδιον τόπον, ἂν εἶνε καλλιεργημένος, εἰμποροῦν νὰ ζήσουν καλὰ περισσότεροὶ ἀπὸ χίλους ἀνθρώπους. Ἀλλὰ διὰ νὰ κατορθώσῃ ἡ γῆ νὰ παράγῃ τόσον καρπὸν ἔγεινε ἀνάγκη νὰ σκάψουν καὶ νὰ καθάρσουν ἀπὸ τὰς πέτρας ὅλον ἐκεῖνο τὸ χωρίον· ἔγεινε ἀνάγκη, πλῆθος ἀνθρώπων νὰ ἐκτεθοῦν εἰς τὰς βροχὰς καὶ εἰς τὸ ψῦχος, εἰς τὸν φλογερὸν ἥλιον, καὶ εἰς τὰς κακουχίας καὶ νὰ ἐργασθοῦν μὲ πολὺν κόπον. Ἐνθυμεῖσαι ὅταν ἐκάναμε τὸ ταξεῖδι μας μὲ πῶτον θαυμασμὸν ἔβλεπες ὅλην ἐκείνην τὴν ἔκτασιν τῶν χωρῶν τῶν ὁποῶν τὰ στάχυα ἐκινούνητο ὡς χρυσὰ κύματα;

— Ναι, ναι, τὸ ἐνθυμοῦμαι!

— Ἐξεύρεις λοιπὸν τί ἦτο τὸν παλαιὸν καιρὸν ἡ μεγαλοπρεπὴς καὶ γόνιμος ἐκείνη χώρα τὴν ὁποίαν εἶδες; Ἦτο ἔδαφος ἀμυγδαλῶν, γεμάτον ἀπὸ ἔλη τὰ ὁποῖα ἐβγαζαν ἀναθυμιάσεις βλαβεράς εἰς τὴν ὑγείαν. Ἦν κόποι ἀπερίγραπτοι ἐχρησάθησαν διὰ νὰ καθάρσουν τὰ ἔλη, διὰ νὰ διοχετεύσουν νερὰ εἰς τὰ ξηρὰ καὶ ἄγονα μέρη, διὰ νὰ τα κάμουν γόνιμα καὶ καρποφόρα! Στεγάζου δὲ καὶ τοῦτο, Εὐριπίδη, ὅτι ὅσους κόπους καὶ ἂν ἔχουν κάμνη οἱ πρόγονοί μας διὰ νὰ κατορθώσων νὰ καλλιεργήσουν τὴν γῆν, ὅλοι αὐτοὶ οἱ κόποι των θὰ ἐπήγγαινον εἰς τὰ χαμένα, δὲν θὰ ὠφελούσαν τίποτε ἂν καὶ ἡμεῖς οἱ ἀπόγονοὶ δὲν ἐξηκολούθησάμεν νὰ κοπιάζωμεν ὡς ἂν αὐτούς.

— Ναι, πραγματικῶς οἱ γεωργοὶ ὅλον τὸν χρόνον δουλεύουν.

— Καὶ πρέπει νὰ δουλεύουν· εἶδε μὴ, τὰ πρᾶγματα μετ' ὀλίγον θὰ ἔλθουν εἰς τὴν πρώτην των καταστάσιν. Διὰ νὰ εἰμπορέσωμεν λοιπὸν νὰ ἔχωμεν ἡμεῖς αὐτὸ τὸ κομμάτι τοῦ ψωμοῦ ἐπάνω εἰς τὸ τραπέζι μας ἔγεινε ἀνάγκη χιλιάδες ἄνθρωποι εἰς παρασμένους αἰῶνας νὰ σκάπτουν τὴν γῆν, ἄλλοι ἄνθρωποι νὰ ἐξακολουθήσουν μέχρι σήμερον νὰ ἐργάζωνται νὰ σπείρουν, νὰ θερίζουν, νὰ πηγαίνουν εἰς τὸν μύλον τὸν σῖτον νὰ τον ἀλέθουν καὶ ἀπὸ ἀλεύρι νὰ τον κάμνουν ψωμί. Δὲν εἶχα δίκαιον ὅταν σου εἶπα ὅτι τόσο ἄνθρωποι καὶ ἀποθαμμένοι ἀκόμη ἔχουν ἐργασθῆ διὰ σὲ, καὶ ὅτι σὺ μόνον ἂν ἔζης δέκα αἰῶνας δὲν θὰ εἰμπορεῖς νὰ κάμῃς ὅ τι σου ἔκαμναν ἐκεῖνοι;

— Ναι, πατέρα, ἀνεφώνησεν ὁ Εὐριπίδης, ἔχεις δίκαιον διὰ τὸ ψωμί, ἀλλὰ. . .

— Καὶ δι' ὅλα τὰλλα τὸ ἴδιον εἶνε, παιδί μου, καὶ δι' ἐκεῖνα τὰ πρᾶγματα ἀκόμη τὰ ὁποῖα σου φαίνεται μηδαμινά. Τώρα ἐτελειώσαμεν τὸ γεῦμα καὶ πρέπει νὰ υπάγῃς περίπατον μὲ τὴν μητέρα, δὲν ἔχομεν καιρὸν λοιπὸν νὰ σου ὀμιλήσω ἐν ἐκτάσει. Ἀλλ'

ἐπειδὴ βλέπω ὅτι σ' εὐχαριστεῖ αὐτὸ τὸ θέμα τῆς συνομιλίας. . .

— Ὦ, πολὺ, πολὺ πατέρα. . .

— Δι' αὐτὸ θὰ σοῦ φέρω καὶ ἐν ἄλλο παράδειγμα. Καὶ πρῶτον, ὅσα εἶπαμεν διὰ τὸ ψωμί δὲν νομίζεις ὅτι ἠμποροῦμεν νὰ τα εἰποῦμεν δι' ὅλα τὰ προϊόντα τὰ ὁποῖα παράγει ἡ γῆ;

— Βέβαια. . . τώρα πού μου το ἔβαλες εἰς τὸν νοῦν μου συλλογίζομαι ὅτι καὶ διὰ τὸ κρᾶσι καὶ διὰ τὸ λάδι, καὶ διὰ τὰ ὀπωρικά ἐδούλευσαν πολλοὶ ἄνθρωποι.

— Πολὺ καλὰ· ἐκτὸς τοῦ ψωμοῦ εἶπες ὅτι αὐτὴν τὴν στιγμὴν ἐπάνω εἰς τὸ τραπέζι εἶνε τὰ μαχαίρια. Ἦν λεπίς των εἶνε ἀπὸ γάλλυθα, ὁ δὲ γάλλυψ γίνεται ἀπὸ τὸν σίδηρον. Ἀλλὰ ποῦ εὕρσκειται ὁ σίδηρος;

— Εἰς τὰ μεταλλεῖα.

— Ἀλλὰ εὐξέουρα ποῖα μελεῖται ἀπαιτοῦνται διὰ ν' ἀνακαλυφθοῦν τὰ μεταλλεῖα καὶ ποῖα ἄλλα ἐργασίαι χρειάζονται; Μὲ κόπους μεγάλους ἀνοίγουν μεγάλας στοὰς μέσα εἰς τὴν γῆν καὶ ἐργάζονται χιλιάδες ἄνθρωποι, δυστυχεῖς ὑπάρξεις, οἱ ὁποῖοι περιφέρονται ἐκεῖ κάτω εἰς τὸ σκότος μὲ λυχνίας ἐπιτήδες καμωμένας διὰ νὰ μὴ συμβῆ καμμία ἐκρηξίς, ὅπως ἐπίστε συμβαίνει καὶ γονεύονται τόσοι ἄνθρωποι. Καὶ ἀφ' οὗ βγάλουν τὸν σίδηρον πρέπει νὰ τον μεταφέρουν εἰς τὰς καμίνους, ὅπου τον χύνουν καὶ τον κάμνουν διαφόρων εἰδῶν πρᾶγματά, μηχανάς, ἐργαλεῖα καὶ τὰ λοιπά.

— Ἀρχίζω νὰ ἐννοῶ, εἶπεν ὁ Εὐριπίδης.

— Ἐνα ζευγάρι κάλτσες, ἐξηκολούθησεν ὁ κύριος Θεολόγης, σοῦ φαίνεται τίποτε, καὶ ἡ τιμὴ του εἶνε πολὺ μικρά· καὶ ὅμως τὸ βαμβάκι ἔρχεται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀπὸ τὰς Ἠνωμένας Πολιτείας τῆς Ἀμερικῆς. Ἐκεῖ το καλλιεργοῦν, τὸ συλλέγουν, τὸ μεταφέρουν ἕως εἰς τοὺς λιμένας, τὸ φορτίζουν εἰς τὰ πλοῖα, δι' ὅλα δὲ αὐτὰ ὅπως ἐννοεῖς χρειάζεται ἐργασία πολλῶν ἀνθρώπων. Ἐπειτὰ το φέρουν εἰς τὴν Εὐρώπην μὲ πλοῖα, τὰ ὁποῖα ἔχουν μέσα των τόσοις ναύτας. Καὶ ἀκόμη δὲν ἐτελειώσαμεν. Τὸ βαμβάκι αὐτὸ, ὅμα το ξεφορτώσουν ἀπὸ τὰ πλοῖα, τὸ φορτίζουν εἰς τοὺς σιδηροδρόμους, διὰ τοὺς ὁποῖους πάλιν ἔχουν ἐργασθῆ τόσοι καὶ τόσοι! ἔπειτα πρέπει νὰ το νέσουν, νὰ το ὑφάνουν, αὐτὰ δὲ ὅς γίνουν εἰς ἐργαστήσια εἰς τὰ ὁποῖα ἐργάζονται ἑκατοντάδες ἢ καὶ χιλιάδες ἐργατῶν καὶ εἰς τὰ ὁποῖα γίνεται χρῆσις ἐργαλείων καὶ μηχανῶν. Ἦν ἴδια δυνάμει νὰ εἴπωμεν δι' ὅλα τὰ βαμβακερὰ πρᾶγματα ὅπως καὶ δι' ὅλα τὰ μάλλινα καὶ μεταξωτά.

— Ἄ, πατέρα, ἀλήθεια; καὶ ἐγὼ οὔτε τα ἐφантаζόμην· ἀλλὰ πῶς εἶνε δυνατόν νὰ γίνωνται ὅλα αὐτὰ τὰ πρᾶγματα;

— Ἔϊνε δυνατόν, διότι εἰς τὴν κοινωνίαν ἡ ἐργασία εἶνε διαμοιρασμένη, ἐπικρατεῖ, ὡς λέγουν οἱ ἐπι-

στήμονες ὁ κατὰ μερισμὸς τῶν ἔργων· δηλαδὴ ὁ καθείς εἰμπορεῖ νὰ ἐνασχολῆται εἰς ἓν μόνον πρᾶγμα καὶ νὰ εὐρίσκη καμωμένα ἀπὸ τοὺς ἄλλους ὅλα ὅσα του χρειάζονται. Ὁ ξυλουργός, ὁ ὁποῖος κάτω ἀπὸ τὸ σπιτί μας κἀμνει τραπέζια καὶ ἐρμάρια, μὲ ὅ,τι κερδίζει ἀγοράζει ὅσα του ἀναγκασιῶν διὰ τὴν τροφήν καὶ τὴν ἐνδυμασίαν του, ἀγοράζει δηλαδὴ πρᾶγματα τὰ ὅποια, ὅπως εἴπαμεν, διὰ νὰ γίνουσι ἔχουν ἐργασθῆ πολλοὶ ἄνθρωποι. Καὶ δὲν σου ὠμίλησα ἕως τώρα παρὰ διὰ τὰς τροφὰς καὶ τὰ σκεύη, ἀλλὰ τὸ ἴδιον εἰμπορεῖ νὰ εἴπῃ κινεῖς καὶ διὰ τὰ γράμματα. Εἴπες πρὸ ὀλίγου ὅτι μανθάνεις Γεωγραφίαν. Μέσα εἰς τὸ βιβλίον σου ὑπάρχουν πολλὰ καὶ πληροφόριτι διὰ μακρινοὺς τόπους, ἀλλ' εἰξεύρεις

πόσοι γενναῖοι ἄνθρωποι ἐπτυσαν αἷμα, ὅπως λέγει ὁ λόγος, διὰ νὰ τὰς συλλέξουν, πόσοι τολμηροὶ θαλασσοπόροι περιηγήθησαν καὶ περιηγοῦνται ἀκόμη νέας χώρας καὶ πολλάκις χάνουσι τὴν ζωὴν των; Ἄπο τῶρα, λοιπόν, εἶπεν ὡς συμπέρασμα ὁ κύριος Θεολόγος, ἐλπίζω ὅτι ὁσάκις σου λέγουσι ὅτι ἔχομεν καθήκοντα εἰς τὴν κοινωνίαν δι' ὃ τι ἔκαμε καὶ κἀμνει δι' ἡμᾶς θά το παραδέχῃσαι. Δὲν θά σου φαίνεταί παράξενον πρᾶγμα, δὲν εἶνε ἀλήθεια;

— "Ὀχι, πατέρα" τώρα το ἐνόησα· καὶ θά το εἴπω καὶ τοῦ φίλου μου τοῦ Γιαννάκη.

— Εὖγε! Τώρα ἐνδύσου καὶ πήγαινε νὰ περιπατήσῃς μετὰ τὴν μητέρα σου.

ΦΙΛΗΠΠΙΣΤΙΜΟΝ

Η ΤΕΤΡΑΩΔΙΑ

— Θέλετέ νὰ κἀμωμεν καὶ ἡμεῖς μίαν συναυλίαν ὅπως κἀμνουν οἱ μουσικοὶ τῶν πόλεων; ἤρώτησεν ὁ πίθηκος.

— Ναί, ἀπεκρίθησαν ὁμοφώνως ὁ ὄνος, ἡ αἶξ καὶ ἡ ἄρκτος.

Ἄρ' οὐ συμφώνησαν κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἐπρωθεύθησαν τὰ μουσικὰ ἔργα τῶν μεγαλειτέρων μουσικῶν; καὶ δύο βιολία, μίαν βιολόντσελλον (βιολοντασέλλον) καὶ μίαν βαρυβάριτον (κοντραμπάσσο) τῶν καλλιτέρων ἐργαστασιῶν καὶ ἐπήγαγον εἰς ἓν λιβάδι, κάτω ἀπὸ μίαν σιλύραν διὰ νὰ ἐκπλήξουν τὸ κοινὸν μετὰ τὴν μεγάλην μουσικὴν τέχνη των. Ὁ πίθηκος, ὅστις ἤθελε νὰ γίνῃ διευθυντὴς τῆς ὀρχήστρας, ἔδωκε τὸ σύνθημα... καὶ ὅλοι ἤρχισαν νὰ παίζουσι τὰ ὄργανά των μετὰ μεγάλην προθυμίαν...

Ἐν τούτοις ἡ συναυλία ἔγινε καθε ἄλλο παρὰ ἀρμονικὴ.

— "Ὀχι, ἔχι! ἐρώναξεν ὁ κύριος διευθυντὴς τῆς ὀρχήστρας, ἔχι, δὲν μου ἀρέσει... δὲν κἀμνωμεν ἐντύπωσιν. Εἰξεύρετε τί νὰ κἀμωμεν; Ν' ἀλλάξωμεν τὰς θέσεις μας. Σὺ, κυρία Ἀρκουδα, ἔλα μετὰ τὸ κοντραμπάσσο σου ἀντίκρυ μου. Καὶ σὺ, δεύτερο βιολί, στάσου ἀντίκρυ εἰς τὸ βιολοντασέλλο... "Ἔτσι, πολὺ καλὰ. Τώρα θά ἰδῆτε ἂν δὲν χορεύσουσι ὅχι μόνον ὅλα τὰ ζῆα τοῦ ὄνοστος ἀλλὰ καὶ αἰπέτραι καὶ τὰ

δένδρα. Καὶ ἡ συναυλία ἤρχισε μετὰ μεγαλειτέρως παραφωνίας.

— Μετὰ συγχωρεῖτε, μετὰ συγχωρεῖτε, διέκοψεν ὁ μουσικοδιδάσκαλος ὄνος, μετὰ τὴν βροντερὰν φωνὴν του, ἐγὼ νομίζω ὅτι διὰ νὰ εὐρωμεν τὸν σωστὸν τόνον πρέπει νὰ σταθῶμεν ὅλοι εἰς τὴν ἴδιαν γραμμὴν.

Οἱ μουσικοὶ ἤκουσαν τὴν συμβουλὴν τοῦ ὄνου, ἀλλ' ἡ συναυλία καὶ πάλιν ἦτο παράφορος καὶ φρικώδης. Τί νὰ κἀμωσι λοιπόν; Μεταξὺ τῶν τεσσάρων μουσικοδιδασκάλων ἤρχισε ζωηρὰ φιλονικία περὶ τῆς θέσεως εἰς τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ εὐρίσκηται ἕκαστος μουσικὸς μετὰ τὸ ὄργανόν του, διὰ νὰ γίνῃ μία τετραῶδια ὅπως πρέπει, δηλαδὴ μετὰ ἀρμονίαν καὶ καλαισθησίαν. Κατὰ τύχην ἐπέρασεν ἀπ' ἐκεῖ τότε μίαν ἀηδέων. Οἱ μουσικοδιδάσκαλοι μας ἐστράφησαν ἀμέσως πρὸς αὐ-

τὴν καὶ τὴν παρεκάλεσαν νὰ τοῖς ὁράσῃ ποίαν θέσιν πρέπει νὰ ἔχη ὁ καθείς των. ἀφ' οὗ αὕτη εἰξευρετόσων καλὰ ἀπὸ συναυλίας.

— Σταθῆτε ὅπως θέλετε, ἀλλὰ ἂν δὲν ἔχετε τρία πρᾶγματα, δὲν θὰ κατορθώσετε ποτὲ νὰ παίζητε καλὰ οὔτε μόνος του ὁ καθείς σας οὔτε ὅλοι μαζί.

— Ἔχομεν ὠραιότατα ὄργανα τῶν καλλιτέρων ἐργαστασιῶν, εἶπεν ὁ ὄνος.

— Αὐτὸ εἶνε τὸ ὀλιγώτερον, ἀλλὰ χρειάζονται!

— "Ἄλλα; τί πρᾶγματα;
— Χρειάζονται μουσικὸ αὐτί, εὐφυΐα καὶ μελέτη.
Πόσοι ἄνθρωποι ὁμοιάζουσι εἰς τὸν κόσμον μετὰ τοὺς τέσσαρας τούτους μουσικοὺς! νομίζουσι τὸν ἑαυτὸν τῶν ἰκανὸν δι' ὅλα, θέλουσι νὰ ἐπιχειρήσουσι τὰ πάντα

καὶ ἂν δὲν ἐπιτύχουσι, μέμφονται ὅχι τὴν ἰδίαν των ἀνηρίαν ἢ τὴν ἀμάθειάν των, ἀλλὰ τὰς περιστάσεις, αἱ ὁποῖαι ἔχουσι μικρὰν ἢ καμμίαν σημασίαν ὡς πρὸς τὴν ἀποτυχίαν.

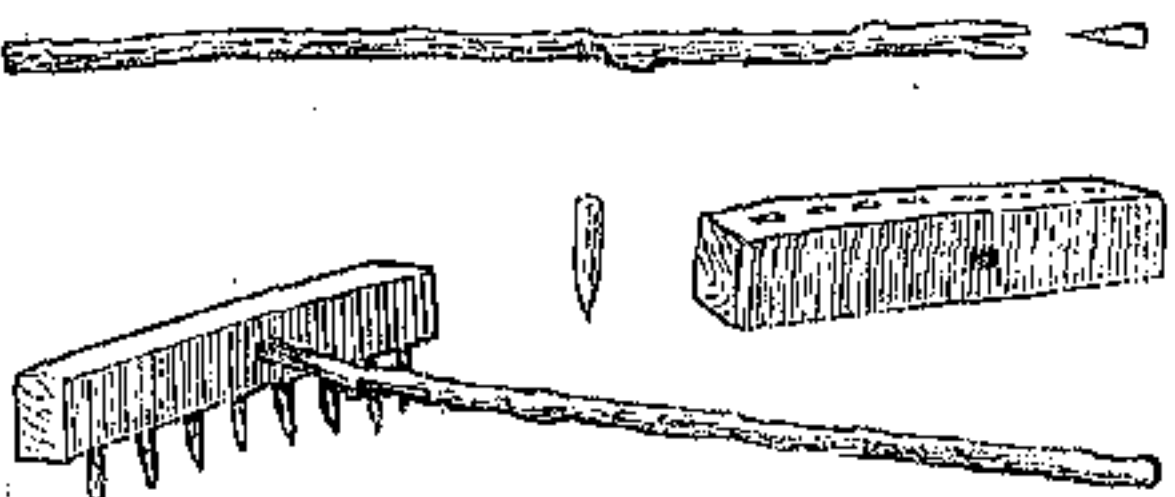
ΦΙΛΟΜΗΛΑ

ΠΑΙΓΝΙΔΙΑ

Μικροὶ μου φίλοι, τὰς διακοπὰς σας, αἱ ὁποῖαι θὰ ἔλθουσι μετὰ δύο μῆνας, μὴ στενοχωρηθεῖτε τοὺς γονεῖς σας ζητοῦντες νὰ σας ἀγοράσουσι τσοουγκράνας, ἢ χειραμάξια, ἢ κηπουρικὰ ἐργαλεῖα διὰ νὰ παίζητε εἰς τὸν κήπὸν σας ἂν ἀκούσετε ἐμὲ τί θά σας εἴπω θὰ εἰμπορέσητε νὰ τα κατασκευάσετε

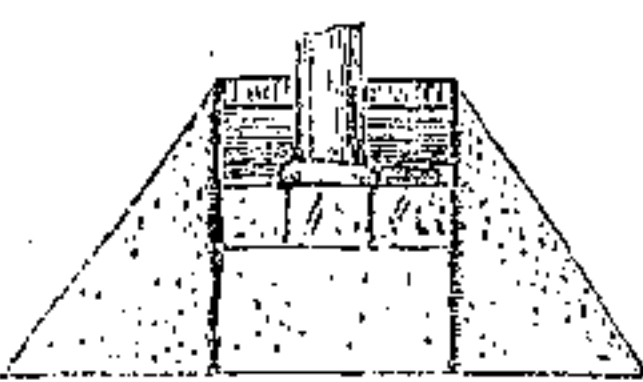
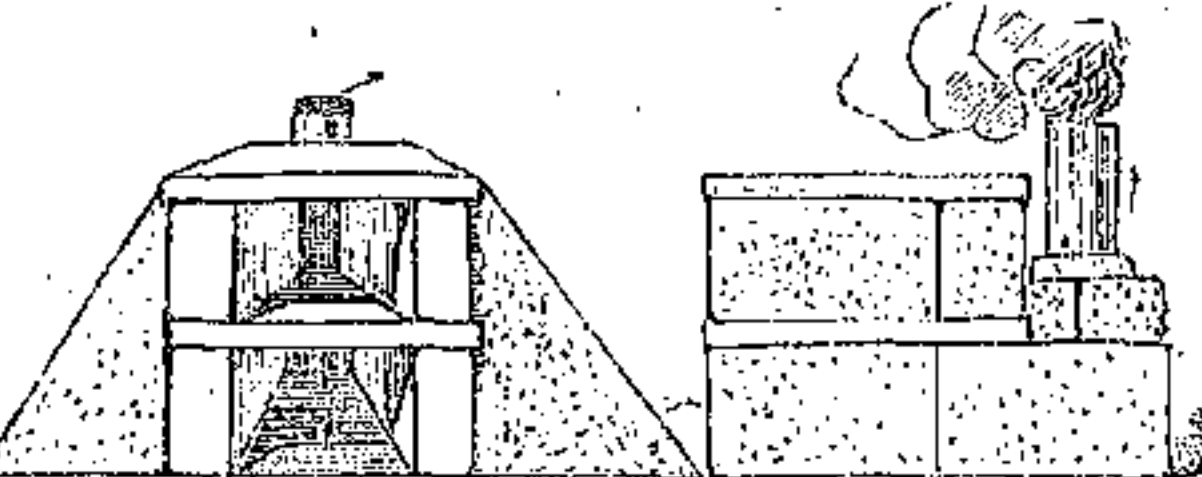
μετὰ τὰς συμβουλὰς μου, θὰ γίνεσθε πολὺ ἐπιτήδειοι καὶ θὰ κἀμετε εὐμορφὰ πρᾶγματα ὁποιαδήποτε καὶ ἂν εἶνε ἔπειτα ὅταν μεγαλώσητε ἢ τύχη σας, ποτὲ δὲν θὰ λυπηθῆτε διότι ἐμάθετε νὰ μεταχειρίζεσθε τὰς χεῖράς σας ὡς καλοὶ ἐργάται.

Ἡ ΤΣΟΥΓΚΡΑΝΑ καὶ τὸ ΧΕΙΡΑΜΑΞΙ. Λάβετε ἓν τεμάχιον γονδροῦ ξύλου, κἀμετε εἰς αὐτὸ τρύπας μετὰ ἐν τρυπάνι καὶ ἔπειτα ἐμπήξατε εἰς τὰς τρύπας καρφία ἢ ξυλοκαρφία. Τὴν λαβὴν τῆς τσοουγκράνας κατασκευάσατε ἀπὸ ἓνα κλάδον δένδρου, κἀμετε τὴν δὲ ὅσον μεγάλην θέλετε. (Εἰκ. 1).

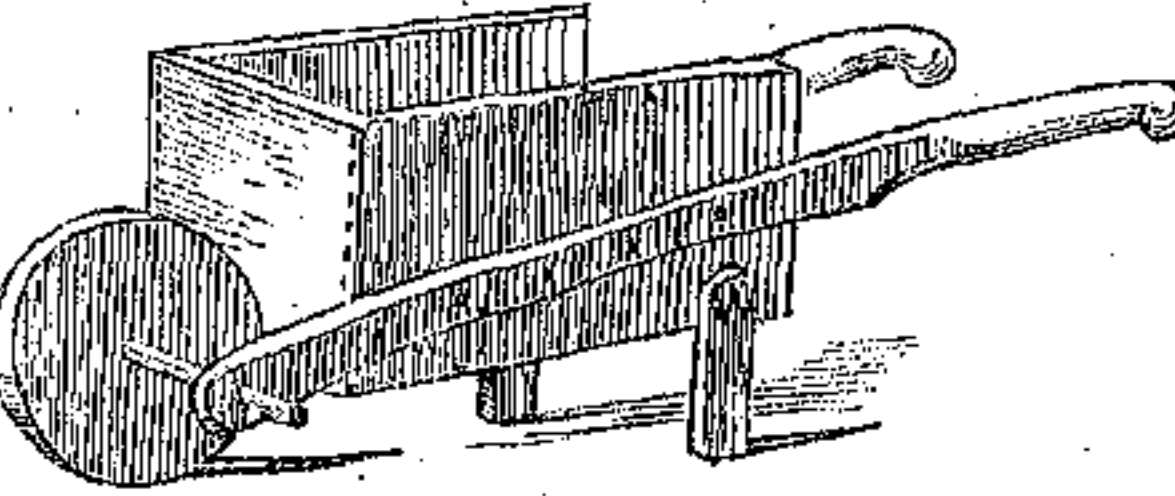

Εἰκ. 1.

μόνοι σας μετὰ ὀλίγα ξύλα καὶ καρφία, τὰ ὁποῖα θὰ εὐρεθε εἰς τὴν ἐξοχὴν. Σὰς βεβαιῶν ὅτι θὰ εὐχαριστηθῆτε πολὺ νὰ καταγίνεσθε εἰς τὴν ξυλουργικὴν καὶ ὅτι θὰ αἰσθάνεσθε μεγάλο καμᾶρι νὰ μεταχειρίζεσθε πρᾶγματα τὰ ὁποῖα ἔχετε κατασκευάσει μετὰ τὰς ἰδικὰς σας χεῖρας. Ἄν ἔχητε ὀλίγην ὑπομονὴν

Εἰκ. 3.

Εἰκ. 2.

καὶ ἐπιμονὴν, θὰ μάθετε νὰ κἀμνετε, χωρὶς κανενὸς βοήθειαν, καλύθα διὰ τῆς πάπης σας, σπιτάκι διὰ τὸν πιστὸν σκύλον σας. Τί ἄλλο ὠφελιμώτερον καὶ περισσότερον εὐχάριστον εἰς τὸν κόσμον παρὰ νὰ εἰξεύρωμεν νὰ κἀμνωμεν ὅλα τὰ πρᾶγματα μόνονι μας!

Θά σας δώσω λοιπὸν μερικὰς ὁδηγίας διὰ τὰς διασκευὰς αὐτὰς τῆς ἐξοχῆς ἂν δὲ συμμορφωθῆτε

Τὸ χειραμάξιον (Εἰκ. 2) εἰμπορεῖτε νὰ κατασκευάσητε μετὰ ἓν παλαιὸν ξύλινον κουτί, ἓν στρογγυλὸν τεμάχιον ἐνὸς κορμοῦ δένδρου τὸ ὁποῖον χρησιμεύει ὡς τροχὸς καὶ μετὰ σανίδια τὰ ὁποῖα κόπτετε διὰ τοὺς βραχίονας καὶ τοὺς πόδας του.

Ὁ ΦΟΥΡΝΟΣ. Ἴδου τὸν τρόπον νὰ κατασκευάσετε ἑξαιρετὸν ἐξοχικὸν φούρνον ὁ ὁποῖος εἰμπορεῖ νὰ σας χρησιμεύσῃ εἰς πολλὰς περιστάσεις. Μετὰ τοῦδλα καὶ κεραμίδια κατασκευάζετε δίπατον φούρνον τὸν ὁποῖον στερεώνετε μετὰ ἀργίλλον καὶ χῶμα εἰς μικρὸν σωλὴν χρησιμεύει ὡς καπνοδόχη. Ἴδ' ἀνοίγμα τοῦ φούρνου τούτου πρέπει νὰ εἶνε ἐστραμμένον πρὸς τὸν ἀνεμὸν. Ἄν τον σκεπασέτε μετὰ ἄμμιον διατηρεῖ πολὺ καλὰ τὴν θερμότητά του. (Εἰκ. 3)

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

60. Κυβόλεξον

- 1. Είμαι νήσος τῆς Τουρκίας πλὴν πάλυ ἡρωϊκῆ.
- 2. Είμαι ζῶον μετὰ λόγου καὶ εἰς ἕλας τὰς φυλάς.
- 3. Εἶμ' ἐκ τῶν μερῶν τοῦ λόγου μέσα 'ς τὴ γραμματικῆ.
- 4. Εἶμαι μελανός καὶ μάτην τὰ σαπούνια σου χαλάς.

Ἐστὴν ὑπὸ Λιάντος τοῦ Τηλαμώνιου

61. Συλλαβόγραφος.

Μ' ἀποτελοῦν δυὸ γράμματα
Καὶ τοὺς θυητοὺς δοξάζω,
Καὶ τὰ σπουδαῖα πράγματα
Δίχως φωνὴν φωνάζω.

Ἐστὴν ὑπὸ Παναγιώτου Ἰσοκράτους.

62. Συλλαβόγραφος.

Τὸ σύνολόν μου ἔσσεψε Θεὸν πρὸς εἰρηνεῖαν,
Τὰ δύο τελευταῖά μου σκορπίζου εὐσθλίαν.

Ἐστὴν ὑπὸ Λιωνίδα Ν. Ἀρσίνης.

63. Συλλαβόγραφος.

Ἄπο πρόθεσιν ἀρχίζω κ' εἰς ἡμέραν τελειώνω
Καὶ ὡς μετ' ἀρχαία 'ς τὰς θαλάσσας καμκρώνω.

Ἐστὴν ὑπὸ τοῦ Λιωνίου τῆ Ζίας.

64. Λεξιγραφος.

Ἄν μ' ἀφήσῃς ὅπως εἶμαι, θά με φάγῃς ἐν τῷ ἄμῃ
Ἄν με ἀποκεφαλίσῃς, παρευθὺς θά γίνω γράμμα.

Ἐστὴν ὑπὸ τοῦ Τροπαίου τῶν Πλαταιῶν.

65. Λεξιγραφος.

Εἶμαι ζῶον ἐκ τῶν ζῴων, ἂν τὴν κεφαλὴν μ' ἀφίσῃς
Ἄνθος εὐσσομον θά γίνω, ἂν με ἀποκεφαλίσῃς.

Ἐστὴν ὑπὸ τοῦ Πανούργου Ὀδυσσεύς.

66. Λεξιγραφος.

Ξέρете ποῖος ποταμός μὲν συλλαβὴν ἂν χάσῃ
Ὅθ' ἴνη ἑλληνικὸ νησί με πόλιν καὶ με δάση;

Ἐστὴν ὑπὸ τοῦ Μιλαννοῦ Ἄτιου.

67. Λεξιγραφος.

Ὅπως εἶμαι με ποθεῖς,
Δίχως χ με ἀποθεῖς.

Ἐστὴν ὑπὸ Ν. Κ. Βλάχου.

68. Λεξιγραφος.

Μ' εὐρίσκεις εἰς τὸ σῶμα σου· ἂν μ' ἀποκεφαλίσῃς
Συχνὸν τῆς θέρμης αἶσιαν ἐμπρὸς σου θ' ἀπαντήσῃς.

Ἐστὴν ὑπὸ τοῦ Νου καὶ Ὁρι.

69. Μεταγραμματισμός.

Ὅπως εἶμαι ἐὰν μείνω, εἶμαι νήσος τῆς Τουρκίας.
Ἄν ἀλλάξω τὸ κεφάλι, εἶμαι πόλις τῆς Εὐβοίας.

Ἐστὴν ὑπὸ Γεωργίου Βασιλ.

70. Ἀναγραμματισμός

Εἰς τοὺς δρόμους θά με εὕρῃς, ὅπως εἶμαι ἂν μ' ἀφήσῃς·
Καὶ εἰς τῶν πτηνῶν τὸ σῶμα, ἂν με ἀναγραμματίσῃς.

Ἐστὴν ὑπὸ τοῦ Λαυρεντίου τῆς Κρήτης.

71. Λέξιγμα.

Σὲ φωτίζω, πλοίαρχέ μου,
Καὶ σε τρέφω, φίλτατέ μου.

Ἐστὴν ὑπὸ Φλωρεντίας Ν. Ἀρσίνης.

72. Λέξιγμα.

Εἰς τὸν οὐρανὸν ὑπάρχω κ' εἰς τὰ φάσφορα ἐπίσης
Καὶ εὐκόλως θά με εὕρῃς ἐὰν θές νά με ζητήσῃς.

Ἐστὴν ὑπὸ τῆς Κωνσταντίας.

73. Λέξιγμα.

Εἶμαι τοῦ Θεοῦ καθέδρα, μὴ πλείότερον ἐρώτα.
Ἐν τὰ ὀπίσθια τῶν ζῴων ἔθεσα τὰ δύο πρώτα.

Ἐστὴν ὑπὸ Θεοδοσίου Βιδοκλάδου.

74. Πρόβλημα. Ποῖος εἶνε ὁ ἀριθμὸς ἐκεῖνος ἀπὸ τοῦ
ὁποῖου ἐὰν ἀφαιρέσωμεν 15 καὶ τὸ ὑπόλοιπον διαιρέσωμεν
διὰ τοῦ 12 ἔχομεν τὸν ἀριθμὸν 8;

Ἐστὴν ὑπὸ τῆς Ἀντιόχειας Νικη.

75. Ἀκροστιχίς. Τὰ ἀρχικά γράμματα τῶν ζητου
μένων δέκα λέξεων ἀποτελοῦσι τὸ ὄνομα ἀρχαίου συγγρα-
φέως.

- 1. Πόλις τῆς Ἡπειροῦ 2. Πόλις τῆς Ἑλλάδος. 3. Ἐπαρχία τῆς Ἑλλάδος. 4. Θηρίον. 5. Ὄρος τῆς Ἀσίας. 6. Πρωτεύουσα Εὐρωπαϊκοῦ Κράτους. 7. Ἄνθος. 8. Νῆσος τῆς Τουρκίας. 9. Πόλις τῆς Ρωσσίας. 10. Νῆσος τῆς Ἑλλάδος

Ἐστὴν ὑπὸ Φωκίωνος Τούρτουλη.

ΛΥΣΕΙΣ

- 46. Ὁ εἰλικρινὴς ἄνθρωπος λέγει πάντοτε τὴν ἀλήθειαν καὶ οὐδέποτε κρύπτει αὐτὴν με τὸν σκοπὸν νά ἐξαπατήσῃ τοὺς ἄλλους.—47. Παναθήναια. (Πᾶν, Ἀθῆναι, Ἀ).—48. Ἄριστα (Ἄρης, Ἰ).—49. Λίγνυμα, Λίμα.—50. Μυῖα, Ἰα.—51. Σπόρος, Πόρος.—52. Σταυρός, Ταῦρος.—53. Νότος, τόνος.—54. Τὸ Ω.—55. Ὁ ἥλιος.—56. Τύρος, Σύρος.—57. Πιπτιός. (1. Πάμισος. 2. Ἰθάκη. 3. Τύρναθος. 4. Τουρκία. 5. Ἄργος. 6. Κωνσταντινούπολις. 7. Ὄνος. 8. Σκύρος).—58. Περσεύς. (1. Παλιον. 2. Εὐρώπη 3. Πῆνος. 4. Σαλαμίς. 5. Ἐποψ. 6. Ἰμνέναιος. 7. Στυλίας).—59. Ἐκεῖνος που φορεῖ τὸ μεγαλύτερο καπέλλο.

ΟΝΟΜΑΤΑ ΤΩΝ ΑΥΤΩΝ ΚΑΤ' ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΗΝ ΣΕΙΡΑΝ ΤΟΥ ΕΠΩΝΥΜΟΥ

Σπυρίδων Θεοδ. Ἀγαπητός, 2. Λίας ὁ Τελαμώνιος 11. Δῆριος Οὐρανός, 7. Αἰμοστάζουσα Καρδία, 7. Χ. Ν. Ἀναγνωστόπουλος, 1. Ἄνθος τῶν Λειμώνων, 13. Ἄπτερος Νίκη, 10. Ἀραπάκος 12. Ἀρης, 3. Λεωνίδας Ν. Ἀρσίνης, 3. Φλωρεντία Ν. Ἀρσίνης, 2. Ἀρχάγγελος Γαβριήλ, 9. Βοσκοπούλα Ζηλεμένη, 8. Ἀγγελος καὶ Θεόδωρος Γκολφινόπουλος 2. Γλαυκόχρους Σημάτα, 5. Ἐλευθέρος Σκοπευτής, 9. Ἐνδοξος Μαραθῶν, 7. Ἐννέα Μοῦσαι, 5. Ἐπίγειος Ἀγγελος, 10. Ἐρυθρὸς Ἰνδικός, 12. Ζεὺς Νεφεληγερέτης, 5. Ζηλιάρης, 13. Ζιζάνιον 13. Ἡλιογέννητη, 8. Θαλασσοπούλι 7. Ἰππότης τῆς Τύχης, 4. Ἐλένη Καλαγέροβιτς, 7. Κατέθα νά φᾶμε, 12. Σ. Α. Κριεζώτης, 1. Λαδαμένος Ποντικός, 10. Θεόδωρος Π. Λαμπική, 2. Πᾶνος 1. Ἀέμπρος, 5. Μαῖμου τοῦ Κωλλέττη, 9. Μάχη τοῦ Μαραθῶνος 7. Μικρὸς Ἐθελοντής, 5. Μικρὸς Ναύαρχος, 5. Μικρὸς Οἰκογενειάρχης 7. Ναύαρχος Κουρμπέ, 8. Ναύαρχος Μισοῦλης, 4. Κωνσταντῆ, 9. Οὐράνιος Ἀγγελος, 4. Παληκάρη τῆς Φακῆς, 7. Γεώργιος Πανάς, 3. Δημήτριος Α. Πανάς, 1. Πανούργος Ὀδυσσεύς, 1. Παισιός, 11. Πουλι χωρὶς φτερά, 12. Πρίγκιψ Ζιλλάχ, 8. Ρήγας Φεραῖος, 4. Διαιτητὴν Κ. Σκοπέτου, 1. Σπαρτιάτις Ἀγγιλιωνίς, 10. Σωσίας, 7. Ἰωάννης Κ. Ττάδας, 9. Τρόπατον τοῦ Μιλτιάδου, 5. Τρόπατον τῶν Πλαταιῶν, 2. Τσάτσα Γελαστή, 8. Φασουλῆς καὶ Περικλέτος 12. Φωστήρ, 11. Χωρικῆ, 7.

Ο ΒΡΑΧΟΣ ΤΩΝ ΓΛΑΡΩΝ

[Μυθιστόρημα τοῦ Ἀκδηματικοῦ ΙΟΥΛΙΟΥ ΣΑΝΔΩ. Μετάφρασις ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ Ι. ΦΕΡΜΗΟΥ]

[Συνέχεια ἴδε σελ. 113.]

Ὁ Στέφανος βλέπων ὅτι τὰ παιδιά τοῦ χωρίου ἐπειράζον καὶ ἐβαταίνον τὸν δυστυχῆ κωφάλαλον με μεγάλην ἀσπλαγγχνίαν καὶ βαρβαρότητα, ἐλυπέτο πολὺ, καὶ δὲν ἠδύνατο νά νοήσῃ τί εὐχαρίστησις εἶνε νά πειράξῃ τις ἄνθρωπον δυστυχῆ. Ὅθεν πολλάκις τον εἶχε σώσει εἴτε διὰ τοῦ παραδείγματός του εἴτε διὰ τῶν παρακληθεῶν του. Ἐπήγγαινε καὶ τον εὕρισκεν εἰς τὴν παραλίαν, καὶ ἠὐχαριστεῖτο νά τον βλέπῃ ὅταν ἐψάρευε. Ὁ Πιπιᾶς οὔτε δίκτυα εἶχεν οὔτε ἄλλο τίποτε, ἀλλὰ ἐψάρευε μόνον με τὰς χεῖράς του. Ἦτο δὲ μία χαρὰ νά ἐβλέπετε τὸ κομψὸν καὶ εὐμορφον παιδίον εἰς τὸ πλευρὸν τοῦ ῥυπαροῦ τέρατος, νά χοροπηδᾷ καὶ νά φωνάζῃ ζήτω! καὶ νά χειροκροτῇ, ὅσάκις ὁ παράξενος ἀλιεὺς ἐρριπτεν εἰς τοὺς πίδακας τοῦ θαλασσιναῦ τὰ ὅποια συνελάμβανε με τὰς χεῖράς του.

Ὁ Πιπιᾶς ἐδίδεκε με μεγάλην ἀπορίαν τὰς περιποιήσεις, τὰς ὁποίας ἔκαμνεν εἰς αὐτὸν ἡ κυρία Βιρήνη καὶ ὁ υἱὸς της. Δὲν εἶχεν ὁ δυστυχῆς τόσο νουὺν ὥστε νά νοήσῃ κατὰ βέβαιον τὴν εὐεργεσίαν. Ἄλλ' ὅμως ὅσάκις διήρχετο ἔμπροσθεν τῆς θύρας τῆς κυρίας Βιρήνης, πάντοτε ὕψωνε τὴν δεξιάν του χεῖρα καὶ ἔφερε τὸν δάκτυλόν του εἰς τὸ στόμα του. Καὶ ὅσάκις πάλιν ἡ εὐεργέτις του ἔλειπεν εἰς τὰ πέριξ χωρὶα χάρι διασκεδάσεως τοῦ υἱοῦ της, καὶ ἡ οἰκία ἦτο κλειστή, ὁ Πιπιᾶς ἀτριγύριζεν ἔξω τῆς οἰκίας, καὶ ὠσφραίνετο

ὅπως ὁ σκύλος, ὡς νά ἤθελε νά καταλάβῃ ποῦ εἶνε οἱ εὐεργέταις του, διὰ νά ὑπάγῃ νά τους εὕρῃ.

Ἰδοὺ ὁποῖος ἦτο ὁ Πιπιᾶς. Σᾶς τον περιέγραψῃ με ὄλην τὴν ἀκρίβειαν. Ὁ νοῦς του ἐκοιμήτο καὶ τότε μόνον ἐφαίνετο ὅτι ἦτο ὀλίγον μόνον ἐξυπνος, ὅταν ἐδίδεκε τὸν πλησίον του δυστυχῆ. Ἐμίσει καὶ ἀπεστρέφετο τοὺς ἀνθρώπους, τῶν ὁποίων αὐτὸς ἦτο τὸ ὄνειδος, ἀλλὰ πρὸ πάντων ἐμίσει τὰ παιδιά, τῶν ὁποίων αὐτὸς ἦτο τὸ πάγκριον καὶ ὁ μάρτυς!

Καὶ νά ἰδῆτε πῶς ἔρχονται κομμιλανφορὰν τὰ πράγματα!.. Ἰσα ἴσα τὴν μαύρην ἐκείνην ἡμέραν, κατὰ τὴν ὁποίαν οἱ γονεῖς ἐφυγον καὶ ἀφήσαν τὰ παιδιά των εἰς τὸ χωρίον μόνα, τὰ παιδιά τόσο τον ἐβασάνισαν τὸν δυστυχῆ Πιπιᾶν, ὅπου δὲν ἔχετε ἰδέαν!.. Ἐκεῖνο τὸ πρωὶ ὁ Στέφανος δὲν ἦτο μαζί των νά τα ἐμποδίτῃ, καὶ εἰς αὐτὸ του ἔκαμνεν τοῦ Πιπιᾶ χίλια δύο μαρτύρια. Τὸν ἐκυνήγησαν, τὸν ἐλιθοβόλησαν, τὸν ἔδειραν καὶ τον ἐβασάνισαν τόσο, ὥστε θά του ἐσφευγεν ὁ νοῦς του, ἂν εἶχε νοῦν ὁ δυστυχῆς. Κατὰ το

Ἐστὸ ΠΑΙΔΙ ΜΟΥ ΕἶΝΕ ΕἰΣ ΤΗΝ ΘΑΛΑΣΣΑΝ, ΠΙΠΙΑ!

(Σελ. 131)

καὶ χόματα, ἔτρεχε χωρὶς καὶ αὐτὸς νά εἰξεύρῃ ποῦ νά ὑπάγῃ νά κρυφθῇ, καὶ νά ἐλευθερωθῇ ἀπὸ τὰς χεῖρας τῶν σκληρῶν καὶ ἀσπλαγγχνῶν παιδίων.

Μετὰ πολλὰ, κατώρθωσε νά τους φύγῃ, καὶ ἐπήγε καὶ ἐκρύφθη εἰς τινὰ βράχον, καὶ ἀπ' ἐκεῖ εἶδε με ὄλην του τὴν ἡσυχίαν τὸ λαμπρότατον θέαμα, τὸ

Ἐν Ἀθήναις ἐκ τοῦ τυπογραφείου τῶν Κωνσταντινῶν ΑΝΕΣΤΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ 1886 — 399

ΑΠΗΛΙΣΜΟΣ

ὅποιον ἠδύνατό ποτε νὰ ἴδῃ, καὶ ἐπαρηγορήθη ἡ ψυχὴ του... Ἰδὲ τὸ ἀκάτιον ἐξαρχόμενον ἐκ τοῦ λιμένου, καὶ τοὺς μικροὺς δημίους του παρχυρομένους εἰς τὸν ἀρχνὴ Ὀκεανόν.

Καταλαμβάνετε τώρα πόσον ἐτρόμαξεν ὄλον τὸ χωρίον, ἔτσι ἤκουσαν οἱ χωρικοὶ τὸν Πιπιῶν νὰ γελά με τὴν ὄριξιν καὶ χαράν. Καὶ εἶπμεν ὅτι, ὁσάκις ὁ κωφάλαλος ἐγέλα, ἦτο κακὸν σημεῖον, καὶ προμήνυμα καταστροφῆς καὶ συμφορᾶς μεγάλης.

Ὁ εὐρχνὸς ἦτο ἐξάστερος, ἡ θάλασσα ἴλαδι. Δὲν ἐφαίνετο λοιπὸν κίνδυνος, οὐδὲ καταστροφὴ οὐδεμία.

Καὶ ὅμως ὁ Πιπιῶς ἐγέλασε!

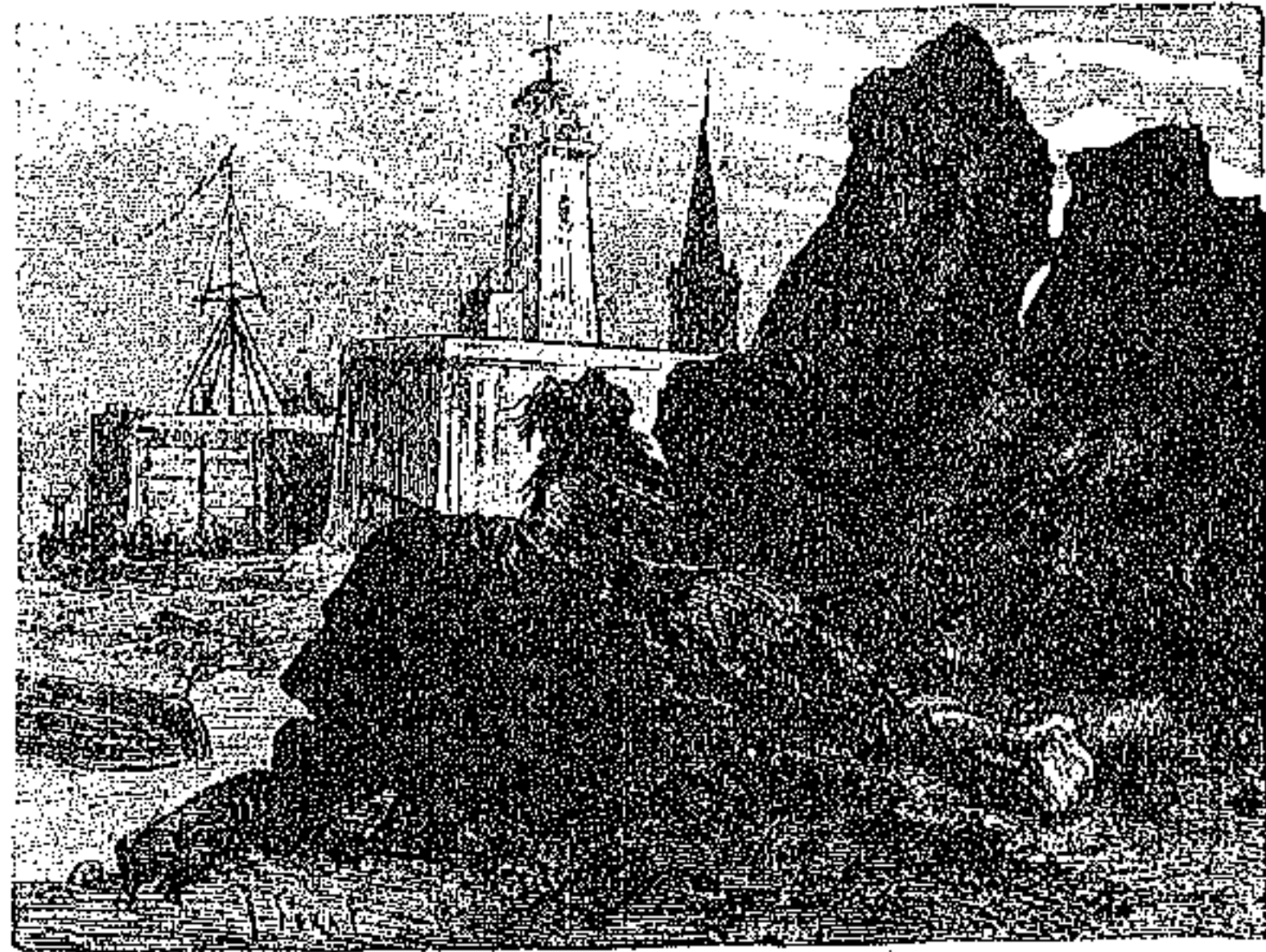
Τί νὰ εἶνε!

« Τὰ παιδιὰ κατὶ θὰ ἔπαθον, χωρὶς ἄλλο! » εἶπον μέσα των οἱ χωρικοὶ. Ἄλλὰ δὲν ἐτόλμησαν νὰ το ἐκστειρίσουν.

Ἦν τούτοις ἤλθον οἱ ἀπεσταλμένοι, καὶ εἶπον ὅτι τὰ παιδιὰ δὲν εὐρέθησαν πουθενά.

Μία μόνη ἐλπίς ἔμειε πλέον καὶ ἐν καταξύγιον, νὰ ἐρευνήσουν τοὺς βράχους ὅλης τῆς παραλίας, μήπως καὶ εὕρουν τὰ δυστυχῆ παιδιὰ.

Ἰξενήθησαν λοιπὸν με δάδας εἰς τὰς χεῖρας, καὶ ἤρχισαν τὰς ἐρευνᾶστων. Ἄλλ-

ΕἶΔΕ ΤΟ ΑΚΑΤΙΟΝ ΕΞΑΡΧΟΜΕΝΟΝ ΕΚ ΤΟΥ ΛΙΜΕΝΟΣ...

λά πρᾶγμα παράδοξον! εἰς κανενὸς τὸν νοῦν δὲν ἤλθεν ἡ ἀπερισκέψια των παιδιῶν, ὅτιδήλα δὴ εἰσηλθόν εἰς ἀκάτιον καὶ ἐξῆλθον ἐκ τοῦ λιμένου ἀνευ ὁδηγοῦ.

Ἐν τῷ δὲ ἀνεξήτουν ἐν τῷ μέσῳ τῶν βράχων, εἰσέρχονται μετὰ τὸ εὖρος τῶν δάδων αἱ ὁποῖαι ἐκάπνιζον, διέκριναν τὸν Πιπιῶν ὄρθιον ἐπὶ τινος βράχου. Ὁ Πιπιῶς εἰδὼν τὸ πέλαγος διὰ τῆς δεξιᾶς χειρὸς του, ὡς νὰ ἔλεγε πρὸς τοὺς ἀνθρώπους, ὅτι πρὸς ἐκεῖνο τὸ μέρος ἦσαν τὰ παιδιὰ, ὅτι ἂν θέλουν νὰ τα εὕρουν, πρέπει νὰ υπάγουν πρὸς ἐκεῖνο τὸ μέρος.

Ἐκπληκτικοὶ πάντες ἀνεφώνησαν καὶ ἔτραξαν πρὸς τὴν προκομίζην. Μετροῦν τὰ ἀκάτια τὰ ὁποῖα εἶχον μείνη εἰς τὸν λιμένα, καὶ βλέπουν ὅτι λείπει ἐν, τὸ ἀκάτιον τοῦ Κουπιῶ.

Λοιπὸν τὰ παιδιὰ ἦσαν εἰς τὸ πέλαγος! Συμφορὰ!

Ἀνθρώπου γλῶσσα δὲν δύναται νὰ ἐξιστορήσῃ τί ἐγίνε τὴν στιγμὴν ἐκείνην, τί ταραχὴ καὶ σύγχυσις, παραφορὰ καὶ ἀπελπισμὸς ἀπερίγραφτος, βλασφημίαι, κατάραι καὶ κινδύ.

Ἦᾶσαι αἱ μητέρες, ὡς λύκαιναι αἱ ὁποῖαι ἔχουσιν τὰ μικρὰ των, ὠρμησαν εἰς τοὺς βράχους ἀγρίως ἰσχυόμεναι. Ἰτρεχον ἀσκόπως, χωρὶς καὶ αὐταὶ νὰ εἰξεύρουν ποῦ τρέχουν, ἐτίλλον τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς των καὶ ἐστίθρακοπεύοντο. Καὶ πῖτα μὲν ἐξηγγυμέναι καὶ ἀφρίκτουσαι κατηρῶντο τὰ ἀπερίσκεπτα παιδιὰ των, καὶ ἐφώναζον « ἄς τα πάρῃ ὁ ἄγριος Ὀκεανός, τέτοια παιδιὰ τί τα θέλομεν! » πότε δὲ καταθέδλη-

μέναι καὶ κλαίουσαι πικρά- λουν τὸν Θεόν ὑπὲρ τῆς σωτηρίας των ἀγαπητῶν τέκνων των, καὶ ἐκεῖ ὅπου πρὸ μικροῦ ἐκόχλαζεν ἡ ὄργη καὶ ἡ ὕβρις, μετὰ μιαν στιγμὴν ἐθερμάνε τὰς καρδίας των ἡ μητρικὴ στοργὴ καὶ ἀγάπη, καὶ τότε ἔλεγον αἱ τάλαιναι μητέρες: « Σῶσέ τα, Θεέ μου, καὶ φέρε τα σῶα καὶ ἀθλαδῆ ». Μετ'

ὀλίγην ὥραν πάλιν ἤρχισαν νὰ καταξύνονται τὰ κύματα καὶ τὴν θάλασσαν, καὶ ἐφώναζον: « Κακὴ θάλασσα, δὲν ἐχόρτασες ἀκόμη! Δὲν σε ἔφθασε ὅπου ἔκαμες τόσας γυναικῆς γήρας, ἀλλὰ θέλεις τώρα νὰ μας κλέψῃς καὶ τὰ τέκνα μας! »

Ὅλον τὸ χωρίον ἦτο ἄνω κάτω. εἶχον ἀνάψη μεγάλας πυρᾶς καὶ ἔλκν τὴν ἔκτασιν τῆς ἀκτῆς, καὶ ἀπὸ τὴν λάμψιν τῶν φλογῶν ἐκοκνίνιζεν ἡ μαύρη θάλασσα ὡς νὰ ἦτο αἷμα. Ἦὰ περίξ χωρὶα ἔμαθον τὴν συμφορὰν, καὶ μετὰ πολλῆς προθυμίας συνέρρευ- σαν εἰς τὸ χωρίον τόσον πλήθος ἀνθρώπων, ὥστε δὲν ἦτο δυνατόν νὰ τους χωρέτῃ. Πάντα τὰ χωρία ἐστειλαν τὰ ἀκάτιά των, καὶ ἄλλα μὲν ἐξέπλευσαν εἰς τὸ πέλαγος, ἄλλα δὲ παρέπλεον εἰς τὰς ἀκτὰς ἴσως ἀνακαλύψουσι τίποτε.

Ἦν τῷ μέσῳ τῆς ταραχῆς καὶ τοῦ μεγάλου κακοῦ τὰ κύματα ἔρριψαν ἔξω εἰς τὴν ξηρὰν μίαν

κώπην. Ἦν πικρατηροῦν πάντες μετὰ πολλῆς προσοχῆς, καὶ ἀνακαλύπτουν ὅτι εἶνε τοῦ ἀκτίου τὸ ὅποιον ἔλειπε. Συμφορὰ! τὸ ἀκάτιον θὰ κατεπον- τίσθη καὶ τὰ παιδιὰ θὰ ἐπνίγησαν! Καὶ ἤκούοντο πλέον, ὡς συναυλία πένθιμος οἱ στεναγμοὶ καὶ οἱ ὀρθῆνοι τῶν γυναικῶν, καὶ τῶν κυμάτων ἡ ταραχὴ καὶ τοῦ Πιπιῶ εἰ ὄξειε καγχασμὶ χά ρ χ α ρ χ α ρ! χ ἄ ρ χ α ρ χ α ρ!

Ἦ δὲ κυρία Εἰρήνη τί ἔκαμνε;

Ἄ! ἡ τάλαινα μήτηρ! καὶ αὐτὴ δὲν εἴξευρε τί κάμνει! Παρεκάλει τὸν Ὀκεανὸν μετὰ φωνῆς γλυκυτάτης, ὡς νὰ ἐφοδεῖτο μήπως τὸν δυσχερεστή- ση καὶ τὸν παρρηγίσῃ.

Καὶ ἔκλαιε καὶ ἔλεγεν:

« Ὁ κύματά μου, κύματά! Ποῦ εἶνε, φέρετέ μου το, ποῦ εἶνε τὸ παιδί μου! Ἀγρία νύξ, λυπήσου με καὶ δός μου τὸ παιδί μου! Ὁ ἄγγελοι, ἀπλώσατε τὰς πτέρυγας σας τὰς χρυσαῖς ἐπάνω ἔς τὸ παιδί μου! Πανηγία μου, τὸ παιδί μου! »

Εἰς δὲ τὰς γυναῖκας ἔλεγε καὶ ἔλκειεν:

« Ἦτο τὸ τελευταῖόν μου, τὸ εἶχα μονάκριβον! εἶμαι χαροκαῖμένη! εἶχα καὶ δύο ἄλλα, μὰ τα ἔχασα, καὶ αὐτὸ μόνον μου ἔμεινε. εἶχα ἀποκοιμηθῆ καὶ μου ἔφυγε κρυφά. Δὲν εἰξεύρω πῶς ἐγίνε αὐτό. εἶνε μικρὸ μικρὸ καὶ θά μου κρυώνη, φρερεῖ τὰ κλοκαίρι- νά του. »

Εἰς τοὺς ἐργάτας τῶν ἀλυ- κῶν ἔλεγε καὶ ἔλκειε:

« Σῶς το, εἶχα δῶσα. Ἐξῆ μαζί σας ἔχθ' ἡμέ- ραν. Μεταξὺ σας εὐρέθη τὴν ζωὴν καὶ τὴν υγίειαν. Ὁλοι σας τὸν ἀγαποῦσατε τὸν Στεφανάκην σας. »

Καὶ πάντες ἔκλαιον, καὶ αἱ μητέρες τὴν ἔβλε- πον καὶ τὴν ἐλυποῦντο.

Ἦτο σχεδὸν παράφρων ἐκ τῆς λύπης, καὶ ἐπλα- νᾶτο ἐδῶ καὶ ἐκεῖ ὡς σκιά.

Αἶφνης βλέπει ἐμπρὸς τῆς τὸν Πιπιῶν, ὁ ὁποῖος ἐτριγυρίζε μόνος του παράμερα, καὶ εὐφραίνεται βλέ- πων τὴν κοινὴν συμφορὰν. Ἦ τάλαινα μήτηρ ὡς τὸν εἶδεν, ἤρχισε νὰ ὀμιλῇ πρὸς αὐτόν, ὡς νὰ ἦτο δυνατόν νὰ τὴν ἀκούσῃ καὶ νὰ τὴν νοήσῃ ὁ δυστυ- χῆς κωφάλαλος.

« Τὸ ἔμαθες, Πιπιῶ, τὸ ἔμαθες;... Ὁ Στέφα- νός μου... τὸ εὐμορφὸν ἐκεῖνο παιδάκι ὅπου το ἀ- παντοῦσας συγχὰ κάτω ἔς τὸν γιαιλόν... μετὰ τὰ εὐ-

μορφα ματάκια, τὰ γκλανὰ ματάκια... ὅπου ἔτραψε μπροστὰ σου ἀπὸ μακρῶν καθὼς σε ἔδλεπε;... τὸν σύντροφόν σου ἔς τὸ ψέρεμα; Τὸ παιδί μου εἶνε εἰς τὴν θάλασσαν! ἔφυγε μαζί μετὰ τὰ ἄλλα παιδιὰ! εἶνε μαζί των ἔς τὴν βάρκα! Πάτι τὸ παιδί μου, Πιπιῶ!... δὲν ἔχω πλέον παιδί! Τρέξε νὰ τὸν εὕρῃς, Πιπιῶ μου, τρέξε νὰ μού τὸν εὕρῃς τὸν Στέ- φανόν μου. εἶνε ψύχος, καὶ θὰ κρυώνη τὸ παιδί μου! Δὲν αἰσθάνεται τὴν νύκτα πόσον εἶνε ψυχρὰ; Νά, λάβε τὸ σάλι μου νὰ τὸν τυλίξῃς νὰ μὴ κρυώτῃ. Πήγαινε, Πιπιῶ μου, πήγαινε! Καὶ θὰ σ' ἀγαπῶ ὅπως πάντοτε, καὶ θὰ σε προσέχω καὶ θὰ σε περι- ποιῶμαι. »

Καὶ ἤπλιωσε τὰς χεῖρά της πρὸς τὸν κωφάλαλον μετὰ τὸν παρακλητικόν.

Ὁ Πιπιῶς ἐκύτταξε τὴν θάλασσαν καὶ ἤρχισε νὰ γελά.

Ἰσκέινη ἔκλαιε καὶ αὐτὸς ἐγέλα: Χά ρ χ α ρ χ α ρ!

« Μὰ δὲν καταλαμβάνεις τί σου λέγω, Πιπιῶ; ἀνεφώνη- σαν ἔξω φρενῶν ἡ τάλαινα μή- τηρ, καὶ τὸν ἤρπασεν ἀπὸ τὸ κατεσοχισμένον φρεμὶ του. Σοῦ λέγω ὅτι εἶνε μετὰ τὴν βάρκαν! καὶ ἔφυγε μαζί μετὰ τὰ ἄλλα παιδιὰ! καὶ ἐπῆγαν ἔς τὴν θάλασσαν! Ὁ Στέφανος, ἀ- κούεις, ὁ υἱός μου, τὸ παιδί μου! Ποτέ του δὲν σ' ἐπέβρα- χε! μάλιστα αὐτὸς δὲν ἄφινε τὰ ἄλλα παιδιὰ νὰ σε πειρά- ζουν καὶ νὰ σε βροσανίζουν! Σὲ ἐδοθήθει πάντοτε, πάντοτε σε ἀγαποῦσε! Τὸν εἶχα συνήθειαν νὰ μὴ φοβῆται τὸ ἄσχημον

Ὁ ΠΙΠΙΩΣ ΒΕΒΕΚΝΥΕ ΤΟ ΠΕΛΑΓΟΣ (Σελ. 130)

πρόσωπόν σου! Μὰ τί γελάς, ἄθλιε; Ἦ γελάς; Ἦ γελάσεν ἐκεῖνος ὅταν ἤλθες μετὰ τὸ δάκτυλόν σου κα- ταξουλισμένον; Ἐγέλα ἐκεῖνος ὅταν τὰ ἄλλα παι- διὰ σε ἐπετροβολοῦσαν; Τὸ πουλάκι μου! τί χαρὰν εἶχεν ὅταν ἔρριπτεν εἰς τὸ ταγάρι σου τὸ μισὸ του φαγητόν! Μὰ τί γελάς, ἄθλιε! Κρημνίσου ἀπ' ἐμπρὸς μου, τέρας, κρημνίσου! Ἦ ψυχὴ σου εἶνε ἀγγη- ματέρη ἀπὸ τὴν ἔψιν σου. »

Ἦ συγκίνησις καὶ ἡ λύπη τὴν κατέβλα, καὶ ἡ παρα- φορὰ καὶ ἡ ὄργη τῆς ἐξεθύλκναν εἰς ποταμὸν δακρύων.

Ὁ Πιπιῶς δὲν ἐγέλα πλέον.

Ἰσπατο ἀκίνητος καὶ ἔδλεπε τὴν κυρίαν Εἰρήνην καὶ ἔπειτα τὴν θάλασσαν, ἔπειτα τὴν θάλασσαν καὶ πάλιν τὴν κυρίαν Εἰρήνην, καὶ περιετόλμηεν εἰς τὴν χεῖρά του τὸ σάλι τὸ ὅποιον εἶχε δῶσα εἰς αὐτόν ἡ κυρία Εἰρήνη.

ΙΖ'

ΑΙ ΜΗΤΕΡΕΣ

Αἱ ὄραι παρήρχοντο ἐν τῷ μέσῳ τοῦ φόβου καὶ τοῦ τρόμου. Ψυχὴ δὲν εἶχε μείνη εἰς τὸ χωρίον. Αἱ θύραι ἦσαν ὀρθάνοιχοι, καὶ οἱ οἰκίσκοι ἔρημοι. Οἱ κάτοικοι πάντες εἶχον καταβῆ εἰς τὴν παραλίαν καὶ ἦσαν δισσοκοπισμένοι ἐδῶ καὶ ἐκεῖ. Οἱ φανοὶ τῶν πλοιαρίων ἔλαμπον εἰς τὸ πέλαγος καὶ πότε μὲν ἐπλησίαζον, πότε δὲ ἀπεμακρύνοντο καὶ διασταυροῦντο κατὰ πάσας τὰς διευθύνσεις. Αἱ μητέρες ἀφ' οὗ ἔφραξεν ὁ λαϊμός των καὶ ἡ φωνὴ των ἐγένετο βραγγυὴ ἐνεκα τῶν μεγάλων καὶ δυνατῶν κραυγῶν, ἔκλαιον σιγὰ σιγᾶ. Οἱ δὲ κάτοικοι ἐκλήθησαν τριγύρω εἰς τὰς πυράς καὶ ἔλεγεν ἕκαστος τὴν γνώμην του περὶ τοῦ δυστυχήματος.

Τὸ χωρίον δὲν εἶχεν ἐκκλησίαν. Ὁ ἐρημέσιος τοῦ γειτονικοῦ χωρίου, γέροντος σεβάσιμος, ἦλθε καὶ ἡ παρουσία του ἐπαρηγόρησε καὶ ἔδωκε δύναμιν εἰς τοὺς ἀπηλπισμένους. Ὁ ἱερεὺς παρεκάλεσε τὴν κυρίαν Βιρήνην νὰ ἐπανεέλθῃ εἰς τὴν οἰκίαν της νὰ ἡσυχάσῃ ὀλίγον. Ἐπέστη ἡ δυστυχὴς μήτηρ καὶ τὴν ἔφεραν εἰς τὴν οἰκίαν ἀλλὰ καθὼς εἶδε τὴν μικρὴν κλίνην τοῦ τέκνου της, καὶ τὴν εἶδε ψυχρὰν καὶ ἔρημον, εὐθὺς ἐξῆλθε καὶ κατέβη πάλιν κάτω εἰς τὸν αἰγιαλόν, ὅπου ἦσαν καὶ αἱ ἄλλαι γυναῖκες, αἱ μητέρες τῶν συντρόφων τοῦ υἱοῦ της.

Ἦτο πολὺ συγκινητικὸν νὰ ἐδλέκετε τὰς μητέρας πῶς τὴν εἶχον περικυκλώσῃ καὶ προσεπάθουν νὰ παρηγορήσουν τὴν κυρίαν Βιρήνην:

« Ἀχ! καλὴ κυρία! ὄλας εἴραστε νὰ μὲς κλαίῃ

κανεῖς, ἀλλὰ τοῦ λόγου σου εἶσαι νὰ σε κλαίῃ κανεῖς περισσότερο ἀπὸ 'μᾶς. Νὰ μὲς ἐύρη ἐμᾶς τέτοιο κακό, εἶνε τῆς τύχης μας, γιατί αὐτὴ εἶνε ἡ ζωὴ μας! Ἡ θάλασσα εἶνε τὸ ψωμί μας, ἡ θάλασσα εἶνε καὶ τὸ μνήμα μας. Γιὰ τὴ θάλασσα ἀνασταίνομε τὰ παιδιὰ μας καὶ σήμερ' αὔριο μᾶς τα παίρνει. Ἐμεῖς εἴμαστε συνηθισμένες νὰ βλέπωμε τὰ σπλάγχνα μας νὰ φεύγουν καὶ νὰ μὲς ἀφίνουν, καὶ μὴ στιγμοῦλα

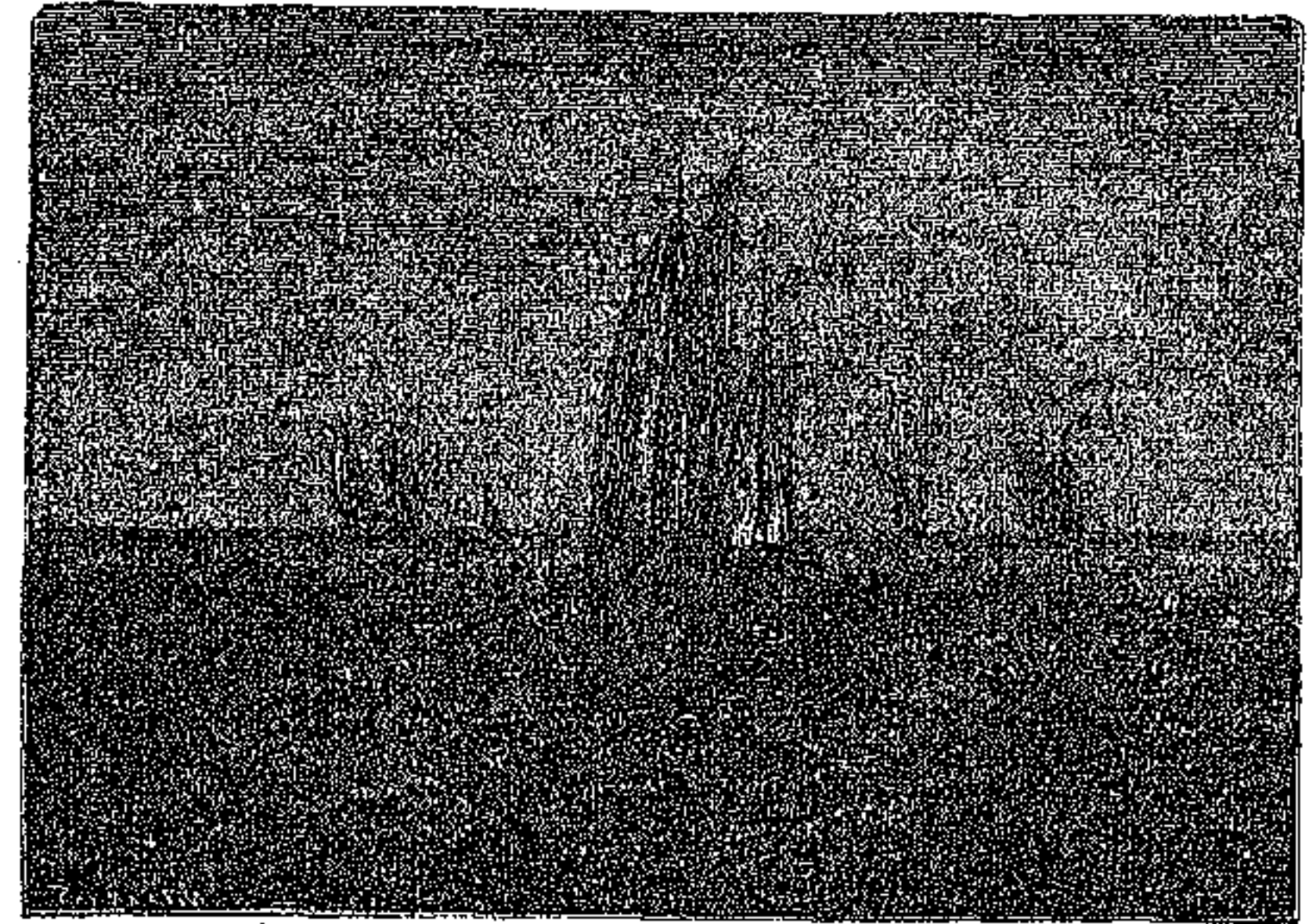
δὲν περνᾷ χωρὶς νὰ λαχταρᾷ ἡ καρδιά μας! Ἐμεῖς ἀπὸ τὴν κλιτριά τῆς μάνας μας ἀρχίζουμ τὰ βᾶσανά μας καὶ ἡ ζωὴ μας εἶνε βασανισμένη καὶ τὸ τέλος μας, εἶνε βεβαιωμένο! Μὰ σεῖς, κυρία μου, σεῖς! Τί ἀνάγκη εἶχατε νὰ φοβηθῆτε ἀπὸ τέτοια δυστυχία; Δὲν εἶδατε τὰ δέλφια σας, τὸν πατέρα σας, τὸν ἀνδρᾶ σας νὰ πάη 'ς τὴν ξενιτειά, δὲν ἐπεράσατε χρόνια νὰ τρέμῃ καὶ νὰ λαχταρᾷ ἡ καρδιά σας, νὰ παρακαλῆτε γιὰ τὴ ζωὴ τους καὶ νὰ κἀθεσθε νὰ τους περιμένετε 'ς τὸ κατώφλι τοῦ κάλυβιό σας! Τὸ ἀγγελούδι σας 'ς τὸ κρεβάτάκι του δὲν ἦτανε γιὰ τὴ θάλασσα καὶ τὰ γύρια τὰ κύματα! Τὴ θάλασσα σεῖς τὴν εἶχατε γιὰ διασκέδασι. Ἀλλοίμονο! γιατί δὲν ἐμένατε ἐκεῖ ὅπου ἦσατε;

τί ἠλέατε νάρθητε ἐδῶ; Ποῖος κακὸς ἀνεμος σᾶς ἔφριξ' ἐδῶ 'ς τὴν ἐρημίά μας; »

Οἱ δὲ ἄνδρες δὲν περιωρίζοντο νὰ τὴν κλαίουν ὅπως αἱ γυναῖκες, ἀλλὰ εἶτε ἐκ πεποιθήσεως εἶτε ἐξ ἀγαθότητος τῆς ψυχῆς των, προσεπάθουν νὰ τὴν παρηγορήσουν καὶ νὰ τὴν πείσουν ὅτι ἡ κατάστασις ὅσον καὶ ἂν ἦτο δεινὴ, δὲν ἦτο ὅμως καὶ ἀπελπιστικὴ, διότι τὸ κύμα δὲν ἦτο οὔτε τραχὺ οὔτε ἐξηγριωμένον. Ἡ δὲ κόπη, τὴν ὅποιαν εἶχον ῥίψη

« Ἀχ! καλὴ κυρία! ὄλας εἴραστε νὰ μὲς κλαίῃ κανεῖς »

« Οἱ φανοὶ τῶν πλοιαρίων ἐλάμπουν εἰς τὸ πέλαγος » (Σελ. 132)

ἔξω εἰς τὴν ἄμμον τὰ κύματα, δὲν ἦτο καθόλου τὸ πέλαγος. Ἐξ ἅπαντος οἱ γονεῖς θὰ συνήνησαν κηλὸν προμήνυμα, καὶ τέλος πάντων τί σημαίνει τὸ ἀκάτιον καὶ θὰ τα ἐπήρουν μαζί των τὰ παιδιὰ, ἂν τους ἔφυγεν ἀπὸ τὰς χεῖράς των μὴ κόπη ἴσα καλλίτερα, διότι τὸ ἀκάτιον ἐκινδύνευεν ὀλιγώτερον ὅταν ἐκινεῖτο μόνον του, παρατυρβούμενον ὑπὸ τῆς θαλάσσης, ἢ ἐὰν ἐκυβερνᾶτο καὶ ὠδηγεῖτο ἀπὸ χεῖρας ἀδεξίους καὶ παιδικᾶς. Δὲν εἶνε τρόπος νὰ μὴ τους εἶδε κανὲν ἐκ τῶν ἀλιευτικῶν πλοιαρίων τοῦ χωρίου, τὰ ὅποια ἦσαν δισσοκοπισμένα ἔξω εἰς

τὸ ἀκάτιον καὶ θὰ τα ἐπήρουν μαζί των τὰ παιδιὰ, καὶ μετ' ὀλίγην ὥραν θὰ ἔλθουν ὅλοι μαζί πατέρες καὶ παιδιὰ μὴ χαρά.

Ἀλλὰ καὶ ἡ τελευταία αὐτῆ ἐλπίς, ἡ μόνη ἢ ὅποια ὑπελείπετο, ἐμελλε καὶ αὐτὴ νὰ ἐξαφανισθῇ! Συμφερά! Τετέλεσται!

[Ἐπιτελεῖται συνέχεια]

ΜΑΡΜΑΡΑΣ, ΣΙΔΗΡΟΥΡΓΟΣ, ΒΑΡΕΛΟΠΟΙΟΣ

Ἐκεῖ στήν μάνδραν μέσα
Ὁ γέρον μαρμαρᾶς,
Τὸ μάρμαρον ἐμπρός του
Κτυπᾷ μετὰ χαρᾶς
Κτυπᾷ τὸ ἄσπρον μάρμαρον
Κτυπᾷ, κτυπᾷ, κτυπᾷ
Τίγκ, τίγκ, τίγκ, τίγκ!

Εἰς τὸ μικρὸ σπητάκι
Δὲν κάθεται ἀργός.
Σηκώνει τὸ σφυρὶ του
Κτυπᾷ σιδηρουργός,
Τὸ πυρωμένον σιδηρον
Κτυπᾷ, κτυπᾷ, κτυπᾷ.
Πίγκ, πᾶγκ, πᾶγκ, πᾶγκ!

Ἰδρόνουν, κοπιᾶζουν
Οἱ ἄνθρωποι ἐκεῖ
Καὶ τὰ βρέλια δένουν
Στὸ ἔργον τακτικοί.
Κρατοῦν στὸ χέρι κόπανο
Κτυποῦν, κτυποῦν, κτυποῦν
Πούμ, πούμ, πούμ, πούμ!

ΔΔ. ΚΑΤΑΚΟΥΖΗΝΟΣ

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΗΣ

Είς μίαν μικράν κοιλάδα, κειμένην μετὰ τῶν χιονισμένων ἑρέων τῆς μεσημβρινῆς Μεγάλης Βρετανίας, κατοικεῖ ἐν παιδίον, τὸ ὁποῖον ὡς ὀνομάσωμεν Ἀνδρέαν, ἂν καὶ δὲν ἦτο τοῦτο τὸ ἀληθές του ὄνομα.

Ἐκ μικρᾶς ἡλικίας ἐδείκνυε μεγάλην ἀγάπην εἰς τὴν ζωγραφικὴν καὶ ἤθελε νὰ ζωγραφίσῃ πότε μὲν τὸν γέρον σκύλον των, πότε τὸν γάτον, πότε τοὺς μικροὺς του ἀδελφούς καὶ τὰς ἀδελφάς ἐν ᾧ ἔπαιζον εἰς τὸ χιμώσιπτόν των. Καὶ πῶς ἔκαμνον ὅλας αὐτὰς τὰς ζωγραφίας; Ἦ μὲ ἐν κάρβουνον ἐπάνω εἰς τὸν λευκὸν τοῖχον, ἢ μὲ κιμωλίαν ἐπάνω εἰς μίαν πλάκα.

Ἄλλ' ὁ πατήρ τοῦ μικροῦ Ἀνδρέα δὲν γήχαρισταίτο διόλου νὰ τον βλέπῃ νὰ γράφῃ τὸν καὶ ῥόν του με ἀιτὰ τὰ πράγματα καὶ τον ἔλεγεν ἀκαμάτην διὰ τοῦτο, ἅμα ἐμεγάλωσεν ἀκόμη ὀλίγον, τῷ εἶδε νὰ κάμνῃ διαφόρους ἐργασίας, νὰ διώκῃ τὰ ποικίλα ἀπὸ τὸ χωράκι των διὰ νὰ μὴ τρώγουν τὰ σπύργα, ἢ νὰ βέβαια τὰ ὀλίγα πρόβατά των.

Ἄλλ' καὶ τότε πάλιν ὁ Ἀνδρέας μὲ τὴν κιμωλίαν εἰς τὸ χέρι ἐζωγράφιζε τὴν ἐξοχὴν καὶ τὰ δένδρα της.

Πολλὸ ὀλίγα γράμματα εἴχευεν ἄλλ' εἶχε μεγάλην εὐφυίαν. Τὴν ζωγραφικὴν τῷ εἶδαζεν τὰ πράγματα τὰ ὅποια ἔδλεπε τριγύρω του, τὸ γλυκὸ κελάδιμα τοῦ κορυδαλοῦ ὁ ὁποῖος ἐξύμνει τὸν πλάστην διὰ τὴν καλλονὴν τῆς φύσεως, ὁ ψίθυρος τοῦ βουκίου ἢ τοῦ χειμάρρου οἱ ὅποιοι ἔτρεχον εἰς τὴν κοιλάδα ἀνείγοντες δρόμον μᾶσα ἀπὸ τοὺς βράχους ἢ ἢ πνοὴ τοῦ ἀνέμου ὁ ὅποιος ἔσειε τὰ φύλλα τῶν δένδρων. Αὐτὰ τον ἔκαμνεν καλλιτέχνην καὶ εἰμπορεῖ τις νὰ εἶπῃ ὅτι τὸ παιδίον ἔλαθεν ἀπὸ τὰς χεῖρας αὐτῆς τῆς φύσεως τὸ δῶρον τοῦ νὰ ζωγραφίσῃ πιστῶς τ' ἀντικείμενα, τὸ ὁποῖον εἶνε ἐν ἀπὸ τὰ μεγαλύτερα προσόντα τῆς ζωγραφικῆς.

Ὁ Ἀνδρέας συνειθίζε νὰ ὀνομάζῃ τὴν κοιλάδα ἐκείνην «λαγκαδι μὲ τῆς ἐκατὸ φωνῆς» καὶ τὴν ἔλεπε κάποτε καὶ εἰς τὸν ὕπνον του ὅτε μαγευμένος ἀπὸ τὴν ὠριότητά της ἀπεκοιμᾶτο ἡσύχως.

Μετὰ τινα καιρὸν ὁ μικρότερός του ἀδελφός ἠδύνατο νὰ κάμνῃ τὰς ἐργασίας αὐτοῦ καὶ ὁ Ἀνδρέας ἀπελάτιζε ν' ἀναχωρήσῃ, νὰ ὑπάγῃ εἰς ἄλλα μέρη διὰ νὰ γίνῃ ὅ τι τῷ ἔλεγεν ἡ καρδιά του. Ἀλλὰ δυστυχῶς τὸν σκοπὸν τοῦ παιδίου δὲν τον ἐπέδοκίμασαν οἱ ἀπλοῦχοι γονεῖς του. Ὅταν τοῖς εἶπεν ὅτι θέλει νὰ γίνῃ ζωγράφος, ὁ πατήρ του ἀπήντησε τραχέως:

— Πήγαινε νὰ κόψῃς χορτάρια γιὰ τὰ ζῆ!

Ἦ δὲ μήτηρ προσέθηκεν, ὅτι δὲν εὐρήσκει τίποτε ἄλλο νὰ ἐπιθυμῇ παρὰ νὰ μουτζουρώσῃ τὰ παντὶ μὲ χράματα;

Ὁ Ἀνδρέας ἀπήντησε τότε ὅτι κακὴν ἰδέαν εἶχον διὰ τὴν ζωγραφικὴν, ὅτι αὐτὸς το ἐπῆρεν ἀπόφασι νὰ γίνῃ ζωγράφος, καὶ ὅτι ὁ ἀναχωρήσῃ, ἂν καὶ ἔλυπετο εἰς τὸς δυσηρέστει.

Τότε ἡ μήτηρ του, μὲ δάκρυα εἰς τοὺς ὀφθαλμούς, τον ἐξώρκειε νὰ μὴν ἀναχωρήσῃ, ἀλλ' ὁ Ἀνδρέας ἂν καὶ ἠγάπα πολὺ τοὺς γονεῖς του, ἠγάπα περισσότερον ἀπὸ ὅλα καὶ ἀπὸ ὅλων τὴν ζωγραφικὴν. Μὲ σταθερὰν λοιπὸν ἀπόφασιν, ἀλλὰ μὲ λυπημένην καρδίαν καὶ μὲ φωνὴν εἰς τὰ δάκρυα πνιγμένην ἀπεχωρήσειε τοὺς φίλους του, τὸ καλυδῶσιπτόν εἰς τὸ ὁποῖον εἶχε γεννηθῆ, τὸ «λαγκαδι μὲ τῆς ἐκατὸν φωνῆς»!

Ἐν ἠέλω νὰ σας ἀπασχολήσω, μικροὶ μου ἀναγνώσταί, διηγουμένη τὴν πτωχίαν καὶ τὰς στενοχωρίας τὰς ὁποίας ὑπέφερον ὁ δυστυχῆς Ἀνδρέας εἰς τὴν μεγάλην πόλιν εἰς τὴν ὁποίαν ὑπῆγε θά σας εἶπω μόνον ὅτι μετὰ τινα ἔτη ἀκατάπυστον ἐργασίας καὶ πάλης κατὰ τῆς δυστυχίας, ἐβόησεν ἡ ποθητὴ στιγμὴ, ὅπως φθάνει πάντοτε εἰς ὁποῖον τὴν ζητεῖ μὲ ἐπιμονήν, καθ' ἣν ἐμυθε πλέον ἐντελῶς τὴν ὠραίαν τέχνην τὴν ὁποίαν τόσο ἠγάπα.

Τότε ἠθέλησε νὰ ζωγραφίσῃ μίαν εἰκόνα διὰ νὰ τὴν στείλῃ εἰς τὴν ἐκθεσιν. Ἐμμενεν ἀμφίβολος ποῖον θέμα νὰ ἐκλέξῃ εἰργάζετο νύκτα καὶ ἡμέραν ἔκαμνον ἐν σκεδῶν, ἔπειτα ἄλλο, ἀλλὰ δὲν τον ἠγάπα οὐδὲν ὅσον ἠθέλει. Ἐπρεπε νὰ σκεφθῇ πολὺ διὰ τὴν εἰκόνα τὴν ὁποίαν ἐμελλε νὰ κάμῃ ἢ θὰ τον ἀνεδαίνυεν ἀληθῆ καλλιτέχνην ἢ θὰ εἶδεν ἀφορμὴν νὰ τον θεωρήσων καὶ αὐτὸν πρόστυχον ζωγράφον χωρὶς ἀξίαν, ὡς τοσοῦς ἄλλους.

Ἐν ᾧ ἦτο κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἀνεπαφάσιτος, μίαν ἑσπέρην εὐρήσκει πληρῶς καὶ ἐντελῆς τὸ θέμα τῆς εἰκόνας του. Ἐν ᾧ ἐσκεπτετο ἀπεκοιμήθη καὶ ὠνειρεύθη ὅτι ἐπέστρεψεν εἰς τὸ χιμώσιπτόν των, εἰς τὴν μικρὰν κοιλάδα, εἰς τὰ χιονισμένα βουνά. Ἐπέστρεψε παιδίον, καὶ ἤκουε κατὰ τὸν ψίθυρον τοῦ βουκίου ὀπίσω ἀπὸ τὸν τοῖχον τῆς πτωχικῆς των κατοικίας, ἔδλεπε τριγύρω τοὺς ἀδελφούς του καὶ τὰς ἀδελφάς του, τὴν μητέρα του ποὺ ἔπλεκε κάλτσιν καὶ τὸν πατέρα του ποὺ διασκίδαζε αὐτὸν καὶ τὰ ἄλλα ἀδελφία κίμων ἐν κουνέλι εἰς τὸν τοῖχον μὲ τὴν σκιάν των χειρῶν του. Διὰ μίαν ὁ Ἀνδρέας ἐθυμῆθη λεπτομερῶς τὰ χαρακτηριστικὰ τῶν γονέων του καὶ τὰς γάστρας τῶν ἀνθέων, καὶ τὰς πτωχικὰς καθέκλας, καὶ τὸ παλαιὸν ὠρολόγιον, καὶ ἀμέσως ὡς ἀστραπὴ ἐπέρασεν ἀπὸ τὸν νοῦν του ἡ ἰδέα ὅτι ἡ σκηνὴ τὴν ὁποίαν ὠνειρεύθη πρέπει νὰ γίνῃ τὸ θέμα τῆς εἰκόνας, εἰς τὴν ὁποίαν ἐστήριζεν ὅλας

τὰς ἐλπίδας του τῆς φήμης καὶ τῆς εὐτυχίας. Ἐσηκώθη ἀπὸ τὴν κλίνην καὶ ἤρχισε νὰ σχεδιάζῃ τὰ πρόσωπα, ἐργαζόμενος ὅλην τὴν ἡμέραν χωρὶς νὰ κουρασθῇ.

Ἐπὶ τέλος ἡ εἰκὼν ἐτελείωσε καὶ ἔγινεν ἐτοιμὴ διὰ τὴν ἐκθεσιν. Ὁ καλλιτέχνης τὴν ἔστειλε καὶ γήχαριστήθη παρκαλοῦ ὅταν εἶδεν ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ διέταξε νὰ τὴν κρεμάσων εἰς μίαν ἀπὸ τῶν καλλιτέρας θέσεις ἢ χαρὰ του δὲν εἶχε πλέον ὄρα, ὅτε, ἀφ' οἷ ἠνοιξεν εἰς τὸ κοινὸν ἢ ἐκθεσιν, εἶδε τοὺς ἐπισκεπτομένους αὐτὴν νὰ ἐνθουσιάζωνται πρὸ τῆς εἰκόνας του, τὴν ὁποίαν οἱ εἰδήμονες τῆς ζωγραφικῆς ἀνεκήρυττον ὡς τὴν καλλιτέραν ἀπὸ ὅλας τὰς εἰκόνας τῆς ἐκθέσεως. Ἦδὸν μεγάλη συγκίνησις κατέλαβεν αὐτὸν ὥστε δὲν ἐστάθη ν' ἀκούσῃ τοὺς θερμούς ἐπαίνους καὶ τὰς ἐκφράσεις τοῦ θαυμασμοῦ, οὐδὲ νὰ ἰδῇ ἂν ἢ πωληθῇ τὸ ἔργον του. Ἐν τούτοις ἐπιλήθη εἰς μεγάλην τιμὴν, ἀπ' ἐκείνην δὲ τὴν ἡμέραν ἤρχισαν ὡς βροχὴ οἱ παραγγελίαι τῶν εἰκόνων ἀπὸ τοὺς θαυμαστάς του.

Ὁ Ἀνδρέας ἀποκτήσας φήμην ἔγινε πλούσιος, καὶ ἡ καρδιά του ἐπεθύμησε νὰ ἰδῇ τὴν στέγην ὅπου ἐγεννήθη αὐτὴν λαγαδί μὲ τῆς ἐκατὸν φωνῆς τὸ ἀγαπητὸν πρόσωπον τοῦ πατρός, τῆς μητρός, καὶ τῶν ἀδελφῶν.

Ἐπέστρεψε λοιπὸν εἰς τὸν τόπον τῆς γεννήσεώς του, ἐν ᾧ δὲ οἱ ἴπποι ὡς πτερῶται ἔσυρον τὴν ἀμαξίαν του, ἐσύχρινε τὴν ταρινὴν τοῦ θέσιν μὲ τὴν ἄλλοτε ὅτε μικρὸν παιδίον ἔλαμνε μὲ τὰ πόδια του τὸ πρῶτον ταξιδίον καὶ ἐπεριπάτει κατὰκουρασμένον καὶ εὐχαρίστησεν ἐκ καρδίας τὸν Θεὸν ὅστις ἀντήμεψε τοὺς ἀγῶνάς του.

Ὁ Ἀνδρέας εὐρήσκει τοὺς γονεῖς καὶ τοὺς φίλους του πτωχοὺς ὅπως τοὺς εἶχεν ἀφῆσθ. Πρὶν ἀναχωρήσῃ ἀπεφάσισε νὰ ἐπιστρέψῃ χωρὶς νὰ εἰδοποιήσῃ τὴν οἰκογενειάν του καὶ πραγματικῶς ἐπανεῖθε τὸ καλυδῶσιπτόν των ὠριλῆται μὲ τοὺς οἰκείους του χωρὶς νὰ τον ἀναγνωρίσων. Τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν ὁ Ἀνδρέας ἠρώτησε τὴν μητέρα του ἂν εἶχε καὶ ἄλλα παιδιά ἐκτὸς ἐκείνων τὰ ὅποια εἶχεν ἰδεῖ. Ἦ δυστυχῆς γράϊα μὲ δάκρυα εἰς τοὺς ὀφθαλμούς; εἶπεν ὅτι εἶχε καὶ ἕνα υἱόν, ὁ ὁποῖος ὅλ' εἶχεν ἀποθάνῃ πρὸ πολλοῦ ἀφ' οὗ δὲν ἐπέστρεψε νὰ ἰδῇ τοὺς γονεῖς του καὶ τοὺς οἰκείους του, οἱ ὅποιοι τον ἠγάπων τόσο.

Ὁ καλλιτέχνης ἀπὸ τὴν πολλὴν του συγκίνησιν ὀλίγον ἔλειψε νὰ ὀρμήσῃ εἰς τὴν ἀγκάλην της καὶ νὰ φανερώσῃ ποῖος ἦτο ἄλλ' ἐκρατήθη.

Ἐκείνας ἀκριδῶς τὰς ἡμέρας ἐδημιούσιθη μίαν γνωστοποίησις ἀπὸ τὴν μεγάλην πόλιν ἢ ὁποία ἦτο ἐκεῖ πλησίον, ὅτι ἐπρόκειτο νὰ γίνῃ εἰς αὐτὴν ἐκθεσις τῶν εἰκόνων τῶν μεγαλειτέρων ζωγράφων τῆς ἐποχῆς καὶ ἐκτὸς ἄλλων καὶ ἐκείνης ἢ ὁποία ἦτο

ὁ στολισμὸς τῆς ἐκθέσεως καὶ ἐπνεύθη ἀπὸ ὅλους. Διὰ νὰ εἰσέλθῃ τις εἰς τὴν ἐκθεσιν ἀπαιτεῖτο εἰσιτήριον, καὶ ὁ Ἀνδρέας ἔστειλε κάρπυσα εἰς τὸν κύριον, εἰς τὰ κτήματα τοῦ ὁποῖου εἰργάζετο ὁ πατήρ του, παρακαλοῦν αὐτὸν νὰ πείσῃ ἀφεύκτως τοὺς γονεῖς του νὰ ὑπάγουν. Ὁραϊότερα ἔργα ἦσαν εἰς τὴν ἐκθεσιν ἐκείνην, ἀλλ' οἱ περισσότεροι ἐστῆκοντο πρὸ μίαν εἰκόνας ἢ ὁποία εἶχε τὸν ἀπλοῦστατον τοῦτον τίτλον: «Ἦ σκία τοῦ κονίλου ἐπὶ τοῦ τοίχου.»

Πολλοὶ καλοενδυμένοι κύριοι καὶ μεγαλοπρεπεῖς κυρίαὶ ἐπήνουν ἐνθουσιωδῶς τὴν εἰκόνα ταύτην, ἀλλ' ὁ Ἀνδρέας δὲν ἔστεκεν ἐκεῖ διὰ ν' ἀκούσῃ τοὺς ἐπαίνους, ἀλλ' ἐπερίμενε μὲ καρδουκτόπι δύο πτωχοὺς συζύγους ἀπλᾶ ἐνδεδυμένους, οἱ ὅποιοι δι' αὐτὸν εἶχον πολὺ μεγαλειτέραν ἀξίαν ἀπὸ τῆς ὠραίας ἐκείνης κυρίας καὶ τοὺς πλουσίους κυρίους; ἀλλὰ τί δυστυχία! οἱ γονεῖς τοῦ καλλιτέχνου δὲν ἐφάνησαν οὔτε τὴν πρῶτην, οὔτε τὴν δευτέραν, οὔτε τὴν τρίτην ἡμέραν καὶ ἡ ἐκθεσις ἔκλειε τὴν ἔκτην ἡμέραν.

Ἐν τούτοις τὴν τετάρτην ἡμέραν ἐβόησαν τὰ τόσο ἀγαπητὰ πρόσωπα καὶ εἶδε τοὺς γονεῖς του περιφερομένους μὰξὶ μὲ τοὺς ἄλλους περιέρχους εἰς τὴν ἀΐθουσαν. Τοὺς παρηκολούθησε βαθείως συγκεκινημένος καὶ τὴν στιγμὴν ὅπου ἐστάθησαν πρὸ τῆς «Σκίης τοῦ κονίλου ἐπὶ τοῦ τοίχου» ἔτρεξε σιγὰ σιγὰ πλησίον των διὰ ν' ἀκούσῃ. Οἱ γονεῖς του παρετήρησαν μὲ προσοχὴν τὴν εἰκόνα καὶ δὲν τον ἐνόησαν διόλου.

— Ἄνδρα μου, εἶπεν ἡ γράϊα μήτηρ του μὲ συγκίνησιν πρὸς τὸν σύζυγόν της, κίττα αὐτὸ τὸ σπιτάκι, δὲν σου φαίνεται ὅτι νὰ εἶ το πικρὸσπιτό μας; κίττα, κίττα, αὐτὸς εἶσαι σὺ που παῖξεις μὲ τὰ παιδάκια μας; νὰ, νὰ, ὅλα τὰ ἴδα εἶνε; νὰ καὶ ὁ σκύλος μας, νὰ καὶ ὁ Ἀνδρέας; καὶ τὰ ἄλλα παιδάκια μας. Ἄχ! τί νὰ σου εἶπῶ, ἄνδρα μου, εἶπεν ἡ ἀγαθὴ γυνὴ μὲ συγκίνησιν στηριχθεῖσα εἰς τὸν ὦμον τοῦ συζύγου της; χωρὶς ἄλλο αὐτὴ ἡ ζωγραφία εἶνε καμμένη ἀπὸ τὸ χέρι τοῦ Ἀνδρέα μας; τὸ καμμένο τὸ παιδάκι μου ὅλους μὰς ἔδωκε ἔς τὴν ζωγραφίαν του, κανέναν δὲν ἐλησμονήσῃ!

— Ἀλήθεια, κανένα! καλὴ μου μητέρα, εἶπε μία συγκεκινημένη φωνὴ ὀπισθὲν των.

Καὶ ὅταν ἡ γράϊα ἐγύρισε εὐρέθη εἰς τὴν ἀγκάλην τοῦ υἱοῦ της τὸν ὁποῖον εἶχε χαμένον τόσο ἔτη, ἀλλ' ὁ ὁποῖος ἀπέκτησε φήμην καὶ πλοῦτη.

Τὰ πλοῦτη ταῦτα δὲν ἐκράτησε διὰ τὸν ἑαυτὸν του ὁ Ἀνδρέας. Ἐδῶκεν εἰς τοὺς γονεῖς του ὅσα ἤθελον διὰ νὰ ζήσουν εὐτοχεῖς εἰς τὸ γῆρας των, ὑπεστήριξε τοὺς ἀδελφούς του, ὑπάνδρευσε τὰς ἀδελφάς του. Ἐκείνος, τὸν ὁποῖον ὁ ἀπλοῦς πατήρ του ἔλεγεν ἀκαμάτην, κτέστησεν εὐτυχῆ τὴν οἰκογενειάν του καὶ ἐδόξασε τὸ ταπεινὸν ὄνομά του.

Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ ΑΝΤΩΝΑΚΗΣ

(ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΔΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ)

Ο μικρός Αντωνάκης μίαν ημέραν ἀπεφάσισε νὰ γίνῃ στρατιώτης. Τὸ παιγνίδιον αὐτὸ τοῦ ἀρέσει περισσότερο ἀπὸ ἅλα τὰ ἄλλα, διὰ τοῦτο το παίζει μὲ ὅλην του τὴν καρδίαν καὶ ὅσον εἰμπορεῖ συγνότερα.

Τὴν ἡμέραν ὁμοίως ἐκείνην δὲν ἠὲχαραστίτε νὰ κάμη μόνον γυμνάσια ἢ νὰ κτυπᾷ τὸ τύμπανον, ἀλλ' ἤθελε νὰ κάμη καὶ μάχην καὶ νὰ πολεμήσῃ μὲ τοὺς ἐχθρούς.

Ἐκάμε λοιπὸν ὅλας τὰς προετοιμασίας. Εἶπεν εἰς τὴν μητέρα του καὶ του κατεσκευάσεν ἕνα χάρτινον πῖλον, ἔπειτα δὲ ἐπῆγε καὶ ἐπῆρεν ἀπὸ τὸ ἐργάριον τῶν παιγνιδίων του ὅλα ὅσα εἶχεν ἐκεῖ μέσα: ἐπῆρεν ἓν τύμπανον καὶ το ἐκρέμασεν ἐμπρὸς του, ἕνα τουφεκάκι ξύλινον καὶ το ἐκράτει μὲ τὸ δεξιὸ χέρι καὶ ἕνα τενεκεδένιο σπαθί τὸ ὁποῖον ἐκράτει μὲ τὸ ἀριστερόν του χέρι.

Κανεὶς βέβαια δὲν θὰ εἶδε ποτέ του στρατιώτην καλλίτερα ἄρματωμένον, ὁ Αντωνάκης μάλιστα ἀπὸ τὰ πολλὰ του ἄρματα δὲν εἰμπορεῖ νὰ κινήθῃ ὅπως ἤθελε.

Ὁ Αντωνάκης ἐβγήκεν ἔξω εἰς τὸν δρόμον.

Ἐπειδὴ δὲν εἶχε μικροὺς φίλους διὰ νὰ παίξῃ μαζί των, ἀπεφάσισε νὰ γίνῃ μόνος του τὸ στράτευμά του.

Καὶ πρῶτον μὲν ἦτο στρατηγός, ἔπειτα τυμπανιστής, καὶ τέλος στρατιώτης. Μὲ τὸ σπαθί του διέτασσε, μὲ τὸ τουφεκί ἐκάμνεν ὅλα τὰ γυμνάσια τοῦ στρατιώτου καὶ μὲ τὸ τύμπανον ἐκτύπα τὴν ἐφοδον, ἀλλὰ διὰ νὰ κτυπᾷ τὸ τύμπανον ἔπρεπεν ἐξάπαντος ὁ στρα-

τηγός καὶ ὁ στρατιώτης νὰ ἀφήσουν τὰ ὅπλα των.

Ὁ στρατηγός Αντωνάκης δὲν εἴξευρεν ἀπὸ ποῖον δρόμον ἔπρεπε νὰ ὑπάγῃ τὸ στράτευμά του. Ἐπὶ τέλους, ἀφοῦ ἐσκέφθη καλὰ, ἀπεφάσισε νὰ διευθυνθῇ πρὸς τὸ ἀγροκήπιον ἐκεῖ, ἔλεγε, εἶνε οἱ ἐχθροὶ καὶ με περιμένουν νὰ τους νικήσω.

Ἐμπρὸς, μάρς! ἐφώναζεν ὁ στρατηγός καὶ ἐκινουσε τὸ σπαθί του. Ὁ στρατιώτης ἔβαλεν ἀμέσως τὸ τουφεκί ἐπ' ὤμου, ὁ τυμπανιστής ἐκτύπα τὸ τύμπανον, ἂν καὶ τον ἐστενοχώρει ὅλος ἐκεῖνος ὁ ὄπλισμός του, καὶ τὸ στράτευμα τέλος ἐξεκίνησε.

Ὁ Αντωνάκης ἐβάδιζε μὲ βῆμα ταχύ, διότι ἤθελε νὰ προφθάσῃ τὸν ἐχθρόν, ἀλλὰ ποῦ ἦτο ὁ ἐχθρός; οὔτε ὁ ἴδιος δὲν το εἴξευρε, ἀλλὰ τον ἐζήτηε παντοῦ νὰ τον εὔρη.

Ἐξαφνα παρετήρησεν ἕνα μωσχαρακί που ἐτριγυρνοῦσε γύρω εἰς τὸ ἀγροκήπιον, καὶ ἐζήτηε τὴν μητέρα του.

— Νά, ὁ ἐχθρός, εἶπε. Καὶ ἀμέσως ὁ τυμπανιστής κτυπᾷ τὸ τύμπανον, ὁ στρατηγός διατάσσει ἐφοδον καὶ τὸ στράτευμα ὁρμᾷ ἐπάνω εἰς τὸν φοβερόν αὐτὸν ἐχθρόν.

Ἦτο τρομερόν νὰ βλέπῃ κανεὶς τὴν ἐφοδον ἐκείνην, ἀλλὰ πρὸ πάντων νὰ τὴν ἀκούῃ, διότι ἦτο ἱκανὴ νὰ ξεκωφάνῃ τὸν κόσμον μὲ τὸν κρότον της.

Τὸ δυστυχὲς μωσχαρακί τὸ ἐστρίφεν ἀμέσως, διότι δὲν ἦτο πολὺ συνειθισμένον εἰς τοιοῦτον θόρυβον.

Ὁ Αντωνάκης το ἐκυνήγησεν ὀλίγον ὅχι τόσον διὰ νὰ φθάσῃ τὸ μωσχαρακί, τὸ ὁποῖόν τον ἐφόδιζεν ἕσον το ἐσίμωνεν, ἀλλὰ διὰ νὰ κάμη ὅπως οἱ νικηταὶ οἱ ὁποῖοι πέρνουν ἀπ' ὀπίσω τὸν ἐχθρόν ὅταν φεύγῃ.

Μετὰ τὸ λαμπρόν αὐτὸ ἀνδραγάθημα ὁ Αντωνάκης ἐπέστρεψεν ὀπίσω πρὸς τὰ κάγκελα τοῦ κήπου. Ἐκεῖ, ἀποταθεὶς εἰς τὸ στράτευμά του, δηλαδὴ εἰς τὸν ἑαυτὸν του, ὁ στρατηγός ἐφώναζε: «Στρατιῶται, ἐνικήσαμεν ὅλους τοὺς ἐχθρούς! καὶ εἶμαι πολὺ εὐχαριστημένος καὶ σας ἀξίζει τὸ παράσημον τῆς ἀνδρείας. Ἐγὼ θὰ γίνω βασιλεὺς».

Τὸ στράτευμα, ὅπως εὐκόλως το ἐνοεῖτε, παρεδέχθη προθύμως τὴν γνώμην τοῦ ἀρχηγοῦ του, καὶ διαμίας ὁ στρατηγός Αντωνάκης ἐγεῖνε βασιλεὺς, καὶ ὠνομάσθη βασιλεὺς Αντωνάκης ὁ πρῶτος!

«Τώρα στρατιῶται, εἶπεν ὁ βασιλεὺς, θὰ καθήσετε νὰ φάγωμεν διότι εἶνε ὥρα τοῦ γεύματος καὶ εἰμεθα κουρασμένοι ἀπὸ τὸν πόλεμον».

Ἀλλὰ εἰς τὴν στιγμὴν αὐτὴν ἴσα ἴσα, ἐν ᾧ τὸ στράτευμα ἐπερνοῦσε κοντὰ ἀπὸ τὸ κοτέτσι ἕνας φοβεροῦ ἐχθροῦ, μιᾶ χήνα, τὴν ὁποῖαν ὁ Αντωνάκης δὲν εἴδεν, ἐτέντωσε τὸν λαιμόν της μέσα ἀπὸ τὰ κάγκελα καὶ ἐδάγκασε τὸν ἵριά μας εἰς τὸ πόδι.

Ὁ βασιλεὺς Αντωνάκης ὁ πρῶτος ἤρχισε τὰς φωνὰς καὶ το ἔβαλε εἰς τὰ πόδια διὰ τὸ σπῖτι του.

Μοῦ εἶπαν μάλιστα ὅτι εἰς τὴν φυγὴν ἐκείνην τὸ σπαθί του, τὸ τουφεκί του, καὶ τὸ τύμπανόν του ἔπεσαν χάμου καὶ ὁ Αντωνάκης δὲν ἔλαβε καιρὸν νὰ τα πάρῃ.

Ἄν ἐβλέπατε τὸν Αντωνάκην νὰ τρέγῃ φοβισμένος σὰν τὸν λαγόν, δὲν θὰ ἐπιστεύατε ποτέ ὅτι αὐτὸς ὁ ἴδιος ἔκαμε πρὸ ὀλίγου τὸ παληκάρι καὶ ἐκαμάρωνε καὶ ὅτι ἐνίκησεν ὅλους τοὺς ἐχθρούς!

Κῦρ Αντωνάκη, μάθε ἄλλη φορὰ νὰ μὴν ὑπερηφανεύεσαι διὰ παληκαριά που δὲν ἔχεις! Τ' ἀκοῦς, κουμπάρε;

ΤΑΞΕΙΔΙΟΝ ΕΙΣ ΑΘΗΝΑΣ

— Παντελῆ, ποῦ εἶσαι; ἔλα δῶ, ἔχω κάτι νά σου εἰπῶ! ἐφώναζεν ἡ Κυρά Στάθαινα.

Καί ἡ Κυρά Στάθαινα ἔτρεχεν ἀπ' ἐδῶ καί ἀπ' ἐκεῖ, καί ἐφώναζεν, ἐφώναζεν, ἐφώναζεν, ἀλλ' ὁ Παντελῆς δὲν ἐφάνητο. Ἐπί τέλους ὁμιος ἐδαρύνθη νά φωνάξῃ ἀνωρελῶς, καί ἐπίστρεψεν εἰς τήν οἰκίαν τῆς, ὅπου ἐξηκολούθησε τὰς ἐργασίας τῆς.

Μετ' ὀλίγα λοιπὰ ἡ θύρα ἤνοιξε καί ἐφάνη ὁ Παντελῆς.

— Μὲ ἤθελες, μάνα;

— Ποῦ ἦσουν, κηκόπαιδο; Δύο ὥρες τώρα σε φωνάξω.

— Ἦμουν 'ς τὸ γυαλὸ μὲ τὸν Ἀντώνη καί μὲ τὸν Ἀγγελῆ κ' ἐπαίζαμε.

— Ἄκουσε, Παντελῆ! ἂν εἶσαι φρόνιμος αὔριο ποῦ θὰ πάγω 'ς τὰς Ἀθήνας θὰ σε πάρω μαζί μου! θὰ πῶμε μὲ τὸ βαπόρι ἕως τὸν Πειραιᾶ.

— Στὸ σπίτι που ἦσάν παραμάννα θὰ πῶμε, μάνα, νὰ ἰδοῦμε τὸν μικρὸ ἀφέντη που ἐβύζαζες μὲ τὸ γάλα σου;

— Ναί, καί, παιδί μου. Τὸ καυμένο τὸ παιδί εἶνε πάντα ἄρρωστο καί τῆς ἄλλης μ' ἐζήτησε. Θέλω νὰ ἰδῶ τὴν παραμάννα, εἶπε. Τὸ κακόμοιρο τ' ἀγαπῶ σὰν νὰ ἦτο δικό μου παιδί.

Καί ἡ ἀγαθὴ γυνὴ ἐσπύγγιζε τοὺς δακρυσμένους ὀφθαλμούς τῆς. Ἀλλ' ὁ Παντελῆς ἀφοῦ ἔμαθεν ὅτι ἐπρόκειτο νὰ ὑπάγῃ εἰς τὰς Ἀθήνας, δὲν ἐπερίμενε πλέον τίποτε καί ἔτρεξε νὰ εὔρῃ τοὺς φίλους του.

Ἐννοεῖτε πλέον μὲ τί χάρην ἀνῆγγειλαν εἰς αὐτοὺς ὁ Παντελῆς τὸ ταξιδεῖόν του! τὰ ἄλλα παιδιά τὸν παρετήρουν μὲ ζηλείαν διὰ τὴν καλὴν του τύχην. Θὰ ἐπήγγινεν εἰς τὰς Ἀθήνας! εἰς τὸ πλοῦσιο ἐκεῖνο σπίτι! θὰ ἐταξέιδε μετὰ τὸ βαπόρι! Τί εὐτυχῆς που ἦτο αὐτὸς ὁ Παντελῆς!

Τὴν ἐσπέραν ἐκοιμήθη ἔνωρίς! καί εἰς τὸ ὄνειρόν του εἶδεν ὅτι ἐταξέιδε μετὰ τὸ ἀτμόπλοιο πῶσον γρήγορα ἐπῆγαιναν!

Τὴν αὐτὴ αὐτὴ ἐσηκώθησαν, καί εἰς τὰς πέντε ἐκατέθησαν εἰς τὸν αἰγιαλόν, ὅπου τὸ ἀτμόπλοιο ἐπερίμενε νὰ πάρῃ ἐπιβάτας διὰ νὰ τοὺς ὑπάγῃ εἰς τὸν Πειραιᾶ ἀπὸ τὴν Τήνον.

Ὅταν ἀνεχώρησε τὸ ἀτμόπλοιο, ὁ Παντελῆς ἔσπεκε σιμὰ εἰς τὸ παραπέτον καί ἐβλεπε τὰς οἰκίας, αἱ ὁποῖαι ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἐξηφανίζοντο, μόνον δὲ ἡ Εὐαγγελίστρια μὲ τὸ ὑψηλὸν τῆς κωδωνοστάσιον διεκρίνετο ἀπὸ μακρᾶν.

Τὸ παιδίον παρετήρει μὲ περιέργειαν τὴν μηχανὴν τοῦ ἀτμοπλοίου, τὰς ἀγκύρας, ἠρώτα τοὺς ναυτάς διὰ τὴν ναυτικὴν πυξίδα, καί δι' ὅλα ἐκεῖνα τὰ πράγματα τὰ ὁποῖα ἐβλεπε πρῶτην φορᾶν.

Ἐπί τέλους ἔφθασαν εἰς τὸν Πειραιᾶ! τί κηράδια καί βυκέρια ἀμέτρητα! ἔπειτα ἐμβῆκαν εἰς τὸν σιδηρόδρομον, ὅστις ἔτρεχε γρήγορα, γρήγορα ὡς δαιμονισμένος καί χωρὶς νὰ το καταλάβουν τοὺς ἔφερον εἰς τὰς Ἀθήνας! ἐπέρασαν κάτι στενοὺς καί κηκοὺς δρομίτους ὡσάν τῆς Τήνου, ἔπειτα ὁμιος ἐξῆλθον εἰς πλατεῖς καί μεγάλους δρόμους. Τί ὠραῖαι οἰκίαι μαρμαροκτισμέναι, καί τί ὑψηλαί! ὁ Παντελῆς ἔτριβε τοὺς ὀφθαλμούς του.

— Ἦλθαμε, τῶ εἶπεν ἡ μήτηρ του.

Καί εἰσῆλθον εἰς ἓν ἀπὸ τὰ μεγάλα καί μαρμαροκτισμένα ἐκεῖνα μέγαρα, ἀνέβησαν τὴν κλίμακα, ἐπέρασαν ἀπὸ πολλὰ δωμάτια, καί τέλος ἔφθασαν εἰς ἓν δωμάτιον, τὸ ὁποῖον εἶχεν ὠραῖαν θέαν πρὸς τὸν ἑλικῶνα.

Τὸ παράθυρον ἦτο ἀνοιχτόν, καί πλησίον εἰς αὐτὸ ὁ Παντελῆς εἶδεν ἓν παιδίον κηκόμενον εἰς μίαν πολυθρόναν, περιτυλιγμένον μὲ ἓν σάλι. Ἡ μήτηρ του μόλις εἰσῆλθεν ἔτρεξε καί το ἐφίλησε κλαίουσα:

— Περικλῆ μου, παιδάκι μου, πῶς εἶσαι;

Αὐτὸς ἐκεῖ ἦτο ὁ Περικλῆς, τὸ παιδίον τὸ ὁποῖον εἶχε βυζάξῃ ἡ μήτηρ του ὅτε ἦτο παραμάννα; Καί ὁ Παντελῆς ἔλεγε μὲ τὸν νοῦν του ὅτι τὰ παιδία τῶν Ἀθηναίων δὲν ὁμοιάζουν μὲ τὰ παιδία τῆς Τήνου. Τί ἰσχυρὸν καί ὠχρὸν πρόσωπον ἦτο ἐκεῖνο, μισοκρυμμένον ἀπὸ τὰ ξανθὰ μακρὰ καί ὑλιστερά μαλλιά του! .. Αὐτὸς ἦτο ὁ μικρὸς ἀφέντης τῆς μητρὸς του!

— Ἐλα δῶ, Παντελῆ, ἔλα νὰ μου εἰπῆς καλῆμέρα. Καί ὁ Περικλῆς ἠπλώσεν εἰς τὸ παιδίον τὸ χεράκι του τὸ ὁποῖον ἦτο ἄσπρον ὡσάν κηρί.

Ὁ Παντελῆς ἐσκέφη μίαν στιγμὴν ἔπειτα ἐπλησίωσε καί ἠπλώσε καί τὴν ἰδικὴν του χεῖρα χαμηλιώσας τὴν κεφαλὴν του.

Μετ' ὀλίγον ἐμβῆκεν ἡ οἰκοδόσπεινα ἡ ὁποία ἤρχισε νὰ ὀμιλῇ μὲ τὴν παραμάνναν καί ἐξῆλθε μὲ αὐτὴν ἀπὸ τὸ δωμάτιον. Ἐὰ δύο παιδία λοιπὸν ἔμειναν μόνα.

Ὁ Περικλῆς παρετήρησε τὸν Παντελῆ, ἐσκέφη ἴσως πῶσον δυνατὸν καί ὑγιᾶς παιδίον ἦτο, ἐξήτασε τὸ ροδίχρον πρόσωπόν του, καί ἔπειτα εἶπε:

— Πόσο σε ζηλεύω, Παντελῆ!

Ὁ Παντελῆς τὸν παρετήρει μειδιῶν καί δὲν ἔλεγε τίποτε.

— Εἶσαι εὐτυχῆς, ἐξηκολούθησεν ὁ Περικλῆς, εἰμπορεῖς νὰ τρέχῃς, νὰ πηδᾷς ἐλεύθερα, εἰμπορεῖς νὰ κἀμῃς ὅ,τι θέλεις.

— Καί γιατί δὲν κἀμῃς καί σὺ ὅ,τι θέλεις, ἀφέντη;

— Διότι δὲν εἰμπορεῖ.

— Δὲν μπορεῖς νὰ τρέχῃς εἰς τὸ γυαλὸ καί εἰς τὰ χωράγια, νὰ παίζῃς μὲ τὰ ἄλλα παιδιά!;

— Ὁχι, δὲν εἰμπορεῖ.

— Γιατί;

— Διότι δὲν εἰμπορεῖ νὰ περιπατήσῃ μόνος μου, πρέπει νὰ με βιστοῦν!

Ὁ Παντελῆς ἔμεινε σιωπηλὸς μίαν στιγμὴν, ἔπειτα ἠρώτησε.

— Τὸ λοιπὸν τί κἀμῃς ὅλη τὴν ἡμέρα αὐτοῦ μέσα; (καί ἐδείκνυε τὴν πολυθρόναν).

— Διαβάζω, συλλογίζομαι, ἀκούω τὴν μητέρα καί τοὺς ἄλλους που ἔρχονται καί μου ὀμιλοῦν, καί κάποτε... κηκίω ὅταν εἶμαι μόνος, εἶπε μὲ σιγανὴν, φωνήν.

— Κηκίς; ἠρώτησε μὲ ἐκπληξιν ὁ Παντελῆς ὁ ὁποῖος δὲν εἰσέβηκεν ὅτι κηκίουν χωρὶς αἰτίαν τὰ παιδία. Αὐτὸς ἐκλαίε μόνον ὅταν ὁ πατήρ του τὸν ἔδερνε.

— Καί σὺ τί κἀμῃς ἐκεῖ εἰς τὴν Τήνον;

— Ἐγὼ; παίζω, πηγαίνω μὲ τῆς βάρκας, κηλυμῶ τὸ καλοκαῖρι.

— Εἶσαι εὐτυχῆς, πολὺ εὐτυχῆς!

Καί ὁ Περικλῆς ἐκίει σιγὰ σιγὰ τὴν κεφαλὴν του.

— Δὲν μου λῆς, ἀφέντη, ἠρώτησεν ὁ Παντελῆς, ὅστις ἔλαβε θάρρος πλέον, γιατί ἔχεις τόσο μακρὰ τὰ μαλλιά σου; δὲν σε στενοχωροῦν;

— Ἐγὼ μακρὰ, διότι... διότι... θέλεις νὰ το μάθῃς, Παντελῆ; Βοήθησέ με νὰ σηκωθῶ καί ὅ, ἰδῆ; τὸ διατί!

Ὁ Παντελῆς, τοῦ ὁποῖου ἐκινήθη ἡ περιέργεια ἀπὸ τὸ μυστηριώδες ἐκεῖνο διότι ἠπλώσε τὴν χεῖρά του, ἐδοῦθη τὸν Περικλῆ νὰ σηκωθῆ, καί ὅταν ἐστάθη ὀρθός, ὁ Περικλῆς, τὸν παρετήρησε, καί μὲ ἓν μειδίαμα ὀλιβερωτάτον τῆ εἶπε:

— Εἶδες τώρα δικτί;

Ἦτο κηκός, κηκπούρης! Τὰ μακρὰ μαλλιά του ἔφθασον ἕως εἰς τὴν μέσην του καί ἐσκέπαζον ἓν μέρει τὴν παραμορφωμένην ἐκεῖνην ῥάχιν!

Ὁ Παντελῆς παρετήρησε μὲ ἐκπληξιν τὸ δυστυχῆς παιδίον! ὁ Περικλῆς ἐκῆθη εἰς τὴν πολυθρόναν πάλιν, καί ἔκρυψε τὸ πρόσωπόν του μὲ τὰς χεῖρας του ὅτε ἐσῆκωσε τὴν κεφαλὴν του ἡ μορφὴ του ἦτο βρεγμένη ὅλη μὲ δάκρυα.

— Εἶνε ἐντροπὴ εἰς ἓνα παιδί ἓνδεκα χρόνων νὰ κηκίη ἔτσι, εἶπε ἄλλα τί νὰ κἀμῃ; εἶμαι ὑπερήφανος ὀλίγον καί κάθε φορᾶν που ἀνγκηκίζομαι νὰ δείξω τὸ ἐλάττωμά μου εἰς ἓνα ἄλλον, πονῶ ἐδῶ μέσα, καί τότε κηκίω!...

Ὁ Παντελῆς ὀλίγον ἔλειψε νὰ δακρύσῃ ἀπὸ τὴν συγκίνησίν του! ἀλλ' ἐκράτησε τὰ δάκρυά του! ἀπὸ

τὴν στιγμὴν ἐκεῖνην ἔμεινε πλησίον του, καί τῆ εἶδε πολλὴν ἀγάπην. Μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀνεχώρησαν. Ἡ παραμάννα ἀπεχειρέτισε μὲ δάκρυα τὸν Περικλῆ, ὁ Παντελῆς ἐπλησίωσε καί αὐτὸς διὰ νὰ φιλήσῃ τὴν χεῖρά του, ὅπως τῆ εἶπεν ἡ μήτηρ του κηκίω εἰς τὸ αὐτίον του, ἀλλ' ὁ Περικλῆς ἔκρυψε πρὸς αὐτὸν καί τὸν ἐφίλησεν εἰς τὸ πρόσωπον.

Ἀμα ἐξῆλθον ἀπὸ τὴν πλοῦσιαν ἐκεῖνην οἰκίαν κηκατέθησαν εἰς Πειραιᾶ, ἀλλ' ὁ Παντελῆς ἦτο μελαγχολικός, δὲν ἐβλεπε τίποτε, καί ἐσυλλογίζετο ὅλον ἓν τὸ δυστυχῆς ἐκεῖνο παιδίον τὸ ὁποῖον ἔμεινε ἀκίνητον εἰς τὴν πολυθρόναν!

Τὴν ἰδίαν ἡμέραν κηκατέθησαν εἰς τὸν Πειραιᾶ καί ἀπ' ἐκεῖ μὲ τὸ ἀτμόπλοιο ἐπίστρεψαν εἰς τὴν Τήνον. Ἡ μικρὰ τῶν οἰκία ἐφάνη σκυθρωπὴ εἰς τὸν Παντελῆ, οἱ δὲ φίλοι του ὅταν τὸν εἶδαν τόσο συλλογισμένον, εἶπον κηκλίτερα νὰ μὴν εἶχε πάγῃ εἰς τὰς Ἀθήνας.

Τὴν ἐπαύριον, καί τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν, καί πολλὰς ἄλλας ἡμέρας, ὁ Παντελῆς ἐσυλλογίζετο τὸ δυστυχῆς ἐκεῖνο παιδίον, τὸ ὁποῖον εἶχεν ἰδῆ εἰς τὸ πλοῦσιον ἐκεῖνο μέγαρον. Κάποτε, ἐν ᾧ ἠτσιμάζετο νὰ τρέξῃ, νὰ παίξῃ μὲ τὰ ἄλλα παιδία, ἔσπεκεν ἀκίνητος καί ἐψιθύριζεν: « Ὁ Περικλῆς δὲν μπορεῖ νὰ παίζῃ, ὁ καυμένος!.. »

Ἐπέρασεν δύο μῆνες καί σχεδὸν δὲν τὸν ἐνθυμείτο πλέον ἄλλὰ μίαν ἐσπέραν εἶδε τὴν μητέρα του ὅτι εἶχε κηκίει ἀπὸ τὰ δάκρυα τὰ ὀμμάτιά τῆς, ἔπειτα τὴν εἶδε νὰ κηκίη ἀκόρη καί νὰ φιλή ὀλίγα ξανθὰ μαλλιά τὰ ὁποῖα τῆς εἶχαν στείλει ἀπὸ τὰς Ἀθήνας! ὁ Παντελῆς ἐνόησε διὰ μᾶς τί συνέβη, ἔτρεξεν ἔξω ἀπὸ τὴν οἰκίαν, ἐπῆγε μακρᾶν, μακρᾶν, καί τέλος ἐξηκλώθη γάμου εἰς ἓν λιβάδι, ὅπου ἔκρυψε τὸ πρόσωπόν του μέσα εἰς τὰ χόρτα. Ἐβουμῆθη τὰ μακρὰ ἐκεῖνα ὀλόχρυσα μαλλιά τὰ ὁποῖα ἐσκέπαζον τοὺς ὤμους τοῦ δυστυχῆς παιδίου, καί τῆ ἐφάνη ὡς νὰ ἠκούε τὴν μελαγχολικὴν φωνήν, ἡ ὁποία τῆ ὀμιλεῖ ἐκεῖνη τὴν ἡμέραν καί τῆ εἶπε:

— Κάποτε... κηκίω ὅταν εἶμαι μόνος!

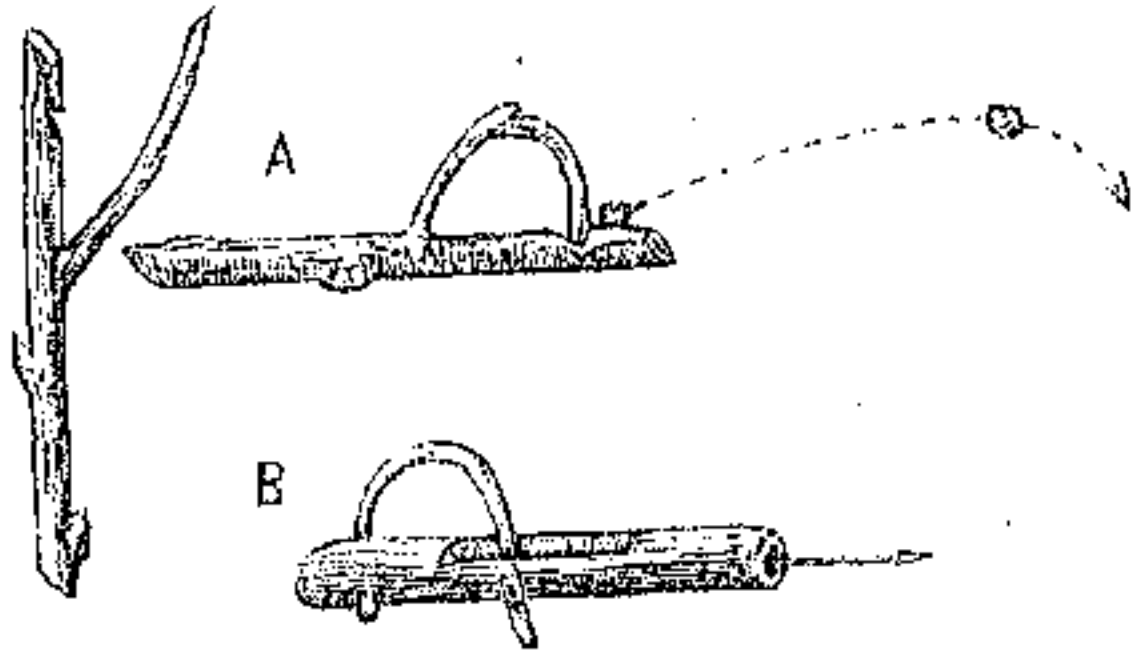
Ἐπειτα ἐσῆκωσε ὀλίγον τὴν κεφαλὴν του! ἦτο σοβαρός! ἐκῆταξε τριγύρω του! εἶδε τὰ ἀστρα τὰ ὁποῖα ἓνα ἓνα ἤρχισαν ν' ἀνυπέλλουν εἰς τὸν οὐρανόν, ἠκούσε τοὺς γρύλλους οἱ ὁποῖοι ἐφώναζον εἰς τὴν σιωπὴν τῆς νυκτὸς καί ἐψιθύρισε μέσα του.

— Ὁ καυμένος ὁ Περικλῆς, τώρα πηκί δὲν θὰ ἐντρέπεταί που ἦταν ἔτσι!... ποῖος ζεύρει! ἴσως τώρα τρέχει καί αὐτὸς ἐπάνω εἰς τὸν οὐρανόν!

ΠΑΙΓΝΙΔΙΑ

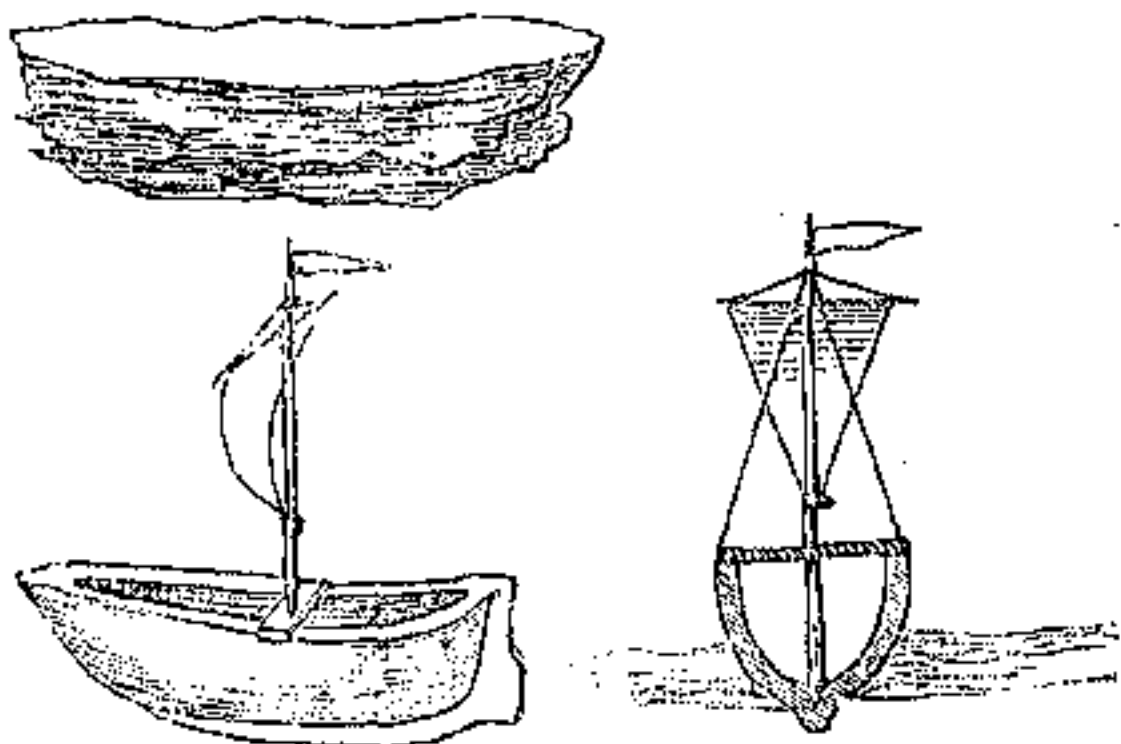
ΤΟ ΕΥΑΙΝΟΝ ΠΙΣΤΟΛΙ. — Κόψατε από έν δένδρον ένα διπλόν κλώνον, όπως δεικνύει τὸ σχῆμα 1. Κυρτώσατε τὸν μικρὸν κλώνον καὶ στηρίζετε τὸν εἰς τὴν μικρὰν ἐντομὴν τὴν ὁποῖαν θὰ κάμητε ἐπάνω εἰς τὸν γονδρὸν κλώνον, ὡς βλέπετε εἰς τὸ Α. Ἐμπρὸς εἰς τὸ κυρτωθὲν αὐτὸ κλιωναράκι θέσατε ένα πετραδάκι ἐὰν ἀνασηκώσετε σιγά σιγά μὲ τὸν δάκτυλόν σας τὸ

Σχῆμα 1.

κλιωναράκι, τότε ξετενώνεται καὶ ρίπτει τὴν μικρὰν πέτραν μακρὰν. Εἰς τὸ Β βλέπετε ἄλλου εἴδους πιστόλιον τοῦτο εἶνε κατασκευασμένον ἀπὸ ἑν κλιωναρίου κουφοξυλιάς κούφιον μέσα, καὶ ἀπὸ τὸ στόμιόν του πιλάζει ἐν βέλος.

Εἰς τὸ μέσον κάμητε ἐν ἀνοιγμα διὰ νὰ κινήται ὁ προώστης δηλαδὴ τὸ κλιωναράκι τὸ ὁποῖον σκουνητᾶ τὸ βέλος.

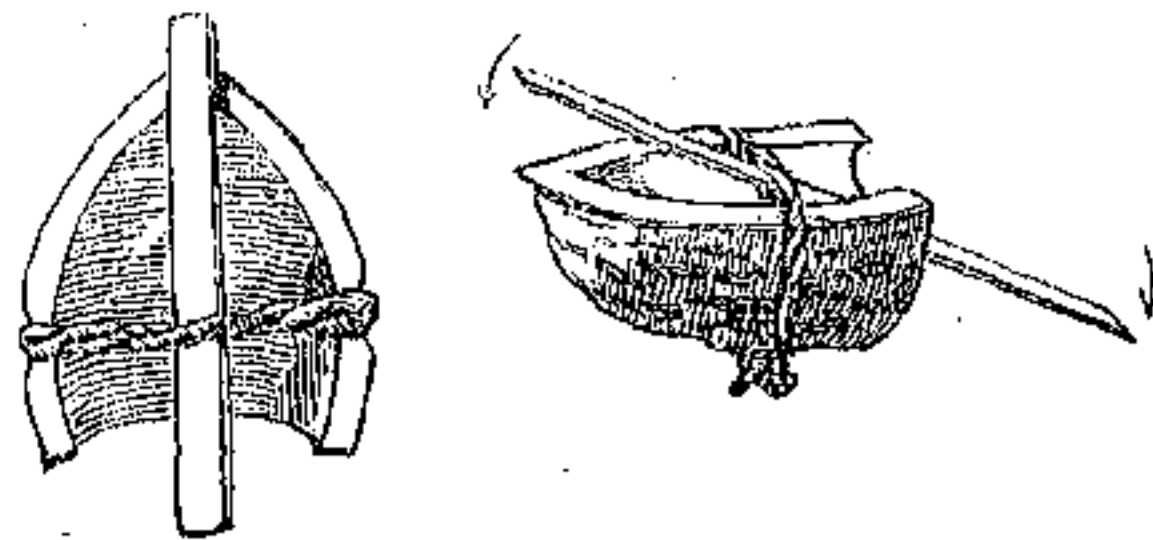
Σχῆμα 2.

ΠΛΟΙΑ. — Μὲ ένα γονδρὸν φλοῖον ἐλάτης κάμητε μὲ τὸ μαχαῖρι σιγά σιγά καὶ μὲ ὑπομονὴν τὸ ἑαυτοῦ πλοίαριον τὸ ὁποῖόν σας δεικνύει τὸ σχῆμα 2. Ἐν ἀρματωσίᾳ τοῦ πλοιαρίου κάμητε μὲ μίαν βέργαν καὶ μὲ κλωστήν, καὶ ἐν μικρὸν τεμάχιον ὑφάσματος θὰ σας χρησιμεύσῃ ὡς πανί.

Ο ΓΥΓΑΛΟΣ. — Ἴδου ἐν ἑαυτοῦ μουσικὸν ὄργανον μὲ τὸ ὁποῖον εἰμπορεῖτε νὰ σημαίνετε τὴν ὑποχώρησιν. (Σχῆμα 3).

Διὰ νὰ τὸ κατασκευάσετε, σᾶς ἀρκεῖ μόνον νὰ ἔχητε ἐν κέλυφος καρυδίου, ἐν τεμάχιον ξύλου καὶ ὀλίγον σπάγγον.

Ἀφοῦ προσαρμώσετε στερεὰ τὸ ξύλον εἰς τὸ μέσον τοῦ διπλοῦ καὶ ἐστριμμένου σπάγγου τότε βάλλετε ἀμέσως εἰς ἐνέργειαν τὸ ὄργανον.

Σχῆμα 3.

Η ΚΕΦΑΛΗ ΤΟΥ ΧΟΙΡΟΥ. — Ἐὰν ἀγαπᾶτε τὴν μουσικὴν καὶ τὴν ἀκουστικὴν, θὰ σας περιγράψω ἐν περίεργον πείραμα τὸ ὁποῖον ἐκτελεῖται μὲ ἐν ποτήριον τοῦ δίσκου καὶ μίαν πετσέταν.

Θὰ κρατήσετε μεταξὺ τῶν ὀδόντων σας τὸ ποτήριον (προσέξατε ὅμως καλὰ νὰ μὴ τὸ σπάσετε) καὶ θὰ σκεπασθῆτε μὲ τὴν πετσέταν τὴν ὁποῖαν προσαρμώσετε τοιοῦτοτρόπως, ὥστε τὰ ἄκρα τοῦ κέλυθου νὰ σχηματίσουν τὰ ὦτα τοῦ ζώου, (ἴδετε τὸ σχῆμα 4).

Σχῆμα 4.

Ἀφοῦ γίνουν ὅλα αὐτὰ ἐκβάλετε δυνατὸν γρυλλισμὸν ὁ ὁποῖος ὀ ἀντηχῆσῃ εἰς τὸ ποτήρι μὲ μεγάλην δύναμιν, καὶ ἐὰν εἰξεύρετε νὰ κινήσετε τὴν κεφαλὴν σας ὅπως ὁ χοῖρος ὅταν σκαλιζῇ τὸ ἔδαφος, θὰ ἐπιτύχετε πολὺ καὶ θὰ σας χειροκροτήσουν οἱ ἄκροαταί σας.

Η ΕΟΡΤΗ ΤΟΥ ΠΑΠΠΟΥ

Ἡ Ἑλληνικὴ εἶνε τώρα πλέον νεᾶνις. Ἐμβῆκεν εἰς τὰ δεκαεπτὰ τὴν ἡγῶνοισιν. Ἐπειδὴ δὲ ἦτο ἀπὸ μικρὰ ἐπιμελεστάτη εἰς τὰ μαθηματὰ τῆς ἐπῆρε δι-κλιωμὰ πρῶτης τάξεως εἰς τὰς ἀπολυτηρίους ἐξετάσεις τῆς, καὶ τὸ ἀκόλουθον ἔτος ἐπῆρεν εἰς τὸ Ὠδεῖον τὸ δεῦτερον βραβεῖον τοῦ κλειδοκυμβάλου.

Οἱ γονεῖς τῆς Ἑλληνικῆς δὲν εἶνε πλούσιοι ἐν-τούτοις ἐστενοχωρήθησαν πολὺ διὰ νὰ ἐκπαιδεύσουν ὅπως πρέπει τὴν κόρην των. Καὶ αἱ θυγατέρες δὲν ἐπῆραν εἰς τὰ χαμένα. Ἡ Ἑλληνικὴ τώρα ἔχει μαθητριάς καὶ τὰς διδάσκει πολὺ καλὰ, καὶ ὅσον πάγει γίνεται καὶ αὐτὴ καλλιτέρα, διότι ἐργάζεται ἀκαταπαύστως.

Μόνον οἱ ἀγῶνοι καὶ οἱ φαντασμένοι νομίζουν ὅτι δὲν ἔχουν ἀνάγκην νὰ μάθουν ἀκόμη περισσότερα. Ἡ Ἑλληνικὴ ὅμως δὲν τοὺς ὁμοιάζει, ἐξακολουθεῖ ἀκόμη νὰ μανθάνη καὶ εἶνε πολὺ εὐτυχῆς καὶ υπερήφανος διότι βοηθεῖ τοὺς γονεῖς τῆς καὶ τὰς ἀδελφάς τῆς τὰς ὁποίας ἀνέλαβε νὰ ἐκπαιδεύσῃ ἡ ἑαυτῆς.

Τώρα ὅπου ἐργάζεται ἡ Ἑλληνικὴ ἔπαυται αἱ στερήσεις τὰς ὁποίας ὑπέφερον ἕως τότε ἡ οἰκογενεῖά τῆς.

Ὁ πατήρ τῆς δὲν εἶνε πλέον ἡνιγκασμένος νὰ κοιμᾶται ἐνωρίς τὸ ἑσπέρας καὶ νὰ σηκίονεται ἀπὸ τὰ χαράγματα διὰ νὰ κάμη καὶ μίαν συμπληρωτικὴν ἐργασίαν, ἐπειδὴ δὲν τὴν ἐφθάνει ὅσα ἐκέρδιζε τὸν μὴν. Ἡ μήτηρ τῆς εἰμπορεῖ νὰ ὑπάγῃ τὸ καλοκαίρι εἰς τὰ θερμὰ λουτρὰ διὰ νὰ ἰατρευθῇ ἀπὸ τοὺς ρευματισμούς τῆς, καὶ ὁ πάππος τῆς ὁ ὁποῖος κάθεται ἀναπαυτικὰ εἰς τὴν ἔδραν του δὲν ἔχει πλέον καμμίαν ἀνησυχίαν διὰ τὸ μέλλον τῶν ἀγαπητῶν του ἐγγύθιων.

Ὅλης αὐτῆς τῆς εὐτυχίας αἰτία εἶνε ἡ Ἑλληνικὴ, ὡς ἀνταμοιβὴν τῆς δὲ κάθε ἡμέραν ἔχει τὴν εὐχαρήστησιν ὅτι βλέπει νὰ εὐτυχῶν οἱ ἰδιοὶ τῆς.

Πραγματικῶς, ὑπάρχει ἄλλη εὐτυχία δυναμένη νὰ συγκριθῇ μὲ ἐκείνην τὴν ὁποῖαν αἰσθάνεται ὅστις κάμηται εὐτυχεῖς ὅσους ἀγαπᾶ;

Ὅχι, μικραὶ μου φίλαι, δὲν ὑπάρχει ἄλλη εὐτυχία ὡσὺν αὐτὴν. Ὅταν μεγαλώσετε καὶ θὰ εἰσθε εἰς θέσιν νὰ κρίνετε μόναι σας θὰ ἴδῃτε ὅτι ἔχω δίκαιον.

Ἡ Ἑλληνικὴ σήμερον εἶνε ἀκόμη παιδοτέρα ἀπὸ ἄλλοτε ἢ χαρὰ τῆς φαίνεται, ἂν καὶ προσπαθεῖ νὰ φανῇ πολὺ σοβαρωτέρα. Πρὸ ὀλίγου ἠγόρασε πολλὰ καὶ εὐμορφὰ ἄνθη: τριαντάφυλλα, πασχαλιές, μενεξέδες κλπ. καὶ τὰ ἔβαλε μὲ χλόην μέσα εἰς ἐν χρυσομένον πανεράκι.

Ἐὸ ἀνθοφόρον πανεράκι τῆς εἶνε ἐξαισιῶν, καὶ ὁ ἐπιτηδεϊότερος ἀνθοκόμος τῶν Ἀθηνῶν δὲν θὰ τὸ ἔκαμνε καλλιτέρον.

Πρέπει νὰ μάθετε ὅτι τοῦ Ἀγίου Γεωργίου εἶνε ἡ ἑορτὴ τοῦ πάππου τῆς καὶ ἡ Ἑλληνικὴ δὲ τὸ ἑλησημόνησε διόλου.

Ἄλλοτε ὁ πάππος ἔδιδεν εἰς τὴν ἐγγονὴν κάπιον δῶρον, δὲν εἶνε δίκαιον λοιπὸν τώρα ἡ ἐγγονὴ ἢ ὁποῖα ἐμεγάλωτε νὰ τὴν κάμη καὶ αὐτὴ ἐν δῶρον;

Ὁ καυρένιος ὁ γέρον ἠγῆραζε τὴν κούκλαν ἢ τὴν ἐργοθήκην τῆς Ἑλληνικῆς ἐκ τῆς ὀλίγης συντάξεως τὴν ὁποῖαν ἔπερνε ὡς ἀπόστρατος λοχαγός. Τώρα ἡ Ἑλληνικὴ λαμβάνει κάθε μῆνα ὡραία χρυσὰ νομίσματα ὡς ἀνταμοιβὴν τῶν μαθημάτων τῆς μουσικῆς που παραδίδει.

Ἄλλὰ πρὶν κτυπήσῃ εἰς τὴν θύραν τοῦ δωματίου τοῦ γέροντος στρατιωτικοῦ, ἡ Ἑλληνικὴ σταματᾷ, καὶ περιμένει τὴν μητέρα τῆς καὶ τὰς ἀδελφάς τῆς αἱ ὁποῖαι θὰ ἔλθουν νὰ ἐνωθῶν μαζί τῆς. Τοιοῦτοτρόπως θὰ ἔμβουν εἰς τὸ δωμάτιον τοῦ πάππου ὅλοι μαζί καὶ θὰ τον καθίσουν ἐπάνω εἰς τὴν ἔδραν του.

Ἰὸτε ἡ Ἑλληνικὴ θὰ θέσῃ τὸ πανεράκι τῆς μὲ τὰ ἄνθη ἐπὶ τῶν γονάτων τοῦ πάππου τῆς, ἐνῶ ἡ μήτηρ τῆς θὰ δάλη εἰς τὴν κεφαλὴν τοῦ γέροντος, μὲ ἐν φλημῶν, τὸν σκουῖρον τὸν ὁποῖον ἐκέντησεν ἐπιτήδες δι' αὐτόν. Ἡ Ἰωάννα θὰ βάλῃ εἰς τὴν χεῖρά τῆς μίαν μεγάλην ἀνθοδέσμην καὶ θὰ ἀπαγγεῖλη καὶ ἐν ποίημα, ἐνῶ ἡ μικρὰ Εὐγενία θὰ θέσῃ ὑπὸ τοὺς πόδας του τὸ κεντητὸν ὑποπόδιον (σκამνάκι) που ἔτελεῖσσε πρὸ ὀλίγου, καὶ θὰ φωνάζουν ὅλοι μαζί:

Νὰ χαίρεισαι τὴν ἑορτὴν σου, παπποῦ! νὰ μας ζήσης!... Καὶ ἔπειτα θὰ τον φιλήσουν πολὺ, καὶ ὁ πάππος των θὰ εὐχαριστηθῇ τόσο πολὺ, ὥστε οἱ ὀφθαλμοὶ του ἀπὸ τὴν συγκίνησιν θὰ γεμίσουν δάκρυα...

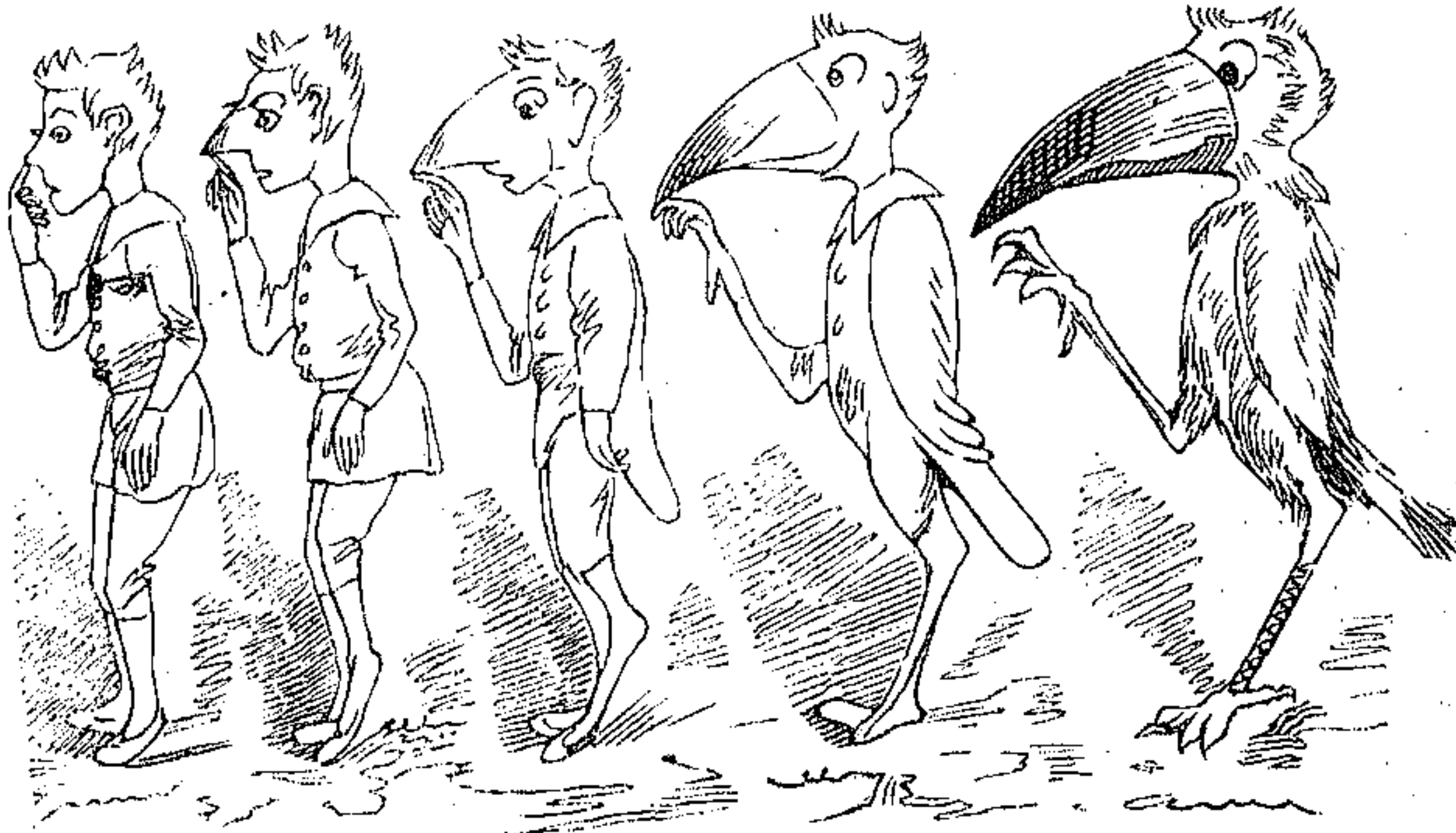
Ἐὰ μικρὰ παιδιὰ κλαίουσαν ὅταν ἔχουν λύπην ἢ ὅταν πονοῦν, οἱ γέροντες ὅμως δὲν κλαίουσαν ὅταν ὑποφέρουν, ἀλλὰ τὸνναντίον ἄμα αἰσθανθοῦν τὴν παραμικρὰν γὰρ τὰ δάκρυα ὑγραίνουσαν τοὺς ὀφθαλμούς των...

Εἰς τὰ παιδιὰ τὰ δάκρυα ὁμοιάζουσαν μὲ τὴν βροχὴν τοῦ θεοῦ τὴν ὁποῖαν στεγνώνει γρήγορα ὁ καυστικὸς ἥλιος, εἰς δὲ τοὺς γέροντας τὰ δάκρυα εἶνε εὐάρεστοι: δροσιὰ ἢ ὁποῖα ξαναδρασίζει τὴν γεροντικὴν των χερσίαν...

Ἐὐλογημένη λοιπὸν νὰ εἶνε ἡ ἑορτὴ τοῦ πάππου ἢ ὁποῖα κατευχαριστεῖ ἐκείνον τοῦ ὁποῖου ἡ ζωὴ πλησιάζει εἰς τὸ τέλος τῆς! Ἐπίσης εὐλογημένη νὰ εἶνε καὶ τὰ ἐγγόνια του τὰ ὁποῖα ἦλθον νὰ τον εὐχηθοῦν. Ἡ οὐκὴ ἀγάπη, μικραὶ μου φίλαι, εἶνε τὸ πρῶτον στόλισμα τῶν καλῶν ψυχῶν.

Η ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΙΣ ΤΟΥ ΜΑΝΩΛΑΚΗ

ΤΙ ΘΑ ΚΑΤΑΝΤΗΣΗ ΝΑ ΓΙΝΗ Ο ΜΑΝΩΛΑΚΗΣ ΑΝ ΒΕΒΑΚΟΛΟΥΘΗ ΝΑ ΒΑΖΗ ΤΟ ΧΕΡΙ ΤΟΥ ΣΤΗΝ ΜΗΤΗ

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Της προάλλης που έκαμε έκτακτως πολύ κρύο, ένα πτωχό άλλ' έξυπνο παιδάκι έπερπατούσε εις τήν δρόμο με τόν κουκάμιον τόν όποιον και αυτό είχε δύο τρύπες, μέν δεξιά και μίαν δεξιά.

— Πώς τρέχεις έτσι, τού λέγει ένας φίλος του, θά κρυώσης!
— Μπα! καθόλου, ούτε το καταλαβόντω μάλιστα τόν κρύο μπαίνει από τή μιάν τρύπα και βγαίνει από τήν άλλην.

Έστάνη υπό τόν Παλαμά τής Φωκίας.

Είς τόν μάθημα τής Πραγματογνωσίας :

Ο ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ: «Τόν μύριζες πώς το λέγουν κειθ Έλληνικά ;

Ο ΜΑΘΗΤΗΣ: (Μετά τινι σάψιν). Τόν άσφραζίνεσαι!

Έστάνη υπό τόν Πολικόν Άσπίρος.

Έν τῷ σχολείῳ τού χωριού.

Ο ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ (Συλλαμβάνων τόν μαθητήν από τόν αύτιον). Παληόπαιδο, ούτε στην φτέρια τού παπουτσιού σου δεν με γράφεις ! ε ;

Ο ΜΑΘΗΤΗΣ (Κλαίων). Σε γράφω, δάσκαλε, σε γράφω !

Έστάνη υπό τόν Γέρον τού Μωριά.

Πατήρ προς τόν άτακτόσαντα υιόν του :

— Τι νά σου κάμω λοιπόν τώρα ; νά σε δείρω, καθώς σου πρέπει ;

Και ο υιός :

— Τι μ' έρωτάς, πατέρα ; σύ με δέρνεις και χωρίς νά μ' έρωτάσης !

Έστάνη υπό τόν Μουσουργόν.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ « ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ »

«Έχεις δικαίον αγαπήτέ μοι Μέγα Ναπολέων Βοναπάρτη, ή ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ άσπόμεραι τερπινοτέρα γίνεται, όπως και σύ το έννόησες από τήν άνάγκωσιν τών τριών τελευταίων τόμων ;»

Πολλήν εύχαριστήσιν θά έχω νά μου γράψης, ντε μου φίλε Ιωάννη Χρ. Ιωαννίδη. Τόν προτεινόμενον ψευδώνυμον δεν μου ήρσε και νά εκλέγης έν άλλο ώραιον.

Αί επιστολαί σου, Λυκοήργε Λακεδαιμόνιε, δεν είχε μέν έκτακτοι αλλά δεν είχε και πάλιν άσχημοί και έπιστα με τόν καιρόν θά μάθης καλλίτερα.

«Όχιόν είναι τόν ψευδώνυμόν σου, Παλιχό Άσπίρ, και δύνασαι νά το διατηρήσης.

«Όλα όσα εξήτησες, αγαπητή μου Αίκατερίνη Σκοπέσου, σοι έστάλησαν ώστε έχεις προμήθειαν άρκετήν προς άνάγκωσιν.

«Ω! βεβαίως Όδυσσεύ Άνδρογίτσε, πολλά, πολλά, πολλά (άκριθώς όπως μου γράφεις) λάθη έχει τόν ποιημάτιόν σου κάμε λοιπόν έν άλλο καλλίτερον και στεγλέτό μοι.

Δέν είξεύρω πώς σου κατέβηκεν ή ιδέα νά λάβης αυτό τόν ψευδώνυμον, Μάτιας Κόσμε. Χαρότερον ψευδώνυμον

δεν είναι παιδίον δεν δύναται νά υπάρξη, και νά το αλλάξης γρήγορα. Μάταιος είναι ο κόσμος δι' εκείνους όπου δεν εκπληροῦν κανένα προορισμόν, αλλά δι' εκείνους οι όποιοι εκπληροῦν τά καθήκοντά των προς τήν Πατρίδα, προς τούς γονεῖς των, προς τούς όμοίους των, ο κόσμος έχει τήν αξίαν του.

Δέχομαι εύχαρίστως, Ρήγα Φεραΐε, τας εύχαριστήσεις τού φίλου σου, όστις ήτο άσθενής και τω έδωκες τήν ΔΙΑΠΛΑΣΙΝ νά διασκεδάση και όταν έγινε καλά σε παρεκάλεσε νά μ' εύχαριστήσης. Πώς νά μή χαίρω άφ' ου φαίναμαι ωφέλιμος όχι μόνον εις τούς φίλους μου αλλά και εις τούς φίλους τών φίλων μου !

Τοιαῦτος πρέπει νά είναι ή πόλις παντός Έλληνοσ, φίλε Π. Ιπποκράτους, νά ήη ελευθέραν τήν πατρίδα του αν είναι δούλη. Τό περι ου έρωτάς ψευδώνυμον είναι κοτηγήμενον.

Όχιόν είναι τόν ψευδώνυμόν σου, Ηυθία! έν, ως λέγεις, μ' αγαπῶς πολύ, γράψε μου συχνά και θά ήδης πόσον σ' αγαπῶ κ' έγώ.

Και πάλιν περστικά, Αγγράμπελη.

Πολύ μου ήρσεν ή επιστολή σου, αγαπητή μου Δοδιώνη, ως και ο τρόπος με τόν όποϊόν δικαιολογείς διατί πραιτείς τόν πρην ψευδώνυμόν σου Απτερος Νίκη.

Τώρα πλέον ήπου έφάνης, Ανατέλλουσα Σελήνη, κύττα νά μή εξαχνισθής πάλιν και σε χάσωμεν.

Είχε περίσση τόν πολυς καιρός άφ' ότου δεν μου έγραψες, φίλε μου Γ. Χ. Βουρνάζε, ώστε το έλησμονήσα ότι είχες άλλοτε τόν ψευδώνυμον Λίας ο Τελεμαχίος ; τώρα πλέον επήλθε παραγραφή και έχισες κάθε δικαίωμα, ώστε εκλεξε άλλο ψευδώνυμον, τόν όποϊόν κύττασε νά μήν αφήσης πάλιν εις τόνση άχρηστέιν, αν δεν θέλης νά το χύσης.

Με όλον σου τόν πολεμικόν όνομα, Ατρήμητος Μπουμπουλίνα, αι επιστολαί σου έχουν μίαν χάριν, ή όποια μου άρέσει πολύ.

Τι έγινεσος τόν καιρόν και δεν έφαίνεσο, Μικρά Καρδία ; Ένα χρόνον τώρα ούτε λέξιν δεν μου έγραψες, Αλλ' ής ειπε, άφ' ου μου ύπόσχεσαι ότι θά μου γράψης τακτικά, σου τραβῶ όλίγον τόν αυτάκι σου—Οωπτευτικώς έννοείται— και σε συγχωρώ.

Από σέ εξαριτάται νά φανής άξια τών καλίων συστάσεων πού σου έκαμα, Ναι και Όχι.

Θά σ' επιπλήξω άυστηρώς, Μέλαν Αστέ, διότι ήτέλησες νά με άπκτήσης ; μου γράφεις σου στέλλω δύο μικρά παιήματά μου, γνωρίζω ότι δεν είναι καλά, αλλά νομίζω ότι αν εξακολουθήσω ούτω, θά μάθω νά κάμω καλλίτερα. «Αν εξακολουθήσης νά κίμνης ούτω, δεν θά μάθης τίποτε, διότι τά ποιήματα αυτά είναι ξένα και μοι τα παρουσιασες ως ιδικά σου. ε, παιδί μου, πνιδί μου, πώς σου ήλθε νά κίμης αυτό τόν σράμα ; Πόσον λυπούμαι.

Χαίρω ότι ένόησες διατί δεν έζημοσιεύθησαν αι πνευματικά άσκήσεις σου, Δημήτριε Ε. Μάξιμε.

Η κρίσις σου περι όσων σου άρέσουν εις τήν ΔΙΑΠΛΑΣΙΝ άποδεικνύει ότι έχεις κλαισθησίαν, φίλε μου Γ. Πανά.

Οι πόθοι τούς όποϊους έχεις ειπε πολύ καλοί, Ναύαρχε Μιαούλη.

Αδίκως παραπνεύσαι, Λία Τελεμαχίε ; εις έκαστον φύλλον έκτός τού έβδομου ειπε δημοσιευμένον από έν αυτημά σου.

Πολύ συκεκινήθη από τήν επιστολήν σου, αγαπητή μου Σπαρτιάτις Αγγελιωρίε. «Ω ! ειπε φοβερόν νά μή βλέψη κανείς, νά μήν είμπορη ν' αναγνώση. Σου έπέρισε έντελώς πλέον τόν μάτι σου ; γράψε μου νά ήσυχάσω.

Είπε εις τήν εξαδέλφην σου, Λωρικῆ, ότι την εύχαριστώ διότι ήρχισε νά με αγαπῶ.

Αφ' ου μ' έρωτάς ής σου το είπω προτιμῶ νά αλλάξης ψευδώνυμον άφ' ου σύ είσαι μισ. αι δε Μούσαι έννεά ; καλλίτερον νά λάβης τόν όνομα μίας Μούσης.

Δέν είμπορώ νά σοι ήρίσω άκριθώς πότας ήμέρας πριν πρέπει νά στέλλης τας επιστολάς σου, Αρθος τόν Λειμώτιον, δια νά προσθήνω νά σου άπαντώ εις τόν άμέσως προσεχός φύλλον ; όπωσθήποιε φρόνιζε νά τας λαμβάνω δεκα ήμέρας πρό της ώρισμένης δια τήν έκδοσιν, εάν δεν έχης ύπομονήν νά ήδης τήν άπάντησιν εις τόν μετεπόμενον φύλλον.

Ερωτήσεις, πληροφορία, άσκασιμό, προσρήσεις.

Ο Ιωάννης Χρ. Ιωαννίδησ άσπάζεται τόν Δημήτριον Ε. Μάξιμον. — Ο Λυκοήργος ο Λακεδαιμόνιος πέμπει τούς άσκασιμούς του εις τόν Σπαρτιάτην Λεωνίδα, τού όποϊου επιθυμεί νά μάθη τόν όνομα.—Ζεύς ο Νεφεληγερέτης άσπάζεται δια τόν Σίνιον, τόν όποϊον παρακαλεί νά τω είπη τόν όνομά του.— Η Αίμοστάλοσσα Καρδία άντασπάζεται τήν Ποιτιάδα Αβραν, τόν Αρθος τών Λειμώτων, και τόν Τρέχα βότα κ' ελα πέσμον.— Ο Αρθε άσπάζεται τόν Ιον τόν Αρροῦ τόν Επείγειον.

Αγγελον και τήν Αθιγγανίδα. — Ο Ένδοξος Περικλής άσπάζεται τόν Λάνι της Γραβίως, τόν Μέλανα Αετόν και τήν Φιλήρημον Τρωγόνα — Η Αγγράμπελη άσπάζεται τήν Βαυιλίδα της Ερήμου, τήν Αίμοστάλοσαν Καρδίαν, και τήν Καριτόβρυτον Αρυσάλλίδα. — Η Ανατέλλουσα Σελήνη άσπάζεται τήν Αμαρυλλίδα, ήν παρακαλεί νά τη είπη τά αρχικά γράμματα τού όνομάτος της. — Ο Αλέκτωρ της Αύγης άσπάζεται τόν Απομάγαρον της Λέσβου. — Ο Βασιλεύς της Ερήμου άσπάζεται τόν Αργονάυτην εις έν δηλαδί ότι δεν δύναται νά είπη τόν άληθές όνομά του, τόν Γέρον τού Μωριά και τήν Βασιλίδα της Ερήμου. — Νικήτασ ο Τουρκοήργος άσπάζεται τόν Οδυσσεύ Άνδρογίτοσ τόν Ένδοξον Περικλή και τόν Ούράριον Αγγελοσ.

Ο Κυταλαμπαροδύγκος άσπάζεται τήν Λωρικῆν και τήν Μικρούλιαν Τραλαλά. — Η Κοσμοφρόνιτρος Έλλας επιθυμεί νά μάθη τά όνόματα της Βίκοσιτης Πέμπτης Μαρτίου και της Αετομήτοσ Μπουμπουλίνας. — Η Μικρά Καρδία άντασπάζεται τόν Αρθος τών Λειμώτων. — Η Φιλήρημος Τρωγών άσπάζεται τήν Αηδόνα της Ερήμου, τήν Φλωρεντίαν Αρσέρη, και τόν Αλέκτορα της Αύγης. — Ο Ψεφέκος άσπάζεται τόν Αίθριον Ούραρον, επιθυμεί δε νά μάθη τόν όνομα της Λωρικῆς και τού Ιον τού Αρροῦ, εις δε τόν Δία τόν Σίνιον θά είπη τόν όνομά του αν το είπη και ούτος. — Ο Δημήτριος Ε. Μάξιμος άσπάζεται τόν Δίκαιον Αριστέδην ου επιθυμεί νά μάθη τόν όνομα. — Ο Βελγείος Αγγελοσ άσπάζεται τόν Βράχον τών Γάλλων και τόν Κωνστ. Πικαδόπουλον. — Ο Αρχάγγελος Γαβριήλ άσπάζεται τήν Λιδία, και τήν Μογήν τού Αρκαδίου. — Τόν Αρθος τών Λειμώτων άσπάζεται τήν Λωρικῆν ής επιθυμεί νά μάθη τόν όνομα, μοι άντιθέτι δε νά είπω εις τήν Αετήμητον Μπουμπουλίαν ότι δεν δύναται νά τη είπη τόν όνομά της. — Η Σπαρτιάτις Αγγελιωρίεσ παρακαλεί τόν Κατέθα νά γράμει νά τη είπη τόν όνομά του εις δε τας Έννέα Μούσας στέλλει τούς άσκασιμούς της.

Είς τας ληφθείσας μετά τήν 7ην Μαΐου επιστολάς θά άπαντήση ή ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ με τόν προσεχός φύλλον.

Είς τας ληφθείσας μετά τήν 7ην Μαΐου επιστολάς θά άπαντήση ή ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ με τόν προσεχός φύλλον.

Είς τας ληφθείσας μετά τήν 7ην Μαΐου επιστολάς θά άπαντήση ή ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ με τόν προσεχός φύλλον.

Είς τας ληφθείσας μετά τήν 7ην Μαΐου επιστολάς θά άπαντήση ή ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ με τόν προσεχός φύλλον.

Είς τας ληφθείσας μετά τήν 7ην Μαΐου επιστολάς θά άπαντήση ή ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ με τόν προσεχός φύλλον.

Είς τας ληφθείσας μετά τήν 7ην Μαΐου επιστολάς θά άπαντήση ή ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ με τόν προσεχός φύλλον.

Είς τας ληφθείσας μετά τήν 7ην Μαΐου επιστολάς θά άπαντήση ή ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ με τόν προσεχός φύλλον.

Είς τας ληφθείσας μετά τήν 7ην Μαΐου επιστολάς θά άπαντήση ή ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ με τόν προσεχός φύλλον.

Είς τας ληφθείσας μετά τήν 7ην Μαΐου επιστολάς θά άπαντήση ή ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ με τόν προσεχός φύλλον.

Είς τας ληφθείσας μετά τήν 7ην Μαΐου επιστολάς θά άπαντήση ή ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ με τόν προσεχός φύλλον.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

76. Συλλαβόγραφος. Γράμμα είνε τὸ πρῶτον μου, καθὼς καὶ τᾶλλα δύο μου. Πόλις δὲ τῆς Φθιώτιδος είνε τὸ σύνολόν μου.

77. Συλλαβόγραφος. Μικρὰ ἀγκυματάκια ἀπὸ τὸ ὄλον κάνουν. Τᾶλλα πουλιὰ τὸ πρῶτον στὸ μέγαθος δὲν φθάνουν.

78. Λεξιγραφος. Ὄχυρον φρούριον εἶμαι. Καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα κείμει. Ἄν ἐν ἀποκεφαλίσῃς Κάποιον ἄνθος θὰ μυρίσῃς.

79. Λεξιγραφος. Εἶμαι πόλις τῆς Τουρκίας εἰς τὸν χάρτην σου εὐρέ με. Ἄν μου κόψῃς τὸ κεφάλι, εἰς τὰ πλοῖα ζήτησέ με.

80. Λεξιγραφος. Εἶμαι πέρσῃς καὶ σατράπης καὶ βασιλῆος με εἰξεύρεις. Ἄν ἐν σίγμα μου προσθέσῃς, ἔς τὸ Αἰγαῖον θὰ νὰ μ' εὕρῃς.

81. Λεξιγραφος. Οἶμοι ὃ τάλας! Ἄν ποτὲ κόψῃς τὴν κεφαλὴν μου. Καὶ ἂν με ρίψῃς ἔς τὸ νερό, θὰ χάσω τὴν μαρφήν μου.

82. Λεξιγραφος. Ἄνθος εἶμαι, ἀλλὰ ποῖον δὲν μπορεῖς νὰ με γνωρίσῃς. Ἄν τὴν κεφαλὴν μου κόψῃς καὶ τὸν τράχηλον ἐπίσης Ζῶαν γίνομαι τετράπουν σκέφου τώρα νὰ με λύσῃς.

83. Λένιγμα. Ὁ Χριστὸς ἐνώ με ἔχει, μ' ἔχουσι καὶ οἱ κακούργοι. Κι' ἀργηρόν των μ' ἔχουν κάμει ἅπαντες οἱ βασιτοῦργοι.

84. Λένιγμα. Τ' ἀρσενικόν μου ἂν παιχθῇ τὰ ὠτὰ σας εὐφραίνει. Τὸ θηλυκόν μου ἐμπροσθεν τῶν οἰκιῶν σας μένει.

85. Λένιγμα. Καὶ το τρώγεις καὶ σε τρέφει καὶ σε ζῆ τ' ἀρσενικόν μου. Καὶ στὴν Θεσσαλίαν πόλιν θὰ εὕρῃς τὸ θηλυκόν μου.

86. Λένιγμα. Ὅπως εἶμαι ἂν μ' ἀφήρῃς. Ἐνὸς ὄλου εἶμαι τρεῖμα. Ἄν τὸν τόπον μου κινήσῃς. Ἐς τὴν καρδίᾳ ποῦ μ' ἔχει κρίμα!

87. Πρόβλημα. Διαίρεσον τὸν ἀριθμὸν 64 εἰς τέσσαρα ἄνισα μέρη, ἔξ ὧν προτιθεμένου εἰς τὸ πρῶτον μέρος τοῦ ἀριθμοῦ 3, ἀριθρομένου ἐκ τοῦ δευτέρου τοῦ αὐτοῦ ἀριθμοῦ, πολλαπλασιαζόμενου τοῦ τρίτου πάλιν ἐπὶ 3 καὶ διαίρουμένου τοῦ τετάρτου διὰ τοῦ 3 νὰ εὕρῃς ἄθροισμα, ὑπέλοιπον, γινόμενον καὶ πηλίκον ἴσα πρὸς ἄλληλα.

88. Ἀπροσδόκητον. Διατί ἡ Αἰμοσταζούσα Καρδία δὲν ἐτάφη εἰς τὰ Ἱερουσόλυμα;

89. Λογοπαλιγνιον. Ποῖα πρωτεύουσα τρώγει τὰ σιδηρᾶ;

90. Ἀκροστεχίς. Τὰ ἀρχικὰ γράμματα τῶν ζητούμενων ἄνω λέξεων ἀποτελοῦσι τὸ ὄνομα Θεοῦ τῶν Ἑλλήνων.

91. Ἀκροστεχίς. Τὰ ἀρχικὰ γράμματα τῶν ζητούμενων ἑνδεκα λέξεων ἀποτελοῦσι τὸ ὄνομα θηρίου.

ΛΥΣΕΙΣ

- 60. ΨΑΡΑ — 61. Φήμη (Φ, Μ). — 62. Ἀκανθος, ΑΝΗΡ ἄνθος — 63. Ἀμφιτρίτη (Ἄμφι, Τρί, ΡΗΜΑ τη). 64. Πήσας, Ἥτα. — 65. Κύων, ΑΡΑΨ ἴων. — 66. Μαϊάνδρος, Ἄνδρος. — 67. Χαρά, ἀρά. — 68. Μέλος, ἔλος. — 69. Σύμη, Κύμη. — 70. Πέτρα, πετρά. — 71. Φάρος. 72. Θέϊον. — 73. Οὐρανός, αὐρά. — 74. Ὁ ἀριθμὸς 111. — Πλούταρχος. (1 Πρέβεζα, 2 Λαμία. 3 Οἴτυλος. 4. Γαίνα. 5. Ταῦρος. 6. Ἀθήναι. 7. Ρόδον. 8. Χίος. 9. Ὀδησσός. 10. Σύρος.)

ΟΝΟΜΑΤΑ ΤΩΝ ΑΥΤΩΝ ΚΑΤ' ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΗΝ ΣΕΙΡΑΝ ΤΟΥ ΕΠΩΝΥΜΟΥ

Ἀγραμπελη, 7. Δίξς ὃ Τελαμώνιος, 10. Αἰμοσταζούσα Καρδία, 10. Ἀλέκτωρ τῆς Αὐγῆς. 11. Ἀλέξανδρος ὃ Μέγας. 12. καὶ 10. Χ. Ν. Αναγνωστόπουλος, 4. Ἀνατέλλουσα Σελήνη, 7 καὶ 11. Ἄνθος τῶν Λειμῶνων, 14 Ν. Γ. καὶ Δ. Ἀνωπίου, 14. Ἀπτερος Νίκη, 12. Ἄρης, 3. Ἀρχάγγελος Γαβριήλ, 8. Ἀτρόμητος Μπομπουλίνα, 8. Βασιλεὺς τῆς Ἐρήμου, 6. Βοσκοπούλα Ζηλεμένη, 9. Γ. Χ. Βουρνάζος, 12 καὶ 10. Πρεγμένη Γάτα, 13. Γέρος τοῦ Μωριά, 3. Γλασσοδέτης, 8. Διαβολάνθρωπος, 14. Ἐλευθέρος Σκοπευτής, 9. Ἑλληνικὴ Σημαία, 12. Ἐνδοξὸς Περικλῆς, 5. Εὐγενὴς Πηνελόπη, 5. Εὐσομον Ἄνθος, 16. Ζεὺς ὃ Νεφεληγερέτης, 8. Ζηλιάρης, 13. Ζιζάνιον, 16. Ἠλιογέννητη, 8. Ἡρώς τῆς Καλχυπάκας, 14. Θαλασσοπούλι, 6. Μιχαὴλ Κ. Θεοδώρου, 7. Π. Ἰπποκράτους, 5. Ἰωάν. Χ. Ἰωαννίδης, 9. Ἰωάννης Νικηταρᾶς, 5. Καλαβαρδίζης, 12. Κατέβη νὰ φᾶμε, 11. Κόρη τῆς Ραύμελης, 9. Κοσμοφιλόητος Ἑλλάς, 6. Λαδούριδος τῆς Κρήτης, 4. Λαγὸς μὲ Πατραχῆλι, 10. Λαδωμένος Ποντικός, 9. Πάνος Ι. Λάμπρος, 6. Λιμὴν τῆς Ζέας, 5. Λυκοῦρος ὃ Λακεδαιμόνιος, 5. Μαίμου τοῦ Κωλέτη, 12. Δημήτριος Ε. Μάξιμος, 8. Μέγας Ναπολέων Βοναπάρτης, 15. Μέλας Ἀστὸς, 8. Μικρὸς Λεμβούχος, 8. Μικρούλα Τραλάα, 14. Μονοπόλαινα, 9. Μουτζαλί, 10. Ἐλένη Α. Μπουκαούρη, 6. Νικήτας ὃ Τουρκοσάγας, 7. καὶ 12. Ἐλένη Μ. Οἰκονόμου, 4. Παληᾶρι τῆς Φακῆς, 10. Πάπια τοῦ Γιαλοῦ, 11. Πολικὸς Ἀστῆρ, 10. Πουλι χωρὶς φτερά, 10. Πυγμαλίων, 12. Ρήγας Φεραῖος, 9 καὶ 9. Αἰκατερινὴ Κ. Σκοπέτου, 4. Εὐφροσύνη Στεφανίτση, 7. Συμπαθητικός, 10. Τρέφος τοῦ Συντάγματος, 12. Τσάτσζ Γελάστῃ, 11. Φασουλῆς καὶ Περικλέτος, 13. Φιλέρημος Τρυγῶν, 8.

Ο ΒΡΑΧΟΣ ΤΩΝ ΓΛΑΡΩΝ

[Μυθιστόρημα τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ ΙΟΥΛΙΟΥ ΣΑΝΔΩ. Μετάφρασις ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ Ι. ΦΕΡΜΠΟΥ.] [Συνέχεια ἔδε σελ. 129.]

ΙΗ'

ΑΛΗΘΗΣ ΝΑΥΤΙΚΟΣ

Τὰ πλοίαρια τῶν ἀλλείων ἤρχισαν νὰ ἐρχονται ἀνὰ ἓν. Οἱ ἀλιεῖς ἐπήδων ἔξω εἰς τὴν παραλίαν καὶ ἐμάνθανον τὴν λυπηρὰν εἶδρην. Δυστυχεῖς ἄνθρωποι! ἐμάνθανον ὅτι τὰ παιδία των ἐχθύθησαν εἰς τὸν Ὠκεανόν! Θρηῖνος καὶ κοπετὸς τῶν γυναικῶν, ἀγανάκτησις καὶ παραφορὰ τῶν ἀνδρῶν! Ὁ ἐφημέριος προσεπάθει νὰ τοὺς ἡμερώσῃ, καὶ νὰ καταπραῦνῃ τὴν δικαίαν ὀργὴν τῶν πατέρων. Αἱ μητέρες δακρῦουσαι ἐμεσίτευον, καὶ παρεκάλουν τοὺς ἄνδρας τῶν νὰ συγχωρήσουν τοὺς μικροὺς πταίστας τοὺς ὁποῖου: πρὸ ὀλίγων ὥρῶν κατηρῶντο.

Πάντες οἱ ἀλιεῖς εἶχον ἔλθῃ, καὶ τελευταῖος ὃ Κουπιᾶς. Ὁ Κουπιᾶς ἦτο ὃ φρονιμώτατος ὄλου τοῦ χωρίου, καὶ ναυτικὸς ἐμπειρότατος καὶ γενναϊότατος. Πάντες οἱ λεμβούχοι ἦσαν ἑτοιμοὶ νὰ ἀποπλεύσουν, καὶ μόνον τὸν Κουπιᾶν ἐπερίμενον διὰ νὰ τοὺς ὀδηγήσῃ εἰς τὸ κάμουν. Μόλις ἐπήδησεν ἐκ τοῦ ἀκατίου του καὶ ἐπάτησεν εἰς τὴν γῆν, καὶ εὐθὺς πάντες ἔτρεξαν πλησίον του καὶ τον περιεκύκλωσαν, διότι εἰς αὐτὸν καὶ μόνον ἠλπίζον.

«Ἐλα, Κουπιᾶ, ἔλα! Δὲν εἰξέρεις τί κακὸ ἐπάθαμε! Δὲν ἔχομε πιά παιδιὰ! Μᾶς ἐφυγαν! Ἐλα, ἄλλος δὲν θὰ μπορέσῃ νὰ μᾶς τα δώσῃ, ἔλα!»

Καθὼς ἐμαθον ὃ Κουπιᾶς τί τρέχει, ἐξεπράγη ὡς ὀδοῦσιον.

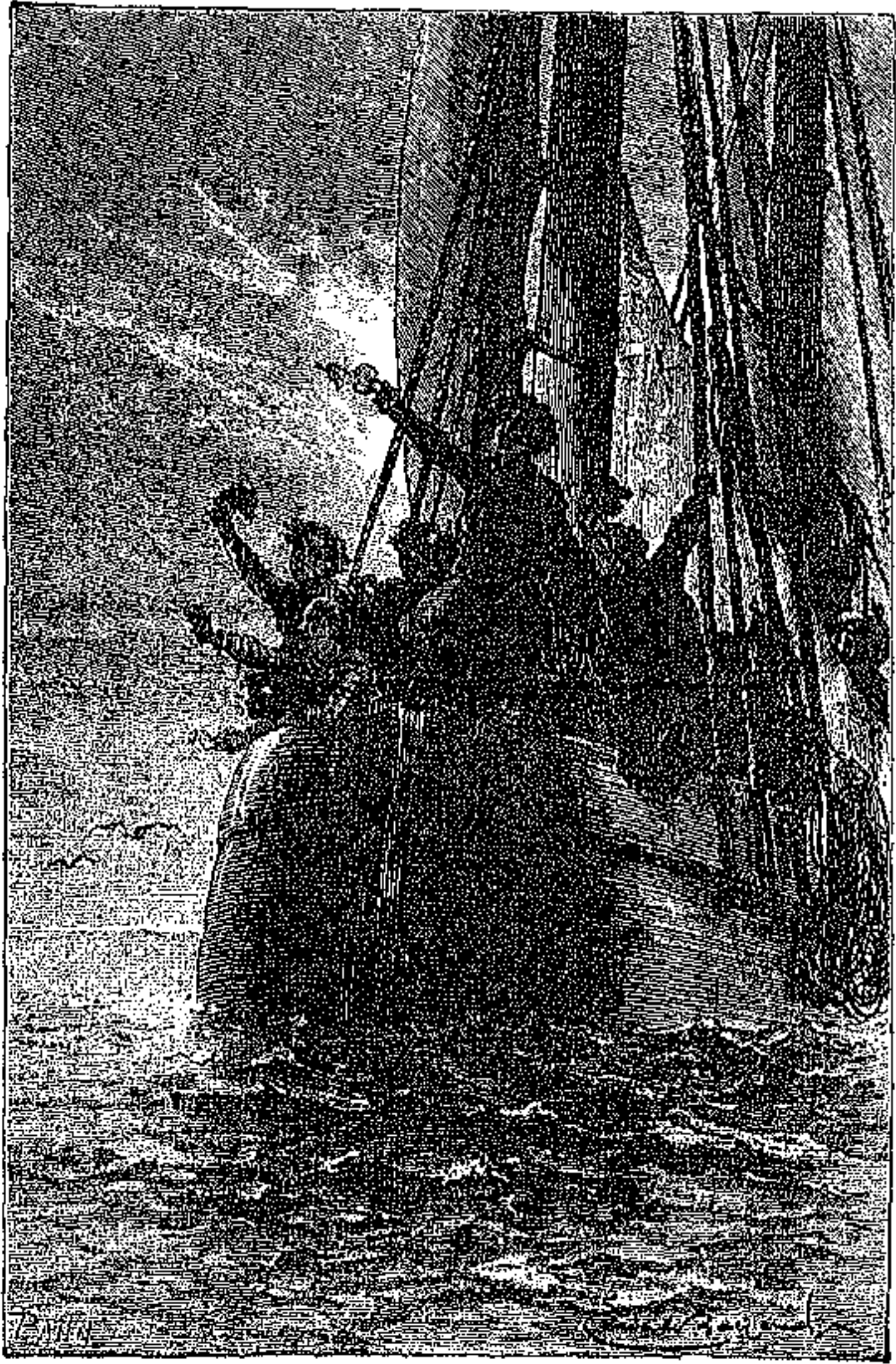
«Ἄ! τοὺς κακούργους! ἀνεφώνησε. Καί με τὸ νοῦ σὰς το λέτε πως θὰ γυρίσω πάλιν ἔπισω ἔς τὴ θάλασσα νὰ φρέψω τὰ κοφύχρονά σας; Ποῦ νὰ πᾶ νὰ ταῦρω; Καρφί δὲν μου καίεται! Ὡς πᾶνε ἔς τὴν ὀργὴν τοῦ Θεοῦ καὶ ἀκίμα παρὰ κεῖ καλλίτερα γὰ μᾶς, νὰ γλυτώσωμε ἀπὸ τὴν καθημερινὴν τους ἀνησυχία. Ἐλα, γυναῖκα, κᾶμε σπῆτι! Ἐἶμαι σὲ κακὸ χάλι, θὰ φάω καὶ θὰ πλαγιάσω!»

— Ἐλα, ἄνδρα μου, πήγαινε, θὰ το βρῆς τὸ τραπέζι στρωμένο καὶ τὸ φαγι ἀνέγγιχτο! Ἀφ' οὗ δὲν βλέπεις ἀπὸ τὴν πείνα πῆγαινε νὰ φᾶς καὶ τὸ δικό μου καὶ τοῦ παιδιοῦ! Ἐγὼ δὲν πεινώ καὶ τὸ παιδί ποῖός ἔχει ἂν εἶνε πεθοιμένο!

— Ἀπ' τὸ στόμα σου καὶ ἔς τοῦ Θεοῦ ταῦτί! εἶπεν ὃ ἀλιεὺς μετὰ φωνῆς τραχείας ἂν μου πῆσῃ ἔς τὰ χέρια μου ζωντανό!.. Ἐὰ στρίγγλιχα! Ὅλα νὰ τα καταπιῇ ἡ θάλασσα! Νὰ πᾶνε ἔς τὴν ὀργὴν τοῦ Θεοῦ!

— Κουπιᾶ τέκνον μου, εἶπεν ὃ ἐφημέριος, ἐγὼ σε ἐδάπτισα, ἐγὼ σε ἐστεφάνωσα. Λοιπὸν, ἀκουσέ μου τέκνον μου! δὲν φοβεῖσαι μήπως αἱ βλασφημίαι σου ἐπισύρουν τὴν θείαν ὀργὴν κατὰ τῆς κεφαλῆς τῶν καίμενων τῶν παιδιῶν!

— Σῶσέ τα, καπετὰν Κουπιᾶ, σῶσέ τα! ἐκράβαζον πᾶσαι αἱ γυναῖκες καὶ τον περιεκύκλωνον.

ΕΞΙΘΙΟΝ ΕΙΣ ΤΟΝ ΛΕΡΑ ΤΟΥΣ ΚΟΥΚΚΟΥΣ ΤΩΝ ΚΑΙ ΤΑ ΜΑΝΘΑΙΑ ΤΩΝ (Σελ. 140)

Εἰς Ἀθήνας ἐκ τοῦ τυπογραφείου τῶν Καταστημάτων ΑΝΕΣΤΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ 1886 — 413

— Νά τα σώσω!... και γιατί όχι... Μά και πού να ταύρω; δέν μου λέτε;

— Γύρεφέ τα, άνδρα μου, και θά ταύρω! Σύ που φορείς 'ς τὸ στήθος σου κάθε Κυριακή ἐκτὼ ἀσημένια ἀριστεῖα κερδισμένα μετὸ αἷμα τῆς καρδίας σου, και ἐπῆρες νὰ χάσῃς τὴ ζωὴ σου γιὰ νὰ σώσῃς ἀπὸ τὸν πνευμὸ ἀνθρώπους που δέν τους εἴξερες, θά ἀρήθῃς τώρα νὰ χαθῇ τὸ παιδί σου και ὅλα τὰ παιδιὰ τοῦ χωριοῦ μας;

— Καπετάν Κουπιᾶ, λυπήσου μας! λυπήσου με! εἶπεν ἡ κυρία Εἰρήνη και ἔλαβε τὰς χεῖράς του κλαίουσα.

— Νά ἰδοῦμε! νά ἰδοῦμε! ἀνεφώνησεν ὁ καπετάν Κουπιᾶς και ἐσπύγγισε τὴν βρῦσιν τοῦ ἐφθαλμοῦ του μετὴν χειρίδα τῆς βλούζας του. Νά μὴ μιλοῦμεν ὅλοι μαζί. Τι ὥρα ἦτον ὅταν ἐφυγαν τὰ στρίγγιλα; Τὸ ἀπομεινόμερον... καλὰ! Αὐτὴν τὴν ὥραν ἂν ἐβγήκαν ἔξω ἀπὸ τὸ λιμάνι θά τους ἐπῆρε τὸ ρεῦμα και θά τους ἐπῆγε ἴσα κατὰ τὸ βράχο τῶν Γλάρων. Κανένος ἔπὸ σᾶς ἐψάρευε κατὰ κείνο και τὸ μέρος; Ἢ, σὺ Χοιρομέρη, Πλημμύρη, Ἀγκίστρι, Φυκιώ-

« ΛΟΙΠΟΝ ΑΚΟΥΣΕ ΜΟΥ, ΤΕΚΝΟΝ ΜΟΥ! » (Σελ. 145)

τη, δέν εἶδατε τίποτε ἐκεῖ πέρα; Δέν ἐκαταλάβατε τίποτα;

— Νά σου 'πῶ, εἶπεν ὁ Ἀγκίστρις, μᾶ ὥρα ἀπὸ τὸ βασιλεῖμα τοῦ ἡλίου, εἶδα κατὰ τὸ βράχο σάν φωτιά.

— Και δέν ἔκαμες τίποτε; Μὴ σου 'φάνηκέ πως εἶχαν ἀπάνω 'ς τὸ βράχο τραπέζι και δισκεδάζε καμμία παρέα;

— Μοῦ 'φάνηκε σάν φωτιά, και εἶπά πως ἴσως εἶνε φωτιά, ἀπεκρίθη ὁ Ἀγκίστρις.

— Και μ' αὐτὸ ἠούχασες! και δέν ἐκύτταξες καλλίτερα νὰ βεβαιωθῆς τί εἶνε; Ἀμ' καμμένε μπουφο, δίχως ἄλλο θά ἦταν τὰ παιδιὰ και ἔβαλαν φωτιά 'ς τὴ βάρκα τους! Ἐκαταλάβατε τί ἔτρεξε; εἶπε πρὸς τοὺς χωρικούς, οἱ ὁποῖοι ἦσαν τριγύρω του και τον ἐβλεπον εἰς τὸ στόμα, ἐκαταλάβατε; Ἢ βάρκα ἐκύτπησε 'ς τοὺς βράχους και ἔσπασε,

και δέν εἶχαν πῶς νὰ γυρίσουν ὀπίσω· τὸ λοιπὸν τῆς ἔβαλαν φωτιά γιὰ νὰ ἰδοῦνε ἀπὸ μακρὸν και νὰ τρέξουν νὰ τους βοηθήσουν. Αὐτὸ εἶνε ὅλο ὅλο! Τώρα νὰ ἰδοῦμε και ποιά βάρκα ἐπῆραν; και ἐκύτταξε τὴν γυναῖκά του ὡς νὰ ἤθελε νὰ τὴν ἐρωτήσῃ· ἄλλο δέν ἔλειπε παρὰ νὰ ἐπῆραν τὴν βάρκα τῆ 'δική μας.»

Ἢ κυρὰ Κουπιᾶ, ἐταπεινώσε τοὺς ὀφθαλμούς της περιφόβος.

«Δέν τῶπα ἐγώ!... Ἀχ! τὰ στρίγγιλα και ἦταν ὀλοκαίνουρη! Ἦνε πεντακόσια φράγκα! ἐκάηκαν σάν ἓνα κουτί σπῖρτα! Βγάλανε τὸ ψωμί τους!

— Μά, καπετάνι μου, εἶπεν εἰς ναύτης τοῦ Κουπιᾶ, μὴ σου φαίνεται παράξενο! Τέτοια παιχνίδια ἔπρεπε νὰ τα περιμένῃς ἀπὸ παιδιὰ σάν τὸ δικό σου.

— Νά του δείξω ἐγώ! πού θά μου 'πάῃ; δὲ θά μου γλυττώσῃ τὸ σκυλί! (Ὡς φῆξέ ξύλο, πού νὰ βάλῃ και 'ς τὸν κόρφο του! Μά ἐσύ, κλιμοῦτσο, πού θέλεις νὰ κατηγορήσῃς τὸ παιδί μου, σοῦ λέω πως χίλιους σάν και σένα θέλει ὁ γιοῦός μου. Ἐσὺ μωρὲ ἀφιλότιμε,

χάχα, τιποτένι, ἐσὺ μιλεῖς ἔτσι γιὰ τὸ 'ξυπνότερο παιδί τοῦ χωριοῦ μας! Ἀμ' εἶχε τὸ λόγο τοῦ που ἐκαίε τὴ βάρκα μου, και τὸ βλέπεις και σὺ, ὅτι τὴν ὥρα θά ἦταν ἐδῶ τὰ παιδιὰ, ἂν ἡ ξυλαφεντιά του ἀπὸ 'δῶ ὁ κῦρ Ἀγκίστρις δέν ἐξέχανε τὸ χρέος που ἔχει κάθε ναυτικός. Ἀίντε νὰ πλαγιαίσῃς, ψοφίμι!

— Ἐπειτα, καπετάν Κουπιᾶ, ἔπειτα τί ἀπόγειναν; ἠρώτησαν αἱ μητέρες κλαίουσαι.

— Ἀ! δέν εἶνε δύσκολο νὰ το καταλάβῃ κανείς. Ἦλθαν τὰ κύματα και τα 'σάρωσαν ἀπὸ τὸ βράχο και «πάει λέοντας»!... Ὅσον πῆξ ἂν ὁ τετραπέρατος ὁ γιοῦός μου εὗρηκε κανένα τρόπο νὰ σκαρβλώσῃ ἀπάνω 'ς τὸ βράχο τῶν Γλάρων και τους ἀνέσυρῃν ἀπάνω ἓνα ἓνα.

— Ἐσκαρβάλωσε, άνδρα μου, ἐσκαρβάλωσε! ἀνεφώνησεν ἡ κυρὰ Κουπιᾶ, δέν το 'ξέφεις τὸ παι-

δί σου, άνδρα μου, τί νοῦ και τί καρδιά ἔχει; δέν εἶνε ἀπαράλληκτος ὁ πατέρας του;

— Ἀν το! κατῆφεν ἡ μαῖμού νὰ συρθῇ χειροπόδαρα ὡς τὴν κορφή τοῦ βράχου...

— Ἦν' ἀπάνω 'ς τὴν κορφή, άνδρα μου, τὸν βλέπω! ἀνεφώνησεν ἡ τχλαίπωρος μήτηρ και τὴν ἐφώτισεν ἡ μητρικὴ στοργή.

— Ἀμ' τὰ ἄλλα παιδιὰ; ἠρώτησεν ἡ κυρία Εἰρήνη τρέμουσα.

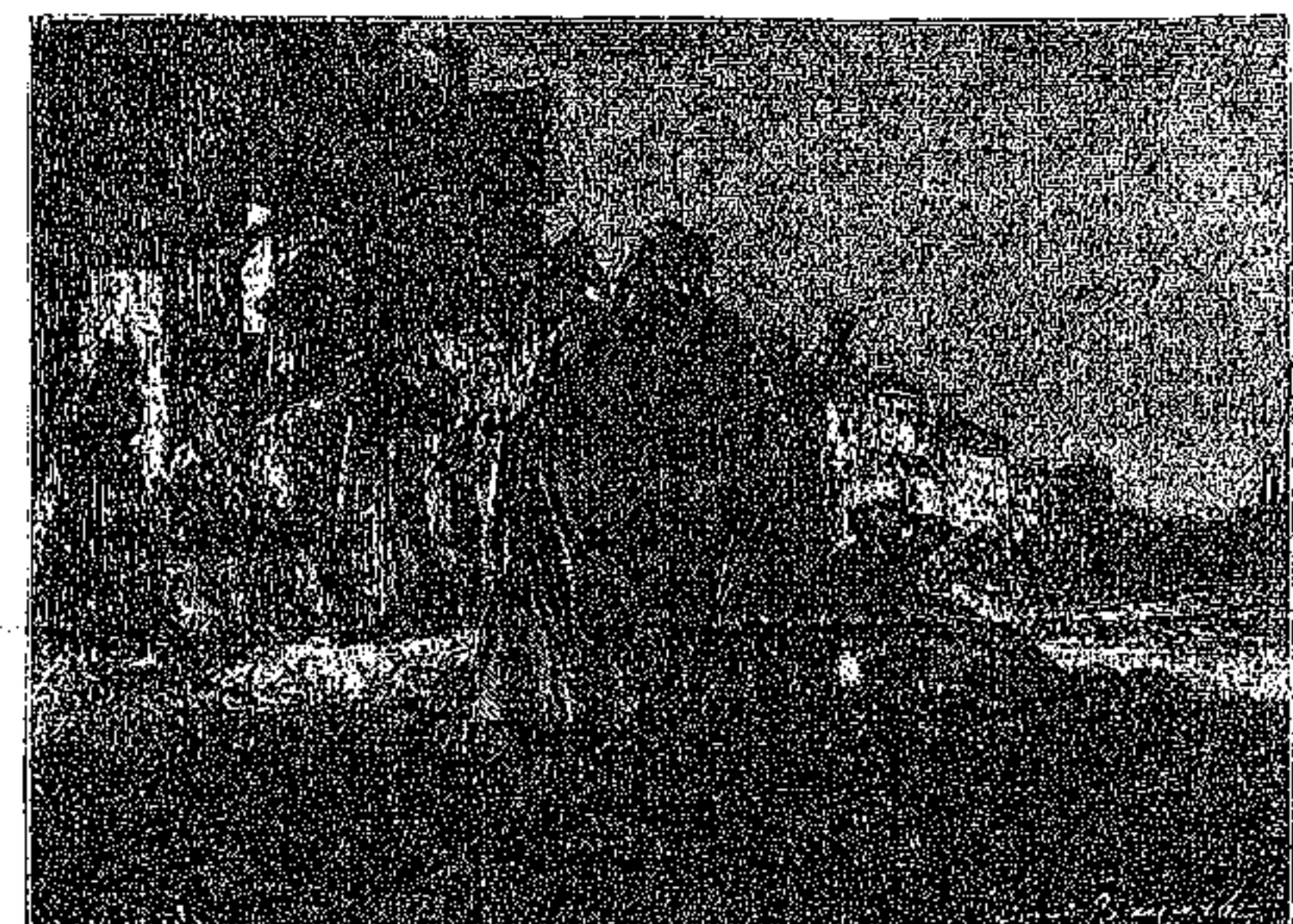
— Μείνε ἡσυχη, κυρία μου, εἶπεν ἡ σύζυγος τοῦ καπετάν Κουπιᾶ! Δέν τον 'ξέφεις τὸ γυῖό μου! Ἀπ' οὐ αὐτὸς εἶνε ἀπάνω 'ς τὴν κορφή, δίχως ἄλλο μαζί του εἶνε και τὰ ἄλλα. Ἐγὼ εὐα βλέπω ἀπὸ 'δῶ. Νά, ἀπλώνουν τὰ χεράκια τους, και μαζ' ζητοῦν βοήθεια... Τώρα, τώρα, πουλάκια μου, σταθῆτε και ἔρχονται νὰ σας σώσουν!

— Ἐ! πού εἶσθε, ἀνεφώνησεν ὁ καπετάν Κουπιᾶς Φυκιώτῃ, Πλημμύρῃ, Χοιρομέρῃ, ὅλοι οἱ πατέρες ἐλάτε μαζί μου. Ἔχομε δουλειὰ και δουλειὰ, θέλομε χέρια. Ἀν εἶν' ἀκόμα 'ς τὴν κορφή και ἂν δέν τους ἐσάρωσε τὸ κύμα θά ταύρωμε μᾶ χρα. Γυναῖκες! φέρτε μας κουμπάνια! ζάχαρη! ξακί κρασί! σκεπάσμα- τζ! Ἐλα γλήγορα, κουνηθῆτε! δέν ἔχομε νὰ γάνωμε καιρό! Και σῆς, ἄγιε δέσποτα, παρακαλέστε τὸν Θεὸν γιὰ κείνα και γιὰ μᾶς.»

Τὸ πλοιάριον, φορτωμένον, ἦτο ἔτοιμον νὰ ἀποπλεύσῃ. Ὁ καπετάν Κουπιᾶς ἐξεκίνησε νὰ ἔμβῃ εἰς τὸ πλοιάριον, ἀλλὰ ἠσθάνθη ὅτι τον ἐκράτει τις ἀπὸ τοῦ ἄκρου τοῦ φορεματοῦ του.

Ἦτο ἡ κυρία Εἰρήνη, ἡ μήτηρ τοῦ Στεφάνου, ἡ ὁποῖα εἶχεν ὑπάγῃ εἰς τὴν οἰκίαν της και ἐπανῆλθεν εἰς τὴν στιγμὴν, κρατοῦσα εἰς τὰς χεῖράς της διάφορα πρόχειρα φάρμακα και ἓν ἐπανωφόριον.

« Καπετάν Κουπιᾶ, εἶπε πρὸς τὸν γενναῖον ναυτικόν, και του ἔδωκε τὸ ἐπανωφόριον και τὰ φάρμακα, τὸ παιδί μου και τὰ μάτια σου! Ἦνε τὸ μικρότερον ἀπὸ ὅλα και δέν εἶνε συνηθισμένον! Και ὅν ὑπέφερε πολὺ! Ἐπειτα εἶνε και ἔρημο, δέν ἔχει

« ΣΩΣΕ ΤΑ, ΚΑΠΕΤΑΝ ΚΟΥΠΙΑ, ΣΩΣΕ ΤΑ! » (Σελ. 145)

τὸν πτέρυξ του νὰ το σώτῃ. Μὲ παίρνεις και μένα μαζί σου, καπετάν Κουπιᾶ μου;

— Τι λές, κυρία μου! νὰ σε πάρω μαζί! Αὐτὸ δέν γίνεται. Ἀλλὰ μείνε ἡσυχη· ὅλοι ὅν ἔχομε τὸ νοῦ μας, ἄφησε τὴ δουλειὰ ἀπάνω μας και μὴ σε μέλῃ. Ὁ Στεφανάκης εἶνε παιδί! δικό μας, ἔχει δούδεκα πατέρες και μετ' τὴ χάρη τοῦ Θεοῦ ὅν σοῦ το φέρω 'ς τὴν ἀγκάλιά σου τὸ ἀγγελουδί σου.»

Και εὐθὺς ἀνέβη εἰς τὸ πλοιάριον και ἔδωκε τὰς παραγγελίας διὰ τὸν ἀπόπλου. Ὁ ἀνεμος ἔπνεεν ἐκ τῆς ἑρῆς και τὰ ἰστία τοῦ πλοιαρίου ἔτριζον.

Τὸ πλοιάριον ἐχόρευσεν ὀλίγον ἐπάνω εἰς τὸ κύμα, και ἔπειτα ἐξέπλευσε...

10'

ΠΑΝΗ ΕΝΟΣ

Ἀπ' οὐ ἀπέπλευσε τὸ πλοιάριον, πάντες οἱ κάτοικοι ἔμειναν εἰς τὴν παραλίαν ὅλον τὸ ὑπόλοιπον μέρος τῆς νυκτός. Πῶς εἶχον ὄρεξιν νὰ ἀνκαυθούν; Ἐκάθηντο λοιπὸν και ἔκαμον διαφόρους ἐμιλίαις· και ὄλην τὴν ἔλπιδα και τὸν φόβον εἶχον προσηλωμένον εἰς τὸν βράχον τῶν Γλάρων.

Ὅσοι εἶχον ἴδῃ τὸν βράχον τοῦτον ἐκ τοῦ πλησίον, τὸν περιέγραφον μετὰ πολλῆς ἀκριβείας. Ἀλλὰ καθὼς πάντοτε συμβαίνει εἰς τοιαύτας περιστάσεις, οὐδεμία περιγραφή ἦτο συμφωνὸς μετὰ τὰς ἄλλας. Διότι ἄλλος μὲν ἔλεγεν, ὅτι εἶνε πρᾶγμα εὐκολώτατον νὰ ἀναθῇ τις εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ βράχου, ὥστε τὰ παιδιὰ εὐκόλως θά ἀνέθῃσαν και δέν ἔχουν τὸν παραμικρὸν κίνδυνον· ἄλλος ἔλεγεν ὅτι τὸ πρᾶγμα ἦτο δυσκολώτατον και πολὺ ἐπικίνδυνον, και μάλιστα τὴν νύκτα και ἀκόμη περισσότερον εἰς τὰ μικρὰ παιδιὰ. Ἄλλος ἔλεγεν ὅτι ποτὲ τὰ κύματα δέν ἐφθασαν ἕως εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ βράχου, και ὅτι τὴν ὥρα θά κοιμῶνται ἐκεῖ ἐπάνω ἡσυχα ἡσυχα ὡς νὰ ἦσαν ἐξηπλωμένα εἰς τὸ στρώμα των. Ἄλλος ὁμῶς ἐπέμενε ὅτι δέν πρέπει νὰ πιστεύωμεν εἰς τὴν θάλασσαν, διότι πολλὰκις ἔτυχε νὰ

φθάσουν τὰ κύματα εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ βράχου τῶν Γλάρων. Ὅστε αἱ δυστυχεῖς μητέρες τὴν μίαν στιγμὴν εἶχον ἐλπίδας ὅτι τὰ τέκνα των ἐσώθησαν, καὶ τὴν ἄλλην πάλιν ἀπηλπίζοντο, ὅταν ἤκουον τὰς διαφόρους γνώμας τῶν νευτικῶν.

Ἡ κυρία Εἰρήνη δὲν ἐκάλητο εἰς ἓν μέρος, ἀλλὰ ἐπήγαινε παντοῦ ὅπου ἔβλεπεν ὅτι ὄμιλουν, καὶ ἤκουε με-

ἀγωνίαν τὰς διαφόρους ὀμιλίας, καὶ ἡ καρδιά της ἐσπαράσσετο. Ἐφροντάζετο τὸν ἀγαπητὸν τῆς Στέφανου ἐπάνω εἰς τὸν ἀγρίον βράχον, τὴν στιγμὴν κατὰ τὴν ὁποίαν ἤγωνίζετο νὰ ἀναβῇ. Ἐβούρετο «μὲ τὰ τέσσερα» καὶ δὲν εἶχε δυνάμεις νὰ προχωρήσῃ. Καὶ ἡ τάλαινα μήτηρ ἐσκέπτετο: ἄρα γε καὶ ἂν κατορθώσῃ νὰ ἀναβῇ εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ βράχου, καὶ ἂν δὲν ἔλθῃ τὸ κύμα καὶ τὸν σαρώτῃ, δὲν θὰ κρυώνῃ ἐκεῖ ἐπάνω κατὰ κόπος καὶ καταπληγμένως! δὲν θὰ τὸν βασανίζῃ ἡ πείνα καὶ ὁ ὕπνος;

Περὶ τὸν ὄρθρον ἡ κυρία Εἰρήνη ἐπῆγε καὶ ἐκάθισεν ἐπὶ μικροῦ βράχου καὶ ἔμεινε πολλὴν ὥραν ἀκίνητος καὶ περιλυπός. Εἶχε τὸ βλέμμα τῆς προσηλωμένῃ εἰς τὸν ὀρίζοντα ὡς νὰ ἤθελε νὰ ἀνκαλύψῃ μακρὰν σημεῖν τι σιτηρίας. Ὅταν ἐσηκίωθῃ ἦτο πλέον ἡμέρα.

Ἐν ᾧ κατέβαιναν ἀπὸ τὸν βράχον, συνήντησε τὸν Πιπιᾶν, ὃ ὁποῖος καθὼς τὴν εἶδεν, ἐκατέβασε ταυτίά του ὅπως ὁ σκύλος ὅταν ἐνθυμηθῇ ὅτι τὸν ἔδειραν. Καὶ ἡ κυρία Εἰρήνη τεταραγμένη, διότι ἐνθυμήθη τὰς ἐπιπληξείας τὰς ὁποίας του ἔκαμε, τὸν ἐλυπήθη καὶ ἐστάθη καὶ τὸν παρετήρησε μετὰ πολλὴν συγκίνησιν. Πᾶσεν εἰς τὸν νοῦν τῆς ἡ φίλις τοῦ Στεφάνου πρὸς τὸν ἀθλιὸν κωφάλαλον, καὶ αἱ θιο-

πεῖται τῆς ὁποίας του ἔκαμνε, καὶ ἀνεφώνησε «Καί- μένε Πιπιᾶ, καί μένε Πιπιᾶκι!» καὶ ἐμιμήθη τὴν παιδικὴν καὶ λιγυρὰν φωνὴν τοῦ Στεφάνου ὅπως αὐτὸς ἐσυνήθιζε νὰ τὸν φωνάζῃ ὡσάντις τὸν ἔβλεπε.

Καὶ κλαίουσα ἀπεμακρύνθη. Περὶ τὸν ὄρθρον ὁ ἐφημέριος ἐπῆγεν εἰς τὸ χωρὶον του καὶ ἐλειτούργησεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῆς Παναγίας τῆς Ἐλεούσης, ὑπὲρ ὑγείας τῶν παιδιῶν. Τὸν ἐφημέριον εἶχον συνοδείαν καὶ πολλοὶ χωρικοὶ. Μετὰ τὴν λειτουργίαν ὁ ἐφημέριος ἐπανῆλθε πάλιν καὶ ἤρχισε νὰ παρηγορῇ τὰς δυστυχεῖς μητέρας.

« ΟΛΑ ΝΑ ΤΑ ΚΑΤΑΠΗ ΠΙ ΘΑΛΑΣΣΑ! » (Σελ. 145)

δὲν ἦτο δυνατόν νὰ βραδύνη πολὺ, ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν ἔλεγον ὅτι θὰ φανῇ.

Ἐξείφνης περὶ τὴν μεσημβρίαν σφοδρὸς ἄνεμος διέλυσε τὴν ὄμίχλην, ἐκαθάρισεν ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ θάλασσα, ὁ ἥλιος ἔλαμψε, τὰ κύματα ἤστραψαν, καὶ ἔφάνη μακρόθεν λευκὸν πανίον ἐρχόμενον ἀπὸ τὸ πέλαγος.

Τὸ πλῆθος ὅλον ἐστάθη ἄφωνον καὶ ἀκίνητον. Τὸ σιωπὴ ἦτο, ὡστε ἤκούοντο οἱ παλμοὶ τῆς καρδίας τῶν δυστυχῶν ἀνθρώπων. Τὸ πανίον τὸ ὁποῖον κατ-

ἦτο δυνατόν νὰ βραδύνη πολὺ, ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν ἔλεγον ὅτι θὰ φανῇ.

Ἐξείφνης περὶ τὴν μεσημβρίαν σφοδρὸς ἄνεμος διέλυσε τὴν ὄμίχλην, ἐκαθάρισεν ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ θάλασσα, ὁ ἥλιος ἔλαμψε, τὰ κύματα ἤστραψαν, καὶ ἔφάνη μακρόθεν λευκὸν πανίον ἐρχόμενον ἀπὸ τὸ πέλαγος.

Τὸ πλῆθος ὅλον ἐστάθη ἄφωνον καὶ ἀκίνητον. Τὸ σιωπὴ ἦτο, ὡστε ἤκούοντο οἱ παλμοὶ τῆς καρδίας τῶν δυστυχῶν ἀνθρώπων. Τὸ πανίον τὸ ὁποῖον κατ-

ἀρχὰς ἐφαίνετο ὡς σημεῖον λευκόν, ἐγένετο βαθμηδὸν μεγαλῆτερον, καὶ μετ' ὀλίγην ὥραν ἐφάνη πλοιάριον καταπλέον· ἦτο τὸ πλοιάριον τοῦ καπετὰν Κουπιᾶ!

Ἄρα γε τί ἔφερε; χαρὰν ἢ λύπην; ζωὴν ἢ θάνατον;

Καὶ ἐν ᾧ δὲν ἔβλεπον τὴν ὥραν πότε νὰ πλησιάσῃ, τὴν ἤρχοντο ἂν ἦτο δυνατόν νὰ το σταματήσουν νὰ μὴ εἰσελθῇ εἰς τὸν λιμένα, διότι ἔτρεμον καὶ δὲν εἶξευρον ἐὰν φέρῃ χαρὰν ἢ λύπην, ζωὴν ἢ θάνατον!

Πάντες σιωπηλοὶ ἔβλεπον τὸ πλοιάριον καὶ δὲν εἶχον δύναντες οὔτε λέξις νὰ ἐκστομίσουν, οὔτε νὰ κινηθοῦν καν. Ἄλλ' ὅταν τέλος ἦτο πλησίον ὡστε νὰ διακρίνεται τὸ σκάφος, καὶ κατήρθωσαν νὰ διακρίνουν εἰς τὴν πρῆραν ἐνῆσων μικρὰ ἀνθρωπάκια, τὰ ὁποῖα ἐκινουῦντο καὶ ἔσειον εἰς τὸν ἀέρα τοὺς κούκλους των καὶ τὰ μαντήλια των, πάντων τὰ στήθη ἀνεκουσίσθησαν, καὶ μία κραυγὴ χαρᾶς καὶ ἀγαλλιάσεως ἔφθασε μέχρι τοῦ οὐρανοῦ:

«Σεῖς εἶσθε; σεῖς εἶσθε;»

— Ἐμεῖς! Ἐμεῖς! ἀπεκρίθησαν πολλοὶ ὀμοῦ παιδικαὶ φωναί.

Μετ' ὀλίγην ὥραν τὸ πλοιάριον ἔρριψε τὴν ἀγκυράν του καὶ τὰ παιδιά ἐπήδησαν ἔξω φύρδην μίγδην. Καὶ εἰς ποίαν κατάστασιν, Θεέ μου! τὰ ἐνδύματά των κατεσχισμένα, τὰ πρόσωπά των καταπληγωμένα, αἱ χεῖρές των καθημαγμένα, ἡ κόμη των γεμάτη ἀκαθαρσιῶν τῶν γλάρων!

Ἐκάστη μὴτηρ ἀνεγνώριζε τὸ τέκνον τῆς, τὸ ἤρπαξεν εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς καὶ το ἔσφιγγε μετὰ δακρύων, καὶ ἔδιδεν εἰς αὐτὸ ἐλαφρὰ ῥαπίσματα καὶ φιλήματα.

«Στέφανε! Στέφανε!! ἔκραξεν ἡ κυρία Εἰρήνη, καὶ παρετήρει νὰ διακρίνῃ καὶ τὸν υἱὸν τῆς.

Ἄλλ' ὁ Στέφανος δὲν ἀπεκρίνετο! Οὔτε φωνὴ οὔτε ἀκρόασις!

Πάντα τὰ παιδιά κατέβησαν καὶ μόνος ὁ Στέφανος ἔμεινε ἀκόμη. Ἄλλ' ὁ Στέφανος δὲν κατέβαινε, δὲν ἐφαίνετο πούθενά.

— Τὸ παιδί μου!! ἦτο μαζί σας! Δέν μου ὀμιλεῖτε; Τί μού τον ἐκάματε τὸν Στέφανον; τί μού το ἐκάματε τὸ παιδί μου; Ἄλλὰ πάντες ἀπέστρεφον τὸ πρόσωπόν των καὶ δὲν ἀπεκρίνοντο.

Δι' ἐνὸς πηδήματος ὤρμησεν εἰς τὸ πλοιάριον καὶ ἀνεζήτησε παντοῦ ἀπὸ τῆς πρύρας μέχρι τῆς πρύμνης. Ἐπειτα ἐξῆλθε καὶ ἐστάθη ἔμπροσθεν τοῦ καπετὰν Κουπιᾶ καὶ τοῦ εἶπε:

«Τὸ παιδί μου! ποῦ εἶνε τὸ παιδί μου; Δέν μου ὑπεσχέθης ὅτι θὰ μού το φέρῃς;»

Ὁ ἀλιεὺς δὲν ἀπεκρίθη τίποτε, ἀλλὰ δύο ἄγκυρα ἔερμα κατέρρευσαν εἰς τὴν παρεῖα τῶν.

Ἡ τάλαινα μὴτηρ ἔβαλε κραυγὴν λυπηρὰν, ὡς πτηνὸν πληγωμένον καὶ ἔπεσεν εἰς σαρὸν πονηρῶν καὶ σχοινίων.

Ἡ χαρὰ τοῦ χωρῖου δὲν διήρκεσε πολὺ, διότι ἡ συμφορὰ τῆς κυρίας Εἰρήνης ἐβύθισε πάλιν πάντας εἰς πένθος. Αἱ μητέρες δὲν ἐτόλμων νὰ φιλήσουν τὰ τέκνα των, καὶ τὸ πλῆθος ἀντὶ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν κατοικίαν του, ἔμεινε ἀκίνητον εἰς τὴν παραλίαν, καὶ εἰς τὸ στόμα πάντων ἦτο τὸ ὄνομα τοῦ μικροῦ Στεφάνου.

Ὁ υἱὸς τοῦ καπετὰν Κουπιᾶ ἐδιηγῆθη πάντα τὰ διατρέξαντα, μέχρι τῆς στιγμῆς κατὰ τὴν ὁποίαν ἦλθε τὸ φοβερὸν κύμα καὶ τοὺς κατεκύλισεν ἐπάνω

« Τὸ ΠΑΙΔΙ ΜΟΥ ΠΟΥ ΕἶΝΕ Τὸ ΠΑΙΔΙ ΜΟΥ; »

εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ Βράχου τῶν Γλάρων. Εἶδε τὸν Στέφανον σαρινώμενον ὑπὸ τοῦ κύματος καὶ ἔδραμε νὰ τον κρατήσῃ. Ἀπὸ τῆς ὄρας δὲ ἐκείνη· δὲν ἐνθυμῆται πλέον τίποτε ὁ Κουπιᾶς. Ἦν δὲ ἡγήγησεν τοῦ υἱοῦ του ἀπετελεῖσθαι ὁ καπετὰν Κουπιᾶς. Τοῦ γῆρας τὰ ἐξημερώματα ἐξηπλωμένους ἐπὶ τοῦ βράχου ἀκινήτους καὶ ψυχρούς. Κατ' ἀρχὰς ἐνόμισεν ὅτι τὰ παιδιὰ εἶνε νεκρὰ, καὶ ὅταν τα ἐμέτρησεν, ἐνόμισεν ὅτι μετρεῖ πτώματα. Τὰ παιδιὰ ἦσαν πάντα, πληρὴ τοῦ Στεφάνου. Τὰ ἐτύλιξεν μὲ σκεπάσματα, καὶ τα ἐτραψαν καλὰ καλὰ καὶ κατήρθωσαν νὰ τα ζωογονήσουν.

Μετὰ μίαν ὥραν ἦσαν ὄρθια, καὶ ἐν ᾗ ἐτραγον ὡς γλάροι, ἔκλειον καὶ τὸν μικρὸν σύντροφόν των. Ἐν τῷ μεταξὺ ὁ καπετὰν Κουπιᾶς μὲ τοὺς ἄλλους ἄλλοις ἐζήτησε τὸν Βράχον τῶν Γλάρων, ἀλλὰ δὲν κατήρθωσε νὰ ἀνακαλύψῃ τίποτε. Κατὰ τὸ λέγειν

Η ΠΑΝΙΝΗ ΚΟΥΚΛΑ

(ΕΚ ΤΟΥ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ ΜΙΑΣ ΚΥΡΙΑΣ)

Ὅταν ἤμην μικρὰ κόρη κάθε δευτέραν ἐπηγάιναι μεν μὲ τὴν διδασκάλισσάν μου νὰ δώσωμεν ἐκ μέρους τῆς μητρός μου ἢ ὀλίγα ἀσπρόρουχα ἢ τίποτε ἄλλο εἰς μίαν γραΐαν, ἢ ὅποια ἦτο εἰς τὸ κρεββάτι δεκαοκτώ μηνῶν περίπου· συχνὰ ἀφίνα ἐπίσης καὶ ὀλίγα λεπτά, τὰ ὅποια εἶχα οἰκονομήσῃ ἀπὸ ὅσα μου ἐδίδαν εἰ γονεῖς μου.

Ἡ ἀσθενὴς γραΐα εἶχε μίαν ἐγγονήν, ἢ ὅποια ὠνομάζετο Μάρθα. Φαντασθῆτε ἕνα κοράσιον ἐννέα ἐτῶν, ὑψηλόν, ἰσχυρόν, μὲ δύο μεγάλα μάτια ἄσπρα καὶ μισοκλεισμένα καὶ κάτι ξανθὰ μαλλιά, τόσο ἄσπρα ὥστε ὠμοιάζον μὲ στουτί.

Ὡμίλει ὀλίγον, δὲν ἐγέλα ποτέ, καὶ ὅσον διήρκει ἢ ἐπίσκεψίς μας εἶχε τὴν κεφαλὴν της σκυμμένην ἐπάνω εἰς ὑποκάμισα ἀπὸ πρόστυγον πανί τὰ ὅποια ἔρραπτε μὲ ἀπίστευτον τρυφότητα. Ἐμὲ δὲν μου ἤρρασκε διόλου αὐτὸ τὸ κοράσιον χωρὶς νὰ εἰξεύρω κ' ἐγὼ διατί ὄχι, δὲν λέγω καλὰ, τὸ εἴξουρα διατί δὲν μου ἤρρασκε. Ἡ Μάρθα ἐφαίνετο ἀντιπαθητικὴ, πρῶτον μὲν διὰ τὸ ἰσχυρὸν καὶ μακραμένον πρόσωπόν της τὸ ὅποιον δὲν εἶχε καθόλου τὴν χάριν καὶ τὴν θροσερότητα τῆς παιδικῆς ἡλικίας, καὶ δεύτερον διότι ὁ τρόπος της ἦτο σοβαρός, ὡσὰν μεγάλῃς γυναικός, καὶ ποτὲ δὲν μου ἤρχετο διάθεσις νὰ τὴν φιλήσω ἢ νὰ της ὀμιλήσω.

Ἀλλὰ τὸ δωμάτιον πάλιν εἰς τὸ ὅποιον κατῴκουν μὰμμη καὶ ἐγγόνη; Εἶχα ἀναγνώστη πολλὰ βιβλία εἰς τὰ ὅποια περιεγράφοντο πολλὰί πτωχικαὶ οἰκίαι, ἀλλ' εἰς ὅλα ἐκεῖνα ὁ συγγραφεὺς εἶχε βάλῃ ἥλιον, μίαν γάστραν μὲ ἀνθή, ἐν κανάριον τὸ ὅποιον ἐκελάδει μέλα εἰς τὸ κλωδί του, καὶ κανὲν εὐμορρο

τῶν παιδιῶν ὁ Στέφανος ἀπέλαμε, αἱ δυνάμεις του ἐξηγητήθησαν, καὶ δὲν εἰμπόρεσε νὰ ἀνθέξῃ τὴν φοβερὰν ἐκαίνην νύκτα. Ἄν δὲν τον ἐσάραινε τὸ τελευταῖον κόμα, θὰ τον εὑρίσκον χωρὶς ἄλλο νεκρὸν ἐπὶ τοῦ βράχου.

«Ἦν καὶ μὲν τὴν κυρίαν!» εἶπεν ὁ ἀλιεὺς μὲ συγκίνησιν. «Μάρτις μεν ὁ Κύριος ὅτι ἐθυσίαζα δύο μου δάκτυλα ἄν εἰμποροῦσα νὰ της φέρω τὸ μονὲ κριβὸ της.»

— Ἄχ! ἔλεγεν ὁ μικρὸς Πλημμύρης, ἄν οἱ ἄλλοι ἤθελαν νὰ με ἀκούσουν, δὲν θὰ εἶχαμε τώρα αὐτὰ τὰ βύσωνα.

Ἔλεος αἱ οἰκογένειαι τοῦ χωρίου ἐπέστρεψαν εἰς τὰς οἰκίας των, καὶ ὁ γηραιὸς ἐφημέριος συνώδευσε τὴν κυρίαν Βιρήνην, τὴν ὅποιαν ματεκόμισαν λιπόθυμον εἰς τὴν οἰκίαν της.

[Ἔπεται συνέχεια]

κοριτσάκι τὸ ὅποιον ἐτραγῆδαι ἀπὸ τὸ πρῶτὸ ἕως τὸ βράδυ.

Ἀλλὰ τὸ δωμάτιον τῆς Μάρθας ἦτο ὅλως διόλου διαφορετικόν. Ἦτο ἀδύνατον νὰ μείνῃ κανεὶς εἰς αὐτὸ περισσότερον ἀπὸ δέκα λεπτά. Φαντασθῆτε ἐν στενόμενον δωμάτιον, ἰσόγειον, μὲ ἐν στενὸν περσινάκι, μὲ ὀκτώ ὑαλῖα, τοῦ ὅποιου ἢ οὐρα ἤνοιγεν εἰς σκοτεινὴν καὶ μαύρην αὐλήν, ὅπου ἐφύτρωνον χορτάρια ξεθωριασμένα, τὰ ὅποια σε ἔπιανε μελαγχολία μόνον νὰ τα βλέπῃς.

Ὁ μόνος ἡχὸς που ἤκούετο εἰς τὸ δωμάτιον ἐκεῖνο ἦτο ἢ βαρεῖα ἀναπνοὴ τῆς ἀσθενοῦς καὶ τὸ τσιτσίρισμα τῆς κανδήλας, ἢ ὅποια ἔκαιε πρὸ τῆς εἰκόνας τῆς Παναγίας.

Μίαν αὐγὴν εὐρήκαμεν τὴν δυστυχὴ γραΐαν εἰς χειροτέραν κατάστασιν. Εἰς τὸ δωμάτιον ἦτο ὁ ἰατρός καὶ ἡ οἰκοκυρά.

Ἡ διδασκάλισσά μου ἠθέλησε νὰ πάρωμεν μαζί μας τὴν Μάρθαν, ἢ ὅποια εἶχε ζαριώσῃ εἰς τὸ στρωματάκι της, τὰς χεῖράς της ἔχουσα κάτω ἀπὸ τὸ πλάτωμα καὶ τὰ μάτια μεσοανοικτά, τὰ ὅποια ἦσαν ἐστραμμένα πρὸς τὴν ἄλλην κλίνην ἀπὸ τὴν ὅποιαν ἤκούετο μία φωνὴ γεμάτη ἀγάπην καὶ θωπεῖαν.

Ἡ Μάρθα ἐκράτει ἐπάνω εἰς τὸ προσκέφαλόν της μίαν κούκλαν ἀπὸ πνί χωρὶς μαλλιά. Ποτέ μου δὲν εἶχα ἰδῆ χονδροειδέστερον πρᾶγμα ἀπὸ ἐκείνην τὴν κούκλαν ἢ ὅποια εἶχε δύο χάντρες μαῦρες ὡς μάτια καὶ ἕνα στόμα μεγάλο, καμωμένον μὲ τρεῖς ἢ τέσσαρες βελονῆς κοκκίνου μαλλιῶ.

Ἐν τούτοις ἡ Μάρθα τὴν παρετήρει μὲ μεγάλην ἀγάπην καὶ ὅταν ἡ διδασκάλισσά μου τὴν προέτεινε

νὰ ἔλθῃ μαζί μας, ἐσφιγξεν εἰς τὸ στήθος της τὸν παράδοξον ἐκεῖνον θησαυρὸν καὶ ἠρνήθη μὲ εὐγένειαν ἀλλὰ μὲ σταθερὰν ἀπόφασιν.

Ἐν τούτοις ἡ μὰμμη ἔλεγεν εἰς τοὺς πνευματικὸν εἰς τὸ δωμάτιον μὲ φωνὴν τρεμουλιαστὴν καὶ ἀδύνατην.

— . . . Βάλετε μὲ τὸν νοῦ σας. Ἐὸ κακόμοιρο τὸ κοριτσὶ ἔγινε ἄσπρο σὰν κερί καὶ ἀρρωστικὸν ἀπὸ τὴ ζωὴ που περᾶ μαζί μου τόσα χρόνια τώρα. Δὲν ἐβγήκε κ' αὐτὸ μὴ φορὰ περίπατο, δὲν ἔπιασε ἕνα παιγνίδι ἔς τὰ χεῖριά του, δὲν ἔπαιξε σὲν τὰλλα κοριτσάια, μόνε πάντα ἔς τὸ πλάγι μου μ' ἐπαράστεκε καὶ ἔρραβε ἔρραβε στρατιωτικὰ πουκάμισα καὶ μ' αὐτὰ τὰ χεράκια ἐόραζε ὡς ἐξήντα ἢ ἑβδομήντα λεπτὰ τὴν ἡμέρα!

Ἐγὼ ἠπλώσα τὰς χεῖράς μου καὶ ἀγκάλιασα τὴν Μάρθαν. Δὲν μου ἐφαίνετο πλέον τόσο ἀσχημὴ.

— . . . Μία φορὰ, ἐξηκολούθησεν ἡ ἀσθενὴς, ἦλθαν δύο κύριοι μισροφορεμένοι, μὲ κάτι χαρτιά ἔς τὸ χέρι· τοὺς εἶχε βάλει μὴ καλὴ ἀρχόντισσα νὰ πάρουν τὴν μικρὴ καὶ νὰ τὴν πάγουν σ' ἕνα μεγάλο σχολεῖο που ὀτρυνε κάθε μέρα κρέας καὶ θῆκινη καὶ κρασί. Μὰ τὸ κοριτσάκι μου ἦλθε καὶ μ' ἀγκάλιασε μὲ δάκρυα καὶ τοὺς εἶπε:

— Δὲν ἔρχομαι, δὲν θέλω τίποτε, θὰ μείνω μὲ τὴ γράμμου μὰμμη ποῦνε ἄρρωστη.

Ἐγὼ ἐφίλησα τὴν Μάρθαν εἰς τὰ μάτια· δὲν μου ἐφαίνοντο πλέον ἀσχημὰ τὰ μάτια της, μὲ ἐφαίνοντο ὠραῖα, ἀγγελικά· καὶ τὰ μαλλιά της; Ποῖος ἔλεγε ὅτι τὰ μαλλιά της ἦσαν σὰν στουτί; ἦσαν ξανθὰ, πολλὸ ἀνοιχτά, ἀλλὰ ξανθὰ.

Ἡ γραΐα μὰμμη ἔπαυσε πλέον νὰ ὀμιλῇ.

Ἡ οἰκοκυρά ἦτο ἐκεῖ, ἐσκέπασε τὸ πρόσωπον τῆς γραΐας διὰ νὰ ζεσταθῇ καὶ ἡ διδασκάλισσά μου ἐπῆρεν εἰς τὴν ἀγκάλην της τὴν μικρὰν καὶ τὴν ἐπῆγεν ἕως εἰς τὸ ἀμάξι μας.

Ἄμα ἐφθάσαμεν εἰς τὴν οἰκίαν μας, ἡ μητέρα τὴν καθυσούχασε μὲ θωπεῖαι· καὶ τὴν συνεβούλευσε νὰ φανῇ γενναία.

— Θάσαι πάντα μαζί μας! τῆ εἶπα ἀφ' οὗ τὴν ἐφίλησα πάλιν.

Ἡ Μάρθα μὲ παρετήρησε μὲ τὰ ὠχρὰ καὶ μελαγχολικά μάτια της, καὶ εἶπε σιγανά:

— Καὶ ἡ μὰμμη μου;

— Ἡ μὰμμη σου, ἀπήντησεν ἡ μητέρα μου, ἀνεχώρησεν εἰς ἕνα τόπον ὠραιότερον ἀπὸ τοῦτον. Αὐτὴ δὲν θὰ ξαναγυρίσῃ πλέον ἐδῶ, ἀλλ' ἡμεῖς θὰ πᾶμε μίαν ἡμέραν νὰ τὴν εὐροῦμε.

Ἡ Μάρθα ἔσκυψε τὴν κεφαλὴν της καὶ ἠπλώσε μηχανικῶς τὴν χεῖρά της ὡς νὰ ἐζήτηι κάτι τι.

— Θέλεις τίποτε; τῆ εἶπα εἰς τ' αὐτή.

Ἐὸ κοράσιον ἔκαμε νεῦμα ὅτι κάτι ἤθελε.

— Θέλεις παιγνίδια; θέλεις τὴν κούκλα μου; Κόττα τί εὐμορφὴ που εἶνε! Ἐὸ εὐμορφά ποῦ τὴν ἔχω ἐνδυμένη!

Ἡ μικρὰ κόρη οὔτε ἔστρεψε νὰ τὴν ἴδῃ, καὶ ἐμεινε σκεπτικὴ.

Μία ἰδέα ἐπέρασεν ἔξαφνα ἀπὸ τὸν νοῦν μου.

— Θέλεις νὰ σου φέρω τὴν ἰδικήν σου; τῆ εἶπα σιγά.

Ἐὸ πρόσωπον τῆς Μάρθας διὰ μᾶς ἔλαβε ζωὴν. Ἐστρεψε καὶ με εἶδε καὶ μου εἶπε μὲ καμάρη:

— Μοῦ τὴν ἔχει κάμῃ ἡ μὰμμη μου!

Μετ' ὀλίγα λεπτὰ ἡ διδασκάλισσά μου ἐβῆκεν εἰς τὸ δωμάτιον μὲ τὴν πανίνην κούκλαν, τὴν ὅποιαν ἔβαλεν εἰς τὴν ἀγκάλην τῆς Μάρθας.

Καὶ τὸ κοράσιον τὴν ἐνηγκαλίσθη μὲ ἀγάπην, καὶ τὰ δάκρυα τὰ ὅποια εἶχαν στερεῦσθαι εἰς τοὺς κουρασμένους ἀπὸ τὸ βράξιμον ὀφθαλμούς του, ἐβγήκαν διὰ μᾶς καὶ ἡ ὀρφανὴ ἐγγόνη σφίγγουσα τὴν κούκλαν της εἰς τὸ στήθος της ἔκλεισε τὴν δυστυχὴ τῆς μὰμμη.

ΣΠΙΩΦ ΔΗΛΛΑΠ

ΤΟ ΠΟΝΤΙΚΙ

Ποντίκι μου, ποντίκι μου,
Ποῦ ἄνω κάτω τρέχεις,
Τὴν λαιμαργίαν ἄφησε
Καὶ μάθε νὰ προσέχῃς.
Ποντίκι μου, ποντίκι μου,
Πολὸ κακὸ θὰ πάθῃς.

Εὐρῆκε 'κεῖ τὸ δόκανο,
'Αρχίζει νὰ δαγκάνῃ;
Καὶ κλάπ, κτυπᾷ τὸ δόκανο,
Καὶ τὸ ποντίκι πιάνει!
Ποντίκι μου, τὴν ἔπαθες,
'Ἐχάθῃς ἄχ! ἔχάθῃς.

Ποντίκι μου, ποντίκι μου,
Μὴ τρέχῃς ὅπου φθάσῃ
'Ἐκεῖ στημένο δόκανο
Προσμένει νὰ σε πιάσῃ.
Ποντίκι μου, ποντίκι μου,
Πολὸ κακὸ θὰ πάθῃς.

ΛΑ. ΚΑΥΑΚΟΥΖΙΝΟΣ

Η ΚΑΚΙΩΜΕΝΗ

(ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΔΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ)

Ἡ Εὐθαλία ἔλο κακιώνει. Διατί; κανείς δέν το εἰξεύρει· οὔτε αὐτή ἡ ἰδία. Εἶνε συνειθισμένη νά κακιώνει· ἄμα της ἐναντιωθῶν εἰς τὸ παραμικρὸν ἢ τὴν ἐπιπλήξουν ὀλίγον, κακιώνει ἀμέσως, ἀφίνει τὰς φίλας της καὶ φεύγει.

Μίαν ἡμέραν, προχθές, ἐπαιξε με τὰς δύο μικρὰς ἐξαδέλφας της, τὴν Σοφίαν καὶ τὴν Κλεοπάτραν, αἱ ὁποῖαι εἶχον ὑπάγη τὸ δεῖλι εἰς τὸ σπίτι της διὰ νά της κάμουν συντροφίαν καὶ νά παῖξουν μαζί.

Κάθε μία ἐξαδέλφη της εἶχε πάρη μαζί της καὶ τὴν κούκλαν της καὶ ἤρχισαν νά παῖξουν καὶ νά μιμοῦνται τὰς κυρίας που πηγαίνουν εἰς τὰς ἐπισκέψεις με τὰ παιδιὰ των.

ΕΥΘΑΛΙΑ. Καλημέρα, κυρία, πῶς εἰσθε εἰς τὴν ὕγειαν σας;

ΣΟΦΙΑ. Πολὺ καλά, κυρία, εὐχαριστῶ. Καὶ ὑμεῖς πῶς ἔχετε; καὶ ἡ μικρὴ σας καλὰ εἶνε;

ΣΟΦΙΑ. Ἐγὼ εἶμαι πολὺ καλὰ, ἀλλ' ἡ μία κόρη μου, ἡ Ἄρτεμις, ὑποφέρει ἐβγαλε τὸ χέρι της! Ἡ μικρούλα μου δέν παραπονεῖται, διότι εἶνε πολὺ ἡσυχὴ καὶ ἡμερῆ, ἀλλὰ τὸ νοιώθω που ὑποφέρει καὶ πονεῖ, γιατί ὅλην τὴν νύκτα δέν κλειε μάτι καὶ δέν ἔχει διόλου ἄρεξι νά φάγη.

ΕΥΘΑΛΙΑ. Πῶς τὴν λυποῦμαι! Ἀλλὰ πῶς δέν ἐφροντίσατε νά της βάλετε τὸ χέρι της; Εἶνε πολὺ εὐκόλον.

ΣΟΦΙΑ. Τὸ ἐσκέφθηκα αὐτό, νά σας 'πῶ τὴν ἀλήθειαν· ἀλλὰ δέν εὐκαιρῶ πολὺ, ἔχω νά κάμω τόσας ἐπισκέψεις!

Καὶ ἐξηκολούθησαν νά ὁμιλοῦν δι' ἄλλα πράγματα. Μετ' ὀλίγον μία ἄλλη ἐπισκέπτρια ἐμβῆκεν εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς Εὐθαλίας. Ἡ Κλεοπάτρα ἐχαιρέτισεν ὅπως ἔπρεπε καὶ ἐκάθησεν εἰς μίαν καθέκλαν.

ΕΥΘΑΛΙΑ. Τί ἄσχημος καιρὸς! Εἰσθε πολὺ καλὴ, κυρία, νά ἔλθητε με αὐτὴν τὴν βροχὴν νά με ἰδῆτε.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. "ὦ! ἀγαπητὴ μου, δέν μου ἀξίζει αὐτὸς ὁ ἔπαινος, διότι ἦλθα με τὴν ἁμαξάν μου.

ΕΥΘΑΛΙΑ. Ἐχετε καλὰ ἄλογα; Τὰ ἰδικά μου εἶνε περίφημα.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Καὶ τὰ ἰδικά μου ἐπίσης, τρέχουν μάλιστα τόσον γρήγορα ὡς τὸν δρόμο, πού φοβοῦμαι πάντοτε μὴν πλακώσουν κανένα.

ΕΥΘΑΛΙΑ. Νομίζω, κυρία, ὅτι καὶ τὰ ἰδικά μου ἄλογα τρέχουν τόσον γρήγορα ὅσον καὶ τὰ ἰδικά σας. Τρέχουν σάν τὸν ἀέρα· καὶ ὅλοι σταματοῦν διὰ νά τ' ἀφήσουν νά περάσουν.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. "Ὁχι, κυρία, δέν εἶνε δυνατὸν νά τρέχουν σάν τὰ ἰδικά μου.

ΕΥΘΑΛΙΑ. Μὰ ἀφοῦ σὰς το λέγω; Καὶ ἔπειτα... νά σας 'πῶ, μὴ με σκοτίζετε με τὸ ὄχι σας, καὶ δέν θὰ παῖξω πλέον μαζί σας.

Ἡ Κλεοπάτρα, ἄμα εἶδεν ὅτι ἡ Εὐθαλία το ἐπῆρε κατάκαρδα, ἤρχισε νά γελά καὶ τη εἶπε: «Μὰ τώρα παῖζομεν, Εὐθαλία, καὶ δέν πρέπει νά δυσαρεστησῶναι.»

«Ἐλα νά φιληθοῦμε, εἶπεν ἡ Κλεοπάτρα, ἡ ὁποῖα εἶχε καλὴν καρδίαν καὶ ἄς ἀφήσωμεν αὐτὴν τὴν κουβένταν. "Ἄς παῖξομεν ἄλλα παιγνίδια.»

Ἀλλὰ με ὄλα αὐτὰ ἡ Εὐθαλία ἐκατσούφιασε περισσότερο· ἀφῆσε μάλιστα τὰς ἐξαδέλφας της καὶ ἐπῆγε καὶ ἐκάθησεν εἰς ἓν μικρὸν σκαμνάκι εἰς μίαν γωνίαν τῆς αἰθούσης.

Ἰδέτε την. Γυρίζει πρὸς τὸ μέρος ὅπου εἶνε αἱ δύο ἐξαδέλφαι της αἱ ὁποῖαι ἤρχισαν νά παῖξουν μόναι των, χωρὶς νά ταις μέλη διὰ τὴν κακιωμένην Εὐθαλίαν. Ἀρχίζει νά λυπηταὶ καὶ νά μετανοῇ δι' αὐτό που ἔκαμε, ἀλλὰ ἐπειδὴ δέν θέλει νά εἰπῆ τὸ λάθος της, μένει πειστωμένη.

Ἡ Κλεοπάτρα καὶ ἡ Σοφία, αἱ ὁποῖαι εἶνε περισσότερο γνωστικαὶ καὶ δέν δυσαρεστοῦνται μαζί της διόλου, τὴν πλησιάζουν με εὐγένειαν.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Ἐλα, Εὐθαλία, ἀδικά σε δυσηρέστησα, συγχώρησέ με πού σε ἔκαμα νά λυπηθῆς.

ΣΟΦΙΑ. Σὲ παρακαλῶ, ἔλα νά παῖξομε, θὰ κάμουμε ὅτι θέλεις.

Ἡ Εὐθαλία ἀποφασίζει ἐπὶ τέλους. Σηκώνεται καὶ φιλεῖ τὰς δύο ἐξαδέλφας της.

«Ἐγὼ πταίω, λέγει εἰς αὐτὰς, πού ἐδυσαρεστηθήκα διὰ τόσο μικρὸ πρᾶγμα, καὶ ἐκάκισα. Πολλὰς φορές μου εἶπαν, πῶς αὐτὸ εἶνε μεγάλο ἐλάττωμα· γι' αὐτὸ λοιπὸν κι' ἐγὼ δέν θὰ ξανακακιώσω.»

Ἄς εὐχηθῶμεν εἰς τὴν Εὐθαλίαν νά κρατήσῃ τὴν ὑπόσχεσίν της· διότι κανείς δέν ἀγαπᾷ ὅσας κακιώνουν, ὡς καὶ αὐτὰ τὰ μικρὰ παιδιὰ φεύγουν ἀπὸ σιμᾶτων καὶ δέν θέλουν νά παῖξουν μαζί των.

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΚΟΥΡΕΩΣ ΑΛΗ-ΚΙΡΑΖ

ΝΑΝΤΙΡΡΗΤΟΣ ὁ Ἄλη-Κιράζ ἦτο ὁ εὐτυχέστερος κουρεὺς τῆς πόλεως Βαγδάτης, ὅπου τὰ πάντα ἦσαν εἰς λαμπρὰν κατάστασιν, ἡ ἡσυχία, ἡ εὐφορία, τὸ ἐμπόριον, αἱ τέχναι καὶ τὰ γράμματα ὡς καὶ αὐτὸ τὸ εὐγενὲς ἐπάγγελμα τῶν κουρεῶν, μεταξὺ τῶν ὁποίων, ὁ περισσότερον εὐτυχῆς, ὡς εἴπομεν, ἦτο ὁ Ἄλη-Κιράζ.

Ὁ Ἄλη-Κιράζ ἐφημιζετο μεγάλως εἰς τὴν πρωτεύουσαν καὶ εἰς τὰς πλησιοχώρους πόλεις διὰ τὴν ἐπιτηδεϊότητά του, καὶ παντοῦ δικαίως ἐπῆνον τὴν τέχνην του.

Φαντάσθητε, μικροί μου ἀναγνώσταί, ὅτι ἠδύνατο με κλειστοὺς τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ χωρὶς νά κάμη

τὸ ἐλάχιστον κόψιμον, νά ξυρίξη τὴν κεφαλὴν, τὰς παρειὰς καὶ τὸν πώγωνα τῶν πελατῶν του. Ἐγὼ, βεβαίως, δέν θὰ ἀφῆνα νά δοκιμάσῃ εἰς τὴν κεφαλὴν μου τὴν τέχνην του, ἀλλ' ὁμολογῶ ἐν ὅλῃ τῇ εὐλικρινείᾳ μου ὅτι θὰ εἶχα ἀδικον.

Ὅλοι λοιπὸν οἱ ἐπίσημοι τῆς Βαγδάτης, ἀπὸ τὸν μεγάλον βεζύρην Δζαφφάρ ἕως καὶ τὸν τελευταῖον Καδῆ, ἦσαν πελάται τοῦ Ἄλη. Ἐπὶ τέλους τόσον περιζήτητος ἔγινε, ὥστε ἐσῆκωσε πολὺ ὑψηλὰ τὴν μύτην του, καὶ ἐνόμιζεν ὅτι θὰ κάμη ἁμαρτίαν ἂν ἐξύριζε καμμίαν κεφαλὴν ἢ ὁποῖα δέν ἦτο τοῦλάχιστον κεφαλὴ Ἀγά.

Ἡ ἰδέα αὐτὴ ἦτο πολὺ γελοία· διότι ἡ ὑπερηφάνεια εἰς κανένα δέν ταιριάζει, οὔτε εἰς κουρεᾶ οὔτε εἰς μεγάλον βεζύρην.

Ἐὰν ἐγνωρίζετε τὴν Βαγδάτην, ἀναγνώσταί μου, θὰ εἰξεύρατε ὅτι εἰς τὴν πόλιν αὐτὴν τὰ καυσόξυλα εἶνε πολὺ σπάνια, καὶ ἐπομένως πολὺ ἀκριβά. Ὁ Ἄλη-Κιράζ λοιπὸν, ὡς πρῶτος κουρεὺς που ἦτο, ἔκαμεν εἰς τὸ ἐργαστήριόν του μεγάλην κατανάλωσιν ξύλων· διὰ τοῦτο οἱ ξυλάδες ἔτρεχον εἰς τοῦ Ἄλη, βέβαιοι

όντες, ότι ὄχι εὐρουν πρόθυμον ἀγοραστήν με τὸν παρὰ τὸ χεῖρι.

Μίαν ἡμέραν εἰς πτωχὸς χωρικός, τοῦ ὁποίου δὲν ἐνθυμούμαι τὸ ὄνομα, καὶ ὁ ὁποῖος μάλιστα πρὸ ὀλίγου εἶχε γίνει ξυλᾶς καὶ δὲν ἐγνώριζεν ἀκόμη τὸν χαρακτήρα τοῦ Ἀλῆ-Κιράζ, παρουσιάσθη εἰς τὸ ἐργαστήριόν του διὰ νὰ τῷ πωλῆσῃ ἓν φάρτωμα ξύλα τὰ ὁποῖα εἶχε φέρει μετὰ τὸν ὄνον του ἀπὸ πολὺ μακρὰν. Ὁ μᾶστορ Ἀλῆς ἐκύτταξε μίαν στιγμὴν τὸν χωρικὸν ἀπὸ τὴν κορυφὴν ἕως τὰ νύχια καὶ εἶδεν ὅτι εἰμποροῦσε νὰ τον γελάσῃ.

— Τί θέλεις; τῷ εἶπε με σοβρότητα.

— Κύρ μᾶστορη, εἶπεν ὁ χωρικός, ἔρχομαι νὰ σου πωλῆσω τὰ ξύλα μου, νὰ ἰδῆς ξύλα μιά φορά, βαστοῦν πολὺ καὶ ζεσταίνουν ὅσο πῆς.

— Καλά! . . . μὰ εἰ τωρινὸί ξυλάδες εἶνε ψεύσται. . . Καὶ δὲν πολυπιστεύω τὰ λόγια των.

— Ἀ! ἀρέντη! ἐγὼ δὲν εἶμαι ἀπὸ ἐκείνους. Ἐγὼ πρώτη φορά κάμνω τὸν ξυλᾶ, καὶ γιὰ νὰ σε πιάσω μουστέρη δὲν θά σε γελάσω.

— Καλὰ λοιπὸν! ἀφοῦ εἶνε ἔτσι θά σου ἀγοράσω ὅλα τὰ ξύλα που ἔχεις ἐπάνω 'ς τὸν γαϊδάρου σου!

— Μετὰ χαρᾶς, ἀφεντικῶς, εἶπεν ὁ ξυλᾶς κατευχαριστημένος ἤλλα ἀπ' τὸ βουρὸ γιὰ νὰ τα πωλῆσω ὅλα μονομιάς, καὶ ἔάν μου τ' ἀγοράσῃς ὅλα, θά με γλυτώσῃς ἀπ' τὸν κόπο νὰ τρέχω καὶ ἀλλοῦ.

— Κιλά, καλά, εἶμεθα σύμφωνοι· σοῦ δίδω ἓνα φλωρί γιὰ ὅλα.

— Ὡ! εἶνε πολὺ ὀλίγα.

— Ἐνα φλωρί, ἂν θέλῃς, πεντάρη δὲν δίνει περισσότερο, εἰ δὲ μὴ, δεῖξέ μου τὴν ράχη σου.

— Ἀς εἶνε, ἀφεντικῶς, σοῦ τα δίνω, μὰ νὰ σ' ἔχω πιά τακτικῶς μουστέρη. Νὰ ἰδῆς πόσο ὄχι εὐχαριστηθῆς, τέτοια ξύλα δὲν βρίσκονται ἐδῶ καὶ δέκα μίλια· ὁ Καδῆς τοῦ χωριοῦ μας δὲν φωνίζει ἀπὸ ἄλλον.

— Μπα! Ὁ Καδῆς τοῦ χωριοῦ σου! . . . Καὶ τί εἶνε ἓνας Καδῆς τοῦ χωριοῦ κοντὰ σ' ἐμέ που ἔχω τὴν τιμὴν νὰ ξυρῶ τὰ γένεια τοῦ βεζίρη; . . . ἀλλὰ δὲν πειράζει, ξεφάρτωσε τὸ ζῶό σου.

Ὁ ξυλᾶς προσέκλινεν εἰς ἐνδειξὴν εὐχαριστήσεως, ἐξεφάρτωσε τὸν ὄνον του καὶ ἠπλωσε τὴν χεῖρά του διὰ νὰ λάβῃ τὸ φλωρίον.

— Ἀλλά, δὲν τα ξεφάρτωσες ὅλα, εἶπεν ὁ κουρεὺς.

— Πῶς! δὲν τα ξεφάρτωσα ὅλα; Γιὰ ἰδὲ καλὶτέρα, μᾶστορη, οὔτε ξυλαράκι δὲν ἔμεινεν ἐπάνω 'ς τὸν γαϊδάρου μου.

— Ἀμ' αὐτὸ τί εἶνε; εἶπεν ὁ κουρεὺς.

— Αὐτό;

— Ναί.

— Αὐτὸ εἶνε τὸ σαμάρι τοῦ γαϊδάρου.

— Κι' αὐτὸ δικό μου εἶνε.

— Δικό σου; Βρὲ μίλια καλά!

— Βέβαια. Δὲν εἶνε ξύλο κι' αὐτό;

— Ἐύλο εἶνε.

— Δὲν ἀγόρασα ὅλα τὰ ξύλα που ἦσαν ἐπάνω 'ς τὸν γαϊδάρου σου;

— Ναί, μὰ;

— Τί μὰ καὶ ξὲ μὰ; ἔλα! γρήγορα δώσέ μου τὸ σαμάρι, εἰ δὲ μὴ.

— Μὰ τὸν Προφήτην! ἀνέκραξεν ὁ χωρικός με μεγάλην ἐκπληξίν, ἀκούσθηγε ποτὲ αὐτὸ τὸ πρᾶγμα νὰ πωλῆ κανεὶς μετὰ τὰ ξύλα καὶ τὸ σαμάρι; Ἄφησε τ' ἄστειτα, ἀφεντικῶς, καὶ μὴ με περιπαίξῃς.

— Ἐγὼ νὰ σε περιπαίξω; σὺ με περιπαίξεις, καὶ δὲν μου δίνεις ὅλα ὅσα σου ἀγέγρασα!

Ἡ φιλονικία ἐξηκολούθησε πολλὴν ὥραν με μεγάλην ἐξάσπιν. Τὸ πλῆθος, ὅπως συνήθως συμβαίνει εἰς τοιαύτας περιστάσεις, εἶχε συναθροισθῆ καὶ ἤκουε με εὐχαρίστησιν τὴν παράξενην ἐκείνην φιλονικίαν, ὅτε ὁ ἀλαζὼν κουρεὺς ἐξέβαλε τὸ σαμάρι ἀπὸ τὸν γαϊδάρου, ἔσπρωξε μετὰ μίαν κλωτσιάν τὸν δυστυχῆ χωρικὸν καὶ του ἔρριψε τὸ φλωρί του εἰς τὸ μέσον τῆς ὁδοῦ.

Ὁ ξυλᾶς καταφουρισμένος καὶ τρίβων τὸ προσηλῆν μέρος τοῦ στήματός του ἔλαθε τὸ φλωρί ἀπὸ τὸ γῆμα ἐκίνησεν ἀπειλητικῶς τὸν γρόνον του καὶ ἐτράθηξεν ἀπὸ τὸ καπίστρι τὸν ὄνον του, ὁ ὁποῖος κατ' εὐτυχίαν δὲν ἦτο ξύλινος, εἶδὲ μὴ θά τον ἔχανε κι' αὐτόν. Ἰσπεῖτα ἔτρεξε καταθουιωμένος πρὸς τὸν Καδῆ τῆς συνοικίας, εἰς τὸν ὁποῖον διηγῆθη λεπτομερῶς τὸ πάθημά του.

Ὁ Καδῆς ἦτο πελάτης τοῦ κουρεῖως, ὁ ὁποῖος καθ' ἡμέραν τῷ ἐδιηγείτο τὰ νέα τῆς πόλεως· δὲν ἠθέλησε λοιπὸν οὔτε ν' ἀκούσῃ τὸν δυστυχῆ ξυλᾶν, ἀλλὰ τὸν ἐδίωξε μαζί μετὰ τὸν ὄνον του.

Ὁ ξυλᾶς ἦτο ἀπλοῦς καὶ ἀμαθὴς χωρικός. Ἀλλ' ὅταν ἐπρόκειτο νὰ ὑπερασπίσῃ τὸ δικαίον του, εἶχε διαβολαίμενο πείσμα. Δὲν ἔχασε λοιπὸν τὸ θάρρος του καὶ ἀπετάθη εἰς ἓνα ἀνιώτερον δικαστήν ὁ ὁποῖος ἤκουσεν ἡσύχως καὶ μέχρι τέλους τοὺς λόγους τοῦ δυστυχούς χωρικοῦ· ἀλλὰ δὲν τῷ ἀπεκρίθη οὔτε λέξιν καὶ ἐπὶ τέλους τὸν ἀπέμπεψε σηκίσας τοὺς ὤμους με τρόπον που ἤθελε νὰ εἶπῃ: Λυπούμαι δι' αὐτὰ που ἔπαθες, μὰ δὲν εἰμποροῦ νὰ σου κάμω τίποτε.

Καὶ αὐτὸς ὁ δικαστὴς ἦτο ἐπίσης πελάτης τοῦ Ἀλῆ-Κιράζ. Ὁ καίμενος ὁ χωρικός εἶδε πλέον ὅτι τίποτε δὲν ἔκρεπε νὰ ἐλπίζῃ ἀπ' αὐτούς· ἐτράθηξεν ἄλλοτε πάλιν τὸν ὄνον του ἀπὸ τὸν γαλινόν, ἐπῆγεν εἰς τὸν μουφτήν καὶ τῷ ἐδιηγῆθη τὴν ἱστορίαν του.

Ὁ μουφτῆς ἦτο πολὺ σπουδαῖος ἄνθρωπος καὶ δὲν ἔκρινε τίποτε χωρὶς νὰ το σκεφθῇ καλά. Διὰ τοῦτο ἤρχισε νὰ σκέπτηται σοβαρά, ἐνῶ ἔπινεν ἕξ ἐπτά καφέδες καὶ ἐκάπνιζε δέκα δώδεκα σιγάρα, τὰ ὅποια ἐξέβαλλον ὠραίαν εὐωδίαν. Ὅλοι εἰξεύρουν

πόσον ὁ καφὲς καὶ τὸ σιγάρο καθαρῶς τὰς ιδέας.

Μετὰ δύο ὥρας λοιπὸν ὁ μουφτῆς ἀπεφάσισε νὰ δικηλόφῃ τὴν σιωπὴν, καὶ εἶπεν ὅτι ἡ ὑπόθεσις ἦτο πολὺ δύσκολος καὶ ὅτι δὲν ἐτόλμα νὰ τὴν δικάσῃ!

Ὁ μουφτῆς, ὅπως ὁ δικαστὴς καὶ ὁ καδῆς, ἦτο ἐπίσης πελάτης τοῦ Ἀλῆ-Κιράζ.

Ἰδοὺ λοιπὸν πάλιν εἰς τὸν δρόμον ὁ ξυλᾶς καὶ ὁ γαϊδάρου του, φρικτὰ στενοχωρημένοι καὶ οἱ δύο, ἀλλὰ περισσότερο στενοχωρημένος ὁ ξυλᾶς ὁ ὁποῖος δὲν εἰξευρε τί νὰ κάμῃ.

— Τί νὰ κάμω τώρα; ἔλεγε με δυνατὴν φωνὴν ὁμιλῶν μόνος του. Ὅχι πάγω νὰ μιλήσω τοῦ μεγάλου βεζίρη, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ξυραφίζεται ἀπὸ τὸν κατηραμένον αὐτὸν μπαρμπέρη! . . . Ἀ! μοῦ ἔρχεται μὰ ἰδέε νὰ πάγω νὰ πῶ 'ς τὸν ἴδιο τὸν Καλίφη τὸν πόνον μου. . . Ὅλοι λένε πως ἀγαπᾷ τὴν δικαιοσύνην, χωρὶς ἄλλο λοιπὸν θά με δικαιώσῃ. Τί λές καὶ σὺ, γαϊδάρου μου;

Ὁ ὄνος, ὡς νὰ ἠγνόησε τὴν ἐρώτησιν, ἤρχισε νὰ ἐγγαλίζῃ ἐνθαρρυντικώτατα.

— Βέβαια, ἐξηκολούθησεν ὁ ἀπλοῦς χωρικός, αὐτὴ ἡ ἰδέα εἶνε καλὴ, ἀλλὰ πῶς νὰ φθάσω ἕως εἰς τὸν Καλίφην;

Ἐν ᾧ ἐσκέπτετο κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, ἀφῆκε νὰ τον πηγαίῃ ὁ γαϊδάρου του ὅπου ἠθελε, οὗτος δὲ ἐσταμάτησεν ἔμπρὸς εἰς ἓνα ἐργαστήρακι διὰ νὰ φάγῃ ἓνα λαχανόφυλλον τὸ ὁποῖον εὐρέθη ἐκεῖ κατὰ τύχην.

Ὁ ξυλᾶς εἶδε τότε ὅτι εὐρίσκετο εἰς τὸ γραφεῖον ἐνὸς δημοσίου γραφέως.

Ἰξασφνά του ἤλθεν εἰς τὸν ναῦν μίαν φωτεινὴν ἰδέαν· ἐκτύπησε τὸ μέτωπόν του καὶ ἐπλησίασε μυστηριωδῶς εἰς τὸν δημοσίον γραφέα.

— Κουμπάρε, τῷ εἶπε, ξεύρεις νὰ κάμῃς ἀναφορές;

— Ἀναφοράς! . . . ἀμ' αὐτὴ δὲ εἶνε ἡ τέχνη μου.

— Καὶ διὰ τὸν Καλίφην ἀκόμη;

— Πρὸ πάντων διὰ τὸν Καλίφην.

Ὁ ξυλᾶς εἶπε τότε ὅτι ἠθελε νὰ ζητήσῃ μίαν ἀνφοράσιν ἀπὸ τὸν Καλίφην τὸν μέγαν Ἀρῶν-ἄλ-Ρασίδ, διηγῆθη ὅλην τὴν ἱστορίαν του καὶ ὁ δημοσίος γραφεὺς συνέταξεν ἐπιμελῶς, εἰς τὸ ἰραιότερον χαρτί που εἶχεν εἰς τὸ μικρὸν του γραφεῖον, τὴν πλέον πομπῶδη ἀναφορὰν που ἔγραψεν εἰς τὴν ζωὴν του καὶ ἡ ὁποία ἦτο τῷ ὄντι ἀριστούργημα.

Ὁ χωρικός κατευχαριστηθεὶς ἀπὸ τὸ ὠραῖον ὄφρος τοῦ γραφέως τῷ ἔδωκε μεγαλοδωρῶς τὸ ἥμισυ τοῦ φλωρίου. Τὴν ἀκόλουθον δὲ παρασκευῆν, τὴν ἡμέραν ὅπου ὁ Καλίφης Ἀρῶν-ἄλ-Ρασίδ ἐπήγαγε μετὰ μεγάλην πομπὴν εἰς τὸ προσκύνημα, ὁ ξυλᾶς μὲς εὐρέθη ἔμπρὸς του, ἔπεσεν εἰς τὰ γόνατα καὶ τῷ ἐπαρουσίασε τὴν ἀναφορὰν του.

Ἦναι γνωστὸν μετὰ ποῖαν ὀρηκτικὴν ἀκρίθειαν

ὁ Καλίφης ἀνεγνώσκων ὅλας τὰς ἀναφοράς, αἱ ὁποῖαι τῷ ἀπευθύνοντο, πρὸ πάντων ὕταν αὐταὶ ἤρχοντο ἀπὸ ἀνθρώπου τοῦ λαοῦ, ὅθεν ὁ χωρικός προσεκλήθη ἀμέσως ἐνώπιον τοῦ ἰσχυροτάτου μονάρχου εἰς τὸν ὁποῖον ἐτόλμησε νὰ φανερώσῃ τὸ παράπονον του.

Ἐνα μόνον φόβον εἶχε, μήπως καὶ ὁ Καλίφης ἐπίσης ἦτο πελάτης τοῦ κουρεῖως. . .

Ἐπὶ τέλους, ὁ χωρικός μας παρουσιάσθη πρὸ τοῦ Ἀρῶν-ἄλ-Ρασίδ, τοῦ βασιλέως τῶν βασιλέων, ἐγονάτισεν, ἐφίλησε τὸ ἔδρανον· ἔπειτα, στηριχθεὶς εἰς τοὺς ἀγκυλῶνας του, ἀπλώσας τοὺς βραχιόνάς του πρὸς αὐτόν, κρύψας τὰς χεῖρας εἰς τὰ μανίκια τοῦ ἐνδύματός του, καὶ σφίγγας τοὺς δύο πόδας του τὸν ἓνα μετὰ τὸν ἄλλον, ἐπερίμεναν, εἰς τὴν ταπεινὴν αὐτὴν στάσιν του, τὴν ἀπόφασιν τοῦ Καλίφη.

— Φίλε μου, τῷ εἶπεν ὁ Καλίφης, εἶδα εἰς τὴν ἀναφορὰν σου τί ἔπαθες καὶ σου ὁμολογῶ εἰλικρινῶς ὅτι ὡς πρὸς τὴν οὐσίαν τοῦ νόμου ἔχεις δίκαιον, ἀλλ' ὁ νόμος ἐκφράζεται με λέξεις καὶ με τὰς λέξεις ἀποφασίζονται αἱ ἀγοραπωλησίαι, τὸν δὲ νόμον πρέπει νὰ τον φυλάττωμεν αὐστηρῶς εἰ δὲ μὴ εἶνε ἀνωφελῆς. Πρέπει λοιπὸν νὰ ἐκτελοῦνται αἱ συμφωνίαι, διότι ἐάν δὲν ἐκτελοῦνται δὲν θά ὑπάρχῃ πλέον καλὴ πίστις μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων. Ὁ κουρεὺς λοιπὸν, καλέ μου ἄνθρωπε, θά κρατήσῃ μετὰ τὰ ξύλα καὶ τὸ σαμάρι. . . Ἀλλά. . .

Ἐδῶ ὁ Καλίφης ἔκαμε νεῦμα εἰς τὸν ξυλᾶν νὰ πλησιάσῃ· οὗτος ὑπήκουσε, καὶ ὁ Καλίφης, κύψας πρὸς τὸν χωρικόν, τῷ εἶπεν εἰς τὸ οὖς του μερικὰς λέξεις τὰς ὁποίας κανεὶς δὲν εἰμποροῦσε νὰ ἀκούσῃ· ἔπειτα τῷ εἶπεν ὅτι ἀναχωρήσῃ καὶ ὁ Ἀρῶν-ἄλ-Ρασίδ ἤρχισε νὰ γελά δυνατὰ. Οἱ γέλωτες τῶν ἰσχυρῶν εἶνε, ὡς γνωστὸν, μεταδοτικοὶ καὶ ὅλοι ἐμιμήθησαν τὸν μονάρχην, γελῶντες χωρὶς νὰ εἰξεύρουν τὸ διατί. . .

Ὁ ξυλᾶς ἐξῆλθεν ἀπὸ τὰ ἀνάκτορα καὶ ἀφοῦ ἔκαμε μίαν μεγάλην ὑπόκλισιν, ἔσυρε πάλιν τὸν ὄνον του ἀπὸ τὸν χαλινόν καὶ ἐπέστρεψε με εὐθυμίαν εἰς τὸ χωρίον του.

Τὴν ἀκόλουθον ἑβδομάδα, χωρὶς νὰ εἶπῃ τίποτε εἰς κανένα, ὁ χωρικός δημοδόνη ἐκ νέου εἰς τὴν πόλιν μετὰ τὸν ὄνον του. Ἀμα ἐφθασεν εἰς Βαγδάτην, ἐπῆγε καὶ εἶρε τὸν κουρεῖα, τὸν ἐχαίρετρε με εὐγένειαν, ὡσὰν νὰ μὴν εἶχε συμβῆ τίποτε μεταξὺ των, καὶ τὸν περὶκάλεσε νὰ του κάμῃ τὴν χάριν, ἐπειδὴ εἶνε τόσο λαμπρὸς κουρεὺς, νὰ ξυρῆσῃ αὐτόν καὶ ἓνα σύντροφόν του τὸν ὁποῖον εἶχε φέρει ἀπὸ τὸ χωρίον του.

— Εὐχαρίστως, ἀπεκρίθη ὁ κουρεὺς, κολακευθεὶς ἀπὸ τοὺς ἐπῆρους, ἂν καὶ δὲν συνειθίζω ποτὲ νὰ ξυρῶ ἀνθρώπους πρόστιγους ὡς ἐσένα, ἀλλὰ ἀπὸ γιὰ μίαν φορά δὲν πειράζει, ἔπειτα ἔχω καὶ κέφι σήμερα.

Ο Ξυλᾶς τον ἠγάπησε πολὺ καὶ ἔμειναν σύμφωνοι διὰ τὴν τιμὴν τοῦ ξυρίματός· ὁ Ἀλλῆ-Κιράζ ἐξύρισε τότε μὲ μοναδικὴν τέχνην τὸ τραχὺ πρόσωπον τοῦ χωρικοῦ· διότι πρέπει νὰ το ὀμολογήσωμεν, ὁ κουρεὺς δὲν εἶχε τὸ ταῖρι του εἰς τὴν ἐπιτηδεύτητά. Ἄφ' οὗ ἐξυρίσθη ὁ Ξυλᾶς, ὁ Ἀλλῆς τον ἠρώτησε πού ἦτο ὁ φίλος του.

— Δὲν εἶνε μακρὺ, ἐδῶ κοντὰ εἶνε, εἶπεν ὁ χωρικός, θὰ σοῦ τον φέρω ὅσο νὰ πῆς δύο.

Καὶ ἐνῆ ἔλεγεν αὐτὰ ἐξῆλθε· μετὰ μίαν δὲ στιγμὴν ἐπέστρεψε, φέρων μαζί του τὸν ὄνον του.

— Ὅρατε, σοῦ φέρω τὸν σύντροφό μου, εἶπε μὲ ἀφέλειαν, θὰ σοῦ το γνωρίζω χάριν, ἂν μού τον κουρέψης ὅπως πρέπει.

— Ἐσεκουμπισθῆτε ἀπ' ἐδῶ, ἐσὺ καὶ ὁ γαϊδάρος σου! ἀνέκραξεν ὁ μάστορ Ἀλλῆς κατακυμαμένος. Ἦγὼν νὰ ξυραφίσω τὸν γαϊδάρό σου. Μὴν ἐτρελλάθῃς; Δὲν φθάνει πού ξυραφίσω τὰ μούτρα σου, χωργιάτη; καὶ θέλεις νὰ κουρέψω καὶ τὸν ψωριάρη τὸν γαϊδάρό σου!!! Νὰ ξεκουμπισθῆτε γρήγορα ἀπ' ἐδῶ καὶ οἱ δύο σας!

Μὲ τοικύτας δὲ ὕβρεις, ταὺς ἐδίωξεν ἀπὸ τὸ κουρεῖόν του.

Ὁ Ξυλᾶς το ἐπερίμενε τοῦτο· δι' αὐτὸ δὲν ἔχασε τὸν καιρὸν του εἰς ματαίως φιλονικίας, ἀλλ' ἐπῆγεν ἀμέσως εἰς τὸ παλάτι τοῦ Καλίφη.

Ἐπαρουσιάσθη ἀμέσως ἐνώπιόν του καὶ τῶ ἔδιη-γῆθη ὅσα συνέβησαν.

— Πολὺ καλὰ! εἶπεν ὁ Ἀροῦν-ἄλ-Ρασίδ· κάθησαι αὐτοῦ καὶ περίμενε.

Ἐπειτα εἶπεν εἰς ἕνα ἀξιωματικόν του:

— Τρέξε γρήγορα νὰ φωνάξῃς τὸν κουρέα Ἀ-

λλῆ-Κιράζ καὶ εἶπέ του νὰ ἔλθῃ ἐδῶ μὲ τὰ καλλί-τερά του ξυρίφια.

Ὁ ἀξιωματικὸς ἐξῆλθε καὶ μετὰ δέκα λεπτά ὁ κουρεὺς ἦλθε καὶ ἔπεσεν εἰς τὰ γόνατα ἐνώπιον τοῦ Ἀροῦν-ἄλ-Ρασίδ.

— Μάστορ Ἀλλῆ, εἶπεν ὁ Καλίφη, λέγουν πως εἶσαι μοναδικὸς τεχνίτης 'ς τὸ ξυράφι. Ὁλη ἡ Βαγδάτη ἐπαινεῖ τὸ χέρι σου.

Ὁ κουρεὺς ἐκοκλίνισεν ἀπὸ ὑπερηφάνειαν ἀκούων τὸν βασιλέα νὰ τον ἐπαινῆ τόσο πολὺ ἐνώπιον τῶν αὐλικῶν του· καίμυια ἀμφιβολία πλέον δὲν ἔμενεν ἔλαγε μέσα του· τὸ ὄνειρόν του εἶχε νὰ γίνῃ κουρεὺς τοῦ Καλίφη ἔμελλε νὰ πραγματοποιηθῆ.

Μετὰ τινε σιωπῆν, ὁ Ἀροῦν-ἄλ-Ρασίδ ἐξήκολούθησε:

— Διατί ἀρνείσαι νὰ ξυρίτῃς τὸν σύντροφόν αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου; δὲν ἔχετε μίαν σύμφωνον;

Ὁ κουρεὺς ἠχρίασε, ἀνεγνώρισε τὸν Ξυλᾶν καὶ ἀπεκρίθη, ἀφοῦ ἐφίλησε τὸ ἔδαφος:

— Ἀρχηγὲ τῶν πιστῶν, πραγματικῶς ὑπεσχέθηκα νὰ κουρέψω τὸν σύντροφόν του, ἀλλὰ ποῶς ἔμπορῶσε ποτὲ νὰ φαντασθῆ πως θὰ διαλέξῃ ἕνα γαϊδάρο, μὲ συμπάθειο, γιὰ σύντροφο καὶ νὰ θῆλῃ νὰ τοῦ τον κουρέψω ὅταν νὰ ἦταν ἀνθρώπος;

— Πολὺ ὀρθὸ ὁμιλεῖς, εἶπεν ὁ Καλίφη, ἀλλ' εἶπέ μου σε παρα-

καλῶ, ποῶς ἐφαντάσθη ποτὲ νὰ ζητήσῃ νὰ πάρῃ καὶ τὸ σκυρὶ τοῦ γαϊδάρου μαζί μὲ τὰ καυσόξυλα;

Ὁ κουρεὺς ἐνόησε καὶ δὲν εἰμπόρεσε νὰ ἀποκριθῆ τίποτε.

— Ὁ Ξυλᾶς ἔχει δικαίον, εἶπεν ὁ μονάρχης ἦλθεν ἡ σειρὰ του σήμερον. Νὰ ὁ γαϊδάρος, βγάλε τὰ ξυράφια σου καὶ γρήγορα νὰ τον ξυραφίσῃς!.. εἰ δὲ μή...

« ΕΓΩ ΝΑ ΞΥΡΑΦΙΣΩ ΤΟΝ ΓΑΪΔΑΡΟ ΣΟΥ!!! »

Ποῶς θὰ ἐτόλμα νὰ ἀντισταθῆ εἰς τὰς διαταγὰς τοῦ Καλίφη!

Ὁ κουρεὺς λοιπὸν ἐτοίμασεν ἀρκετὴν σαπουνάδα, ἔτριψε μὲ αὐτὴν τὸν ὄνον ἀπὸ τὴν κορυφὴν ἕως τὰ νύχια, τοῦ ἔβαλε γύρω εἰς τὸν λαιμὸν μίαν πετσέτα καὶ ἤρχισε νὰ τον ξυρίξῃ ἐνώπιον τοῦ Καλίφη, τοῦ μεγάλου Βεζίρη καὶ ὄλων τῶν αὐλικῶν οἱ ὅποιοι ἐξεκαρδίζοντο εἰς τὰ γέλοια ὅλοι διὰ τὸ παράδοξον θέαμα.

Προσέσατε δὲ εἰς ὅλα ταῦτα καὶ τὸ ὅτι, ὁ ὄνος δυσαρεστηθεὶς, ὡς μὴ συνειθισμένος νὰ ξυραφίζεται, ἔχασε τὴν ὑπομονὴν του καὶ ἔδωκεν ἀρκετὰς κλι-ταιῖες εἰς τὸν κουρέα· καὶ φαντασθῆσε πλέον τὴν θέσιν τοῦ Ἀλλῆ-Κιράζ. Ἀλλ' ἐπὶ τέλους ὁ κουρεὺς κατὰ ψυχρὰ ἐτελείωσε τὸ ξυράφισμα τοῦ γαϊδάρου καὶ ἀνεχώρησε.

Ὁ χωρικός ἐξεδικήθη πολὺ καλὰ. Τὴν στιγμὴν δὲ καθ' ἣν ἀνεχώρηε διὰ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ χωριὸν του, ὁ Καλίφης τῶ ἔδωκεν ἀρκετὰ χρήματα καὶ τῶ ἔδωκε διαταγὴν νὰ προμηθεύῃ αὐτὸς εἰς τὸ ἐξῆς ὅλα τὰ καυσόξυλα τὰ ὅποια ἐχρειάζοντο τὰ βασιλικὰ μαγειρεῖα ὅθεν μετ' ὀλίγον καιρὸν ἐγινε πλούσιος καὶ ἀπέκτησε μεγάλην ὑπόληψιν εἰς τὸ χωριὸν του.

Ὁ Ἀλλῆ-Κιράζ ὅμως κατήντησεν ὁ περιγέλως ὅλης τῆς Βαγδάτης· τὸν ὠνόμασαν «Κουρέα τῶν γαϊδάρων» καὶ αὐτὸ ἐγένετο αἰτία νὰ χάσῃ τὴν πελατεῖαν τοῦ μεγάλου Βεζίρη, τοῦ μουφτῆ, τῶν ἀγαθῶν, τοῦ καδῆ, μὲ ἕνα λόγον ὄλων τῶν ὑπαλλήλων τῆς πόλεως, διότι, ἀφοῦ ὁ Ἀλλῆ-Κιράζ ἦτο κουρεὺς τῶν γαϊδάρων, ἐφοβούντο νὰ ξυραφισθῶν εἰς αὐτὸν μήπως τους θεωρήσουν ὡς τριούτους.

Ο ΦΟΒΟΣ

Ὁ μικρὸς Πάτροκλος τὸ ἀπόγευμα ἡμέρας τινὸς κατέβη νὰ κάμῃ τὸν συνειθισμένον του περίπατον μαζί μὲ τὴν μητέρα του εἰς τὸν μεγάλον κήπὸν τῶν καὶ τότε μὲν ἔτρεχεν ἔμπρὸς καὶ ἐπῆδα, τότε ἔπιανε τὴν χεῖρά της καὶ τὴν ἠρώτα μὲ μεγάλην περιέργειαν δι' ὅλα τὰ πράγματα τὰ ὅποια ἔβλεπε. Ἄμα ἐφασάν εἰς τὸ ἄκρον σχεδὸν τοῦ κήπου, ὁ Πάτροκλος διὰ μίαν ἔπαυσε νὰ ὀμιλῇ καὶ κατατρομαγμένος ἐκρύφθη ὀπίσω ἀπὸ τὴν μητέρα του, ἀρπάσας μὲ δύναμιν τὴν χεῖρά της.

— Τί ἔχεις, Πάτροκλε; τῶ εἶπεν αὐτὴ ἀμέσως σταθεῖσα καὶ λαβούσα τὸν υἱὸν της εἰς τὴν ἀγκάλην της.

Ὁ Πάτροκλος ἔτρεμε, καὶ ἦτο κατακίτρινος.

— Δὲν το εἶδες, μητέρα; Ἐκεῖ μέσα 'ς αὐτὰ τὰ χαμόκλαδα εἶνε ἕνα μεγάλο θηρίο μὲ μεγάλα μεγάλα αὐτιά!

Ἡ μήτηρ προσεπλήθηε νὰ τον καθηγηχάσῃ καὶ νὰ τῶ δώσῃ ὀάρος· ἀφ' οὗ δὲ εἶδεν ὅτι κάπως ἡσύ-

χασεν ἐπλησίασα σιγὰ σιγὰ εἰς τὰ χαμόκλαδα ὅπου ἐκρύπτετο τὸ θηρίον, καὶ μὲ καλὸν τρόπον ἔπεισε τὸν Πάτροκλον νὰ προχωρήσῃ μαζί της καὶ νὰ ἰδῆ τί ἦτο ἐκεῖ κρυμμένον. Τὸ δυστυχὲς παιδίον καὶ πάλιν ἔτρεμε, καὶ ἡ καρδία του ἐκτύπη δυνατὰ, ἐκρυπτε δὲ ἀπὸ τὸν φόβον του τὸ πρόσωπόν του ὀπίσω ἀπὸ τὸ φόρεμα τῆς μητρός του, ὅτε ἔξαφνα αὐτὴ ἔβαλε δυνατὰ γέλοια... Καὶ εἶχε δικαίον νὰ γελάσῃ... Τὸ μεγάλο θηρίον δὲν ἦτο τίποτε ἄλλο παρὰ τὸ ποτιστήριον τὸ ὅποιον ὁ κηπουρὸς εἶχεν ἀρῆσει ἐκεῖ, καὶ τὰ δύο μεγάλα, μεγάλα αὐτιά ἦσαν ἡ λαβὴ, καὶ ὁ λαιμὸς τοῦ ἰδίου ποτιστήριου. Καὶ ὁ Πάτροκλος ἤρχισε τότε νὰ γελά μὲ τὴν μητέρα του, καὶ χωρὶ φόβου πλέον ἔτρεξεν εἰς τὴν οἰκίαν νὰ διηγηθῆ τὸν γελοῖόν του κίνδυνον εἰς τὸν πατέρα του.

Προσέχετε, μικροὶ μου φίλοι, μήπως καὶ σεῖς πάθετε τὸ ἔδιον καὶ τρομάξετε ἀδίκως ἀπὸ κανὲν ἄλοφον ποτιστήριον!

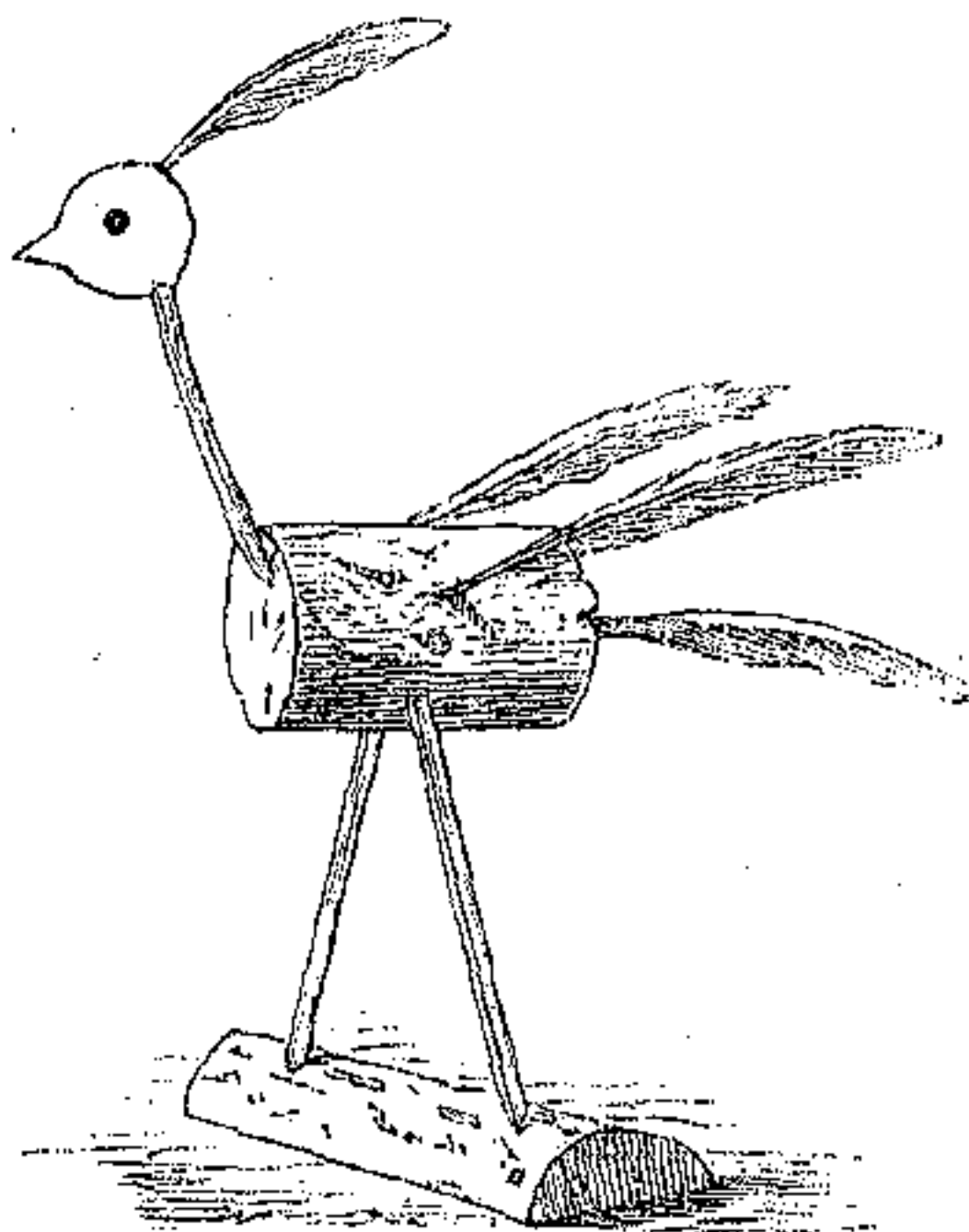
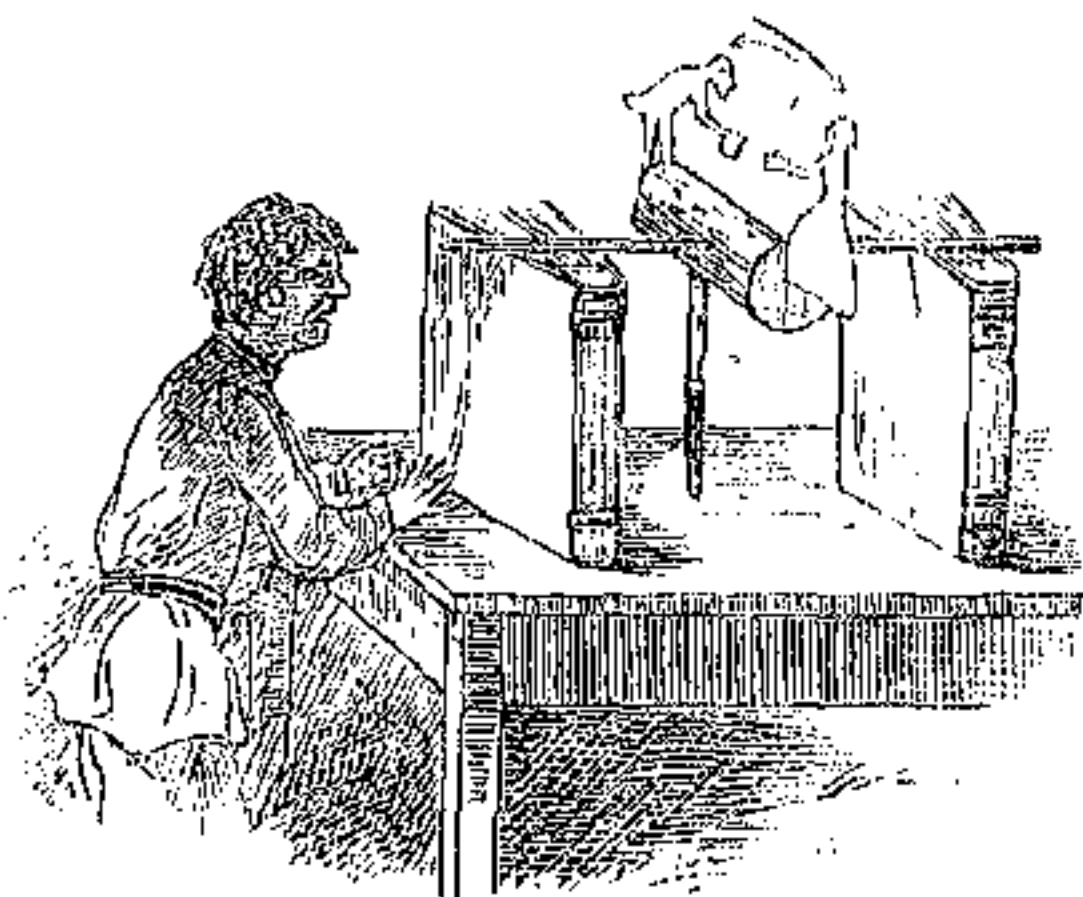

ΠΑΙΝΓΙΔΙΑ

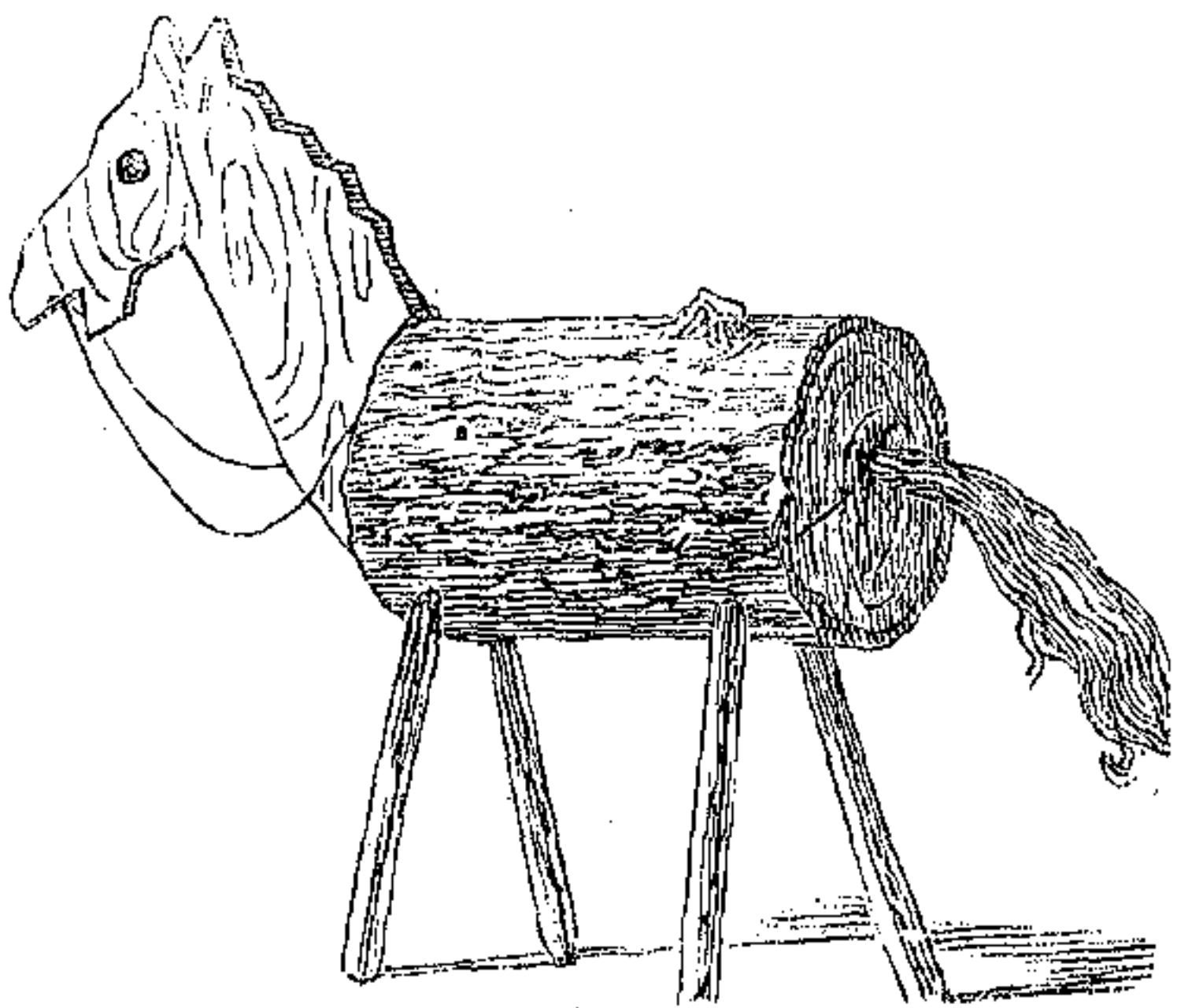
ΤΟ ΚΕΝΤΡΟΝ ΤΗΣ ΒΑΡΥΤΗΤΟΣ Κόψατε εἰς ἓν παλαιὸν παιγνιόχαρτον δύο ἀνθρωπίσκους, ἓνα νέον που νὰ χαιρετᾷ καὶ μίαν κυρίαν που ν' ἀπλόγη τὸ χέρι της, θέσατέ τους εἰς τὰ δύο ἄκρα ἑνὸς μακροῦ

κατασκευάσατε ἓν ξόλιον ἄλογο. Κάμετέ το μὲ ἓν τεμάχιον χονδρῶ κλάδου, μὲ ἓν τεμάχιον σανιδίου κομμένον ὡς κεφαλὴ καὶ μὲ τέσσαρα ξυλάρια. Μὴ λησμονήτε νὰ κατασκευάσετε τὴν οὐρὴν μὲ στυπεῖον.

τεμαχίου φελού ἢ οὐ το ἀγίσσετε καὶ ἀπὸ τὰ δύο μέρη. Βάλετε τὸ μαχίρι σας καθέτως κάτω ἀπὸ τὸ κέντρον τῆς βαρύτητος. Βάλετε ὅλα ἐπὶ δύο βιβλίον, τὰ ὅποια ἀκουμποῦν εἰς μίαν τράπεζαν. Κινήσατε τότε ὄλιγον τὰ δύο πρόσωπα τὰ ὅποια ἴχ γύρου διαδοχικῶς ἀπὸ τὸ ἓν ἢ ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος. Ὁ θεκτήης πρέπει νὰ σταθῇ εἰς τὸ πλάγι ὅπως τὸ ἓν βιβλίον τοῦ κρότη τὸν μηχανισμόν τοῦ παιγνιδίου τούτου.

Τὸ ΘΑΛΛΕΣΟΠΟΥΛΙ. Τὸ Θαλλεσοπούλι εἰμπορεῖτε νὰ κατασκευάσετε μὲ ἓν τεμάχιον φελού, τρία σπέρτα, μίαν σφαῖραν ἀπὸ ψύχην ψωμίου ὡς κεφαλήν, καὶ μερικὰ πτερὰ τῆς ἑριθός.

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ἐν τῇ σχολείῳ:

ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ. Διαιτί, Κωστάκη, ὁ Θεὸς ἀπηγόρευσε εἰς τὸν Ἀδὰμ καὶ τὴν Ἑῶαν νὰ φάγουν τὰ μήλα τὰ ὅποια εὐρίσκοντο εἰς τὸν Παράδεισον;

ΚΩΣΤΑΚΗΣ. (Μετὰ τινα ἀκέφιν). Διαιτί ἤθελε νὸ το κάμη κομπότα!

Ἡστέλη σὺν τῇ Σαρτιάτῳ, Ἀργεονίδου.

Ὁ μικρὸς Κουφιοκεφαλᾶκης συναντᾷ τὸν φίλον του καὶ τὴν ἀγγέλλει ὅτι ἡ μαμά του ἐγέννησε.

— Τί ἔκαμε, ἀγόρι; ἐρωτᾷ ὁ φίλος του.

— Ὅχι.

— Ἄ, λοιπὸν κορίτσι;

— Μπᾶ, πῶς το ξεύρεις, λέγει ὁ Κουφιοκεφαλᾶκης ἐκπληττόμενος.

Ἡστέλη σὺν τῷ Πύγῳ Φερέου.

Ὁ Μανώλης, κρατῶν τεμάχιον ψωμίου, ἐπήδα εἰς τὸν ἥλιον.

— Δὲν κάθεται εἰς ἓνα μέρος ἥσυχά, νὰ φάγῃ καθὼς πρέπει τὸ ψωμί σου; τῷ λέγει ἡ μήτηρ του.

— Μητέρα, εἶπεν ὁ Μανώλης, πηδῶ διὰ νὰ ἰδρῶσαι.

— Καὶ εἰς τί, παιδί μου.

— Δίδει ὁ πατέρας λέγει πάντοτε, ὅτι πρέπει νὰ τρώγουμεν τὸν ἄρτον μας μὲ τὸν ἰδρῶτα τοῦ προσώπου μας.

Ἡστέλη σὺν τῷ Μουσουργῷ.

Ἡ ΜΟΤΙΡ. Πολύ σε ἀγαπᾷ, παιδί μου. Ζήτησε καὶ ὑὸ σου κάμω ἕτι χέρι θέλεις.

Τὸ ΠΑΙΔΙΟΝ. Καλῶ, μητέρα. Παρακαλῶ νὰ εἰπῆς εἰς τὸν πατέρα νὰ κάμη ἓνα ζαχαροπλαστεῖον.

Ἡστέλη σὺν τῷ Ἀρμονίῳ.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ « ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ »

Ὡς ἐξ ἐφόδου κατέκτησε διὰ μίᾶς τὴν ἀγάπην μου ὁ Ἡρατῆς Ἑλληνικῆς Ἐπανάστασεως. Καὶ πρῶτον σε συγγαίρω διὰ τὴν ἄριαν ἐλογίαν τοῦ ψευδώνυμου σου, καὶ ἔπειτα δι' ὅσα μου γράφεις μὲ τόσην τρυφερότητα καὶ μὲ τόσον αἰσθημα. «Ὅταν διυθάλω τὴν ΔΙΑΠΛΑΣΙΝ τότε νομίζω ὅτι εὐρίσκονται εἰς τὴν ἀγαπητὴν μου Ἑλλάδα, τὴν ἥποιαν τόσον ποθῶ νὰ ἴδω... καὶ τότε ἐννοῶ καὶ ἐγὼ ὅτι εἶμαι ἑλληνόπουλον.» Σοῦ εὐχομαι νὰ ἴδῃς ἅσον τὸ δυνατόν ταχύτερα τὴν γλυκεῖαν Πατρίδα καὶ ν' ἀξιώθῃς νὰ κάμῃς δι' αὐτὴν ἕτι σου ἐμπνέει ἡ καρδιά σου ἢ ὅποια σε ἐνέπνευσε τὸ ἄριον ψευδώνυμόν σου.

Ἐκκεστὸς δύναται νὰ φαίνεται χρήσιμος, μικρὰ μου φίλη Ἐλένη Παπαλεξάνδρου, εἴτε μεγάλος εἴτε ἕως μικρὸς, εἴτε πλούσιος εἴτε πτωχός, ἂν ἐτελεῖ τὰ καθήκοντά του πρὸς τὴν Πατρίδα καὶ πρὸς τὸν πληθόν του.

Ἄρατὸν εἶνε τὸ ψευδώνυμόν σου, Ζήνων Κουτῆρ! Ὡς πρὸς τὸ γράψιμόν σου δὲν μου φαίνεται ἀσχημον, ἂν καὶ εἰμπορεῖς νὰ γράφῃς ἀκόμη καλλίτερα ἀφ' οὐ φαίνεσαι τόσον φιλότιμον παιδίον.

Ἐτόσον πολὺ μου ἀρέσει ἡ ἀλληλογραφία σου ὥστε δὲν ἔβλεπον τὴν ἄραν νὰ σου γράψω διὰ νὰ λάβω καὶ ἐγὼ μέρος εἰς αὐτήν, οὕτω ἀρχίζει τὴν ἐπιστολήν της ἡ Ἀρυσποτέδιδος Ἡρα. Δοιοπὸν νὰ μου γράφῃς τακτικὰ, καλὴ μου φίλη, διὰ νὰ προενηθῇς εὐχαριστησὶν συγχρόνως καὶ εἰς τὸν ἑαυτὸν σου καὶ εἰς ἐμέ. Μ' ἓνα σπέρτα δύο τρυφῶνια, ἕπως λέγει καὶ ἡ παροιμία.

Ἡ μὲν ἰδέα σου περὶ τῆς βαθμιαίας προόδου τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ἀποδεικνύει ὅτι ἔχεις κρίσιν, ἡ δὲ περὶ τοῦ ἀποκλεισμοῦ ἀγανάκτησις σου ἀποδεικνύει ὅτι ἔχεις καρδίαν ἑλληνικὴν καὶ φιλότιμον. Ἡ ἑ.ε.π. Ἑλλήν.

Πολύ μου ἤρεσε τὸ ψευδώνυμόν σου, Τροπαιοῦχος τοῦ Μεσολογγίου.

Δὲν ὑπάρχει καμμία ἀμφιβολία, ἀγαπητῆ μου Ἀργυροπέλη, ὅτι κατεβάλλω μεγάλην προσοχὴν εἰς ὅσα γράφω. Ἐν περιοδικῶν διὰ παιδία δὲν εἶνε τόσον εὐκόλον ὅσον φαίνεται, ἀπαιτεῖ ἴσως περισσοτέρους κόπους παρὰ ἓν ἄλλο διὰ μεγάλους. Οἱ ἔπαινοι σοῦ με εὐχαρίστησαν πολὺ.

Πᾶς νὰ μὴ συγκινηθῇ ὅταν ἀναγινώσκω τοιαύτας ἐκφράσεις ἀγάπης καὶ ἐκτιμήσεως ἐκ μέρους τῶν φίλων μου... κείσαι ὅχι μόνον καλὴ σύμβουλος ἀλλὰ καὶ πιστὴ φίλη μου γράφει Ριζάρδος ὁ Λεοντόκαρδος, «διαιτί ὅτε πρὸ δύο ἐβδομάδων ἤμην ἀσθενὴς ἐκ γαστρικῆς καὶ ρευματικῶν, ἐν τῇ ἀναρρωσει μου οὐδένα σύντροφον παρήγορον εἶχον ἢ σὲ καὶ μόνην, ἀγαπητῆ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ.» Ὡ! ὑπάρ-

χουν στιγμαὶ εἰς τὸν βίον κατὰ τὰς ὁποίας εἶνε κενεὶς πολὺ εὐτυχής δι' ἐμὲ αἱ γλυκύτεραι στιγμαὶ εἶνε ὅταν με διαβεβαίουν ὅτι φαίνομαι ἰοφελίμος, ὅτι ἐκπληρῶ ἕπως πρέπει τὸν προορισμὸν μου.

Καρδιά, ἰδὲ Τελεμαχίῳ, ἕως οὐ τελειώσουν αἱ ἐξετάσεις σοῦ εὐχομαι πλήρη ἐπιτυχίαν αἱ ἐξετάσεις εἶνε εἶδος ἀγῶνος μου ἀρέσουν δὲ ἐπίσης αἱ νικηταὶ καὶ τῶν μαχῶν καὶ τῶν σχολείων.

Πάντοτε, πάντοτε νὰ τὴν ἀγαπᾷ τὴν ἱεράν μας Πατρίδα καὶ εἰς τὰς στιγμὰς τῆς εὐτυχίας της καὶ εἰς τὰς στιγμὰς τῆς δυστυχίας της, φίλττιέ μου Θεοδοσιάδη. Φίλησε ἐκ μέρους μου εἰς τὰς δύο παρεῖας τὸν μικρὸν μου φίλον Λεωνίδην τὸν Σπαρτιάτην.

Ἐῶρα διώρθωσες τὸ ἔφος σου, Παναγιώτη Ἰπποκράτους, καὶ εἶμαι πολὺ εὐχαριστημένη ἔτσι δὲ γράφω ἀνθρωπινὰ καὶ ὄχι σχολαστικὰ. Σοῦ εὐχομαι ἐπιτυχίαν εἰς τὰς ἐξετάσεις σου καὶ καλὰς διακοπὰς.

Ἡ ἐπιστολή σου δὲν μου ἐφάνη μικρὰ, Ἀκύπου Ἀγγελιδῆ (ἄριον ψευδώνυμον) «Ὅχι ἐν τῷ πολλῷ τὸ εὐ ἄλλ' ἐν τῷ εὐ τὸ πολὺ» ἔλεγον οἱ πρόγονοί μας ἡ πολυλογία δὲν εἶνε πλεονέκτημα, ὅποτε οὐτε πολὺ ἄλιγα, οὐτε πολὺ πολλὰ νὰ μου γράφῃς.

Ὅσον ἐκτιμῶ τὴν εὐκρίνειάν σου, Καταλαβαρδέγκε, μὲν ἤς μου ἠμολογεῖς ὅτι ὁ Σχολάρχης σου σὲ ἐτιμώρησε μὲ ἄλλους δι' ἓν σφάλμα τὸ ὁποῖον ἔπραξες, τόσον λυπούμαι διαιτί νὰ το πράξῃς αὐτὸ τὸ σφάλμα. Δὲν ἦτο προτιμότερον νὰ μου ἀναγγεῖς ὅτι ἐκηθέης καὶ ὄχι ἐτιμωρήθῃς;

Ὅχι, δὲν εἶνε διόλου ἀνήθως ἡ ἐπιστολή σου, Ἀλθου τῶν Λειμώνων, εἶνε τούναντιον πλήρης αἰσθήματος καὶ φιλοπατρίας. Αἱ γρημαὶ τὰς ὁποίας μοι ἐγρηφές, σε τιμοῦν καὶ σοὶ ἐκφράζω τοὺς ἐπαίνους μου. Εἶμαι εὐχαριστημένη ὅτι σε ἔχω φίλην. Ὅταν μία καρδιά εἶνε ἵσως πολὺ γεμάτη ἀπὸ Ἑλλάδα, εἶνε εὐγενὴς καρδιά.

Ἐρωτήσεις, πληροφορίαι, ἀσπασμοὶ, προσήσεις. Ἡ Ἀρυσποτέδιδος Ἡρα ἀσπάζεται τὴν Φλωρεντίαν Ἀρσένην, τὴν Ζανθούλιαν καὶ τὴν Μικρὰν Καρδίαν, ἡς ἐπιθυμῶ νὰ μάθῃ τὸ ἀληθὲς ὄνομα. — Ριζάρδος ὁ Λεοντόκαρδος πέμπει τοὺς ἀσπασμούς του εἰς τὴν Βασιλίδα τῆς Ἑρήμου, τὴν Μικροῦλιαν Τραλαῖα καὶ τὸν Ἐπίον Δία ἐν παρακαλεῖ νὰ τὴν φανερώσῃ τὰ ἀρχικὰ στοιχεῖα τοῦ ὀνόματός του. — Ὁ Πρίγκιψ Ζιλλάχ προσφέρει τὰς προσήσεις του εἰς τὴν Ἀθιγγαρίδα, τὴν Φιλέρημον Τρυφῶνα, καὶ τὸν Ἄρην. — Ὁ Τροπαιοῦχος τοῦ Μεσολογγίου ἀσπάζεται τὸ Τροπαιοῦχος τοῦ Μεσολογγίου καὶ τὸν Δίαννη τὸν

Τελαμώνιον, ὃν ζητεῖ νὰ μάθῃ τὸ ἀληθὲς ὄνομα. — Ἡ Πορτιὰς Ἀδρα μοι ἀναθέτει νὰ διαθιθῶσω τοὺς ἀσπασμοὺς τῆς εἰς τὴν Ἀπτερον Νίκη, εἰς τὴν Κόρη τῆς Ροῦ-μελῆς καὶ εἰς τὸν Μόγαν Νικολέοντα Βοναπάρτην. — Ἡ Πρωε τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως ἀσπάζεται τὸν Ἐνδοξον Περικλῆ, τὸν Βράχον τῶν Γλάρων καὶ τὴν Ξανθοῦλαν, ὃν ἐπιθυμεῖ νὰ μάθῃ τὸ ἀληθὲς ὄνομα. — Ὁ Ἐὐελπις Ἑλληὴν πῦμαι τοὺς ἀσπασμοὺς τοῦ εἰς τὸ πῆ μὲν τοῦ τὰ σου το πῆ καὶ τῶ ἀποκαλύπτει τὸ ὄνομα τοῦ ὁποῖον εἶνε: Κυριακὸς Ρ. Μπουκλάκος. — Ὁ Παναγιώτης Ἰπποκράτους ἀσπάζεται τὸν Θεοδόσιον Θεοδοσιάδην καὶ τὴν Πυρραϊνὴν Παπαρούναν. — Ὁ Ἀχιλλεύς ἀσπάζεται τὸν Πρωτοῦργον Ὀδυσσεῖα καὶ τὸν Παναγιώτην Ἰπποκράτους. — Ὁ Καταλαβαρδῆγκος προσφέρει τὰς προσήσεις τοῦ εἰς τὴν δεσποινίδα Ξανθοῦλαν

καὶ τοὺς ἀσπασμοὺς τοῦ εἰς τὸ Κατέβα τὰ φῶμε. — Τὸ Ἄνθος τῶν Δειμώνων ἀσπάζεται τὴν Δοδώνην, τὴν Σπαρτιάτιδα Ἀγγελικωνίδα καὶ τὸ Ναι καὶ Ὀχι. — Ἡ Κοσμοφύβητος Ἑλλὰς ἀσπάζεται τὴν Εἰκόστην Πέμπτην Μαρτίου. — Ἡ Ἀθιγγανὶς δὲν θέλει νὰ εἰπῇ τὸ ὄνομα τῆς εἰς τὸν Πρίγκηπα Ζιλλάχ, τὸν ὁποῖον γνωρίζει, λέγει: εὐχαριστεῖ δὲ τὸν Ἀρην διὰ τοὺς ἀσπασμοὺς τοῦ. — Ἡ Ἀμαρυλλίς με παρακαλεῖ νὰ εἰπῶ εἰς τὴν Ἀνατέλλουσαν Σελήνην διὰ τὰ ἀρχικὰ γράμματα τοῦ ὀνόματός τῆς εἶνε Αἰμ. Ἄλ. Κ. Στέλλει δὲ ἓνα κινεζικὸν ἀσπασμὸν εἰς τὸ Κατέβα τὰ φῶμε καὶ τὰς προσήσεις τῆς εἰς τὸ Ζιζάνιον.

Εἰς τὰς ληρθεῖσας μετὰ τὴν 20ῶν Μαΐου ἐπιστολάς θὰ ἀπαντήσῃ ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ μὲ τὸ προσεχὲς φύλλον.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

92. Σταυρός. Μὲ τὰ γράμματα Ρ Υ Ζ Α Σ Ε σχηματίσασον σταυροειδὸς τὸ ὄνομα μιᾶς θεᾶς καὶ ἑνὸς θεοῦ, μὲ κοινὸν γράμμα τὸ δεύτερον.

93. Συλλαβόγραφος.

Πρόθεσις εἶν' τὸ πρῶτον μου, μονὴ τὸ δεύτερόν μου. Στοιὺς πῆχοντας ἐπάνωχας εἶνε τὸ σύνολόν μου.

94. Λεξιγραφος.

Ὅταν μπαίνεις σὲ βαρκούλα μὲ κανάχα ἀνοιγμένα, Ἡ σὶν εἶσαι κουραζόμενος καὶ καντὰ στὸ ἀκρογιάλι, Σὲ εὐφραίνω, σὲ δροσιζῶ. Ἄλλ' ἀλλοίμονον σ' ἐμένα! Ἄν κεφάλι μὲ προσθέσης, κακὸν ζῶν θὰ προβάλλῃ.

95. Λεξιγραφος.

Δὲν κίνομαι. Τὸ δεύτερον ψηφίον ἂν ἀφίσω, Θὰ πῶ τί ἴδια κι' ἀπὸ μ'πρός, τὰ ἴδια κι' ἀπὸ π'ίσω

96. Λεξιγραφος.

Ὡς εἶμαι, Ἐλ' αἱ βασιλεῖς Μ' ἀπλώνουνε τὴν πλάτη. Ἄνευ λαιμοῦ καὶ κεφαλῆς Βαστάζω τὸν χωριάτη.

97. Λεξιγραφος.

Ζῶν μ' ἐπλάσεν ἡ φύσις, χρήσιμον εἰς σέ, ἀκραῖον. Ἄν με ἀποκεφαλίσῃς, ρίπτομαι εἰς τὸ Αἰγαῖον.

98. Πιρόβλημα. Ποῖος εἶνε ὁ ἀριθμὸς ἐκείνος ἀπὸ τοῦ ὁποῖου ἂν ἀφαιρέσωμεν τὸν ἀριθμὸν 25 καὶ τὸ ὑπόλοιπον διαιρέσωμεν διὰ τοῦ 4 εὐρίσκαμεν πηλίκον 15;

ΟΝΟΜΑΤΑ ΤΩΝ ΑΥΤΩΝ ΚΑΤ' ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΗΝ ΣΕΙΡΑΝ ΤΟΥ ΕΠΩΝΥΜΟΥ

- Ἀγράμπελη, 11. Δίας ὁ Τελαμώνιος, 13. Αἰθριος Οὐρυνός, 8. Νικόλαος Ἀλεξανδρόπουλος, 10. Ἄνθος τῶν Δειμώνων, 14. Ἀραπάκος, 15. Ἀρχάγγελος Γαβριήλ, 7. Ἀναστάσιος Π. Ἀφεντάκης, 10. Ἰωάννης Βασιλειάδης, 10. Βρεγμένη Γάτα, 15. Κωνσταντῖνος Γαυριαλάκης, 2. Γλαυκὸς Σημαῖα, 4. Γραῖα Δρῦς, 10. Μιχαὴλ Γραμματικόπουλος, 12. Βύρροσθη Δαούλι, 12. Διαβολάνθρωπος, 15. Δίκαιος Ἀριστείδης, 1. Ἑλληνικὴ Σημαῖα, 14. Ἐνδοξος Μαραθῶν, 8. Ἐνδοξος Περικλῆς, 6. Ἐὐελπις Ἑλληὴν, 15. Ζεὺς ὁ Νερεληγερέτης, 8. Ζηλιάρης, 12. Ζήνων ὁ Κυτιεὺς, 7. Ζιζάνιον, 14. Ζωηρὰ Φλόε, 12. Πρωε τῆς Καλιμακάας, 13. Πρωε τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως, 5. Θεοδόσιος Θεοδοσιάδης, 5. Καταλαβαρδῆγκος, 13. Κατέβα νὰ φῶμε, 14. Κοσμοφύβητος Ἑλλὰς, 6. Λαγὸς μὲ Πετραχῆλι, 11. Λαδομένος Ποντικός, 13. Λευκὸς Μαργαρίτης, 5. Δημήτριος, 11. Μάξιμος, 7. Μάχη τοῦ Μαραθῶνος, 8. Μέλας Ἀετός, 12. Μικρὸς Ἐθελονέης, 4. Μικρὸς Ναύαρχος, 2. Μικρούλα Τραλαλά, 15. Ναύαρχος Κουρμπέ, 8. Θεόδωρος Νικολαΐδης, 5. Ἀρμόδιος Πεταλᾶς, 8. Γεώργιος Πηγάκης, 4. Ποντιὰς Αἰὺρα, 13. Πουλί χωρὶς φτερά, 12. Πρίγκηψ Ζιλλάχ, 14. Ριχάρδος ὁ Λεοντόκαρδος, 2. Τράπαιον τοῦ Μιλεϊάδου, 5. Τραπαιούχος τοῦ Μεσσαλαγγίου, 8. Τσάτσα Γελαστή, 13. Φιλέρημος Τρυγιών, 12. Ἰωάννης Χρυσοχοϊδῆς, 11. Ὀκύπους Ἀχιλλεύς, 3.

99. Γρίφος. εἰ εἰ εἰ εἰ

99. Γρίφος. εἰ εἰ εἰ εἰ

99. Γρίφος. εἰ εἰ εἰ εἰ

100. Ἀκροστιχίς. Τὰ ἀρχικὰ γράμματα τῶν ζητούμενων ὀκτὼ λέξεων ἀποτελοῦσι τὸ ὄνομα ἀρχαίου συγγραφέως.

- 1. Θεὰ τῶν Ἑλλήνων. 2. Ἄνθος. 3. Κράτος τῆς Εὐρώπης. 4. Λειτουργὸς τῆς πολιτείας. 5. Ὄρος τῆς εὐρωπαϊκῆς Τουρκίας. 6. Πόλις τῆς Ἑλλάδος. 7. Ποτόν. 8. Πτηνόν.

ΛΥΣΕΙΣ

- 76. Λαμῆ, (Α, Μ, Δ). — 77. Γύφας, Γύψ. — 78. Πῖον, Ἴον. — 79. — Σηστός, Ἰστός. — 80. Κύρος, Σκυρός. — 81. Τάλας, ἄλας. — 82. Ἄνθος, ὄος. — 83. Τὸ γράμμα Ρ. — 84. Αὐλὸς, αὐλή. — 85. Ἄρτος, Ἄρτα. — 86. Μῖσος, μῖσος. — 87. Τὸ πρῶτον μέρος εἶνε ὁ ἀριθμὸς 9+3=12, τὸ δεύτερον 15-3=12, τὸ τρίτον 4x3=12 καὶ τὸ τέταρτον 36:3=12. — 88. Διότι δὲν ἀπέθανε. — 89. Ἡ Αἴμα, πρωτεύουσα τῆς Περουβίας — 90. Πρωεσσας (1. Πρακλῆς, 2. Φάροσλος, 3 Ἄνοιξις, 4. Ἰεραξ, 5. Σπάρτη, 6. Τουρκεστάν, 7. Οὐρά, 8. Σῦκον). — 91. Ἰπποπόταμος (1. Ἴσις, 2. Πένηρ, 3. Παρλασός, 4. Ὀλγα, 5. Πούς, 6. Ὀμηρος, 7. Τάμεις, 8. Ἀθηνα, 9. Μύρμηξ, 10. Ὀκτώβριος, 11. Σέμος).

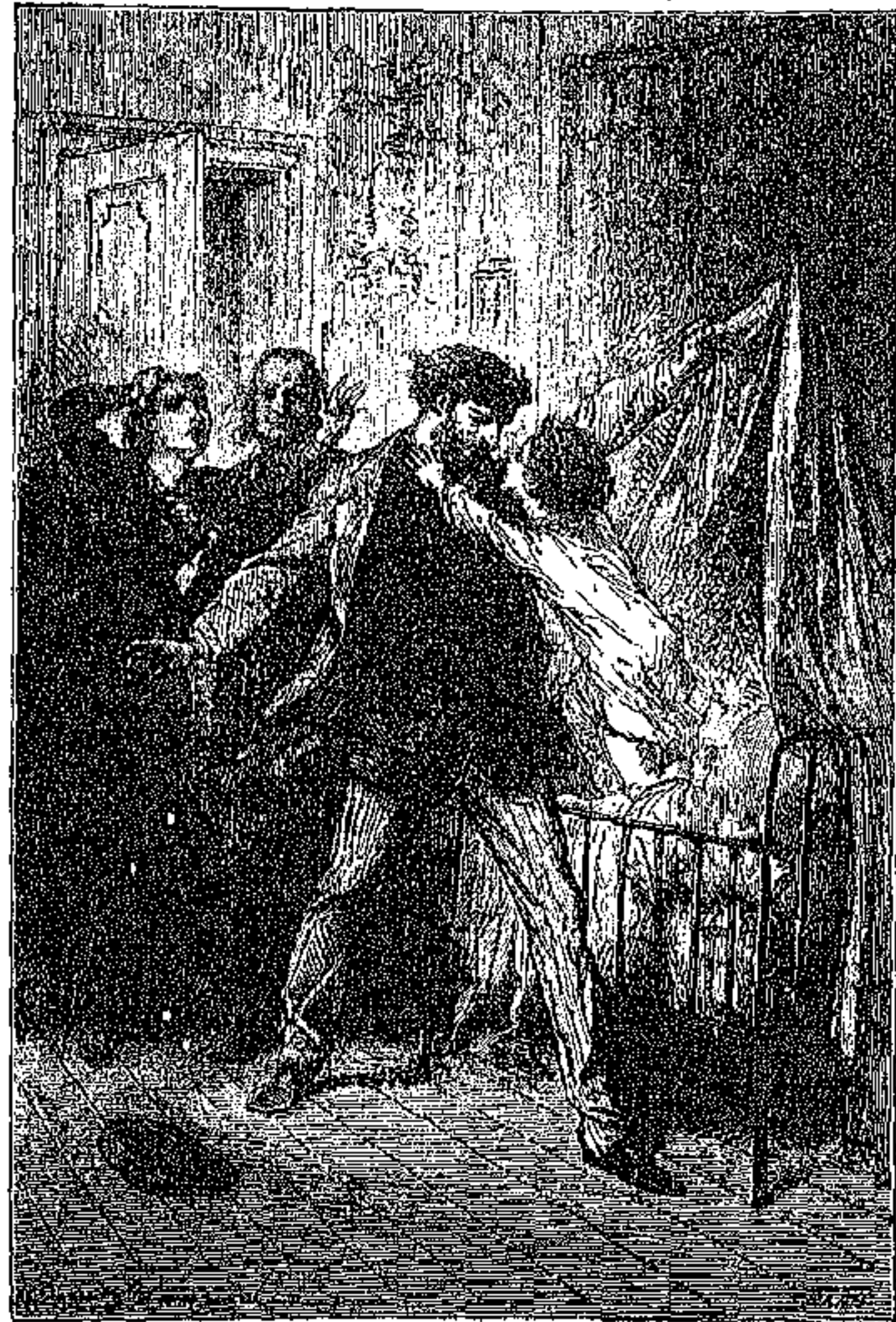
Ο ΒΡΑΧΟΣ ΤΩΝ ΓΛΑΡΩΝ

[Μυθιστόρημα τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ ΙΟΥΛΙΟΥ ΣΑΝΔΩ. Μετάφρασις ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ Ι. ΦΕΡΜΠΟΥ] [Συνέχεια ἴδε σελ. 145.]

Κ'

ΤΟ ΘΑΥΜΑ

Ἡ κυρία Βιρήνη πολλὴν ὥραν ἔμεινε λιπόθυμος. Ἄφ' οὗ συνήλθε, δὲν εἴξευρε καὶ αὐτὴ ἂν ἦσαν ἀληθινὰ ὅσα ὑπέφερον ἢ ἂν ἦσαν ὄνειρον. Τὰ πάντα ἦσαν ἐν τάξει καὶ εἰς τὴν θέσιν των, καὶ τὰ παιγνίδια τοῦ μικροῦ Στεφάνου, καὶ τὸ βιβλίον τοῦ ἀνοικτὸν ἐπὶ τῆς τραπέζης. Ἡλιος λαμπρὸς ἐφώτιζε τὸ δωμάτιον. Ἰβόλιπε δεξιά καὶ ἀριστερὰ φοβισμένη, ὡς νὰ εἴηται κάτι τι. Ἐπήδησεν ἀπὸ τῆν κλίνην τῆς καὶ ἔτρεξεν εἰς τὴν κλίνην τοῦ Στεφάνου τῆς, ἀλλὰ ἡ κλίνη ἦτο κενὴ καὶ ὁ Στέφανος ἔλειπε.

Ἦντο ἐνθυμήθη ἡ δυστυχὴς μήτηρ ὅτι τὰ πάντα ἦσαν ἀληθῆ: « Παιδί μου! παιδί μου! Ἰνεφώνησε καὶ εὐθὺς ἐλιποθύμησε. Ὅταν συνήλθε πάλιν, ἐκάθητο πλησίον τῆς ὁ γηραιὸς ἐφημέριος καὶ ἐκράτει τὰς χεῖράς τῆς καὶ προσήχετο. Ἐκείνη δὲ παρεκάλει τὸν σεβάσμιον γέροντα καὶ ἔλεγε:

« Πητέ μου, ἄγιε ἐφημέριε, θέλω νὰ μάθω τὰ πάντα, μὴ φοβῆσθε νὰ μὴ κάθω τίποτε, δὲν ἔχω τίποτε, πητέ μου, σὰς παρακαλῶ.

Ὁ ἐφημέριος εἶπεν εἰς αὐτὴν ὅτι εἴξευρεν. Ἐκείνη δὲ ἠεροῦτο καὶ δὲν ἐχόρταινε νὰ ἀκούῃ. Μόνον ἐκ διαλειμμάτων διέκοπτε τὴν σπαρακτικὴν διήγησιν τοῦ σεβασμίου γέροντος λέγουσα: « Παιδί μου! μάτια μου!

Ἄφ' οὗ δὲ ὁ Ιερεὺς ἐτελείωσεν, ἡ δυστυχὴς μήτηρ ἀνεφώνησε:

« Λοιπὸν τετέλεσται, ἀπέθανεν. Ὅλα τὰ ἄλλα ἐπέστρεψον καὶ αὐτὸ μοναχὰ δὲν θὰ ἐπιστρέψῃ ποτε! Νὰ σας εἰπῶ ἓνα λόγον, ἄγιε ἐφημέριε; Ὅτι ἐπῆθα, τὸ ἤξιζα ὁ Θεὸς μ' ἐτιμώρησε καὶ ἔκαμε πολὺ καλὰ.

Ἦμην κακὴ μήτηρ καὶ σὰς το λέγω νὰ το εἰξεύρετε. Εἶχα χάσῃ δύο τέκνα, καὶ μου ἀπέθαναν εἰς τὰς ἀγκάλας μου, τὰ ἔθαφα μόνη μου καὶ ἔπρεπε νὰ περάσω τὴν ζωὴν μου νὰ τὴ κλαίω. Ἐγεννήθη ὁ Στέφανος καὶ μετ' ὀλίγα ἔτη τὰ εἶχα σκεδὸν ληθμονήσῃ. Ἦν εἶχα κρυφὸ καμάρι καὶ ἡ εμορφία τοῦ με ἐμέθυε. Μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἐμελλε νὰ ἔλθῃ ὁ σύζυγός μου νὰ μας εὐερίη. Ὅταν ἀνεχώρησα ἐχωρτάσθην λυπημένοι, καὶ τώρα μετ' ὀλίγον ἐμελλομεν νὰ ἐνωθῶμεν μετὰ γαρᾶς. Ὅχι, βλέπετε, ἡ εὐτυχία μου ἦτο πάρα πολλή! δὲν εἶχα δικαίωμα νὰ εἶμαι τόσο εὐτυχὴς. Ὁ Θεὸς με ἐτιμώρησε καὶ δὲν παραπονοῦμαι καθόλου.

« Καὶ ἔπειτα ἐγὼ εἶμαι ἡ αἰτία, ἐγὼ πταίω διότι ὁ Θεὸς

τόσα προμηνύματά μου ἔστειλε. Αὐτὴ ἡ θάλασσα τὴν ὁποῖαν τόσο πολὺ ἠγάπα, δὲν εἰξεύρετε πόσον με ἐφόβιζε. Σὰν νὰ μ' ἔλεγε κανεὶς ὅτι το προσελκυε μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ μού το καταπῆ. Ἐγὼ ἔπρεπε νὰ ἔχω τὸν νοῦν μου καὶ στιγμὴν νὰ μὴ το ἀφίνω ἀπὸ τὸ πλευρόν μου, καὶ ὅμως ἀπεκοιμήθην ὡς βλόξ!»

Εἰς τὴν ἀθήνην ἐκ τοῦ τυπογραφείου τῶν Κασσαπογιάνων ἈΝΕΣΤΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ 1886—1442

"Ελεγε δὲ ταῦτα χωρὶς καθόλου νὰ δακρύσῃ, χωρὶς νὰ κλαύσῃ, ἀλλὰ μόνον ἐστέναζεν, εἶχε δύσπνοιαν καὶ περιοδικὰ ἐξάψεις παραφροσύνης.

«Μὴ κἀμνωμεν κρότον, σιγὰ σιγὰ. Μὴ ὀμιλῆτε δυνατὰ, διότι καὶ τὰ τρία κοιμῶνται ἐκεῖ. "Ἐκλεισα τὴν κουκουπιέρα νὰ μὴ ἐνοχλῆ τὰ ματάκια των τὸ πολὺ φῶς. Ἐὶ καλὰ! Ὁ καπετὴν Κουπιᾶς τα ἤρε καὶ τὰ τρία πλαγιασμένα ἐπάνω εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ Βράχου τῶν Γλάρων. Καὶ δὲν εἰξεύρετε πῶσον εἶνε κουρασμένα. Ὅταν ἐξυπνήσουν θά σὰς τα δεῖξω. Ἐὶ τὸ μεγάλο ὀνομάζεται Πετράκης, τὸ δεύτερον Νίκος καὶ τὸ τρίτο τὸ μικρότερον εἶνε ὁ Στέφανος. Νὰ ἰδῆτε τί εὐμορφα ἔπου εἶνε καὶ τὰ τρία! εἶνε μιά χαρά.»

Ὁ ἐφημέριος τοῦ χωρίου οὔτε Βασίλειος ἦτο

οὔτε Χρυσόστομος, ἀλλὰ τὰ δάκρυα τὰ ὅποια ἔρρεον εἰς τὰς μαρμαρυμμένας παρειάς του, ἦσαν εὐγλωττότερα παντὸς λόγου ῥητορικοῦ.

«Κυρία, εἶπε πρὸς τὴν τάλαιναν μητέρα, κυρία, ἐγὼ εἶμαι ἡλικιωμένος. Εἰς τὸν βίον μου ἀπήνησα καὶ εἶδα πολλὰς δυστυχίας καὶ συμφορὰς ἀλλὰ σὰς ὁμολογῶ ὅτι συμφορὰν ὡς τὴν ἰδικήν σὰς δὲν εἶδα οὐδὲ ἀπήνησα ποτὲ μου. Βεβαίως εἶσθε πολὺ ἀξιολύπητος, διότι οἱ ἄνθρωποι δὲν δύναται νὰ σὰς βοηθήσουν. Ὅσοι στηριχθῆτε εἰς τὴν χεῖρα ἢ ὅποια σὰς ἐράπησε, καὶ αὐτὴ εἶνε ἡ μόνη ἢ ἔποια δύναται νὰ σὰς βοηθήσῃ. Ὁ Θεὸς δὲν σὰς τιμωρεῖ ἀλλὰ σὰς δοκιμάζει. Μὴ λησμονεῖτε ὅμως ὅτι ἔχετε καὶ ἄλλα καθήκοντα νὰ ἐκπληρώσετε ἐδῶ κάτω. Ἐνθυμηθῆτε ὅτι εἶσθε σύζυγος χριστιανῆ, ὁ σύζυγός σὰς δὲν εἶνε ὀλιγώτερον ἀξιολύπητος, καὶ σήμερον ἴσα ἴσα ἔχει ἀνάγκη τῆς ἀγάπης σὰς καὶ τῆς παρηγορίας σὰς.

— Ἀλήθεια, πάτερ μου, αὐτὸ τὸ παιδί ἦτον ἡ ζωὴ του. Δὲν πρέπει ὁ Γεώργιος νὰ ἔλθῃ ἐδῶ! Πρέπει νὰ τον ἐμποδίσωμεν! Θὰ το γράψω διὰ νὰ τον προδιαθέσω... ἀλλὰ τί νὰ του εἰπῶ, Θεέ μου! τί νὰ του εἰπῶ! Βοήθει μοι, Θεέ μου, δὲν ἔχω τὸν νοῦν μου εἰς τὴν κεφαλὴν μου, εἶμαι παράφρων!

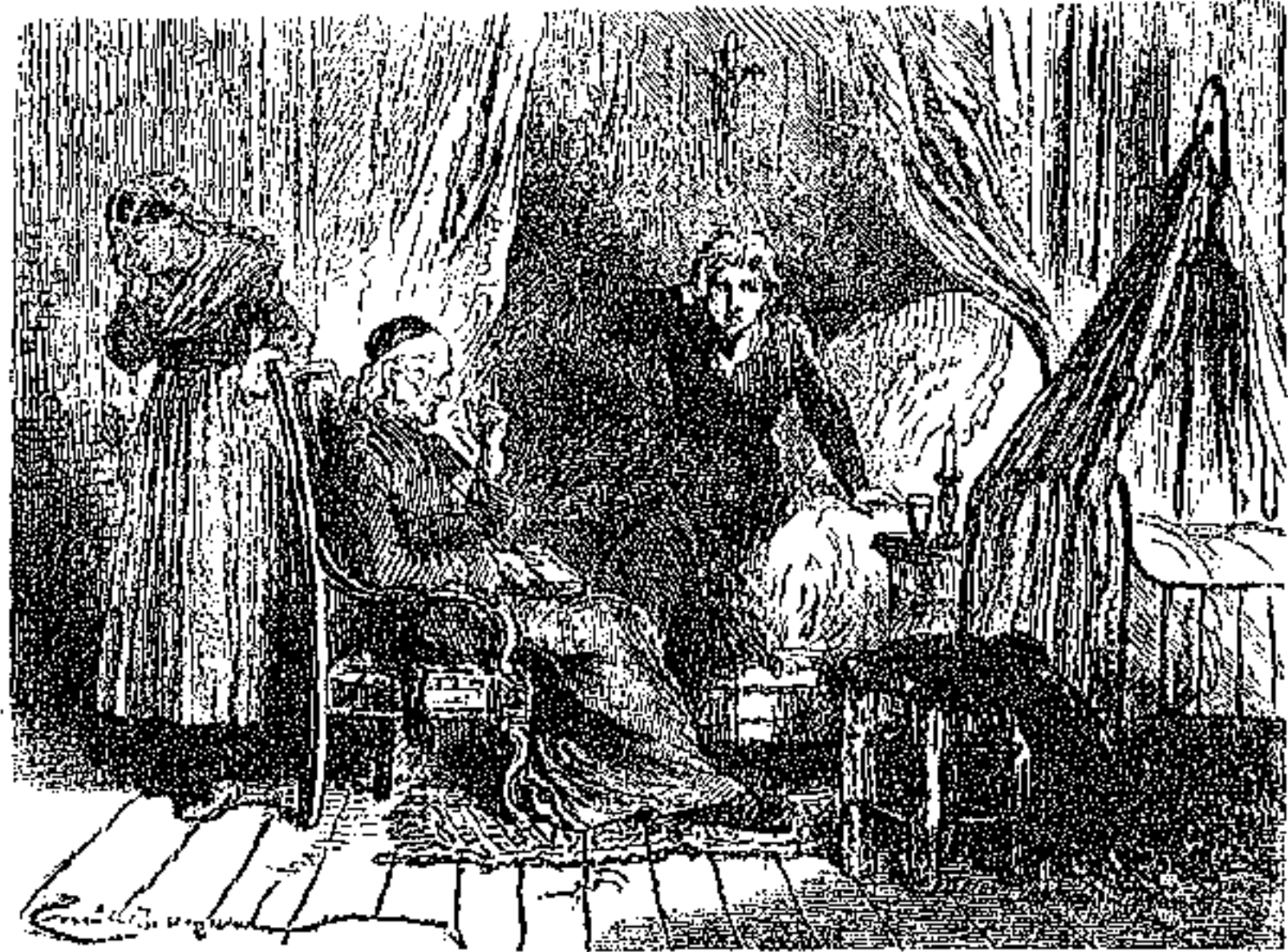
Καὶ ἐζήτει νὰ εὐρῆ τὰ πρὸς γραφὴν. Ἐν ᾧ δὲ ἀνεσκάλιξε τὰ διάφορα χαρτιά, ἤρεν ἐπὶ τῆς τραπέζης ἐπιστολὴν ἐσφραγισμένην, ἢ ὅποια εἶχεν ἔλθῃ ταχυδρομικῶς χθὲς, καὶ ἐλησμονήθη ἕνεκα τῆς κοινῆς συμφορᾶς.

Παρευθὺς σχίζει τὸν φάκελον καὶ ἀναγινώσκει:

Τῆ 11 Σεπτεμβρίου.

«Δὲν ἀντέγω πλέον! καλὰ μ' ἔγραψες ὅτι αἱ ἐμπορικαὶ ὑποθέσεις δὲν εἶνε τὸ μόνον πρᾶγμα, τὸ ὅποσον πρέπει νὰ κυτάξῃ ὁ ἄνθρωπος. Ἐὰ ἀφίνω λοιπὸν ὅλα ἐδῶ σύξυλα, καὶ πετῶ εἰς τὴν ἀγκάλην σὰς. Ὁ, ἀγαπητῆ μου Εἰρήνη, ἀγαπητέ μου Στέφανε, χαρὰ μου καὶ παρηγορία μου, θά σὰς ἴδω καὶ θά σὰς σφιγῶ εἰς τὰς ἀγκάλας μου. Σιᾶς εἰσθε ὁ μόνος θησαυρός μου ἐπὶ τῆς γῆς, σεις εἰσθε τὸ πᾶν καὶ ὅλα τὰ ἄλλα εἶνε μηδέν. Ἀπόψε ἀναχωρῶ μὲ τὴν ἔκτακτον ἀμαξοστοιχίαν, καὶ μεθαύριον, ὦ, τί χαρὰ! μεθαύριον θὰ εἶμαι ὁ εὐτυχέστατος σύζυγος καὶ ὁ εὐτυχέστατος πατήρ, ὁ εὐτυχέστατος τῶν ἀνθρώπων ἢ χαρὰ μου εἶνε ἀπερίγραπτος.

» Χαίρετε καὶ καλὴν ἀντάμωσιν Γεώργιος»
— «Ἄγιε ἐφημέριε, ἠκούσατε τί γράφει: "Ἐρχεται, καὶ πῶς ἐγὼ θά τον ἴδω! πάρετέ με ἀπ' ἐδῶ, κρύψατέ με πουνανά, διότι ἐντὸς μᾶς ἔρας θὰ εἶνε ἐδῶ! Καὶ τί νὰ του εἰπῶ ὅταν μ' ἐρωτήσῃ διὰ τὸ παιδί του; νὰ του εἰπῶ ὅτι δὲν ἔχει πλέον παιδί; ὅτι ἀπέθανεν ὁ Στέφανός του ἀπὸ τὴν ἀμέλειάν μου, ἐν ᾧ ἔπρεπε νὰ το προσέχω καὶ νὰ μὴ το ἀφίνω στιγμὴν ἀπὸ κοντὰ μου; Ἄχ! τί νὰ κάμω; ἐλάτε νὰ φύγωμεν, ἢ καλλίτερα μείνετε καὶ σεις μαζί μου, σὰς παρακαλῶ, λυπηθῆτέ με. Ἐγὼ θὰ πάγω νὰ κρυφθῶ, ἢ ἔταν ἔλθῃ πῆχέ του ὅτι ζῶ ἐγὼ καὶ ὅταν με φωνάξῃ, τότε εὐθὺς ἔρχομαι. Ἐἴσθε καλός, ἄγιε ἐφημέριε, καὶ εἰξεύρετε πῶς νὰ ὀμιλῆτε εἰς τοὺς δυστυχεῖς. Πῆχέ του ὅτι ἐγὼ ζῶ καὶ ὅτι θὰ προσπαθῶ νὰ ὑποφέρω τὴν ζωὴν. Θὰ ζήσωμεν ἐγὼ δι' ἐκεῖνον καὶ ἐκεῖνος δι' ἐμέ, μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι θὰ εὐρωμεν μίαν ἡμέραν εἰς τὴν ἄλλην ζωὴν τὰ φίλτατά μας, τὰ ὅποια ἐδῶ ἔχασαμεν!»

• ΠΑΙΔΙ ΜΟΥ! ΜΑΤΙΑ ΜΟΥ! • (Σελ. 161)

ΚΑ'

ΟΙ ΜΙΚΡΟΙ ΠΡΟΕΚΥΝΗΤΑΙ

Ἐπὶ ἡμέρα ἦτο ἡ ἡμέρα ἐκεῖνη! Πόσαι συγκινήσεις συνέβησαν κατ' αὐτὴν τὴν ἡμέραν!

Ἐἰδησις διεδόθη ἀστραπηδῶν ὅτι ὁ Στέφανος εὐρέθη εἰς τὴν κλίνην του ζωντανός. Πῶς εὐρέθη; οὐδὲ αὐτὸς ὁ ἴδιος εἴξευρε. Ἐνθυμεῖτο μόνον ὅτι τον ἐσάρωσε τὸ κῆμα ἀπὸ τὴν κορυφὴν τοῦ Βράχου τῶν Γλάρων, καὶ τίποτε ἄλλο.

Πάντες οἱ κάτοικοι ἐφάναζον ὅτι ἐγίνε θαῦμα, ὅτι ἀγγελος Κυρίου ἔφερε τὸ παιδίον εἰς τὴν κλίνην του.

Μετὰ μεγάλης χαρᾶς συνηθροίσθησαν ἔξω τῆς οὔρας τῆς κυρίας Εἰρήνης καὶ ἐπολιόρχουν τὴν οἰκίαν. Ἐἶθελον καὶ κλαῖνὰ νὰ ἴδουν τὸν Στέφανον. Ἐναγκάσθη λοιπὸν ἡ κυρία Εἰρήνη νὰ τον λάβῃ εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς καὶ νὰ ἐξέλθῃ εἰς τὸ παράθυρον. Ἡ χαρὰ καὶ ἡ ἀγαλλίασις τῶν χωρικῶν δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ περιγραφῆ.

Ἐν τῷ μέσῳ τῆς γενικῆς χαρᾶς εἰς μόνος ἄνθρωπος ἐφαίνετο ἀδιάφορος, ὁ κωφάλαλος Πιπιᾶς, ὁ ὅποιος ἐκάθητο εἰς τὸ κατώφλιον τῆς θύρας τῆς κυρίας Εἰρήνης καὶ ἔτρωγεν ἡσυχᾶ μίαν ξηρὴν γωνίαν ἄρτου καὶ κρομμύδιον.

Ἀφ' οὗ παρήλθεν ἡ πρώτη συγκίνησις, ἡ κυρία Εἰρήνη ἀνεγνώρισε τὸ σάλιον ἐντὸς τοῦ ὀποίου ἦτο περιτυλιγμένος οὐδὲς τῆς. Ἦτο αὐτὸ ἐκεῖνο τὸ ὅποσον εἶχεν ἀρῆσῃ εἰς τὰς χεῖρας τοῦ Πιπιᾶ. Τί παρέχονεν νὰ εἶχε καὶ ὁ Πιπιᾶς τὸν δάκτυλόν του εἰς τὴν νεκράνασταιν τοῦ Στεφάνου; Μόνη ἢ μήτηρ προσηθάνετο τὴν ἀλήθειαν χωρὶς νὰ δύναται νὰ ἐξηγήσῃ πῶς ἐγίνε. Ἀλλὰ πρὶν το εὐρῆ ὁ νοῦς τῆς, τὸ ἤρεν ἢ καρδία τῆς.

Ἰδοὺ τί εἶχε συμβῆ. Ἐν ἀκάτιον τὸ ὅποσον ἐχάθη τὴν νύκτα ἐκ τοῦ λιμένος, εὐρέθη εἰς τὸ γειτονικὸν χωριὸν ἔρημον, χωρὶς ἐπιβάτην, πλησίον μικροῦ κολπίσκου. Ταυτοχρόνως ἐγίνε γνωστὸν καὶ τὸ ἐξῆς: Πλησίον τοῦ κολπίσκου, ὅπου εὐρέθη τὸ ἔρημον ἀκάτιον, ἦτο μικρὰ καλύβη, εἰς τὴν ὅποιαν ἐκάθητο πτωχὸς ἐργάτης μετὰ τῆς γυναικὸς του. Ὁ σύζυγος ἔτυχε νὰ εἶνε ἄρρωστος καὶ ὄλην νύκτα ἢ σύζυγος

• ΜΑΚΑΡΙΟΙ ΓΟΝΕΙΣ! •

Ἐν ᾧ ἠτομάζετο νὰ ἐξέλθῃ, ἠκούσθη κρότος ἀμάξης ἢ ὁ τὸ γνωστὸν λεωφορεῖον.

Ἡ κυρία Εἰρήνη προσεπάθησε νὰ κινηθῆ, ἀλλὰ δὲν ἠδύνατο, ὡς νὰ εἶχον καρφωθῆ οἱ πόδες τῆς ἐπὶ τοῦ πατώματος.

Ἐὶ λεωφορεῖον ἐστάθη.

Βήματα ἠκούσθησαν εἰς τὴν κλίμακα.

Ὁ ἐφημέριος ἠγγέθη καὶ ἔβλεπε πρὸς τὴν θύραν.

Ἀφῆνης ἀνοίγει ἡ θύρα καὶ ἐπιφαίνεται ὁ κύριος Γεώργιος φαιδρὸς καὶ χαίρων, διότι δὲν εἶχε μάρθῃ τίποτε.

«Φύγε! φύγε!» ἀνεφώνησε τρέμουσα ἡ κυρία Εἰρήνη, καὶ κρύπτουσα τὸ πρόσωπόν τῆς. Δὲν ἠδυνήθη νὰ εἴπῃ τίποτε περισσότερον, διότι τὴν κατέλαβον λυγμοὶ σφοδροί.

«Θάρρος, κύριε! εἶπεν ὁ ἐφημέριος. Ὁ Θεὸς ἄλλην μίαν φορὰν σὰς δοκιμάζει... Θάρρος... καὶ χάριν ὑμῶν καὶ χάριν ἐκείνης!»

Ἄλλ' ὁ κύριος Γεώργιος ἵστατο ἀκίνητος ἐπὶ τοῦ κατωφλίου τῆς θύρας, τετραραγμένος καὶ ἄνω κάτω.

«Στέφανε! ἐνεφώνησε διὰ φωνῆς σπαρακτικῆς... Στέφανε!! ἐπανελάβε καὶ ὤρμησεν εἰς τὴν μικρὰν κλίνην τοῦ υἱοῦ του.

— «Στέφανε!!! ἀνεφώνησε καὶ ἐκ τρίτου, καὶ ἀπέσυρε τὸ κωνοπέδιον τῆς κλίνης μετὰ πολλῆς ὀρμῆς.

Ἐπὶ τοῦ μικροῦ ἐραπλωμάτος βλέπει ὄγκον περιτυλιγμένον ἐντὸς σαλίου.

Ὅταν ὁ κύριος Γεώργιος ἀνεφώνησε τὴν τρίτην φορὰν δυνατότερα «Στέφανε!!!» ὁ ὄγκος ἐκινήθη, τὸ σάλι ἐξετυλίχθη, καὶ ἐκεῖνο τὸ ὅποσον ἦτο ἐντὸς ἀνεπήδησεν εἰς τὸν λαίμον τοῦ κυρίου Γεωργίου καὶ ἀνεφώνησε:

«Καλὴ ἡμέρα, παπάκη μου!»

Ἡ κυρία Εἰρήνη καὶ ὁ γηροῖος ἐφημέριος ὡς ἠκούσαν τὴν φωνὴν τοῦ Στεφάνου, ὤρμησαν πλησίον τῆς κλίνης, νομίζοντες ὅτι βλέπουν ὄνειρον. Ὁ εὐτυχὴς πατήρ ἐκάθισε, διότι ποῦ εἶχε δύναμιν νὰ σταθῆ! Ἐκράτει ἐπὶ τῶν γονάτων του τὸν υἱόν του, καὶ τον ἔβλεπε καὶ δὲν ἐχόρταινεν.

Ἡ κυρία δὲν εἴξευρε ποῦ εὐρίσκειται, καὶ δὲν ἐπίστευε τοὺς ὀφθαλμούς τῆς. Ἐνόμιζεν ὅτι βλέπει ὄνειρον.

Μακάριοι γονεῖς!

εκάθητο εις τὸ προσκεφάλαιόν του διὰ τὴν πρὸς αὐτὴν ἀγάπην. Μίαν ὥραν πρὶν φέξῃ, ἡ θύρα τῆς καλύβης ἤνοιξε μόνη τῆς ὡς νὰ τὴν ἴσθησεν ἀπ' ἔξω ὁ ἀνεμος, καὶ εἰσῆλθεν ὁ Πιπιᾶς, κρατῶν εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ μικροῦ παιδίου. Τὸ παιδίον ἦτο ἀναίσθητον καὶ νεκρὸν ὑπὸ τοῦ ψύχους. Ὁ Πιπιᾶς ἐφαίνετο ἀλλοιωμένος, οἱ ὀφθαλμοὶ του ἔλαμπον ὡς δαυλοὶ ἀναμμένοι.

Ἐξῆς εἰσῆλθεν, ἤρπασε δύο δεμάτια κλαδιά ξηρὰ καὶ τα ἔρριψεν εἰς τὴν ἐστίαν καὶ εὐθὺς ἤκαψαν. Ἐκάθησεν ἔμπροσθεν τῆς ἐστίας καὶ ἐθέρμαινε τὸ παιδίον. Ἐπειτα ἀνέσυρεν ἐκ τοῦ σκακιῦ τοῦ μικροῦ φιάλην καὶ ἐστάξεν εἰς τὸ στόμα τοῦ μικροῦ ὀλίγας σταγόνιας οἴνου.

Μετὰ εἴκοσι λεπτὰ τῆς ὥρας ἐσηκώθη καὶ ἀπῆλθεν ὅπως εἶχεν ἔλθῃ, μὲν τὸ παιδίον τὸ ὁποῖον ἐκοιμάτο ἤσυχον ἐπὶ τοῦ στήθους του.

Λοιπὸν ὁ ἄγγελος Κυρίου, ὁ ὁποῖος ἔσωσε τὸν Στέφανον, ἦτο ὁ Πιπιᾶς.

Καλέ, τί λέγετα; ὁ Πιπιᾶς! αὐτὸ τὸ τέρας, αὐτὸς ὁ μοιθηρὸς, αὐτὸς ὁ βλάξ; Μάλιστα, μάλιστα, αὐτὸς αὐτότακτος! Βλέπετε, ἀγκυπητοὶ μου ἀναγνωσται, τί κατορθώνει ὁ καλὸς τρόπος

« ΕΠΕΘΙΣΕΝ ΕΜΠΡΟΣΘΕΝ ΤΗΣ ΕΣΤΙΑΣ... »

μετὰ τῶν ἄλλων παιδίων, καὶ ὅτι ἡ ζωὴ του ἐκινδύνευε· λοιπὸν χωρὶς νὰ αἰσθάνεται τί κάμνει, χωρὶς νὰ αἰσθάνεται ὅτι ἡ πράξις του εἶνε ἡρωϊκὴ καὶ ἄξια θαυμασμοῦ, ἔτρεξεν εἰς τὸν λιμένα, ἔλυσεν ἐν ἀνάτιον καὶ ἀπέπλευσεν εἰς τὸν Βράχον τῶν Γλάρων. Ἐφθασε δὲ ἴσα ἴσα τὴν στιγμὴν ὅπου τὸ ἄγριον κύμα ἐσάρωνε τὸν Στέφανον, καὶ τὸν ἤρπασε.

Θεοῦ φωτιστὴς ἦτο βέβαια, διὰ τὴν μὴ χαθῆν ἄδικως τὸ καλὸν παιδίον.

Μετὰ πολλοὺς κόπους καὶ κινδύνους ὁ Πιπιᾶς ἠδῆ γρησε τὸ ἀνάτιον εἰς τὴν ξηρὰν, καὶ ἀπ' αὐτῆς ἐπήδησεν ἔξω, ἔτρεχε φέρων τὸ πολύτιμον φορτίον του.

Ἐἰσῆλθεν, ὡς εἶδομεν, εἰς τὴν πτωχικὴν καλύβην, τὸν ἐθέρμαινε τὸν Στέφανον καὶ ἀπ' ἐκεῖ τον ἔφερεν εἰς τὴν οἰκίαν τῆς κυρίας Βιρήνης εἰς τὴν κλίνην του, χωρὶς νὰ λάβῃ κανεὶς εἶδῃσιν, διότι ὡς ἐνόημεῖσθε, πάντες ἔλειπον κάτω εἰς τὴν παραλίαν καὶ ἐθρήνουν τὰ παιδία των, ἵσπε πρὶν ἀκόμη ὑπάγῃ ὁ κηπετιὸν Κουπιᾶς μὲ τοὺς γονεῖς τῶν παιδίων διὰ νὰ ἀνακαλύψουν πού εἶνε, ὁ Στέφανος ἦτο πλαγιασμένος εἰς τὸ κρεββάτι του.

«Ὅταν ἔμαθεν ἡ κυρία Βιρήνη τὰ κατ' ἑκάστη τῆς σωτηρίας τοῦ ἀγκυπητοῦ υἱοῦ τῆς, προσεκάλεσε τὸν Πιπιᾶν καὶ τὸν ἠρώτα εἰκόφορα πράγματα. Ἀλλὰ ὁ τάλας βλάξ τίποτε δὲν ἐνόημαίτο.

— Φίλησέ τον, Στέφανέ μου, τὸν σωτήρᾶ σου! εἶπεν ἡ κυρία Βιρήνη καὶ ἔρριψε τὸν υἱὸν τῆς εἰς τὸν λαιμὸν τοῦ Πιπιᾶ.

Ὁ Πιπιᾶς, ἀναίσθητος παρετήρει πότε τὴν μητέρα καὶ πότε τὸν υἱόν. Ἐπειτα ἔφερεν εἰς τὸ στόμα του τὸν δάκτυλον ἐκεῖνον τὸν ὁποῖον του

εἶχε δέσῃ ἄλλοτε ἡ κυρία Βιρήνη, ἐκύτταξε πάλιν τὸν υἱὸν καὶ τὴν μητέρα καὶ ἀπεμακρύνθη.

Τὴν ἐρχομένην Κυριακὴν πρῶτῃ πρῶτῃ τὰ παιδία ἦσαν κάτω εἰς τὴν προκυμαίνον κατὰ γρημὴν μὲ τὰ εορτάσιμα φορέματά των. Ὅταν ἐσήμανεν ὁ κώδων τῆς ἐκκλησίας τοῦ γειτονικοῦ χωρίου, ἐξεκίνησαν. Ἐβάδιζον ἀνυπόδητα καὶ ἐκράτουν καὶ μίαν λαμπάδα. Ὅταν ἦσαν ἐπὶ τοῦ Βράχου τῶν Γλάρων εἶχον τάξιν εἰς τὴν Παναγίαν τὴν Ἐλεούσαν ἀνσωθῶν, νὰ ὑπάγουν εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῆς ἀνυπόδητοι νὰ τὴν λειτουργήσουν. Ἐμπρὸς ἐβάδιζον τὰ παιδία καὶ ὀπισθεν ἤρχοντο αἱ οἰκογένειαι των. Τελευταῖοι ἤρχοντο οἱ γονεῖς τοῦ Στεφάνου.

Τὴν αὐτὴν ὥραν ὁ ἐφημέριος τοῦ γειτονικοῦ χωρίου μὲ πάντας τοὺς κατοίκους καὶ μὲ τὸν σταυρὸν καὶ τὰ ἑξαπτέρυγα καὶ τὰς σημαίας, ἐξεκίνησεν εἰς προὔπαντησιν τῶν παιδίων. Ἄνδρες καὶ γυναῖκες ἐφόρουν τὰ εορτάσιμα των. Εἰς τὸ μέσον τοῦ δρόμου συνητήθησαν αἱ δύο συνάδαι, καὶ μετὰ ψαλμῶν καὶ ὕμνων ἔφθασαν εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῆς Παναγίας τῆς Ἐλεούσης.

Μετὰ τὸ τέλος τῆς ἀκολουθίας ὁ ἐφημέριος εἶπε πρὸς τὰ παιδία τὴν ἐπιμένειν προσελθάν:

« Ἀγαπητά μου παιδία, »
 « Διὰ τὴν παρακοὴν τὴν ὁποῖαν ἐκάματε εἰς τοὺς γονεῖς σας, ὁ Θεὸς βλέπετέ σας ἐτιμώρησεν. Ὅταν ἐκινδυνεύσατε ἐπάνω εἰς τὸν Βράχον, ἐβοήθησατε ὁ ἓνας τὸν ἄλλον καὶ διὰ τοῦτό σας ἐβοήθησεν ὁ Θεός. Ὅταν εἶδετε ἔμπρὸς σας τὸν θάνατον, παρεκαλέσατε τὸν Θεόν, καὶ ὁ Θεὸς εὐθὺς σας ἔσωσε. Τὸ πάθημά σας τοῦτο ἄς σας γίνῃ μάθημα, παιδία μου. Νὰ ἔχετε ὑπακοὴν καὶ σέβας εἰς τοὺς γονεῖς σας, νὰ μὴ τοὺς συγχίζετε, νὰ ἀγαπᾶσθε μετὰ αὐτοὺς καὶ ὅτι δὴποτε σας τύχῃ, πάντοτε νὰ ἔχετε τὴν ἐλπίδα σας εἰς τὸν Θεόν. Βιζεύετε πολὺ καλὰ ποτὸς τὸν ἔσωσε τὸν Στέφανον. Κατ' ἀρχὰς ἐνομίσαμεν ὅτι τὸν ἐπήρην ἄγγελος Κυρίου καὶ τὸν ἔσωσεν ἐκ θαύματος. Ἀλλὰ καὶ πάλιν αὐτὸ τὸ ὁποῖον ἔγινε μήπως τάχα δὲν εἶνε θαῦμα; Καί

ἐπειδὴ ὁ πανάγαθος Θεὸς ὅταν θέλῃ νὰ κάμῃ ὅ τι ἔχει ἀποφασίσῃ μεταχειρίζεται πολλὰκις τοὺς χειροτέρους ἀνθρώπους, διὰ τοῦτο, παιδία μου, μάθετε ὅτι πρέπει νὰ φέρεσθε πρὸς πάντα ἄνθρωπον μὲ καλὸν τρόπον καὶ ποτέ σας νὰ μὴ περιφρονῆτε μηδὲ νὰ πειράζετε κανένα. »

Ὅταν ἐπληθῶν εἰς τὸ χωρίον των οἱ μικροὶ μας φίλοι, τοὺς ἐπερίμενον ἀπροσδόκητος καὶ ἀνέλπιστος εὐχαριστήσις. Ὁ κύριος Γεώργιος ὁ πατήρ τοῦ Στεφάνου εἶχε παραγγεῖλη νὰ στήσουν μεγάλην σκιάδα κάτω εἰς τὴν παραλίαν. Ὑπὸ τὴν σκιάδα ἦτο ἐστρωμένη τράπεζα μὲ παντὸς εἶδους φαγητὰ κρέα καὶ γλυκίσματα ἀγθονα, διαφόρους καρποὺς καὶ φιάλας οἴνου καλοῦ.

Συμποσίρχον, ὅθλα δὴ ἀρχηγὸν τοῦ συμποσίου ἀνεκλήρουσαν τὸν Στέφανον, ὁ ὁποῖος ὅμως εἶπεν ὅτι ἡ ἀρχηγία τοῦ συμποσίου πρέπει νὰ δοθῇ εἰς τὸν Κουπιᾶν, διότι τοῦ ἀξίζει. Ὁ μικρὸς ἦρως δὲν εἶπεν ὄχι, ἀλλὰ καθὼς ἐπὶ τοῦ Βράχου τῶν Γλάρων εἰδείξε τόσῃ γενναϊότητα καὶ δραστηριότητα καὶ εὐφυΐαν, ἀπαράλλακτα καὶ εἰς τὸ συμπόσιον εἰδείξε τόσῃ προθυμίαν καὶ ὀρεξιν, ὥστε

« ΕΤΕΡΕΝΕ ΦΕΡΕΙΝ ΤΟ-ΗΘΥΤΤΙΜΟΝ ΦΟΡΤΙΟΝ ΤΟΥ » (Σελ. 164)

ὑπερέβη τοὺς συντρόφους του καὶ ἀπέδειξεν ὅτι ἦτο ἄξιος νὰ τοὺς διοικῇ καὶ εἰς τὸ νέον τοῦτο εἶδος τοῦ πολέμου, νὰ εἶνε ταυτοχρόνως καὶ ναύαρχος καὶ συμποσίρχος.

Ὁ κύριος Γεώργιος καὶ ἡ κυρία Βιρήνη ἔμειναν ὀλίγας ἀκόμη ἡμέρας εἰς τὸ χωρίον. Ἀπεξημῶσαν τὸν κηπετιὸν Κουπιᾶν καὶ τοῦ ἠγόρασαν ἀνάτιον καλύτερον ἐκείνου τὸ ὁποῖον ἐπυρπολήθη ἐπὶ τοῦ Βράχου τῶν Γλάρων. Ὁ κηπετιὸν Κουπιᾶς ἐξήτησεν ὡς δαῖγμα εὐχαριστίας νὰ ὀνομασθῇ τὸ ἀνάτιον «Στέφανος» καὶ ἐγράψῃ τὸ ὄνομα χρυσοῖς γράμμασι. Καὶ ὁ μικρὸς Κουπιᾶς, ὁ ἔγγονος Θωμᾶ τοῦ πρώτου βασιλέως τῆς Ταμπουλίας, ἔλαβε δῶρον ὠρολόγιον ἀργυροῦν, μὲ ἐπιγραφήν κεκαραγμένην: «Πέτρον Κουπιᾶ δωδεκαετῆ εἰς ἐνόμωμιν τῆς 15 Σεπτεμβρίου».

Περὶ τὸν νὰ εἴπωμεν ὅτι δὲν ἐλησημονήθη καὶ ὁ

— Θά σου δώσω γάλα, και μπισκότα, και ζάχαρι. Θά παινώ, χωρίς άλλο. Έπειτα θά σου λούσω, θά σου βάλω μίαν εμμορφη καρδελίτσα εις τον λαιμό σου, θά γίνω μητέρα σου.

Η λέξις μητέρα τής ενθύμιζε φαινεται λυπηρά πράγματι, διότι αφήκε παρευθής τή ενδυμασίαν της και έτρεξεν εις μίαν φωτογραφίαν κρεμασμένην επάνω από την κλίνη και περιστράσαν ωραιστατήν κυρίαν, και την έφίλησε με βαθύν αναστεναγμόν.

— Έγώ δέν έχω πλέον μητέρα, έφθύρισε πρώτα, όταν επέστρεφα από το σχολείον κατέβαιναν έως εις την σκάλαν, μ' έξιλούσεν, ήθελε να μάθω πώς έπέρασα την ήμέραν, αν ειξευρα καλά τα μαθήματά μου, αν ειδεξα καλήν διαγωγήν, αν ήμην καλά εις την υγείαν μου; έπειτά μ' έρωτούσε μήν εκρύψασα εις τον δρόμον, αν ήθελα τίποτε, να πίνω, να φάγω, να ξεκουρασθώ; ποτέ δέν με ζήνει από πλησίον της; και όταν ή παιδαγωγός μου έσφιγγε τα χέρια μου με τα ξηρά της χέρια έγίνετο σοβαρά και της έφώνηκε: «Με το γλυκό, με γλυκό και όχι με τέτοιο τρόπο!» Τώρα ή μάμμη μου είναι γραία και άρρωστη, ο πατέρας μου, αφ' ότου απέθανε ή μητέρα μου έσυλάθηκε το σπίτι και περνά όλην την ήμέραν εις την λέσχην; μονάχα εις το γεύμα και εις το δείπνον τον βλέπω, αλλά ούτε λέξιν μου λέγει, και είνε όλο σκυμμένος εις την αναθεματισμένην έφημερίδα του. Η παιδαγωγός μου φέρεται πλέον σκληρά καθημέραν και με βασανίζει ακατάπαυστα με τον Λαφονταίνον της! Κανένα δέν έχω πλέον να μ' αγαπά!

Έπειτα διά μιās το πρόσωπόν της μετέβαλεν έκφρασιν.

— Έχω σέν, έξηκολούθησε θωπεύουσα με, έχω σε και τον Χαριτωμένο. Σεξ οι δύο θά ειθε οι φίλοι μου.

Έγώ έμεινα συλλογισμένος. Ήσκέφθην ότι και εις τα πλούσια μέγαρα όλα λείπουν άμα λείπη ή ή μητέρα.

Αλλά ποιος ήτο αυτός ο Χαριτωμένος;

Δέν ήργησα να τον γνωρίσω.

Φαντασθήτε ένα σπουργίτην θυμώδη και κακόν, ο οποίος άμα τω ένκνιόνοντο εις το παρακμυρόν άγριευσε εσάκωνε, τα πτερά τής μικράς του κεφαλής και εδάγκανεν αλύπητα. Η καλή κόρη τον ήγάπα σαν τα μάτια της και ενόμιζεν ότι και αυτός την ήγάπα επίσης. Αλλά ο Χαριτωμένος δέν ήγάπα την κυρίαν του; ήγάπα τα ζαχαρωτά και τους σπόρους με τα όποια ήτο γεμάτον πάντοτε το κομψόν συρμάτινον κλωδίον του, ήγάπα πρό πάντων τα τρυφερά ραδίκια, διά τα όποια τρελλαίνονται πολλήν πουλιά.

Αλλά ήγώ την ήγάπησα με την καρδίαν μου την κυρίαν μου; δέν έφευγα ποτέ από κοντά της και όταν ήρχοντο οι διδάσκαλοι και της έκαμναν μάθημα ή επήγαιναν εις το σχολείον, ήγώ έμεινα ζαρωμένον ολοκλήρους ώρας όπισω από έν προσκέφαλον του ανακλίντρου.

Έν τούτοις ο σπουργίτης από το ύψηλόν του κλωδίον παρετήρει τα δένδρα του κήπου και έκελεύθει μερικώς μελαγχολικά τραχούδιζ τα όποια με έμειναν να συλλογίζωμαι την μητέρα μου και την σκοτεινήν μας αύλήν...

Αλλά μίαν ήμέραν ή Εύτέρπη, ή αγαπητή μου κυρία, έπέστρεψεν εις την οικίαν κατακόκκινη, κομμένη, με δύσκολον βήχα. Η παιδαγωγός την έβχλεν άμέσως εις την κλίνη και έστειλε να φωνάξη τον ιατρόν. Φαινεται ότι ήτο πολύ σοβαρά ή ασθένεια, διότι ή γραία έλεγε και την έφερον τρεις φορές την ήμέραν εις το δωμάτιον τής εγγόνης της, και ο πατήρ της όστις ήτο άλλοτε Πωλευτής και ύπουργός δέν έφυγε πλέον από το πρόθέφαλον της. Έκαί έτρωγε, εκεί έκοιμάτο, εκεί ανεγίνετο τας έφημερίδας του...

Έγώ κρυμμένος όπισω από το παραπέτασμα του παραύρου παρηκολούθουν με άνήσυχον βλέμμα τας φάσεις τής ασθειας κ' έτρωγα κανέν κομματάκι ψωμί, τόσον μόνον ώστε να μήν αποθάνω από την πείναν. Μου είχε κοπή έντελώς πλέον ή όρεξις.

Μίαν έσπέραν, κατά την όποιαν ή ασθειας ήτο καλύτερα, ο πατήρ της έζήτησε το έπανωφόρι του και τα χειρόκιά του.

— Θά πᾶς έξω, πατέρα; ειπεν ή Εύτέρπη, με σιγανήν φωνήν.

Θά πάγω μιά στιγμην έως την προκυμαία, σε μιά ώρα θά είμαι εδώ.

Η Εύτέρπη ανεστέναξε, αλλά δέν ειπε τίποτε.

— Σε δυσχερατεί που θά πάγω; ήρώτησεν ο πατήρ της όστις τας ήμέρας τής φοβέρως κρίσεως τής ασθειας ειχεν έννοηση πόσον ήγάπα την θυγατέρα του. Σε δυσχερατεί;

— Ναί, κυτέρα, με δυσχερατεί είνε έγωϊσμός, με έγώ ήθελα να σ' έχω πάντα μαζί μου, πάντα σιμά μου!...

Ο πατήρ έγινε σκυθροϊκός.

— Χόες, έξηκολούθησεν ή Εύτέρπη, όταν ειπεν ο ιατρός ότι είμαι έντός κινδύνου, μου έφάνη πως επήγασε το αίμά μου! ο πατέρας δέν θάνε πλέον μαζί μου! ειπα με τον νοϋν μου! Θά πιάζω πάλιν τας έφημερίδας του, θά πηγαίνη ες έκείνην την αντίπαθητική λέσχην...

Ο πατήρ της έπλησίασεν εις την κλίνην και παρετήρησα καλά ότι ήτο πολύ συγχινημένος.

— Και θ' αφήση πάλιν έρημη την κόρη του,

την καίμενην την όρφανή, που τον αγαπᾶ τόσο!... έξηκολούθησεν ή Εύτέρπη.

— Σώπα! σώπα! Εύτέρπη μου! ειπεν ο πατήρ σφιγκτά άγκαλιάσας αυτήν; έκαμα άσχημα, το βλέπω, το έννοω. Αλλά τί να σου ειπῶ! Αφού απέθανεν ή μητέρα σου το σπίτι μου εζαινετο τάφος, και έφευγα μακριά του...

— Μά μέσα εις αυτόν τον τάφον ήμουν ήγώ! ειπεν ήσυχά ή Εύτέρπη. Διόλου λοιπόν δέν σου ένθυμίζω την μητέρα; και όμως όλοι λέγουν ότι έχω τα μάτια της, τα μαλλιά της!...

Χωρίς να σας ειπω έννοείτε ότι από έκείνην την ήμέραν ο πατήρ τής Εύτέρπης παρήτησε πλέον την λέσχην.

Η Εύτέρπη έσηκώθη από την κλίνην της κατά τα μέσα Μάϊου, εκάθησεν εις το παράθυρον και παρετήρει εις τον κήπον να ιδῆ τον χαριτωμένον.

— Ο Χαριτωμένος, ειπε μειδιῶσα ή μάμμη της, έφυγεν όλίγας ήμέρας αφ' ότου έπεσες εις το κρεβάτι. Δέν ειχε πλέον κανένα να του διδῆ ζαχαρωτά και μπισκότα και επήγε άλλου να εύρη καλλιτέραν τύχην.

ΑΠΟ ΤΟ ΠΡΩΪ ΕΩΣ ΤΟ ΕΣΠΕΡΑΣ

(ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΔΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ)

ΤΑΝ έξημέρωσεν, ή μικρά Φωφώ έξύπνησε, διότι ήτο καιρός να σηκωθῆ.

Έπειδή το έσπέρας, όταν πλαγιαζῆ, φροντίζει και βάλλει κοντά της και την κούκλαν της, επίσης το πρωϊ άμα θά έξυπνήση την πέρνει γρήγορα γρήγορα εις την άγκάλην της διά να την φιλήση.

Και ένῳ περιμένει την μητέρα της να έλθῆ να την κατεβάσῃ από την κλίνην της, να την πλύνῃ και να την ένδύσῃ, ή Φωφώ εξακολουθεῖ να παίζῃ με την κούκλαν της.

Τέλος, κατέβῃ από την κλίνην της, και κάθεται ήσυχά ήσυχά να την πλύνουν, και σε λίγο είνε ένδεδυμένη. Πόσον ωραία και κομψή είνε με την καθημερινήν ένδυμασίαν της, πόσον είνε καθαρά και περιποιημένη!

Η Φωφώ πηγαίνει εις την τραπεζαρίαν διά να πῆ το γάλα της, και παίρνει μαζί και την κούκλαν της, ή όποια κάθεται κοντά εις την μητερούλαν της και έχει εμπρός της μικρόν κυαθίσκον με το γάλα, αλλά είνε τόσον πολύ σοβαρά ώστε δέν έγγιζει καν το γάλα της.

Η μικρά μήτηρ της δέν άνησυχεί δι' αυτό, διότι καθημέραν τα ίδια κάμνει, και όμως ή κούκλα της δέν παθαίνει τίποτε.

Η Φωφώ από το πρωϊ έως το μεσημέρι εργάζεται πρώτα και έπειτα παίζει. Η εργασία της είνε ότι διαβάζει όλίγας σελίδας από το βιβλίον της το όποιον κρατεί καθημένη εις τα γόνατα τής μητρός της.

Διαβάζει ελεύθερα πλέον και γρήγορα και ή μήτηρ της βλέπει ότι καθημέραν προοδεύει ή Φωφώ της και είνε εύχαριστημένη. Είς τὸ διάλειμμα φροντίζει νά ἐνδύη τήν μικράν της κούκλαν· τῆς ἔχει ἀσπρόρρουχα εἰς τὴν ἐντέλειαν, τῆς φορεῖ και ὑποδήματα και γάντια, τῆς ἔχει και ὀμβρέλλαν τῆς βροχῆς και τοῦ ἡλίου.

Σήμερον ή Φωφώ θά φορέσῃ εἰς τὴν κόρην της τὴν βέσταν, διότι ή μικρά εἶνε συναχωμένη και δὲν πρέπει νά ἐξέλθῃ. Ἡ καϊμένη ή μικροῦλα! Πόσον ὑποφέρει! Ἡ Φωφώ ἔστειλε και της ἠγόρασε ζαχαρωτὰ διὰ νά της περάσῃ τὸ κακὸν συνάχι· ἀλλὰ τα τρώγει μόνη της, ἐννοεῖται· ἐν τούτοις τὸ ἀποτέλεσμα εἶνε τὸ ἴδιον, και ἐντὸς ὀλίγου ή κούκλα θά εἶνε πολὺ καλά.

Τὸ ἀπόγευμα ή Φωφώ ἐνδύεται και ἐτοιμάζεται νά ἐξέλθῃ εἰς τὸν περίπατον.

Ἄρῃνει τότε τὴν κούκλαν της, πέρνει μαζί τὸ στεφάνι της διὰ νά παῖξῃ με τὰς μικρὰς ἐξαδέλφας της τὰς ὁποίας θά συναντήσῃ εἰς τὴν δειρροστοιχίαν.

Διασκεδάζουν ὠραῖα, τρέχουν ἐπάνω κάτω ὅλαι μαζί ποιά νά πρωτοβγῇ ὡς ποῦ πιάνεται ή ἀναπνοή των. Ἡ Φωφώ που ἔχει δυνατὰ πόδια και ἔξυρει νά ὀδηγεῖ καλά τὸ στεφάνι της φθάνει πάντα πρώτη.

Ἡ Φωφώ ἀποχαιρετᾶ ἔπειτα τὰς μικρὰς φίλας της, διότι πρέπει νά ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν οἰκίαν των.

Τὸ ἑσπέρας εἰς τὸ τραπέζι, ή Φωφώ διηγεῖται εἰς τὴν μητέρα της πόσον ὠραῖα διεσκέδασε και ἔπαιξε.

Μετ' ὀλίγον ὅμως τὰ λόγια της ὀλιγοστεύουν, τὸ δειπνον πλησιάζει νά τελειώσῃ και οἱ μικροὶ ὀφθαλμοὶ τῆς Φωφῶς ἀρχίζουν νά κλείουν.

"Ἐλα, Φωφώ, λέγει ή μήτηρ της, νυστάζεις, πρέπει νά ὑπάγῃς νά πλαγιαίσῃς, πὲς τὴν καληνύκτα.

Ἡ μικρὰ κόρη δὲν ζητεῖ ἄλλο καλλίτερον, φιλεῖ τὸν πατέρα της και τὴν μητέρα της και πηγαίνει ἤσυχα με τὴν παραμάναν της διὰ νά κοιμηθῇ.

Μόλις πλαγιαίζει ἀποκοιμᾶται ἀμέσως.

Τί εὐμορφά που κοιμᾶται, χαμογελᾶ και εἶνε χαριτωμένη, διότι τὰ καλά και φρόνιμα παιδία εἶνε ἀκόμη και εἰς τὸν ὕπνον των χαριτωμένα ἐπειδὴ βλέπουν καλά και ὠραῖα ὄνειρα, ἐνῶ τὰ κακὰ και ἄτακτα παιδία εἶνε και ὅταν κοιμῶνται ἄσχημα διότι βλέπουν κακὰ ὄνειρα.

ΤΑ ΠΟΥΛΑΚΙΑ

Ἡμεῖς πουλάκι εὐθυμία
Στὸ δάσος κατοικοῦμεν,
Πολλὰ τραγοῦδι λέγομεν
Κ' ἐλεύθερα πετοῦμεν.

Χωρὶς φροντίδα ἔχομεν
Ζωὴν εὐτυχισμένην.
Πανιοῦ, παντοῦ εὐρίσκομεν
Τὴν τράπεζαν στρωμένην.

Τὴν νύκτα, ὅταν ἤσυχα
Κοιμῶνται τὰ παιδάκια,
Γλυκὰ κ' ἡμεῖς κοιμώμεθα
Στὰ πράσινα κλαδάκια.

Ἡμέρα πάλιν φαίνεται.
Κινοῦμεν τὰ φτερά μας.
Τραγοῦδι νῆξ ἀρχίζομεν,
Και πάμε ἔς τὴν δουλιὰ μας.

ΛΑ. ΚΑΤΑΚΟΥΖΙΝΟΣ

ΤΟ ΜΥΣΤΙΚΟΝ ΔΡΑΜΑΤΙΟΝ ΕΙΣ ΠΡΑΞΙΝ ΜΙΑΝ

ΠΡΟΣΩΠΑ

ΕΥΓΕΝΙΑ, κοράσιον 8 ἕως 10 ἐτῶν
Ἡ ΜΗΤΗΡ τῆς Εὐγενίας

Ἡ ΘΕΙΑ τῆς Εὐγενίας
ΜΙΑ ΥΠΗΡΕΤΡΙΑ

Ἡ σκηνὴ παριστᾶ δωμάτιον με κομψὰ ἐπιπλα. Εἰς τὸ βάθος θύρα.

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ

ΕΥΓΕΝΙΑ, ἔπειτα ή ΘΕΙΑ

ΕΥΓΕΝΙΑ. (Κάθηται εἰς μικρὰν ἔδραν και κρατεῖ σκεπασμένον τὸ πρόσωπόν της με τὰς δύο χεῖράς της. Μετ' μακρὰν παύσιν σηκώνει τὸ δακρυσμένον πρόσωπόν της, σπογγίζει τοὺς ὀφθαλμούς της με τὸ μαντήλιόν της, και με τόνον μεγάλης λύπης και θυμοῦ ἀναφωνεῖ:) Εἶνε ἄδικο, ἄδικο αὐτὸ τὸ πρᾶγμα!

ΘΕΙΑ. (Ἐμβαίνει και θέτει ἐπάνω εἰς ἕν τραπεζάκι τὸν πῖλόν της, τὸ ριπίδιόν της, τὰ χειροκτῖά της, ἅμα δὲ ἀκούει τὴν ἐπιφώνησιν τῆς Εὐγενίας στρέφεται με ἔκπληξιν και λέγει:) Τί εἶνε, Εὐγενία; Διατί κλαίεις, και κάθησαι ἔτσι λυπημένη;

ΕΥΓΕΝΙΑ. Διατί; Ἄχ! Θεία! διότι εἶμαι πολὺ, πολὺ δυστυχῆς!

ΘΕΙΑ. (Χαμογελᾶ και πλησιάζουσα πιάνει τὴν χεῖρά της) Ἀλήθεια; Και δὲν το εἴξευρα! Και... εἴμπορῶ νά μάθω δικτὶ ἦσαι τόσοσιν δυστυχῆς;

ΕΥΓΕΝΙΑ. Διότι... διότι...

ΘΕΙΑ. Ἐμπρός, λέγε· διότι...

ΕΥΓΕΝΙΑ. Μὰ θὰ γελάσῃς ἂν σοῦ το εἰπῶ.

ΘΕΙΑ. Ὅχι, Εὐγενία. Τὸ εἴξευρες Ἐγὼ δὲν περικαίζω ποτὲ τὰ ἀνεπιφάνια μου· ἐγὼ δὲν γελῶ με τὰς μικρὰς των λύπας.

ΕΥΓΕΝΙΑ. Ἀλήθεια. Εἶσαι ή παιδὸ καλλίτερα θεία που εὐρίσκειται ἔς τὸν κόσμον, μὰ τώρα θὰ γελάσῃς χωρὶς ἄλλο.

ΘΕΙΑ. Τότε λοιπὸν αὐτὸ που θά μου εἰπῆς εἶνε ἀστέρον· και θὰ γελάσωμεν μαζί και αἱ δύο μας. Ἀλλὰ σὺ δὲν γελᾶς; βλέπω μάλιστα ὅτι κλαίεις.

ΕΥΓΕΝΙΑ. Ναι· κλαίω, διότι με μεταχειρίζονται πολὺ διαφορετικῶς ἀπὸ τοὺς ἀδελφούς μου και τὰς ἀδελφὰς μου.

ΘΕΙΑ. (Με σοβαρότητα) Εὐγενία, τί ἀνοησίαι εἶν' αὐτὰι που λέγεις;

ΕΥΓΕΝΙΑ. Δὲν εἶνε ἀνοησίαι.

ΘΕΙΑ. Κάτι χειρότερον ἀκόμη, εἶνε ψεῦδη.

ΕΥΓΕΝΙΑ. Ὅχι, εἶνε ἀλήθεια.

ΘΕΙΑ. (Με μεγάλην σοβαρότητα) Δὲν μου φαίνεται.

ΕΥΓΕΝΙΑ. Δὲν σου φαίνεται;

ΘΕΙΑ. Ὅχι, διόλου!

ΕΥΓΕΝΙΑ. Τότε λοιπὸν εἰπέ μου διατί εἰς τὴν Εὐρυδίκην και τὸν Φωκίωνα λέγουν ὅλα τὰ οἰκογενειακά μας μυστικῶς και εἰς ἐμένα ὄχι; Διατί ἐκεῖνοσιν τοὺς ἐμπιστεύονται κ' ἐμένα ὄχι;

ΘΕΙΑ. Διότι εἶνε μεγαλύτεροί σου· και δὲν λέγω και τὸ ἄλλο ὅτι αὐτοὶ εἴμποροσιν νά κρατοῦν μυστικὸν ἐν ᾧ σὺ ὄχι.

ΕΥΓΕΝΙΑ. Ὡ Θεία, και πῶς εἴμπορῶ νά βεβαιωθῶ ὅτι εἴμπορῶ νά κρατῶ μυστικὸν, ἀφ' οὗ ποτὲ δὲν μου εἶπεν κανένα;

ΘΕΙΑ. Εἶσαι ἁγία φλύαρος... εἶσαι και μικρὰ ἀκόμη...

ΕΥΓΕΝΙΑ. Ἐχγετὸ λάθος ὅλαι σας... Ἐγὼ εἴμπορῶ νά κρατῶ καλλίτερα ἀπὸ τοὺς ἄλλοσιν τὰ μυστικὰ. Ἄς με δοκιμάσουν μιά φορὰ και θὰ ἴδουσιν.

ΘΕΙΑ. Τέλος πάντων, καθὼς βλέπω, θέλεις καλά και σῶνει νά σου ἐμπιστευθοῦν ἐν μυστικόν.

ΕΥΓΕΝΙΑ. (Μετὰ προθυμίας) Ὡ, ναι, Θεία. Τί εὐτυχῆς που θὰ εἶμαι!

ΘΕΙΑ. Τί ἀθῶα που εἶσαι, και δὲν ξεύρεις ὅτι τὸ μυστικὸν εἶνε βαρὺ πρᾶγμα και δὲν εἶνε εὐκόλον νά το σηκώσῃ κανεὶς!

ΕΥΓΕΝΙΑ. Ἐγὼ θὰ το σηκῶω χωρὶς καμμίαν δυσκολίαν.

ΘΕΙΑ. Τὸ λέγεις αὐτὸ διότι δὲν το ἐδοκίμασες.

ΕΥΓΕΝΙΑ. Λοιπὸν δοκιμάσατέ με και θὰ ἴδῃτε.

ΘΕΙΑ. Παράξενη ἰδιοτροπία κ' αὐτὴ! και τί ὄφελος θὰ ἔχῃς ἂν εἴξευρες ἐν μυστικόν;

ΕΥΓΕΝΙΑ. Μεγάλος ὄφελος. Κανεὶς δὲν θὰ μου λέγῃ πλέον ὅτι εἶμαι ἕνα μικρὸ κοριτσάκι, ὅτι εἶμαι φλύαρη, και ὅτι κανεὶς δὲν με λογαριάζει εἰς τὴν οἰκογένειάν μας... Θά με νομίζουσι κ' ἐμὲ καλὴν διὰ κἄτι τι, θά με ἐκτιμοῦσι περισσύτερον. Ἄχ! πόσο ἠθελα νά ξεύρω ἕνα μυστικόν.

ΘΕΙΑ. Ἄκουσε, κόρη μου, ἐγὼ εἴμπορῶ νά σε βοηθήσω εἰς αὐτὸ που ζητεῖς.

ΕΥΓΕΝΙΑ. (Πολὺ εύχαριστημένη) Τί καλὴ που εἶσαι, Θεία.

ΘΕΙΑ. Ἀλλὰ πρέπει πρῶτα νά σου εἰπῶ ὅτι ὅλα τὰ μυστικὰ δὲν εἶνε εὐθυσία. Μερικὰ ἀπ' αὐτὰ, τὰ περισσότερα μάλιστα, εἶνε λυπηρά.

ΕΥΓΕΝΙΑ. Τόσῳ τὸ καλλίτερον!

ΘΕΙΑ. Πώς τόσο το καλλίτερο; . . . . Δέν
έγνοῦ.

ΕΥΓΕΝΙΑ. Ναι. "Άκουσε νᾶ ἰδῆς. "Άν κανείς
μου εἰπῆ ἕνα λυπητέρῳ μυστικό, ἕνα μυστικό πού
του βαρύνει τὴν καρδιά, πού τον κάνει δυστυχῆ,
ἐγὼ θὰ εἰσπράξω νᾶ τον παρηγορήσω, νᾶ ἀναγκ-
τεῦσω τὰ δάκρυά μου μὲ τὰ δάκρυά του! "Ο πατέ-
ρας, ἡ μητέρα καὶ σὺ ἡ ἰδίξ, καλὴ μου θεὶς δέν
μου λέγετε πάντα ὅτι πρέπει νᾶ παρηγοροῦμεν ὅ-
σους ὑποφέρουν; "Άχ, τί εὐτυχία νᾶ εἴξουρα ἕνα
μυστικό καὶ νᾶ εὕρῃσκα ἀφορμὴν νᾶ δείξω τὴν ἀγά-
πην μου.

ΘΕΙΑ. Πικρὰ εὐτυχία! . . . (καθ' ἑαυτὴν.) Τί πα-
ράξενῳ ἀνακάτεμα ἐλαφρότητος καὶ ἀγαθότητος
εἶνε τοῦτο τὸ κορίτσι. (Μὲ μυστηριώδη τόνον.) "Άλλὰ
ξεύραις, Εὐγενία, ὅποιος κατέχει ἕνα μυστικό τρέ-
χει ἕνα μέγαν κίνδυνον.

ΕΥΓΕΝΙΑ. "Άλήθεια;

ΘΕΙΑ. Ναι ἕνα πολὺ μέγαν κίνδυνον.

ΕΥΓΕΝΙΑ. Καὶ ποῖος εἶνε αὐτὸς ὁ κίνδυνος;

ΘΕΙΑ. Νᾶ το φανερώσω.

ΕΥΓΕΝΙΑ. "Ω, θεία, ἀστείουσαι μὲξί μου.

ΘΕΙΑ. "Εγὼ; Κόψε ἄλλο! Σοῦ λέγω τὴν ἀ-
λήθειαν.

ΕΥΓΕΝΙΑ. Μὰ ἂν το φανερώσω, τότε παιὰ δέν εἶνε
μυστικό.

ΘΕΙΑ. Βέβαιον.

ΕΥΓΕΝΙΑ. Λοιπὸν πρέπει νᾶ σιωπαίνω!

ΘΕΙΑ. Χωρὶς καμμιὰ ἀμφιβολία! ἄλλὰ πῶς θὰ
σιωπαίνης;

ΕΥΓΕΝΙΑ. Νᾶ, δέν θὰ ἐμιλῶ.

ΘΕΙΑ. Μὲ τὸ στόμα;

ΕΥΓΕΝΙΑ. "Ευνοεῖται, μὲ τὴν μύτη θέλεις νᾶ ὀ-
μιλῶ;

ΘΕΙΑ. Μὲ τὴν μύτη ὄχι! ἄλλὰ μὲ τὰ μάτια, μὲ
τὸ πρόσωπόν σου, μὲ τὸ σῶμά σου.

ΕΥΓΕΝΙΑ. (Μὲ μείδισμα ἀμφιβολίας) Τί λέγεις,
καλὴ μου θεία;

ΘΕΙΑ. Αὐτὸ πού σου λέγω! ὅταν κατέχης ἕνα μυσ-
τικόν, πρέπει νᾶ το κρατῆς ὡσάν πραγματικῶς
νᾶ μὴν το εἴξουρας! πρέπει νᾶ ἔχεις ἀπλοῦν καὶ
φυσικὸν ὄφρος νᾶ μὴ σιωπᾶς μὲ τίτοιον τρόπον ὡσάν
νᾶ λέγης: "Εγὼ τὰ ξεύρω ὅλα, μὰ δέν
μιλῶ. Μερικαὶ ἀποσιωπήσεις, μερικὰ ὑποπτικὰ βλέμ-
ματα, μερικὰ στενοχωρημέναι στάσεις ὀμιλοῦν καλλί-
τερα ἀπὸ τὸ στόμα! καὶ κάποτε ἀρναῖ ἕν βλέμ-
μα, μὲ ἀσήμαντος πράξης, ἕνας στενοχωρῆσ ἀκόμη
νᾶ προδῶσῃ σπουδαία μυστικά.

ΕΥΓΕΝΙΑ. "Ω! θεία, μὲ τρομάζεις. . . "Άλλὰ μὴ
σε νοιάξῃ! "Άν μου ἐμπιστευθῆ κανεὶς ἐμένα ἕνα
μυστικόν, ἐγὼ θὰ το φυλάξω μὲ προσοχὴν χωρὶς
νᾶ προδοθῶ, χωρὶς νᾶ δώσω ἀφορμὴν εἰς κανένα νᾶ
το καταλάβῃ.

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΑ

ΥΠΗΡΕΤΡΙΑ καὶ οἱ ἄνω.

ΥΠΗΡΕΤΡΙΑ. (Φέρει μίαν ἐπιστολὴν εἰς τὴν
ΘΕΙΑΝ, τὴν δίδει καὶ ἀναχωρεῖ.)

ΣΚΗΝΗ ΤΡΙΤΗ

ΘΕΙΑ καὶ ΕΥΓΕΝΙΑ

ΘΕΙΑ. ("Άνήσυχος, ἀναγινώσκει τὴν διεύθυνσιν
τῆς ἐπιστολῆς.) "Επιστολὴ δι' ἐμέ, καὶ γράφει ἐ-
πάνω κατεπεῖγον. "Άς ἰδοῦμεν, ("Άνοίγει τὸν φά-
κελλον, ἀναγινώσκει, γνίσκει ὡχρὰ, καὶ πίπτει εἰς
μίαν πολυθρόνον, ἀναφωνοῦσα μὲ μέγαν λύπην.)
"Άχ, Θεέ μου!

ΕΥΓΕΝΙΑ. (Κατατρομασμένη, τρέχει πρὸς αὐτὴν
βιαστικῶς.) Τί ἔχεις, θεία; τί ἔχεις, καλὴ μου θεία;

ΘΕΙΑ. "Άχ, Εὐγενία! ἕνα δυστύχημα, ἕνα τρο-
μερὸν δυστύχημα!

ΕΥΓΕΝΙΑ. "Ω, Θεέ μου, τί εἶνε;

ΘΕΙΑ. (Μὲ σοβαρότητα καὶ λύπην) Εὐγενία, ἤθε-
λες ἕνα μυστικόν, νᾶ, τὸ μυστικόν εὕρῃσθ. Μυστι-
κὸν λυπηρόν, πολὺ λυπηρόν. Θὰ ἠμπορέσης νᾶ το
κρατῆσῃς;

ΕΥΓΕΝΙΑ. Σοῦ το ἐρχίζομαι.

ΘΕΙΑ. Μάθε λοιπὸν ὅτι ἡ Σοφία, ἡ ἀδελφὴ σου,
πού ἐπῆγε εἰς τὴν ἄλλης θείας σου διὰ ν' ἀλλάξῃ τὸν
ἀέρα τῆς εἶνε ἀσθενής, βαρεῖα ἀσθενής.

ΕΥΓΕΝΙΑ. "Ω, Θεέ μου, ποῖος το λέγει;

ΘΕΙΑ. Μοῦ το γράφει ἡ ἀδελφὴ μου.

ΕΥΓΕΝΙΑ. "Αμὴ ὁ γίαντρός τί λέγει;

ΘΕΙΑ. "Ο ἰατρός κατὰ δυστυχίαν λείπει ἀπὸ τὴν
πόλιν ἐκείνην καὶ δέν εἰσπράξω νᾶ ἐπισκεφθῆ τὴν
ἀσθενῆ. "Η ἀδελφὴ μου μοῦ γράφει ὅτι ἡ Σοφία ἔχει
τρομερὸν πυρετόν.

ΕΥΓΕΝΙΑ. "Ω δυστυχία μας, καὶ τί θὰ εἰπῆ ἡ μη-
τέρα;

ΘΕΙΑ. "Άχ, ἡ δυστυχία... μόλις ἐσηκώθη ἀπὸ
τὸ κρεβάτι που ἦτο τὸσον ἀσθενής! πρέπει νᾶ μὴν
τη φανερώσωμεν τίποτε, διότι αὐτὴ ἡ λύπη θὰ τὴν
βλάβῃ πολὺ.

ΕΥΓΕΝΙΑ. (Κλαίει) Θεέ μου! Θεέ μου! Τί δυσ-
τυχία!

ΘΕΙΑ. "Άκουσε, Εὐγενία. "Εδῶ χρειάζεται ἡ-
συχία. Πρέπει νᾶ λάβωμεν τὰ μέτρα μας, νᾶ σιώτω-
μεν ἂν εἰσπράξωμεν τὴν ἀσθενῆ.

ΕΥΓΕΝΙΑ. Μὰ πῶς;

ΘΕΙΑ. Νᾶ τί θὰ κάμωμεν. "Εγὼ θὰ ὑπάγω εἰς
τὸ τηλεγραφεῖον καὶ θὰ στείλω ἕν τηλεγράφημα
εἰς τὸν ἰατρόν. Τὸ γράμμα ἔχει χθεσινὴν ἡμερο-
μηνίαν! ὁ ἰατρός θὰ ὑπάγῃ βιαστικῶς καὶ θὰ μας
στείλῃ πλέον θετικὰς καὶ ἀκριβεῖς πληροφορίας.

"Ἐπειτα ἀπὸ δύο ὥρας τὸ πολὺ θὰ ἔχω ἀπάντησιν...

ΕΥΓΕΝΙΑ. "Ω! ὁ Θεός! νᾶ δώτῃ νᾶ εἶνε καλὴ.

ΘΕΙΑ. "Εἶθε! . . . "Άλλὰ τώρα εἶνε ἀνάγκη νᾶ
σιωπήσῃ, νᾶ μὴ φανερώσῃ τίποτε. Νᾶ ἔχω ἐπι-
στοσύνην εἰς σέ, Εὐγενία;

ΕΥΓΕΝΙΑ! "Ω! θεία, μου, τὸ ἐρωτᾶς;

ΘΕΙΑ. Καλὰ λοιπὸν πηγαίνω εἰς τὸ τηλεγρα-
φεῖον γρήγορα, χωρὶς νᾶ εἰπῶ εἰς κανένα τίποτε,
διὰ νᾶ μὴ δώσω, ὑποψίας. . . "Άς ἐλπίζωμεν, ἂς
ἐλπίζωμεν. "Ἐν τούτοις καὶ πάλιν σοῦ το ἐπαναλαμ-
βάνω, Εὐγενία; Μὴν το εἰπῆς, μὴν το εἰπῆς.

ΕΥΓΕΝΙΑ. (Συνοδεύει τὴν ΘΕΙΑΝ μέχρι τῆς θύρας.)
Μή σε μέλη, θεία, μή σε μέλη.

ΣΚΗΝΗ ΤΕΤΑΡΤΗ

ΕΥΓΕΝΙΑ μόνη

ΕΥΓΕΝΙΑ. ("Ἐπιστρέφει βραδέως εἰς τὸ μέσον τῆς
σκιρτῆς καὶ κάθεται ἐπὶ τοῦ ἀνακλίντρον, παρατηροῦ-
σα χαμὰ παῦσαι; ἔπειτα ὑψώνει τὰς χεῖρας
πρὸς τὸν οὐρανόν;) Καλέ μου Θεέ, γιάτρεψε τὴν ἀ-
δελφὴν μου! γλύτωσέ μας τὴν μητέρα καὶ ἡμᾶς ἀπὸ
αὐτὸ τὸ μέγαν δυστύχημα! γιατί ἡ μητέρα ἂν ποτὲ
. . . (Διακόπτεται μὲ τρόμον καὶ ἡ φωνὴ τῆς πνίγεται
εἰς λυγμόν) "Όχι, ἔχι δέν εἰσπράξω νᾶ ζαντασθῶ τόσο

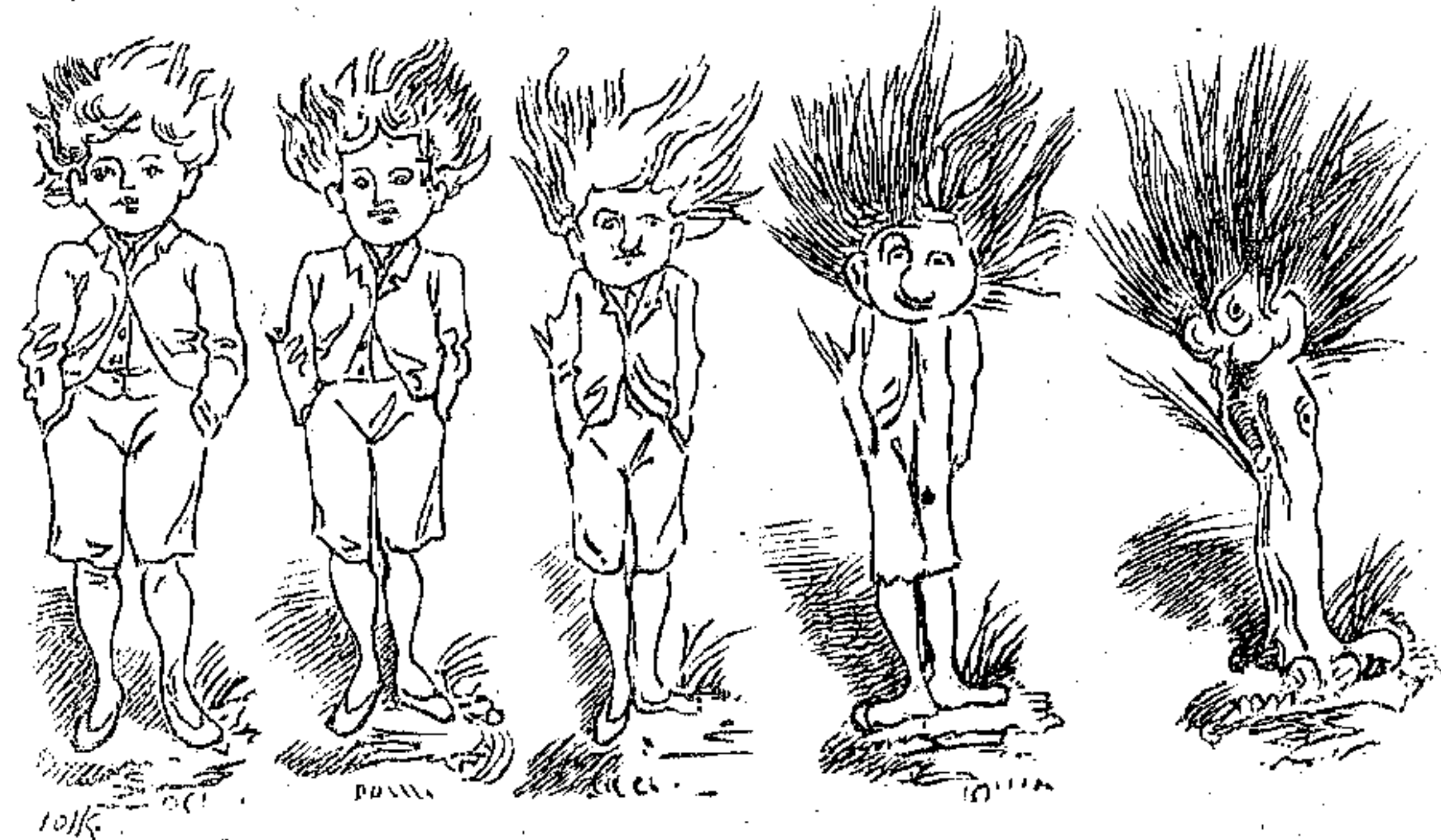
φοβερὸν δυστύχημα. (Σπογγίζει τοὺς ὀφθαλμούς τῆς
καὶ σηκόνεται.) Τώρα πρέπει νᾶ βάλω τὰ δυ-
νατά μου νᾶ μὴ δώσω ὑποψίας. Μὰ ἂν μ' ἐρωτήσῃ
κανεὶς, καὶ ἰδῆ πως εἶμαι λυπημένη! "Άχ! Θεέ μου.
Καὶ ὅσο συλλογίζομαι που ἤθελα τόσο νᾶ εἴξουρα
ἕνα μυστικό! . . . Καὶ τώρα που ἔπρεπε νᾶ εἶμαι
εὐχαριστημένη, διότι ἐπέτυχα τὸν σκοπὸν μου, ἔχω
τόση λύπη ἔς τὴν καρδιά. Καὶ ὅμως εἶνε τόσο σποι-
δαῖο πρᾶγμα νᾶ ξεύρῃ κανεὶς ἕνα μυστικό. . . Κρῆ-
μα ὅμως νᾶ εἶνε τόσο λυπηρόν! . . . "Ω! εἶθε ἡ θεία
μου νᾶ ἐτρόμαξε ἄδικα, καὶ νᾶ μὴν ἔχῃ τίποτε ἡ
ἀδελφὴ μου. "Άχ! ὅταν ἡ ἀδελφὴ μου γίνῃ καλὰ,
τί γὰρά μου νᾶ εἰσπράξω νᾶ λέγω: "Εγὼ το εἴξου-
ρα, ἄλλὰ το ἐρύλαξα μυστικό. Τότε ὅλοι θάλλοι
νᾶ μου εἰποῦν τὸν πόνο τους, τὸ μυστικόν τους καὶ
κανεὶς δέν θα μου λέγῃ πλέον πῶς εἶμαι φλύαρος.
Μὰ ἂν ἡ θεία μου ἔγραψε τὴν ἀλήθειαν; "Άν πραγ-
ματικῶς ἡ Σοφία μας εἶνε ἀρρωστή! ἂν κινδυνεύῃ
ν' ἀποθάνῃ. . . ἂν ἀπέθανε; . . . "Άχ, Θεέ μου,
Θεέ μου! (Λύεται εἰς πικρὰ δάκρυα, σπογγίζουσα
τοὺς ὀφθαλμούς τῆς μὲ τὸ μαντήλι τῆς.)

(Ἐπιτελεῖ τὴ τέλεον)

A. Π. Κ.

(Κατὰ τὸ Ἰταλικόν)

ἌΛΛΗ ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΙΣ ΤΟΥ ΜΑΝΩΛΑΚΗ

ΤΙ ΘΑ ΚΑΤΑΝΤΗΣΗ Νᾶ ΓΙΝῆ Ο ΜΑΝΩΛΑΚΗΣ ἂν ἄν καθῆται νᾶ τον κτενίζοιεν

Ο ΜΑΓΕΙΡΟΣ ΚΑΙ Ο ΓΑΤΟΣ

“Ώνας μάγειρος, τρομερά φλύαρος, ὁ ὁποῖος θὰ ἐγίνετο λαμπρὸς δικηγόρος, ἐξῆλθεν ἕνα πρωὶ διὰ τὰ ὑπάγη νὰ ἐπισκεφθῆ ἕνα φίλον του. Καὶ διὰ τὰ μὴ του φάγουν οἱ ποντικοὶ τὰ φηγητά, ἄφησε φύλλα εἰς τὸ μαγειρεῖον του ἕνα ὠραῖον καὶ μαῦρον γάτον, εἰς τὸν ὁποῖον εἶχε μεγάλην ἐμπιστοσύνην. Ὄταν ὁ μάγειρος ἐπέστρεψεν εἰς τὸ μαγειρεῖόν του, τρομερὸν θέαμα εἶδεν ἐμπρὸς του.

Κατὰ γῆς ἦσαν διασπαρμένα τὰ περισσεύματα μιᾶς τούρτας, διὰ τὴν ὁποίαν εἶχεν ἐργασθῆ τέσσαρας ὠρας ἐκεῖνο τὸ πρωί... καὶ ὁ γάτος, μὲ ὄλην τὴν ἐμπιστοσύνην ὅπου του εἶχεν ὁ κύριός του, εἶχε φάγει τὸ καλλίτερον μέρος μιᾶς ψιτῆς κόττας.

— “Α! λαίμαργε, φαγά, τιποτίνε, ἀνεφώνησεν ὁ εὐγλωττος μάγειρος· δὲν ἐντρέπεται νὰ κάμῃς τέτοια ἀσχημα πράγματα... Τέτοιος γάτος σὺν καὶ σὲνα μὲ διαγωγὴν παραδειγματικὴν, σὺ, τέτοιος γάτος, ὁ ὁποῖος ἕως σήμερον ἦσο τὸ ὑπόδειγμα

τῆς τιμότητος, καὶ νὰ κλέπτῃς! Τί θὰ εἰποῦν οἱ γείτονες, τί θὰ εἰποῦν ὅλοι οἱ πολῖται; θὰ εἰποῦν ὅτι ὁ Μούρτσουφλος εἶνε ἀδιάντροπος, κλέπτῃς, κακοῦργος, καὶ δὲν θὰ εἶσαι πλέον δεκτὸς οὔτε εἰς κανέν μαγειρεῖον καὶ οὔτε εἰς κανένα σπίτι. Θὰ σε μεταχειρίζονται ὡσανὶ λύκα... θὰ σε διώκουν μὲ τὸ ξύλο! ἐντροπή σου! ἐντροπή σου... .

Καὶ ἔμεινεν αὐτὸν τὸν τόνου τῆς φωνῆς ἐξηκολούθησεν ὁ μάγειρος νὰ ἐπιπλήττῃ τὸν ἐνοχον Μούρτσουφλον του, ὁ ὁποῖος ὡσανὶ νὰ μὴν ἔπαιε δῖόλου, ἔτριγεν ἠσύχως τὴν κότταν. Καὶ ὅταν ὁ μάγειρος ἐτελείωσα τὸν λόγον του, ἀπὸ τὴν ψιτῆν κότταν δὲν εἶχε μείνει παρὰ μόνον ὀλίγα κόκκαλα.

Πόσοι ἄνθρωποι ὁμοιάζουν μὲ τὸν μάγειρον τοῦτον ὁ ὁποῖος ἀντὶ νὰ γλυτώσῃ τὴν κότταν ἐχάνατο εἰς ὁμιλίαν πρὸς τὸν γάτον. Πόσοι ἀντὶ νὰ ἐνεργήσουν, νὰ κινηθῶν τὴν στιγμήν τῆς ἐνεργείας λέγουν λόγια, λόγια ἀνωφελέ. Οἱ τοιοῦτοι ἄς ἐνθυμῶνται τὸ πάθημα τοῦ μαγείρου.

Η ΦΩΛΕΑ

— Τὴν βλέπεις; — “Ὀχι· ποῦ εἶνε; ἔς μου γρήγορα! — Νὰ ἐκεῖ ἐπάνω, ἀνάμεσα ἔς τὰ δύο κλαδιά... .

— “Α! ναί, τώρα τὴν βλέπω, βλέπω καὶ ἕνα πουλάκι εἰς τὸ πλάγι.

Τὰς λέξεις ταύτας ἀντήλασον δύο παιδιά ὁ Γρηγόρης καὶ ὁ Θωμᾶς, κάτω ἀπὸ ἕν δένδρον.

Ἡ φωλεὰ ἦτο ἐπάνω εἰς ἕν κλωνίον, ἀνάμεσα εἰς τὰ φύλλα. Ἡ μήτηρ τῶν μικρῶν πτηνῶν ἔστεκεν ὀπίσω ἀπὸ τὴν φωλεάν ὀπίσσω ὑποπτα βλέμματα διὰ μέσου τῶν φύλλων· ἀλλὰ καὶ ὁ πατήρ αὐτῶν μὲ δυνατὰ φωνὰς ἐφάνερωνε τὴν μεγάλην ἀνησυχίαν του.

Τὰ δύο παιδιά παρατήρησαν στιγμὰς τινας τὴν φωλεάν ἐκεῖνην, τὴν ὁποίαν τόσο ἐπεθύμουν. Ἀφ’ οὗ ἐγύρισαν τριγύρω εἰς τὸ δένδρον, ἐδοκίμασαν ν’ ἀναβῶν διὰ νὰ τὴν πάρουν· ἀλλὰ τὸ δένδρον ἦτο ὑψηλὸν καὶ οἱ βραχίονές των ἀδύνατοι καὶ μικροὶ ἀκόμη καὶ ὁ τραχὺς φλοιὸς αὐτοῦ ἐγδαρε τὰς χεῖρας αὐτῶν καὶ τὰ γόνατα. Ἀφ’ οὗ ἐπὶ τέλους ἀπηλπίσθησαν ἀπεράσιον νὰ ἐπιστρέψουν ὀπίσω· εἶχον ἤδη ἀπομακρυνθῆ ὀλίγον ὅτε ὁ Γρηγόρης, ὁ ὁποῖος ἦτο κάπως μεγαλειότερος, εἶπε:

— Πρέπει νὰ βάλωμεν ἕνα σημάδι ἔς αὐτὸ τὸ δένδρο, εἰδεμὴ θὰ χάσωμε τὴν φωλεάν.

— Καλὰ λές, Γρηγόρη, ἀπήνησεν ὁ Θωμᾶς. Καὶ κόψαντες μερικὰ κλαδιά ἔχρισαν αὐτὰ εἰς ἕν ἄνοιγμα τοῦ φλοιοῦ τοῦ δένδρου, καὶ ἔπειτα ἐπέστρεψαν εἰς τὸ χωρίον των.

Ἄμα ἐφθασαν εἰς τὴν μικρὰν πλατείαν τῆς ἐκκλησίας εὐρήκαν τὸν φίλον των Φώτην ὅστις ἦτο

μεγαλειότερος καὶ πονηρότερος ἀπ’ αὐτούς, καὶ τῶν εἶπαν ὅτι εὗρον τὴν φωλεάν ἐκεῖνην.

Τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν οἱ τρεῖς φίλοι ἦσαν κάτω ἀπὸ τὸ δένδρον. Ὁ Φώτης, εὐκίνητος ὡς γαλῆ, ἀναρριχᾶται εἰς τὸ δένδρον, φθάνει εἰς τὸν κλάδον ὅπου εὐρίσκει τὴν φωλεάν. Ὁ πατήρ καὶ ἡ μήτηρ δὲν εἶσαν ἐκεῖ· ἀλλὰ μέσα εἰς τὴν φωλεάν ἦτο ἕν νεύσιον.

— “Ἡ πολὺ ἀργά, ἡ πολὺ γρήγορα ἤλθαμε, εἶπεν ὁ Φώτης· τὰ πειδὸν μεγάλα ἐφυγαν καὶ αὐτὸ που εἶμινε δὲν ἔχει πτερὰ ἀκόμη. Πρέπει νὰ προσμελῶμεν ἀκόμη κάμποσες ἡμέρες.

Ὁ Φώτης ἔλεγε ψεῦδος διὰ νὰ ἀπατήσῃ τοὺς συντρόφους του. Τὸ πτηνὸν εἶχε πτερὰ καὶ ἦτο ἀρκετὰ μεγάλο.

Ὁ Φώτης κατέβη ἀπὸ τὸ δένδρον χωρὶς νὰ εἶπῃ τίποτε ἄλλο· οἱ τρεῖς φίλοι ἐπέστρεψαν εἰς τὸ χωρίον· ἀλλ’ ἐνῶ ὁ Γρηγόρης καὶ ὁ Θωμᾶς ἐπῆγαν εἰς τὸ σπίτι τῶν ὀπίσθω κρυφὰ κρυφὰ ἐγύρισεν ὀπίσσω εἰς τὸ δένδρον.

Ἀναρριχᾶται ἐπάνω εἰς αὐτὸ καὶ ἀπλόνει τὴν χεῖρά του διὰ νὰ πιᾶσῃ τὸ πτηνὸν· ἀλλ’ ἐξαφνὰ βλέπει νὰ πετᾷ κάτι τι ἀκούει ἐν κελᾷδημα ὡς εἰρωνικὸν γέλωτα, καὶ τὸ πτηνὸν πετᾷ καὶ κάθηται ἐπάνω καὶ ἐν ἄλλο δένδρον. Ὁ Φώτης κύπτει διὰ νὰ ἰδῆ καλλίτερον· ἡ φωλεὰ ἦτο ἄδεια.

Τὸ μικρὸν πτηνὸν ἐφάνη πονηρότερον ἀπ’ αὐτὸν τὴν στιγμήν ὅπου ἐμελλε νὰ το συλλάβῃ ἐπέταξε καὶ ἔφυγε. Κατ’ αὐτὸν τὸν τρόπον ὁ ἀπαταιὸν ἠπατήθη, καὶ ὁ δόλιος εὐρέθη γελασμένος.

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Εἰς τὸν μικρὸν Μιμῆν ἔδωκεν ἡ θεὰ του δύο κούκλας. — Ἀυτὴν θὰ τὴν δώσω τῆς ἀδελφῆς μου, εἶπε δεικνύων τὴν μεγαλειότεραν ἀπὸ τὰς δύο. — Ἐπειδὴ εἶνε ἡ καλλιτέρα; εἶπεν ἡ θεὰ του. — Ὀχι! ἀπεκρίθη ὁ Μιμῆς ἄνευ διαταγῆ· ἀλλὰ διότι εἶνε σπασμένη.

Ἡστιάδης ἀπὸ Δημητ. κ. Διαξίου.

Ὁ μικρὸς Γεώργιος ἐκάθητο μίαν ἡμέραν εἰς τὸ παράθυρον καὶ ἐβλεπεν ἔξω. Ἡ μήτηρ του ἦτο πλησίον του καὶ τὸν ἐκράτει ἀπὸ τὸ φόρεμα διὰ νὰ μὴ πέσῃ.

Ὁ Γεώργιος, ὁ ὁποῖος λυπεῖται πάντοτε θάλας βλέπει τὴν μητέρα νὰ κοπιᾷ, εἶπε:

— Μὴ με κρατῆς, μητέρα, καὶ κουράζεσαι· ἐγὼ μὲ μόνος μου νὰ κρατῶ τὸ φόρεμά μου.

Ἡστιάδης ἀπὸ τῆς Ἐλευσίας τῆς Ἀττικῆς.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ»

Νὰ μοῦ το στείλῃς, Σπάρτιττις Ἀργυλεωνίς, τὸ πρωτότυπον διηγηματικῆ σου, διὰ νὰ σου εἶπω τὴν γνώμην μου. Πραγματικῶς πολὺ ὠραῖον ἦτο τὸ «Ταξιδίον εἰς Ἀθήνας», τὸ ὁποῖον τόσο σε συνεκίνησε.

Ἡ ἀγάπη σου πρὸς τὴν μουσικὴν, καλὴ μου Δικατερίνη Σχοπέτου, δεικνύει ὅτι ἔχεις εὐαίσθητον καρδίαν.

Τώρα ποῦ σου ἐπέρασεν ἡ ἡμέρα νὰ μοῦ γράψῃς τακτικά, ἀγαπητέ μου Ἰω. Χρ. Ἰωαννίδης γράψε μοῦ καὶ ὀλίγα περισσότερα· ὡσανὶ μὲ τὸ κουταλάκι τοῦ γλυκοῦ μοῦ δίσεις τὰς ἐπιστολάς σου.

Δὲν μοι φαίνεται ἄρθῃ ἡ παρατήρησίς σου, καταλαβαρδίσκει· δὲν κάμνω καμμίαν διάκρισιν μεταξὺ τῶν φίλων μου ἐὼν πόλεων καὶ τῶν χωρίων· ἀγαπᾷ τοὺς μὲν ἀπαράλλακτα ὡς τοὺς δέ, ἀρκεῖ νὰ εἶνε ἄξιοι ἀγάπης.

Μὲ τόσο ἐνθουσιασμό μοῦ γράφεις περὶ τῶν ἀνθέων, Ἀτρώμητος Μπουμπουλίνα, ὥστε μοῦ ἐφάνη ὅτι εὐαδίαζαν ἡ ἐπιστολή σου.

Ἰσα ἴσα, πᾶς ἀγαπᾷ περισσότερον, διότι ἐν ᾗ εἶσθε μικρά, λαβύρινθε τῆς Κρήτης καὶ Κόκε Χ. Καλασάκη καὶ μάλιστα ὁ δεύτερος, καταβάλετε τόσο κόπον διὰ νὰ μοῦ γράψετε.

Καλῶς ἤλθε, Λιγυτίτις Βασιλεῦ· εἶμαι βεβαία ὅτι θὰ γίνῃς εἰς ἕκ τῶν καλλιτέρων φίλων μου. Οἱ ἀρχαῖοι ἔλεγον: Φίλοι φιλοῦσι καὶ ἡ τῶν φίλων φίλοι· ὁ δὲ φίλος σου Βασιλεῦς τῆς Ἐρήμου εἶνε φίλος μου, ὥστε δὲν εἶνε ἄξιον ἀπορίας ἂν καὶ σὺ γίνῃς φίλος μου.

Ὁ ἀνατελλὼν καὶ καλλίτερος ἡμέραι διὰ τὴν Πατρίδα μας, Ρόδον τῆς Σύρου.

Ὀχι, φίλε μου Ἰω. Ν. Ζωιγραφάκη, τὸ ψευδώνυμον Λαβύρινθος τῆς Κρήτης δὲν το ἔδωκα εἰς σέ, ἀλλ’ ἀνήκει εἰς ἄλλον. Τὸ παῖμά σου τὸ ἀνεγνώσα μετ’ εὐχαριστήσεως, ἀλλὰ δὲν δύναμαι νὰ το δημοσιεύσω δι’ αὐτὸς λόγους πολλὰκις γραφῆς εἰς ἄλλους.

Σ’ εὐχαριστῶ, Αἰα Τελαμωνίτις, διὰ τὴν προθυμίαν τὴν ὁποίαν ἔχεις νὰ ἐργασθῆς πρὸς περισσότεραν διάδοσιν μου εἰς τὴν Καλλιπιδίαν ὅπου ἀπέρχεσαι, καὶ περιμένω ἀνυπομονῶς τὰ ἀποτελέσματα τῶν φιλικῶν ἐνεργειῶν σου.

Πολὺ καλὸν παιδί μοῦ φαίνεται, Ἰωάννη Λαζάρου, καὶ σε φιλῶ καὶ ἰγὼ ὅπως καὶ ὁ ἀδελφός σου. Ἴδὲ εἰς τὴν πρώτην σελίδα τοῦ ἑξαφύλλου πῶς εἰμπαρεῖς νὰ στείλῃς τὴν συνδρομὴν τῆς ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ.

Μεγάλην μου εὐχαριστήσιν θὰ το θεωρῶ νὰ μοῦ γράψῃς, Γάρδιε Δεσμῆ.

— Διὰ τὴν Ἐυρώπην τὴν γράφεις Ἐυρώπην; ἐρωτᾷ ὁ διδάσκαλος τὸν μικρὸν Περικλῆ.

— Διότι, ἐνῶ οἱ ἄλλοι ἡπειροὶ ἀρχίζουν ἀπὸ ἄλφα, νὰ ἀδικήσωμεν τὴν καίμενην τὴν Ἐυρώπην; λέγει ὁ Περικλῆς.

Ἡστιάδης ἀπὸ τοῦ Ἡρώου τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως.

Ὁ μικρὸς Νίκος ἐπέστρεψε τὸ ἑσπέρας ἔχων κιαλερωμένα τὰ καινούργια ἐνδύματά του. Ἡ μητέρα του ἰδοῦσα αὐτὸν εἰς ταυαύτην κατάστασιν ἐθύμωσε:

— Τίμα νὰ ἰδῆς, ἐσὺ κύριε, πῶς θὰ σου τινάξω ἐγὼ τὰ φορέματά σου, σὲ τέτοια κατάστασιν ποῦ μοῦ τα ἔφερες.

Καὶ ὁ Νίκος ὄλις ἀτάραχος:

— Νὰ πᾶγω, μαμά, νὰ τα βγάλω πρώτα; *Ἡστιάδης ἀπὸ τοῦ Ἡρώου τῆς Ἑπαναστάσεως.*

Εὐχαριστῶ πολὺ τὸν Βασιλεῦ τῆς Ἐρήμου διότι μοῦ συνέστησε τόσο καλοὺς φίλους.

Πραγματικῶς ἄξια λύπης ἦτο ἡ δυστυχὴς μήτηρ τοῦ Στεφάνου, Ἀλέκτωρ τῆς Δύρης. Εὐτυχῶς ἐσώθη, καὶ ὁ Στέφανος, θὰ ἀναγνώσῃ σήμερον.

Πολὺ μοῦ ἀρέσει τὸ ψευδώνυμόν σου, Ἀτρώμητις Ἐδῶνε.

Ἄν καὶ ἔχῃς τόσο βαρὺ ψευδώνυμον Ἰπερήρανε Μανάρχα, ὑποθέτω ὅτι θὰ εἶσαι προσήγορον καὶ καταδεικνὸν παιδίον.

Ὡ φίλε μου Ἡτὰρ ἢ ἐπὶ τῆς, ἐγὼ δὲν σ’ ἐλησμόνησα! Σὺ τούναντιόν εἶχες τόσο καιρὸν νὰ μοῦ γράψῃς!

Καλῶς ἤλθε, Νικηταρῶ Τουρκοφάγε! καὶ σου εὐχαίμαι καλὴν χώνευσιν...

Ἐρωτήσεις, πληροφουρίαι, ἀσπασμοί, προσήσεις. Ὁ Ἰω. Χρ. Ἰωαννίδης προσφέρει τὰς προσήσεις του εἰς τὸν Ἡρώον τῆς Ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως καὶ εἰς τὸν Πρίγκιπα Ζιλλάχ τῶν ὀπλιῶν ζητεῖ νὰ μάθῃ τὸ ὄνομα. — Ὁ Καταλαβαρδίσκος ἀσπάζεται τὴν Μαίμωδ τοῦ Κωλέττη. — Ἡ Ἀτρώμητις Μπουμπουλίνα μὲ παρακαλεῖ νὰ εἶπω εἰς τὴν Κοσμοπόλιν τῆς Ἑλλάδος ὅτι δὲν δύναται νὰ τῆ εἶπῃ τὸ ὄνομά της, ἀσπάζεται δὲ τὴν Αἰμοστάουσαν Καρδίαν καὶ τὸ Ἰον τοῦ Ἀργεῶ — ὁ Ἡρώος τοῦ Μωριῦ ἀσπάζεται τὸν Βασιλεῦ τῆς Ἐρήμου καὶ τὸν Ἀπόμαχον τῆς Ἀέθου — Αἰας ὁ Τελαμωνίτις ἀσπάζεται τὸν Προπαιούχον τοῦ Μεσολογγίου Ἀλέξανδρον τὸν Μέγαν καὶ τὸν Θεόδ. Θεοδοσιάδην, τῶν δύο δὲ πρώτων ἐπιθυμῶ νὰ μάθῃ τὰ ὀνόματα· τὸ ἰδικόν του ὄνομα εἶνε:

Ἀλέξανδρος. Κωνσ. Π. Καὶ τῶν ἰδικῶν των; — Ἡ Ἀμφιτρίτη στέλει τὰς προσήσεις της εἰς τὴν Κοσμοπόλιν τῆς Ἑλλάδος — Ὁ Νικηταρῶς Τουρκοφάγε πέμπει τὰς προσήσεις του εἰς τὴν Ἀτρώμητις Μπουμπουλίαν καὶ τὸν Μέγαν τῶν Γλάμων, τῶν ὀπλιῶν γνωρίζει τὰ ἀληθῆ ὀνόματα. — Ὁ Ἡτὰρ ἢ ἐπὶ τῆς ἀσπάζεται τὸν Ὀδυσσεῦ Ἀνδροῦττις καὶ τὸν Σωσίαν. — Ὁ Δ. Β. Μάξιμος στέλει τοὺς ἀσπασμοὺς του εἰς τὸν Αἰκίαιον Ἀριστείδην καὶ εἰς τὸν ἔξωθεν τοῦ Ἰωάννην Ἰωαννίδην. — Ὁ Γεώργιος Καστριώτης ἀσπάζεται τὸν Μέλιαν Ἀετῶν, τοῦ ὁποῖου ἐπιθυμῶ νὰ μάθῃ τὸ ἀληθές ὄνομα. — Ἡ Σπάρτιττις Ἀργυλεωνίς θεωρεῖ, λέγει, περιτετὸν νὰ εἶπῃ τὸ ὄνομά της εἰς τὸν Πρίγκιπα Ζιλλάχ καὶ τὸν Ἀρητῆ διότι δὲν εἶχον τὴν καλωσύνην νὰ ἐρωτήσωσι μόνοι των, ἀλλ’ ἐσυμβαλεῦθησαν ὑπὸ ἄλλους.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

101. Συλλαβόγραφος. Βάλ' ἐν γράμμα, μίαν μύτην στήν σειράν κ' ἐν γράμμα πάλι Καί μιά πόλις τῆς Ἑλλάδος παρευθὺς θά ξεπροβάλη

102. Συλλαβόγραφος. Τέσσαρες ἔγω συλλαβὰς καὶ κείμεν ἐν Δύστρῳ. Ἄν στερηθῶ τὰς πρώτας δύο, μοῦ μένει μόνον μία.

103. Συλλαβόγραφος. Ἐν ὄλῳ δύο γράμματα μ' ἀποτελοῦσι μόνον Καὶ προσφιλέης ἤμην τροφή τῶν παιδικῶν σου χρόνων.

104. Συλλαβόγραφος. Τὸ πρῶτόν μου εἶνε πρόθεσις, τὸ δευτέρον μου τάγμα. Τὸ σύνολόν μου ἂν σ' το 'πῶ, θά μ' εὖρης ἐν τῷ ἅμα.

105. Συλλαβόγραφος. Τὸ πρῶτόν μου στενάζει καὶ θρηνεῖ. Τὸ ἄλλο σὺ κεφάλι σου το φέρεις, Καὶ τῆς Τουρκίας πόλις θά φανῆ

106. Συλλαβόγραφος. Μία ἐκ τῶν προθέσεων Τὸ ἥμισυ μ' ἀποτελεῖ, Κ' εἶνε τὸ ἄλλο ἥμισυ Πλάσμα θαυμαστὸν πολὺ.

107. Συλλαβόγραφος. Μία θεά, εἰς στρατηγὸς ἐάν συναντηθῶσι, Μέγαν τινα φιλόσοφον αἰ δύο τῶν, γεννώσι.

108. Λεξιγραφος. Ποία νῆσος τῆς Ἑλλάδος, ἂν τὴν κεφαλὴν της χάσῃ Μεταβάλλεται εἰς ζῶον τρέχον εἰς βουνά καὶ δάση;

109. Λεξιγραφος. Μὲ ἔχεις εἰς τὸ σῶμά σου, Ἄλλ' ἔχει εἰς τὸ στόμα σου. Ἄν ἡ κεφαλὴ μου λείψῃ Σκότος αἴφνης θά προκύψῃ.

110. Ἀναγραμματισμός. Περικαλύπτω πανταχοῦ ἐγὼ τὸν κόσμον ὅλον, Μ' εὕρισκεις εἰς τὴν θάλασσαν καὶ στοῦρανοῦ τὸν θόλον. Ἄλλὰ τὸ πρῶτον γράμμα μου ἂν τελευταῖον θέσῃς.

Μὲ μεταβάλλεις εἰς θεάν, ἥς ἐνεκα τὸ πάλαι, Συνέβησαν καὶ πόλεμοι καὶ συμφοραὶ μεγάλαι.

111. Μεταγραμματισμός. Εἶμαι ἄνθος τι ὄραϊον καὶ ἂν θέλῃς νά με ξεύρης, Ὡς ὅποιον κῆπόν με ζητήσῃς, εὐκολώτατα θά μ' εὕρης.

112. Λένεγμα. Εἰς τὴν Ρωσσίαν βρισκομαι καὶ σὸ ποτάμι κείμεν, Ἐχω οὖρον καὶ κεφαλὴν, ζῶον ὅμως δὲν εἶμαι.

113. Λένεγμα. Σὰν πορτοκάλ' εἶμαι στρογγυλὸ Πάντα γυρίζω δὲν σταματῶ.

114. Ἀκροστιχίς. Τὰ ἀρχικὰ γράμματα τῶν ζητουμένων ἐνεκα λέξεων ἀποτελοῦσιν ἀντικείμενον ἐνώπιόν σου τώρα κείμενον.

115. Ἀκροστιχίς. Τὰ ἀρχικὰ γράμματα τῶν ζητουμένων πέντε λέξεων ἀποτελοῦσι τὸ ὄνομα ποταμοῦ τῆς Εὐρώπης.

116. Ἀκροστιχίς. Τὰ ἀρχικὰ γράμματα τῶν ζητουμένων δέκα λέξεων ἀποτελοῦσι τὸ ὄνομα ἀρχαίου βασιλέως.

ΛΥΣΕΙΣ

- 92. Ζ. — 93. Ὑπομονή, (ὕψ, μονή). 94. — Αἶ- Ρ Ε Λ ρα, σαύρα. — 95. Σκότος (σῶτος) — 96. Υ Θρόνος, ὄνος. — 97. Κεῖνος, ἴθνος. — 98. Σ Ὁ ἀριθμὸς 85. — 99. Περ. σαύει. — 100. Ἡρόδοτος (1. Ἡρα 2. Ἰόδον, 3. Ὀλλυθία, 4. Δικαστής, 5. Ὀλυμπος, 6. Ἰρίπαις, 7. Οἶνος 8 Σπῖνος.)

ΟΝΟΜΑΤΑ ΤΩΝ ΑΥΤΩΝ ΚΑΤ' ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΗΝ ΣΕΙΡΑΝ ΤΟΥ ΕΠΩΝΥΜΟΥ

Αἴας ὁ Τελαιμώνιος, Β. Αἰγύπτιος Βασιλεὺς, Γ. Ἀλέκτωρ τῆς Αὐγῆς, Δ. Ἀμφιτρίτη, Ε. Ἰωάννα Ἀναστασιάδου, Β. Κλεομένης Ἀνωναρῆς, Β. Ἀτράμητος Εὐκλώνος, Β. Ἀτράμητος Μπουμπουλῖνα, Γ. Πηνελόπη Μιχ. Βάρκα, Δ. Βασιλεὺς τῆς Ἑρήμου, Δ. Βασκοπούλα Ζηλεμένη, Ε. Βρεγμένη Γάτα, Γ. Γαλλικὴ Σημαία 15 ὄ. Πέτρος Χαριλάου Ἱερακίτης, Β. Εὐθαλία Γεραγιάννη, Γ. Γεώργιος Καστριώτης, Δ. Θέμις Γεωργοπούλου, Ε. Γόρδιος Δεσμὸς 12 ὄ. Νικόλαος Αρσινόης, Β. Διαβολάνθρωπος, Γ. Θεμιστοκλῆς καὶ Εὐθιπέτη Δροσοπούλου, Δ. Ἐλευθέριος Σκοπευτής, Ε. Εὐτέρπη Ζαφειράτου, Β. Μιλτιάδης Ζαχαριάδης, Γ. Ζεζάνιον, Δ. Ἰωάννης Χρ. Ἰωαννίδης, Ε. Ὀρέστης Καλαβρυτινός, Β. Μαριάνθη Α. Καποτῆ, Γ. Καταλαβαρδῖνος 15 ὄ καὶ Β. Κατέθα νά φάμε, Δ. Λαθύρινθος τῆς Κρήτης, Ε. Λαθωμένος Παντικός, Δ. Λευκὸς Μαργαρίτης, Ε. Μαίμου τοῦ Καλέστη, Β. Δ. Ε. Μάτιμος, Γ. Μικρὸ Καρδία, Δ. Μικρὸς Λεμβούχος, Ε. Μικροῦλα Τραλαλά, Β. Μουταλιά, Γ. Ναι καὶ Ὅχι, Δ. Νικήτας ὁ Τουρκοφάγος, Ε. Πυρπολητὴς Κανάρης, 15 ὄ. Ρήγας Ἱεραῖος, Δ. Ρόδον τῆς Σύρου, 14 ὄ. Αἰκατερίνης Κ. Σκοπέτου 4 καὶ 3 Σπαρτιάτις Ἀργιλεωνίς, Γ. καὶ Δ. Ὑπερήφανος Μονάρχης, Ε. Φασουλῆς καὶ Περικλέτος, Δ.

ΕΝ Ἀθήναις ἐκ τοῦ τυπογραφείου τῶν Καταστημάτων ΑΝΕΣΤΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΑΟΥ 1886 — 463